SOCJALISTYCZNA EKONOMIA POLITYCZNA

(1976)

SOCJALISTYCZNA EKONOMIA POLITYCZNA

(1976)

Wiele się słyszy od tzw. 'ekspertów' i 'sinologów' o Chinach w okresie Maoizmu, niekompetencji przewodniczącego Mao, o biedzie, niewydajności systemu socjalistycznego który to rzekomo doprowadził do śmierci milionów osób. Jakiekolwiek książki na polskim rynku rzadko w dobrej wierze podchodzą do tematu gospodarki chińskiej z okresu socjalizmu Mao.

W książkach które są ogólnodostępne, żadna gruntownie nie odnosi się do samego systemu gospodarczego i poczynań gospodarki chińskiej. Linia dominująca trzyma się przeważnie wątków politycznych które na siłę są odseparowane od wątków ekonomicznych by wykreować obraz tego azjatyckiego państwa socjalistycznego jako brutalnego zamordyzmu.

Ale co jeśli tak jest tylko dlatego ponieważ ten okres historii Chin skrywa w sobie coś cennego dla tak zwanej 'progresywnej ludzkości' i dlatego wszelka dyskusja która mogłaby być zainicjowana o pozytywnych elementach tego systemu, jest automatycznie wyciszana, ignorowana lub degradowana przez prasę i akademię. Właśnie z tej perspektywy przetłumaczyliśmy ten podręcznik, że musiało być coś w tym systemie z czego możemy się nauczyć i możliwe nawet, by dostosować do własnej praktyki. Dlatego każdy kto określa się mianem socjalisty lub jest po prostu zainteresowany ideami socjalizmu i jak były one praktykowane w rzeczywistości, powinien być zainteresowany tym podręcznikiem.

Treść jest bardzo przystępna nawet dla osoby nie obeznanej z ekonomią jako że dzieło te było pisane dla mas, w środku czytający może się dowiedzieć między innymi na jakich prawach opiera się gospodarka socjalistyczna, o sprzeczności między socjalizmem a kapitalizmem, o roli towarów, pieniądza, gmin kolektywnych, przemysłu i rolnictwa w socjalizmie.

Też często wspomniany jest wątek socjalistycznej linii politycznej na tle imperializmu USA i socjal-imperializmu ze strony ZSRR, dlatego pomimo tematyki chińskiej, polski czytelnik na jej podstawie może się domyśleć dlaczego ZSRR odnosił się w stosunku do swych satelit (w tym również i PRLu) w sposób imperialistyczny i jakie były konsekwencje tego tzw 'rewizjonizmu' dla samej ludności związku radzieckiego. Światopogląd jakim naznaczony jest ten podręcznik, to światopogląd który został wygaszony w Polsce w 1956'. W polskiej świadomości jest albo kapitalizm albo 'socjalizm' w formie późnego PRLu, mamy nadzieję że też zainspirujemy czytelników by odkryli na nowo na czym faktycznie polega socjalizm i zobaczyli własną historię która odbija się w warunkach chińskich, poprzez pryzmat tej utraconej niegdyś perspektywy. Możliwe że dzięki temu Polacy będą przekonani, że inny socjalizm jest możliwy!

Socjalistyczna Ekonomia Polityczna [1976]

Niezakończony Projekt Dyskusyjny Drugiej Edycji.

(pierwsze wydanie)

Pod redakcją Grupy Literackiej Socjalistycznej Ekonomii Politycznej

Tłumaczenie Przez:

Stowarzyszenie: ‘Narodowy Proletariusz’

Pierwotny tytuł: 社会主义政治经济学
Rok wydania: 1976
Rok tłumaczenia: 1977 (Angielski) 2022 (Polski)
Tłumaczenie: ZH -> PL
Odnośnik do pierwotnego źródła (Nie zapewniamy że łącze będzie działać):

[ZH] http://bannedthought.net/China/MaoEra/PoliticalEconomy/PoliticalEconomyOfSocialism-Shanghai-1976-9-Chinese-OCR-sm.pdf

Ilustracje:
1. Okładka: Cegielnia w okręgu Baoan, 1971 r. https://www.sohu.com/a/201819233_711096
2. Tylna okładka: Rysunek Gminy ludowej Hongqi w Szanghaju - „"Komuna ludowa", plakat propagandowy z okresu Wielkiego Skoku Naprzód w 1958 r.” http://donwagner.dk/MS-Zhongwen/MS42-Zhongwen.html

Uwagi Tłumacza [polskie opracowanie]:

Tłumaczenie opieraliśmy w pierwszym miejscu na pierwowzorze Chińskim a nie Angielskim wydaniu dlatego że wydanie Chińskie odnosi się do najnowszego wydania książki podczas gdy Angielskie tłumaczenie opiera się na starszym wydaniu a więc polskie tłumaczenie jest bardziej ‘doczesne’.

Używaliśmy transkrypcji Pinyin a nie Wade-Gilles którą można spotkać w starszych polskich książkach i podręcznikach opisujących wątki chińskie. Powodem tego jest że transkrypcja Wade-Gilles jest już przestarzała i nie jest używana w samych Chinach. Obecnie jeśli szuka się źródeł chińskich to należy użyć właśnie Pinyin, dlatego nie miało dla nas sensu na siłę próbować używać Wade-Gilles by dogodzić ze przestarzałymi książkami których i tak mało kto używa jako wzór.

Skład przypomina przede wszystkim skład chińskiego opracowania ale jest jedna zasadnicza różnica, otóż Chińskie wydanie z natury języka Chińskiego zapisanego znakami chińskimi, zajmuje zdecydowanie mniej miejsca niż Polskie co oznacza że różne przypisy nie znajdują się w tym samym dokładnie miejscu co w Chińskim pierwowzorze. Chińscy autorzy oznaczają swoje przypisy znakami: ① ② ③ itd. które się ‘odnawiają’ po tym jak zostaną przytoczone, oznacza to że w jednym rozdziale znak ① może się pojawiać kilkakrotnie ale odnosić się do różnych źródeł. Dlatego też dla najlepiej wyglądającego składu, umieściliśmy przypisy tam gdzie najlepiej pasują do Polskiego przekładu, zachowując tymże sposobem jednostajny układ, ale oznacza to że czasami przypisy mogą się nie zgadzać z umiejscowieniem przypisów Chińskich.

Sami, jak trzeba było coś objaśnić, używaliśmy po prostu znaków ‘*’,’**’,’***’… przypiętych do niejasnych kwestii. Wytłumaczenia dawaliśmy na końcu rozdziału pod ‘Dopisami Tłumacza’. Uwaga: Wiele z tych dopisów dotyczy postaci i ich losów po 1976, jest to zabieg celowy, ma skłonić czytelnika do rozważań na temat okresu w którym ten podręcznik został napisany i jak ziściły się różne przekazy i przewidywania autorów do poszczególnych wymienionych postaci i wydarzeń. Musimy też przyznać że te dopisy niosą w sobie pewne skrzywienia ideologiczne wynikłe z naszych własnych skłonności ideologicznych, jednakże sama treść podręcznika została wiernie przetłumaczona bez jakichkolwiek uprzedzeń czy prób fałszerstwa. W razie niepewności, jesteśmy gotowi poddać nasze tłumaczenie porównaniu do pierwowzoru Chińskiego i wzoru Angielskiego, jesteśmy pewni że Polski przekład jest dziełem wiernym do treści pierwowzoru. Oczywiście polski czytelnik to nie do końca to samo co chińsko-języczny, i mogą być kwestie które dla polskich czytelników są nadal nie jasne. A więc kiedy to było potrzebne dodaliśmy dodatnie

polskie wytłumaczenia obok tych wywodów w postaci zdań umieszczonych pomiędzy nawiasy jak tu: [].

Jako że Marksiści nie są naszymi zamierzonymi odbiorcami, dlatego też nie zadaliśmy sobie trudu by doszukiwać się ówczesnych tłumaczeń cytatów by przytoczyć je tutaj. Wiemy że istnieją dzieła zebrane wspomnianych w dziele teoretyków (Lenina, Marksa, Stalina itp.) wydanych swego czasu przez wydawnictwo 'Książka i Wiedza' i tam można doszukać się dokładnych cytatów jeśli kto woli. Jeśli ktoś chciałby zadać sobie ten trud to bez problemu **zapraszamy** taką osobę do **pomocy nam**, możemy wtedy wydać drugie wydanie tego podręcznika z dokładnymi polskimi odniesieniami.
Nie znaczy to oczywiście że nasze tłumaczenie jest niepoprawne, staraliśmy się wiernie oddać sens wszystkich cytatów tak jak to było przytoczone przez Chińskich autorów czyli treść jest nadal taka sama tylko pojedyncze słowa i układ mogą się różnić od oficjalnych polskich tłumaczeń.

Co do przytoczeń z dzieł Mao Zedonga, to w związku ze zrywem w relacjach Radziecko-Chińskich na końcu lat 50-tych, 'Książka i Wiedza' zdążyła wydać jedynie pierwszy tom cytatów 'Mao Tse-Tunga' a reszta jest niedostępna w języku Polskim albo została amatorsko przetłumaczona przez różne środowiska Maoistowskie jak np: https://maopd.wordpress.com/okres-maoistowski/mao-tse-tung/ tak więc możliwe jest że większość wywodów Mao Zedonga były pierwszy raz tłumaczone przez nas na potrzebę tego tłumaczenia i nie mają wcześniejszego odpowiednika w języku polskim.

Jednakże pomimo naszych starań to problem z tym tłumaczeniem jest oczywisty, otóż by w ogóle zrozumieć całkowite znaczenie treści napisanych tutaj, należy znać historię Chin za czasów Mao Zedonga jako że styl tej książki bardzo widocznie jest przystosowany do Chińczyków żyjących w tamtym okresie a nie dla szerszego grona odbiorców co sami autorzy w swojej przedmowie zauważają. Próbowaliśmy za pomocą naszych własnych dopisów wytłumaczyć wszystkie kwestie które mogą być niezrozumiałe i rezultat tego jest taki że niektóre nasze dopisy zajmują po parę stron. Nie jest to wygodne dla czytającego i na pewno przez to sama treść staje się bardzo niejasna co przeistacza ten podręcznik w bardziej typowe pismo akademickie co nie było ani zamiarem naszym ani zamiarem oryginalnych autorów ale i tak treść cechuje się łatwością samego odczytywania, nie jest to typowe pismo ekonomiczne dlatego nawet nie czytając dopisów zdecydowana większość treści będzie jawna i oczywista.

Aby odróżnić różne zamysły z języka Chińskiego, używaliśmy podobnych ale oddających inny sens słów w języku Polskim, na przykład słowo ‘konkurencja’ odnosi się do kapitalistycznej konkurencji a socjalistyczny odpowiednik stoi pod słowem ‘rywalizacja’. Takie drobne ‘smaczki’ znajdują się wszędzie w tekście i pomagają w rozróżnieniu treści a także ułatwiają czytanie w języku Polskim. Aby pomóc czytającym podczas procesu korekty tego dzieła, stworzyliśmy krótki słownik który podaje definicję różnych określeń i czasami tłumaczy niektóre z naszych wyborów, dlaczego przetłumaczyliśmy coś w jeden sposób a nie drugi. Znajduje się on w poniższej sekcji słownikowej.

Lecz, pomimo powyższych trudności, mamy nadzieję że wszystkim czytającym spodoba się nasz przekład na język polski. Nie domagamy się jakichkolwiek specjalnych roszczeń do tego tłumaczenia, a więc możecie swobodnie przekazywać niniejsze dzieło jak chcecie. Jedyny wymóg to prośba o nie używanie tego dzieła i jego treści do celów komercyjnych.

Jeśli masz drogi czytelniku jakiekolwiek zastrzeżenia co do jakości tego tłumaczenia lub chciałbyś zwrócić się do nas (lub do nas dołączyć), to prosimy o zgłoszenie się na Twitterze lub poprzez pocztę elektroniczną*, odnośniki znajdują się w stopce tego opracowania.

Polecamy również inne tłumaczenia naszego stowarzyszenia, tłumaczymy radykalne dzieła które według nas są potrzebne radykałom by uformowali nową, ludową, narodową i międzynarodową linię. Czy to dzieła Maoizmu, Faszyzmu, Narodowego Bolszewizmu, tłumaczymy to co uważamy za pożyteczne, to co może wpłynąć na dzieje nowego stulecia i wytworzyć dla nas i przez nas jako ludzi pracy, jako ludzi dobrej wiary i woli, nową socjalistyczną ojczyznę. Tłumaczymy też dzieła polskich teoretyków i radykałów na język angielski aby wytworzyć silne i trwałe międzynarodowe więzi z ludźmi pracy innych narodów. Wszystkie nasze dotychczasowe przetłumaczone dzieła są dostępne poprzez łącze do strony Blogspot w stópce.

Piszemy też własne artykuły, tworzymy filmy itp. przekazujące nasze własne stanowiska dotyczące przeróżnych spraw. Odnośniki do tych źródeł znajdują się poniżej:

Nasz kanał YouTube: https://www.youtube.com/channel/UC5zq86cYUV04cr6IoFlWS2w

Nasza strona Odysee: https://odysee.com/@Nat-prole:7

Nasza strona Substack: https://anationalistproletarian.substack.com/

Nasza strona Internet Archive: https://archive.org/details/@a_nationalist_proletarian

Możliwe że w przyszłości rozwiniemy naszą działalność też do innych mediów i stron, w takim przypadku sugerujemy sprawdzić wszelkie aktualizacje na naszej stronie Blogspotu:

https://natprole.blogspot.com/

W przypadku zawieszenia tej strony sugerujemy sprawdzić resztę naszych stron lub napisania do nas poprzez pocztę elektroniczną:

*** ANationalistProletarian@protonmail.com**

Życzymy miłej lektury.

- Stowarzyszenie ‘Narodowy Proletariusz’

Słownik niektórych słów od stowarzyszenia 'Narodowy Proletariusz' do tłumaczenia: "Socjalistyczna Ekonomia Polityczna":

Podstawowy kolektyw = Jednostka kolektywna, zbiorcza która opiera się na wypłacie dywidend dla bogatszych członków którzy pożyczają swoją ziemię i maszyny dla kolektywu.

Zaawansowany Kolektyw = Jednostka kolektywna, zbiorcza gdzie wszystkie środki produkcji i ziemia należą do chłopów którzy na niej pracują, nie ma własności prywatnej.

Gmina Ludowa [inaczej komuna] = Jednostka kolektywna, zbiorcza która działa na dużych terytoriach i dzięki temu może zaplanować i wcielić więcej w życie wspólne, może na przykład wprowadzić program ochrony wód by zapobiec suszom i wylewom jak to miało miejsce w Wielkim Skoku Naprzód. W podręczniku ten typ kolektywnej własności jest dominujący podczas gdy poprzednie dwa już zostały nim zastąpione.

Ekonomia a gospodarka - słowo 'ekonomia' i pochodne są używane w tekście w sensie politycznym, ustrojowym podczas gdy gospodarka odnosi się jedynie do samego systemu jaki jest.

Burżuazyjna Władza Prawna - Dotyczy stosunków jakie istnieją w społeczeństwie i w produkcji które mają charakter kapitalistyczny. Działanie dla własnego zysku, zbieranie kapitału, spekulacja cenowa itp rzeczy te to przejaw burżuazyjnej władzy prawnej jaki istnieje. Jest to sposób w jakim stosunki kapitalistyczne przejawiają się w społeczeństwie.
"Burżuazyjna władza prawna jest skoncentrowanym wyrazem starych obrzędów społecznych lub jego śladów w socjalistycznych stosunkach produkcji i jest glebą, z której wyłania się kapitalizm i burżuazja."

Ideologia burżuazyjnej władzy prawnej - Dotyczy samej ideologii rozszerzania Burżuazyjnej Władzy Prawnej. Jest to po prostu część myślowa, ideologiczna, mająca na celu wdrażanie i rozszerzanie burżuazyjnej władzy prawnej.

Socjalistyczny system powszechnej własności i kolektywny system własności: w przeciwieństwie do systemu kolektywnego, system powszechnej własności jest własnością całego społeczeństwa, gospodarowany przez samo państwo dla wszystkich ludzi. Kolektywna własność jednakże obejmuje w pierwszym rzędzie członków kolektywu, dlatego interesy kolektywu nie zawsze będą równe interesom ludności powszechnej.

Własność państwowa - jest to synonim powszechnej własności, a więc 'przedsiębiorstwo państwowe' można też czytać jako 'przedsiębiorstwo własności powszechnej'. Jednakże nie należy mylić ze własnością państwową pod rządami kapitalizmu lub socjal-imperializmu. Jest to objaśnione bardziej szczegółowo w tekście ale w skrócie, chodzi o to kto sprawuje rzeczywistą władzę nad środkami produkcji i jeśli państwo jest zarządzane i jest własnością burżuazji, czy partyjnej, czy ogólnej - kapitalistycznej, to nie jest to własność socjalistyczna. W tekście własność państwowa to: własność nad środkami produkcji przez lud jako własność powszechna + państwo jest pod dyktaturą proletariatu.

Bodziec Materialny / Stymulacja materialna - oba wyrażenia są jednoznaczne - oznaczają dawanie pracownikom lub przedsiębiorstwom zachęty w formie pieniędzy, czyli środków materialnych za wykonywanie zadań by zwiększyć produkcję.

Gospodarka Narodowa = Gospodarka Krajowa, decyzją naszą było by przetłumaczyć gospodarkę ogólną (czyli krajową) na gospodarkę narodową (lub ludową) aby bardziej dostosować się do Polskiego czytacza. Oczywiście Chiny to Kraj wielu narodów więc w ścisłym znaczeniu chodzi tu nie o gospodarkę jednego narodu ale całego kraju złożonego z różnych narodów, te narody jednakże w określeniu ogólnym wszystkie należą do jednego nad-narodu, czyli narodu Chińskiego.

Rolnictwo jako podstawa i przemysł jako filar: Chodzi o to że Rolnictwo jest podstawą a przemysł siłą wiodącą gospodarki narodowej. Tak jak grecki Filar ma swoją podstawę na której stoi.

Przemysł Kolektywny/przemysł komunalny - te dwa określenia mogą być uważane jako synonimy jako że gminy ludowe to jednostki kolektywne rozwarstwione na trzy 'warstwy' produkcji kolektywnej zespołowej, produkcji kolektywnej brygady i produkcji kolektywnej gminy.
Użyliśmy określenia 'przemysłu kolektywnego' a nie 'przemysłu gminnego' dlatego aby rozdzielić to od pojęcia przemysłu produkcji kolektywnej gminy co odnosi się jedynie do fabryk prowadzonych prosto przez gminy (a nie np przez brygady czy zespoły).

Należy też podkreślić że 'przemysł kolektywny' odnosi się do przemysłu zarządzanego przez gminy ludowe, które są kolektywnymi jednostkami w społeczeństwie, istnieje też przemysł powszechny który jest bezpośrednio zarządzany przez państwo na potrzeby całego społeczeństwa (zobacz 'Socjalistyczny system powszechnej własności i kolektywny system własności' powyżej).

Rywalizacja/Współzawodnictwo socjalistyczne - Synonimy, chociaż współzawodnictwo brzmi mniej wrogo, użycie obu ma podkreślić że rywalizacja nadal istnieje, są zaawansowane i mniej zaawansowane zakłady ale jest to też współzawodnictwo, że ta rywalizacja jest wspólna i ma na celu wzajemną pomoc a nie przezwyciężenie jednych nad drugimi i zmuszenia drugich do bankructwa jak to ma miejsce w kapitalizmie.

Towary a dobra - Towar to bardziej specyficzna forma dóbr która jest powiązana szczególnie ze systemem kapitalistycznym, różni się od zwykłych dóbr tym że idzie na wymianę na drugi towar o tej samej wartości. Ta forma ma ponoć wyginąć kiedy ludzkość wkroczy w erę komunizmu jako że nie będzie potrzebna wymiana a zamiast tego będzie istniała powszechna dystrybucja według potrzeb. Dobra z kolei to forma fizycznych produktów które są używane do kontynuowania społeczeństw ludzkich 'jedzenie, opał, ubrania, inne materiały itp.' które mogą ale nie muszą być poddane wymianie a więc nie muszą być towarami.

Obieg kapitału a kapitał obrotowy - to nie to samo pomimo mylących nazw, kapitał obrotowy to specjalna forma kapitału:
"Kapitał obrotowy to środki pieniężne wykorzystywane przez przedsiębiorstwo do opłacenia przedmiotów pracy (surowców), wynagrodzeń pracowników oraz różnych wydatków ponoszonych przy sprzedaży wyrobów gotowych."
Obieg kapitału to proces w którym kapitał krąży przez gospodarkę.
Obieg towarów - w podręczniku aby nie mylić czytających staraliśmy się użyć jedynie określenia 'obiegu' a nie obrotu gdzie to było możliwe.

Obieg pieniężny a obieg kapitału - od rozdziału 12 "Ruch pieniądza w reprodukcji socjalistycznej" zamiast słowa 'kapitał', użyliśmy zamiennika 'pieniądz', jest to celowe by wykreślić proces w którym wartość (a pieniądz jest przecież nośnikiem wartości) i obieg pieniężny zmieniają się w gospodarce socjalistycznej. Słowo 'kapitał' jest poprawne, aczkolwiek zbyt ogólne, jeśli dostaniemy odpowiedź od czytających że jest to zbyt mylące, to przywrócimy słowo 'kapitał'.

Brak 'Sowietów' - W podręczniku używaliśmy przeważnie jedynie formy 'Radziecki' niż 'Sowiecki', jako że nazwa ZSRR to Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich a więc nie chcieliśmy zbytnio mieszać tych dwóch form. Jest jedna wzmianka o Sowietach, dotycząca konkretnie nazwy radzieckiego magazynu.

Drobnomieszczaństwo = Drobna burżuazja.

fetyszyzm monetarny = fetyszyzm pieniądza.

System monetarny = System pieniężny.

Rozszerzenie i Reprodukcja a proces rozszerzonej reprodukcji - oznaczają to samo, oczywiście istnieje reprodukcja prosta która ma na celu po prostu zreprodukowanie poprzednich możliwości by kontynuować produkcję taką jaką ona jest bez jej rozszerzania ale nie odnosi się to do tego. Proces rozszerzonej reprodukcji oznacza prostą reprodukcję + jej rozszerzenie w przeciwieństwie właśnie do prostej reprodukcji. Reprodukcja i rozszerzenie do procesu samej reprodukcji + procesu jej rozszerzenia.

Podziękowania tłumaczy

Samo podstawowe tłumaczenie tego ponad 500-stronicowego dzieła zajęło nam trochę ponad półtora miesiąca z przewidzianych trzech czyli 6 tygodni przed planowanym czasem. Redakcja i korekta z kolei zajęła nam jeszcze dodatkowych 6 tygodni, przez cały ten długi proces prowadziła nas myśl i obowiązek narodowy by to dzieło ukazało się jak najszybciej, by zainteresowani mogli zaczerpnąć ze zgromadzonej tu wiedzy jak najszybciej i aby mógł rozwijać się nasz narodowy ruch robotników, chłopów i żołnierzy.

Był, jest i będzie naszym obowiązkiem jako ludzie dobrej wiary, ludzie klasy robotniczej by walczyć o swoją wolność jako ludzi pracy, o wolność tych co podtrzymują nasz naród przy życiu – wiecznych roboczych bohaterów dzisiejszego świata. Bez nich nie byłoby naszej ukochanej polskiej ojczyzny.

To robotnicy, to chłopi, to kolejarze, spawacze, monterzy, budowniczowie, żołnierze, strażacy itp. są jedynym powodem dlaczego nasza ojczyzna i ojczyzny innych narodów mogą trwać, bez nich nie ma państwa, bez nich nie ma narodu. Tylko poprzez oswobodzenie własne może człowiek pracy prawdziwie tworzyć ideał narodowy, może tworzyć wolną Polskę, nie może istnieć żadna klasa wyzyskiwaczy, pasożytów społecznych która ciąży nad narodem!

Nie może istnieć burżuazja czy imperialistyczni działacze zmuszający nas, ludzi pracy, do upodlenia się przed nimi dla ich zysków, dla ich interesów które mają na celu ich własne wzbogacenie kosztem dobra narodu, kosztem krwi i potu ludzi pracy!

Dlatego chcieliśmy podziękować przede wszystkim pracownikom, chłopom i żołnierzom, bez nich to tłumaczenie by nie powstało, bez chłopów którzy zbierają żywność, bez przewoźników którzy je dostarczają nie byłoby żywności w miastach, bez elektryków, górnikach w kopalniach i pracowników elektrowni nie mielibyśmy prądu by w ogóle tworzyć to tłumaczenie, to wy jesteście powodem dlaczego ono w ogóle istnieje, to też wasza praca przyczyniła się do jego realizacji, dlatego publikujemy je anonimowo bez żadnych nazwisk czy indywidualnych oznaczeń jako że każdy autor czy tłumacz żyje ze zbiorów i materialnych dostaw społeczeństwa czyli to wy też jesteście autorami tego dzieła i macie do niego pełne prawo!

Własność społeczna należy się społeczeństwu wspólnie, jeśli się czegoś nauczyliśmy w trakcie tego tłumaczenia to obowiązek zniszczenia i podważania burżuazyjnej władzy prawnej, podważania tych stosunków które istnieją wśród nas a które dominują wszystkie aspekty naszego ówczesnego życia w społeczeństwach kapitalistycznych. Musimy stanowczo sprzeciwić się tej chciwości, chęci zysku kosztem drugiego człowieka, i niekończącej się chęci przypisywania sobie wszystkiego.

Nikt nie wie kim byli pierwotni Chińscy autorzy tego podręcznika, istnieją jedynie podejrzenia co do osób które były wplątane w jego tworzenie, w ostatecznym rozrachunku ten podręcznik należy się masom ale nie tylko Chińskim a masom światowym walczącym w swych narodach o wyzwolenie swoje i wszystkich ludzi pracy.

Sam podręcznik pochodzi z września 1976 czyli z ostatniego miesiąca Maoizmu w Chinach i nie pozostał długo w obiegu jako że miesiąc później nastąpiło aresztowanie maoistycznej bandy czworga. Idee zawarte w tym podręczniku więc mogą być widziane jako wyraz ostatecznej praktyki socjalizmu Chinach. Napisany przez grupę literacką Socjalistycznej Ekonomii Politycznej z Szanghaju, przedstawia jak i dlaczego socjalizm był praktykowany z perspektywy Maoistów którzy przez blisko 27 lat od wyzwolenia sprawowali władzę w Chinach. Pomimo przeszło 45 lat od wydania jest to dzieło w wielu swych walorach ponadczasowe i aktualne do problemów świata dzisiejszego.

Walczenie o wyzwolenie z ucisku kapitalizmu, z nastrojów chciwości i niewdzięczności za dzienne trudy człowieka pracy to nasza wspólna walka. Dlatego i my pozostaniemy bez nazw, ten podręcznik (w języku polskim) i ważne w nim zawarte lekcje to wspólna własność nas wszystkich, tych ludzi w dobrej wierze którzy zmagają się z trudami każdego dnia, którzy pracują abyśmy my wszyscy mogli tu być i żyć.

Jesteśmy też wdzięczni indywidualnym osobom którzy też pozostaną bez nazw ale którzy pomogli nam w wielu niejasnych kwestiach dotyczących specyfiki wydania i odpowiedniego przekładu. To dzięki nim ten podręcznik jest czytelny i chociaż może nie jest i nie będzie tak łatwo czytelny jak byśmy tego pragnęli, to i tak mamy nadzieję że będzie to kamień milowy dla wszystkich ludzi szukających odpowiedzi na przeróżne kwestie dotyczące kapitalizmu, socjalizmu, potrzeby walki o własne wspólne interesy jako ogół przeciw indywidualizmowi i kapitalizmowi itp. w ramach walki klas.

Uważamy że autorzy tego dzieła byli całą erę przed nami, pomimo roku 1976, linia tu opisana się nie zmieniła, jedynie sposób ponownego wprowadzenia socjalizmu należy razem omówić i dostosować poprzez uzgodnienia z masami narodowymi używając do tego linii mas. Także należałoby omówić kwestie technologiczne i jak one zmieniły niektóre wspominane tu wątki, by w procesie tworzenia własnych domysłów teoretycznych, opierać się na rzeczywistości pracowniczej w XXI wieku. We własnym doświadczeniu, po przeczytaniu tego dzieła, świat jest przez nas widziany inaczej; wyjaśniły się ważne kwestie które wcześniej były niepewne i poprzez cierpliwą naukę dało to dzieło nam otuchy i odwagi by działać dalej, by nie zatrzymywać się na półśrodkach ale aby przeć dalej do świetlanej socjalistycznej przyszłości. Ten podręcznik to broń i amunicja, która ostatecznie w

podporządkowaniu się praktyce dnia dzisiejszego, da ludziom pracy możliwość obalenia pojęć klasycznej wulgarnej ekonomii a także uzbroić nas przed rewizją socjal-imperialistyczną lub ich pochodnych w przeróżnych formach, na przykład: neoliberalizmu, Keynesizmu, ‘Breżniewizmu’ praktykowanych kolejno w Stanach Zjednoczonych, Europie i ZSRR. Mamy nadzieję że tak też użyją tego dzieła nasi czytelnicy i również otrzymają inspirację i poczucie pewności tak jak my kiedy dzień w dzień tłumaczyliśmy je.

Co do samego podręcznika to Szanghaj w tamtym okresie był jednym z najbardziej rewolucyjnych miejsc, obywatele tego miasta i pobliskich komun głęboko do serca wzięli zamiary i czyny rewolucji kulturalnej, to właśnie Szanghaj był jedną z najbardziej promieniujących gwiazd Maoizmu w tamtym okresie. Tamte i wcześniejsze wydania ‘Ekonomii Politycznej Socjalizmu’ były opracowane i wydane właśnie tam. Do dziś nie ma lepszego podręcznika który w tak jasny sposób omawia działanie i logikę systemu socjalistycznego od samych jej wyznawców którzy w tym systemie żyli i pracowali.

Mamy nadzieję że ten podręcznik da naszym czytelnikom wiele do myślenia i przede wszystkim zostanie użyty jako teoretyczna zapomoga do własnych działań rewolucyjnych, a także odsłoni całun tajemnicy który okrywa ten burzliwy okres w dziejach Chin, oferując oryginalny wgląd w tamten okres bez konieczności polegania na plotkach i jawnych kłamstwach ze strony polskiej i zachodniej prasy.

To tłumaczenie to w gruncie rzeczy tylko wynik pewnych procesów historycznych, nie należy do indywidualnej osoby ale do ludzi jako ogółu, do tej epoki i jej zmagań. Postanowiliśmy przetłumaczyć to dzieło z powodu silnej potrzeby by użyć naszych zdolności do oświetlenia drogi naszym rodakom. Przetłumaczyliśmy to dzieło ekonomiczne w szczerej nadziei aby człowiek pracy zrozumiał swoją rolę w obecnym procesie historycznym i by miał już jakiś wzorzec prawdziwej alternatywy do obecnie istniejącego systemu neoliberalnego.

Nie jest to dzieło nieskazitelne, nie jest to dogmat który uznajemy za święty i nienaruszalny ale jest to pierwszy krok do ustanowienia samo-świadomości robotniczej, by wyszkolić prawdziwą awangardę robotniczą pochodzącą od mas, która z dnia na dzień będzie mogła przejąć stery gospodarki państwowej i zacząć tworzyć dla nas wszystkich świetlaną przyszłość opartą nie na wyzysku, przemocy i ucisku człowieka przez człowieka jak to mają za swoje cechy pojęcia pochodzące z wulgarnej ekonomii kapitalistycznej, ale na wspólnym narodowym i socjalnym interesie całego ludu pracującego!

- Stowarzyszenie ‘Narodowy Proletariusz’

Spis Treści:

Wstęp [Wydanie Chińskie].....14
Część I: Własność socjalistyczna i Zależności w produkcji.....23
Rozdział 1 Socjalistyczna własność publiczna.....24
Sekcja I. Wielka transformacja stosunków własnościowych.....24
Sekcja II. Kwestia własności nie została w pełni rozwiązana.....36
Sekcja III. Przywrócenie własności kapitalistycznej w Związku Radzieckim.....45
Sekcja IV. Konsolidacja i rozwój socjalistycznej własności powszechnej w warunkach walki klasowej.....57
Rozdział 2 Współzależności w produkcji socjalistycznej.....72
Sekcja I. Kształtowanie się socjalistycznych współzależności.....72
Sekcja II. Charakter współzależności socjalistycznych.....82
Sekcja III. Konsolidacja i poprawa socjalistycznych współzależności w walce klasowej.....94
Sekcja IV. Odrodzenie się pracy opartej na kapitalizmie w Związku Radzieckim.....110
Część II: Socjalistyczny proces produkcji.....115
Rozdział 3 Natura i cel produkcji socjalistycznej.....116
Sekcja I. Produkty i towary w społeczeństwie socjalistycznym.....116
Sekcja II. Podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu.....125
Sekcja III. Rozwój socjalizmu w szybkim tempie.....147
Rozdział 4 Podział pracy społecznej w gospodarce socjalistycznej.....158
Sekcja I. Regulacyjna rola prawa planowania i proporcjonalnego rozwoju.....158
Sekcja II. Rola prawa wartości w procesie podziału pracy społecznej.....178
Sekcja III. Świadome stosowanie obiektywnego prawa proporcjonalnego podziału pracy społecznej.....184
Rozdział 5 Socjalistyczne rolnictwo i przemysł.....201
Sekcja I. Rolnictwo jako podstawa gospodarki narodowej.....201
Sekcja II. Przemysł jako wiodący sektor gospodarki narodowej.....220
Sekcja III. Integracja socjalistycznego przemysłu i rolnictwa.....238
Rozdział 6 Oszczędność w systemie socjalistycznym.....254
Sekcja I. Oszczędność czasu pracy jako ekonomiczne prawo socjalizmu.....254
Sekcja II. Wydajność pracy w systemie socjalistycznym.....260
Sekcja III. Socjalistyczna współpraca i rywalizacja.....272
Rozdział 7 Socjalistyczny system rachunkowości gospodarczej.....281
Sekcja I. Dwoistość rachunkowości gospodarczej.....281
Sekcja II. Socjalistyczny system rachunkowości gospodarczej.....292
Sekcja III. Analiza "systemu pełnej rachunkowości gospodarczej" Związku Radzieckiego..304
Część III: Socjalistyczny proces obiegu.....311
Rozdział 8 Wymiana towarowa w społeczeństwie socjalistycznym.....312
Sekcja I. Stosunki wymiany w społeczeństwie socjalistycznym i ich charakterystyka.....312
Sekcja II. Rola socjalistycznej wymiany towarowej oraz walka o ograniczenia i kontrograniczenia.....324
Sekcja III. Ceny i polityka cenowa w systemie socjalistycznym.....337
Sekcja IV. Handel zagraniczny krajów socjalistycznych.....348
Rozdział 9 Pieniądz i obieg pieniężny w społeczeństwie socjalistycznym.....360
Sekcja I. Pieniądz w społeczeństwie socjalistycznym.....360
Sekcja I. Obieg pieniądza w społeczeństwie socjalistycznym.....370
Sekcja II. Nasze Narodowe Ren Min Bi (RMB).....378
Część IV: Dystrybucja i reprodukcja w społeczeństwie socjalistycznym.....385
Rozdział 10 Dystrybucja w społeczeństwie socjalistycznym.....386

Sekcja I. Dystrybucja dochodu narodowego....386
Sekcja II. Dystrybucja dóbr konsumpcji indywidualnej....394
Sekcja III. Konieczność ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej w dystrybucji....411
Rozdział 11 Socjalistyczna akumulacja i reprodukcja rozszerzona....433
Sekcja I. Proporcjonalna relacja między dwiema głównymi kategoriami produkcji społecznej 433
Sekcja II. Akumulacja jako źródło reprodukcji rozszerzonej....448
Sekcja III. Ogólne prawo socjalistycznej akumulacji....456
Rozdział 12 Ruch pieniądza w reprodukcji socjalistycznej....466
Sekcja I. Obieg funduszy pieniężnych w reprodukcji socjalistycznej....466
Sekcja II. Dystrybucja środków w reprodukcji socjalistycznej....475
Sekcja III. Związek między podziałem środków finansowych a dystrybucją dóbr w reprodukcji socjalistycznej....492
Część V: Zakończenie....499
Rozdział 13 Socjalistyczne stosunki produkcji i stosunki klasowe....500
Rozdział 14 Kontynuacja rewolucji pod dyktaturą proletariatu....509
Rozdział 15 Komunizm jako konieczna droga w rozwoju socjalizmu....515

Wstęp [Wydanie Chińskie]

Wielka Proletariacka Rewolucja Kulturalna, zainicjowana i prowadzona przez wielkiego przywódcę i mentora, Przewodniczącego Mao Zedonga, teoretycznie i praktycznie rozwiązała główny problem współczesnego międzynarodowego ruchu komunistycznego, jakim jest konsolidacja dyktatury proletariatu i zapobieżenie odbudowy kapitalizmu. Setki milionów robotników, chłopów i żołnierzy, kadr rewolucyjnych i rewolucyjnych intelektualistów zostało poddanych wielkim wstrząsom i falom rewolucji, a podczas walki starali się studiować marksizm, leninizm i myśl Mao Zedonga oraz teorię ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu, wyjaśnić, gdzie znajduje się burżuazja i kwestia całkowitej dyktatury burżuazji, a także nalegać na antyrewizjonizm, zapobieganie rewizjonizmu i kontynuację rewolucji. W obliczu tej wielkiej sytuacji rewolucyjnej ważne jest napisanie rzetelnej, powszechnej książki o socjalistycznej ekonomii politycznej z marksistowskiego punktu widzenia, prawidłowa analiza praw ruchu gospodarki socjalistycznej, analiza powstawania, rozwoju i eliminacji burżuazji w warunkach socjalistycznych, zwłaszcza burżuazji wewnątrz partii, analiza klas, sprzeczności klasowych i walki klas w społeczeństwie socjalistycznym, wyjaśnienie natury, celu, zadań i przyszłości rewolucji socjalistycznej. Jest to bardzo ważne zadanie.

W procesie ujawniania praw kapitalistycznego ruchu gospodarczego i krytyki linii oportunistycznej, Marks i Engels przedstawili kilka podstawowych zasad socjalistycznej ekonomii politycznej, aby poprowadzić proletariat w jego walce o przejęcie władzy, ustanowienie dyktatury proletariatu i budowę socjalizmu. W Rewolucji Październikowej Lenin przekształcił teorię marksistowską w praktykę rosyjskiego socjalizmu i dalej rozwinął marksistowską socjalistyczną ekonomię polityczną, wskazując drogę do trwania walki klasowej pod dyktaturą proletariatu i zapobieżenia odbudowy kapitalizmu.

Po śmierci Lenina, Stalin przejął jego dzieło, doprowadził naród radziecki do uprzemysłowienia kraju i kolektywizacji rolnictwa, przedstawił teoretyczny przegląd problemów gospodarki socjalistycznej i w praktyce wyeliminował wielu przedstawicieli burżuazji w partii komunistycznej. Stalin popełnił jednak poważny błąd w kwestii tego, czy w społeczeństwie socjalistycznym istnieje walka klas. Opublikowane w latach pięćdziesiątych radzieckie podręczniki ekonomii politycznej (wydanie pierwsze, drugie i trzecie) nie uznawały sprzeczności między socjalistycznymi stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi, istnienia burżuazyjnej władzy prawnej we wszystkich aspektach socjalistycznych stosunków produkcji w

różnym stopniu, istnienia burżuazji wewnątrz partii komunistycznej, ani możliwości odrodzenia się kapitalizmu po socjalistycznym uprzemysłowieniu i kolektywizacji rolnictwa. W ostatecznym rozrachunku nie uznają one istnienia klas, sprzeczności klasowych i walki klas w całej historii dyktatury proletariatu. W swojej metodologii utraciły one sprzeczność między stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi oraz sprzeczność między nadbudową a bazą ekonomiczną jako zarys nauki o socjalistycznej ekonomii politycznej, utraciły materializm i dialektykę, i popadły w idealizm i metafizykę. W rezultacie, gdy analizują ruchy społeczne i gospodarcze po dyktaturze proletariatu i ustanowieniu socjalistycznej bazy gospodarczej, nie mogą nie wpaść w bagno teorii wygaśnięcia walki klas* i teorii wyłącznie sił wytwórczych**. Taka błędna analiza z pewnością nie prowadzi do naukowego wniosku, że rewolucja będzie kontynuowana pod dyktaturą proletariatu. Niemniej jednak, tamten podręcznik ekonomii politycznej ma kilka słusznych punktów. Podkreśla, że gospodarka socjalistyczna to gospodarka dla całego narodu, a nie gospodarka dla zysku kilku wyzyskiwaczy. Pod tym względem różni się ona od rewizjonistycznej ekonomii politycznej napisanej na polecenie zdrajców Chruszczowa i Breżniewa. W dzisiejszym Związku Radzieckim gospodarka polityczna jest całkowicie zdegenerowana. Opowiada się ona za biurokratycznym monopolem, zyskiem, bodźcami materialnymi, rządami ekspertów, usprawiedliwieniem wyzysku i ucisku, i stała się ekonomią socjal-imperializmu, bez nawet krzty naukowej wartości.

Ponieważ Związek Radziecki był historycznie pierwszym państwem socjalistycznym stworzonym przez wielkiego Lenina, jego błędy miały tak samo głęboki wpływ na ludzi, jak jego sukcesy. Jest to dość oczywiste w badaniach nad ekonomią polityczną w Chinach. W latach 50. wiele naszych prac na temat socjalistycznej ekonomii politycznej zostało w zasadzie skopiowanych z radzieckich podręczników, kopiując zarówno ich właściwe, jak i niewłaściwe części. W takim światopoglądzie łatwo było zaakceptować linię rewizjonistyczną. Przed Wielką Proletariacką Rewolucją Kulturalną chińscy teoretycy ekonomii przez długi czas pozostawali pod silnym wpływem rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi***. Podstawą epistemologiczną tej ciemnej linii był mieszczański idealistyczny i metafizyczny światopogląd, rozpowszechniony w naszych ekonomicznych kręgach teoretycznych. **"Wielka Proletariacka Rewolucja Kulturalna jest wielką rewolucją, która dotyka ludzkich dusz i dąży do rozwiązania problemu światopoglądu ludzi"**. ① Tak więc, w trakcie wielkiej walki o zniszczenie burżuazyjnej centrali Liu Shaoqi i Lin Biao****, o krytykę Deng Xiaopinga***** i o przeciwdziałanie prawicowemu nurtowi odwrócenia, wielkie zniszczenie burżuazyjnego światopoglądu i

ustanowienie światopoglądu proletariackiego zostały przedstawione teoretykom ekonomii (i nie tylko im) jako pilny postulat. Gdzie jest rewizjonizm, tam jest marksizm; gdzie jest idealizm i metafizyka, tam jest materializm i dialektyka. Takie jest prawo historii. Przewodniczący Mao, największy marksista naszych czasów, wszechstronnie podsumował doświadczenia międzynarodowego ruchu komunistycznego, zarówno pozytywne, jak i negatywne, oraz przedstawił szereg twierdzeń naukowych, które wzbogaciły teoretyczny skarbiec marksizmu, a także odziedziczył, bronił i rozwijał marksizm-leninizm.

Przewodniczący Mao wskazał w "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludu": **"W społeczeństwie socjalistycznym podstawowa sprzeczność nadal istnieje między stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi oraz między nadbudową a bazą ekonomiczną."** ② Sprzeczności te wyrażają się w następujący sposób: **"Socjalistyczne stosunki produkcji zostały ustanowione i są zgodne z rozwojem sił wytwórczych; są one jednak nadal niedoskonałe, a te niedoskonałości stoją w sprzeczności z rozwojem sił wytwórczych. Oprócz tej zgodności i sprzeczności między stosunkami produkcji a rozwojem sił wytwórczych istnieje również zgodność i sprzeczność między nadbudową a bazą ekonomiczną."** ③ Mówiąc o systemie socjalistycznym, Przewodniczący Mao dodał: **"Ogólnie rzecz biorąc, Chiny są krajem socjalistycznym. Przed wyzwoleniem były one podobne do kapitalizmu. Nadal istnieje ośmiopoziomowy system płac******, dystrybucja według pracy i wymiany pieniędzy, które nie różnią się zbytnio od starego społeczeństwa. Jedyna różnica polega na tym, że zmienił się system własności." "Mamy teraz system towarowy i nierówny system płacowy, ośmiopoziomowy system płacowy i tak dalej. Może to być ograniczone tylko pod dyktaturą proletariatu. Dlatego bandzie ludzi pokroju Lin Biao łatwo byłoby ustanowić system kapitalistyczny, gdyby doszła do władzy."** ④

① Wywód z dziennika 'Lud dzisiejszy', 6 listopada 1967 r.

② "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludzi". Pisma wybrane Mao Zedonga, Ludowa Agencja ds. Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 336.

③ Tamże, s. 337-338.

④ Wywód z dziennika 'Lud dzisiejszy', 22 lutego 1975 r.

W okresie rewolucji socjalistycznej Przewodniczący Mao dokonał dogłębnej analizy stosunków klasowych w społeczeństwie socjalistycznym i po raz pierwszy w historii marksizmu wyraźnie stwierdził, że po tym, jak socjalistyczna transformacja własności środków produkcji została zasadniczo zakończona, nadal istnieją klasy i walki klasowe, wysunął naukowe twierdzenie, że burżuazja znajduje się w obrębie partii komunistycznej i przedstawił wielką teorię ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu.

Ta wielka teoria przełamała długotrwały idealizm i metafizykę w dziedzinie ekonomii politycznej, zadała ciężki cios wszelkiego rodzaju rewizjonistycznym poglądom, odmłodziła socjalistyczną ekonomię polityczną i wprowadziła ją na zupełnie nowy etap w historii. Wielka teoria Przewodniczącego Mao pokazuje nam, że socjalistyczne stosunki produkcji nie są w żaden sposób sztywne, zamrożone i niezmienne, ale, podobnie jak inne stosunki produkcji w historii, są procesem niezwykle żywego i bogatego ruchu sprzeczności. Socjalistyczne stosunki produkcji, które dopiero co wyłoniły się z łona kapitalizmu, są niedojrzałymi komunistycznymi stosunkami produkcji. Są one podzielone między rosnące czynniki komunistyczne i zanikające obrzędy kapitalistyczne lub ślady burżuazyjnej władzy prawnej. Są one sobie przeciwstawne i powiązane ze sobą, charakteryzując w ten sposób sprzeczny ruch socjalistycznych stosunków produkcji i sił wytwórczych, nadbudowy i bazy ekonomicznej. Ten sprzeczny ruch charakteryzuje się sprzecznością i walką między proletariatem a burżuazją, a w szczególności między proletariatem a burżuazją w ramach rządzącej partii komunistycznej. Jeśli proletariat ma ostatecznie wyeliminować burżuazję i wszystkie inne klasy wyzyskujące oraz zlikwidować wszystkie klasy i różnice klasowe, musi podtrzymać całkowitą dyktaturę nad burżuazją i kontynuować rewolucję pod dyktaturą proletariatu.

Socjalistyczna ekonomia polityczna może iść naprzód drogą marksistowską jedynie dzięki walecznej krytyce rewizjonizmu i pozbycie się wpływu idealizmu i metafizyki. Jej podstawowym zadaniem jest analiza, na podstawie podstawowych teorii marksizmu, leninizmu i myśli Mao Zedonga, praw ruchu powstawania, rozwoju i przekształcania socjalistycznych stosunków produkcji w komunistyczne stosunki produkcji w odniesieniu do sił produkcyjnych i nadbudowy, analiza procesu powstawania, rozwoju i upadku nowej burżuazji, zwłaszcza burżuazji wewnątrz partii, wyjaśnienie praw i cech walki klasowej w warunkach dyktatury proletariatu oraz pomoc kadrom w wyzwoleniu się spod wpływów burżuazyjnych i rewizjonistycznych oraz w przeprowadzeniu rewolucji socjalistycznej z rewolucji demokratycznej*******.

Książka, którą teraz oddajemy do rąk czytelnika, jest próbą sprostania tym wymaganiom. Książka była kilkakrotnie zmieniana. Jednakże, kiedy wróciliśmy i przeczytaliśmy ją ponownie po tej rewizji, mieliśmy silne poczucie, że nie spełnia ona powyższych wymagań. Dosłownie wszystko, co powinno być uwzględnione, wydaje się być uwzględnione i podjęta została próba zastosowania marksistowskiego światopoglądu do dialektycznej analizy socjalistycznego ruchu gospodarczego, ale przy bliższej analizie słabości książki są nadal widoczne.

Socjalistyczna ekonomia polityczna przez dziesięciolecia pozostawała pod silnym wpływem idealizmu i metafizyki. Wpływ ten nie został całkowicie usunięty także z tej książki. Istnieje tendencja do klasyfikowania socjalistycznych ruchów gospodarczych według ich zewnętrznych oznak, a nie według ich wewnętrznych powiązań. W strukturze książki i w analizie poszczególnych kategorii socjalistycznych stosunków produkcji widać ślady radzieckich podręczników ekonomii politycznej z lat 50. Kategorie ekonomiczne są teoretycznym wyrazem rzeczywistych stosunków gospodarczych. One, podobnie jak realne stosunki ekonomiczne, są zawsze w ruchu opozycji i jedności, a ekonomia polityczna powinna analizować ich poszczególne ruchy, zarówno w opozycji do siebie, jak i w powiązaniu ze sobą, oraz analizować warunki, w których każda z przeciwstawnych stron przekształca się w kierunku przeciwnym, aby wyciągnąć rewolucyjne wnioski. Jednakże z perspektywy czasu niektóre z naszych analiz są nadal powierzchowne, a w niektórych przypadkach pozostaliśmy na zewnątrz rzeczy, nie wyjaśniając ruchu rzeczy w kategoriach ich wewnętrznych powiązań, nie analizując dogłębnie warunków, w których czynnik komunistyczny przezwycięży obrzędy lub ślady kapitalizmu, oraz warunków, w których obrzędy lub ślady kapitalizmu przytłoczą czynnik komunistyczny. Musimy kontynuować studia nad marksizmem i pracować nad prawdziwym opanowaniem materializmu i dialektyki.

Obowiązkiem socjalistycznej ekonomii politycznej jest wyjaśnienie praw ruchu gospodarki socjalistycznej w kategoriach połączenia teorii i praktyki. Marks mówił: **„Badania muszą w pełni zawładnąć materiałem, analizować jego różne formy rozwoju i badać wewnętrzne powiązania tych form. Dopiero po wykonaniu tej pracy ruch rzeczywistości może być właściwie opowiedziany."** ① Dysponujemy pewnym materiałem, ale jest on dalece niewystarczający. Z posiadanego materiału niewystarczająca była również analiza różnych form jego rozwoju i poszukiwanie wewnętrznych powiązań tych form. W toku narracji czytelnik znajdzie pojęcia i przykłady. Koncepcje i przykłady różnią się znacznie od ilustrowania problemu poprzez połączenie teorii i praktyki. Sytuacja ta odzwierciedla stopień, w jakim nasze teorie są oderwane od rzeczywistości. Przewodniczący Mao nauczał nas: "**Musimy**

opierać się na rzeczywistej sytuacji w kraju i za granicą, na prowincji i poza nią, w powiecie i poza nim, w okręgu i poza nim, i wydobyć z niej nieodłączne, a nie wymyślone prawidłowości, to znaczy znaleźć wewnętrzny związek między wydarzeniami wokół nas i wykorzystać go jako przewodnik dla naszych działań. W tym celu nie możemy opierać się na subiektywnej wyobraźni, na chwilowym entuzjazmie, na martwych książkach, ale na obiektywnych faktach, na szczegółowym posiadaniu materiałów i na wyciąganiu z nich prawidłowych wniosków, kierując się ogólnymi zasadami marksizmu-leninizmu. Tego rodzaju konkluzja nie jest listą zjawisk ani retorycznym i bezkrytycznym artykułem, lecz wnioskiem naukowym. Taka postawa ma na celu poszukiwanie prawdy na podstawie faktów, bez żadnych bzdur. Taka postawa jest wyrazem ducha partyjnego, marksistowsko-leninowskiego stylu jednoczenia teorii z praktyką."
② Najwłaściwsze jest wykorzystanie krytyki Przewodniczącego Mao dotyczącej rodzaju teoretycznego oderwania od stylu praktycznego w naszej Partii, aby skrytykować tę książkę. I jakże łaskawe jest wykorzystanie poparcia Przewodniczącego Mao dla ustanowienia marksistowsko-leninowskiego stylu jednoczenia teorii i praktyki, aby zachęcić nas do kontynuowania naszych wysiłków!

Kwestia stylu pisania jest również ważnym zagadnieniem w ekonomii politycznej. Nie jest zaskakujące, że burżuazyjna ekonomia polityczna musi zwodzić masy i często jest niejasna i trudna do zrozumienia. Nie jest tak w przypadku marksistowskiej ekonomii politycznej. Musi być łatwa do zrozumienia i żywa, jeśli ma się rozprzestrzeniać wśród mas. Pisma Marksa, Engelsa, Lenina i Przewodniczącego Mao dały nam świetlany przykład. Nie znajdziemy tego Marksistowsko-Leninowskiego stylu pisania w radzieckich podręcznikach ekonomii, dzieje się tak dlatego, że autorzy podręczników byli silnie związani z myśleniem metafizycznym. Jeśli chodzi o współczesną ekonomię radziecką, która odzwierciedla stan umysłowy umierającej burżuazji, to styl pisania jest jeszcze gorszy niż w przypadku ekonomii wschodzącej burżuazji. Książka ta jest próbą odzwierciedlenia ducha tętniącego życiem proletariatu i powinna charakteryzować się żywym, świeżym i mocnym Marksistowsko-Leninowskim stylem pisania. Ale i pod tym względem nie spełnia oczekiwań. Styl pisania w tej książce również odzwierciedla fakt, że nie jest ona całkowicie wolna od metafizycznych wpływów i często jest sucha i nudna. Nadanie całej książce żywego, świeżego i mocnego stylu marksistowsko-leninowskiego wymagałoby ogromnego wysiłku.

Po naszym wstępnym rozeznaniu głównych słabości książki, uważamy, że nie osiąga ona tego, co proponuje. Powinniśmy byli uczyć się od początku, powinniśmy byli zacząć od początku. Nie ma tworzenia bez niszczenia, nie ma stania bez przepływu,

chodu bez wstrzymania*********. Takie jest prawo rozwoju rzeczy i prawo rozwoju socjalistycznej ekonomii politycznej. Mając to na uwadze, postanowiliśmy jednak wydać tę książkę drukiem i wysłuchać opinii wszystkich stron, aby krytyka naszych czytelników mogła nas jeszcze bardziej pobudzić. Jesteśmy przekonani, że dziś, gdy setki milionów robotników i chłopów w naszym kraju dążą do poznania i opanowania marksizmu, leninizmu i myśli Mao Zedonga, a także w tak żywym i bogatym środowisku rewolucji chińskiej i światowej, jest całkowicie możliwe, aby dzięki wspólnym wysiłkom stworzyć socjalistyczną gospodarkę polityczną, która stoi na straży marksizmu, krytykuje rewizjonizm i jest wolna od idealizmu i metafizyki. Byłoby naszym największym życzeniem, gdyby ta książka mogła pełnić rolę przewodnika w tym wielkim projekcie.

Grupa pisząca Socjalistyczną Ekonomię Polityczną

Wrzesień 1976 r. - Szanghaj

---

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 23.

② " Przekształcanie naszej nauki". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 759. 759.

Dopisy Tłumacza:

* Teoria wygaśnięcia walki klas – Wytłumaczone później, kliknij tutaj: Teoria wygaśnięcia walki klas

** Teoria wyłącznie sił wytwórczych - Wytłumaczone później, kliknij tutaj:Teoria wyłącznie produktywności

*** Liu Shaoqi –

Chiński polityk i działacz, przewodniczący Chińskiej Republiki Ludowej w latach 1959-1968, był krytyczny w stosunku do polityki wielkiego skoku, do kolektywizacji rolnej i do Rewolucji Kulturowej co zrobiło z niego wroga publicznego często przytaczanego jako rewizjonistę i reprezentanta linii burżuazyjnej. Przez ostatnie dwa lata swego życia mocno chorował, miał osłabiony układ odpornościowy co powodowało częste zapalenia płuc i w końcu, w 1969, pomimo próby leczenia przez najlepszych doktorów zmarł podczas Wielkiej Kulturowej Rewolucji na powikłania związane z cukrzycą.

**** Lin Biao –

Chiński polityk, działać, rewolucjonista i marszałek Chińskiej Armii Ludowej, wiceprzewodniczący Komunistycznej Partii Chin w okresie od 1958 do 1971, uważany często jako druga najwyższa osoba w państwie po Mao. Lin był zwolennikiem polityki Wielkiego Skoku Naprzód i Wielkiej Rewolucji Kulturowej, napisał przemowę do Czerwonej Książeczki (zbioru cytatów Mao Zedonga). Był w 1969 zadeklarowany następcą Mao jednakże relacje między nim a Mao się pogorszyły począwszy od 1970 i stał

się osobą wyklętą, był spiskowcem planującym wywrót państwowy i zamach na Mao Zedonga, zginął on w 1971 w tajemniczych okolicznościach.

***** Deng Xiaoping – Chiński polityk i działacz. Uczestniczył w rewolucji Chińskiej a po ustanowieniu Chińskiej Republiki Ludowej, w 1956 stał się sekretarzem generalnym Komunistycznej Partii Chin, stanowisko które zajmował do 1966 roku. Tak jak Liu Shaoqi, Deng był przeciwny polityce Wielkiego Skoku Naprzód, kolektywizacji rolnej i Rewolucji Kulturowej, podczas tej ostatniej, został podjęty ostrej krytyce i pozbawiony wszelkich stanowisk. W 1969 został zesłany do robót fizycznych w Jiangxi. Po zdradzie Lin Biao, poddał się samo-krytyce i został częściowo zrehabilitowany w 1973 kiedy to stał się wicepremierem. W 1976 jednakże znowu został poddany krytyce i w wyniku czego został on pozbawiony swoich stanowisk przez bandę czworga*. Po przejęciu władzy przez Hua Guofenga** został całkowicie zrehabilitowany i jego wszystkie stanowiska zostały przywrócone i w 1978 stał się przewodniczącym Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej Chin. Od 1978 oficjalnie przejął władzę, stając się przywódcą Chińskiej Republiki Ludowej do roku 1989, był inicjatorem reform społeczno-gospodarczych mających na celu zliberalizowanie gospodarki Chińskiej i ‘otwarcie’ jej na świat. Był stwórcą praktykowanego do dzisiaj ‘socjalizmu o chińskiej specyfice’ dzięki któremu kraj został otwarty na zachodni kapitał, zlikwidowane zostały kolektywy rolnicze we wsiach i system gospodarczy został zamieniony ze planowego, socjalistycznego na wolnorynkowy kapitalistyczny. Deng razem z jego następcami jest także odpowiedzialny za cofnięcie lub całkowitą eliminację systemu podparcia socjalnego, na przykład ‘Żelaznej Miski Ryżu’ (铁饭碗) i dalekosiężną prywatyzację służby zdrowia i edukacji. Jego reformy są w głównej mierze odpowiedzialne za obszerną korupcję panującą w Chinach do dnia dzisiejszego. Umarł w 1997.

W tekście często będzie się można spotkać z grupowaniem i Denga i Lin Biao i Liu Shaoqi jako reprezentujący tę samą linię, może to się wydawać sprzeczne ale tak ówcześni Maoiści określali tę sprzeczność:

„ Lin był kolejnym kapitalistycznym dróżnikiem, który próbował wykoleić chińską rewolucję w 1971 roku. Deng opisywał Lina jako "ultralewicowca". Był to sposób na ukrycie faktu, że Lin był prawicowcem.

W rzeczywistości Lin Biao i Deng Xiaoping forsowali tę samą "teorię sił wytwórczych". Teoria ta głosi, że wzrost technologii i produkcji musi mieć pierwszeństwo przed polityką. Jest to linia prawicowa zarówno pod względem formy, jak i treści. Jednak Deng, kierując się ukrytymi motywami, nazwał ją "ultralewicową". W ten sposób próbował on skierować walkę w stronę ultra-"lewicowości" zamiast przeciwko rewizjonizmowi, który był i jest głównym zagrożeniem.”

Tłumaczone z: https://www.marxists.org/history/erol/ncm-3/ol-teng.htm {Angielskie źródło}

* Banda czworga -

Pojęcie to odnosi się do czterech skrajnie lewicowych działaczy Komunistycznej Partii Chin i wiernych wyznawców linii Mao Zedonga. W jej skład wchodzili: Jiang Qing która była żoną Mao Zedonga oraz trzech działaczy partyjnych z Szanghaju: Zhang Chunqiao, Wang Hongwen i Yao Wenyuan. Po śmierci Mao, chcieli zabezpieczyć swe stanowiska poprzez zdobycie władzy nad armią, chcieli przekonać Hua Guofenga na swoją stronę jednakże ten wydał rozkaz aresztu bandy czworga za domniemaną próbę zamachu stanu. Następnie byli obarczeni winą i skazani w sądzie kapturowym za rzekomo popełnione zbrodnie podczas Rewolucji Kulturowej.

** Hua Guofeng -

Chiński polityk i działacz partyjny, oficjalnie mianowany następca Mao Zedonga. Objąwszy władzę kazał aresztować bandę czworga, po czym, opierając się na wytworzonym przez siebie kulcie osoby zmarłego Mao, próbował przeforsować własną politykę na wzór ówczesnego związku radzieckiego. Jako podstawę

brał politykę gospodarczą sprzed Wielkiego Skoku Naprzód. Jednakże jego plany zostały pokrzyżowane przez opozycję prawicową w postaci świeżo zrehabilitowanego Denga Xiaopinga i jego popleczników którzy to w 1978 odsunęli go od władzy, wprowadzając swoje własne reformy kapitalistyczne. Ostatecznie w 1982 został usunięty ze wszystkich zajmowanych stanowisk. Zmarł w 2008.

****** Ośmiopoziomowy system płac -

„Ośmiopoziomowy system płac jest systemem skal płac stosowanych przez pracowników w chińskich przedsiębiorstwach. Składa się on z trzech części: "siatki płac", "normy płac" (stawki płac) i "normy technicznej". Główną zasadniczą cechą jest to, że płace są podzielone na osiem poziomów w zależności od złożoności pracy produkcyjnej i stopnia umiejętności technicznych. W celu odróżnienia pracy złożonej od prostej, różne rodzaje pracy podzielone są na kilka grup zaszeregowania w zależności od ich różnic technicznych, przy czym najwyższa grupa zaszeregowania sięga do grupy 8, podczas gdy inne rodzaje pracy o prostszych umiejętnościach mogą osiągnąć tylko grupę 4 lub 5. W Związku Radzieckim ośmiopoziomowy system płac został wprowadzony w 1926 roku. W północno-wschodnich Chinach ośmiopoziomowy system płac został wprowadzony w 1950 r., a w 1956 r. ośmiopoziomowy system płac został wprowadzony dla pracowników przedsiębiorstw w całym kraju. W 1985 r. w niektórych dużych i średnich przedsiębiorstwach państwowych wprowadzono system próbny, w ramach którego całkowite wynagrodzenie pracowników zmieniało się proporcjonalnie do wydajności ekonomicznej przedsiębiorstwa.”

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E5%85%AB%E7%BA%A7%E5%B7%A5%E8%B5%84%E5%88%B6/3314027

******* Rewolucja Demokratyczna -

„Rewolucja demokratyczna odnosi się do rewolucji, która przeciwstawia się rządom feudalnej klasy ziemiańskiej i feudalnej dyktaturze i ustanawia system demokratyczny. Zwykle jest on prowadzony przez burżuazję.

Ze względu na ograniczenia chińskiej burżuazji, proletariat ostatecznie zakończył rewolucję demokratyczną w Chinach. Na czele rewolucji demokratycznej stała burżuazja lub proletariat, a uczestnikami byli chłopi, intelektualiści, rzemieślnicy i klasa robotnicza. Obiektem rewolucji było zniesienie monarchii feudalnej i nadbudowy społeczeństwa feudalnego. Zadaniem rewolucji było obalenie starych stosunków produkcji, które tłumiły burżuazyjny wolny handel. Celem rewolucji było ustanowienie nowych stosunków produkcji.”

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E6%B0%91%E4%B8%BB%E9%9D%A9%E5%91%BD/1532009

******** Chińskie idiomy [Rosyjskie źródło] -

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%8D%E7%A0%B4%E4%B8%8D%E7%AB%8B

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%8D%E5%A1%9E%E4%B8%8D%E6%B5%81

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%8D%E6%AD%A2%E4%B8%8D%E8%A1%8C

Część I: Własność socjalistyczna i Zależności w produkcji

Rozdział 1 Socjalistyczna własność publiczna

Sekcja I. Wielka transformacja stosunków własnościowych

Ludzkość rozwinęła się żyjąc na przestrzeni pięciu różnych systemów społecznych, licząc sobie około miliona lat. Jak rozwinęło się społeczeństwo ludzkie? Jak zmieniały się różne systemy społeczne? Przed pojawieniem się marksizmu nikt nigdy nie udzielił naukowej odpowiedzi. W połowie XIX wieku wielcy nauczyciele rewolucji proletariackiej Marks i Engels, na podstawie osobistego udziału w walkach klasowych i eksperymentach naukowych epoki kapitalistycznej, krytycznie przeanalizowali wszystkie najlepsze osiągnięcia ludzkiej kultury i po raz pierwszy udzielili naukowej odpowiedzi.

Rozwój społeczeństwa ludzkiego, zmiana różnych systemów społecznych, jest przede wszystkim wynikiem rozwoju sprzeczności między społecznymi stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi, między nadbudową a bazą ekonomiczną. W społeczeństwach, w których istnieją klasy, podstawowe sprzeczności takich społeczeństw koncentrują się w sprzecznościach i walkach między klasami.

Stosunki produkcji muszą być dostosowane do rozwoju sił wytwórczych, co jest obiektywnym prawem rozwoju podstawowych sprzeczności społecznych. Rozwój sił wytwórczych wymaga zmian w stosunkach produkcji, a zmiany w stosunkach produkcji powodują zmiany w politycznej, kulturowej i społecznej nadbudowie. Wśród stosunków produkcji najbardziej podstawowym jest stosunek własności środków produkcji. Przez tysiące lat pokolenia ludzi pracy pracowały jako bydło i konie, wiodąc nędzne życie bez wystarczającej ilości żywności i odzieży, ponieważ środki produkcji znajdowały się w rękach klasy wyzyskującej. Marks podkreślał: **"Człowiek, który nie posiada innej własności niż własna praca, w każdym stanie społecznym i kulturowym jest zobowiązany do bycia niewolnikiem innych, którzy posiadają materialne warunki pracy. Może on pracować tylko za zgodą innych, a więc może przetrwać tylko za zgodą innych."** ① Dlatego też nasza analiza rozwoju społeczeństwa i zastąpienia systemu kapitalistycznego systemem socjalistycznym musi rozpocząć się od analizy zmiany stosunków własności środków produkcji. Socjalistyczna własność publiczna środków produkcji jest nieuchronnym produktem sprzeczności między kapitalistyczną własnością prywatną a uspołecznioną produkcją masową. Nie mogła ona jednak powstać w łonie starego społeczeństwa. Dzieje się tak dlatego, że wprowadzenie socjalistycznej własności publicznej środków produkcji oznacza wywłaszczenie burżuazji. Tego po prostu nie da się zrobić w społeczeństwie kapitalistycznym pod dyktaturą burżuazji. Burżuazja nigdy nie wycofa się automatycznie ze sceny historii; nieuchronnie będzie musiała

zmobilizować wszystkie siły społeczne i wykorzystać kontrolowaną przez siebie nadbudowę, zwłaszcza aparat państwowy, do zablokowania zmian w kapitalistycznych stosunkach produkcji. "**Władza pochodzi z lufy karabinu".** ② Tylko poprzez rozbicie burżuazyjnego aparatu państwowego gwałtowną rewolucją i ustanowienie dyktatury proletariatu, proletariat może ‘wywłaszczyć wywłaszczających’, przekształcić środki produkcji będące prywatną własnością kapitalistów we własność publiczną wszystkich ludzi pracy i przeprowadzić socjalistyczną transformację gospodarki indywidualnej w celu ustanowienia powszechnej socjalistycznej własności publicznej środków produkcji.

Zmiana własności jest ważnym wskaźnikiem pozwalającym na rozróżnienie różnych systemów społecznych. Ustanowienie socjalistycznego systemu własności publicznej oznaczało wejście Chin w społeczeństwo socjalistyczne. Jednakże socjalistyczny system własności publicznej, jak wszystkie nowe rzeczy socjalistyczne, ma za sobą długi proces tworzenia i rozwoju w trakcie zmagań. Jak zatem został on ustanowiony i rozwinięty w trakcie zmagań?

Zmiana własności kapitalistycznej na socjalistyczną własność powszechną

W Manifeście Komunistycznym Marks i Engels stwierdzili, że **„komuniści mogą podsumować swoją teorię w jednym zdaniu: „eliminacja własności prywatnej””.** ③ Doświadczenie historyczne Komuny Paryskiej z 1871 roku pokazuje, że jeśli po przejęciu władzy przez proletariat pozwoli się burżuazji nadal kontrolować linię życia gospodarki narodowej, to z pewnością wykorzysta ona swoją siłę ekonomiczną, wraz z kontratakami politycznymi i militarnymi, do obalenia dyktatury proletariatu i przeprowadzenia odbudowy kapitalizmu. Podsumowując doświadczenia Komuny Paryskiej, Lenin zwrócił głęboką uwagę na to, że jednym z dwóch błędów, które pogrzebały owoce chwalebnego zwycięstwa Komuny Paryskiej, był brak przejęcia w ręce proletariatu tak wielkich instytucji jak banki, które były siłą napędową gospodarki narodowej.

① Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972 Wydanie z 1972 r., s. 5.

② "Wojna i problemy strategiczne". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 512. 512 stron.

③ Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 265. p. 265

Po przejęciu władzy proletariat napotyka na ogół na sytuację, w której jednocześnie współistnieje wielki kapitał oraz mały i średni kapitał. Wielki kapitał reprezentuje najbardziej reakcyjne stosunki produkcji, manipuluje linią życia gospodarki narodowej, stanowi poważną przeszkodę dla rozwoju sił wytwórczych społeczeństwa i jest główną podstawą ekonomiczną reakcyjnych rządów burżuazji. Proletariat musi ją natychmiast scentralizować w rękach dyktatury proletariatu poprzez konfiskatę bez odszkodowania. Wielka Rewolucja Październikowa pod wodzą Lenina, wyciągnąwszy wnioski z Komuny Paryskiej, natychmiast znacjonalizowała banki, koleje, statki handlowe i wszystkie sektory wielkiego przemysłu, ustanawiając socjalistyczną własność powszechną, po rozbiciu burżuazyjnego aparatu państwowego rewolucyjną przemocą i ustanowieniu dyktatury proletariatu we władzy radzieckiej. Była to chwalebna realizacja marksistowskiej teorii **"wywłaszczenia wywłaszczających".**

Stosując uniwersalne prawdy marksizmu-leninizmu do kierowania konkretną praktyką naszej rewolucji, Przewodniczący Mao dokonał naukowej analizy kapitalistycznej gospodarki starych Chin, dzieląc ją na biurokratyczną gospodarkę kapitalistyczną (wielki kapitał) i narodową gospodarkę kapitalistyczną (mały i średni kapitał) oraz dzieląc chińską burżuazję na biurokratyczną kupioną i opłaconą burżuazję (wielka burżuazja) i narodową burżuazję (mała i średnia burżuazja), i sformułował wobec nich zróżnicowaną politykę partii. Biurokratyczna burżuazja była skrajnie reakcyjną klasą rządzącą w półkolonialnych i półfeudalnych Chinach, a biurokratyczna gospodarka kapitalistyczna stanowiła ekonomiczną podstawę reakcyjnego reżimu biurokratycznej burżuazji. Przeciwstawienie się biurokratycznemu kapitalizmowi jest jednym z podstawowych zadań nowej demokratycznej rewolucji pod przywództwem chińskiego proletariatu. W odpowiedzi na reakcyjną naturę biurokratycznego kapitalizmu, Przewodniczący Mao, w trakcie przewodzenia narodowi chińskiemu w Nowej Rewolucji Demokratycznej*, jasno określił politykę konfiskaty biurokratycznego kapitału **"na własność Republiki Ludowej pod przywództwem proletariatu".** ①

Kapitał biurokratyczny stanowił w dawnych Chinach 80 procent kapitału trwałego kapitalistycznego przemysłu i transportu. Konfiskata biurokratycznego kapitału i przekształcenie burżuazyjnej własności biurokratycznej we własność socjalistyczną wyeliminowało główną część własności kapitalistycznej w Chinach i stworzyło silną socjalistyczną bazę ekonomiczną dla dyktatury proletariatu oraz warunki konieczne do przekształcenia małego i średniego kapitału.

Burżuazja narodowa w Chinach powstała i rozwinęła się w historycznych warunkach społeczeństwa półkolonialnego i półfeudalnego, co zdeterminowało jej dwojaki charakter: w okresie burżuazyjnej rewolucji demokratycznej miała aspekt rewolucyjny i aspekt kompromisowy; w okresie rewolucji socjalistycznej miała możliwość bycia zmuszoną do zaakceptowania socjalistycznej transformacji poprzez jej reakcyjny charakter usilnego domagania się rozwoju kapitalizmu. Przemysł i handel prowadzony przez burżuazję narodową spełniał również dwojaką rolę w okresie naszego narodowego ożywienia gospodarczego: z jednej strony spełniał rolę pozytywną, polegającą na zwiększeniu produkcji wyrobów korzystnych dla bytu ludu, rozszerzeniu wymiany gospodarczej między miastem a wsią i utrzymaniu zatrudnienia siły roboczej; z drugiej strony wywierał wpływ destrukcyjny na budownictwo socjalistyczne i życie ludu pod względem wyzysku robotników, dążenia do zysku, anarchizacji produkcji itp. Opierając się na dwulicowej naturze narodowej burżuazji i dwojakiej roli narodowej gospodarki kapitalistycznej, Przewodniczący Mao sformułował dla naszej Partii politykę wykorzystania, ograniczenia i przekształcenia narodowego kapitalistycznego sektora przemysłowego i handlowego, tj. wykorzystania pozytywnej roli kapitalistycznego sektora przemysłowego i handlowego, ograniczenia jego negatywnej roli, która jest szkodliwa dla utrzymania kraju, i stopniowego przekształcania jego w sposób socjalistyczny.

Socjalistyczna transformacja kapitalistycznego przemysłu i handlu w Chinach dokonywała się poprzez różne formy kapitalizmu państwowego.

Charakter kapitalizmu państwowego jest zdeterminowany przez charakter władzy państwowej. W społeczeństwach kapitalistycznych kapitalizm państwowy to gospodarka kapitalistyczna bezpośrednio zdominowana przez państwo burżuazyjne. Jest na usługach burżuazji. Kapitalizm państwowy pod dyktaturą proletariatu to kapitalizm, w którym państwo pod dyktaturą proletariatu może **"ograniczyć i określić zakres swojej działalności".** ② Podstawowa forma państwowej gospodarki kapitalistycznej pod dyktaturą proletariatu w Chinach obejmuje przetwarzanie, zamawianie, kupowanie i sprzedawanie w imieniu państwa w przemyśle oraz kupowanie i sprzedawanie w imieniu państwa w handlu.

---

① Sprawozdanie na drugiej sesji plenarnej Siódmego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1321.

② Sprawozdanie polityczne Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Rosji (Bolszewików). Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 627.

Zaawansowaną formą państwowej gospodarki kapitalistycznej jest partnerstwo publiczno-prywatne. Ta zaawansowana forma kapitalizmu państwowego dzieli się w naszej praktyce na dwa etapy rozwoju, a mianowicie partnerstwo publiczno-prywatne dla pojedynczych przedsiębiorstw i partnerstwo publiczno-prywatne dla całej branży.

To właśnie w 1956 r. Chiny osiągnęły pełne partnerstwo publiczno-prywatne we wszystkich sektorach prywatnego przemysłu i handlu. Po wprowadzeniu na pełną skalę partnerstwa publiczno-prywatnego własność środków produkcji przez kapitalistów wyrażała się jedynie w formie stałych dywidend w zależności od ich udziału w akcjach prywatnych, a prawo do dysponowania środkami produkcji należało w całości do państwa i ogółu ludzi pracy. Państwo mogło, zgodnie z potrzebami gospodarki narodowej, przeprowadzać jednolitą restrukturyzację gospodarczą wspólnych przedsiębiorstw, taką jak łączenie i przenoszenie własności. Dlatego też ogólnobranżowe partnerstwo publiczno-prywatne stanowi decydujący krok w przekształcaniu kapitalistycznych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w przedsiębiorstwa socjalistyczne, których właścicielem jest cała ludność. Realizacja ogólnobranżowego partnerstwa publiczno-prywatnego oznaczała zasadnicze zakończenie socjalistycznej transformacji kapitalistycznego przemysłu i handlu w Chinach. Gdy upłynął ustalony przez państwo okres spłaty odsetek stałych kapitalistom i następnie zaprzestano spłaty tych odsetek, partnerstwo publiczno-prywatne stało się w pełni socjalistycznym przedsiębiorstwem państwowym.

W warunkach dyktatury proletariatu na korzyść proletariatu działa przekształcenie prywatnej gospodarki kapitalistycznej poprzez wykup, czyli poprzez państwową formę kapitalizmu. Ułatwia to podział burżuazji, wzmacnia podstawy gospodarki socjalistycznej i pomaga przyspieszyć budowę socjalizmu, unikając chaosu i zakłóceń w produkcji, które mogłyby wystąpić w wyniku zmiany własności. Nie oznacza to jednak w żadnym wypadku, że pokój klasowy może zastąpić walkę klas. W rzeczywistości, w całym procesie socjalistycznej transformacji kapitalistycznego przemysłu i handlu, zawsze toczyła się walka między proletariatem a burżuazją o ograniczenia i przeciwograniczenia, o transformację i przeciwtransformację. Walka ta odzwierciedlała się w Partii jako walka pomiędzy rewolucyjną linią proletariacką reprezentowaną przez Przewodniczącego Mao a linią rewizjonistyczną, na czele której stał Liu Shaoqi. W przeddzień wyzwolenia kraju banda Liu Shaoqi starała się jak mogła, aby stworzyć kontrrewolucyjną opinię publiczną, że burżuazja "zasłużyła na wyzysk", krzycząc, że "pozwolą kapitalizmowi istnieć i rozwijać się przez dziesięciolecia" i że "może on rozwijać się równolegle z przedsiębiorstwami państwowymi", gwałtownie przeciwstawiając się poprawnej polityce Przewodniczącego Mao, polegającej na wykorzystaniu, ograniczeniu i

przekształceniu krajowego kapitalistycznego przemysłu i handlu. W tej walce banda burżuazji partyjnej Liu Shaoqi działała jako wsparcie dla burżuazji z zewnątrz partii. Kierując się rewolucyjną linią Przewodniczącego Mao, proletariat i wszyscy ludzie pracy Chin zmiażdżyli opór burżuazji wewnątrz i na zewnątrz Partii i osiągnęli decydujące zwycięstwo w 1956 r. w socjalistycznej transformacji kapitalistycznego sektora przemysłowego i handlowego.

Zmiana własności indywidualnej na własność kolektywną socjalistycznych mas pracujących

Po ustanowieniu dyktatury proletariatu, obok kapitalistycznej własności prywatnej, doszło do konfrontacji z innym rodzajem prywatnej własności środków produkcji: indywidualną własnością chłopów i indywidualnych rzemieślników. Wprowadzenie poszczególnych robotników, a zwłaszcza poszczególnych chłopów, na drogę socjalizmu i przekształcenie indywidualnej gospodarki chłopskiej w wielkie socjalistyczne rolnictwo jest obiektywnym warunkiem rozwoju rolniczych sił wytwórczych i umocnienia ekonomicznych podstaw dyktatury proletariatu na wsi. Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że **"bez uspołecznienia rolnictwa nie może być socjalizmu skonsolidowanego w całości".** ①

Jaką drogą indywidualna gospodarka rolna zostanie przekształcona w rolnictwo socjalistyczne? Chłopi są robotnikami, sojusznikami proletariatu, a środki produkcji będące prywatną własnością poszczególnych chłopów nie mogą być im odebrane bez popełnienia karygodnego błędu. Socjalistyczna transformacja indywidualnej gospodarki rolnej może być osiągnięta tylko na drodze spółdzielczości. Engels po raz pierwszy wysunął marksistowską teorię socjalistycznej transformacji indywidualnej gospodarki rolnej poprzez spółdzielnie, kiedy krytykował programy agrarne niemieckich i francuskich oportunistów. Engels powiedział: **"Kiedy będziemy mieli w rękach władzę państwową, nigdy nie użyjemy przemocy, by wywłaszczyć drobnych rolników (z odszkodowaniem czy bez), tak jak będziemy musieli to zrobić z wielkimi posiadaczami ziemskimi. Naszym zadaniem w stosunku do drobnych rolników jest przede wszystkim przekształcenie ich prywatnej produkcji i prywatnego zajęcia w produkcję i zajęcie kolektywne, ale nie przemocą, lecz demonstracją i pomocą społeczną w tym celu."** ②

① O dyktaturze ludowo-demokratycznej. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1366. 1366.

② Engels, Francusko-niemiecka kwestia chłopska. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972 1972, p. 310.

Po zwycięstwie rewolucji październikowej Lenin i Stalin poprowadzili radzieckich chłopów do rozbicia przeszkód i sabotażu ze strony bogatych chłopów i ich agentów w partii, nurtu Bucharina**, i przekształcili rozproszoną indywidualną gospodarkę rolną w wielkopowierzchniowe socjalistyczne gospodarstwa kolektywne na drodze kolektywizmu z pomocą państwa dyktatury proletariatu, udowadniając w ten sposób w praktyce po raz pierwszy, że droga kolektywna jest jedyną słuszną drogą do socjalistycznego przekształcenia indywidualnej gospodarki rolnej. W trakcie prowadzenia socjalistycznej transformacji chińskiego rolnictwa i przewodzenia Partii w zaciekłej walce z oportunistyczną linią gangu Liu Shaoqi, Przewodniczący Mao wzbogacił i rozwinął marksistowsko-leninowską teorię kolektywizacji rolniczej w teorii i praktyce.

Przewodniczący Mao skrytykował rewizjonistyczną linię grupy Liu Shaoqi, która chciała zachować i rozwijać szeroką gospodarkę chłopską poprzez realizację "Czterech Wolności***"① po reformie rolnej i zaproponował, w sposób krytyczny, że po reformie rolnej należało "kuć żelazo póki gorące", i wprowadzić indywidualną gospodarkę wiejską na drogę socjalistycznej wzajemnej pomocy i współpracy, kiedy nie była jeszcze mocno rozdrobniona. Potępiając błędne przekonanie grupy Liu Shaoqi, że "kolektywizacja jest niemożliwa bez dużej liczby maszyn rolniczych", Przewodniczący Mao naukowo wyjaśnił związek między kolektywizacją a mechanizacją rolnictwa oraz między reformami społecznymi i technicznymi w rolnictwie. Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że **"w rolnictwie, w naszych warunkach (kapitalizacja rolnictwa w krajach kapitalistycznych), musi najpierw nastąpić kolektywizacja, zanim będzie można używać dużych maszyn."** ② Jeśli opuścisz kolektywizację, nie możesz zaangażować się w mechanizację i możesz jedynie pójść drogą kapitalizacji. Jedyną słuszną drogą do socjalizmu jest najpierw kolektywizacja, a potem mechanizacja na bazie kolektywizacji.

Przewodniczący Mao dokonał naukowej analizy sytuacji klasowej na wsi po chińskiej reformie rolnej i sformułował rewolucyjną linię proletariatu, która mocno opierała się na biednych chłopach i niższych średnich chłopach, wzmocniła solidarność z innymi średnimi chłopami, stopniowo rozwijała wzajemną pomoc i współpracę, i stopniowo przechodziła od ograniczania wyzysku bogatych chłopów do ostatecznego wyeliminowania go.

① Tak zwane "cztery wolności" odnoszą się do wolności zatrudniania pracowników, kupna i sprzedaży ziemi, zaciągania kredytów i pożyczek oraz handlu, czyli wolności rozwoju kapitalizmu wiejskiego.

② O problemie kooperatyzacji rolnictwa. Pisma wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965 Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 424.

W trakcie wdrażania tej rewolucyjnej linii Partia jako całość, zgodnie z zasadami wszechstronnego planowania i wzmocnionego przywództwa, przyjęła trzy formy wzajemnie powiązanej współpracy zgodnie z zasadami dobrowolności i wzajemnych korzyści: to znaczy, ogólnie rzecz biorąc, najpierw zorganizowano grupy wzajemnej pomocy w produkcji rolnej, następnie utworzono podstawowe kolektywy produkcji rolnej, a potem nastąpiło przejście do zaawansowanych kolektyw produkcji rolnej. Do końca 1956 r. Chiny w zasadzie zakończyły socjalistyczną transformację rolnictwa indywidualnego.

Przejście od grup wzajemnej pomocy i podstawowych kolektyw do kolektyw zaawansowanych jest wynikiem obiektywnego prawa, zgodnie z którym stosunki produkcji muszą być dostosowane do rozwoju sił wytwórczych.

Grupa wzajemnej pomocy jest rodzajem kolektywnej organizacji produkcji rolnej z pewnymi kiełkami socjalistycznymi, w której kilka lub kilkanaście gospodarstw domowych pracuje w grupach. Odegrała ona pozytywną rolę w rozwiązywaniu trudności biednych chłopów, którym brakowało siły roboczej, zwierząt hodowlanych i dużych narzędzi rolniczych, w kultywowaniu wśród chłopów nawyku pracy kolektywnej i rozwoju produkcji. Grupy wzajemnej pomocy nie dotykały jednak prywatnej własności środków produkcji. Niewielkie rozmiary grup wzajemnej pomocy i ich zdecentralizowana działalność nie sprzyjały rolnictwu gruntowemu i bardziej racjonalnemu podziałowi pracy, nie wykorzystywały efektywnie ziemi i siły roboczej, co stało w sprzeczności z rozwojem sił produkcyjnych. Sprzeczności te doprowadziły do przekształcenia grup wzajemnej pomocy w kolektywy zajmujące się podstawową produkcją rolną, które charakteryzują się posiadaniem udziałów i jednolitym zarządzaniem gruntami.

Kolektywy podstawowe to małe, pół-socjalistyczne spółdzielnie produkcji rolnej. Członkowie kolektywu przekazują swoje prywatne grunty, zwierzęta hodowlane i duże narzędzia rolnicze na udziały, które są obsługiwane i użytkowane przez kolektyw, co rozwiązuje sprzeczność między wspólną pracą a rozdrobnioną działalnością w grupach wzajemnej pomocy i dodatkowo wspiera rozwój produkcji. Jednakże połowa lub więcej dochodu netto kolektyw podstawowych jest dzielona zgodnie z ilością kolektywnej pracy produkcyjnej, w której uczestniczą członkowie, podczas gdy reszta jest dzielona zgodnie z wielkością udziału w ziemi, zwierzętach hodowlanych i dużych narzędziach rolniczych, ogólnie znanych jako "dywidendy gruntowe". Ta sprzeczność między jednolitym zarządzaniem, pracą kolektywną i prywatną własnością ziemi i innych środków produkcji wpływa na motywację członków i hamuje dalszy rozwój sił produkcyjnych. Sprzeczności te powodują, że

kolektywy podstawowe muszą jeszcze bardziej się uwspólnotowić i przekształcić w zaawansowane rolnicze kolektywy produkcyjne.

Zasadnicza różnica między rolniczymi kolektywami produkcyjnymi typu podstawowego a kolektywami typu zaawansowanego polega na zniesieniu "dywidendy gruntowej". Oznacza to, że środki produkcji nie tylko należą do kolektywu, ale są również jego własnością. Przy wynagradzaniu pracy członków stosowana jest socjalistyczna zasada "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy". Jest to w pełni socjalistyczny kolektyw. Bardziej niż kolektywy podstawowe sprzyja rozwojowi produkcji rolnej. Istniały jednak również pewne sprzeczności między nimi a rozwojem sił wytwórczych. W 1958 r., pod przewodnictwem ogólnej linii budowy socjalizmu, Chiny były świadkiem wielkiego skoku naprzód w sprawie budownictwa socjalistycznego. W nowej sytuacji Wielkiego Skoku Naprzód, a zwłaszcza Wielkiego Skoku Naprzód w produkcji rolnej, na pierwszy plan wysunęła się sprzeczność między skalą organizacji, zakresem działania i stopniem kolektywizacji zaawansowanych kolektyw a dalszym rozwojem sił wytwórczych. Niewielkie rozmiary kolektyw zaawansowanych nie sprzyjały rozwojowi wielkoskalowej infrastruktury rolniczej służącej ochronie wód; niewielkie rozmiary kolektyw zaawansowanych i niewielka ilość zgromadzonych funduszy sprawiały, że nie mogły one pozwolić sobie na zakup dużych, zmechanizowanych narzędzi rolniczych, a nawet jeśli mogły, to ze względu na niewielką ilość ziemi nie mogły w pełni realizować swoich zadań. Wymaga to dalszego rozwoju systemu własności kolektywnej we kolektywach zaawansowanych.

W 1958 r. Przewodniczący Mao podsumował różne twórcze doświadczenia ubogich chłopów w przełamywaniu ram kolektyw zaawansowanych w czasie Wielkiego Skoku Naprzód w rolnictwie i wydał wielkie wezwanie do całego kraju **"gminy ludowe są dobre"**, i od tego czasu nowa organizacja społeczna gmin ludowych pojawiła się jak wschodzące słońce na rozległym horyzoncie wschodniej Azji. W ciągu zaledwie dwóch miesięcy krajowe wsie zostały w zasadzie przekształcone w wiejskie gminy ludowe. Gminy wiejskie są wprawdzie nadal kolektywnymi organizacjami gospodarczymi, ale z reguły stanowią jedną gminę w każdej miejscowości, a skala organizacji jest znacznie większa niż w kolektywach zaawansowanych, zaś stopień komunalizacji o jeden stopień wyższy niż w kolektywach zaawansowanych ze względu na gospodarkę na poziomie gminy i powiatu. Jest to połączenie przemysłu, rolnictwa (w tym leśnictwa, hodowli zwierząt, rolnictwa i rybołówstwa), handlu, edukacji i wojska. Jest to oddolna jednostka chińskiego społeczeństwa socjalistycznego na wsi i oddolna jednostka władzy państwowej dyktatury proletariatu na wsi. Ustanowienie gmin wiejskich

odzwierciedla rozszerzenie i wzmocnienie kolektywnej własności mas pracujących w chińskim społeczeństwie socjalistycznym, przezwycięża ograniczenia kolektyw zaawansowanych i bardziej sprzyja rozwojowi sił produkcyjnych na wsi oraz konsolidacji dyktatury proletariatu.

Ustanowienie socjalistycznej własności publicznej było wielką rewolucją

Poprzez pozbawienie się wywłaszczających i kolektywizację gospodarki indywidualnej oraz uwspólnotowienie ludności wiejskiej, zlikwidowano w zasadzie prywatną własność środków produkcji i ustanowiono socjalistyczny system powszechnej własności oraz socjalistyczny system kolektywnej własności mas pracujących. Zastąpienie własności prywatnej dwoma socjalistycznymi systemami własności publicznej było rewolucyjną i radykalną zmianą w zakresie własności środków produkcji w Chinach. Pokazuje ono, że proletariat i lud pracujący Chin zasadniczo uwolnił się z kajdan prywatnej własności i że ustanowione zostały gospodarcze podstawy naszego socjalizmu. Jest to rewolucyjny skok w stosunkach produkcji. Zmiana systemu własności pociągnęła za sobą szereg zmian w stosunkach gospodarczych i społecznych.

W ciągu długich tysiącleci historii, od społeczeństwa niewolników do społeczeństwa kapitalistycznego, stosunki produkcji zmieniały się, a formy integracji pracowników ze środkami produkcji były różne, ale zasadnicza kwestia jest taka sama: te stosunki produkcji charakteryzowały się oddzieleniem pracowników od środków produkcji. Ustanowienie socjalistycznej własności publicznej położyło ekonomiczne podwaliny pod likwidację tego oddzielenia robotników od środków produkcji i zaczęło wywracać do góry nogami historię, przynosząc fundamentalną zmianę w społecznej naturze pracy. Masy pracujące dokonały przewrotu nie tylko politycznego, ale i ekonomicznego, stając się panami państwa, panami środków produkcji. Jak to ujął Lenin, **"pracując przez tysiące lat dla innych, wykonując ciężką pracę na rzecz swoich wyzyskiwaczy, teraz po raz pierwszy można było pracować dla siebie i robić to z wykorzystaniem wszystkich najnowszych osiągnięć techniki i kultury."** ① Dopiero od tego momentu ludzie pracy zaczęli przejmować kontrolę nad własnym losem, otwierając nową erę świadomego przekształcania świata i tworzenia historii pod kierunkiem linii marksistowskiej.

Ustanowienie socjalistycznej własności publicznej umożliwiło planowy i proporcjonalny rozwój całej gospodarki narodowej w interesie proletariatu i ogółu ludzi pracy. To znacznie uwolniło siły produkcyjne społeczeństwa i zapewniło im postęp w tempie niespotykanym w starym społeczeństwie.

Przyjęcie dwóch form socjalistycznej własności publicznej, a mianowicie własności powszechnej i własności kolektywnej, jest zgodne z obecnym poziomem rozwoju sił wytwórczych kraju. W porównaniu z własnością kolektywną, system własności powszechnej jest bardziej wspólnotową formą własności socjalistycznej. Środki produkcji nie należą do określonej części ludu pracującego, lecz do całego społeczeństwa i są do jednolitej dyspozycji państwa pod dyktaturą proletariatu dla dobra całego ludu pracującego. Siła robocza, która jest związana ze środkami produkcji, również nie podlega rozmieszczeniu w konkretnej jednostce kolektywnej, jak to ma miejsce w przypadku jednostek będących własnością kolektywną, ale może być rozmieszczona jednolicie w całym kraju zgodnie z potrzebami państwa. Chociaż ilość i jakość środków produkcji posiadanych przez każde socjalistyczne przedsiębiorstwo państwowe jest bardzo zróżnicowana, to jednak ludzie pracujący w przedsiębiorstwach państwowych nie podlegają różnym normom wynagrodzenia za pracę, w zależności od stopnia zaawansowania wyposażenia przedsiębiorstwa lub wielkości osiąganego przez nie zysku.

Gospodarka socjalistyczna w warunkach powszechnej własności jest główną podstawą ekonomiczną dyktatury proletariatu. W 1973 r. przemysł państwowy w Chinach stanowił 97% wszystkich przemysłowych środków trwałych, 63% liczby pracowników przemysłowych i 86% całkowitej produkcji przemysłowej. Na handel państwowy przypadło 92,5 proc. całej komercyjnej sprzedaży detalicznej. Gospodarka socjalistyczna w warunkach powszechnej własności jest wiodącą siłą w socjalistycznej gospodarce narodowej. Socjalistyczne przekształcenie przez państwo socjalistyczne małej i średniej gospodarki kapitalistycznej oraz gospodarki indywidualnej chłopów i rzemieślników dokonuje się poprzez kierowanie gospodarką państwową. Po zasadniczym zakończeniu socjalistycznych przekształceń własnościowych, pod kierownictwem gospodarki państwowej dokonywano również konsolidacji i rozwoju gospodarki kolektywnej oraz rozwoju gospodarki narodowej jako całości.

Socjalistyczny system kolektywnej własności mas pracujących jest niższą formą socjalistycznej własności publicznej. Ma on duży udział w chińskim rolnictwie. Do 1973 roku około dziewięćdziesiąt procent środków produkcji rolnej w Chinach było własnością kolektywną, podobnie jak około dziewięćdziesiąt procent ziemi ornej oraz maszyn do nawadniania i odwadniania, a także około osiemdziesiąt procent traktorów i dużych zwierząt gospodarskich.

① Jak zorganizować zawody? Dzieła wszystkie Lenina, t. 26, s. 381.

Ponad 90 procent zboża i różnych roślin użytkowych produkowano w ramach gospodarki kolektywnej. Obok własności kolektywnej w rolnictwie, niewielki zakres własności kolektywnej istnieje również w przemyśle i handlu. Własność kolektywna socjalistycznych mas pracujących, zwłaszcza w rolnictwie, zajmuje niezwykle ważne miejsce w gospodarce socjalistycznej i odgrywa istotną rolę w rozwoju gospodarki narodowej. Istnieją istotne różnice między gospodarką narodową a gospodarką kolektywną, ale są one również ściśle ze sobą powiązane. Z jednej strony, konsolidacja i rozwój gospodarki państwowej jest podstawowym warunkiem konsolidacji i rozwoju gospodarki kolektywnej. Bez przywództwa i wsparcia gospodarki państwowej, która dominuje w nowoczesnym przemyśle, gospodarka kolektywna nie może się szybko rozwijać. Z drugiej strony, o ile rolnictwo i rzemiosło nadal opierają się na własności kolektywnej, o tyle rozwój gospodarki państwowej nie jest możliwy bez rozwoju gospodarki kolektywnej. Pod przewodnictwem gospodarki narodowej, dwa socjalistyczne systemy własności i dwie gospodarki mogą się wzajemnie wspierać i promować, zawiązując ścisłe więzi gospodarcze między obszarami miejskimi i wiejskimi, w celu promowania wysokiego tempa rozwoju całej socjalistycznej gospodarki narodowej, konsolidacji sojuszu robotniczo-chłopskiego i konsolidacji dyktatury proletariatu.

Dopisy Tłumacza:

* Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Rewolucja Demokratyczna

** Później wspomniane, kliknij tutaj: Nikołaj Bucharin

*** Później wspomniane, kliknij tutaj: Cztery Wolności:

Sekcja II. Kwestia własności nie została w pełni rozwiązana

Całkowite zniesienie burżuazyjnej władzy prawnej w sferze własności nie zostało osiągnięte.

Czy po ustanowieniu socjalistycznej własności publicznej problem własności jest całkowicie rozwiązany? W dziedzinie ekonomii politycznej od dawna popularny jest pogląd, że po ustanowieniu własności socjalistycznej problem własności jest całkowicie rozwiązany. Błąd tego poglądu polega na tym, że własność jest postrzegana jako zwykła rzecz, zwykłe środki produkcji, takie jak rośliny, ziemia, maszyny, narzędzia, surowce itd. Uważa się, że rzeczy te były pierwotnie w rękach kapitalistów lub w rękach prywatnych, a problem zostaje rozwiązany, gdy przejmuje je proletariat i ludzie pracy. Ten pogląd jest jednostronny i sprzeczny z marksizmem.

W swojej analizie własności kapitalistycznej Marks wskazał, że **"kapitał nie jest rzeczą, lecz stosunkiem społecznym między człowiekiem a człowiekiem zapośredniczonym przez rzeczy".** ① Przewodniczący Mao wielokrotnie pouczał nas również, że po ustanowieniu własności socjalistycznej, problem własności nie został jeszcze w pełni rozwiązany. Wszystkie te stwierdzenia pokazują, że własność środków produkcji nie jest rzeczą, ani stosunkiem między człowiekiem a rzeczą, ale stosunkiem społecznym między człowiekiem a człowiekiem związanym z rzeczą. Tylko badając i analizując rzeczywisty ruch gospodarczy, możemy uzyskać właściwe zrozumienie kwestii własności socjalistycznej.

Spojrzenie na rzeczywisty ruch stosunków własnościowych w naszym kraju w ciągu ostatnich około dwudziestu lat, w świetle teorii marksistowskiej, w pełni potwierdza prawdę, że zmiana własności i ustanowienie własności socjalistycznej nie oznacza, że problem własności został całkowicie rozwiązany. Ustanowienie socjalistycznego systemu powszechnej i kolektywnej własności było z pewnością wielką zmianą w stosunkach własności, to pewne. Jednak problem ten nie został jeszcze całkowicie rozwiązany w zakresie własności. Dzieje się tak dlatego, że w ramach własności burżuazyjna władza prawna nie została jeszcze całkowicie zniesiona.

Lenin stwierdził, że **"'burżuazyjne orzecznictwo' uznaje środki produkcji za prywatną własność jednostek"**. ② W 1956 r., kiedy socjalistyczna transformacja indywidualnego rolnictwa, indywidualnego rzemiosła oraz kapitalistycznego przemysłu i handlu w Chinach została w zasadzie zakończona, w kraju nadal istniała częściowa prywatna własność przemysłu, rolnictwa i handlu. Do 1973 roku w przemyśle nadal istniało rzemiosło indywidualne, które stanowiło 0,8 procent ogółu zatrudnionych w przemyśle; niewielka ilość ziemi odłogowanej przez członków gmin ludowych na wsi oraz rodzinne przedsiębiorstwa przyzagrodowe były również

własnością indywidualną; w handlu nadal istniały indywidualne przedsiębiorstwa handlowe, które stanowiły 0,2 procent ogółu detalicznej sprzedaży towarów w kraju. Ponadto na wsi istnieje znaczna część handlu rynkowego, który jest rodzajem obiegu towarowego opartego na własności indywidualnej. Istnienie częściowej własności prywatnej w przemyśle, rolnictwie i handlu w Chinach pokazuje, że burżuazyjna władza prawna, wyrażająca się jako własność prywatna, nie została jeszcze całkowicie zniesiona. Siły miejskiego i wiejskiego kapitalizmu faktycznie wykorzystują ten aspekt faktycznej burżuazyjnej władzy prawnej, aby rozwijać prywatną gospodarkę oraz wpływać na gospodarkę socjalistyczną i ją podkopywać.

Czy burżuazyjna władza prawna została całkowicie zniesiona w kontekście socjalistycznej własności publicznej? Nie została ona całkowicie zniesiona. Socjalistyczny system własności kolektywnej jest mniej powszechną formą socjalistycznej własności powszechnej. Kolektywna jednostka gospodarcza jest rodzajem niezależnej jednostki produkcyjnej i gospodarczej, która dzieli środki produkcji dla wspólnej pracy i wspólnego podziału. Ziemia, środki produkcji, siła robocza i ludność będące własnością każdej kolektywnej jednostki gospodarczej nie są takie same. W takich warunkach każda kolektywna jednostka gospodarcza nie może uzyskać jednakowych zysków za jednakową ilość włożonej pracy. Na przykład każda gmina ludowa, każda brygada produkcyjna w tej samej gminie i każdy zespół produkcyjny w tej samej brygadzie, w zależności od żyzności ziemi lub jej położenia geograficznego, otrzymuje inny dochód za tą samą ilość pracy (zarówno żywej, jak i materialnej), tworząc w ten sposób warstwowy dochód z ziemi. Przy założeniu, że wszystkie inne rzeczy są takie same, gminy i brygady produkcyjne, które posiadają grunty lepszej jakości i znajdują się bliżej rynku zbytu, uzyskują wyższe dochody i odwrotnie.

> Jeśli chodzi o jakość gleby, to na przykład w dwóch częściach gminy Maqiao na przedmieściach Szanghaju, jedna z nich nosi nazwę "Skrawek Yu Tang", w której dominują żółte złoża gliny, z luźną glebą i dobrymi warunkami zachowania wody, co skutkuje wyższymi plonami. W 1974 r. średnia wydajność ziarna z trzech brygad na tym obszarze wynosiła 1639 jinów [1 jin = 500g] na mu [769 m^2]; w drugiej części, zwanej "Skrawkiem Lin Song", dominowała zielona i purpurowe glina, a ziemia była tak nisko położona, że podczas deszczu była zalewana; kiedy niebo się wypogodziło, ziemia była tak grząska, że nie można było się na niej poruszać, więc plon był niższy. W 1974 roku średnia wydajność ziarna pięciu brygad w tym kawałku wyniosła 1424 jin, co było o 215 jin mniej niż w pierwszej części. Z punktu widzenia położenia geograficznego, biorąc za przykład przedmieścia Szanghaju, zespoły produkcyjne znajdujące się w pobliżu obszarów miejskich lub przemysłowych mają szereg korzystnych warunków w porównaniu z tymi na

odległych obszarach. Jednym z nich jest obfite źródło nawozu, które można uzyskać ze ścieków przemysłowych, pozostałości odpadów do nawozu, lub można uzyskać ludzki nawóz z fabryk lub pasów drogowych przy pomocy zaledwie kilku robotników. Po drugie, transport jest wygodny. Zespoły produkcyjne w pobliżu miasta mogą przewozić śmieci, warzywa i gnojowicę przy znacznie mniejszym nakładzie pracy niż zespoły na dalekich obszarach. W przeciwieństwie do tego, zespoły z odległych obszarów nie tylko zużywają dużo siły roboczej, ale także ponoszą koszty zużycia swoich pojazdów. Wymienione czynniki spowodowały dużą różnicę w kosztach gospodarowania w zespołach podmiejskich i odległych. Na przykład w zespole produkcyjnym Lingjialong w gminie Hongqiao w powiecie Shanghai, który jest blisko miasta, koszty produkcji rolnej stanowią jedynie 13,7% całkowitego dochodu, podczas gdy w czwartym zespole Xijiao, który jest nieco dalej od miasta, koszty produkcji rolnej stanowią 33,5% całkowitego dochodu.

Oczywiście, różnice w kapitale gospodarstw i dochodach między różnymi gospodarkami kolektywnymi nie są spowodowane wyłącznie zróżnicowaniem dochodów z ziemi, ale wieloma innymi przyczynami. W szczególności to, czy kierownictwo trzyma się podstawowej linii Partii, czy mobilizuje socjalistyczny entuzjazm ubogich chłopów, czy realizuje politykę **"żywności jako platformy, wszechstronnego rozwoju*"** i **"prowadzenia społeczeństwa sumiennie i oszczędnie"** itp. ma wiele wspólnego z produkcją i dochodami gospodarki kolektywnej. "Wszystko zależy od ludzi". Złe warunki można zmienić dzięki wysiłkom ludzi. Najbardziej wymownie ilustruje to fakt, że brygada Dazhai* opierała się na ideologii Mao Zedonga i walczyła z niebem i ziemią, aby zmienić układ gór i rzek, przekształcając je z biednych w bogate. Jednak w warunkach mniej więcej równej subiektywnej inicjatywy ludzkiej, jakość i ilość posiadanej ziemi i środków produkcji ma przecież ogromny wpływ na rozwój produkcji w gospodarce opartej na własności kolektywnej i na wysokość dochodów uzyskiwanych przez członków kolektywu.

To właśnie tutaj możemy zauważyć, że w porównaniu z socjalistycznym systemem powszechnej własności, kolektywna własność mas pracujących jest mniej powszechnym socjalistycznym systemem własności publicznej, z bardziej burżuazyjnymi prawami prawnymi w stosunkach posiadania środków produkcji.

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 834.

② Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 252.

Jeśli chodzi o relację między socjalistyczną własnością powszechną a własnością kolektywną, to chociaż obie są socjalistyczną własnością publiczną, istnieje między nimi różnica pod względem stopnia powszechności. Ta różnica, w ostatecznym rozrachunku, nadal przejawia się w nierówności stosunków posiadania środków produkcji. Jednocześnie relacje między przedsiębiorstwami będącymi własnością powszechną a przedsiębiorstwami będącymi własnością kolektywną nadal mają charakter wymiany towarowej i chociaż "różnica nożyc***" między cenami produktów przemysłowych i rolnych została znacznie zredukowana w porównaniu ze starym społeczeństwem, to nadal trudno jest ją całkowicie zlikwidować. Istnienie burżuazyjnej władzy prawnej w ramach własności socjalistycznej występuje więc nie tylko między różnymi gospodarkami publicznymi, ale także w stosunkach między własnością powszechną a kolektywną. To, co Marks i Lenin wyobrażali sobie kiedyś jako społeczeństwo socjalistyczne, w którym burżuazyjne prawa prawne nie istnieją już w sferze własności, było odniesieniem do faktu, że wszystkie środki produkcji przeszły na własność społeczeństwa jako całości, do którego to kroku najwyraźniej jeszcze nie doszliśmy. **"Między własnością prywatną a publiczną istnieje pomost od jednego do drugiego"** ①, a my najwyraźniej nie ukończyliśmy jeszcze tego pomostu.

Chociaż socjalistyczna własność powszechna jest formą własności socjalistycznej o wysokim stopniu powszechności, jest to forma własności powszechnej, która dopiero co wyłoniła się ze starego społeczeństwa, a zatem nie może nie nosić obrzędów lub śladów starego społeczeństwa. Po pierwsze, połączenie robotników i środków produkcji w ramach socjalistycznej własności powszechnej jest nadal związane starym społecznym podziałem pracy na pracę umysłową i fizyczną, i tak długo, jak ten stary społeczny podział pracy będzie nadal istniał, zarządzanie gospodarką socjalistyczną w ramach własności powszechnej pozostanie **"specjalną funkcją specjalnej klasy"** ② powszechny charakter socjalistycznej własności powszechnej nie może być nie naznaczony przez stare społeczeństwo. Po drugie, chociaż przedsiębiorstwa socjalistyczne w ramach powszechnej własności są własnością ludu pracującego jako całości i nie mają różnych właścicieli, są one względnie niezależnymi jednostkami gospodarczymi pod względem produkcji i działania, a między nimi istnieją "granice między tobą a mną". Stosunki między przedsiębiorstwami w ramach powszechnej własności socjalistycznej są nadal powiązane stosunkami towarowymi. Te okoliczności pokazują, że socjalistyczna własność powszechna różni się od przyszłej komunistycznej własności powszechnej tym, że zachowuje pewne obrzędy lub ślady starego społeczeństwa i burżuazyjne prawa prawne, które odzwierciedlają te obrzędy lub ślady.

Oba socjalistyczne systemy własności publicznej mają problem z przywództwem

Oprócz tego, że burżuazyjna władza prawna nie została całkowicie zniesiona w ramach własności, co zostało przeanalizowane wcześniej, ważną kwestią związaną z tym problemem jest to, że zarówno w gospodarce powszechnej, jak i kolektywnej nadal istnieje kwestia przywództwa, kwestia tego, która klasa faktycznie posiada środki produkcji.

Kwestia własności, jak każda inna kwestia, nie może być postrzegana jedynie w kategoriach jej formy, ale także w kategoriach jej rzeczywistej treści, w kategoriach tego, w rękach jakiej klasy znajduje się ona w rzeczywistości. Jest to bardzo ważny teoretyczny i praktyczny problem marksizmu w kwestii własności. Engels, przedstawiając koncepcję zniesienia prywatnej własności środków produkcji i ustanowienia publicznej własności środków produkcji, wskazywał, że "**wielki przemysł stwarza sytuację absolutnej konieczności, a mianowicie stworzenia zupełnie nowej organizacji społecznej, w której produkcja przemysłowa będzie kierowana nie przez konkurujących ze sobą fabrykantów, lecz przez całe społeczeństwo według ustalonego planu i potrzeb wszystkich członków społeczeństwa".** ③ Słowa Engelsa mówią nam, że charakter własności środków produkcji koncentruje się na kwestii, która klasa nabywa kierownictwo nad przedsiębiorstwem. Kiedy zmienia się kierownictwo przedsiębiorstwa, zmienia się również charakter własności środków produkcji. Kierowanie przedsiębiorstwem przez kapitalistów i ich agentów z konieczności służy interesom kapitalistów i z konieczności jest własnością kapitalistyczną. Komunistyczna własność środków produkcji, z drugiej strony, z konieczności znosi prywatne kierownictwo nad przedsiębiorstwem i pozostawia społeczeństwu jako całości zaspokajanie potrzeb wszystkich członków społeczeństwa. Ta forma własności wymaga, aby kierownictwo przedsiębiorstw państwowych i kolektywnych znajdowało się w rękach prawdziwych marksistów i mas pracujących, aby zapewnić, że środki produkcji są wykorzystywane w celu służenia interesom mas pracujących i aby odzwierciedlały charakter własności socjalistycznej.

① Teoria sprzeczności. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 304.

② Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 213.

③ Engels, Zasady komunizmu. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, Wydanie z 1972 r., s. 217.

Doświadczenie historyczne międzynarodowego ruchu komunistycznego i praktyka naszej rewolucji dowiodły, że ustanowienie socjalistycznej własności publicznej nie oznacza, że kierownictwo przedsiębiorstw państwowych i kolektywnych zostało rzeczywiście oddane w ręce proletariatu i ludu pracującego. Po przejęciu władzy przez proletariat i zasadniczym osiągnięciu socjalistycznej transformacji własności środków produkcji, obaleni właściciele ziemscy i burżuazja nadal tam byli i ich serca nie były 'martwe'. Wciąż powstają nowe elementy burżuazyjne jeden po drugim. Burżuazja, zwłaszcza burżuazja wewnątrz partii, będzie próbowała wszelkich możliwych środków, aby uzurpować sobie przywództwo w przedsiębiorstwach. Jednocześnie, ponieważ nadal istnieją różnice między robotnikami a chłopami, między miastem a wsią, między pracą fizyczną a umysłową oraz istnieje jeszcze stary społeczny podział pracy w społeczeństwie socjalistycznym, nie jest jeszcze możliwe, aby funkcje kierownicze i przywódcze były wykonywane przez wszystkich po kolei, lecz mogą być względnie przypisane tylko pewnej liczbie kadr. W takich warunkach, jeśli kadry wyznaczone przez państwo w ramach dyktatury proletariatu do kierowania przedsiębiorstwami staną się prawdziwymi marksistami i będą w stanie kierować i zarządzać przedsiębiorstwami wspólnie z masami pracującymi, a w swojej działalności produkcyjnej i gospodarczej rzeczywiście działać zgodnie z interesami robotników, charakter socjalistycznej własności publicznej będzie zagwarantowany.

I odwrotnie, jeśli te czołowe kadry przeistoczą się w kapitalistów w przebraniu komunistów lub zostaną skorumpowane przez burżuazję i będą reprezentować interesy burżuazji zamiast robotników, kierując produkcją i działalnością gospodarczą, to mimo że te przedsiębiorstwa nadal będą formalnie nazywane socjalistycznymi przedsiębiorstwami państwowymi lub socjalistycznymi przedsiębiorstwami kolektywnymi, to w rzeczywistości kierownictwo przedsiębiorstw dostało się w ręce burżuazji, a system własności w rzeczywistości uległ metamorfozie i w różnym stopniu się zdegenerował.

Dlatego w każdym socjalistycznym przedsiębiorstwie pojawia się pytanie, która klasa sprawuje przywództwo, zarówno formalnie, jak i w praktyce. Przewodniczący Mao podkreślił na Pierwszej Sesji Plenarnej Dziewiątego Komitetu Centralnego Partii: **"Z tego co widzę, nie w całej, ani w ogromnej większości, ale obawiam się, że w znacznej większości fabryk, przywództwo nie jest w rękach prawdziwych marksistów, nie jest w rękach mas pracujących. Nie chodzi o to, że nie było dobrych ludzi, którzy kierowali fabrykami w przeszłości. Byli tam dobrzy ludzie, sekretarze komitetu partyjnego, zastępcy sekretarza i członkowie, sekretarze oddziałów. Ale oni podążajali tą samą linią, którą podążał Liu Shaoqi, to nic więcej niż podążanie za jakąś stymulacją materialną, wiszącym**

zyskiem, to nie promowanie polityki proletariackiej, tylko dawanie premii i tak dalej." "Ale w fabrykach rzeczywiście są źli ludzie". "To znaczy, że rewolucja nie jest skończona". ①

Jak zatem rozpoznać, czy kierownictwo przedsiębiorstwa jest w rękach prawdziwych marksistów i mas pracujących? Należy tego dokonać poprzez przyjrzenie się procesowi produkcji i działalności gospodarczej przedsiębiorstwa. Wszystkie klasy prowadzą swoją działalność produkcyjną i gospodarczą zgodnie z pewną linią, więc patrząc na to, jaką linię realizują przywódcy przedsiębiorstwa, można również stwierdzić, jakie interesy klasowe znajdują odzwierciedlenie w stosunkach własnościowych.

Marksistowska linia Partii centralnie ucieleśnia podstawowe interesy proletariatu i ludzi pracy jako całości. Jeśli w działalności produkcyjnej i gospodarczej przedsiębiorstw socjalistycznych realizowana jest linia marksistowska, świadczy to o tym, że środki produkcji przedsiębiorstwa są rzeczywiście dysponowane zgodnie z interesami robotników i służą ich interesom, a przywództwo spoczywa w rękach prawdziwych marksistów i mas pracujących.

Jeśli przedsiębiorstwo realizuje linię rewizjonistyczną, to świadczy to o tym, że środki produkcji przedsiębiorstwa są faktycznie do dyspozycji przedsiębiorstwa zgodnie z potrzebami odbudowy kapitalizmu i służą interesom burżuazji. Jeśli w działalności produkcyjnej i gospodarczej przedsiębiorstw, zamiast stosować się do polityki proletariackiej, angażują się one w działalność "nastawioną na zysk", to zasadniczo opuściły one kierunek socjalizmu, zmieniły cel produkcji socjalistycznej i wkraczają na złą drogę kapitalizmu, który - jeśli będzie się dalej rozwijał - w końcu przekształci środki produkcji w kapitał i w narzędzie zwykłej pogoni za zyskiem bez względu na interesy ludu.

Dlatego, aby przedsiębiorstwa szły naprzód w kierunku socjalistycznym i aby połączyć to, co formalne i to, co praktyczne w kwestii własności, konieczne jest, aby kierownictwo przedsiębiorstw znalazło się zarówno w rękach marksistów, jak i jednocześnie w rękach mas pracujących. Prawo kierownictwa w rękach mas pracujących oznacza, że masy pracujące, pod monolitycznym przywództwem Partii, rzeczywiście uczestniczą bezpośrednio w kierowaniu i zarządzaniu przedsiębiorstwem jako właściciele, przełamując stary społeczny podział pracy na umysłową i fizyczną, pojmując główne zagadnienia, zarządzając linią, przejmując kierownictwo i przekształcając przedsiębiorstwo w interesie proletariatu i ludu pracującego.

① Źródło: czasopismo " Czerwony sztandar", nr 4, 1975 r.

To prawo mas do kierowania przedsiębiorstwami jest odzwierciedleniem charakteru socjalistycznej własności publicznej. Nie można twierdzić, że masy pracujące nie mają kierownictwa nad przedsiębiorstwami socjalistycznymi, lecz tylko prawo do pracy, prawo do nauki, prawo do wypoczynku itd. pod kierownictwem określonych osób. Jest to podstawowe prawo mas pracujących do kierowania przedsiębiorstwem; bez tego prawa inne prawa nie są zagwarantowane.

Kierownictwo przedsiębiorstw powinno być w rękach zarówno prawdziwych marksistów, jak i mas pracujących. Jest to ważne stwierdzenie, które postawił wielki przywódca Przewodniczący Mao, podsumowując historyczne doświadczenia międzynarodowego ruchu komunistycznego. Historia międzynarodowego ruchu komunistycznego pokazuje, że jeśli kierownictwo przedsiębiorstw socjalistycznych nie znajdzie się w rękach prawdziwych marksistów i mas pracujących, lecz w rękach rewizjonistycznego "systemu jednoosobowego"***, masy pracujące zostaną skutecznie oddzielone od środków produkcji. Deng Xiaoping opowiadał się za tym, że "system jednoosobowy jest dobry, nie hamuje rozwoju produkcji i nauki". Jest to wyłącznie język ucisku burżuazji wobec robotników. W "systemie jednoosobowym" masy pracujące są zmuszane do wykonywania poleceń "jednego człowieka" i są wykorzystywane przez "jednego człowieka" jako zwykła siła robocza w procesie produkcji, tracą swoje podstawowe prawa i ostatecznie nieuchronnie są oni wykorzystywani i uciskani przez burżuazyjnego "jedynego kierownika". Engels zauważył, że **"nieuchronną konsekwencją indywidualnego zarządzania przemysłem jest własność prywatna".** ① Deng Xiaoping poszedł w ślady Związku Radzieckiego i desperacko opowiadał się za rewizjonistycznym "systemem jednoosobowym" w celu przekształcenia socjalistycznego systemu własności publicznej w kapitalistyczny system własności prywatnej.

---

① Engels, Zasady komunizmu. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, Wydanie z 1972 r., s. 217.

Dopisy Tłumacza:

* Później wspomniane: Kliknij tutaj: Co to znaczy używać stali jako platformy

** Później wspomniane: Kliknij tutaj: Różnica Nożycowa

*** System jednoosobowy -

„Zwany również systemem szefowskim lub systemem jednego człowieka, to system kierowania, w którym najwyższa ustawowa władza decyzyjna w systemie lub organizacji jest skoncentrowana w jednym kierowniku wykonawczym.

System jednoosobowego kierownictwa był ważnym systemem przywództwa przedsiębiorstw praktykowanym w przedsiębiorstwach radzieckich. W tym systemie przywództwa przedsiębiorstw, istniał tylko jeden kierownik przedsiębiorstwa i podległe mu jednostki. Kierownik ten był mianowany przez swoich przełożonych i ponosił wyłączną odpowiedzialność za całokształt pracy przedsiębiorstwa w granicach planu państwowego i prawa radzieckiego. Cały personel przedsiębiorstwa musiał podporządkować się rozkazom i poleceniom tego przywódcy. Ideę systemu jednoosobowego wprowadził Lenin w swoim dekrecie z marca 1918 roku o centralizacji zarządzania koleją, ochronie dróg i poprawie zdolności transportowych. W 1920 roku zasadę jednoosobową potwierdził Komitet Centralny Rosyjskiej Partii Komunistycznej, ale dopiero w 1934 roku została ona w pełni wprowadzona w życie.

Po tym, jak Lenin zaproponował system jednoosobowy w marcu 1918 roku, pierwszy zjazd Wszechrosyjskiej Narodowej Rady Gospodarczej w maju-czerwcu 1918 roku przyjął nowy projekt regulaminu zarządzania znacjonalizowanymi przedsiębiorstwami, w którego opracowaniu uczestniczył Lenin, a 4 września 1919 roku Komisariat Ludowy wydał decyzję o wprowadzeniu jednoosobowego systemu zarządzania w Centralnym Zarządzie Przemysłu Włókienniczego w miejsce kolektywnego systemu zarządzania. Do 1920 roku połowa organów w Rosji Radzieckiej przyjęła system jednoosobowy. Na III Zjeździe Wszechrosyjskiej Narodowej Rady Gospodarczej, który odbył się na początku 1920 roku, Lenin opowiedział się za koniecznością systematycznego przechodzenia od kolektywnego systemu zarządzania do systemu jednoosobowego, aby zapewnić racjonalne wykorzystanie siły roboczej, gdy forma organizacji została już określona. Na IX Zjeździe Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego (KPZR), który odbył się w marcu-kwietniu 1920 roku, podjęto decyzję o stopniowym przechodzeniu na system jednoosobowy w zarządzaniu fabrykami. W 1941 roku XVIII Wszechzwiązkowy Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego podkreślił konieczność wzmocnienia systemu jednoosobowego w przedsiębiorstwach i uczynienia kierowników przedsiębiorstw rzeczywiście odpowiedzialnymi za stan przedsiębiorstwa i system produkcji. W armii radzieckiej system jednoosobowy polegał na tym, że dowódca odpowiadał za całokształt kierowania swoją jednostką w walce, pracy partyjnej, myśli politycznej i administracji, i był odpowiedzialny przed wyższym szczeblem.”

Tłumaczone z: http://www.baiven.com/c/30/20040.html i https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%80%E9%95%BF%E5%88%B6/5569529

Sekcja III. Przywrócenie własności kapitalistycznej w Związku Radzieckim

Ekonomiczne podstawy kapitalistycznej odbudowy

To nie jest tylko kwestia teoretyczna, że własność socjalistyczna może zostać przywrócona jako własność kapitalistyczna pod pewnymi warunkami, ale stało się to już rzeczywistością w Związku Radzieckim. W dzisiejszym Związku Radzieckim socjalistyczna własność powszechna i socjalistyczna własność kolektywna, ustanowione za czasów Lenina i Stalina, zostały całkowicie przekształcone w biurokratyczną monopolistyczną własność burżuazyjną. Wyjaśnienie, w jaki sposób grupa zdrajców Chruszczowa i Breżniewa przekształciła własność socjalistyczną w biurokratyczną monopolistyczną własność burżuazyjną w Związku Radzieckim, oraz wyciągnięcie wniosków z tej historii, ma ogromne teoretyczne i praktyczne znaczenie dla umocnienia dyktatury proletariatu w naszym kraju, zapobieżenia odbudowy kapitalizmu i stworzenia warunków, w których burżuazja nie może ani istnieć, ani powstać ponownie.

Po rewolucji październikowej Związek Radziecki, pod przywództwem Lenina i Stalina, do 1936 roku zasadniczo zakończył socjalistyczną transformację własności środków produkcji poprzez socjalistyczną nacjonalizację i kolektywizację rolnictwa. Było to wielkie zwycięstwo narodu radzieckiego w trakcie rewolucji socjalistycznej.

To, że właściciele ziemscy i kapitaliści zostali pozbawieni środków produkcji i politycznie pokonani, w żaden sposób nie oznaczało, że te klasy wyzyskujące zostały wyeliminowane; ci ludzie nadal tam byli, ta klasa nadal tam była. Kapitalista Nikołaj Aleksiejewicz Woznesienski ②, wywodzący się z w Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików), od lat trzydziestych pisał książki o tym, jak w tym czasie w ZSRR rozwiązano problem własności, że klasa wyzyskująca została wyeliminowana, a główna sprzeczność w społeczeństwie socjalistycznym nie zachodziła już między proletariatem a burżuazją, lecz między zaawansowanymi stosunkami produkcji a zacofanymi siłami wytwórczymi. W rzeczywistości, w Związku Radzieckim w tym czasie nie tylko istniała obalona klasa wyzyskująca, ale stale tworzyła się nowa burżuazja; istnienie burżuazyjnej władzy prawnej było ważną podstawą ekonomiczną dla tworzenia nowej burżuazji. W kwestii własności, w jaki sposób przejawiała się wówczas burżuazyjna władza prawna? Po pierwsze, w ZSRR nadal istniała częściowa własność prywatna w przemyśle, rolnictwie i handlu.

W 1937 roku pod względem wielkości produkcji rzemiosło indywidualne stanowiło 0,2 procent w przemyśle, w rolnictwie indywidualna gospodarka rolna stanowiła 1,5 procent, w handlu kolektywny rynek rolny stanowił 14,3 procent całego przepływu

towarów w 1940 roku. Indywidualna działalność uboczna rolników i pracowników kolektywnych nadal stanowiła dużą część życia gospodarczego. Zgodnie ze Statutem Wzorcowym Rolniczego Związku Zawodowego, zatwierdzonym przez Komitet Ludowy ZSRR i Komitet Centralny Komunistycznej Partii ZSRR w lutym 1935 roku, ilość ziemi przydzielonej każdemu rolnikowi w gospodarstwie kolektywnym do użytku osobistego i produktów ubocznych wynosiła od ćwierć do pół hektara, a na niektórych obszarach do jednego hektara. Chociaż tylko trzy procent całkowitej powierzchni zasiewów w kraju było zajęte przez działalność uboczną rolnika indywidualnego, to jeśli weźmie się pod uwagę powierzchnię zasiewów warzyw, owoców i ziemniaków, to stanowiła ona ponad 30 procent.

---

② Nikołaj Aleksiejewicz Wozniesienski (1903-1950) był doktorem ekonomii ZSRR i członkiem Akademii Nauk. Był przewodniczącym Państwowego Komitetu Planowania ZSRR, wiceprzewodniczącym i pierwszym wiceprzewodniczącym Rady Komisarzy Ludowych (Rady Ministrów) ZSRR. Po XVII Zjeździe ZSRR został wybrany na członka Centralnej Komisji Nadzorczej, członka Komitetu Centralnego, zastępcę członka Biura Politycznego i członka Biura Politycznego. Do jego najważniejszych publikacji należą: ‘O socjalistycznych problemach gospodarczych’ (1931), ‘Dyktatura proletariatu i gospodarka socjalistyczna’ (1933), ‘O pieniądzu radzieckim’ (1935) i ‘Gospodarka wojenna ZSRR w okresie wojny ojczyźnianej’ (1947). W okresie kierowania radziecką gospodarką realizował rewizjonistyczną linię regulowania produkcji i wymiany przez prawo wartości oraz promowania stymulacji materialnej. Stalin skrytykował go za "dążenie do przywrócenia kapitalizmu w Rosji" i odwołał z zajmowanego stanowiska. Gdy Chruszczow doszedł do władzy, przywrócono mu jego pozycję, zachwalając go jako "wybitnego działacza partii komunistycznej i nauki ekonomicznej", "wybitnego organizatora programów socjalistycznych" itp. W swoim artykule ‘O ekonomicznych problemach socjalizmu’ Wozniesienski głosił, że główna sprzeczność socjalizmu istnieje między zaawansowanymi socjalistycznymi stosunkami produkcji a zacofanymi siłami wytwórczymi, a rozwiązaniem tej sprzeczności jest stały rozwój sił wytwórczych. Mówił: "Proletariat radziecki rozwiązuje sprzeczność między zaawansowanymi socjalistycznymi stosunkami produkcji a stosunkowo zacofanymi siłami wytwórczymi przez podniesienie poziomu rozwoju sił wytwórczych, które są podnoszone na bazie socjalistycznej w celu "dogonienia i przewyższenia zaawansowanych krajów kapitalistycznych" i zbudowania społeczeństwa socjalistycznego. Usunięcie tej sprzeczności jest treścią heroicznej walki proletariatu i jego partii w okresie przejściowym." "Kiedy zniknie antagonizm klasowy i klasy, sprzeczność ta stanie się podstawową wewnętrzną sprzecznością gospodarki socjalistycznej. Sprzeczność ta ma być rozwiązana przez socjalistyczne grupy robotnicze rozwijające produkcję do niespotykanego dotąd tempa."

Krajowa powierzchnia zasiewów warzyw i owoców oraz ziemniaków wynosiła 100	Rok 1940	Rok 1950
Państwowe gospodarstwa rolne i inne państwowe przedsiębiorstwa rolne	4,6	6,0
Gospodarstwa kolektywne	42,8	44,9
Działalność uboczna indywidualnych pracowników rolnych	31,3	34,1
Poszczególni pracownicy i pracownice	6,3	12,0
Rolnicy indywidualni i inne grupy mieszkańców	15,0	3,0

> Zgodnie z wzorcowym statutem rolniczych kombinatów pracy z 1935 roku, na głównych obszarach rolniczych każdy rolnik w gospodarstwie kolektywnym ma prawo do jednej krowy, dwóch cieląt, jednej do dwóch macior z prosiętami, do dziesięciu owiec i kóz, nieograniczonej liczby drobiu i królików oraz do dwudziestu uli pszczelich; na obszarach hodowlanych można dodać jeszcze kilka innych, ale w praktyce przepisy te są często przekraczane. Zwierzęta hodowlane utrzymywane przez indywidualnych członków gospodarstw kolektywnych stanowią dużą część pogłowia zwierząt gospodarskich w kraju.

Z powyższego materiału wynika, że po latach trzydziestych XX wieku, mimo iż we wszystkich sektorach radzieckiej gospodarki narodowej dominowała własność powszechna i kolektywna, to w sektorze przemysłowym, rolniczym i handlowym nadal istniała częściowa własność prywatna. W rolnictwie udział własności powszechnej był jeszcze bardzo mały, a sama własność kolektywna była jeszcze bardzo niekompletna. Burżuazyjna władza prawna nie została całkowicie zniesiona w sferze własności. Szczególnie ważne jest zwrócenie uwagi na to, że kierownictwo znacznej większości zarówno przedsiębiorstw będących własnością powszechną, jak i kolektywną, nie znajduje się w rękach prawdziwych marksistów i mas pracujących, lecz w rękach tych, którzy są u władzy w Partii i podążają drogą kapitalistyczną.

> XIX Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego w 1952 r. ujawnił, że "pewna liczba pracowników, zapominając o tym, że przedsiębiorstwa, które powierzono im do zarządzania i kierowania, są przedsiębiorstwami państwowymi, posunęła się do tego, że próbowała przekształcić je w swoje dziedziczne lenna", "gdzie ustanowili własny 'porządek', własną 'dyscyplinę'", "gdzie mogli robić wszystko", "gdzie działali samowolnie". Na przykład, w obwodzie Uljanowskim "część kierownictwa oraz pracowników radzieckich i partyjnych stała się tak skorumpowana, że sprzeniewierzyła środki publiczne, zmarnowała i rozkradła mienie państwowe". Dyrektor fabryki artykułów spożywczych w dzielnicy Pernje "narusza dyscyplinę

państwową, często nadużywa swojego stanowiska i bezprawnie przywłaszcza sobie duże ilości materiałów i produktów z przedsiębiorstwa". W państwowych placówkach handlowych dochodziło również do "licznych kradzieży mienia publicznego". W kolektywnych gospodarstwach rolnych niektórzy kierownicy wykorzystywali swoją pozycję do kradzieży dużych ilości majątku publicznego. Prasa radziecka ujawniła wówczas, że Szurbakijew, prezes gospodarstwa rolnego w enbesko-kazachskiej dzielnicy Almaty, "powierzył swoim przyjaciołom i krewnym odpowiedzialność za materiały i pieniądze" i stworzył grupę złodziei, którzy w latach 1945-1952 Przez osiem lat "dorobili się fortuny", "kradnąc i przywłaszczając sobie własność publiczną". Jeśli chodzi o biznes, "niektórzy kierownicy przyjęli niewłaściwą linię". W 1950 roku takich grup było już osiemset osiemdziesiąt w gospodarstwach w rejonie staro-ogopolskim obwodu kurskiego i czterysta czterdzieści dwie w rejonie Swobody.

Te okoliczności pokazują, że nie tylko stara burżuazja nadal istniała w Związku Radzieckim, zanim grupa zdrajców Chruszczowa i Breżniewa uzurpowała sobie władzę partyjną i polityczną w Związku Radzieckim, ale że nowe burżuazje powstawały jedna po drugiej. Kiedy potęga ekonomiczna burżuazji rozwinęła się do pewnego stopnia, jej polityczni przedstawiciele zażądali dominacji politycznej, obalenia dyktatury proletariatu i systemu socjalistycznego, całkowitej zmiany własności socjalistycznej oraz przywrócenia i rozwoju systemu kapitalistycznego. Oczywiście, po śmierci Stalina, grupa zdrajców Chruszczowa dokonała kontrrewolucyjnego zamachu stanu i zamieniła próżne nadzieje burżuazji na odbudowę w całym Związku Radzieckim w rzeczywistość odbudowy.

Radziecka zmiana z własności socjalistycznej na biurokratyczno-monopolowo-burżuazyjną

Metamorfoza radzieckiej socjalistycznej własności powszechnej w biurokratyczną monopolistyczną własność burżuazyjną była ściśle związana ze zmianą charakteru państwa radzieckiego. Socjalistyczna własność powszechna istniała w formie socjalistycznej własności państwowej, a dojście do władzy zdrajców Chruszczowa i Breżniewa było dojściem do władzy burżuazji; wraz ze zmianą klasowego charakteru państwa zmieniał się też charakter własności. Metamorfoza Związku Radzieckiego z państwa socjalistycznego pod dyktaturą proletariatu w państwo faszystowskie pod dyktaturą biurokratycznej monopolistycznej burżuazji była również metamorfozą socjalistycznego powszechnego systemu własności Związku Radzieckiego w biurokratyczny monopolistyczny burżuazyjny system własności.

Po dojściu do władzy grupy zdrajców Chruszczowa i Breżniewa udało się całkowicie przywrócić kapitalizm w gospodarce radzieckiej, realizując rewizjonistyczną linię skoncentrowaną na zysku i bodźcach materialnych. Już w 1953 roku grupa zdrajców Chruszczowa podjęła uchwały o "rozszerzeniu uprawnień kierowników przedsiębiorstw" i "rozszerzeniu uprawnień dyrektorów fabryk". Na XX Zjeździe ZSRR w lutym 1956 roku Chruszczow wezwał do "całkowitego wprowadzenia w życie" "zasady indywidualnych bodźców materialnych". W 1957 r. Chruszczow zaproponował, aby "rentowność i wykorzystanie środków produkcji" stały się ważnym wskaźnikiem planowania i oceny przedsiębiorstw i jednostek budowlanych. W 1961 roku na 22 Zjeździe KPZR zaproponowano jeszcze, aby "podnieść znaczenie zysków i rentowności" jako "programowego postulatu" Partii. We wrześniu 1962 roku w "Prawdzie" ukazała się czarna księga radzieckiego ekonomisty Liebermana ① zatytułowana "Plan - zysk - premia", w której systematycznie opowiadał się za programem zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi opartym na zysku i bodźcach materialnych oraz organizował dyskusje na temat tej czarnej księgi w głównych gazetach. Po takim przygotowaniu opinii publicznej Centralne Plenum ZSRR w listopadzie 1963 roku potwierdziło propozycję Liebermana i postanowiło "przeprowadzić szeroko zakrojone eksperymenty".

Głównym elementem "propozycji Liebermana" jest zastąpienie "środków administracyjnych" "środkami ekonomicznymi (zyskami, premiami, cenami, pieniędzmi, itp.)" w celu "stymulowania" produkcji przedsiębiorstw. Konkretnymi środkami były: ocena pracy przedsiębiorstw na podstawie rentowności, "im wyższa rentowność, tym wyższa premia"; uproszczenie i "usprawnienie" pracy planistycznej

---

① Jewsze Gnigoriewicz Liberman (1897 {- 1981}), doktor ekonomii radzieckiej, profesor w Instytucie Inżynieryjno-Ekonomicznym w Koszarowie, kierownik Wydziału Badań Ekonomicznych Narodowej Rady Gospodarczej w Charkowie, członek redakcji "Nauka Ekonomiczna", opublikował w 1950 r. artykuł "O planowaniu rentowności przedsiębiorstw przemysłowych", w którym opowiadał się za stosowaniem bodźców materialnych i podejściem nastawionym na zysk w zarządzaniu gospodarką socjalistyczną, ale w tamtym czasie nie przyciągnął uwagi społeczeństwa. Po XX Zjeździe Związku Radzieckiego, przy wsparciu grupy zdrajców Chruszczowa, nagle stał się wyjątkowo aktywny, publikując jeden artykuł za drugim, atakując zasady socjalistycznej gospodarki planowej i krzycząc, że gospodarka nie może być zarządzana za pomocą środków administracyjnych. W 1962 roku ukazał się jego artykuł "Plan - zysk - premia", opowiadający się za wykorzystaniem zysków do oceny pracy przedsiębiorstw i usprawnienia całego systemu planowania, a także za przyznaniem przedsiębiorstwom więcej "swobody działalności gospodarczej", rozszerzając kompetencje przedsiębiorstw w zakresie wykorzystywania środków jako nagród zbiorowych i indywidualnych, oraz że im większe zyski osiągnęło przedsiębiorstwo, tym więcej premii należy mu pozostawić. W "Prawdzie" pisano o nim, że "porusza ważne kwestie zasadnicze" i "ma wielkie znaczenie", organizuje ogólnokrajowe dyskusje i tworzy opinię publiczną na rzecz odbudowy kapitalizmu.

przedsiębiorstw, przy czym państwo wyznaczyło im tylko dwa cele: "różnorodność produkowanych wyrobów i termin dostawy"; rozszerzenie prawa przedsiębiorstw do korzystania z funduszy motywacyjnych pochodzących z ich zysków; oraz ustanowienie "elastycznych zasad i procedur ustalania cen nowych produktów" w celu zagwarantowania zysków.

Zaraz po sformułowaniu "propozycji Liebermana", w październiku 1962 roku Biuro Narodowego Planowania Gospodarczego Komitetu Planowania Państwowego ZSRR podjęło decyzję o przeprowadzeniu eksperymentów na Ukrainie i w Leningradzie. Nowy system planowania pracy" został wprowadzony na próbę 1 lipca 1964 r. w Fabryce ‘Bolszewiczka’ przy Moskiewskim Miejskim Komitecie Ekonomicznym oraz w Fabryce Latarni przy Wołżańsko-Wiackim Komitecie Ekonomicznym.

Co to jest "propozycja Liebermana"? Mówiąc wprost, chodzi o zorganizowanie produkcji i działalności gospodarczej zgodnie z kapitalistyczną zasadą zysku. Wszystko jest o zarabianiu pieniędzy, o nic innego tylko o szybkie wzbogacenie się. Realizacja postulatów Liebermana oznacza zorganizowanie produkcji i biznesu według zasad kapitalistycznych, przywrócenie systemu kapitalistycznego, ponowne oddzielenie robotników od środków produkcji i przekształcenie środków produkcji w kapitał. Po dojściu Breżniewa do władzy w październiku 1964 roku, w imię "powszechnej" "reformy gospodarczej", zestaw środków Chruszczowa mających na celu przywrócenie kapitalizmu został utrwalony w prawie w tak zwanym „Regulaminie Socjalistycznych Państwowych Przedsiębiorstw Produkcyjnych” i w innych uchwałach. Stało się to "nowym systemem ekonomicznym" dla odbudowy kapitalizmu.

> Radziecka Poprawka do Regulaminu Socjalistycznych Państwowych Przedsiębiorstw Produkcyjnych stanowi; "Uprawnienia związane z działalnością produkcyjną i gospodarczą wykonuje kierownik (nadzorca, majster) i inne osoby odpowiedzialne w przedsiębiorstwie zgodnie z podziałem obowiązków." Kierownik przedsiębiorstwa ma prawo do określania ilości personelu przedsiębiorstwa, do "zatrudniania i zwalniania pracowników oraz stosowania zachęt i dyscyplinowania personelu przedsiębiorstwa"; do ustalania płac i premii dla pracowników; do sprzedaży, przekazania lub dzierżawy środków produkcji przedsiębiorstwa; oraz do dysponowania różnymi "funduszami stymulującymi gospodarkę itp.

Lenin zwrócił uwagę, że **"najgłębszą podstawą ekonomiczną imperializmu jest monopol".** ① Kapitał monopolistyczny w krajach kapitalistycznych jest produktem koncentracji kapitału i akumulacji kapitału w procesie swobodnej konkurencji, w

długim okresie czasu, kiedy to grube ryby zjadają małe. Jeśli w kraju socjalistycznym dojdzie do pełnego odtworzenia kapitalizmu, to ponieważ pierwotna socjalistyczna gospodarka powszechnej własności jest gospodarką wysoce uspołecznioną i ściśle związaną z władzą państwową, gospodarka kapitalistyczna powstała w wyniku metamorfozy socjalistycznej powszechnej własności musi od początku przejawiać się jako wysoce scentralizowany kapitalizm monopolu państwowego, a związana z nim burżuazja to biurokratyczna monopolistyczna burżuazja. Odnowiony kapitalizm Związku Radzieckiego jest takim kapitalizmem monopolu państwowego. Jest to ekonomiczna podstawa radzieckiego socjal-imperializmu. Z tego właśnie powodu grupa zdrajców Breżniewa aktywnie podążała za metodami monopoli kapitalistycznych i aktywnie promowała tak zwane kompleksy produkcyjne "oparte na rachunkowości gospodarczej" w celu wzmocnienia burżuazyjnego monopolu gospodarki radzieckiej swojej grupy zdrajców.

> W 1962 roku na listopadowym Plenum Komitetu Centralnego ZSRR podjęto decyzję o stopniowym łączeniu przedsiębiorstw i tworzeniu różnych zrzeszeń produkcyjnych (spółek) i eksperymentowaniu z nimi w Moskwie i Leningradzie. Na 24 Zjeździe Związku Radzieckiego Breżniew podkreślił dalej, że "polityka tworzenia wspólnych spółek i wspólnych przedsiębiorstw musi być prowadzona bardziej zdecydowanie - w przyszłości powinny one stać się podstawowymi jednostkami rachunkowości gospodarczej produkcji społecznej." 2 marca 1973 roku Komitet Centralny ZSRR i Rada Ministrów ZSRR wydały "Pewne środki dla dalszego doskonalenia zarządzania przemysłem", które wzywały do konsolidacji i przyspieszonego rozwoju konglomeratów produkcyjnych. W ten sposób kombinat produkcyjny, oddolna organizacja państwowego monopolistycznego kapitalizmu, szybko rozwinął się pod wpływem impulsu ze strony radzieckiej zdradzieckiej kliki. Radziecki rewizjonizm dostrzegał "pilne znaczenie konsolidacji przedsiębiorstw poprzez podporządkowanie obecnie samodzielnych małych i średnich przedsiębiorstw wielkim przedsiębiorstwom". Dzięki usilnym namowom i przymusom grupy Breżniewa liczba spółek połączonych w całym ZSRR wzrosła z kilku na początku lat sześćdziesiątych do ponad 1500 w październiku 1974 roku.

---

① "Imperializm jako najwyższe stadium kapitalizmu". Dzieła wybrane Lenina, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, Wydanie z 1972 r., s. 817.

Radziecka grupa zdrajców, przekształcając socjalistyczną własność powszechną w biurokratyczną monopolistyczną własność burżuazyjną, zmieniła również charakter socjalistycznej własności kolektywnej. Choć nazwa "gospodarstwo kolektywne" pozostała ta sama, to jego istota, podobnie jak przedsiębiorstw będących własnością powszechną, również uległa zmianie.

Kolektywne gospodarstwo rolne jest formą systemu spółdzielczego. Charakter spółdzielni nie jest nigdy badany przez marksistów w izolacji, ale w relacji do określonej władzy państwowej i dominującej formy gospodarki. W swoim artykule "O systemie spółdzielczym" Lenin wyraźnie zaznaczył, że nie każdy rodzaj spółdzielni ma charakter socjalistyczny. Lenin mówi: **"Nie ulega wątpliwości, że spółdzielnie są kolektywnymi organizacjami kapitalistycznymi w warunkach państwa kapitalistycznego."** ① W znacznej liczbie krajów kapitalistycznych istnieją obecnie spółdzielnie konsumenckie lub produkcyjne, ale spółdzielnie te działają na zasadach kapitalistycznych i są w rzeczywistości gospodarką kapitalistyczną. Idealistyczny socjalista Owen prowadził spółdzielnie w krajach kapitalistycznych, ale i one szybko się rozpadły lub podupadły pod wpływem wykluczenia gospodarki kapitalistycznej. Tylko pod kierownictwem i z pomocą dyktatury proletariatu i socjalistycznej gospodarki państwowej mogły powstawać, umacniać się i rozwijać spółdzielnie socjalistycznych mas pracujących na zasadzie własności kolektywnej. Radzieckie kolektywne gospodarstwa rolne pod kierownictwem Stalina były takimi socjalistycznymi organizacjami spółdzielczymi o kolektywnej własności mas pracujących.

Po dojściu do władzy Chruszczowa i Breżniewa całkowicie zmienili oni socjalistyczny charakter radzieckich gospodarstw kolektywnych. Zaczęli od masowej wymiany kierowników gospodarstw kolektywnych, wysyłania swoich sługusów, którzy uzurpowali sobie kierowanie gospodarstwami kolektywnymi pod szyldem "kompetentnych ekspertów" i "utalentowanych organizatorów", a także od wzmocnienia kontroli radzieckiego aparatu państwowego nad gospodarstwami kolektywnymi za pośrednictwem radzieckiego Banku Państwowego w formie kredytów i nadzoru finansowego. Z jednej strony opowiadali się za pełną realizacją zasady "indywidualnej stymulacji materialnej" poprzez "rozszerzenie stosunków towarowo-pieniężnych", tak aby "państwo i kolektywne gospodarstwa rolne opierały się na takich właśnie stosunkach gospodarczych"; z drugiej strony przeprowadzali oni ciągłe "korekty" i "reorganizacje", aby przeorientować kolektywne gospodarstwa na drogę kapitalistyczną.

① O systemie spółdzielczym. Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 685.

> Już 9 marca 1955 roku radziecka grupa zdrajców zaatakowała stalinowski system planowania rolnictwa jako "niepotrzebny", "biurokratyczny, przesadny i oderwany od realiów życia". Ustalono, że "produkcja towarowa powinna być punktem wyjścia planowania", zastępując pierwotne plany produkcji (w tym odmiany roślin i areał); gospodarstwa kolektywne mogły decydować o areale różnych upraw, wielkości produkcji zwierzęcej i liczbie sztuk bydła, o ile wywiązywały się ze sprzedaży na rzecz państwa, a "sposób wytwarzania tych produktów pozostawał w rękach samych członków i kierownika gospodarstwa". Tak zwany Wzorcowy Statut Kolektywnego Gospodarstwa Rolnego, wydany w 1969 roku, stanowił ponadto, że przewodniczący "kolektywnego gospodarstwa rolnego" miał prawo dzierżawić lub przekazywać państwowe grunty użytkowane przez gospodarstwo; dysponować majątkiem i funduszami gospodarstwa, aż do swobodnej sprzedaży i zakupu maszyn rolniczych i innych środków produkcji; oraz decydować o przeznaczeniu gospodarstwa, ustalać wynagrodzenie i premie dla pracowników gospodarstwa; zwalniać pracowników gospodarstwa itp.

W wyniku tych "dostosowań" i "reorganizacji" środki produkcji na wsi radzieckiej, które wcześniej należały do kolektywu pracujących chłopów, dostały się w ręce biurokratycznej monopolistycznej burżuazji z Breżniewem na czele. Oprócz przekształcania socjalistycznej własności kolektywnej w biurokratyczną monopolistyczną własność burżuazyjną, radzieccy zdrajcy wspierali również indywidualną własność prywatną zarówno w miastach, jak i na wsi: rozwijania rodzinnych przedsiębiorstw ubocznych, powiększania ogrodów przy zagrodach, zachęcania do wolnego handlu itp.

> W 1957 roku 32 procent ogólnej liczby radzieckich robotników rolnych (przeliczone na dorosłych członków pracujących) było zatrudnionych przy pracach prywatnych, a w 1959 roku 9,9 miliona osób było zatrudnionych przy osobistych pracach ubocznych, a 12,8 miliona przy pracach domowych, co stanowiło 17,7 procent ogólnej siły roboczej liczącej 128 milionów osób. W 1965 r. odsetek ten wzrósł do 20% (25 mln osób), a na Syberii do 26%. Sektor prywatny odgrywał ważną rolę w gospodarce radzieckiej: w 1958 r. udział prywatnych produktów ubocznych w produkcji rolnej gospodarstw kolektywnych wynosił 31,8%. Udział prywatnej produkcji zwierzęcej w produkcji żywca był jeszcze większy: w 1960 r. udział prywatnego inwentarza żywego będącego własnością indywidualnych producentów ubocznych w krajowym pogłowiu zwierząt gospodarskich wynosił: bydło - 30,4%; owce - 21,1%; kozy - 81,4%. Według danych statystycznych z 1960 roku przeciętne

> radzieckie gospodarstwo domowe pokrywało z dochodów z pracy na boku 43% kosztów utrzymania, a w wielu rejonach nawet ponad połowę. Tak zwany rynek kolektywnych gospodarstw rolnych w Związku Radzieckim już dawno stał się kapitalistycznym wolnym rynkiem. W marcu 1966 r. było ich w kraju ponad 7.200, w 1970 r. już ponad 8.000. Takie rynki są stałymi rynkami o specjalnym przeznaczeniu. Jeśli chodzi o te mniejsze, które są rozproszone w dokach, portach, na stacjach kolejowych itp. i są opisane przez radziecki rewizjonizm jako spontaniczne, to nie są one jeszcze policzone.

Radzieccy zdrajcy popierali indywidualną własność prywatną, aby ta indywidualna gospodarka stała się uzupełnieniem biurokratycznej monopolistycznej gospodarki burżuazyjnej i społeczną podstawą rządów biurokratycznej monopolistycznej burżuazji. Proces, w którym radzieccy zdrajcy przekształcili własność socjalistyczną w biurokratyczną własność monopolistyczno-burżuazyjną, był również procesem, w którym masy robotników i chłopów w Związku Radzieckim ponownie utraciły środki produkcji i zostały zredukowane do niewolnictwa płacowego. Za pośrednictwem swoich agentów w różnych przedsiębiorstwach radziecka grupa zdrajców stosowała różne środki kontroli, przymusową pracę, potrącenia pensji i kary, aby zaciekle wzmagać wyzysk robotników. Oprócz wyzyskiwania robotników w imieniu państwa poprzez podatki i potrącanie odsetek z pensji, samowolnie rozszerzyli oni i wzmocnili burżuazyjną władzę prawną w zakresie dystrybucji, umożliwiając uprzywilejowanej klasie biurokratów, dyrektorów fabryk, kierowników, głównych inżynierów i głównych księgowych masowe wyzyskiwanie robotników poprzez wysokie płace, wysokie premie i liczne dodatki osobiste.

> Według prasy radzieckiej, po wprowadzeniu przez Breżniewa "nowego systemu gospodarczego", miesięczne akordowe wynagrodzenie tokarzy w radzieckich przedsiębiorstwach państwowych wynosiło od 50 do 60 rubli i od 70 do 80 rubli. To, co biurokratyczna monopolistyczna burżuazja, taka jak kierownicy i dyrektorzy fabryk, uzyskiwała legalnymi metodami, takimi jak płace, premie i subsydia, było dziesiątki, a nawet setki razy wyższe niż to, co zarabiali robotnicy, nie wspominając o tym, co uzyskiwali nielegalnymi metodami, takimi jak defraudacje i kradzieże. Aby zintensyfikować wyzysk robotników, radziecka grupa zdrajców od 1969 roku promuje "eksperyment zwolnień" Kombinatu Chemicznego Szekino. Ten "eksperyment" był ważnym krokiem w realizacji "nowego systemu gospodarczego" przez Związek Radziecki i ważnym środkiem do intensyfikacji wyzysku robotników. Eksperyment zwolnień" był sposobem na redukcję zatrudnienia poprzez intensyfikację pracy pracowników poprzez "zwiększenie obciążenia pracą i

rozszerzenie zakresu usług". Jednocześnie całkowity fundusz płac przedsiębiorstwa pozostawał niezmieniony przez kilka lat, a nadwyżka funduszu płac powstała w wyniku zwolnień była zatrzymywana przez przedsiębiorstwo do dyspozycji niewielkiej grupy uprzywilejowanych osób. Rezultatem "eksperymentu zwolnień" było to, że nie tylko nieliczni uprzywilejowani zagrabili dużą część funduszu nadwyżki płac, ale również duża liczba pracowników została zwolniona i pozostawiona bez pracy lub częściowo bez pracy, tworząc względną nadwyżkę ludzi. Według prasy radzieckiej, do 1 lipca 1973 roku z dwustu dziewięćdziesięciu dwóch przedsiębiorstw Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej, które "pracowały według wzoru Szekino", zwolniono 70 tysięcy pracowników. Nawet pierwszy sekretarz Moskiewskiego Komitetu Regionalnego musiał przyznać, że w wyniku "nowego systemu" i masowych zwolnień pracowników bezrobocie stało się w Związku Radzieckim problemem "ogólnonarodowym". Dziś radziecka biurokratyczna monopolistyczna burżuazja wyzyskuje radzieckich robotników w znacznie większym stopniu niż carscy kapitaliści. Według danych statystycznych w 1908 roku stopa wyzysku w przemyśle rosyjskim wynosiła około 100%, a w 1973 roku w radzieckim sektorze przemysłowym aż 200%. Brutalny wyzysk wzbudza niezadowolenie i gniew robotników. "Mamy tu tylu milionerów" - powiedział jeden z weteranów radzieckich z trzydziestoletnim stażem pracy. "Oni nie mają z nami nic wspólnego nie tylko w życiu, ale i w języku". Jeden ze studentów moskiewskiego uniwersytetu powiedział: "Związek Radziecki jest teraz krajem kapitalistycznym. Wysoko opłacani ludzie żyją lepiej niż zachodni kapitaliści, cały kraj mają w swoich rękach, wszystkie fabryki, przedsiębiorstwa. A zwykli ludzie żyją w biedzie, jeszcze gorszej niż za czasów carów." W 1970 roku przeciętny radziecki pracownik otrzymywał wynagrodzenie poniżej sześćdziesięciu rubli miesięcznie. Przeciętny prezes gospodarstwa otrzymywał wynagrodzenie powyżej trzystu rubli miesięcznie, niektórzy nawet tysiąc, a czołowi specjaliści, tacy jak główni ekonomiści, księgowi, agronomowie, mechanicy i hodowcy otrzymywali od dwustu do trzystu rubli miesięcznie. Dochody prezesa gospodarstwa były dziesięć do dwudziestu razy wyższe niż przeciętnego robotnika rolnego. Ponadto prezesi gospodarstw i ich "sztaby" wyzyskują pracowników w postaci "premii" i "subsydiów" dla siebie. Prezesi gospodarstw rolnych w obwodzie żytomierskim na Ukrainie, tylko w imię tak zwanych "opłat administracyjnych", zrabowali od 15 do 25 procent całego funduszu

wynagrodzeń za pracę w gospodarstwach. Niektórzy z prezesów gospodarstw mają luksusowe domy i żyją w luksusie, posiadając samochody i wille, podczas gdy większość ludzi mieszka w prostych drewnianych domach i małych domkach z cegieł, żyjąc w ubóstwie.

Trudna sytuacja robotników i chłopów w Związku Radzieckim pokazuje, że kiedy reżim proletariacki zostaje uzurpowany przez burżuazję, ludzie pracy są skazani na ponowne pogrążenie się w otchłani wyzysku i ucisku, podwójne cierpienie i podwójną mękę. Im głębszy ucisk, tym silniejszy opór - takie jest prawo walki klasowej. Przewodniczący Mao nauczał nas: **"Związek Radziecki był pierwszym krajem socjalistycznym, a Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego była partią stworzoną przez Lenina. Chociaż przywództwo partii i państwa w ZSRR zostało obecnie uzurpowane przez rewizjonistów, wzywam towarzyszy, aby mocno wierzyli, że ogromna większość narodu radzieckiego, ogromna większość członków partii i kadr jest dobra i pragnie rewolucji, i że rządy rewizjonizmu nie będą trwały."** ① Grupa zdrajców Breżniewa poszła pod prąd i w końcu mogła tylko podnosić kamienie by potem spadały na ich własne stopy i zostać surowo ukarana przez historię.

---

① Źródło: Czasopismo 'Czerwony Sztandar', nr 16, 1967.

Sekcja IV. Konsolidacja i rozwój socjalistycznej własności powszechnej w warunkach walki klasowej

Konsolidacja i doskonalenie socjalistycznego systemu powszechnej własności

Po ustanowieniu socjalistycznej własności publicznej, ponieważ jest ona nadal bardzo niedoskonała, a burżuazyjna władza prawna nie została jeszcze całkowicie zniesiona; ponieważ nadal istnieje kwestia, która klasa faktycznie jest jej właścicielem i nadal istnieje możliwość uzurpowania sobie przywództwa przez burżuazję, pogląd, że po ustanowieniu socjalistycznej własności publicznej kwestia tego, kto wygrywa, a kto przegrywa, zostanie rozstrzygnięta raz na zawsze, jest skrajnie błędny i niezgodny z obiektywną rzeczywistością socjalistycznej własności. W rzeczywistości, po ustanowieniu socjalistycznego systemu własności publicznej, nadal trwa długi proces jego konsolidacji, doskonalenia i rozwoju pośród ostrych i złożonych walk klasowych. Doświadczenia związane z odbudową kapitalizmu w Związku Radzieckim wskazały przed proletariatem i całym ludem pracującym krajów socjalistycznych historyczne zadanie konsolidacji i rozwoju socjalistycznej własności publicznej w ostrej toczącej się walce.

Konsolidacja i rozwój socjalistycznej własności publicznej rozpoczyna się od konsolidacji i doskonalenia socjalistycznej własności powszechnej, która zajmuje czołową pozycję w gospodarce narodowej. Kluczem do utrwalenia i udoskonalenia socjalistycznego systemu powszechnej własności jest ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej. Burżuazyjna władza prawna jest skoncentrowanym wyrazem starych obrzędów społecznych lub jego śladów w socjalistycznych stosunkach produkcji i jest glebą, z której wyłania się kapitalizm i burżuazja. Gdy burżuazyjna władza prawna zostanie wzmocniona i rozszerzona, socjalistyczna własność powszechna zostanie zdeprawowana i przekształcona w własność kapitalistyczną i biurokratyczną monopolistyczną własność burżuazyjną. Burżuazja w Partii jest uosobieniem tej kapitalistycznej własności i biurokratycznej monopolistycznej własności burżuazyjnej.

W przedsiębiorstwach socjalistycznych, będących własnością powszechną, istnieje stary społeczny podział pracy na pracę umysłową i fizyczną, a tym samym zachowanie burżuazyjnej władzy prawnej. Nieuniknione jest, że bezpośredni producenci (pracownicy fizyczni) podlegają w procesie produkcji woli niewielkiej liczby pracowników zarządzających (pracowników umysłowych). Istnienie tego starego społecznego podziału pracy stanowiło ekonomiczną podstawę "systemu kierownictwa jednoosobowego*", w którym pracownicy umysłowi dominowali nad pracownikami fizycznymi. Jednocześnie przedsiębiorstwa socjalistyczne w ramach

powszechnej własności nadal produkują i wymieniają towary, a tym samym zachowują burżuazyjną władzę prawną, która stanowi ekonomiczną podstawę, na której jedna część społeczeństwa stara się zdominować inną część społeczeństwa poprzez stosunki towarowe. Jeśli chodzi o podział pracy w przedsiębiorstwach socjalistycznych w ramach powszechnej własności, to nadal panuje zasada wymiany towarowej, tzn. określona ilość pracy jest wymieniana na określoną ilość pracy. Istnienie tego burżuazyjnego prawa jest ważnym źródłem kreacji postaci pokroju Szekino. Krótko mówiąc, burżuazyjna władza prawna, która nie została jeszcze całkowicie zniesiona w warunkach socjalistycznej własności powszechnej, a która jest silnie obecna pod względem wzajemnych powiązań i dominująca pod względem dystrybucji, stanowi ważną podstawę ekonomiczną dla powstania kapitalizmu i nowej burżuazji. Proces wyłaniania się nowej burżuazji jest zawsze związany z procesem umacniania się i rozszerzania burżuazyjnej władzy prawnej.

W swojej analizie kapitalistycznej własności Marks zacytował kiedyś Arystotelesa: „**Pan dowodzi, że jest panem nie przez nabywanie niewolników, lecz przez używanie ich”**. Marks mówi dalej, że kapitalista również okazuje się kapitalistą nie „**przez posiadanie kapitału, który uprawnia go do nabywania siły roboczej”**, lecz „**przez wykorzystywanie w procesie produkcji robotników najemnych”.** ①

Słowa Marksa wyraźnie mówią nam, że charakter własności środków produkcji nie jest oceniany przez to, kto nominalnie posiada środki produkcji, ale przez rzeczywisty ruch stosunków własnościowych w procesie produkcji. W socjalistycznym procesie produkcji, jeśli robotnicy mogą być rządzeni tylko przez ‘system kierownictwa jednoosobowego’, jeśli mogą być wykorzystywani i zużywani w procesie produkcji tylko jako siła robocza, jeśli mogą być rządzeni tylko przez milczące stosunki towarowe (ile pracują i ile są opłacani) i jeśli nie mają prawa pytać, dlaczego, co i jak produkują, to oznacza to pojawienie się burżuazji zajmującej dominującą pozycję w produkcji, organizującej działalność produkcyjną według zasad kapitalistycznych, czyli partii władzy, która podąża drogą kapitalistyczną. Sytuacja ta została wyraźnie pokazana w metamorfozie socjalistycznej własności powszechnej w biurokratyczną monopolistyczną własność burżuazyjną w Związku Radzieckim. Sytuacja ta była oczywiście nie do przyjęcia dla klasy robotniczej, głównej i wiodącej siły w socjalistycznej powszechnej własności. Nie zatrzymali się oni po ustanowieniu powszechnej własności, żądając kontynuacji rewolucji, nie lubiąc burżuazyjnej władzy prawnej, która ich uciskała, i żądając ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej pod dyktaturą proletariatu.

① Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 433.

Seria teorii, linii, wytycznych, polityk i środków przedstawionych przez Przewodniczącego Mao w celu ograniczenia prawnej władzy burżuazji wyraża w sposób centralny żądania klasy robotniczej i ogólnie ludzi pracy dotyczące kontynuacji rewolucji i jest potężną bronią ideologiczną służącą do krytyki prawnej władzy burżuazji i burżuazji w szczególności wewnątrz Partii. Dzięki zdecydowanemu wdrażaniu serii ważnych instrukcji Przewodniczącego Mao, zdecydowanemu sprzeciwianiu się "systemowi kierownictwa jednoosobowego", oddaniu przywództwa w ręce prawdziwych marksistów i mas pracujących oraz ograniczeniu prawnej władzy burżuazji w systemie towarowym i dystrybucji według pracy, socjalistyczny system powszechnej własności zostanie nieuchronnie skonsolidowany i udoskonalony w toku walki.

Oczywiście, w warunkach dyktatury proletariatu ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej, rozwój kapitalizmu i powstanie burżuazji wewnątrz partii są nieuniknione. Ograniczenie jest jednak czymś zupełnie innym niż brak ograniczeń. Bez ograniczeń burżuazyjna władza prawna jest generalnie wzmacniana i rozszerzana, socjalistyczna własność powszechna szybko się pogarsza, a kapitalizm i burżuazja rozwijają się szybciej. Jeśli zostaną nałożone ograniczenia, kapitalizm i burżuazja zostaną zniechęcone do rozmnażania się, a w długim procesie ciągłych ograniczeń, gleba, na której wzrastają kapitalizm i burżuazja, będzie stopniowo eliminowana i stopniowo będą tworzone warunki, w których burżuazja nie będzie mogła ani istnieć, ani powstać ponownie. W ten sposób socjalistyczny system powszechnej własności będzie się stopniowo umacniał i doskonalił w procesie ograniczania praw burżuazji. To właśnie dlatego, że ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej oznacza ograniczenie kapitalizmu i burżuazji, tacy partyjni agenci burżuazji jak Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping mają szczególną awersję do krytykowania burżuazyjnej władzy prawnej. Jednak im bardziej burżuazja w Partii sprzeciwiała się ograniczeniu burżuazyjnej władzy prawnej, tym bardziej proletariat i rewolucjoniści chcieli ograniczyć burżuazyjną władzę prawną i umocnić ekonomiczne podstawy dyktatury proletariatu.

Kierunki rozwoju własności kolektywnej w gminach wiejskich

Podobnie jak socjalistyczny system powszechnej własności, proces konsolidacji i doskonalenia socjalistycznej własności kolektywnej mas pracujących jest również procesem ciągłego ograniczania burżuazyjnej władzy prawnej.

Jednakże konsolidacja i doskonalenie socjalistycznej własności kolektywnej ma również swoje własne cechy. Socjalistyczny system własności kolektywnej jest socjalistycznym systemem własności o niskim stopniu komunalizacji i dlatego w

walce o ograniczenie prawnych praw burżuazji musi przejść długi proces przejścia od podstawowej własności kolektywnej do zaawansowanej własności kolektywnej, a następnie od zaawansowanej socjalistycznej własności kolektywnej do socjalistycznej własności powszechnej.

Na obecnym etapie gminy wiejskie w Chinach podlegają trzywarstwowemu systemowi własności kolektywnej, a mianowicie: kolektywnej własności gminy, kolektywnej własności brygady produkcyjnej i kolektywnej własności zespołu produkcyjnego.

Środki produkcji gminy należą do członków gminy jako całości. Do środków produkcji na poziomie gminy należą wszelkiego rodzaju wielkogabarytowe maszyny rolnicze, wielkogabarytowe urządzenia melioracji wodnych, a także wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa leśne, hodowlane, uboczne i rybackie oraz małe przedsiębiorstwa przemysłowe i górnicze. Gminny system własności kolektywnej jest formą własności kolektywnej o wysokim stopniu komunalizacji.

Poniżej poziomu gminy, środki produkcji brygady produkcyjnej należą do członków gminy w ramach brygady. Środki produkcji będące własnością brygad produkcyjnych obejmują głównie przedsiębiorstwa leśne, hodowlane, uboczne i rybackie, których zakładanie przez zespoły produkcyjne jest trudne lub nieodpowiednie, małe zakłady przemysłowe bezpośrednio obsługujące produkcję rolną oraz średnie i duże maszyny rolnicze.

Poniżej poziomu brygady produkcyjnej, środki produkcji zespołu produkcyjnego należą do wspólnej własności członków zespołu produkcyjnego. Środki produkcji posiadane na poziomie zespołu produkcyjnego obejmują ziemię, nasiona, nawozy, narzędzia rolnicze, małe maszyny rolnicze oraz prowadzone zespołowo leśnictwo, hodowlę zwierząt, działalność uboczną i rybołówstwo. Jest to mniejszy stopień własności komunalnej niż gminny system własności kolektywnej i system własności kolektywnej brygad produkcyjnych.

Na obecnym etapie, z trzech poziomów własności kolektywnej w gminach wiejskich, poziom własności kolektywnej gminy i brygad jest częściowy, a poziom własności kolektywnej zespołu produkcyjnego jest podstawowy. Zespół produkcyjny jest podstawową jednostką księgową gminy ludowej, prowadzącą samodzielną księgowość, ponoszącą własne zyski i straty oraz bezpośrednio organizującą produkcję i dystrybucję.

Dlaczego trójwarstwowy system własności kolektywnej gmin wiejskich jest na tym etapie oparty na zespołach produkcyjnych? Dzieje się tak dlatego, że na tym etapie

produkcja rolna w Chinach nadal zasadniczo opiera się na sile ludzi i zwierząt. Wprawdzie po kolektywizacji wzrósł stopień mechanizacji rolnictwa, ale nie zmieniło to zasadniczo sytuacji, w której w skali całego kraju przeważała praca fizyczna. Dlatego też, aby dostosować się do istniejącego poziomu wydajności i świadomości ideologicznej członków społeczności, jako podstawową jednostkę rozliczeniową w organizacji produkcji i dystrybucji, z wyjątkiem kilku miejsc, stosuje się przeważnie zespół produkcyjny składający się z około trzydziestu gospodarstw chłopskich. W ten sposób łatwiej jest zorganizować produkcję i wzmocnić zarządzanie, sprawić, by członkowie bardziej dbali o kolektyw i wzmocnić nadzór nad kadrą. Jednak wraz z rozwojem sił wytwórczych i wzrostem świadomości ideologicznej członków społeczności, ta trójwarstwowa sytuacja własnościowa i zespołowa będzie się stopniowo zmieniać.

Na obecnym etapie rozwoju gmin wiejskich gospodarki kolektywne na poziomie gminy i brygady nie są wystarczająco silne, ale odgrywają ważną rolę w rozwoju gospodarki kolektywnej gmin ludowych. Dzięki istnieniu gospodarki kolektywnej na poziomie gminy i brygady możliwy jest zakup dużych maszyn rolniczych, na które nie stać zespołu produkcyjnego, budowa rolniczej infrastruktury wodnej oraz małych zakładów przemysłowych i górniczych, na których budowę nie stać zespołu produkcyjnego, a także ukierunkowane wsparcie zespołów produkcyjnych o niższym poziomie gospodarczym. W miarę wzrostu i rozwoju gospodarki kolektywnej na poziomie gminy i brygady będzie ona odgrywała coraz większą rolę.

Trójwarstwowy system własności kolektywnej gmin wiejskich, z zespołem produkcyjnym jako podstawową jednostką rozliczeniową, może dostosować się do różnych poziomów rozwoju i różnych wymagań sił produkcyjnych na wsi. Na przykład, w ramach rozwoju mechanizacji rolnictwa w Chinach, różne rodzaje maszyn rolniczych mogą być własnością odpowiednio zespołów produkcyjnych, brygad produkcyjnych i gmin, co pozwala na pełne wykorzystanie ich roli w różnych zakresach. Innym przykładem jest to, że różne rodzaje działalności w zakresie leśnictwa, hodowli zwierząt, działalności ubocznej, rybołówstwa i przemysłu mogą być prowadzone przez zespoły produkcyjne, brygady produkcyjne i gminy, odpowiednio do ich wielkości i ilości wymaganych zasobów ludzkich, materialnych i finansowych. Dlatego też trójwarstwowy system własności kolektywnej, z zespołem produkcyjnym jako podstawową jednostką rozliczeniową, charakteryzuje się dużą elastycznością i przewagą; w większości obszarów kraju jest on nadal zasadniczo zgodny z rozwojem wiejskich sił produkcyjnych na obecnym etapie rozwoju Chin. Ponieważ jednak siły wytwórcze są najbardziej dynamicznym czynnikiem produkcji społecznej i cały czas się rozwijają, a ponadto nadal istnieją sytuacje, w których

stosunki produkcji i siły wytwórcze na wsi są zarówno zgodne, jak i sprzeczne, doprowadzi to nieuchronnie do pewnych zmian ilościowych w trójwarstwowym systemie własności kolektywnej, tj. do stopniowego zwiększania udziału gospodarki kolektywnej na poziomie brygady i gminy, przy założeniu, że podstawową jednostką rozliczeniową jest zespół produkcyjny. Od czasów Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, przy wsparciu państwa, przemysł komunalny w gminach ludowych na obszarach wiejskich Chin rozwijał się szybko, a udział gospodarki kolektywnej na trzech warstwach gmin ludowych zmieniał się w różnym stopniu.

Według standardowego badania przeprowadzonego w dwustu pięćdziesięciu czterech gminach w trzynastu prowincjach i miastach, w tym w Pekinie, Szanghaju, Henan i Hubei, proporcje gospodarki kolektywnej na trzech warstwach są następujące.

	Udział wszystkich warstw w 1974 r. (%)	Udział wszystkich warstw w 1975 r. (%)	(%) wzrost w 1975 r. w stosunku do 1974 r.
1. całkowity dochód trzech warstw:	100.0	100.0	7.1
(1) Warstwa gminna	9.7	11.7	29.1
(2) Warstwa brygady	14.4	15.9	18.7
(3) Warstwa zespołu produkcyjnego	75.9	72.4	2.0
2. Opodatkowanie:	100.0	100.0	7.7
(1) Warstwa gminna			
(2) Warstwa brygady	14.8	18.3	39.9
(3) Warstwa zespołu	12.9	13.8	15.1
produkcyjnego	72.3	67.9	1.0
3. Akumulacja za rok:	100.0	100.0	22.6
(1) Warstwa gminna			
(2) Warstwa brygady	15.8	18.7	45.4
(3) Warstwa zespołu	25.3	27.7	34.0
produkcyjnego	58.9	53.6	11.6
4. Poziom środków trwałych:	100.0	100.0	19.2
(1) Warstwa gminna	7.8	9.1	38.9
(2) Warstwa brygady	22.9	24.5	27.6
(3) Warstwa zespołu produkcyjnego	69.3	66.4	14.2

> Jak wynika z powyższej tabeli, udział warstwy gminnej i brygadowej w gospodarce kolektywnej trzech warstw, choć obecnie jeszcze stosunkowo niewielki, rośnie znacznie szybciej niż udział brygad produkcyjnych, tak że udział warstwy gminnej i brygadowej wzrósł w 1975 r. w porównaniu z 1974 r., zarówno pod względem całkowitego dochodu trzech warstw, jak i pod względem udziału trzech warstw w narodowych dochodach podatkowych,

akumulacji samej gospodarki kolektywnej czy zdolności do nabywania środków trwałych. W dłuższej perspektywie zmiana ta będzie jeszcze bardziej wyraźna. Na przykład, w 1970 roku, z całkowitego dochodu trzech warstw gmin ludowych na przedmieściach Szanghaju, gospodarka na poziomie gminy stanowiła tylko około 10 procent, na poziomie brygady - mniej niż 5 procent, a na poziomie zespołu produkcyjnego - ponad 80 procent. Do 1975 r. kolektywne gospodarki na poziomie gminy i brygady wzrosły odpowiednio do 34% i 19,5%, a gospodarka na poziomie zespołu produkcyjnego spadła odpowiednio do 46,5%.

Wraz z tą ilościową zmianą w trójwarstwowym systemie własności kolektywnej gmin ludowych z pewnością nastąpi częściowa zmiana jakościowa, tj. stworzenie istotnych warunków do przejścia z obowiązującego na tym etapie trójwarstwowego systemu własności kolektywnej, w którym podstawową jednostką rozliczeniową jest zespół produkcyjny, do dwupoziomowego systemu własności kolektywnej, w którym podstawową jednostką rozliczeniową jest brygada produkcyjna.

Wdrożenie podstawowego systemu własności brygady produkcyjnej oznacza, że w ramach gminy ludowej brygada produkcyjna jest wykorzystywana jako podstawowa jednostka rozliczeniowa dla jednolitej organizacji produkcji i jednolitej organizacji dystrybucji. Podstawowe środki produkcji, takie jak ziemia, duże i średnie maszyny rolnicze oraz inne mienie kolektywne w ramach brygady produkcyjnej będą własnością brygady i będą do jej jednolitej dyspozycji; cała siła robocza w ramach brygady produkcyjnej będzie również rozmieszczona i wykorzystywana przez brygadę. Pojawienie się własności kolektywnej na poziomie gminy i brygady w gminach wiejskich oznaczało postęp w komunalizacji systemu własności kolektywnej w gminach wiejskich. W chwili obecnej niewiele brygad produkcyjnych w całym kraju wdrożyło swój podstawowy system własności. Ma ona jednak silną żywotność i odzwierciedla kierunek dalszego rozwoju ponad 50 tys. gmin wiejskich w całym kraju.

Przejście od podstawowej własności zespołów produkcyjnych do podstawowej własności brygad jest obiektywnym warunkiem dalszego rozwoju sił wytwórczych.

Masy ubogich chłopów na obszarach wiejskich Chin, w trakcie realizacji masowego ruchu **"nauka Dazhai w rolnictwie"**** i wdrażania **"ośmioznakowej konstytucji dla rolnictwa”** ①***, rozpoczęły wiele podstawowych prac związanych z ochroną wód na terenach rolniczych; jednakże niewielka własność kolektywna zespołów produkcyjnych stoi w sprzeczności z budową dużych projektów ochrony wód gruntowych. Na przykład, aby zbudować stabilne, wysokowydajne pola uprawne,

często trzeba było wykraczać poza granice zespołu produkcyjnego, aby poprawić wygląd pól uprawnych, zasypać stare rzeki i rowy oraz wykopać nowe rzeki i kanały. Jednak stopień, w jakim projekty poprawy jakości wody i gleby w ramach brygady przynoszą korzyści poszczególnym zespołom produkcyjnym jest różny, a czasami może to być nawet korzystne dla większości zespołów produkcyjnych ze szkodą dla kilku z nich. W podstawowym systemie własności zespołów produkcyjnych ziemia należy do każdego zespołu, a zespoły organizują produkcję i dystrybucję we własnym zakresie. Kiedy napotykają tego rodzaju sprzeczność, mogą brać pod uwagę tylko potrzeby i interesy własnego zespołu w świetle interesów miejscowych. W takich okolicznościach często nie realizuje się zakrojonego na szeroką skalę projektu rekultywacji wód i gruntów, z którego mogłaby skorzystać większość zespołów produkcyjnych.

Wraz z postępującym rozwojem mechanizacji rolnictwa widać wyraźnie, że między nią a podstawowym systemem własności zespołów produkcyjnych pojawią się nowe sprzeczności. Z perspektywy pięciu rodzajów produkcji rolnej, takich jak zboże, bawełna, uprawy olejne, trzoda chlewna i warzywa w podmiejskich powiatach Szanghaju, łącznie siedemdziesiąt rodzajów prac może i powinno zostać zmechanizowanych. Jeśli mechanizacja zostanie w pełni wdrożona, zespół produkcyjny będzie musiał być wyposażony w co najmniej 30 lub 40 rodzajów maszyn rolniczych. Jednakże zespół produkcyjny dysponuje niewielkim kapitałem i ma małą skalę, a w normalnych warunkach trudno jest nabyć taki cały asortyment maszyn rolniczych. Nawet gdyby niektóre zamożne zespoły produkcyjne mogły sobie pozwolić na zakup tych maszyn rolniczych, niektóre z nich nie byłyby w pełni efektywne w ramach zespołu produkcyjnego. Trudno byłoby również przemysłowi maszyn rolniczych wyprodukować i dostarczyć taki zestaw maszyn rolniczych dla każdego zespołu produkcyjnego, a to spowodowałoby marnotrawstwo zasobów społecznych. Jeśli brygady miałyby zakupić te maszyny, wiele z nich nie musiałoby być zakupionych przez każdy zespół produkcyjny, ale mogłyby być współdzielone przez kilka zespołów. Ponadto mechanizacja rolnictwa nie jest tylko kwestią zakupu maszyn rolniczych, ale wymaga również odpowiedniej zabudowy terenów rolniczych w zakresie ochrony wód wraz z mechanizacją rolnictwa; powinny istnieć drogi dla ciągników, aby mogły przejeżdżać między polami, oraz mosty, aby mogły przejeżdżać przez rzeki. Wszystko to musi być rozpatrywane w kontekście brygady.

① „Ośmioznakowa konstytucja dla rolnictwa" odnosi się do ośmiu środków mających na celu zwiększenie plonów: ulepszenie gleby, nawożenie, ochrona wody, ulepszenie materiału siewnego, racjonalne i gęste sadzenie, ochrona roślin, zarządzanie polami i reforma narzędzi(określane jako gleba, nawożenie, woda, materiał siewny, gęste sadzenie, ochrona, zarządzanie i praca).

Maszyny rolnicze, drogi, mosty i kanały muszą być dopasowane, a to jest sprzeczne z podstawowym systemem własności zespołu produkcyjnego.

Jeśli chodzi o wykorzystanie siły roboczej, ogólnie rzecz biorąc, zespół produkcyjny składający się z około 30 gospodarstw domowych dysponuje siłą roboczą liczącą około 60 lub 70 osób, co utrudnia dokonanie bardziej racjonalnego podziału pracy. Ponadto powierzchnia gruntów i liczba robotników w każdym zespole produkcyjnym jest różna. Niektóre zespoły mają więcej pól i mniej ludzi, podczas gdy inne mają mniej pól i więcej ludzi. W sytuacji, gdy zespół produkcyjny jest podstawową jednostką rozliczeniową, siła robocza nie może być rozmieszczona przez brygadę w sposób jednolity i rozsądny. Więc kiedy zespół produkcyjny osiągnie pewien etap rozwoju w produkcji rolnej i ubocznej pod kierunkiem polityki **„żywności jako platformy i wszechstronnego rozwoju”******, trudno będzie osiągnąć szybszy rozwój.

Niektóre z tych sprzeczności istniały już w okresie rolniczych kolektywów produkcyjnych. Po przekształceniu się rolniczych kolektywów produkcyjnych w wiejskie gminy ludowe, z jednolitym kierownictwem gminy i brygad, stworzono dogodne warunki do rozwiązania tych sprzeczności. Niektóre z tych sprzeczności, jak np. rozmieszczenie elektrycznych kanałów irygacyjnych na terenie gminy i brygad oraz w sieci wodnej na południe od rzeki Jangcy, zostały na ogół rozwiązane w ciągu kilku lat od komunalizacji. Ale wraz z rozwojem produkcji rolnej niektóre sprzeczności, które już istniały, stały się widoczne, a niektóre sprzeczności, których nie było, pojawiły się. W szczególności, w miarę dalszego rozwoju masowego ruchu uczenia się od Dazhai w rolnictwie, sprzeczności te z pewnością będą musiały być rozwiązywane krok po kroku. Przejście od podstawowej własności zespołów produkcyjnych do podstawowej własności brygad stworzy warunki niezbędne do lepszego rozwiązania tych sprzeczności.

Przejście od podstawowej własności zespołów produkcyjnych do podstawowej własności brygad jest również obiektywnym warunkiem zmniejszenia różnic między biednymi i bogatymi w zespołach produkcyjnych i konsolidacji bazy ekonomicznej dyktatury proletariatu na wsi. Realizacja kolektywów rolniczych i gmin ludowych zapobiegła polaryzacji wśród poszczególnych chłopów, umożliwiła socjalizmowi zajęcie pozycji na wsi i umocniła ekonomiczne podstawy dyktatury proletariatu na wsi. Gospodarka kolektywna, w której podstawową jednostką rozliczeniową jest zespół produkcyjny, jest jednak gospodarką kolektywną na niewielką skalę. W warunkach produkcji towarowej muszą się pojawić różnice między bogatymi i biednymi zespołami, które zrodzą różnice między bogatymi i biednymi w obrębie

chłopstwa. Bogaty zespół posiada silną bazę i szybko się mechanizuje, dzięki czemu może wykorzystać swoje bogate zasoby finansowe i ludzkie do prowadzenia różnorodnych przedsięwzięć. Biedniejsze zespoły, ze swoim szczupłym zapleczem, nie są w stanie zakładać przedsięwzięć gospodarczych, które wymagają dużego kapitału. W procesie rozwoju będzie występowała tendencja, że zespoły bogate będą stawały się stosunkowo bogatsze, a zespoły biedne stosunkowo biedniejsze.

> W 1975 r. rozbieżność w dystrybucji kolektywnych dochodów brygad produkcyjnych w kilku zespołach produkcyjnych w okręgu Jiading w Szanghaju była następująca: w drugim zespole produkcyjnym brygady Dengta w gminie Zhuqiao średnia wynosiła dwieście osiemdziesiąt dwa juany na osobę rocznie, podczas gdy dziewiąty zespół produkcyjny tej samej brygady miał średnio tylko sto sześćdziesiąt cztery juany, co stanowiło różnicę 78%. Średnia wartość dochodów zespołu produkcyjnego Xiajiazhai z brygady Zhenbei w gminie Changzheng wynosiła 243 juany na osobę rocznie, podczas gdy wartość zespołu produkcyjnego Xujiazhai z tej samej brygady wynosiła tylko 130 juanów, co stanowiło różnicę 87%. W zespole produkcyjnym Xuangaolou w brygadzie Xuangao w gminie Wangxin średnia roczna płaca na osobę wynosiła 180 juanów, podczas gdy w zespole produkcyjnym Yao Bend w tej samej brygadzie wynosiła tylko 99 juanów, co stanowi prawie dwukrotną różnicę.

Pogłębianie różnic między bogatymi i biednymi zespołami to poszerzanie burżuazyjnych praw prawnych między gospodarkami opartymi na własności kolektywnej, co nie sprzyja konsolidacji i rozwojowi socjalistycznej własności kolektywnej i konsolidacji ekonomicznych podstaw dyktatury proletariatu na wsi. Wprowadzenie podstawowego systemu własności brygad zapobiegnie pogłębianiu się różnic między biednymi i bogatymi zespołami wśród brygad produkcyjnych. Przejście od podstawowej własności zespołów produkcyjnych do podstawowej własności brygad jest wynikiem przemieszczania się sprzeczności między stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi, nadbudową a bazą ekonomiczną na wsi. Tempo rozwoju jest zróżnicowane na rozległych terenach wiejskich Chin. Zgodnie z typowymi doświadczeniami niektórych regionów, przejście od podstawowej własności zespołów produkcyjnych do podstawowej własności brygad jest w dużej mierze dojrzałe, gdy sprzeczności między stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi, nadbudową i bazą ekonomiczną na wsi rozwiną się do tego stopnia, że zaistnieją niektóre z poniższych warunków:

Po pierwsze, znacznie wzrósł poziom rozwoju sił wytwórczych, zwłaszcza rozwój mechanizacji rolnictwa, a gospodarka na poziomie gminy i brygady rozwinęła się do pewnego stopnia. W zakresie mechanizacji rolnictwa, gdy w produkcji rolnej i ubocznej pojawi się potrzeba i możliwość mechanizacji wielu rodzajów prac, jednolita organizacja produkcji przez brygady produkcyjne, z uprawnieniami do nabywania kompletnych zestawów maszyn rolniczych i możliwością ich pełnego wykorzystania, wykaże wyższość podstawowego systemu własności brygad w porównaniu z jednolitą organizacją produkcji przez zespoły produkcyjne. Z punktu widzenia rozwoju gospodarki szczebla gminnego, a zwłaszcza gospodarki szczebla brygadowego, dopiero gdy gospodarka szczebla brygadowego rozwinie się do pewnego stopnia, brygada będzie miała możliwość na zakup zestawów maszyn rolniczych i będzie miała siłę, aby pomagać i wspierać zespoły zacofane w rozwoju produkcji, a zespoły produkcyjne będą miały również możliwość "dzielenia się" brygadową "produkcją". Oprócz tego, że biedne zespoły będą "dzielić się" "produkcją" bogatych zespołów podczas procesu przejścia, możliwe jest, aby wszystkie zespoły produkcyjne "dzieliły się" "produkcją" brygady, tyle że biedne zespoły będą "dzielić się" bardziej, a bogate zespoły będą "dzielić się" mniej.

Po drugie, dysproporcje w poziomie dystrybucji kolektywnej pomiędzy zespołami produkcyjnymi w ramach brygady w znacznym stopniu się wyrównały. Nierównomierność rozwoju rzeczy jest absolutna i zawsze będą istniały nierówności w poziomie rozwoju gospodarczego między zespołami produkcyjnymi tej samej brygady. Jednakże, jeśli różnica jest zbyt duża, gdy przechodzi się do podstawowej jednostki rozliczeniowej brygady, wdraża się jednolite standardy dystrybucji brygady, i biednym członkom zespołu gwałtownie wzrasta dochód, lub bogatym dochody stają się znacznie zmniejszone, to nie jest to korzystne dla jedności społeczności i entuzjazmu produkcji. W celu stworzenia warunków do przejścia, przed przejściem brygada powinna odpowiednio kontrolować poziom dystrybucji bogatych zespołów, podczas gdy biedne zespoły powinny otrzymać pomoc w rozwoju produkcji i stopniowo powinny podnosić poziom dystrybucji, tak aby poziom dystrybucji między biednym zespołem a bogatym stopniowo się zbliżał.

Po trzecie, uformował się wiodący trzon Partii, który zdecydowanie wdraża rewolucyjną linię Przewodniczącego Mao. Przejście na podstawową własność brygad produkcyjnych stanowi swoisty wzrost publicznej własności środków produkcji, co oznacza dalsze ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej w zakresie własności. Proces przemian musi więc być naznaczony ostrą walką między dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami. Brygada będzie miała wiodący trzon partyjny, który będzie stanowczo realizował rewolucyjną linię Przewodniczącego Mao, tak aby

mogła prowadzić masy ubogich chłopów i członków społeczności do walki z burżuazją wewnątrz partii, z sabotażem ziemi, sabotażem przez bogatych oraz z tendencjami kapitalistycznymi, tak aby w pełni zmobilizować socjalistyczny entuzjazm mas i aby po przemianach nastąpił wzrost produkcji i dochodów oraz ciągły postęp.

Po czwarte, masy mają pewną świadomość ideologiczną i ideologiczne podstawy, by domagać się przemian. W miarę przemian rozwiązywane są bowiem stare sprzeczności i powstają nowe, często uwikłane w zwyczajowe siły drobnej przedsiębiorczości i spontaniczne tendencje kapitalistyczne. Lenin zwracał uwagę, że **"przemiana drobnych chłopów, całej ich psychologii i przyzwyczajeń, to coś, co zajmie kilka pokoleń."** ① Przewodniczący Mao uczył nas, że jeśli **"praca polityczna z chłopami zostanie nieco rozluźniona, tendencje kapitalistyczne będą się mnożyć".** ② Jeśli masy nie będą miały pewnej świadomości ideologicznej i ideologicznych podstaw do domagania się transformacji, nie będą w stanie właściwie poradzić sobie z nowymi problemami, jakie niesie ze sobą transformacja, a socjalistyczna motywacja mas nie zostanie w pełni zmobilizowana i może pojawić się błędna idea socjalizmu jako wszyscy ludzie jedzący ze „wspólnego garnka ryżu”***** obojętnie ile pracowali i jak. W celu pomyślnego przeprowadzenia transformacji konieczne jest, aby brygady produkcyjne i zespoły produkcyjne przeprowadziły przed transformacją dogłębne socjalistyczne kampanie edukacyjne, aby wzmocnić zbiorową koncepcję mas, skrytykować spontaniczne tendencje kapitalistyczne i stworzyć solidną ideologię drogi do wspólnego dobrobytu.

Wśród warunków przejścia na podstawową własność brygad bardzo ważny jest rozwój sił wytwórczych. Bez tego warunku przejście będzie trudne. To pokazuje, że działa prawo, zgodnie z którym stosunki produkcji powinny być dostosowane do rozwoju sił wytwórczych. Ale polityka jest głównodowodzącym, kołem ratunkowym całej pracy gospodarczej; nadbudowa nie jest bezsilna wobec konsolidacji i rozwoju własnej bazy gospodarczej. Kiedy warunki ekonomiczne są ogólnie dostępne, to czy przejście na podstawową własność brygad może być przeprowadzone, zależy od obecności lub braku trzonu kierownictwa Partii, który trzyma się rewolucyjnej linii Przewodniczącego Mao oraz od świadomości ideologicznej mas członków społeczności. Bez tego warunku politycznego i ideologicznego trudno jest dokonać transformacji, nawet jeśli warunki ekonomiczne są dobre. W niektórych przypadkach, nawet jeśli warunki ekonomiczne są nieco mniej korzystne, transformacja może nadal zakończyć się triumfem dzięki silnemu rdzeniowi kierownictwa Partii, który zdecydowanie wdraża rewolucyjną linię proletariatu Przewodniczącego Mao, podnosi platformę pracy politycznej i ideologicznej oraz w pełni mobilizuje

socjalistyczny entuzjazm mas. Obecnie zdecydowana większość gmin wiejskich w Chinach nadal działa w systemie "trójwarstwowej własności, opartej na zespole", ale w wielu miejscach ubodzy chłopi aktywnie tworzą warunki do przejścia od podstawowej własności zespołów produkcyjnych do podstawowej własności brygad. ③

Po osiągnięciu przez wiejskie gminy ludowe podstawowej własności brygad produkcyjnych, w przyszłości, w miarę dalszego rozwoju sił wytwórczych i dalszego podnoszenia świadomości ideologicznej mas członków gmin, nieuchronnie pojawi się kwestia przejścia od podstawowej własności brygad do podstawowej własności gmin. Nawet jeśli zostanie zrealizowany podstawowy system własności przez gminę ludową, to i tak będzie to kolektywna organizacja gospodarcza pod kolektywną własnością socjalistycznych mas pracujących. Oczywiście nie jest też możliwe trwałe współistnienie socjalistycznej własności powszechnej i własności kolektywnej. W miarę pogłębiania się rewolucji socjalistycznej i rozwoju gospodarki na poziomie gminy, również gmina wiejska ulegnie zasadniczej zmianie, tj. przejściu od socjalistycznej własności kolektywnej do socjalistycznej własności powszechnej. Należy się spodziewać, że komuna ludowa będzie jedną z najlepszych form organizacyjnych przy przejściu od własności kolektywnej do powszechnej i od socjalizmu do komunizmu w Chinach.

---

① Dziesiąty zjazd Komunistycznej Partii Rosji (Bolszewicy). Dzieła wszystkie Lenina, t. 32, s. 205.

② "Uwagi Przewodniczącego Mao na temat artykułu 'Musimy podjąć zdecydowaną walkę przeciwko kapitalistycznym tendencjom'". Kulminacja socjalizmu w wiejskich Chinach, s. 353.

③ Poniższa sytuacja w brygadzie Pengzhao w gminie Malu w szanghajskim okręgu Jiading pokazuje, w jaki sposób ubodzy chłopi stworzyli warunki do przejścia na podstawową własność brygady. Brygada Pengzhao, licząca w sumie 490 gospodarstw domowych i 1673 osoby, miała osiem zespołów produkcyjnych. Wraz z rozwojem mechanizacji rolnictwa i infrastruktury rolnej, podstawowy system własności zespołów produkcyjnych stał się niezgodny z siłami produkcyjnymi, dlatego w 1975 roku wysunęli ideę "zmiany zawartości przed założeniem kapelusza"***** i wzmacniając ideologiczną edukację członków, dziesięcioma sposobami przygotowali warunki do przejścia na brygadowy system własności:

(i) Utworzenie brygadowych stacji maszyn rolniczych i rozszerzenie zakresu brygadowego zarządzania maszynami rolniczymi.

(ii) Utworzenie brygadowego zespołu transportującego nawozy, odpowiedzialnego w szczególności za transport zwrotny śmieci miejskich, czarnego błota, obornika i amoniaku, które są równomiernie rozprowadzane przez brygady w zależności od jakości gleby każdej brygady produkcyjnej.

(iii) Utworzenie brygadowych gospodarstw nasiennych, odpowiedzialnych w szczególności za uprawę, przechowywanie i dostarczanie dobrych nasion dla zespołów produkcyjnych.

(iv) Utworzenie profesjonalnego zespołu ochrony roślin, w której szkodniki i choroby są kontrolowane i zwalczane przez brygadę.

(v) Utworzenie profesjonalnych zespołów ds. zazieleniania i jednolite planowanie zalesiania przez brygadę.

(vi) Rozbudowa profesjonalnego zespołu przemysłu bocznego, i energiczne rozwijanie produkcji bocznej na czele z hodowlą trzody chlewnej.

(vii) Utworzenie profesjonalnych zespołów ds. budowy kapitału w postaci gruntów rolnych.

(viii) Aktywnie pomaganie biednym zespołom w rozwoju produkcji, jednocześnie stabilizując i odpowiednio kontrolując poziom podziału dochodów osobistych bogatych zespołów oraz zmniejszając przepaść między bogatymi i biednymi w zespołach produkcyjnych.

(ix) Sprawić, by podział personelu w przedsiębiorstwach zarządzanych zespołowo był w przybliżeniu porównywalny z podziałem wśród członków społeczności rolniczej.

(x) Odpowiednio zwiększyć część kosztów spółdzielczej opieki medycznej przeznaczoną na wspólne zobowiązania oraz zwiększyć dopłaty do opieki medycznej dla członków znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej.

Dopisy Tłumacza:

* Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: System jednoosobowy

** Nauka z Dazhai w rolnictwie:

Brygada produkcyjna Dazhai w okręgu Xiyang w prowincji Shanxi znajduje się w górach Taihang, gdzie panują surowe warunki naturalne, a ziemia jest jałowa. W grudniu 1964 r. Zhou Enlai, w swoim Raporcie na temat pracy rządu na pierwszej sesji Trzeciego Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych, podsumował ducha Dazhai jako "zasadę przywództwa politycznego, przywództwa ideologicznego, ducha samodzielności i ciężkiej pracy oraz komunistyczny styl miłości do kraju i zbiorowości" i wezwał do "uczenia się Dazhai w rolnictwie". Doświadczenie z Dazhai odegrało pozytywną rolę w promocji kraju. "Na początku lat 80. kampania została przerwana wraz z reformą systemu gospodarczego na wsi.

Tłumaczenie z: https://baike.baidu.com/item/%E5%86%9C%E4%B8%9A%E5%AD%A6%E5%A4%A7%E5%AF%A8/1215814

*** Ośmioznakowa konstytucja dla rolnictwa:

We wrześniu 1954 r. Zhou Enlai po raz pierwszy przedstawił koncepcję budowy "nowoczesnego rolnictwa" w swoim Raporcie o pracy rządu na pierwszej sesji Pierwszego Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych. Mao Zedong był w pełni świadomy znaczenia nauki i technologii w rozwoju nowoczesnego rolnictwa i zdecydowanie opowiadał się za selekcją nasion i doskonaleniem metod uprawy, a także przedstawił "Konstytucję Ośmiu Charakterów Rolnictwa" (tj. gleba, nawóz, woda, nasiona, gęstość, ochrona, zarządzanie i praca), która odegrała pozytywną rolę w promowaniu naukowego rolnictwa. [1]

Ośmiosłowna konstytucja Mao Zedonga dla rolnictwa, czyli "gleba, nawóz, woda, siew, gęstość, ochrona, zarządzanie i praca", mająca na celu poprawę wydajności upraw, wpłynęła na współczesne chińskie rolnictwo na ponad 20 lat.

Tłumaczenie z: https://baike.baidu.com/item/%E5%86%9C%E4%B8%9A%E5%85%AB%E5%AD%97%E5%AE%AA%E6%B3%95/10891740

**** Co to znaczy używać stali jako platformy i żywności jako platformy?

Druga Sesja Ósmego Kongresu Narodowego w maju 1958 r. potwierdziła politykę "Wielkiego Skoku Naprzód", która pojawiła się w tym czasie w kraju i stwierdziła, że Chiny przeżywają wielki okres "jeden dzień równa się dwadzieścia lat". Konferencja dostosowała również cele Drugiego Planu Pięcioletniego, podnosząc produkcję stali z 12 milionów ton do 30 milionów ton i produkcję zboża z 500 miliardów jinów do 700 miliardów jinów. Po konferencji, "Wielki Skok Naprzód" został uruchomiony w całym kraju.

Rolnictwo zaproponowało "żywność jako platformę", wymagając, aby cele określone w 12-letnim programie rozwoju zostały osiągnięte w ciągu 5, 3 lub nawet 1-2 lat. W przemyśle cel doścignięcia Wielkiej Brytanii został skrócony do siedmiu, pięciu, a nawet trzech lat, a "platformą była stal".

Tłumaczenie z: https://zhidao.baidu.com/question/3180141.html

***** Idiom Chiński:

„jeść z tego samego garnka - otrzymywać równy udział niezależnie od wykonanej pracy; jeść z "wielkiego garnka" ("wspólny garnek"); jeść z publicznego kotła; jeść w stołówce to samo, co wszyscy; "dzielić się jedzeniem z tego samego wielkiego garnka" niezależnie od tego, czy ludzie wykonują dobrą, czy złą pracę; tendencje do równości w przedsiębiorstwach”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%90%83%E5%A4%A7%E9%94%85%E9%A5%AD

****** Istnieje idiom Chiński ‘戴帽子’ [Nosić zakrycie głowy] który oznacza coś w przybliżeniu: ‘zmień najpierw zawartość a potem oskarżaj’ ale nie aplikuje się tutaj tak. Znaczenie tutaj jest bardziej bliskie: ‘zmień zawartość, a potem załóż kapelusz’ czyli zmień produkcję do poziomu brygad i potem nadrabiaj zaległości.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%88%B4%E5%B8%BD%E5%AD%90

Rozdział 2 Współzależności w produkcji socjalistycznej

Sekcja I. Kształtowanie się socjalistycznych współzależności

Socjalistyczna własność publiczna jako podstawa socjalistycznych współzależności

Wzajemne powiązania ludzi w produkcji są określone przez system własności środków produkcji. Ustanowienie publicznej własności środków produkcji było wielką zmianą w stosunkach własnościowych, ale problem własności nie został całkowicie rozwiązany; podobnie, chociaż wzajemne stosunki ludzi w produkcji uległy wielkim zmianom wraz ze zmianą własności, istnieje również proces ciągłego doskonalenia. Idea, że po ustanowieniu socjalistycznego systemu własności publicznej wzajemne stosunki ludzi w produkcji socjalistycznej staną się "koleżeństwem i wzajemną współpracą*", jest niczym innym jak rodzajem idealizmu i metafizyki. Kapitaliści w Partii wykorzystują tę błędną teorię, aby opowiedzieć się za wygaśnięciem walki klasowej, wzmocnić i rozszerzyć burżuazyjną władzę prawną we wzajemnych stosunkach i przeprowadzić odbudowę kapitalizmu. Dlatego bardzo ważne jest, aby prawidłowo przeanalizować charakter socjalistycznych współzależności, poważnego występowania burżuazyjnej władzy prawnej w współzależnościach i zrozumieć, że po ustanowieniu socjalistycznej własności publicznej nadal istnieje poważne zadanie ciągłego doskonalenia współzależności, aby skonsolidować ekonomiczne podstawy dyktatury proletariatu i zapobiec przywróceniu kapitalizmu.

Pierwszą rzeczą, którą należy wyjaśnić, jest to, jakie zmiany zaszły we wzajemnych stosunkach ludzi w produkcji wraz z ustanowieniem socjalistycznej własności publicznej, jakie problemy zostały rozwiązane, a jakie pozostają nierozwiązane. Aby to uczynić, potrzebny jest krótki przegląd historii ewolucji wzajemnych relacji w produkcji społecznej.

W społeczeństwach niewolniczych i feudalnych relacje między ludźmi w produkcji były bardzo nierówne. Relacje wyzysku i eksploatacji, ucisku i opresji między dwiema antagonistycznymi klasami, właścicielami niewolników i niewolnikami, właścicielami ziemskimi i chłopami, są oczywiste. Tak nie jest w społeczeństwie kapitalistycznym: stosunki wyzysku i eksploatacji, dominacji i panowania między kapitalistami i robotnikami wyrażają się wyłącznie poprzez stosunki towarowe, tzn. jako stosunki między rzeczą a rzeczą, a istota nierówności ukryta jest pod pozorem równości. Przez długi czas burżuazyjni ekonomiści pisali książki i robili zamieszanie wokół relacji między rzeczami a rzeczami, próbując ukryć istotę antagonizmu klasowego we wzajemnych stosunkach między ludźmi w społeczeństwie

kapitalistycznym i utrzymać kapitalistyczny system wyzysku. Marksistowska ekonomia polityczna wywróciła tę starą tezę do góry nogami: **"Tam, gdzie burżuazyjni ekonomiści widzieli relacje między rzeczami (wymiany towar za towar), Marks ujawnił relacje między ludźmi."** ① **"Ekonomia nie bada rzeczy, lecz stosunki między człowiekiem a człowiekiem, a w końcu między klasą a klasą "** ② W ten sposób staje się jasny najtrudniejszy problem w całej ekonomii.

W społeczeństwie kapitalistycznym dominacja i wyzysk pracy przez kapitał opierają się na własności środków produkcji przez kapitalistów. **"Cichy przymus stosunków ekonomicznych gwarantuje dominację kapitalisty nad robotnikiem".** ③ To właśnie dlatego, że kapitaliści posiadają wszystkie środki produkcji, robotnicy są zmuszeni sprzedawać swoją pracę, aby zarobić na życie. Pod pozorem iluzji równości w wolnym handlu pracą, powstaje klasowy antagonizm wyzysku i eksploatacji, dominacji i panowania między kapitalistą a pracownikiem najemnym. **"Rzymski niewolnik był trzymany w łańcuchach, robotnik najemny w rękach własnych właścicieli za pomocą niewidzialnych nici".** ④

Wzajemne powiązania w produkcji socjalistycznej powstają na bazie socjalistycznej własności publicznej środków produkcji. Ustanowienie socjalistycznych współzależności oznacza odwrócenie relacji między klasą robotniczą i pracującymi chłopami a burżuazją, właścicielami ziemskimi i bogatymi chłopami, które w starym społeczeństwie miały charakter dominacji i zwierzchnictwa. To odwrócenie zakłada zastąpienie prywatnej własności środków produkcji socjalistyczną publiczną własnością środków produkcji. Socjalistyczna własność publiczna jest również siłą przymusu ekonomicznego, która pozbawia klasy wyzyskujące środków do wyzyskiwania ludzi pracy i zmusza je do zaakceptowania rządów i przemian proletariatu oraz ogółu ludzi pracy.

Z kolei proletariat i ogólnie ludzie pracy stają się panami produkcji socjalistycznej wraz z ustanowieniem i rozwojem publicznej własności środków produkcji. Zaczął się rodzić nowy typ rewolucyjnego koleżeństwa między ludźmi pracy, opartego na jedności ich podstawowych interesów, wzajemnym wsparciu i wspólnej współpracy.

---

① "Trzy źródła i trzy składniki marksizmu". Dzieła wybrane Lenina, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 444.

② Engels, "Krytyka ekonomii politycznej" Karola Marksa. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 123.

③ Marks; Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 806.

④ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 629.

Jednak w społeczeństwie socjalistycznym nadal istnieją dwie formy publicznej własności środków produkcji, nadal istnieją różnice między robotnikami a chłopami, między miastem a wsią, między pracą umysłową a fizyczną, nadal istnieje produkcja towarowa i wymiana pieniężna, a w procesie wzajemnej wymiany pracy między robotnikami nadal dominuje zasada wymiany równych ilości pracy. Te warunki ekonomiczne dyktują, że w produkcji socjalistycznej nieuchronnie istnieje jeszcze de facto nierówność między robotnikami, że istnieje burżuazyjna władza prawna i że rewolucyjne koleżeństwo między nimi ma proces tworzenia i rozwoju, które nie będzie doskonałe z dnia na dzień. W szczególności, na podstawie burżuazyjnej władzy prawnej powstanie nowa burżuazja, partyjna burżuazja, która nieuchronnie podważy i skorumpuje socjalistyczne stosunki wzajemne i przekształci je w kapitalistyczne stosunki wzajemne. Dlatego proces ciągłego doskonalenia nowych socjalistycznych współzależności jest procesem stopniowego ograniczania i ostatecznej eliminacji prawnej władzy burżuazyjnej, procesem przeciwstawiania się proletariatu i ostatecznego zwycięstwa nad burżuazją, w tym nad burżuazją wewnątrz Partii.

Rola nadbudowy w powstawaniu i rozwoju współzależności

Określona forma własności środków produkcji determinuje charakter współzależności. Z kolei wzajemne stosunki międzyludzkie rozwijają się zawsze w reakcji na nadbudowę i pozostają pod wpływem dominacji politycznej i ideologii pewnej klasy. Nie da się zatem zbadać wzajemnych relacji ludzi w produkcji bez zbadania ich w odniesieniu do nadbudowy społeczeństwa.

W społeczeństwach, w których istnieją klasy, nadbudową jest system polityczny i prawny zbudowany na ekonomicznej podstawie społeczeństwa, a także związane z nim perspektywy polityczne, prawne, religijne, artystyczne i filozoficzne. Raz uformowana nadbudowa aktywnie służy swojej bazie ekonomicznej i walczy o zniszczenie starej bazy i jej starej nadbudowy, która stała się przestarzała. Klasa rządząca w każdym społeczeństwie zawsze wykorzystuje władzę nadbudowy, by wszelkimi sposobami chronić ustalone stosunki własności oraz by utrwalać i rozwijać zgodne z nimi wzajemne powiązania i stosunki podziału. Jest to zasada ogólna.

W przypadku społeczeństwa kapitalistycznego, burżuazja w każdym kraju wykorzystuje władzę nadbudowy, na przemian z represjami kata i zwodzeniem kleru, aby utrzymać i rozszerzyć stosunki dominacji kapitału nad pracą. Marks zwrócił uwagę, że burżuazja **"nie może polegać wyłącznie na sile stosunków ekonomicznych, lecz także na pomocy władzy państwowej, aby zapewnić sobie prawo do wydobycia wystarczającej ilości nadwyżki siły roboczej".** ① Słynny

"ruch obudowywania", który miał miejsce w Wielkiej Brytanii między końcem XV wieku a pierwszą połową XIX wieku, ② był gwałtowną próbą wypędzenia dużej liczby ubogich chłopów do miast, przekształcenia ich w "wolnych jak ptaki" proletariuszy i rozszerzenia obiektów dominacji kapitału nad pracą. Jednak chłopi w miastach często woleli wędrować, niż godzić się na samowolną dominację kapitału nad pracą. Aby zapędzić bankrutujących chłopów do fabryk, brytyjska burżuazja uchwaliła prawa karzące włóczęgów, zmuszając ich **"przez biczowanie, napiętnowanie i tortury do przyzwyczajenia się do dyscypliny niezbędnej w systemie pracy najemnej".** ③ Jednocześnie burżuazja oszukała, sparaliżowała i zatruła ludzi pracy, głosząc burżuazyjne ideologie, takie jak wolność, równość i braterstwo, w celu zachowania i rozwoju relacji między kapitałem panującym nad pracą. Zobaczcie, jak okrutne, podstępne i trujące są środki stosowane przez burżuazję, aby utrzymać i rozwinąć taki wzajemny stosunek kapitału panującego nad pracą!

Stosunek kapitału panującego nad pracą jest utrzymywany przemocą i musi być przemocą zgnieciony; w krajach pod dyktaturą proletariatu jest on rzeczywiście zgnieciony.

Socjalistyczne stosunki produkcji nie mogą powstać w społeczeństwie kapitalistycznym, lecz mogą być ustanowione jedynie w warunkach dyktatury proletariatu. Reakcja socjalistycznej nadbudowy na socjalistyczną bazę gospodarczą staje się w ten sposób bardziej oczywista. Współzależności w socjalizmie są zarówno określane przez socjalistyczne wspólnoty, jak i muszą być kształtowane i rozwijane przez ogromną reakcję socjalistycznej nadbudowy na bazę ekonomiczną. Błędem byłoby sądzić, że wraz z ustanowieniem socjalistycznej własności publicznej w sposób naturalny powstaną i rozwiną się socjalistyczne współzależności.

---

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 300.

②"Ogradzanie pól" był jednym z ważnych sposobów pierwotnej akumulacji kapitalizmu w Anglii. Pod koniec XV wieku przemysł wełniany rozwijał się, a cena wełny rosła, więc właściciele ziemscy i kapitaliści w Anglii zmówili się ze sobą, by zamienić chłopskie grunty orne na pastwiska dla owiec. W XVIII wieku brytyjski burżuazyjny rząd wymyślił serię tak zwanych "ustaw ogradzania pól", używając narzędzi burżuazyjnej dyktatury, aby wesprzeć brutalne wywłaszczenie chłopów przez właścicieli ziemskich i kapitalistów. Przez wieki chłopi buntowali się przeciwko ogradzaniu, wzniecając kilka powstań przeciwko temu.

③ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 805.

W rzeczywistości, od czasu ustanowienia władzy państwowej dyktatury proletariatu w Chinach, reformy demokratyczne, "Trzech Przeciwów" i "Pięciu Przeciwów"**, ruchu rektyfikacji i walki z prawicą, edukacji socjalistycznej i inne kampanie polityczne prowadzone pod przywództwem Partii, zwłaszcza Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, krytyki Lina i Konfucjusza***, oraz walki z prawicowym wiatrem rewizjonistycznym {Kampania przeciw prawicowcom****}, nie tylko krytykowały i zwalczały wroga, lecz także dogłębnie edukowały tysiące ministerstw i masy oraz w znacznym stopniu przyczyniły się do konsolidacji i rozwoju współzależności socjalistycznych. Jak zauważył Przewodniczący Mao, socjalistyczna nadbudowa **"odegrała aktywną rolę w promowaniu zwycięstwa socjalistycznej transformacji i tworzeniu socjalistycznych organizacji pracy w Chinach".** ①

W produkcji socjalistycznej klasa robotnicza i inni ludzie pracy rządzą i reformują klasy wyzyskujące, takie jak burżuazja, właścicieli ziemskich i bogatych chłopów. Wyzyskiwacze, zgodnie ze swoją klasową naturą, nie zaakceptują chętnie takiej dominacji i transformacji, dlatego nieuchronnie dochodzi do ostrej walki między klasą robotniczą i innymi ludźmi pracy a klasami wyzyskującymi. Aby osiągnąć dominację nad i przekształcenie klasy wyzyskującej, konieczne jest utrzymanie całkowitej dyktatury proletariatu nad burżuazją we wszystkich dziedzinach i na wszystkich etapach rozwoju rewolucji.

W produkcji socjalistycznej nowe wzajemne stosunki między ludźmi pracy nadal podlegają okowom burżuazyjnej władzy prawnej i zepsuciu burżuazyjnej ideologii. Przed Wielką Proletariacką Rewolucją Kulturalną niektóre kadry w przedsiębiorstwach znajdowały się pod wpływem linii rewizjonistycznej, grając na "trzy wiatry" i "pięć temperamentów"***** wobec mas ②, traktując masy nierówno, nie chodzili oni do grup warsztatowych aby nauczyć się jednego do kilku rzemiosł od nauczycieli******, nie angażowali się w trzy wspólne cechy*******, odwracając swoje stosunki z masami, wchodzili z masami w relację "kotka i myszki", byli z klasą robotniczą w stanie ostrej walki klasowej, co spowodowało częściową zmianę jakościową we wzajemnych stosunkach socjalistycznych. Aby ustanowić i rozwijać rewolucyjne koleżeństwo wśród ludzi pracy zgodnie z zasadami socjalizmu, konieczne jest ograniczenie burżuazyjnego prawa i stopniowe oczyszczanie kadr i mas z burżuazyjnych wpływów ideologicznych, a to musi również polegać na sile socjalistycznej nadbudowy. Ruch Rektyfikacyjny prowadzony przez naszą Partię jest skuteczną marksistowską metodą rozwiązywania problemu "trzech wiatrów" i "pięciu temperamentów" wśród kadr i zmiany "relacji kot i mysz" między kadrą a masami w "relację ryba i woda"*********. **„Była to skuteczna marksistowska kampania edukacyjna. Tylko opierając się na właściwej linii, wytycznych i polityce Partii**

oraz dyktaturze proletariatu możemy stopniowo ograniczać prawną władzę burżuazji. Tylko "w państwie ludowym lud będzie mógł wychowywać się i przekształcać w skali narodowej i powszechnej, metodami demokratycznymi uwolnić się od wpływów reakcjonistów wewnętrznych i zewnętrznych” ③, stopniowo przezwyciężać ideologię burżuazyjną w umysłach ludzi i utorować drogę do powstania i rozwoju nowego typu socjalistycznych stosunków wzajemnych między ludźmi pracy.

Proletariat chce wykorzystać siłę socjalistycznej nadbudowy do utrzymania i rozwoju socjalistycznych współzależności, podczas gdy burżuazja chce przywrócić kapitalistyczne współzależności, niszcząc socjalistyczną nadbudowę. Lin Biao opowiadał się za ideologią klasy wyzyskującej, mówiąc, że "relacja między człowiekiem a człowiekiem jest wyłącznie egoistyczna" i że "wszystkie zwierzęta uczą się przez grabienie". Jego współpracownicy głosili, że "wszyscy traktują się jak wilki" i że "jeśli nie oszukujesz, to się nie dogadasz", otwarcie promując nagie burżuazyjne egoistyczne współzależności, w których grube ryby zjadają małe. Kilka zagadnień dotyczących pracy naukowo-technicznej" (lub "Zarys sprawozdawczości"), opracowany na polecenie Deng Xiaopinga*********, był ciemnym programem narzucenia dyktatury burżuazji w dziedzinie nadbudowy. Sprzeciwiał się on zrównaniu intelektualistów z robotnikami i chłopami, starał się jak mógł pogłębić różnicę między pracą umysłową a fizyczną, rozszerzył burżuazyjne prawa prawne intelektualistów i bezskutecznie próbował wyhodować niewielką grupę duchowych arystokratów, którzy jeżdżąc po głowach robotników i chłopów, narzuciliby swoją dyktaturę nad proletariatem w dziedzinie nadbudowy, aby ożywić wzajemne stosunki kapitalistyczne. Jeśli proletariat ma utrzymać i rozwijać współzależności socjalistyczne, to po osiągnięciu zasadniczego zwycięstwa w socjalistycznym przekształceniu własności środków produkcji musi nadal przeprowadzać dogłębną rewolucję socjalistyczną na froncie ekonomicznym, politycznym i ideologicznym, niszczyć kapitalizm i promować jego zniszczenie, walczyć z prywatnymi interesami i krytykować rewizjonizm.

Jest oczywiste, że jeśli nie odeprze się ataków burżuazji, zwłaszcza w Partii, jeśli nie będzie się zwalczać tych, którzy podążają kapitalistyczną drogą, jeśli nie skrytykuje się rewizjonistycznej linii, jeśli nie skrytykuje się burżuazyjnej władzy prawnej, jeśli nie będzie się stopniowo usuwać "trzech wiatrów" i "pięć temperamentów" z niektórych czołowych kadr, odpierać ataku "burżuazyjnego wiatru", jeśli nie oczyści się z trucizny burżuazyjnego egoizmu i esencjalizmu, jeśli nie rozbije się ideologii

burżuazyjnej władzy prawnej, to klasa robotnicza i lud pracujący nie będą w stanie utrzymać i umocnić swojej dominującej pozycji w produkcji, nie będą w stanie skutecznie rządzić i reformować klasy wyzyskującej, a wzajemne relacje między ludźmi pracy nie będą mogły się rozwijać i doskonalić zgodnie z zasadami socjalizmu.

---

① "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludzi". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 463.

② Trzy wiatry" to biurokracja, subiektywizm i sekciarstwo, a "pięć temperamentów" to oficjalizm, dwulicowość, ekstrawagancja, arogancja i małostkowość.

③ O dyktaturze ludowo-demokratycznej. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1365.

Dopisy Tłumacza:

* Odnosi się do ZSRR za Chruszczowa i Breżniewa, zobacz sekcję ‘Sekcja IV. Odrodzenie się pracy opartej na kapitale w Związku Radzieckim’ dla objaśnienia na czym polegało to ‘koleżeństwo i wzajemna współpraca’

** Kampania Trzech Przeciwów i Pięciu Przeciwów

"Kampanie „Trzech Przeciwów” i „Pięciu Przeciwów" to zbiorcza nazwa walki z korupcją, marnotrawstwem i biurokracją prowadzonej przez Chińską Republikę Ludową od końca 1951 r. do października 1952 r. wśród pracowników organów partyjnych i rządowych oraz wśród prywatnych przemysłowców i biznesmenów przeciwko łapówkarstwu, uchylaniu się od płacenia podatków, kradzieży własności państwowej, kradzieży pracy i materiałów oraz kradzieży państwowej informacji gospodarczej.

Na początku powstania kraju, pozbawieni skrupułów kapitaliści angażowali się w nielegalne działania w celu osiągnięcia ogromnych zysków. Pod korupcyjnym wpływem burżuazji, korupcja, marnotrawstwo i biurokracja w organach rządowych poważnie wzrosła, a niektóre kadry zdegenerowały się.

Podczas kampanii na rzecz zwiększenia produkcji i oszczędności, która rozpoczęła się w październiku 1951 r., ujawniono wiele przypadków korupcji i marnotrawstwa. Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin wydał ważne dokumenty w dniach 1 grudnia i 8 grudnia. Od tego momentu w całym kraju rozpoczęła się kampania „Trzech Przeciwów”. W trakcie kampanii ujawniono również poważną sytuację ścisłej zmowy między burżuazyjnymi elementami bezprawia i elementami skorumpowanymi w organach państwowych oraz ich działalność przestępczą.

W dniu 5 marca 1952 r. Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin ustanowił podstawowe zasady postępowania z nielegalnymi kapitalistycznymi przedsiębiorcami: pobłażliwość w przeszłości, surowość w przyszłości; pobłażliwość dla większości, surowość dla mniejszości; pobłażliwość dla przyznania się do winy, surowość dla oporu; pobłażliwość dla przemysłu, surowość dla handlu; pobłażliwość dla zwykłego handlu, surowość dla handlu spekulacyjnego.

W październiku 1952 r. zakończyły się akcje „Trzech Przeciwów” i „Pięciu Przeciwów". Kampanie „Trzech Przeciwów” i „Pięciu Przeciwów" odpierały ataki burżuazji i położyły solidne fundamenty pod socjalistyczną transformację kapitalistycznego sektora przemysłowego i handlowego.

Podczas kampanii "Trzech Przeciwów" ujawniono, że duża liczba korupcji i kradzieży była ściśle powiązana z "pięcioma truciznami": łapówkarstwem, uchylaniem się od podatków, kradzieżą własności państwowej, szulerstwem i kradzieżą państwowej informacji gospodarczej przez pozbawionych skrupułów kapitalistów w społeczeństwie. Aby wyplenić "trzy zła", trzeba było przeciwdziałać "pięciu złom". W związku z tym, w dniu 26 stycznia 1952 r., Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin wydał instrukcję w sprawie rozpoczęcia na dużą skalę, zdecydowanej i dokładnej walki poprzez kampanię "Pięciu Przeciwów" w miastach, wzywając do dużej skali "Pięciu Przeciwów" przeciwko nielegalnym kapitalistom. W dniu 11 marca Rada Państwowa zatwierdziła publikację opracowanych przez pekiński Miejski Rząd Ludowy "Kryteriów i metod klasyfikacji i postępowania z przemysłowymi i komercyjnymi gospodarstwami domowymi w ramach kampanii anty-korupcyjnej "Pięciu Przeciwów", w których podzielono prywatne przemysłowe i komercyjne gospodarstwa domowe na gospodarstwa przestrzegające prawa, gospodarstwa przestrzegające prawa w stopniu podstawowym, gospodarstwa częściowo przestrzegające prawa i częściowo nielegalne, gospodarstwa poważnie nielegalne i gospodarstwa całkowicie nielegalne. W kwietniu 1952 r. ukazał się "Raport o zakończeniu kampanii "Pięciu Przeciwów"". "W październiku Komitet Centralny Partii zatwierdził dwa raporty An Ziwen i Liao Luyin dotyczące zakończenia kampanii "Trzech Przeciwów" i "Pięciu Przeciwów". Kampanie "Trzech Przeciwów" i "Pięciu Przeciwów" zakończyły się zwycięsko.

Tłumaczenie z: https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%89%E5%8F%8D%E4%BA%94%E5%8F%8D%E8%BF%90%E5%8A%A8/484290

***Kampania "Krytykuj Lina i krytykuj Konfucjusza"

Po incydencie z 13 września 1971 roku, grupa zadaniowa znalazła pewne materiały popierające Konfucjusza i Mencjusza* w rezydencji Lin Biao i zgłosiła je Mao Zedongowi. Następnie Mao Zedong kilkakrotnie podnosił kwestię krytyki Konfucjusza, twierdząc tym samym, że istotą grupy Lin Biao była skrajna prawica. 12 stycznia Wang Hongwen i Jiang Qing napisali do Mao Zedonga, sugerując, że "Lin Biao i Droga Konfucjusza i Mencjusza" skompilowana przez Wielką Grupę Krytyczną Uniwersytetu Pekińskiego i Uniwersytetu Tsinghua powinna zostać przekazana całemu krajowi. Dodał, że materiał ten będzie bardzo pomocny w kontynuowaniu dogłębnej krytyki skrajnie prawicowej istoty linii Lin Biao, w kontynuowaniu krytyki ideologii poszanowania Konfucjusza i przeciwstawiania się prawicy oraz we wzmacnianiu edukacji na liniach ideologicznych i politycznych. Po wydaniu Dokumentu Centralnego nr 1, Jiang Qing wykorzystała tę sprawę i w swoim imieniu przedstawiła w wielu jednostkach kolejny zestaw materiałów "krytykujących Lina i krytykujących Konfucjusza", mówiących o tak zwanej kwestii "antyrestauracji" kapitalistycznej i opowiadających się za tym, że "rewizjonizm jest obecnie nadal głównym zagrożeniem".

Tłumaczenie z: https://baike.baidu.com/item/%E2%80%9C%E6%89%B9%E6%9E%97%E6%89%B9%E5%AD%94%E2%80%9D%E8%BF%90%E5%8A%A8/3244767

*Mencjusz (371-289 p.n.e.) – chiński filozof, jeden z największych interpretatorów Konfucjusza.

**** Kampania przeciw prawicowcom – był to pierwszy duży masowy ruch polityczny zainicjowany przez KPCh w 1957 r. po powstaniu Chińskiej Republiki Ludowej, obejmującym wszystkie warstwy społeczne, i to właśnie w trakcie Ruchu Rektyfikacyjnego został zainicjowany Ruch Antyprawicowy. Pierwszy "Ruch Rektyfikacyjny" był rektyfikacją wewnątrz KPCh, podczas gdy drugi "Ruch Antyprawicowy" spowodował głównie określenie dużej liczby osób zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz KPCh jako "prawicowców". Mao Zedong zainicjował i kierował Ruchem Antyprawicowym, a Deng Xiaoping, Peng Zhen i inni wysocy rangą urzędnicy Partii Komunistycznej również w nim uczestniczyli i odgrywali w nim ważne role.

W 1957 r., podczas Ruchu na Rzecz Rektyfikacji, pewna liczba burżuazyjnych prawicowców wykorzystała okazję, aby opowiedzieć się za tak zwanym "Wielkim Postulowaniem", "Wielkim Uwolnieniem" i "Wielką Demokracją" i przypuścić atak na Partię i system socjalistyczny.

W dniu 8 czerwca Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin wydał instrukcję w sprawie organizowania sił w celu przygotowania się do odpierania ataków prawicowych, zwracając się do wszystkich organów prowincjonalnych i miejskich, instytucji szkolnictwa wyższego i gazet partyjnych na wszystkich szczeblach o aktywne przygotowanie się do odpierania ataków prawicowych. Tego samego dnia Dziennik Ludowy opublikował artykuł wstępny zatytułowany "Dlaczego tak się dzieje? w artykule redakcyjnym.

W lipcu 1957 r. Komitet Centralny KC KPZR zorganizował w Qingdao spotkanie prowincjonalnych i miejskich sekretarzy partii, koncentrując się na kwestii walki antyprawicowej. W swoim artykule "Sytuacja latem 1957 roku" Mao Zedong słusznie stwierdził, że "Naszym celem jest stworzenie sytuacji politycznej, w której istnieje zarówno centralizacja, jak i demokracja, dyscyplina i wolność, zjednoczona wola oraz żywy i zrelaksowany nastrój jednostki." Jednocześnie oceniał ówczesną sytuację, uważając, że "sprzeczność między burżuazyjną prawicą a ludem jest antagonistycznym i nie dającym się pogodzić konfliktem między tobą a mną". "Znaczenie tej krytyki burżuazyjnej prawicy nie powinno być niedoceniane; jest to wielka rewolucja socjalistyczna na froncie politycznym i na froncie ideologicznym". Konferencja poczyniła plany i ustalenia dotyczące ‘przekierunkowaniu wiatru’ rewolucji i walki antyprawicowej.

W 1959 r. Komitet Centralny KC KPZR wydał instrukcje o stopniowym i partyjnym usuwaniu ze stanowisk prawicowców, a do 1964 r. większość osób zakwalifikowanych jako prawicowcy była wydalona.

Po zdobyciu władzy przez Denga Xiaopinga w 1978 r. Komitet Centralny CPC podjął decyzję o przeprowadzeniu przeglądu tych, którzy zostali zakwalifikowani jako "prawicowcy" i zrehabilitowaniu tych, którzy według reżimu Denga zostali niesłusznie zakwalifikowani jako prawicowcy.

Tłumaczenie z: https://baike.baidu.com/item/%E5%8F%8D%E5%8F%B3%E6%B4%BE%E6%96%97%E4%BA%89/4150806

***** W 1958 Mao był zaangażowany w korygowanie "lewicowych" błędów. Kiedy przyszło do kwestii "rozbicia burżuazyjnej władzy prawnej", Mao Zedong powiedział z dalekowzrocznością: "Tylko jej część, taka jak trzy wiatry i pięć temperamentów, nadmierne różnice w randze, postawa pana i relacje typu "kot i mysz", musi zostać rozbita, a im dokładniej zostanie rozbita, tym lepiej. Innych części, takich jak siatka płac, stosunki hierarchiczne i pewien przymus państwowy, nie da się jeszcze przełamać. Burżuazyjna władza prawna jest użyteczna w epoce socjalizmu i musi być chroniona i wykorzystywana w pracy na rzecz socjalizmu. Bicie jej na śmierć doprowadzi nas pewnego dnia do bierności."

Od 3 do 17 czerwca główni przywódcy pięciu okręgów uczestniczyli w rozszerzonym spotkaniu zorganizowanym przez Komitet Okręgowy Changzhi. Używając ogólnej linii jako broni, spotkanie ponownie skrytykowało ideologię "prawicową i konserwatywną" i nadal wysuwało nierealistyczne hasła i plany. Zhao Jun, sekretarz lokalnego komitetu partii, zwrócił się do przywódców powiatów o gruntowną emancypację umysłów, odważne przełamanie przesądów, spalenie "trzech wiatrów" (biurokracji, sekciarstwa, subiektywizmu), "pięciu wiatrów" (urzędowego, zwierzchniowego, szerokiego, małostkowego, ekstrawaganckiego) oraz zorganizowanie i poprowadzenie produkcji przemysłowej i rolnej. Wielki skok do przodu. Podczas spotkania grupy ze wszystkich powiatów zwiedziły wystawę osiągnięć budownictwa socjalistycznego na sześciu frontach: przemysł, rolnictwo, kultura, oświata i zdrowie, finanse i handel, transport oraz polityka i prawo, zorganizowaną przez lokalny komitet. Po spotkaniu, "Wielki Skok Naprzód" we wszystkich okręgach osiągnął punkt kulminacyjny.

Tłumaczenie z: http://www.wyzxwk.com/Article/lishi/2009/09/98098.html , https://www.jcszgdsxh.com/h-nd-3597.html

****** Odnosi się to do cytatu Mao Zedonga:

„Zarządzanie to także edukacja społeczna. Jeśli kierownicy nie pójdą do warsztatów, by nauczyć się jednego lub kilku zawodów od nauczycieli, to do końca życia będą w stanie ostrej walki klasowej z klasą robotniczą i nieuchronnie zostaną pobici przez klasę robotniczą jako burżuazja. Jeśli nie zdobędziesz tych umiejętności, długo będziesz amatorem i nie będziesz dobrze zarządzał. Nie jest możliwe, aby ci ciemni prowadzili światłych.”*****

Tłumaczenie z: http://redchinacn.net/portal.php?mod=view&aid=47777&page=20

****** Chiński idiom:

W przybliżeniu znaczy coś jak: „Ci, którzy są w ciemności, nie są w stanie oświetlić drogi innym.”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%BB%A5%E5%85%B6%E6%98%8F%E6%98%8F%EF%BC%8C%E4%BD%BF%E4%BA%BA%E6%98%AD%E6%98%AD

******* ‘Trzy wspólne cechy’ odnosi się to do powinności kadr intelektualnych by jedli, mieszkali i pracowali z robotnikami i chłopami.

„Odnosi się do kadry i intelektualistów, którzy jedzą, mieszkają i pracują razem z robotnikami i chłopami.

"Sekretarz Wang dał kilka instrukcji: wzmocnić trzy wspólne cechy i być przyjacielem biednych i chłopów.”

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%89%E5%90%8C/5991514

******** ‘Relacja ryba i woda’

Prawdopodobne odniesienie do powszechnie znanej i śpiewanej przez Czerwonych Gwardzistów pieśni podczas rewolucji kulturalnej „大海航行靠舵手”[Żeglowanie po morzach zależy od sternika] w wolnym tłumaczeniu:

‘Żeglowanie po morzach zależy od sternika,

Rośnięcie wszystkich żywych rzeczy zależy od słońca.

Deszcz odżywia sadzonki,

Tak jak rewolucja zależy od myśli Mao Zedonga.

Ryba nie może żyć bez wody.

Melon nie może być rozdzielony od swoich pnączy

Masy rewolucyjne nie mogą żyć bez partii komunistycznej

Myśl Mao Zedonga jest słońcem, które nigdy nie zachodzi.’

********* W styczniu 1975 r. Deng Xiaoping został wyznaczony do przejęcia kierownictwa nad pracami Rady Państwowej i codziennymi pracami Komitetu Centralnego w czasie kryzysu oraz do przeprowadzenia kompleksowego przeglądu prac gospodarczych, naukowych i technologicznych. W lipcu 1975 r. Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin zatwierdził raport Rady Państwowej o potrzebie reorganizacji Chińskiej Akademii Nauk i wzmocnienia jej kierownictwa. Ogólny plan "reorganizacji nauki i technologii" został zaproponowany przez Deng Xiaopinga, natomiast za reorganizację Chińskiej Akademii Nauk odpowiadali konkretnie Hu Yaobang, Li Chang, Wang Guangwei i inni, po tym jak wicepremier Hua Guofeng przekazał Hu Yaobangowi instrukcje i wskazówki dotyczące reorganizacji nauki i technologii, przy czym jednym z zadań było złożenie raportu Komitetowi Centralnemu i Radzie Państwa.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/tashuo/browse/content?id=66051d8861205dd29adc9af0

Sekcja II. Charakter współzależności socjalistycznych

Czynnik komunistyczny we wzajemnych stosunkach i burżuazyjnych prawach prawnych

Ustanowienie i rozwój socjalistycznej własności publicznej podniosło robotników z pozycji ucisku i zdominowania do pozycji dominacji. Jest to najbardziej drastyczna zmiana we współzależnościach ludzi w produkcji w ciągu tysięcy lat od pojawienia się niewolnictwa. Robotnicy, uwolnieni od wyzysku, zjednoczeni ze sobą dla wspólnego dobra społeczeństwa, używający środków produkcji w domenie publicznej i pracujący wspólnie w uspołecznionej produkcji masowej. Pod tym względem czynniki komunistyczne ujawniły się w stosunkach między robotnikami i chłopami związanymi z dwoma głównymi sektorami produkcji materialnej: przemysłem i rolnictwem; między przedsiębiorstwami, regionami i sektorami socjalistycznymi; oraz między pracownikami w przedsiębiorstwach będących własnością powszechną i kolektywną.

Po tym, jak socjalistyczna transformacja własności środków produkcji w Chinach została w zasadzie zakończona, Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że **"wzajemne powiązania między produkcją a wymianą w różnych sektorach gospodarki są nadal stopniowo ustanawiane zgodnie z zasadami socjalizmu, a bardziej odpowiednia forma jest stopniowo znajdowana."** ① Współzależności między produkcją a wymianą w różnych sektorach gospodarki są w ostatecznym rozrachunku relacją wzajemnej wymiany pracy między ludźmi. W warunkach socjalistycznych istnieją trzy zasadnicze różnice we wzajemnej wymianie pracy, która odbywa się według zasady wymiany równych ilości pracy, czyli zasady wymiany towarowej, i dlatego burżuazyjne prawa prawne są jeszcze silnie obecne we wzajemnych stosunkach między ludźmi. Antagonizm między rosnącym czynnikiem komunistycznym a poważną obecnością burżuazyjnej władzy prawnej charakteryzuje socjalistyczne współzależności i tworzy szereg sprzecznych ruchów w socjalistycznych współzależnościach. Sprzeczność ta jest obficie obecna we współzależnościach produkcji i wymiany. Współzależności wynikające z produkcji i wymiany towarów będą analizowane w odpowiednich rozdziałach tej książki. Tutaj koncentrujemy się na ruchu współzależnościach międzyludzkich w ramach przedsiębiorstw socjalistycznych.

① "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludu". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 462-463.

Współzależności między ludźmi w przedsiębiorstwach socjalistycznych są liczne, szerokie i niezwykle złożone, ale jeśli chodzi o współzależności między pracownikami w przedsiębiorstwach, można wyróżnić trzy główne obszary, a mianowicie: współzależności między przywódcami a masami, współzależności między kierownikami, technikami (pracownikami umysłowymi) a bezpośrednimi producentami (pracownikami fizycznymi) oraz współzależności między robotnikami a robotnikami i chłopami a chłopami.

Przyjrzyjmy się najpierw współzależnościom między przywódcami a masami.

Produkcja społeczna wymaga kogoś, kto ją zorganizuje i poprowadzi, co jest konieczne w przypadku każdej wspólnej pracy na większą skalę. Marks zwrócił uwagę, że **"wszelka bezpośrednia praca społeczna lub wspólna na większą skalę wymaga, w większym lub mniejszym stopniu, kierowania w celu koordynacji działań jednostek i równoległego wykonywania różnych ogólnych funkcji wynikających z ruchu całości produkcyjnej - w odróżnieniu od ruchu poszczególnych organów tej całości. - czyli od ruchów, które są w stanie wykonać poszczególne jednostki". Pojedynczy skrzypek dyryguje sam, ale orkiestra potrzebuje dyrygenta."** ① Różna jest jednak własność środków produkcji, różny jest charakter i cel produkcji, różna jest też rola przywódcy w przedsiębiorstwie oraz różne są współzależności między przywódcą a masami. Tak więc, bezpośrednio po cytowanym powyżej fragmencie, Marks stwierdza: **"Gdy praca podporządkowana kapitałowi staje się pracą zespołową, ta funkcja zarządzania, nadzoru i regulacji staje się funkcją kapitału."** ② W systemie kapitalistycznym kapitaliści organizują i zarządzają produkcją w celu brutalnego wyzysku pracowników. Lenin powiedział: **"Troską kapitalistów jest to, jak zarządzać, aby grabić i jak grabić poprzez zarządzanie."** ③ współzależność między kapitalistami lub ich poplecznikami a robotnikami polega więc na wyzysku i ucisku robotników przez kapitalistów. W systemie socjalistycznym, przywódcy i masy w przedsiębiorstwie są, ogólnie rzecz biorąc, panami tego przedsiębiorstwa, towarzyszami w tym samym okopie, zjednoczonymi w swoich podstawowych interesach i pozbawionymi podstawowych konfliktów interesów. Wspólnie zarządzają socjalistycznym przedsiębiorstwem, pracują dla wspólnego rewolucyjnego celu.

---

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 367.

② Tamże, s. 367-368.

③ Jak zorganizować zawody? Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 395.

Przyjrzyjmy się jeszcze raz współzależnościom między kierownikami, technikami (pracownikami umysłowymi) i bezpośrednimi producentami (pracownikami fizycznymi).

W systemie kapitalistycznym, choć kierownicy i technicy w przedsiębiorstwach na ogół nie posiadają środków produkcji, są intelektualistami wykształconymi i wyszkolonymi przez burżuazję, zatrudnionymi przez burżuazję, zależnymi od burżuazji i pozostającymi na jej usługach. Dlatego w przedsiębiorstwach kapitalistycznych współzależności między kierownictwem, technikami i robotnikami wyrażają się na ogół jako antagonizm klasowy. W ustroju socjalistycznym proletariat z jednej strony umieszcza dawnych kierowników i techników jeszcze w przedsiębiorstwach socjalistycznych; z drugiej zaś strony pomaga im zmienić stanowisko i przekształcić ich burżuazyjny światopogląd tak, by mogli służyć masom pracującym chłopów i robotników. W przypadku naszego kraju, poza bardzo małą liczbą reakcyjnych intelektualistów, którzy są wrogo nastawieni do naszego kraju, **"ogromna większość starych kierowników i techników jest patriotami, kocha naszą Chińską Republikę Ludową i jest gotowa służyć ludziom i państwu socjalistycznemu"** ①. Wraz z ciągłym rozwojem rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego, proletariat kontynuował również kształcenie własnych intelektualistów, którzy brali udział w zarządzaniu i pracach technicznych. Szczególnie od czasu Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, zgodnie z instrukcjami Przewodniczącego Mao, aby **"podążać drogą kształcenia techników spośród robotników w szanghajskich fabrykach obrabiarek"** ②, powszechnie organizowano Uniwersytet Robotniczy "21 lipca*", kształcąc wielu robotników i techników o pewnym stopniu świadomości politycznej i bogatym doświadczeniu praktycznym oraz wzbogacając zespół techniczny przedsiębiorstw. Tak więc w warunkach socjalizmu podstawowe interesy robotników i chłopów są w zasadzie takie same jak interesy intelektualistów.

W przedsiębiorstwach socjalistycznych, obok współzależności między przywódcami a masami, między technikami a kierownikami oraz robotnikami a chłopami, istnieją również współzależności między robotnikami a robotnikami oraz między chłopami a chłopami, które wyrażają się głównie jako stosunki współpracy w procesie pracy produkcyjnej.

---

① Przemówienie na Krajowej Konferencji Propagandowej Komunistycznej Partii Chin. Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 502.

② Cytowane w Dzienniku Ludowym, 22 lipca 1968 r.

Stosunki współpracy w procesie pracy produkcyjnej są koniecznością produkcji społecznej, a wraz z rozwojem wielkiego przemysłu maszynowego coraz bardziej wymagają ścisłej współpracy między poszczególnymi częściami procesu produkcyjnego i produkcji zespołowej. Charakter współpracy jest różny w różnych warunkach własności. W warunkach kapitalistycznej własności prywatnej **"współpraca pracowników najemnych jest po prostu wynikiem równoczesnego korzystania z nich przez kapitał".** ① Współpraca między pracownikami jest wymuszona przez kapitał i odzwierciedla antagonizm między pracownikami a kapitalistami. Wspólna produkcja między robotnikami i chłopami w przedsiębiorstwach socjalistycznych jest, zgodnie z obiektywnymi wymogami socjalistycznego systemu własności publicznej, świadomym działaniem na rzecz poprawy wydajności pracy, a ten wspólny związek jest, jak to porównali pracownicy stacji załadunkowej i rozładunkowej Yang Shupu Zarządu Portu Szanghaj, "przednimi i tylnymi ramionami sztangi", z tymi samymi podstawowymi interesami. Jest to rewolucyjne koleżeństwo między robotnikami, którzy pomagają sobie nawzajem i ściśle ze sobą współpracują.

Krótko mówiąc, w produkcji socjalistycznej przywódcy i masy, kierownicy i technicy oraz robotnicy i chłopi, "choć różnie podzieleni, wszyscy są panami swojej pracy". Ten związek między ludźmi, powiązany publiczną własnością środków produkcji i ukształtowany na podstawie jedności ich podstawowych interesów, jest czynnikiem komunistycznym, który kiełkuje i wzrasta we wzajemnych relacjach socjalistycznych.

W przedsiębiorstwach socjalistycznych stosunki między przywódcami a masami, między kierownikami, technikami a robotnikami i chłopami są coraz bardziej koleżeńskie, oparte na jedności podstawowych interesów, ale nie oznacza to, że nie ma między nimi sprzeczności, a tym bardziej, że istnieje między nimi "sfera nieróżnicowania".

Kadra przywódcza i masy w przedsiębiorstwach, kierownicy, technicy, robotnicy i chłopi są panami państwa i przedsiębiorstw, ale w socjalistycznym okresie historycznym byli oni jeszcze związani ze sobą starym społecznym podziałem pracy. Kadra przywódcza, kierownicy, technicy i inni intelektualiści, którzy są wyłącznie oderwani od produkcji, to na ogół pracownicy umysłowi; masy robotników i chłopów, którzy są bezpośrednimi producentami, to pracownicy fizyczni.

---

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 368.

W społeczeństwach kapitalistycznych, a także we wszystkich społeczeństwach, w których dominuje klasa wyzyskująca, klasa ta nigdy nie traci okazji, by zrzucać coraz większy ciężar pracy fizycznej na barki mas pracujących. Tam praca umysłowa i fizyczna są sobie zasadniczo przeciwstawne. **"Obok tej większości, która całkowicie poświęca się pracy, tworzy się klasa oderwana od bezpośredniej pracy produkcyjnej i zajmująca się wspólnymi sprawami społeczeństwa: administracją pracy, rządem, sądownictwem, nauczaniem, sztuką itd. Prawo podziału pracy jest więc podstawą podziału klas."** ① Jest to **"jedno z najważniejszych źródeł nierówności we współczesnym społeczeństwie".** ② Ta fundamentalna rozbieżność znajduje swoje odzwierciedlenie w konfucjańskiej i menciańskiej* drodze, która głosi, że "ci, którzy pracują umysłami, rządzą nad innymi, a ci, którzy pracują siłą, są rządzeni przez innych**". W społeczeństwie socjalistycznym ta antagonistyczna sprzeczność między pracą umysłową a fizyczną zostaje zanegowana. Jednak jako społeczny podział pracy, praca umysłowa i praca fizyczna nadal istnieją, a zasadnicza różnica między nimi również istnieje i nie da się jej wyeliminować w krótkim czasie. Ta zasadnicza różnica przejawia się w tym, że większość pracowników umysłowych zajmuje jeszcze stanowisko kierownicze i organizatorskie produkcji i często nie uczestniczy zbytnio w pracy fizycznej; między pracownikami umysłowymi a fizycznymi istnieje na ogół przepaść pod względem zamożności, poziomu kulturalnego i technicznego itd. Różnica ta jest ważną oznaką poważnej obecności burżuazyjnej władzy prawnej we wzajemnych relacjach w przedsiębiorstwie.

Na wzajemne relacje ludzi w produkcji socjalistycznej duży wpływ będzie miała również burżuazyjna ideologia władzy prawnej. Burżuazyjna ideologia [koncepcja] władzy prawnej jest odbiciem burżuazyjnej władzy prawnej w jej pojęciowej formie. U jej podstaw leży hierarchia. Niektóre czołowe kadry, z powodu rozkładu burżuazyjnej ideologii władzy prawnej, nie traktują ludzi jak równych sobie, odgrywają zamiast tego rolę autorytetu i chodzą z głowami w chmurach***, co zmienia ich relacje z masami z rewolucyjnego koleżeństwa w relację dominacji i podporządkowania. Zjawisko to jest odzwierciedleniem sprzeczności między burżuazją a proletariatem. Przy braku zasadniczej przemiany burżuazyjnego światopoglądu technicy i kierownicy przedsiębiorstw będą również traktować robotników i chłopów z burżuazyjną ideologią władzy prawnej, przez co ich stosunki z robotnikami i chłopami będą przedstawiały pewien antagonizm podobny do tego, jaki występuje w przedsiębiorstwach kapitalistycznych. Co więcej, wśród robotników i chłopów nieuchronnie pojawią się wpływy idei burżuazyjnych, a niektórzy z nich odejdą od zasad socjalistycznych także we wzajemnych relacjach. Te sprzeczności

między przywódcami a masami, między kierownikami, technikami a bezpośrednimi producentami, między masami a masami, są na ogół kwestią dobra i zła w obrębie ludu pracującego. Wewnątrz ludzi pojawiają się także pytania o dobro i zło, innowacyjność i staroświeckość, postęp i zacofanie itd. Jednak na całym historycznym etapie socjalizmu takie kwestie dobra i zła muszą być na ogół naznaczone przez klasę. Dlatego też socjalistyczne współzależności wewnątrz narodu nie mogą w ostatecznym rozrachunku być niczym innym, jak tylko socjalistycznymi i kapitalistycznymi stosunkami dobra i zła, wyrażającymi się w różnym stopniu w oparciu o jedność podstawowych interesów. Proletariat chce podtrzymywać socjalistyczną władzę prawną, krytykować kapitalistyczne zło i ograniczać burżuazyjną władzę prawną; burżuazja chce promować kapitalistyczne zło, bronić burżuazyjnej władzy prawnej i przeciwstawiać się socjalistycznej władzy prawnej, tworząc w ten sposób sprzeczny ruch socjalistycznych współzależności. Ten sprzeczny ruch jest procesem walki między rosnącym w siłę czynnikiem komunistycznym a poważnym burżuazyjnym prawem we współzależnościach; znajduje on odzwierciedlenie w stosunkach klasowych, w procesie walki między proletariatem a burżuazją. W tym sprzecznym ruchu proletariat zajmuje pozycję dominującą i dlatego charakter współzależności ludzi jest socjalistyczny. Jeśli pozwoli się burżuazyjnej władzy prawnej i jej ideologicznej wolności zapanować we wzajemnych stosunkach ludzi pracy, to współzależności ludzi staną się również kapitalistyczne, a przedsiębiorstwo socjalistyczne stopniowo zmieni swoją barwę.

Lenin wskazywał, że **"aby całkowicie zlikwidować klasy, trzeba nie tylko obalić wyzyskiwaczy, czyli właścicieli ziemskich i kapitalistów, nie tylko znieść ich własność, ale także znieść wszelką prywatną własność środków produkcji, zlikwidować różnice między miastem a wsią, między robotnikami fizycznymi a umysłowymi. Jest to sprawa, którą można osiągnąć tylko w długim okresie czasu."** ③ Historycznym zadaniem proletariatu jest zwrócenie szczególnej uwagi, po ustanowieniu socjalistycznej własności publicznej, na dostosowanie wzajemnych stosunków międzyludzkich, na ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej, na rozbicie burżuazyjnej ideologii władzy prawnej, na wprowadzenie w życie instrukcji Przewodniczącego Mao, że kadry i robotnicy, chłopi, żołnierze, pracownicy naukowi i przedsiębiorcy powinni podążać Drogą 7 Maja****,

① Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972 s. 321.

② Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 253.

③ Wielka Inicjatywa. Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 11.

oraz na stopniowe osiągnięcie połączenia pracy umysłowej i fizycznej, tak aby zmniejszyć, a nawet ostatecznie wyeliminować zasadniczą różnicę między pracą umysłową i fizyczną. Jeśli nie zwróci się uwagi na stopniowe zmniejszanie zasadniczej różnicy między pracą umysłową a pracą fizyczną i pozwoli na stopniowe poszerzanie się tej różnicy, to nie tylko pogłębi się sprzeczność między pracownikami umysłowymi a fizycznymi, ale w procesie tej sprzeczności nieuchronnie powstanie nowa burżuazja, która stanie się społeczną podstawą odbudowy kapitalizmu. Taka sytuacja miała miejsce w Związku Radzieckim.

Socjalistyczne współzależności są relacjami klasowymi.

W społeczeństwie socjalistycznym nadal istnieją klasy, sprzeczności klasowe i walki klasowe, a także burżuazyjna władza prawna, więc najistotniejszym związkiem między ludźmi jest nadal związek klasowy. Aby wyjaśnić tę kwestię, konieczne jest prześledzenie sytuacji stosunków klasowych w półkolonialnych i półfeudalnych Chinach.

Z bazy ekonomicznej starych Chin wyłoniły się następujące klasy: proletariat, drobnomieszczaństwo, burżuazja narodowa, właściciele ziemscy i burżuazja biurokratyczna. W tamtym czasie pozycja tych klas w produkcji i ich wzajemne powiązania były następujące: właściciele ziemscy i biurokratyczna burżuazja, którzy posiadali główne środki produkcji i reakcyjny aparat państwowy, byli w zmowie z imperializmem i zdominowali produkcję społeczną, wyzyskując i uciskając proletariat i drobną burżuazję w bezwzględny sposób. Burżuazja narodowa, która posiadała również znaczną część środków produkcji, była związana z imperializmem oraz właścicielami ziemskimi i burżuazją biurokratyczną w produkcji, wyzyskując i uciskając proletariat i lud pracujący z jednej strony, a z drugiej strony będąc podkopywaną przez właścicieli ziemskich i burżuazję biurokratyczną. Proletariat i masy biednych chłopów znajdowały się w całkowicie bezsilnej pozycji w produkcji społecznej, podlegając potrójnemu uciskowi i wyzyskowi ze strony imperializmu, sił feudalnych i burżuazji.

"Obalenie starego ustroju społecznego i ustanowienie nowego ustroju społecznego, ustroju socjalistycznego, jest wielką walką, wielką zmianą we wzajemnych stosunkach między ustrojem społecznym a człowiekiem." ① Kiedy nasz kraj wszedł w historyczny okres socjalizmu i w zasadzie osiągnął socjalistyczną transformację rolnictwa, rzemiosła oraz kapitalistycznego przemysłu i handlu, czyniąc socjalistyczną publiczną własność środków produkcji jedyną podstawą ekonomiczną naszego kraju, **"zmieniały się wzajemne relacje wszystkich klas w kraju."** ② Klasa właścicieli ziemskich i biurokratyczna burżuazja zostały już dawno

pokonane i pozbawione środków produkcji; znajdowały się one już w pozycji zdominowanych i transformacji w produkcji społecznej. Po przekształceniu prywatnych przedsiębiorstw burżuazji narodowej w socjalistyczne przedsiębiorstwa państwowe również środki produkcji będące w ich posiadaniu przeszły w ręce ludzi pracy, a oni stracili w ten sposób swoją dominującą pozycję w przedsiębiorstwach i musieli zostać wykształceni i przekształceni przez klasę robotniczą. Chłopi i rzemieślnicy przekształcili się z indywidualnych producentów w kolektywnych pracowników i wraz z klasą robotniczą stali się panami gospodarki socjalistycznej. Klasa robotnicza stała się klasą przewodnią państwa, trzymającą w ręku koło ratunkowe gospodarki narodowej i zajmującą czołowe miejsce w całej produkcji społecznej. Tak więc w naszej socjalistycznej produkcji powstaje związek między dwiema klasami wyzyskującymi i dwiema klasami pracującymi. Dwie klasy wyzyskujące to, z jednej strony, pozostałości klasy właścicieli ziemskich i kupców, a z drugiej strony, burżuazja. Dwie klasy pracujące to klasa robotnicza i kolektywne chłopstwo. Współzależności w produkcji socjalistycznej zachodzą głównie między tymi czterema klasami i wewnątrz nich. Współzależności czterech klas w produkcji socjalistycznej nie są równomierną płachtą. Podstawowa sprzeczność społeczeństwa socjalistycznego określa, że na całym etapie historycznym socjalizmu główną sprzecznością jest sprzeczność między proletariatem a burżuazją. Ogólnie rzecz biorąc, to proletariat zajmuje dominującą pozycję w produkcji społecznej, a burżuazja jest w pozycji zdominowanej; jednakże, na całym historycznym etapie socjalizmu, główne siły burżuazji zostały przeniesione do rządzącej Partii Komunistycznej. W ten sposób, przy pewnej władzy kapitalistów w Partii, stosunek między proletariatem a burżuazją może ponownie ulec odwróceniu na skalę obszerną, tzn. proletariat znajduje się w pozycji dominacji i wyzysku przez burżuazję w Partii, ukazując w ten sposób złożone zjawisko w stosunkach klasowych.

Ale niezależnie od tego zjawiska, w warunkach socjalizmu i w procesie produkcji nadal podstawowe znaczenie mają stosunki klasowe między proletariatem a burżuazją (w tym burżuazją wewnątrz partii).

Od Chruszczowa i Breżniewa do rewizjonistów takich jak Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, wszyscy oni rozpowszechniali argument, że kiedy socjalistyczna własność publiczna stała się jedyną ekonomiczną podstawą państwa, wszystkie klasy wyzyskujące zostały wyeliminowane.

---

① Przemówienie na Krajowej Konferencji Propagandowej Komunistycznej Partii Chin. Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 501.

② Tamże, s. 500.

Rozumowali oni w ten sposób, że klasy wyzyskujące stały się klasami wyzyskującymi, ponieważ posiadały środki produkcji i stosownie do tego wyzyskiwały robotników; gdy tylko ustanowiono publiczną własność środków produkcji, klasy wyzyskujące przestały istnieć. W rezultacie współzależności ludzi w produkcji tracą swój klasowy charakter. Ten fałsz jest całkowicie sprzeczny z marksizmem i z rzeczywistością społeczeństwa socjalistycznego.

Lenin powiedział: **"Klasy to te wielkie grupy, które różnią się między sobą pozycją w określonym systemie produkcji społecznej w historii, stosunkiem do środków produkcji (które w większości są wyraźnie określone przez prawo), rolą w organizacji pracy społecznej, a więc sposobem i wysokością udziału w bogactwie społecznym, którym dysponują. Klasa, jak się ją nazywa, to pewna liczba takich grup, z których jedna jest w stanie przywłaszczyć sobie pracę innej ze względu na różne pozycje, jakie zajmują w określonej strukturze społeczno-ekonomicznej."** ① Ta definicja klasy autorstwa Lenina jest nadal bardzo ważna dla zrozumienia zmian w stosunkach klasowych w społeczeństwie socjalistycznym. W społeczeństwie socjalistycznym, chociaż stara burżuazja utraciła środki produkcji w wyniku transformacji socjalistycznej, nie może ona "odłożyć noża rzeźnickiego i stać się Buddą"***** i za jednym zamachem zmienić się z wyzyskiwaczy w samowystarczalnych robotników. Oni nadal żyją, i ich serca nadal biją. Ich pierwotny status ekonomiczny określa, że są oni nadal aktywni jako burżuazja pod względem ekonomicznych warunków życia, postawy politycznej i ideologii; jednocześnie istnienie burżuazyjnych praw prawnych w społeczeństwie socjalistycznym pokazuje, że burżuazja nadal posiada ekonomiczną podstawę, na której istnieje. Nowa burżuazja wyłania się również nadal na gruncie burżuazyjnej władzy prawnej z części robotników, chłopów, pracowników organów państwowych i członków partii, do tego stopnia, że burżuazja powstaje w ramach rządzącej partii komunistycznej i frakcji władzy, która podąża drogą kapitalistyczną.

Głęboka analiza stosunków klasowych w społeczeństwie socjalistycznym dokonana przez Przewodniczącego Mao i jego naukowe stwierdzenie, że burżuazja znajduje się wewnątrz Partii Komunistycznej, jest głównym osiągnięciem marksizmu-leninizmu. Burżuazja w Partii jest kapitalistami, ponieważ politycznie realizuje rewizjonistyczną linię i obstaje przy kapitalistycznej drodze, a instrumenty dyktatury proletariatu może przekształcić w instrumenty dyktatury burżuazji przeciwko proletariatowi; ekonomicznie posiada wielką władzę w określaniu wykorzystania środków produkcji, organizacji pracy społecznej i dystrybucji dochodu społecznego, ale wykorzystuje tę władzę nie zgodnie z potrzebami społecznymi ogółu ludzi pracy, lecz w imieniu interesów burżuazji jako całości i zgodnie z potrzebą odrodzenia kapitalizmu. Robią

wszystko, co w ich mocy, aby wzmocnić i rozszerzyć władzę prawną burżuazji, regulować, blokować i tłumić, kierować zyskami i dostarczać stymulacje materialne, a także używać legalnych i licznych nielegalnych środków, aby wyssać krew i pot robotników i biednych chłopów. Niezależnie od tego, czy jednostka jest tego subiektywnie świadoma, czy nie, **"ludzie, których to dotyczy, są jedynie uosobieniem sfery ekonomicznej, nosicielami określonych stosunków i interesów klasowych"** ② Kapitaliści są uosobieniem kapitału. Funkcjonują oni jako burżuazja, reprezentując kapitalistyczne współzależności produkcji, i są główną siłą, która zagraża Partii i obala dyktaturę proletariatu. Powstanie burżuazji w łonie Partii nie jest bynajmniej zjawiskiem przypadkowym, chwilowym, ponieważ gospodarka socjalistyczna jest nadal zorganizowana i porusza się według systemu towarowego i posiada w różnym stopniu burżuazyjne prawa prawne we wszystkich trzech obszarach współzależności produkcji, w procesach produkcji, wymiany, dystrybucji i konsumpcji. Komuniści również żyją w stosunkach ekonomicznych burżuazyjnej władzy prawnej. Jak zauważył Przewodniczący Mao: "**Po rewolucji demokratycznej robotnicy i biedni chłopi nie zatrzymali się; oni chcieli rewolucji. A niektórzy członkowie partii nie chcą iść do przodu, niektórzy się wycofali i są przeciwni rewolucji. Dlaczego? Stawszy się wielkimi urzędnikami, chcą chronić interesy wielkich urzędników."** ③ Część członków partii się zmieniła, część się zmienia, a część się zmieni, jeśli nie będą czujni. Ta część członków Partii, którzy już się zmienili, którzy realizują kontrrewolucyjną rewizjonistyczną linię w kierowaniu pracami gospodarczymi, robią wszystko, by bronić i rozszerzać burżuazyjną władzę prawną i sprzeciwiają się rewolucji socjalistycznej, staje się burżuazją wewnątrz Partii, partią władzy, która podąża drogą kapitalistyczną. Burżuazja w Partii chce zniszczyć socjalizm i przywrócić kapitalizm, podczas gdy proletariat i biedni chłopi chcą umocnić i rozwinąć socjalizm i urzeczywistnić komunizm. W miarę postępu rewolucji socjalistycznej, kapitalistyczni kombinatorzy w Partii stawali się coraz bardziej rdzeniem i główną siłą całej burżuazji. Tak więc walka między proletariatem a burżuazją w produkcji socjalistycznej jest głównie walką między proletariatem a burżuazją wewnątrz Partii. Na historycznym etapie socjalizmu, ponieważ główną sprzecznością w społeczeństwie jest sprzeczność między proletariatem a burżuazją, różne stosunki międzyludzkie w produkcji są z konieczności przez nią regulowane, uwarunkowane lub pod jej wpływem. To samo dotyczy wzajemnych relacji wewnątrz ludu pracującego, które są nieuchronnie naznaczone klasą i noszą charakter stosunków klasowych, a w ostatecznym rozrachunku muszą być również wyrażone jako stosunki klasowe.

Niektórym towarzyszom trudno jest zrozumieć, że współzależności w obrębie ludzi pracy w produkcji socjalistycznej są nieuchronnie naznaczone klasą i niosą ze sobą charakter stosunków klasowych, które w ostatecznym rozrachunku muszą być również wyrażone jako stosunki klasowe. Towarzysze ci w większości nie rozumieją praw rządzących zmieniającymi się stosunkami klasowymi w okresie socjalizmu. Po pokonaniu starej burżuazji, nowa burżuazja będzie się nadal wyłaniać. Skąd wyłania się nowa burżuazja? Czy nie pochodzi ona od ludzi pracy, a nawet od awangardy proletariatu? Istnieje proces, w którym nowa burżuazja powstaje wśród ludzi pracy. W tym procesie relacja między ogółem ludzi pracy a tworzącymi się nowymi elementami burżuazyjnymi jest relacją klasową. Potrzeba pracy, aby zrozumieć i docenić klasową naturę tej relacji. Burżuazja w partii nie jest tak oczywista i łatwa do zidentyfikowania jak kapitaliści, którzy idą na rynek pracy z pieniędzmi w rękach, aby kupić siłę roboczą i wydobyć wartość dodatnią od robotników. Jednakże takie osoby nadal można zidentyfikować, jeśli zbadamy i przeanalizujemy je pod kątem realizowanej przez nie rewizjonistycznej linii oraz faktu, że reprezentują one interesy burżuazji. Działalność tych ludzi wśród ludu pracującego przyniesie nieuchronnie wpływy burżuazyjne na lud pracujący, zwodząc chwilowo część nieświadomych i mniej przytomnych ludzi do pójścia za ich rewizjonistyczną linią, nadając w ten sposób stosunkom wśród ludu pracującego charakter sprzeczności klasowej. Po zdobyciu władzy przez proletariat, masy robotników i biednych chłopów nigdy się nie zatrzymają, muszą kontynuować swoją rewolucję i walkę z kapitalizmem, burżuazją i kapitalistami. W trakcie walki sprzeczność między masami robotników i biednych chłopów a tymi, którzy chwilowo ulegli złudzeniu i podążają za linią rewizjonistyczną, jest na ogół wewnętrzną sprzecznością w narodzie. Ale ta sprzeczność jest również przejawem sprzeczności między dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami. Krótko mówiąc, główną sprzecznością w społeczeństwie na całym historycznym etapie socjalizmu jest sprzeczność między proletariatem a burżuazją. Stosunki między ludźmi pracy są również regulowane, warunkowane i kształtowane przez tę główną sprzeczność i są naznaczone sprzecznością między proletariatem a burżuazją, co sprawia, że współzależności między ludźmi pracy w produkcji socjalistycznej w ostatecznym rozrachunku wyrażają się jako stosunki klasowe.

① Wielka Inicjatywa. Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 10.

② Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 12.

③ Cytaty Przewodniczącego Mao. Cytowane w " Dzienniku Ludowym", 16 maja 1976 r.

* Wcześniej wspomniane: Kliknij tutaj: Kampania "Krytykuj Lina i krytykuj Konfucjusza"

** Chiński idiom:

„Ci, którzy pracują umysłami, zmuszają innych do pracy dla nich, podczas gdy ci, którzy pracują rękami, pracują dla innych i służą tym, którzy używają swoich umysłów”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%8A%B3%E5%BF%83%E8%80%85%E6%B2%BB%E4%BA%BA%EF%BC%8C%E5%8A%B3%E5%8A%9B%E8%80%85%E6%B2%BB%E4%BA%8E%E4%BA%BA

*** Chiński idiom:

„Chodzić z głowami w chmurach” Oznacza coś w przybliżeniu: safiszować się; być zarozumiałym; być aroganckim; udawać; odgrywać rolę; pozować

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%91%86%E6%9E%B6%E5%AD%90

**** Instruktaż 7 maja:

7 maja 1966 r. Mao Zedong napisał list do Lin Biao, który później stał się znany jako "Instrukcja 7 Maja". W instrukcji tej Mao Zedong domagał się, aby wszystkie sektory kraju stały się jedną wielką szkołą, uczącą polityki, wojska, kultury, produkcji rolnej i ubocznej, a małe i średnie fabryki wytwarzały produkty na własne potrzeby i na wymianę z państwem, krytykując jednocześnie burżuazję. Instrukcje z 7 maja stały się również wytycznymi dla prowadzenia szkół w czasie rewolucji kulturalnej.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E4%BA%94%C2%B7%E4%B8%83%E6%8C%87%E7%A4%BA/5331499

***** Chiński idiom:

„odłożyć nóż rzeźnicki i stać się Buddą” Oznacza natychmiastową rehabilitację/pokutować i zostać całkowicie rozgrzeszonym z popełnionych przestępstw.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%94%BE%E4%B8%8B%E5%B1%A0%E5%88%80%EF%BC%8C%E7%AB%8B%E5%9C%B0%E6%88%90%E4%BD%9B

Sekcja III. Konsolidacja i poprawa socjalistycznych współzależności w walce klasowej

Wielka dynamika współzależności

Pewne współzależności powstają na podstawie określonej własności środków produkcji, ale współzależności nie są bierne, są bardzo dynamiczne, przeciwstawiają się własności i w pewnych warunkach odgrywają decydującą rolę.

Rola współzależności w stosunkach własności i dystrybucji oraz w siłach wytwórczych jest dobrze rozumiana od przedsocjalistycznego okresu historycznego. Na przykład, aby kapitalistyczne stosunki własności i dystrybucji mogły być utrzymane i utrwalone, burżuazja musi utrzymać kapitalistyczne współzależności, czyli podporządkowanie pracy kapitałowi. Jeśli kapitaliści i ich poplecznicy nie mają absolutnej władzy nad robotnikami w przedsiębiorstwach kapitalistycznych, jeśli nie mogą zmusić robotników do działania zgodnie z wolą kapitalistów i do bycia na ich łasce, to wyzysk kapitalistyczny nie może być realizowany, a własność kapitalistyczna nie może być skonsolidowana i rozwinięta. Burżuazja przywiązuje wielką wagę do utrzymania i utrwalenia podporządkowania pracy kapitałowi, aby umocnić i rozwinąć kapitalistyczną własność i kapitalistyczne stosunki dystrybucji. Ten stosunek dominacji i podporządkowania robotników przez kapitalistów jest podstawowym elementem kapitalistycznych współzależności, który w procesie konsolidacji i rozwoju rzeczywiście przyczynił się do rozwoju kapitalistycznej własności prywatnej i do rozwoju kapitalistycznych społecznych stosunków dystrybucji, w których "ci, którzy pracują, nie otrzymują, a ci, którzy otrzymują, nie pracują". W społeczeństwie kapitalistycznym robotnicy "są nie tylko niewolnikami burżuazji, burżuazyjnego państwa, lecz podlegają także codziennemu i godzinnemu podporządkowaniu maszyn, nadzorców, a przede wszystkim samych poszczególnych fabrykantów. ① Historia stosunków między ludźmi w systemie kapitalistycznym to krwawa historia brutalnego ucisku, zniewolenia i wyzysku mas robotniczych przez burżuazję.

> W dawnych Chinach istnieją dosłownie tysiące faktów historycznych w tym zakresie. Współzależności między kapitalistami a robotnikami w tym przedsiębiorstwie były tak zbudowane, że kapitaliści, oprócz tego, że polegali na kierownikach, dyrektorach fabryk, nadzorcach i brygadzistach, którzy nadzorowali i kierowali pracą robotników, zatrudniali ponad trzydziestu pseudopolicjantów, którzy sprawowali brutalne rządy rózgą. Pseudopolicjanci napadali, bili, więzili, a nawet rąbali robotników na śmierć ostrymi siekierami. Artykuł 30 regulaminu fabrycznego, który został znowelizowany

pod koniec 1931 r., stanowił: "Każdy, kto naruszy którykolwiek z poniższych paragrafów, zostanie zwolniony z pracy lub zostanie zobowiązany do zapłacenia odszkodowania, jeśli poniższe sprawowanie zostanie udowodnione: a. Kto w poważny sposób nie stosuje się do zarządzeń fabrycznych; b. Kto zbiera się w celu bójki lub zakłóca porządek w miejscu pracy; c. Kto molestuje kobiety i powoduje utrudnienia w pracy; d. Kto kradnie mienie publiczne; e. Kto umyślnie niszczy mienie publiczne o wartości powyżej pięciu dolarów*; f. Kto umyślnie wykonuje złą pracę w sposób szkodzący; g. Kto podburza do niepokojów pracowniczych lub zakłóca pracę i są na to dowody; h. Kto oszukuje co do wartości wykonanej pracy; i. Kto dla zysku fałszywie podaje złą cenę towaru lub pobiera tajną prowizję; j. Kto po wpisaniu się wychodzi z biura bez powodu." Artykuł 31 stanowi również: "Kto narusza poniższe paragrafy, podlega karze stosownie do wagi wykroczenia, a grzywnę potrąca się z wynagrodzenia; jeżeli wykroczenie popełniono cztery razy w miesiącu, zostaje taka osoba natychmiast zwolniona z pracy: a. jeśli jest nieobecna bez urlopu, powinna być ukarana grzywną w wysokości 40 centów; b. jeśli spóźnia się i jest nieobecna w pracy, powinna być ukarana grzywną w wysokości 10 centów za pracę dzienną i 20 centów za pracę miesięczną; c. jeśli zaniedbuje produkcję, powinna być ukarana w zależności od stopnia jej szkodliwości; d. jeśli jest senna, leży lub siedzi bezczynnie, powinna być ukarana grzywną w wysokości 20 centów; e. jeśli jest hałaśliwa i krzykliwa, powinna być ukarana grzywną w wysokości 40 centów; f. jeśli obraża swoich kolegów, powinna być ukarana grzywną w wysokości 1 dolara; g. jeśli śpi gdziekolwiek, powinna być ukarana grzywną w wysokości 10 centów; h. jeśli zapomni zabrać lub wyrzuci swoją kartę obecności, powinna być ukarana grzywną w wysokości 10 centów; i. jeśli zapomni się podpisać, powinna być ukarana grzywną w wysokości 20 centów; j. Jeśli zatrzyma pracę przed jej zakończeniem to powinna być ukarana grzywną w wysokości 20 centów". Charakter współzależności między kapitalistami a robotnikami widać wyraźnie w powyższych klauzulach. W latach 1914 i 1915 roczna stopa wyzysku (stosunek wartości dodatniej do kapitału zmiennego) wynosiła 362% i 404%, a w latach 1933-1936 - ponad 1000%.

① Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 258.

Ustanowienie socjalistycznej własności publicznej zasadniczo zanegowało stosunki wyzysku i ucisku pracowników przez kapitalistów i wymagało stopniowego ustanowienia i rozwoju stosunków międzyludzkich zgodnie z zasadami socjalizmu, w pełni wykorzystując dynamiczną rolę współzależności. Po tym, jak socjalistyczna transformacja środków produkcji została w zasadzie zakończona, Przewodniczący Mao wielokrotnie pouczał nas, że należy zwrócić szczególną uwagę na dostosowanie wzajemnych relacji między ludźmi. Transformacja współzależności jest ważnym ogniwem w transformacji stosunków produkcji. Uchwycenie tego związku i jego stałe dostosowywanie ma ogromne znaczenie dla utrwalenia i udoskonalenia socjalistycznego systemu własności i socjalistycznych stosunków dystrybucji, a tym samym dla rozwoju produkcji społecznej jako całości.

Historyczne doświadczenie dyktatury proletariatu w kraju i za granicą dowodzi, że postęp lub regres systemu socjalistycznego jest ściśle związany z prawidłowym kształtowaniem stosunków międzyludzkich. Jeśli pod dyktaturą proletariatu ograniczy się burżuazyjną władzę prawną we współzależnościach międzyludzkich, to czynnik komunistyczny zostanie znacznie wzmocniony, socjalistyczna inicjatywa i kreatywność ludzi będzie pełniej rozwinięta, socjalistyczne ukierunkowanie przedsiębiorstw będzie bardziej pewne, własność socjalistyczna będzie bardziej skonsolidowana, a stosunki dystrybucji będą dążyły do doskonalenia. I odwrotnie, jeśli burżuazyjna władza prawna zostanie wzmocniona i rozszerzona, a kapitalistyczne stosunki pieniężne, stosunki pracy i konkurencja będą mogły się rozwijać, dominacja i rewolucyjna inicjatywa mas pracujących zostaną stłumione, myślenie części mas zostanie skorumpowane, a skorumpowana i wulgarna ideologia burżuazji nieuchronnie wzrośnie wśród ludzi; nowe stosunki między kadrą przewodniczą a masami, technikami, kierownikami i robotnikami przekształcą się w antagonistyczne stosunki klasowe między rządzącymi a rządzonymi; socjalistyczny system własności publicznej zostanie podważony, a nawet zdegenerowany; socjalistyczny stosunek dystrybucji, zachowując powłokę "dystrybucji według pracy", przekształci się również w stosunek wyzysku i eksploatacji, w którym niewielka grupa ludzi uprzywilejowanych przejmuje owoce pracy mas robotników i chłopów.

Stałe dostosowywanie współzależności ludzi w produkcji jest również ważnym czynnikiem promującym rozwój sił produkcyjnych społeczeństwa. Współzależności, powstające stopniowo zgodnie z zasadami socjalizmu na bazie publicznej własności środków produkcji, czy to w ramach jednego przedsiębiorstwa, czy też między poszczególnymi przedsiębiorstwami i sektorami gospodarki, jak również między gospodarką będącą własnością powszechną i kolektywną, muszą oddziaływać

bezpośrednio na podstawowy czynnik sił wytwórczych - robotników. Dlatego prawidłowe ułożenie ich wzajemnych stosunków sprzyja pełnej mobilizacji socjalistycznego zapału robotników do bycia panami własnego domu, pełnej mobilizacji sił poszczególnych sektorów gospodarki, pełnemu wykorzystaniu i wyzyskaniu potencjału gospodarczego oraz szybkiemu rozwojowi sił wytwórczych całego społeczeństwa. Liczne przykłady z naszego budownictwa socjalistycznego dowiodły, że nie da się zrobić wielkiego skoku naprzód bez rozwiązania problemu współzależności. Gdy stosunki między ludźmi w produkcji socjalistycznej, w procesie ograniczania burżuazyjnej władzy prawnej, zmierzają stopniowo w kierunku koleżeństwa wzajemnej pomocy i wspierania się, produkcja przedsiębiorstw kwitnie, a gdy takie wzajemne stosunki są niszczone, dzieje się odwrotnie.

Konsolidacja i poprawa współzależności zgodnie z zasadami socjalistycznymi

Wielka dynamiczna rola współzależności wymaga od ludzi zwrócenia należytej uwagi na konsolidację i poprawę współzależności po tym, jak socjalistyczna transformacja własnościowa została w zasadzie osiągnięta. Przez lata, zwłaszcza od czasu Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, chińskie przedsiębiorstwa przemysłowe i górnicze oraz wiejskie gminy ludowe zrobiły bardzo wiele, aby poprawić wzajemne stosunki międzyludzkie w produkcji socjalistycznej zgodnie z zasadami socjalizmu, poddając gruntownej krytyce rewizjonistyczną linię Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga, a także zgromadziły i stworzyły ogrom doświadczeń. Podsumowując, najbardziej fundamentalną rzeczą jest trzymanie się podstawowej linii Partii na całym historycznym etapie socjalizmu, pełne wykorzystanie dynamicznej roli socjalistycznej nadbudowy w konsolidacji i rozwoju socjalistycznej bazy ekonomicznej, krytykowanie i ograniczanie burżuazyjnej władzy prawnej pod dyktaturą proletariatu, rozbijanie burżuazyjnej ideologii władzy prawnej i popieranie z entuzjazmem nowych rzeczy z zalążkiem komunizmu, które sprzyjają zmniejszeniu trzech głównych różnic**.

Rewolucyjni nauczyciele zawsze przywiązywali wielką wagę do ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej w stosunkach międzyludzkich. Podsumowując historyczne doświadczenie Komuny Paryskiej, Marks i Engels wysoko ocenili rewolucyjne środki ograniczające burżuazyjną władzę prawną, takie jak np. postanowienie Komuny o usuwaniu w każdej chwili niekompetentnych radnych komunalnych. Lenin po triumfie rewolucji październikowej niestrudzenie walczył o ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej, która tak dotkliwie występowała w stosunkach międzyludzkich. Lenin pochwalał "Subotniczą komunistyczną pracę***", którą zapoczątkowali robotnicy i sam brał w niej udział jako zwykły robotnik, dając

przykład ograniczenia praw burżuazyjnych w stosunkach międzyludzkich. Przewodniczący Mao przywiązywał wielką wagę do ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej we współzależnościach i wielokrotnie nauczał nas, że **"wszystkie nasze pracujące kadry, niezależnie od zajmowanego stanowiska, są sługami ludu".** ① **"Bądź zarówno 'urzędnikiem', jak i zwykłym człowiekiem".** ② Zgodnie z naukami Przewodniczącego Mao, kadry na wszystkich szczeblach muszą być zdolne do poruszania się w górę i w dół, stałego poprawiania relacji między przełożonymi i podwładnymi, ustanowienia bliskich relacji między kadrą a masami i świadomego ograniczania burżuazyjnej siły prawnej we wzajemnych relacjach.

Wszyscy rewizjoniści są zawsze desperacko nastawieni na rozszerzenie burżuazyjnej władzy prawnej we wzajemnych stosunkach, aby służyć odbudowie kapitalizmu. Liu Shaoqi i Lin Biao desperacko opowiadali się za "teorią wyższego przywództwa", oczerniali robotników i chłopów jako złoczyńców, którzy chcą tylko " zyskać uznanie i wzbogacić się" oraz "przyciągnąć bogactwo i skarb", a także uważali, że zarządzanie przedsiębiorstwami musi "opierać się przede wszystkim na kierownikach fabryk, inżynierach i technikach". Deng Xiaoping również nienawidził robotników i chłopów, mówiąc, że "poleganie na robotnikach i chłopach jest względne". Nienawidził zwłaszcza nowych kadr, które wyłoniły się z robotników i chłopów, oczerniając je jako "przylatujące helikopterem" [zostali awansowani na pozycje poniżej swoich kompetencji], proponując "teorię stopni" i szeregując ich według starszeństwa. Istotą tych błędnych argumentów jest utrwalenie i rozszerzenie burżuazyjnej władzy prawnej we współzależnościach oraz przywrócenie relacji między kierownictwem a masami do poziomu dominacji i podporządkowania.

Praktyka rewolucji socjalistycznej nauczyła nas, że aby ograniczyć burżuazyjną władzę prawną, musimy stanowczo wykorzenić burżuazyjną ideologię władzy prawnej i rozszerzyć propagandę idei komunistycznych. Zjawisko konkurencji niektórych kadr o status, zaszczyty i rangę, powiedzenie, że "trudno jest pracować bez regulaminu, trudno jest być kadrą bez autorytetu, trudno jest pozyskać masy bez nagród i kar" oraz powiedzenie, że "produkcję należy nagradzać, a administrację karać" są przejawami burżuazyjnej idei władzy prawnej.

Burżuazyjna ideologia władzy prawnej jest odbiciem burżuazyjnej władzy prawnej w jej pojęciowej formie i służy jej zabezpieczeniu.

---

① Cytowane w Dzienniku Yan'an Wyzwolenie, 16 grudnia 1944 r.

② Cytowane w dzienniku Ludowym, 8 czerwca 1967 r.

Dlatego też eliminacja burżuazyjnej ideologii władzy prawnej jest również ważnym warunkiem rozwoju ograniczeń nad burżuazyjną władzą prawną, a im dokładniej zostanie ona wyeliminowana, tym silniejsze będą jej ograniczenia. Na historycznym etapie socjalizmu, burżuazyjna władza prawna w zakresie współzależności będzie się utrzymywać przez długi czas, i nie można oczekiwać, że burżuazyjne idee własności prywatnej, hierarchii i zatrudnienia zostaną usunięte z umysłów ludzi jednego ranka. Dlatego też krytyka burżuazyjnej ideologi władzy prawnej jest długoterminowym zadaniem bojowym. W sprawie rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego, tysiące wiodących ludzi z wysokim stopniem świadomości komunistycznej pojawiły się i wiele nowych rzeczy pojawiło się, które świecą światłem idei komunistycznych. Propagowanie i promowanie tych czynników komunistycznych jest niezbędne do przełamania burżuazyjnej ideologi władzy prawnej, uwolnienia większej liczby ludzi od wąskiej wizji burżuazyjnej władzy prawnej, świadomego ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej i stopniowego wykorzenienia gleby, na której rośnie burżuazja, oraz utrwalania i rozwijania socjalistycznych współzależności, ma to ogromne znaczenie.

Sam Przewodniczący Mao sformułował **"Konstytucję An Gang"******, która stanowi podstawowe zasady prawidłowego zarządzania przedsiębiorstwami socjalistycznymi pod względem wzajemnych relacji między ludźmi w ich obrębie. Te zasady to: naleganie na polityczne przywództwo proletariatu, wzmocnienie przywództwa Partii, zainicjowanie ruchu masowego, wdrożenie "dwóch udziałów, jednej reformy i trzech związków"*****(tj. kadry uczestniczącej w pracy, mas uczestniczących w zarządzaniu, zreformowanie nieracjonalnych zasad i przepisów oraz wdrożenie trzech związków robotników, kadry i techników) oraz przeprowadzenie innowacji technologicznych i rewolucji technicznej. Obstawanie przy politycznym przywództwie proletariatu, wzmocnienie przywództwa Partii i przeprowadzenie masowych ruchów stanowiło podstawową gwarancję rozwoju przedsiębiorstwa w kierunku socjalistycznym; realizacja "dwóch udziałów, jednej reformy i trzech kombinacji" była podstawowym sposobem przełamania burżuazyjnej ideologii władzy prawnej i ograniczenia władzy prawnej burżuazji w ramach przedsiębiorstwa socjalistycznego. **"Konstytucja An Gang"** jest podstawowym prawem umożliwiającym proletariatowi sprawowanie pełnej dyktatury nad burżuazją w przedsiębiorstwach, a także stanowi podstawowy program socjalistycznego zarządzania przedsiębiorstwem.

W jednej ze swoich instrukcji dotyczących ruchu edukacji socjalistycznej w 1964 r. Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że **"klasa biurokratów jest w silnej opozycji do klasy robotniczej i biednych chłopów." "Zarządzanie to także edukacja**

społeczna. Jeśli kierownicy nie pójdą do warsztatów, by nauczyć się jednego lub kilku zawodów od nauczycieli (nie zaangażują się w trzy wspólne cechy****), to do końca życia będą w stanie ostrej walki klasowej z klasą robotniczą i nieuchronnie zostaną pobici przez klasę robotniczą jako burżuazja. Jeśli nie zdobędziesz tych umiejętności, długo będziesz amatorem i nie będziesz dobrze zarządzał. Nie jest możliwe, aby ci ciemni prowadzili światłych*******".** ① Instrukcje Przewodniczącego Mao są zarówno potężną bronią ideologiczną w walce z burżuazją w Partii, jak i ważną wskazówką w ustanawianiu wzajemnych socjalistycznych relacji pomiędzy kadrą przewodniczą a masami. Każda kadra, która potrafi podążać za naukami Przewodniczącego Mao i często przychodzi do grup warsztatowych, aby wspólnie studiować, krytykować i pracować jest ogólnie rzecz biorąc bardziej świadoma swojego oporu wobec burżuazyjnych idei i bardziej świadoma siebie; sprzyja przyjmowaniu krytyki i nadzoru mas oraz trzymaniu się socjalistycznego kierowania przedsiębiorstwem; jest również lepiej zaznajomiona z sytuacją produkcyjną i mniej skłonna do ślepego kierowania nią. Przewodniczący Mao podkreślił kiedyś: **"System kadr uczestniczących w kolektywnej pracy produkcyjnej musi być utrzymany. Kadry naszej Partii i państwa są zwykłymi pracownikami, a nie panami jeżdżącymi na głowach ludzi. Uczestnicząc w zbiorowej pracy produkcyjnej, kadra utrzymuje najszerszy, regularny i bliski kontakt z ludem pracującym. Jest to rzecz zasadniczo ważna w systemie socjalistycznym, która pomaga przezwyciężyć biurokrację i zapobiec rewizjonizmowi i dogmatyzmowi."** ② Jest taka piosenka szanghajskiej robotnicy tekstylnej opisująca zmiany, jakie zaszły w przywódczej kadrze fabryki przed i po jej udziale w zbiorowej pracy produkcyjnej: "Dawniej nie przychodzili do warsztatu, teraz przychodzą do maszynowni po radę". W przeszłości nie rozumiałam sytuacji, ale teraz rozumiem wszystko na zajęciach. W przeszłości problemy trzeba było odkładać na później, teraz są one rozwiązywane natychmiast. Kiedyś kadra robiła tylko wielkie sprawozdania, teraz oddaje swoje serce warsztatom. Kiedyś nazywali ją drobną biurokratką, ale teraz traktują ją jak siostrę."

Widać stąd, że po udziale kadry w zbiorowej pracy produkcyjnej "trzy wiatry" i "pięć temperamentów"******** zostały zmyte, a energia rewolucyjna została odnowiona, tak że stosunki między tysiącami grup stały się bliższe.

---

① Źródło: Dziennik Ludowy, 1 lipca 1976 r.

② Źródło: Debata na temat ogólnej linii międzynarodowego ruchu komunistycznego, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 438.

Jest wręcz przeciwnie, jeśli przywódcy, kierownicy i technicy nie biorą udziału w pracy przez długi czas, nie zajmują oficjalnych stanowisk, nie specjalizują się, nie mieszają się z masami w warsztatach i zespołach produkcyjnych, nie biorą robotników i chłopów za swoich nauczycieli i nie reformują poważnie swojego światopoglądu, to, jak zauważył Przewodniczący Mao, do końca życia będą w stanie ostrej walki klasowej z klasą robotniczą i biednymi chłopami, a nawet zdegenerują się w nowe elementy burżuazyjne które w końcu nieuchronnie zostaną pokonane przez klasę robotniczą i biednych chłopów.

Udział mas w zarządzaniu wynika z charakteru socjalistycznych stosunków produkcji i jest najbardziej podstawowym prawem robotników i chłopów w ustroju socjalistycznym. To, czy ludzie pracy mogą zarządzać przedsiębiorstwami socjalistycznymi, czy nie, odzwierciedla tak fundamentalną kwestię, jak pozycja, jaką ludzie pracy zajmują w produkcji. Lenin głęboko podkreślał, że **"w każdym przypadku konieczne jest przełamanie tak absurdalnych, groteskowych, podłych i nikczemnych stereotypów, jakoby tylko tak zwana 'klasa wyższa', tylko bogaci lub wykształceni przez klasę zamożną mogli kierować państwem i zorganizowaną budową społeczeństwa socjalistycznego".** ① Starzy i nowi rewizjoniści zawsze jednak walczyli przeciwko udziałowi mas w zarządzaniu i czynili z robotników przedmiot "kontroli, legitymowania, potrąceń i kar". W 1920 roku, na IX Zjeździe Komunistycznej Partii Rosji, Trocki krzyczał o "militaryzacji samych związków zawodowych", "militaryzacji klasy robotniczej", stosowaniu przymusowych zarządzeń wojskowych wobec robotników," „systemu, w którym robotnik widzi siebie jako pracującego żołnierza bez wolnej ręki", gdzie robotnicy, którzy nie pracują należycie "powinni być umieszczeni w obozie poprawczym lub koncentracyjnym"; a ci, którzy nie wykonują rozkazów mobilizacyjnych "będą karani jak dezerterzy". Trocki nawet otwarcie opowiadał się za narzuceniem robotnikom "pracy przymusowej". Przed Wielką Proletariacką Rewolucją Kulturalną w Chinach, z powodu ingerencji linii rewizjonistycznej, w wielu przedsiębiorstwach funkcjonował system "jeden kierownik na czele, eksperci rządzący fabryką*********" oraz "przywódcy uchwalają prawo, kierownicy egzekwują prawo i masy przestrzegają je", co stawiało ludzi pracy w sytuacji, w której byli oni kontrolowani, tłamszeni i zniewalani. Podczas Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej masy robotników i chłopów, pod przywództwem Partii, wywarły silny wpływ na system "jeden kierownik na czele, eksperci rządzący fabryką" i wytworzyły wiele nowych doświadczeń masowego uczestnictwa w zarządzaniu, na przykład: "Przedstawiciele robotników i chłopów uczestniczyli bezpośrednio w komitetach rewolucyjnych przedsiębiorstw, nie tylko nie biorąc wolnego czasu od

pracy, ale pracując nadmiernie; często stosują metodę "mówienia o linii, ujawniania sprzeczności i promowania transformacji", aby zmobilizować masy, używając broni w postaci "Wielkich Wystąpień", "Wielkich Wydań", "Wielkich Plakatów" i "Wielkich Debat"**********, a także seminariów i drobnych komentarzy, aby krytykować problemy przywódców we wdrażaniu linii i polityki oraz sprawować rewolucyjny nadzór. To wszystko są nowe osiągnięcia w zakresie udziału mas w zarządzaniu i odgrywają ważną rolę w doskonaleniu socjalistycznych współzależności.

W zarządzaniu przedsiębiorstwem, reforma nieracjonalnych przepisów jest również aspektem ciągłego dostosowywania i przekształcania socjalistycznych współzależności. W każdej produkcji uspołecznionej ustalane są pewne zasady i przepisy. Jednakże wszelkie zasady i przepisy są zawsze opracowywane w kontekście pewnych stosunków produkcji i ostatecznie odzwierciedlają pewne stosunki produkcji. Rozpatrywanie kwestii zasad w oderwaniu od stosunków produkcji jest nierealistyczne i nieuchronnie prowadzi do błędu widzenia rzeczy, ale nie ludzi, a nawet do zbłądzenia. Instrukcja Przewodniczącego Mao, że **"system powinien być korzystny dla mas"** ②, trafnie odpowiedziała na pytanie o związek między socjalistycznymi stosunkami produkcji a systemem przepisów. W warunkach socjalizmu robotnicy i chłopi są panami socjalistycznych stosunków produkcji i z tego punktu widzenia muszą być formułowane i wprowadzane w życie wszystkie zasady i przepisy obowiązujące w przedsiębiorstwach.

Jest to najbardziej fundamentalna cecha, która odróżnia socjalistyczne zasady i przepisy od kapitalistycznych. Jeśli ideologią przewodnią systemu jest "zacofanie mas", a nacisk kładzie się na wykorzystanie systemu do stłumienia robotników, to system z pewnością zniszczy nowe relacje międzyludzkie w przedsiębiorstwach socjalistycznych i nieuchronnie spotka się z oporem robotników. Przed Rewolucją Kulturalną, pod wpływem rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi i Deng Xiaopinga, w wielu przedsiębiorstwach obowiązywały "liczne zasady i przepisy, z których wszystkie były ściśle powiązane z nagrodami i karami", które poważnie krępowały ręce masom i były słusznie krytykowane przez robotników podczas Rewolucji Kulturalnej.

① "Jak zorganizować zawody? Lenin, Dzieła wybrane, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 395.

② Źródło: Dziennik Ludowy, 31 maja 1972 r.

Po wznowieniu działalności Deng Xiaoping opracował „Regulamin w sprawie niektórych kwestii dotyczących przyspieszenia rozwoju przemysłowego**********”, w którym w imię "reorganizacji" organizacji pracowniczych próbowano ożywić cały zestaw rewizjonistycznych metod, takich jak kontrola, legitymowanie i tłumienie, które były krytykowane przez masy w czasie rewolucji kulturalnej, a więc ponownie zostały skrytykowane przez masy. Jednak tak długo, jak istnieje burżuazja w Partii, takie przepisy, które wiążą ręce masom, będą powracać. Dlatego należy stale mobilizować masy i zmieniać w sposób czołowy i systematyczny te regulacje, które nie sprzyjają jedności i kolaborują, krępując entuzjazm mas; jednocześnie na podstawie podsumowania praktycznych doświadczeń mas formułować lub ulepszać nowe regulacje i poprzez intensywną pracę polityczną i ideologiczną budować realizację rozsądnych regulacji w oparciu o świadomość mas. Tylko wtedy taki system będzie korzystny dla mas i będzie mógł w pełni zmobilizować ich socjalistyczną inicjatywę oraz dostosować się do potrzeb doskonalenia socjalistycznych współzależności i rozwoju sił wytwórczych.

> W Szanghajskiej Trzydziestej Trzeciej Fabryce Tkanin Bawełnianych istniały sto trzy rodzaje regulaminów liczących 330 000 słów, sformułowanych przed rewolucją kulturalną. Niektóre z tych systemów istniały pod wieloma postaciami: niektóre narzucały robotnikom ograniczenia, karty legitymacyjne i nacisk oraz krępowały ich socjalistyczny entuzjazm; niektóre powstawały za zamkniętymi drzwiami, były oderwane od rzeczywistości, uciążliwe w treści, niemożliwe do zapamiętania i wykonania przez robotników, niedostosowane do potrzeb rozwoju produkcji; niektóre, choć w zasadzie zgodne z rzeczywistością produkcyjną, nie mobilizowały w pełni mas robotniczych i nie opierały się na nich przy formułowaniu i wdrażaniu tych systemów, dlatego nie zostały przez masy zaakceptowane. Na przykład system pomiarów i kontroli technicznej, gdzie "stoper tykał, a serce biło na 100", był znienawidzony przez pracowników. Podczas rewolucji kulturalnej robotnicy powstali i zaatakowali nieracjonalne zasady i przepisy. W procesie walki, krytyki i reformowania, na podstawie krytyki linii rewizjonistycznej i podsumowania doświadczeń, polegali oni na samych masach, tworząc rozsądne zasady i regulaminy, które były stale ulepszane w miarę rozwoju produkcji. Pracownicy uważali, że system pomiarów technicznych jest nadal konieczny, a po dyskusjach zniesiono odejmowanie punktów i nagród oraz ustanowiono nowy system pomiarów technicznych, w którym wszyscy pomagali sobie nawzajem i uczyli się od siebie, testowali i kontrolowali się nawzajem, a jakość produktów i wymagania techniczne operacji stały się

> wyższe i bardziej rygorystyczne niż w przeszłości. Poprzez reformę nieracjonalnych zasad i przepisów, relacje między przywódcami a masami, a także między kierownikami technicznymi a pracownikami, uległy dalszej poprawie, a rozwój produkcji był silnie promowany. Tkanina bawełniana produkowana w tej fabryce zawsze cieszyła się w kraju zaszczytem "wolnej od inspekcji" [bardzo wysoka jakość] i była chwalona przez zakłady drukarskie i farbiarskie jako "tkanina uniwersalna".

Bardzo ważnym elementem reformy nieracjonalnych zasad i przepisów jest to, że należy odpowiednio podejść do relacji między podziałem pracy a współpracą. Niezbędny jest rozsądny podział pracy i system obowiązków służbowych, ale co ważniejsze, ma opierać się on na świadomości ludzi. Przed Rewolucją Kulturalną rewizjonistyczna linia Liu Shaoqi i Deng Xiaopinga dzieliła różne rodzaje pracy, podkreślając potrzebę konfrontacji i wzajemnej powściągliwości, a nawet określając wzajemne wsparcie między pracownikami jako "naruszenie systemu odpowiedzialności za pracę". W rezultacie "podział pracy był jak rodzina, a podział branż jak góra**********", a entuzjazm robotników tkwił w ramach etatowego podziału pracy, co hamowało rozwój sił wytwórczych. Od czasu rewolucji kulturalnej masy przełamały zbyt szczegółowy i sztywny podział pracy, który krępował ręce i nogi robotników, i rozkwitły różne formy "zebrań" i działalności "wielostronnie utalentowanych", poszerzając horyzonty robotników, wzmacniając rewolucyjną solidarność, wykorzystując ich mądrość i talenty oraz tworząc nowe siły produkcyjne.

> W Szanghajskiej Fabryce Maszyn Hujiang, przed rewolucją kulturalną, było wyraźnie powiedziane, że uczeń nie może obsługiwać obrabiarek używanych przez mistrza. Jeśli mistrz odszedł, wolałby, żeby maszyna została zatrzymana, niż żeby inni mogli z niej korzystać. Jeśli sprzęt się zepsuł, operator mógł go naprawić, ale musiał czekać na serwisanta. Jeśli pracownik naruszyłby system, musiałby przeprowadzić kontrolę lub miałby odebraną licencję operatora. Podczas rewolucji kulturalnej robotnicy skrytykowali rewizjonistyczną linię prowadzenia przedsiębiorstwa, ujawnili poważne niebezpieczeństwa związane ze zbyt szczegółowym i sztywnym podziałem pracy i rozpoczęli masową kampanię "wielozadaniowości", która znacznie wykraczała poza zakres systemu odpowiedzialności za pracę. Spośród około 800 pracowników fabryki, 55% z nich opanowało umiejętności dwóch lub trzech innych rodzajów pracy oprócz swojej własnej. Operatorzy mogą nie tylko obsługiwać, ale także utrzymywać i naprawiać sprzęt.

W praktyce walki produkcyjnej i eksperymentów naukowych wprowadza się "trzy związki" kadry kierowniczej, robotników i chłopów oraz techników, aby zjednoczyć przywódców i masy, a także praktyczne doświadczenie robotników i chłopów oraz wiedzę teoretyczną techników, aby wspólnie badać i rozwiązywać główne problemy produkcyjne i techniczne. Sprzyja to nie tylko rozwojowi masowej innowacji technicznej i rewolucji technicznej, lecz także intelektualizacji pracy i intelektualizacji robotników i chłopów, zmniejszeniu zasadniczej różnicy między pracą umysłową a fizyczną, dalszemu ograniczeniu burżuazyjnej władzy prawnej we współzależności oraz rozwojowi socjalistycznego rewolucyjnego koleżeństwa.

Socjalistyczne współzależności są budowane w walce i tylko w walce mogą być rozwijane i stopniowo ulepszane. Chwycić środek i promować dwa końce**********. Ścisłe uchwycenie wzajemnych relacji, ważnego ogniwa w łańcuchu stosunków produkcji, będzie sprzyjać ciągłemu rozwojowi i doskonaleniu stosunków własności i dystrybucji, a tym samym będzie stale popychać do przodu socjalistyczne stosunki produkcji.

Dopisy Tłumacza:

* Użycie ‘dolarów’ zamiast Juanów jako że odnosi się do starego społeczeństwa, było wiele walut w tamtym okresie, wliczając w to waluty emitowane przez zagraniczne banki w chinach. Tak więc dla ogólnej jednostki waluty użyliśmy słowo ‘dolar’ a nie ‘Juan’ czy RMB.

** Później wspomniane, kliknij na: Trzy główne różnice

*** Komunistyczne Subotnictwo (Inaczej znane jako czyn społeczny po Polsku) -

„Jedna z form dobrowolnej, bezpłatnej pracy robotników radzieckich dla dobra społeczeństwa, charakteryzująca ich komunistyczny stosunek do pracy. Ze względu na swój charakter i treść, komunistyczny subotnicy nieśli znamiona rywalizacji socjalistycznej i byli jednymi z jej pierwszych form. KS powstało wiosną 1919 roku, w czasie wojny domowej i interwencji wojskowej, jako odpowiedź na wezwanie W. I. Lenina do usprawnienia pracy kolei. Inicjatorem powstania KS była komórka partyjna zajezdni Moskwa-Sortirowoczesnaja kolei moskiewsko-kazańskiej. W sobotnią noc (stąd nazwa), 12 kwietnia, 15 komunistów z zajezdni, po przepracowaniu 10 godzin, naprawiło 3 parowozy. 10 maja odbył się pierwszy masowy przejazd (205 osób) KS koleją Moskwa-Kazań. W maju przeprowadzono je na kolejach Aleksandrowskiej, Mikołajewskiej, Riazań-Ural, Moskwa-Windawskiej i Kurskiej. W ślad za kolejarzami robotnicy z fabryk i zakładów Moskwy i innych miast przeprowadzili ruch KS. W ruchu tym uczestniczyły szerokie warstwy klasy robotniczej. Doświadczenia pierwszego KS zostały uogólnione przez W. I. Lenina w jego pracy "Wielki Czyn". Lenin, zwracając uwagę na ogromne znaczenie historyczne KS, nazwał ich rzeczywistymi kiełkami komunizmu, wielką "...świadomą i dobrowolną inicjatywą robotników w rozwoju wydajności, w przejściu do nowej dyscypliny pracy, w tworzeniu socjalistycznych warunków życia i gospodarki" (Dzieła zebrane, wyd. 5, t. 39, s. 18). Ponowny wzrost znaczenia KS w listopadzie i grudniu 1919 r. był związany z walką z kryzysem paliwowym w kraju. W liście okólnym RKP (b) "O walce z kryzysem paliwowym" W. I. Lenin polecił organizacjom partyjnym systematycznie prowadzić walkę z kryzysem paliwowym. Ruch osiągnął swój najszerszy zasięg w 1920 r. W styczniu, podczas "Tygodnia Frontu", tysiące robotników

pracowało na rzecz frontu. Decyzją IX Zjazdu RKP (b), 1 maja 1920 r. odbył się Ogólnorosyjski Majowy Subbotnik. Na Kremlu W. I. Lenin pracował nad Subotnikiem. W Moskwie w Subotniczej uroczystości wzięło udział 425 tysięcy osób, w Piotrogrodzie - 165 tysięcy, w innych miastach w Subotniczej uroczystości wzięło udział sto tysięcy osób. W 1920 r. organizowano również akcje pomocy dla frontu zachodniego i południowego, solidarności międzynarodowej, pomocy dla robotników węgierskich i francuskich, dni zbiorowe poświęcone "Tygodniowi Chłopa" itp. KS i 'Niedzielniki' robotników odbywały się w latach odbudowy gospodarki narodowej, industrializacji ZSRR oraz w czasie wielkiej wojny ojczyźnianej 1941-45. Obecnie są one organizowane w celu przyspieszenia budowy obiektów gospodarczych, klubów, szkół, ogrodów w miastach itp. Wszechzwiązkowy KS. poświęcony 50. rocznicy powstania pierwszego KS. (kwiecień 1969 r.), w ogólnozwiązkowej pracy zbiorowej dla uczczenia 100. rocznicy urodzin Lenina (kwiecień 1970 r.) oraz w ogólnozwiązkowej pracy zbiorowej dla uczczenia urodzin Lenina i 50. rocznicy utworzenia ZSRR (kwiecień 1972 r.) wzięła udział prawie cała zdolna do pracy ludność kraju. Podczas każdego z Subotników w latach 1970 i 1972 wytworzono produkcję przemysłową o wartości ponad 600 milionów rubli.”

Tłumaczone z: https://dic.academic.ru/dic.nsf/bse/97445/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BC%D1%83%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B5

**** Tak zwana "Konstytucja Stali Anshan" w rzeczywistości nie ma nic wspólnego z samą konstytucją, powodem, dla którego nazywa się ją konstytucją jest to, że odzwierciedla ona wysoką wagę przywiązywaną do doświadczenia w zarządzaniu przedsiębiorstwem Anshan (Anshan było przedsiębiorstwem związane z produkcją żelazu i stali) w tym czasie.

Źródłem nazwy "Konstytucja Anshan" jest raport przedłożony przez przedsiębiorstwo Anshan rządowi centralnemu w dniu 11 marca 1960 r. w sprawie doświadczeń ich przedsiębiorstw w zakresie rewolucji technologicznej i innowacji produkcyjnych na froncie przemysłowym.

Po przeczytaniu raportu Mao Zedong był bardzo zadowolony i czuł, że jest to doskonałe doświadczenie zgodne z socjalistycznym budownictwem przemysłowym i zarządzaniem przedsiębiorstwem, więc podniósł je do poziomu "konstytucji" w swoim zatwierdzeniu raportu.

Ponadto Mao w swoich instrukcjach streścił kilka zasad zarządzania socjalistycznymi przedsiębiorstwami, w tym najbardziej znaną: "dwa udziały, jedna reforma i trzy związki"*.

…

* Przede wszystkim przyjrzyjmy się, czym są "dwie udziały, jedna reforma i trzy związki".

Dwie udziały: udział kadry w pracy produkcyjnej i pracowników w zarządzaniu przedsiębiorstwem.

Jedna reforma: to znaczy reforma nieracjonalnych zasad i przepisów.

Trzy związki: związek pomiędzy kadrami, technikami i robotnikami.

…

1, pracownicy są panami przedsiębiorstwa i mają prawo do wysyłania przedstawicieli, którzy uczestniczą w jego zarządzaniu

2) Pracownicy mają prawo do podejmowania decyzji w sprawach, które ich bezpośrednio interesują, takich jak płace i świadczenia oraz świadczenia z ubezpieczenia pracowniczego.

3) pracownicy mają prawo do zgłaszania sugestii i krytycznych uwag na temat planów produkcyjnych i jakości produktów.

Oba odnośnie (*** i *) były tłumaczone z:
http://www.wyzxwk.com/Article/sichao/2021/08/439681.html [Artykuł zagłębia się bardziej w temat, jest warty przeczytania z tłumaczem]

***** Wcześniej wspomniane, kliknij na: Trzy wspólne cechy

****** Wcześniej wspomniany cytat, kliknij na: Zarządzanie to także edukacja społeczna

******* Wcześniej wspomniane, kliknij na: trzy wiatry i pięć temperamentów

******** Wcześniej wspomniane, kliknij na: System jednoosobowy

********* "Wielkie wystąpienia, Wielkie Wydania, Wielkie Plakaty* i Wielka Debata", określane są jako "Wielka Czwórka". Pojęcia "wystąpienia" i "wydania" powstały w toku dyskusji nad twórczością literacką i artystyczną oraz realizacji polityki "pozwalania na kwitnienie stu kwiatom i spieranie się stu szkół myślenia"**. Później zostały one rozwinięte w "Wielkie wystąpienia" i w "Wielkie Wydania", wraz z "Wielkimi Plakatami" i "Wielką Debatą", tworząc tzw. "wielką czwórkę". "Podczas Ruchu Rektyfikacji w 1957 r. i walki antyprawicowej, "Wielka Czwórka" była używana jako oryginalna forma demokracji socjalistycznej, i upowszechniła się podczas Rewolucji Kulturalnej i została wpisane do Konstytucji z 1975 r.". Jednakże została zniesiona w 1980 roku.

Mao Zedong potwierdził, że "Wielka Czwórka" była dziełem mas i zaznaczył, że "w 1957 roku chińska rewolucja stworzyła jedną z najbardziej rewolucyjnych, żywych i demokratycznych form walki mas, czyli "Wielkie wystąpienia, Wielkie Wydania, Wielkie Plakaty i Wielka Debata", i wielokrotnie podkreślał potrzebę stosowania metod Wielkich wystąpień, Wielkich Wydań, Wielkiej Debaty i Wielkich Plakatów z wielkimi znakami. W szczególności, podczas rewolucji kulturalnej, "Wielka Czwórka" stała się głównym środkiem buntu przeciwko tak zwanej "kapitalistycznej drodze do władzy". Pierwsza Sesja Czwartego Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych, która odbyła się w styczniu 1975 roku, uznała "Wielką Czwórkę", za "nową formę rewolucji socjalistycznej stworzoną przez lud" i zastrzegła, że lud ma prawo używać "Wielkiej Czwórki".

https://www.dswxyjy.org.cn/n/2012/1116/c244520-19602300.html

* Dazibao czyli Plakaty z dużymi znakami (plakaty ścienne pisane dużymi znakami na ścianach) (też gazetka wielkich hieroglifów lub gazetka wielkich znaków)
Są to plakaty ścienne pisane dużymi literami, były popularną formą wyrażania opinii publicznej w Chinach od lat 50 do późnych lat 70 i wczesnych 80 i były jedną z "Wielkiej Czwórki", czyli "Głośnych wystąpień, Wielkich wydań, Plakatów z Wielkimi Znakami i Wielkiej Debaty". Plakaty z dużymi znakami i plakaty z małymi znakami są narzędziami propagandy. Plakaty wielko-znakowe są pisemną formą publicznej i powszechnej propagandy skierowanej do ogółu społeczeństwa, natomiast plakaty mało-znakowe służą do demaskowania zachowań niektórych dygnitarzy, czyli do składania drobnych donosów. Były one często używane w latach 60 i 70.

Nie da się zliczyć liczby plakatów z wielkimi znakami, które pojawiły się w chińskim krajobrazie w ciągu dwudziestu kilku lat, od końca lat 50 do początku lat 80.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E5%A4%A7%E5%AD%97%E6%8A%A5/974535

** Sto kwiatów kwitnie, sto szkół myśli się spiera

28 kwietnia 1956 r. Mao Zedong zaproponował na rozszerzonym posiedzeniu Biura Politycznego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin, że "Sto kwiatów kwitnie i sto szkół myśli spiera się" powinno być wytyczną dla rozwoju nauki i dobrobytu literatury i sztuki w Chinach. Kwitnienie stu kwiatów i spór stu szkół myślenia" jest nie tylko podstawową polityką KPCh w prowadzeniu literatury i sztuki, ale także

podstawową polityką Partii w prowadzeniu badań naukowych. Do dziś ma ona dalekosiężne znaczenie przewodnie.

Jak zaproponowano

W 1951 roku odbyła się debata na temat rozwoju Opery Pekińskiej w Chinach, w której jedni opowiadali się za jej pozostawieniem w całości, a inni za jej likwidacją.

W 1953 r. Mao Zedong zaproponował, aby sto szkół myślenia walczyło ze sobą o politykę badań historycznych.

Na tej podstawie, na rozszerzonym posiedzeniu Centralnego Biura Politycznego w dniu 28 kwietnia 1956 r. Mao Zedong powiedział: "Sto kwiatów kwitnie i sto szkół myśli się spiera" i myślę, że to powinno stać się naszą polityką. W kwestiach artystycznych kwitnie sto kwiatów, w kwestiach naukowych ściera się sto szkół myślenia. 2 maja, na siódmym posiedzeniu Najwyższej Rady Państwowej, Mao Zedong formalnie zaproponował "Politykę Podwójnej Setki"***. Podkreślał też, że "rozkwit stu kwiatów" i "spór stu szkół myślenia" to polityka fundamentalna i długofalowa, a nie tymczasowa.

Tło:

(1) W kraju zakończyła się transformacja socjalistyczna, ustrój socjalistyczny został wstępnie ustanowiony i rozpoczęło poszukiwanie drogi do budownictwa socjalistycznego, co wymagało mobilizacji wszystkich pozytywnych czynników, w tym entuzjazmu intelektualistów.

(2) Jeśli chodzi o sytuację międzynarodową, w połowie lat 50. w Związku Radzieckim i krajach Europy Wschodniej doszło do serii poważnych wstrząsów politycznych.

(3) Bezpośrednim tego skutkiem były debaty na temat pewnych kwestii akademickich, takich jak debata na temat inscenizacji historii Chin.

https://baike.baidu.com/item/%E7%99%BE%E8%8A%B1%E9%BD%90%E6%94%BE%EF%BC%8C%E7%99%BE%E5%AE%B6%E4%BA%89%E9%B8%A3/860541

*** Polityka podwójnej setki

Polityka "Podwójnej setki" jest podstawową polityką Partii i państwa w sprawie rozwoju literatury, sztuki, nauki i technologii, a mianowicie "kwitnienie stu kwiatów i spór stu szkół myśli", którego podstawowym duchem jest to, że różne formy i style w sztuce mogą się swobodnie rozwijać, a różne szkoły myśli w nauce mogą się swobodnie spierać. Polityka "Dwustu" jest zgodna z obiektywnymi prawami rozwoju literatury, sztuki, nauki i technologii i jest polityką promowania rozwoju sztuki, nauki i technologii oraz promowania dobrobytu socjalistycznej kultury, nauki i technologii. Podejście "dwóm {dosłownie: za dwóch czyli służyć dwom}" oznacza, że literatura i sztuka powinny "służyć ludowi i służyć socjalizmowi". Służyć ludowi" oznacza służyć robotnikom, chłopom, żołnierzom, intelektualistom, kadrze i wszystkim tym, którzy popierają socjalizm i kochają ojczyznę. Socjalizm jest podstawowym interesem mas, a "służba socjalizmowi" oznacza służbę ludziom. Polityka "dwóm" nie ogranicza kreatywności artystów, ale zachęca ich do tworzenia większej ilości lepszych wytworów duchowych na zasadzie służby ludziom i socjalizmowi. Polityka "dwóm" nie ogranicza kreatywności artystów, ale zachęca ich do tworzenia coraz lepszych produktów duchowych i przyczyniania się do budowy socjalistycznej cywilizacji duchowej.

https://baike.baidu.com/item/%E5%8F%8C%E7%99%BE%E6%96%B9%E9%92%88/96646

********** Chiński idiom:

Znaczy coś w przybliżeniu: rzemiosło od rzemiosła jest jak góra od góry; obcy zawód jest jak ciemny las; zawód zawodowi różny

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%9A%94%E8%A1%8C%E5%A6%82%E9%9A%94%E5%B1%B1

********** Chiński idiom:

Znaczy coś w przybliżeniu: Chwyć oba końce, aby dotrzeć do środka; skup się zarówno na przodownikach, jak i tych ostatnich, by podnieść w górę środek. ‘Mając kij, podnieś go chwytając za oba końce.’

Sekcja IV. Odrodzenie się pracy opartej na kapitalizmie w Związku Radzieckim

Dwoistość współzależności ludzi w produkcji socjalistycznej pokazuje, że współzależności socjalistyczne zawierają w sobie dwie możliwości rozwoju. Ogólna tendencja prawa rozwoju społecznego jest taka, że Czynnik komunistyczny w socjalistycznych współzależnościach będzie stopniowo wzrastał, że burżuazyjna władza prawna będzie stopniowo ograniczana, i że socjalistyczne współzależności będą się stopniowo poprawiać i w końcu przekształcą się w komunistyczne współzależności. Jednakże, z powodu poważnej obecności burżuazyjnej władzy prawnej w socjalistycznych współzależnościach, istnieje również możliwość odrodzenia się kapitalistycznych współzależności. Jeśli kierownictwo Partii, państwa i przedsiębiorstw zostanie uzurpowane przez tych, którzy podążają drogą kapitalistyczną i realizują linię rewizjonistyczną, burżuazyjna władza prawna w socjalistycznych współzależnościach rozszerzy się, a socjalistyczne współzależności przekształcą się w kapitalistyczne współzależności, tzn. w stosunki, w których kapitał panuje nad pracą. Taki proces regresji, odbudowy, zakończył się w Związku Radzieckim. Bez wątpienia rewolucjoniści muszą zbadać, w jaki sposób radziecka grupa zdrajców przekształciła socjalistyczne współzależności we współzależności kapitalistyczne i wyciągnąć z tego negatywne wnioski.

W celu zastąpienia stosunków socjalistycznych stosunkami kapitalistycznymi, radziecka grupa zdrajców zaprzeczyła istnieniu burżuazyjnej władzy prawnej w stosunkach socjalistycznych, zaprzeczyła klasowemu charakterowi współzależności i stwierdziła, że współzależności między ludźmi w społeczeństwie socjalistycznym są wyłącznie stosunkami "towarzyszy, przyjaciół i braci". Imperialistyczni ekonomiści Związku Radzieckiego poszli w ich ślady, krzycząc, że w Związku Radzieckim "nie ma antagonistycznych klas, nie ma grup społecznych, które miałyby interes w utrzymaniu dekadenckich i przestarzałych stosunków gospodarczych". Jest to całkowity błąd rewizjonistyczny. Każdy, kto ma choć odrobinę marksistowskiego zdrowego rozsądku wie, że w społeczeństwie, w którym istnieją klasy, nie istnieją absolutnie żadne ponadklasowe relacje "towarzyszy, przyjaciół i braci". Czy proletariat i ludzie pracy mogą być "podobnie myślący" z małą grupą ludzi u władzy w Partii, którzy podążają kapitalistyczną drogą? Czy proletariat i ludzie pracy mogą być "braćmi" dla starych i nowych elementów burżuazyjnych? Współcześni rewizjoniści opowiadają się za tym fałszem wyłącznie po to, by oszukać ludzi pracy i ukryć swój spisek mający na celu wzmocnienie i rozszerzenie burżuazyjnej władzy

prawnej we współzależnościach, przekształcenie współzależności socjalistycznych we współzależności kapitalistyczne i przywrócenie kapitalizmu w całości.

Jednym z głównych środków podjętych przez radziecką grupę zdrajców w celu przekształcenia współzależności socjalistycznych we współzależności kapitalistyczne było energiczne wdrożenie rewizjonistycznego "systemu jednoosobowego". W ich "systemie jednoosobowym" kierownik fabryki był jedynym przywódcą przedsiębiorstwa, a pracownicy byli zobowiązani jedynie do wykonywania poleceń kierownika fabryki i nie mieli w ogóle prawa zadawać pytań dotyczących sposobu zarządzania przedsiębiorstwem. Chruszczow otwarcie oświadczył, że "nie jest błędem uczenie się na dobrym przykładzie kapitalistów" w zarządzaniu przedsiębiorstwami. (Radzieccy imperialistyczni ekonomiści twierdzili, że ten "system jednoosobowy" miał swoje korzenie w naturze wielkiego przemysłu maszynowego i polegał na ścisłej koordynacji produkcji. To znaczy, że tak długo jak istniał duży przemysł maszynowy, musiał istnieć "system jednoosobowy". Jest to prawdziwy rewizjonistyczny błąd, w którym poziom wydajności determinuje charakter zarządzania przedsiębiorstwem. To prawda, że uspołeczniona produkcja masowa obiektywnie wymaga scentralizowanego i jednolitego łańcucha dowodzenia w celu koordynacji stosunków wewnątrz i na zewnątrz przedsiębiorstwa, w górę i w dół oraz między lewym i prawym. Ale to, w czyich rękach spoczywa ta scentralizowana władza, zależy od charakteru własności środków produkcji przez przedsiębiorstwo. W systemie kapitalistycznym scentralizowane i jednolite dowodzenie, którego wymaga uspołeczniona produkcja masowa, łączy się z funkcjami kapitału, a władza nad przedsiębiorstwem skupia się w rękach kapitalistów i ich popleczników, w postaci samowolnej dominacji kapitału nad pracą. W systemie socjalistycznym funkcja scentralizowanego i jednolitego dowodzenia, której wymaga uspołeczniona produkcja masowa, łączy się z historycznym zadaniem proletariatu, jakim jest budowa socjalizmu, a władza w przedsiębiorstwie musi znajdować się w rękach prawdziwych marksistów i mas pracujących, aby zapewnić, że przedsiębiorstwo podąża we właściwym, socjalistycznym kierunku i może w pełni zmobilizować socjalistyczną inicjatywę mas oraz wspierać szybki rozwój produkcji. Radziecka grupa zdrajców popiera i promuje rewizjonistyczny "system jednoosobowy", aby zagwarantować dominację biurokratycznego monopolistycznego kapitału nad ludem roboczym poprzez dyktaturę biurokratycznych monopolistycznych elementów burżuazyjnych, aby uciskać i wyzyskiwać radziecką klasę robotniczą i masy pracujące oraz aby zasadniczo pozbawić masy pracujące możliwości sprawowania władzy w przedsiębiorstwach.

Radziecka grupa zdrajców i ich imperialni ekonomiści również dążyli do rozszerzenia burżuazyjnej władzy prawnej w zakresie współzależności między produkcją a wymianą, wołając o "energiczny rozwój stosunków towarowo-pieniężnych we wszystkich sferach gospodarki" i pod hasłem "reformy" desperacko próbując rozszerzyć zakres działania wymiany pieniężnej i stymulującego wpływu cen, tak aby kapitalistyczne stosunki pieniądza, sprzedaży i konkurencji mnożyły się, a socjalistyczne współzależności szybko się rozpadały. W przedsiębiorstwach elementy burżuazyjne, takie jak dyrektorzy fabryk, kierownicy i prezesi gospodarstw rolnych mianowani przez radziecką grupę zdrajców, stali się panami sprawującymi całą władzę w przedsiębiorstwach, a masy ludzi pracy zostały zdegradowane do statusu niewolników sprzedających swoją pracę. Wśród przedsiębiorstw panuje wzajemna rywalizacja, podstępy i zmowy dla zysku. Krótko mówiąc, związek między ludźmi w produkcji i wymianie został przekształcony w prawdziwy kapitalistyczny związek pieniędzy, zatrudnienia i konkurencji. Należy spojrzeć prawdzie w oczy!

> W Związku Radzieckim szefowie instytucji i fabryk mogli po prostu znaleźć pretekst do zwolnienia pracowników. Według prasy radzieckiej. Kropyan, szef Drugiej Dyrekcji Metali Nieżelaznych Republiki Armenii, miał różne powody, aby zwolnić swojego podwładnego, wśród nich: "niesympatyczne spojrzenie", "nie jest teściem jego rodziny", "wnuk potrzebuje stanowiska ", i tak dalej. Łączna liczba stałych pracowników biura wynosiła sześćdziesiąt dwa, podczas gdy Kropijan, który pełnił funkcję dyrektora przez zaledwie piętnaście miesięcy, zatrudnił i zwolnił siedemdziesiąt dziewięć osób. Pewien kierownik przedsiębiorstwa budowlanego w radzieckim Ministerstwie Rolnictwa miał wspaniałe wyznanie na temat tego związku: "Przedsiębiorstwo jest moim domem, jestem panem, robię, co chcę". Jedna z kobiet radzieckich dała osobisty wgląd w istotę tego stosunku "towarzysza, przyjaciela i brata"; powiedziała: "Tutaj kiedyś rządzili kapitaliści i bogaci chłopi, a teraz rządzą nami nowi kapitaliści i nowi bogaci chłopi".

Podczas gdy radziecka monopolistyczna burżuazja wyrzucała tysiące pracowników, którzy nie zaspokajali jej potrzeb, w miastach liczących ponad 100 tysięcy mieszkańców w całym kraju powstało ponad 250 oficjalnych rynków pracy - "biur pracy" lub "agencji pośrednictwa pracy", które rekrutowały tanią siłę roboczą dla przedsiębiorstw i pobierały od nich prowizje. Marks zauważa: **"Nadwyżka ludności robotniczej tworzy rezerwową armię przemysłu, która jest całkowicie podporządkowana kapitałowi, tak jakby została wyhodowana na koszt kapitału. Nadwyżka ludności robotniczej nie jest ograniczona rzeczywistym przyrostem**

ludności i tworzy gotowy zasób materiału fizycznego do wyzyskania przez ciągle zmieniające się potrzeby kapitału w celu jego pomnożenia." ① Tak zwana "mobilność siły roboczej" w Związku Radzieckim była przemysłową armią rezerwową społeczeństwa kapitalistycznego. Szeregi tej przemysłowej armii rezerwowej obecnie się powiększają. Radzieccy renegaci rozszerzają również burżuazyjną władzę prawną na wsi w zakresie współzależności, sprzyjają kapitalistycznej samowoli, kultywują klasy uprzywilejowane i przekształcają współzależności na wsi we współzależności kapitalistyczne.

> Prasa radziecka ujawniła, że w radzieckich "gospodarstwach kolektywnych" robotnicy rolni musieli przestrzegać różnych tak zwanych "dyscyplin" i "regulaminów", a za najmniejsze nieposłuszeństwo groziły rozmaite "opłaty", przeniesienie na inne stanowisko i obniżenie dochodów, zwolnienie z pracy i wydalenie z kraju. W ciągu jednego roku przewodniczący kolektywnego gospodarstwa "Komunistyczna Droga" w rejonie Pestreltsi w Tatarstanie wydał ponad sto różnych kar, przy czym ukarany został co czwarty rolnik kolektywu. Prezes kolektywnego gospodarstwa "Woroneż" w Biełgorodzie przyznał się do "działania jak bat"; "ci, którzy krytykowali prezesa gospodarstwa, ryzykowali, że nie będą mieli drewna na zimę lub siana dla krów". W ramach "gospodarstw kolektywnych" relacje między kierownikami gospodarstw a członkami gospodarstw nie różnią się od relacji między rządzącymi a rządzonymi, zniewolającymi a zniewolonymi w gospodarce kapitalistycznej.

Wiele współczesnej literatury Radzieckiego rewizjonizmu ujawnia również istotę propagowania przez Radziecki rewizjonizm "koleżeństwa, przyjaźni i braterstwa".

> W sztuce "Człowiek z zewnątrz"* radzieckiego pisarza Ignacego Dworeckiego główny bohater, Czeszkow, członek partii i inżynier w przedsiębiorstwie, udaje się do odlewni nr 26 przedsiębiorstwa "Neresz", aby wyplenić "zacofanie". W arogancki sposób zwraca się do robotników:
>
> "My jesteśmy przywódcami, nasze ręce nic nie robią, my pracujemy z mową, z mózgiem". Nakazuje brygadziście pilnować robotników: "pilnować, dusić", "obcinać premie o połowę" i "bić rublami", jeśli się nie podporządkują. Jak wyznaje kierownik dużego przedsiębiorstwa w tej sztuce, "pojęcie 'człowieka z zewnątrz' nie powinno być interpretowane powierzchownie, ... 'człowiek z zewnątrz' to ..... zmiana w pierwotnym stosunku".

① Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 692-693

W "Opowieści o dyrektorze Pronczatowie"* Płochatow prezentuje zasadę, że "dobru powinna towarzyszyć pięść", opierając się na retoryce radzieckiej kliki rządzącej, która umacniała "naukowe zarządzanie" za pomocą "prawa" i "dyscypliny". Jeśli pracownik nie zastosuje się do polecenia, "progresywna stawka akordowa zostanie anulowana", a nawet zostanie skierowany do sądu. Ta „uprzejmość” jest jedynie przykrywką dla brutalnej eksploatacji dodatniej wartości robotników. Ten rodzaj zarządzania i dyscypliny jest niczym innym, jak kapitalistycznym zarządzaniem i dyscypliną **"podtrzymywaną głodem"**, co zdemaskował Lenin.

Breżniew, przywódca Związku Radzieckiego, twierdził kiedyś, że w społeczeństwie radzieckim powstały "nowe, harmonijne stosunki - stosunki przyjaźni i współpracy". Dzisiejszy stan stosunków między ludźmi produkcji w Związku Radzieckim doskonale ilustruje ten fałsz: to, co Breżniew nazywa "nowym", jest w rzeczywistości starym, powrotem do zlikwidowanego systemu kapitalistycznego; to, co nazywa "harmonią", jest w rzeczywistości konfrontacją między biurokratyczną monopolistyczną burżuazją a ludem pracującym; to, co nazywa "przyjazną współpracą", jest ostrą konkurencją między biurokratycznym monopolistycznym przemysłem kapitalistycznym. Jednym słowem, prawdziwą treścią "koleżeństwa, przyjaźni i braterstwa", którymi szczyci się Radziecki rewizjonizm, jest samowolna dominacja kapitału nad pracą.

Dopisy Tłumacza:

* Strona Wikipedii pisarza [dostępna tylko po Rosyjsku]:

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%86%D0%BA%D0%B8%D0%B9%2C_%D0%98%D0%B3%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B9_%D0%9C%D0%BE%D0%B8%D1%81%D0%B5%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87

** Strona Wikipedii powieści [dostępna tylko po Rosyjsku]:

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5_%D0%BE_%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B5_%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B5

Część II: Socjalistyczny proces produkcji

Rozdział 3 Natura i cel produkcji socjalistycznej

Sekcja I. Produkty i towary w społeczeństwie socjalistycznym

Ustanowienie socjalistycznej własności publicznej środków produkcji spowodowało zmianę charakteru produktów pracy, wprowadzając produkcję społeczną w nową fazę historyczną i rozpoczynając nowy proces ruchu sprzeczności. W tym nowym procesie ruchu sprzeczności zmienił się obiektywny cel produkcji społecznej; celem produkcji socjalistycznej nie była pogoń za zyskiem, lecz zaspokojenie potrzeb socjalistycznego państwa i ludu pracującego. Ponieważ jednak produkcja socjalistyczna jest wciąż produkcją towarową, wciąż istnieje wartość i zysk do zrealizowania, a zatem produkcja kapitalistyczna pod kierunkiem wartości produkcji i zysku. Dlaczego mamy do czynienia z tym sprzecznym zjawiskiem i jaka jest jego podstawowa przyczyna? Wymaga to analizy charakteru produktów w społeczeństwie socjalistycznym. Produkty społeczeństwa socjalistycznego zawierają bowiem zalążek szeregu skomplikowanych sprzeczności. Po ujawnieniu tych sprzeczności, sprzeczności istniejące w społeczeństwie socjalistycznym mogą być dalej analizowane poprzez podążanie za winoroślą*. W ramach prywatnej własności środków produkcji to, co jest produkowane, jak jest produkowane i ile tego jest produkowane, jest sprawą prywatną, a produkt należy do jednostki prywatnej. Produkcja jest więc bezpośrednio wyrażona jako produkcja prywatna, a praca i produkty są bezpośrednio wyrażone jako prywatna praca i prywatne produkty. Kiedy te prywatne produkty są wytwarzane nie dla własnej konsumpcji producenta, lecz na wymianę, przekształcają się one w towary. Towary i praca, która je wytwarza, są z jednej strony dobrami prywatnymi i pracą prywatną, a jednocześnie dobrami społecznymi i pracą społeczną. Ponieważ towary są produktami pracy wykorzystywanymi do zaspokajania potrzeb społeczeństwa, praca, która je wytwarza, jest częścią całkowitej pracy społeczeństwa.

Jednakże ten społeczny charakter produktu i pracy nie może być wyrażony bezpośrednio w warunkach własności prywatnej, nie może być bezpośrednim produktem społecznym i bezpośrednią pracą społeczną, lecz społeczny charakter produktu i jego pracy może być potwierdzony jedynie drogą pośrednią, tj. poprzez wymianę, gdy wytworzony towar okaże się społecznie pożądany. Ta sprzeczność między pracą społeczną i prywatną jest nieodłącznym elementem produkcji towarów i dóbr.

"Co to jest towar? Jest to produkt wytworzony w społeczeństwie prywatnych producentów mniej lub bardziej od siebie oddzielonych, a więc przede

wszystkim produkt prywatny." ① Skoro produkty są przede wszystkim produktami prywatnymi, aby mogły być przeciwstawiane sobie jako towary, to czy w warunkach socjalistycznej własności publicznej produkty społeczne mają jeszcze charakter prywatny i czy nadal są towarami? Jest to ważne pytanie teoretyczne o znaczeniu praktycznym, na które należy odpowiedzieć. W społeczeństwie socjalistycznym, gdy socjalistyczna transformacja własności środków produkcji jest w zasadzie zakończona, cała produkcja społeczna, z wyjątkiem nielicznych pozostałości własności indywidualnej, została oparta na publicznej własności środków produkcji, a charakter produkcji i produktów społecznych uległ od tego czasu zmianie. Produkcja państwowej i kolektywnej gospodarki opartej na socjalistycznej własności publicznej jest w całości planowana i organizowana w skali krajowej bezpośrednio dla zaspokojenia potrzeb społeczeństwa. Wytwarzane przez nie produkty, zwłaszcza te, które są bezpośrednio regulowane przez plan państwowy w zakresie ich produkcji, mające istotne znaczenie dla bytu narodu, są od początku wykazywane jako użyteczne dla społeczeństwa. W ten sposób produkty i praca przy ich wytwarzaniu zaczynają w różnym stopniu nabierać charakteru bezpośrednich produktów społecznych i bezpośredniej pracy społecznej. Jak zauważył Engels: **"Z chwilą gdy społeczeństwo bierze w posiadanie środki produkcji i stosuje je do produkcji w formie bezpośredniego uspołecznienia, praca każdej jednostki, niezależnie od tego, jak różne jest jej szczególne zastosowanie, staje się od początku bezpośrednią pracą społeczną."** ② Przez długi okres czasu w społeczeństwie socjalistycznym środki produkcji są częściowo zawłaszczane przez społeczeństwo jako całość, a częściowo przez masy pracujące kolektywnie, i nie osiągnęło społeczeństwo socjalistyczne jeszcze punktu, w którym wszystkie środki produkcji są zawłaszczane przez społeczeństwo jako całość. Ale jest to przecież początek społecznego zawłaszczania środków produkcji. W ten sposób towary społeczne i wytwarzająca je praca również zaczynają mieć bezpośrednio społeczny charakter. Produkty wytwarzane przez samych ludzi przestały być obcą siłą i zaczęły służyć zaspokajaniu potrzeb samych ludzi pracy. **"W społeczeństwie burżuazyjnym to przeszłość dominuje nad teraźniejszością, w społeczeństwie komunistycznym to teraźniejszość dominuje nad przeszłością".** ③ W społeczeństwie socjalistycznym nastąpił ten historycznie doniosły początek, wyznaczający początek nowego historycznego etapu produkcji społecznej. Produkt socjalistyczny zaczął mieć bezpośredni charakter społeczny i pod tym względem posiada już czynniki komunizmu, ale jest to jeszcze bardzo niedojrzały bezpośredni produkt społeczny, noszący jeszcze w różnym stopniu powiązania lub ślady prywatnych produktów starego społeczeństwa. Pytanie brzmi, dlaczego produkty wytwarzane w ramach

socjalistycznej własności publicznej nadal mają powiązania lub ślady produktów prywatnych. Wiąże się to ze stopniem dojrzałości socjalistycznej wspólnoty. W społeczeństwie socjalistycznym, choć własność uległa zmianie i socjalistyczne dobra wspólne zastąpiły własność prywatną, nadal istnieją dwa rodzaje socjalistycznych dóbr wspólnych, a mianowicie własność powszechna i własność kolektywna. Oznacza to, że nadal istnieją różni właściciele środków produkcji i że burżuazyjne prawa ludzi w odniesieniu do posiadania środków produkcji nie zostały jeszcze całkowicie zniesione. Sytuacja ta nie może nie znaleźć odzwierciedlenia w stosunkach posiadania produktów. W przypadku socjalistycznego przedsiębiorstwa kolektywnego, choć wytwarzane przez nie produkty nie są już prywatne, nie są one jeszcze własnością pracowników całego społeczeństwa, lecz jedynie pracowników przedsiębiorstwa kolektywnego. Siła robocza wytwarzająca te produkty również nie jest zorganizowana w ramach całego społeczeństwa, lecz jedynie w ramach przedsiębiorstwa kolektywnego. Ilość pracy żywej i materialnej włożonej w produkcję tych produktów oraz wysokość dochodu końcowego, który można uzyskać, są również w pierwszym rzędzie związane z członkami tego kolektywnego przedsiębiorstwa. Dlatego produkty, które są własnością publiczną pracowników przedsiębiorstwa kolektywnego, są z kolei własnością prywatną państwa i innych kolektywów. W tym sensie produkty przedsiębiorstwa kolektywnego i praca przy ich wytwarzaniu noszą powiązania lub ślady prywatnych produktów i prywatnej pracy. Jednak każde przedsiębiorstwo państwowe nadal zachowuje względną niezależność w zakresie produkcji i funkcjonowania, stanowiąc względnie niezależne jednostki gospodarcze. Ta względna niezależność przedsiębiorstw państwowych nie jest kwestią techniczną, lecz relacją ekonomiczną, która pokazuje, że między przedsiębiorstwami państwowymi istnieje jeszcze "granica ty i ja". Tutaj, chociaż nie ma różnych właścicieli, to jednak muszą oni być ze sobą związani w taki sam sposób jakby istnieli różni właściciele, w przeciwieństwie do przyszłego komunistycznego systemu powszechnej własności. Inaczej nie byłoby to wykonalne. W okresie, gdy siły wytwórcze społeczeństwa nie są jeszcze wysoko rozwinięte, a produkty społeczne nie są jeszcze dostępne w wielkiej ilości, zniesienie względnej samodzielności przedsiębiorstw państwowych w zakresie produkcji i działania nie sprzyjałoby ich niezależnej odpowiedzialności przed społeczeństwem, lepszemu mobilizowaniu ich odpowiedzialności i inicjatywy w zakresie produkcji i działania, a tym samym rozwojowi sił wytwórczych społeczeństwa. Ponieważ socjalistyczne przedsiębiorstwa państwowe są nadal względnie niezależnymi jednostkami gospodarczymi, ich produkty i wykorzystywana do ich produkcji praca nie mogą nie mieć pewnych prywatnych powiązań lub śladów.

Produkty pracy socjalistycznej są, z jednej strony, w różnym stopniu bezpośrednio społeczne, a z drugiej strony, w różnym stopniu, noszą powiązania lub ślady prywatności. Na tym polega dwoistość produktu socjalistycznego. Ta dwoistość odzwierciedla specyfikę socjalistycznych stosunków produkcji i sprzeczności. W tej dwoistości produktów socjalistycznych bezpośredni aspekt społeczny jest dominującym aspektem sprzeczności, czyli punktem, w którym produkty socjalistyczne łączą się z produktami komunistycznymi; z drugiej strony aspekt prywatny odzwierciedla powiązania lub ślady starego społeczeństwa i pokazuje, że jest ono nierozerwalnie związane z gospodarką prywatną.

W społeczeństwie socjalistycznym, w którym produkty noszą jeszcze powiązania lub ślady produktów prywatnych, jedna strona nie może uzyskać produktów drugiej strony w drodze bezpośredniej dystrybucji społecznej bez odszkodowania, lecz jedynie poprzez przekształcenie ich w towary i wymianę za równą wartość. Dlatego też państwo socjalistyczne musi również wprowadzić system produkcji i wymiany towarowej.

Sprzeczne wydaje się twierdzenie, że produkty socjalistyczne są jednocześnie bezpośrednio społeczne i że są towarami. W rzeczywistości tak nie jest. Sytuacja ta wynika z faktu, że socjalistyczne społeczeństwo jest nadal społeczeństwem w stanie dojrzewania. Engels zauważył kiedyś, że **"gdy społeczeństwo zawładnie środkami produkcji, produkcja towarowa zostanie zlikwidowana".** ④ Przez **"społeczeństwo zawładnie środkami produkcji"** Engels rozumiał, że wszystkie środki produkcji są już własnością społeczeństwa jako całości. Praktyka międzynarodowego ruchu komunistycznego dowiodła, że przez znaczny okres czasu w społeczeństwie socjalistycznym nie jest jeszcze możliwe, aby wszystkie środki produkcji były własnością całego społeczeństwa, a sam socjalistyczny system powszechnej własności nosi jeszcze pewne powiązania lub ślady własności prywatnej.

---

① Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972 s. 345.

② Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 348.

③ Manifest Komunistyczny. Marks i Engels, Dzieła wybrane, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 266.

④ Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 323.

Tak więc, z jednej strony socjalistyczna własność publiczna czyni produkt społeczny bezpośrednio uspołecznionym; z drugiej strony, socjalistyczna własność publiczna nie jest jeszcze w pełni rozwinięta, tak że produkt społeczny nadal ma pewien prywatny charakter i musi być przekształcony w towar. W ten sposób powstaje unikalne zjawisko polegające na tym, że produkt ma charakter bezpośrednio społeczny, a jednocześnie jest towarem.

W socjalistycznej ekonomii politycznej od dawna funkcjonuje pogląd, że produkcja towarowa w socjalizmie jest "specjalną produkcją towarową", zaprzeczający, że jest ona reliktem gospodarki prywatnej. Stalin niewątpliwie podał wiele naukowych wyjaśnień dotyczących produkcji towarowej w warunkach socjalistycznych, ale uważał też, że ta produkcja towarowa nie jest zwykłą produkcją towarową, lecz specjalną produkcją towarową, która nigdy nie może rozwinąć się w produkcję kapitalistyczną i która wraz z gospodarką pieniężną ma służyć rozwojowi i utrwaleniu produkcji socjalistycznej ①. Historia jednak nie podążyła za tym wnioskiem. To właśnie na glebie tak zwanej "specjalnej produkcji towarowej" kapitalizm i burżuazja rozkwitły w ZSRR i ostatecznie doprowadziły do kontrrewolucyjnego zamachu stanu dokonanego przez burżuazyjnych przywódców Partii Komunistycznej, Chruszczowa i Breżniewa, którzy przywrócili kapitalizm w ZSRR.

Przewodniczący Mao, opierając się na podstawowych zasadach marksizmu, podsumował historyczne doświadczenia związane z wdrażaniem systemu towarowego w warunkach socjalizmu i wskazał, że **"to, co mamy obecnie, to system towarowy"; "nadal istnieje ośmiopoziomowy system płac***, dystrybucja według pracy i wymiana pieniędzy, które nie różnią się zbytnio od starego społeczeństwa. Różnica polega na tym, że zmienił się system własności."** ② W zmienionym systemie własności towary nie są już wymieniane jako produkty kapitału, ale jako produkty państwa i kolektywu. Charakteryzuje się on następującymi cechami: ucieleśnia głównie relacje wzajemnej wymiany między dwiema klasami robotniczymi - robotnikami i chłopami; po drugie, jest realizowany głównie pod kierunkiem socjalistycznego planowania państwowego i bezpośrednio zaspokaja potrzeby socjalistycznego państwa i ludu; po trzecie, w porównaniu ze społeczeństwem kapitalistycznym zakres towarów został znacznie ograniczony, praca nie jest już towarem, podobnie jak zasoby naturalne, takie jak ziemia i złoża mineralne; wymiana towarów między przedsiębiorstwami socjalistycznymi w ramach powszechnej własności, czyli w ramach tej samej własności, również zaczęła ulegać zmianom jakościowym w porównaniu z wymianą towarów między różnymi właścicielami. Jednak tak długo, jak istnieją towary i produkcja towarowa, tak długo

utrzymują się ogólne cechy właściwe dla produkcji towarowej. Po pierwsze, towar ma zarówno wartość użytkową, jak i ekonomiczną oraz że istnieje nieunikniona sprzeczność między wartością użytkową a wartością ekonomiczną, pracą konkretną a abstrakcyjną, pracą prywatną a społeczną. W społeczeństwie socjalistycznym, chociaż praca zaangażowana w produkcję towarów jest zasadniczo pracą zbiorową pod kierunkiem planowania państwowego i ma charakter bezpośredniej pracy społecznej, istnieją również obrzędy lub ślady pracy prywatnej. Po drugie, w grę wchodzi prawo wartości, które jest podstawowym prawem produkcji towarowej. Wartość towaru jest nadal określana przez społecznie niezbędny czas pracy do jego wytworzenia. Tak więc różne socjalistyczne przedsiębiorstwa produkujące towary będą mogły zarobić więcej, jeśli ich indywidualny czas pracy będzie niższy od społecznie niezbędnego czasu pracy; zarobią mniej, a nawet stracą pieniądze, jeśli ich indywidualny czas pracy będzie wyższy od społecznie niezbędnego czasu pracy. Po trzecie, pieniądz jako ogólny równoważnik nadal istnieje. Wartość towaru musi być wyrażona w pieniądzu, tj. jako cena. W społeczeństwie socjalistycznym wartość towarów i ich ceny nadal są rozbieżne. Ponieważ rozbieżność między ceną a wartością różni się w zależności od towaru, przy czym niektóre towary kosztują więcej niż wartość, inne mniej więcej tyle samo co wartość, a jeszcze inne mniej niż wartość, powoduje to, że producenci różnych towarów otrzymują nierówne ilości dochodu za równe ilości pracy. Te okoliczności pokazują, że dopóki produkty są towarami, a produkcja społeczna przybiera formę produkcji towarowej, dopóty utrzymują się pozornie równe, a w rzeczywistości nierówne burżuazyjne prawa prawne właściwe dla produkcji towarowej.

W społeczeństwie socjalistycznym istnienie systemu towarowego oraz związanych z nim kategorii ekonomicznych i praw - towarów, wartości, pieniądza, cen i prawa wartości - jest obiektywnie konieczne. Kierując się rewolucyjną linią proletariatu, można go wykorzystać w służbie umacniania sojuszu robotniczo-chłopskiego i rozwoju gospodarki socjalistycznej. Dlatego błędem jest przedwczesna próba pozbycia się go lub nieuważne studiowanie i wykorzystywanie go. Ale gospodarka towarowa jest przecież starą glebą kapitalizmu, a burżuazyjna władza prawna ucieleśniona w produkcji towarowej i wymianie towarowej jest ważną ekonomiczną podstawą produkcji kapitalizmu i burżuazji. Dzieje się tak dlatego, że dopóki produkty społeczne noszą jeszcze powiązania lub ślady produktów prywatnych, dopóki istnieje system towarowy, dopóty kalkuluje się wartość produkcji i kalkuluje się zyski, będzie istniał i powstaje podatny grunt dla uprawy wartości produkcji i zysku. Niewielka grupa ludzi, zwłaszcza ci, którzy chcą wykorzystać burżuazyjną władzę prawną systemu towarowego, aby wyrosnąć na elementy neoburżuazyjne,

wykorzysta okazję do zbicia fortuny i wejścia w posiadanie coraz większej ilości towarów i pieniędzy, aby spolaryzować społeczeństwo. Dlatego burżuazyjna władza prawna systemu towarowego musi zostać ograniczona pod dyktaturą proletariatu. W przeciwnym razie kapitalizm i burżuazja będą rosły jeszcze szybciej. Argument, że socjalistyczna produkcja towarowa nie może doprowadzić do powstania kapitalizmu i burżuazji, jest nie tylko nieprawdziwy, lecz także z pewnością zostanie wykorzystany przez rewizjonistów. Radziecka grupa zdrajców przejęła i "rozwinęła" ten pogląd do granic możliwości, aby opowiedzieć się za tym, że produkcja towarowa w ich przypadku "nie ma ani jednego atomu, który miałby miejsce w kapitalizmie", "nie może być podstawą do rozwoju kapitalistycznego", "nie może prowadzić do indywidualnego bogacenia się i tworzenia czynników kapitalistycznych", i "nie może przekształcić się w produkcję kapitalistyczną". Mówiąc to, starali się jedynie sparaliżować i oszukać naród radziecki, a tym samym pozwolić na rozszerzenie stosunków towarowo-pieniężnych i ukryć fakt przywrócenia kapitalizmu na pełną skalę.

Jak powinniśmy rozumieć i traktować burżuazyjną władzę prawną w socjalistycznej produkcji towarowej, czy powinniśmy aktywnie tworzyć warunki do jej stopniowego ograniczania, czy też wzmacniać ją i rozszerzać? Jest to wielkie pytanie, które ma wpływ na to, czy dyktatura proletariatu może zostać wzmocniona, i stanowi ważny aspekt walki pomiędzy dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami. Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, burżuazyjni marszałkowie zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Partii, rozpaczliwie opowiadali się za "czterema wolnościami"**** oraz "trzema wolnościami i jednym zestawem"***** w celu przywrócenia kapitalizmu, promując "pierwszeństwo zysku" i rozszerzali burżuazyjną władzę prawną w systemie towarowym, próbując przekształcić produkcję socjalistyczną w kapitalistyczną w celu osiągnięcia zysku. W sferze ekonomicznej walka między proletariatem a burżuazją zawsze przejawia się jako walka między ograniczeniem a przeciw-ograniczeniem. Zanim przekształcenie własności zostanie zasadniczo zakończone, proletariat musi ograniczyć rozwój prywatnego kapitalizmu i zapobiec jego destrukcyjnym skutkom; po zasadniczym zakończeniu przekształcenia własności proletariat musi ograniczyć burżuazyjną władzę prawną i zapobiec odbudowie kapitalizmu. To ograniczenie jest podstawą postępu. Jeśli nie ma ograniczeń, socjalizm nie może się rozwijać, i czynnik komunistyczny nie może się rozwijać. Tylko wtedy, gdy zostaną nałożone ograniczenia na burżuazyjną władzę prawną w zakresie systemu towarowego i zostaną stworzone warunki do stopniowej eliminacji śladów produktów prywatnych, tak że produkcja społeczna rozwinie się w bezpośrednią produkcję społeczną komunizmu, a produkty społeczne w bezpośrednie

produkty społeczne komunizmu, tylko wtedy ostatecznie znikną towary i produkcja towarowa, a gleba, która rodzi kapitalizm i burżuazję, zostanie ostatecznie wykorzeniona.

---

① Zob. Ekonomiczne Problemy Socjalizmu w ZSRR. Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1961, s. 13.

② Źródło: Dziennik Ludowy, 22 lutego 1975 r.

Dopisy Tłumacza:

* Chiński idiom:

Znaczy coś w przybliżeniu: podążać za winoroślą by dotrzeć do melona -- śledzić kogoś (coś) przez wskazówki; podążać za wskazówką i schwytać sprawcę (coś)

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%A1%BA%E8%97%A4%E6%91%B8%E7%93%9C

** Żywa siła robocza

Praca żywa to proces polegający na umysłowym i fizycznym wysiłku pracowników przy wytwarzaniu dóbr materialnych. Żywa praca to praca ludzka w stanie płynnym. W procesie produkcji materialnej tylko poprzez wkład pracy żywej środki produkcji mogą zostać przekształcone w inną formę wartości użytkowej, która zaspokaja potrzeby ludzi i staje się nowym produktem. Bez żywej siły roboczej środki produkcji są tylko stertą martwych rzeczy. Żywa siła robocza jest decydującym czynnikiem w produkcji społecznej. Proces pracy polega na wytwarzaniu wartości użytkowej za pomocą żywej pracy. Rozwój nauki i techniki oraz wzrost produktywności społecznej doprowadziły do wykorzystania coraz większej ilości środków produkcji w danym okresie czasu, przy czym ilość pracy żywej zawartej w jednostce produktu miała tendencję do zmniejszania się, a wydajność pracy wzrastała. W warunkach produkcji towarowej żywa praca z jednej strony przenosi wartość środków produkcji na nowy produkt, a z drugiej strony kondensuje się w nowym produkcie, tworząc nową wartość.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E6%B4%BB%E5%8A%B3%E5%8A%A8/5595700

*** Wcześniej wspomniane, kliknij na: Ośmiopoziomowy system płac

**** Cztery Wolności:

„Okazuje się, że "Cztery Wolności" to "wolność lichwy, wolność zatrudniania pracowników, wolność kupowania i sprzedawania ziemi, oraz wolność prowadzenia biznesu", nic więc dziwnego, że Przewodniczący Mao musiał skrytykować je jako trujący chwast i całkowicie wyplenić. (Dziś "Cztery Wolności" zakorzeniły się i rozkwitły wszędzie w Chinach, powodując masowe bezrobocie wśród robotników, przymusowe wywłaszczenie ziemi chłopskiej, powszechny hazard i narkomanię oraz powszechność triad i korupcji, co pokazuje, że Przewodniczący Mao i jego towarzysze mieli rację, krytykując masowo ten "trujący chwast"”

http://www.wyzxwk.com/Article/zatan/2010/12/190062.html

***** Trzy wolności i jeden zestaw

„To znaczy, zachowanie samowystarczalnej ziemi i wolnego rynku, wprowadzenie samowystarczalności i zlecanie produkcji gospodarstwom domowym. Chłopi i oddolne kadry w wielu miejscach wypróbowały ten system około 1961 r. Praktyka ta została potępiona na dziesiątej sesji plenarnej ósmego komitetu centralnego Komunistycznej Partii Chin (KPC) jako "wiatr pojedyńczości"*, a później oskarżona o "podążanie drogą kapitalistyczną". Po Trzeciej Sesji Plenarnej Jedenastego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin, system odpowiedzialności rodzinnej i inne polityki realizowane na obszarach wiejskich Chin były w rzeczywistości kontynuacją i wzmocnieniem "trzech wolności i jednego zestawu".”

https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%89%E8%87%AA%E4%B8%80%E5%8C%85/7299488

„Komunistyczna Partia Chin, opierając się na swoim rozumieniu marksizmu-leninizmu i próbkach praktyki radzieckiej, uważała, że socjalistyczne rolnictwo powinno być kolektywne, jednolite, kolektywnie prowadzone, kolektywnie pracujące i jednolite w dystrybucji, inaczej nie byłoby socjalizmem, więc w swoim ideologicznym rozumieniu uważała, że zlecanie produkcji gospodarstwom domowym i rodzinom jest przeciwieństwem kolektywnej gospodarki i drogą do kapitalizmu.”

https://zhuanlan.zhihu.com/p/159003114

* Wiatr Pojedyńczości:

Styl pracy sprzyjający produkcji własnej / Tendencja do przywracania gospodarstw jednoosobowych

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%8D%95%E5%B9%B2%E9%A3%8E

Sekcja II. Podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu

Dwoistość socjalistycznego procesu produkcji i jego dominujące aspekty

Produkt w warunkach socjalistycznych zaczyna mieć od razu charakter społeczny, ale jednocześnie ma jeszcze pewien charakter prywatny i jest nadal towarem. Sytuacja ta nie może nie znaleźć odzwierciedlenia w procesie produkcji, tak że socjalistyczny proces produkcji jest jednocześnie procesem produkcji towarowej, tak że dwoistość procesu produkcji jako towaru pozostaje. To znaczy: z jednej strony jest to proces pracy, w którym praca producenta, jako praca konkretna, tworzy wartość użytkową; z drugiej strony, jako praca abstrakcyjna, tworzy ona również nową wartość.

Proces produkcji towarowej jest jednością tego procesu pracy i procesu tworzenia wartości. Ponieważ produkcja towarowa w warunkach socjalizmu jest produkcją towarową opartą na publicznej własności środków produkcji, dwoistość procesu produkcyjnego ma znowu swoje własne cechy.

Badanie tych cech jest ważne dla dalszego wyjaśniania natury produkcji socjalistycznej, jest zatem ważne rozważanie nad tym.

Proces pracy, rozpatrywany z punktu widzenia prostych elementów produkcji, bez względu na jakąkolwiek szczególną formę społeczną, jest procesem, w którym ludzie zdolni do pracy, używając różnych środków pracy, działają na przedmiot pracy w celu wytworzenia pożądanych produktów, jest to celowa działalność, która tworzy wartość użytkową, proces materialnej transformacji między człowiekiem a naturą. Jednak każdy proces pracy zawsze odbywa się w pewnym kontekście społecznym. Dlatego każdy proces pracy odzwierciedla nie tylko relacje między człowiekiem a naturą, ale także koniecznie relacje społeczne między człowiekiem a człowiekiem. Z tej perspektywy proces pracy w systemie socjalistycznym bardzo różni się od procesu pracy w systemie kapitalistycznym.

Proces pracy w ustroju kapitalistycznym jest procesem, w którym kapitalista zużywa pracę robotników i charakteryzuje się tym, że robotnicy pracują pod nadzorem kapitalisty, a produkty ich pracy należą do kapitalisty. Oznacza to, że praca w systemie kapitalistycznym jest pracą najemną, pracą niewolniczą i ciężką pracą dla wyzyskanych.

W systemie socjalistycznym ludzie pracy po raz pierwszy stają się panami państwa i przedsiębiorstwa, a socjalistyczny proces pracy nabiera w ten sposób nowego, niespotykanego w historii charakteru. Socjalistyczny proces pracy jest procesem, w którym robotnicy, chłopi i inni ludzie pracy tworzą bogactwo materialne dla dobra

samej klasy robotniczej i charakteryzuje się tym, że lud pracujący świadomie angażuje się w zorganizowaną i planową pracę jako panowie socjalistycznej produkcji, a produkty pracy pozostają do dyspozycji samej klasy robotniczej i są wykorzystywane do zaspokajania potrzeb socjalistycznego państwa i ogółu ludzi pracy. Socjalistyczny proces pracy jest więc niewyzyskującym, planowym procesem pracy. W tym sensie socjalistyczny proces pracy zawiera już w sobie element bezpośredniej pracy społecznej.

Jednakże społeczeństwo socjalistyczne jest społeczeństwem, w którym istnieją klasy. Obok klasy robotniczej istnieje również klasa wyzyskująca. Pierwotni wyzyskiwacze, w społeczeństwie socjalistycznym, jeśli nie pracują, to nie mogą jeść, a więc również muszą pracować. Dla wyzyskiwaczy ich praca jest zawsze przymusowa. Istnieje oczywiście zasadnicza różnica w charakterze tego przymusu nałożonego przez robotników na wyzyskiwaczy i przymusu nałożonego przez wyzyskiwaczy na robotników - w przeszłości wyzyskiwacze zmuszali robotników do pracy, aby ich wyzyskiwać. Teraz robotnicy zmuszają wyzyskiwaczy do pracy, aby stopniowo przekształcić ich w samodzielnych ludzi pracy w trakcie ich pracy. Socjalistyczny proces pracy jest więc jednocześnie procesem transformacji wyzyskiwaczy i ma treść społecznie klasową.

Socjalistyczny proces pracy, ze strony ludzi pracy, również nosi jeszcze obrzędy lub ślady starego społeczeństwa. Dzieje się tak dlatego, że stary społeczny podział pracy, odziedziczony po społeczeństwie kapitalistycznym, musi być stopniowo eliminowany na całym socjalistycznym etapie historycznym. W okresie socjalistycznym, chociaż proletariat i ludzie pracy w znacznej mierze uwolnili się z łańcuchów własności prywatnej i z wyzysku, praca nie stała się jeszcze pierwszą koniecznością życiową wszystkich pracowników, a część pracy robotnika jest nadal wykonywana dla niego samego i jego rodziny. Ta spuścizna czy ślad starego społeczeństwa w charakterze pracy zostanie ostatecznie usunięta dopiero w zaawansowanym stadium komunizmu.

Te cechy socjalistycznego procesu pracy powinny być również odzwierciedlone w procesie tworzenia wartości.

Dopóki produkt jest towarem, to ucieleśnia dwoistość pracy: pracę konkretną i pracę abstrakcyjną. Praca konkretna tworzy wartość użytkową, a praca abstrakcyjna tworzy wartość ekonomiczną. Wartość odzwierciedla pewną relację społeczną. W różnych warunkach społeczno-ekonomicznych wartość odzwierciedla odmienne stosunki społeczne i kształci się w różny sposób.

W prostej gospodarce towarowej chłop lub rzemieślnik produkuje za pomocą należących do niego środków produkcji, a produkty jego pracy i wartość stworzona przez pracę zmaterializowaną w tych produktach w sposób naturalny należą do niego. Kiedy towar zostaje sprzedany, odzyskuje on wartość środków produkcji zużytych w procesie produkcji i jednocześnie uzyskuje nową wartość stworzoną przez jego żywą pracę; ta nowa wartość jest, ogólnie mówiąc, wystarczająca, by zrekompensować mu wartość środków utrzymania potrzebnych do utrzymania reprodukcji jego pracy. W ten sposób proces produkcyjny może być kontynuowany w skali prostej reprodukcji. Proces kształtowania się wartości w warunkach prostej produkcji towarowej Marks nazwał procesem zwykłego kształtowania się wartości.

W warunkach kapitalistycznych kapitaliści prowadzą działalność w zakresie produkcji towarów w celu wyzyskania wartości dodatniej robotników. Poprzez produkcję i sprzedaż towarów kapitalista odzyskuje wartość środków produkcji zużytych w procesie produkcji, podczas gdy nowa wartość wytworzona przez żywą pracę robotników nie tylko rekompensuje kapitaliście zmienny kapitał zużyty na zakup pracy, lecz także pozostawia nadwyżkę. Ta nadwyżka to wartość dodatnia, która została wyzyskana przez kapitalistę. Marks nazwał te procesy kształtowania się wartości w produkcji kapitalistycznej procesem pomnażania wartości. Kategoria procesów pomnażania wartości odzwierciedla relacje między kapitałem a pracą najemną, polegające na dominacji i podporządkowaniu, wyzysku i eksploatacji.

W procesie produkcji socjalistycznej praca producenta, jako praca abstrakcyjna, tworzy nową wartość. Czy ta nowa wartość stworzona przez producenta powinna w całości trafić do indywidualnego producenta? Nie. W celu osiągnięcia reprodukcji socjalistycznej i zaspokojenia różnych wspólnych potrzeb ludzi pracy, społeczeństwo musi dysponować różnymi funduszami społecznymi. Te fundusze społeczne mogą pochodzić jedynie z nowej wartości tworzonej przez producentów. Gdyby nowo powstałe wartości należały wyłącznie do indywidualnego producenta, gospodarka socjalistyczna nie mogłaby się rozwijać i reprodukować, lecz tylko utrzymywać prostą reprodukcję, a wspólne potrzeby ludzi pracy nie zostałyby zaspokojone. Dlatego w społeczeństwie socjalistycznym wartość nowo wytworzona przez producentów musi być podzielona na dwie części: jedna część trafia do producentów jako ich osobisty fundusz konsumpcyjny, do ich dyspozycji, na zaspokojenie różnych potrzeb życiowych. Druga część, jako różne fundusze społeczne, czyli całkowity dochód społeczny, zostaje oddana do dyspozycji całego społeczeństwa i jest wykorzystywana do stopniowego rozwoju produkcji socjalistycznej oraz do zaspokajania różnych wspólnych potrzeb wszystkich ludzi pracy.

Sytuacja ta pokazuje, że w społeczeństwie socjalistycznym praca producenta jest w rzeczywistości również podzielona na dwie części: jedną część można nazwać pracą, która tworzy fundusz społeczny, a drugą część można nazwać pracą, która tworzy osobisty fundusz konsumpcyjny producenta.

Rozróżnienie między nową wartością tworzoną przez producentów w systemie socjalistycznym jako osobisty fundusz konsumpcyjny producenta i fundusz społeczny, a rozróżnieniem między nową wartością tworzoną przez pracowników w systemie kapitalistycznym jako płaca i wartość dodatnia, to dwie zasadniczo różne rzeczy. W systemie kapitalistycznym rozróżnienie między płacą a wartością dodatnią odzwierciedla stosunki wyzysku w kapitalizmie. Tam praca robotnika jest towarem, rządzącym się prawem wartości, a płaca jest ceną pracy. Bez względu na to, jak wielka wartość jest nowo tworzona przez robotnika, część, która przypada samemu robotnikowi, jest zawsze równoważna jedynie wartości tych środków utrzymania, które są niezbędne do podtrzymania reprodukcji pracy. Pozostała część, wartość dodatnia, jest nie tylko przywłaszczana przez kapitalistów bez rekompensaty, ale z kolei staje się środkiem zwiększającym wyzysk robotników. W systemie socjalistycznym część wartości wytworzonej przez pracę producenta jest oddawana do dyspozycji społeczeństwa, tworząc fundusz społeczny, ale on, jako członek społeczeństwa, ma również udział w korzyściach płynących z tych funduszy społecznych, które on i inni pracownicy wspólnie zapewniają. Cała wartość wytworzona przez producenta jest wykorzystywana, bezpośrednio lub pośrednio, dla dobra ludzi pracy. Podział między funduszem spożycia indywidualnego producenta a funduszem społecznym regulowany jest koniecznością zachowania równowagi między ogólnym i indywidualnym interesem ludu pracującego oraz między interesem długofalowym a bieżącym. Dlatego też proces kształtowania się wartości w ustroju socjalistycznym różni się zarówno od zwykłego procesu kształtowania się wartości w prostej produkcji towarowej, jak i od procesu pomnażania wartości w produkcji kapitalistycznej; jest to proces tworzenia wartości, który odzwierciedla jedyne w swoim rodzaju socjalistyczne stosunki produkcji. Socjalistyczny proces produkcji jest połączeniem tego bezpośredniego procesu pracy społecznej z procesem tworzenia wartości.

Dominujący aspekt sprzeczności produkcji społecznej ucieleśnia obiektywny cel tej produkcji społecznej i odzwierciedla najbardziej istotne relacje w tej produkcji społecznej. Nie jest ona wybierana przez samych ludzi, ale w ostatecznym rozrachunku jest określona przez charakter własności środków produkcji, zależnie do której klasy należą środki produkcji, to produkcja społeczna nie może nie służyć interesom tej klasy.

W warunkach kapitalistycznej własności środków produkcji proces pracy dostarcza również wartość użytkową, ale nie jest to celem kapitalistycznej produkcji. Kapitaliści otwierają fabryki, aby wyzyskiwać pracowników i czerpać zyski poprzez proces pomnażania wartości. Pomnażanie wartości jest dominującym aspektem produkcji kapitalistycznej i ucieleśnia najistotniejszą relację w produkcji kapitalistycznej. Marks wskazywał, że **"celem kapitału nie jest zaspokajanie potrzeb, lecz produkcja zysku"** ① ;**"kapitał i jego własne pomnażanie wyrażają się jako początek i koniec produkcji, jako motyw i cel produkcji".** ②

Socjalistyczna własność publiczna środków produkcji sprawia, że produkcja społeczna musi służyć zaspokojeniu potrzeb proletariatu i ogółu ludzi pracy. Potrzeby ludzi, czy to wspólne czy indywidualne, długofalowe czy bieżące, muszą być zaspokajane za pomocą różnego rodzaju wartości użytkowych, czyli dóbr materialnych. Proces pracy polegający na wytwarzaniu wartości użytkowej, realizowany systematycznie w celu zaspokojenia różnych potrzeb ludzi pracy, jest więc dominującym aspektem produkcji socjalistycznej, uosabiającym obiektywny cel produkcji socjalistycznej i najistotniejsze stosunki w produkcji socjalistycznej. Proces tworzenia wartości jest podporządkowany procesowi pracy polegającemu na tworzeniu wartości użytkowej. W socjalistycznym procesie produkcji całkowicie konieczne jest rozliczanie się z wykonanej pracy oraz obliczanie zysków i strat. Jednak to, co i ile się produkuje, nie może być uzależnione od wielkości produkcji czy wysokości zysku, ale od potrzeb ludzi pracy jako całości. Jeśli istnieją pilne potrzeby ludzi pracy, to musimy zrobić wszystko, co w naszej mocy, by zwiększyć produkcję aby tym potrzebom dogodzić, nawet jeśli będzie się to wiązało z tymczasowymi stratami. Z drugiej strony, jeśli potrzeby ludzi pracy nie są tak pilne, to nawet jeśli produkcja jest duża, a zyski wysokie, nie należy samowolnie zwiększać produkcji. Przyczyną, dla której przedsiębiorstwa socjalistyczne muszą rozliczać koszty pracy i obliczać zyski i straty, jest obniżenie kosztów produkcji, tak aby można było nie tylko zrekompensować je wartościowo, ale także zapewnić coraz większą ilość środków społecznych, aby rozwijać produkcję w wysokim tempie i zwiększać podaż produktów społecznych. W ostatecznym rozrachunku proces tworzenia wartości jest podporządkowany procesowi pracy, a celem pozostaje tworzenie coraz większego bogactwa społecznego, aby zaspokoić potrzeby ludzi pracy jako całości. Jeszcze przed triumfem Rewolucji Październikowej Lenin wskazywał, że w społeczeństwie socjalistycznym **"bogactwo stworzone przez wspólną pracę służy wszystkim ludziom pracy, a nie małej grupie bogaczy."** ③ Celem socjalistycznej produkcji jest zaspokojenie potrzeb wszystkich ludzi pracy Co więc konkretnie obejmuje ta potrzeba?

Obejmuje ona przede wszystkim potrzeby związane z poprawą życia materialnego i kulturalnego proletariatu i ludzi pracy. Engels już dawno temu zauważył, że po zastąpieniu systemu kapitalistycznego przez system socjalistyczny, **"dzięki produkcji społecznej będzie można zapewnić wszystkim członkom społeczeństwa nie tylko bogate i coraz bardziej dostatnie życie materialne, ale także pełny i swobodny rozwój oraz wykorzystanie ich możliwości fizycznych i intelektualnych".** ④ Lenin wskazywał również, że społeczeństwo socjalistyczne **"w pełni zagwarantuje dobrobyt wszystkich członków społeczeństwa oraz ich pełny i swobodny rozwój".** ⑤ Oznacza to, że produkcja socjalistyczna nie tylko zapewni coraz lepszą materialną i kulturalną poprawę warunków życia robotników, ale także zapewni stopniowe uwalnianie robotników z kajdan starego, istniejącego od tysięcy lat społecznego podziału pracy oraz wszechstronny rozwój ich zdolności fizycznych i intelektualnych, służący stopniowemu zmniejszaniu różnic między robotnikami a chłopami, między miastem a wsią, między pracą umysłową a fizyczną.

Potrzeby proletariatu i ludzi pracy obejmują również te związane z umocnieniem dyktatury proletariatu i umocnieniem obrony narodowej. Zaspokojenie tych potrzeb jest ważnym warunkiem wstępnym dla zaspokojenia potrzeby poprawy życia materialnego i kulturalnego. Istnieje również niebezpieczeństwo przywrócenia kapitalizmu w społeczeństwie socjalistycznym oraz zagrożenie przewrotem i agresją ze strony imperializmu i socjal-imperializmu. Jeśli proletariat i lud pracujący nie utrzymają zdecydowanie swojej władzy politycznej, nie umocnią obrony narodowej i nie zagwarantują bezpieczeństwa swojego kraju, reakcjoniści i klasy wyzyskujące w kraju i za granicą powrócą.

Jednocześnie proletariat i ludzie pracy jasno rozumieją że: **sam proletariat nie może być ostatecznie wyzwolony, jeśli nie może wyzwolić całej ludzkości.** ⑥ Potrzeby proletariatu i ludzi pracy obejmują zatem również konieczność wspierania rewolucyjnych walk narodów świata.

---

① Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 285.

② Tamże, s. 278.

③ "Majówka". Dzieła wszystkie Lenina, t. 7, s. 185.

④ Engels, "Anty-Dühring". Marks i Engels, Dzieła wybrane, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972 s. 322.

⑤ Projekt programu Socjaldemokratycznej Partii Pracy Rosji. Lenin, Dzieła wszystkie Lenina, t. 6, s. 11.

⑥ Cytaty Przewodniczącego Mao. Źródło: Dziennik Ludowy, 29 czerwca 1967 r.

Wymienione wyżej potrzeby proletariatu i ludu pracującego, zwłaszcza te, które ucieleśniają długofalowe i integralne interesy ludu pracującego, mają być zjednoczone poprzez państwo dyktatury proletariatu. Można zatem powiedzieć, że celem produkcji socjalistycznej jest również zapewnienie zaspokojenia rosnących potrzeb socjalistycznego państwa i ludu. Podsumowując, produkcja socjalistyczna ma służyć podnoszeniu materialnego i kulturalnego poziomu życia ogółu ludzi pracy, ma służyć umacnianiu dyktatury proletariatu, umacnianiu obrony narodowej i wspieraniu rewolucyjnych walk narodów świata. W ostatecznym rozrachunku ma ona służyć ostatecznej likwidacji klas i osiągnięciu komunizmu. Ten cel socjalistycznej produkcji jest określony przez charakter socjalistycznej własności środków produkcji oraz przez obiektywne warunki krajowej i międzynarodowej walki klasowej w historycznym okresie socjalizmu, a nie jest czymś subiektywnym i dowolnym.

Już podczas naszej wewnętrznej wojny rewolucyjnej Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że pierwszą zasadą pracy finansowej i gospodarczej na terenach objętych rewolucją jest: **"Rozwijać produkcję i zapewnić dostawy".** ① Omawiając budowę gospodarczą obszarów zaplecza rewolucji pod kierownictwem socjalistycznej gospodarki publicznej, Przewodniczący Mao zaznaczył, że **"celem odbudowy i rozwoju produkcji na obszarach zaplecza rewolucji jest z jednej strony poprawa warunków bytowych ludności, a z drugiej strony wsparcie ludowej wojny wyzwoleńczej".** ②

Po wejściu Chin w historyczny okres socjalizmu, Przewodniczący Mao przedstawił wielką strategiczną politykę **"przygotowania do wojny, przygotowania do głodu i przygotowania dla ludu*"**, aby kierować rozwojem produkcji socjalistycznej i gospodarki narodowej jako całości.

Powyższe zasady i polityka przedstawione przez Przewodniczącego Mao w pełni ucieleśniały obiektywny cel socjalistycznej produkcji. Pod przewodnictwem proletariacko-rewolucyjnej linii, wytycznych i polityki Przewodniczącego Mao, socjalistyczna produkcja w Chinach rozkwitła, nie tylko zapewniając ciągłą poprawę materialnego i kulturalnego poziomu życia ludzi, ale także konsolidując i wzmacniając dyktaturę proletariatu i wspierając sprawę światowej rewolucji.

---

① "Powitanie nowego punktu kulminacyjnego chińskiej rewolucji". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967 s. 1112.

② Przemówienie na spotkaniu kadr w Jinsui. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1206.

Celem produkcji socjalistycznej jest służba proletariatowi i ludziom pracy, co określają socjalistyczne stosunki produkcji; organizowanie produkcji socjalistycznej zgodnie z tym celem będzie z kolei umacniać i rozwijać socjalistyczne stosunki produkcji, rozszerzać czynnik komunistyczny socjalistycznych stosunków produkcji i ograniczać postęp burżuazyjnej władzy prawnej. Jednakże produkcja socjalistyczna jest jednocześnie produkcją towarową, która z konieczności pociąga za sobą wymianę równoważników [rzeczy o równej wartości] oraz kalkulację kosztów i zysków. Zaprzeczając istnieniu produkcji towarowej i zysku w warunkach socjalizmu, Bukharin powiedział: "W warunkach dominacji proletariatu produkcja jest produkcją służącą zaspokojeniu potrzeb społecznych". Lenin odrzucił ten pogląd, stwierdzając, że **"zysk jest również zaspokajaniem potrzeb 'społecznych'. Trzeba powiedzieć: w tych warunkach nadwyżka produktu nie trafia do klasy prywatnych właścicieli, lecz do wszystkich robotników i tylko do nich."** ① W warunkach socjalizmu zysk jest przekształconą formą tej części wartości, którą robotnicy wytworzyli dla społeczeństwa. Mówienie o zysku jest zasadniczo realizacją tej części wartości, która jest dobra dla społeczeństwa jako całości. Ale zysk jest przecież kategorią związaną z wartością. Kiedy wartość każdego produktu przekłada się na planowaną cenę, planowana cena często odbiega od wartości, a odchylenie od wartości jest często różne dla różnych produktów. W rezultacie ta sama ilość pracy jest wykorzystywana do produkcji różnych produktów i osiągane są różne zyski. Ale rentowność produktu nie odzwierciedla stopnia, w jakim społeczeństwo go pragnie. Produkt o wysokiej stopie zysku niekoniecznie jest tym, czego społeczeństwo pilnie potrzebuje, i podobnie produkt o niskiej stopie zysku nie oznacza, że nie jest on społeczeństwu potrzebny. Jeśli jednostronnie dąży się do osiągnięcia zysku, sprzeczność między produkcją a potrzebami społecznymi zostanie zaostrzona, spowoduje to odejście od celu produkcji socjalistycznej i sprowadzi na drogę produkcji kapitalistycznej zorientowanej na zysk, polegającej na pracy dla dużych zysków, małych zysków i żadnej pracy dla braku zysków.

Ponieważ cele produkcji socjalistycznej są również związane z systemem towarowym, stanowi to ważny warunek ekonomiczny dla motywu zysku. Jeśli państwo pod dyktaturą proletariatu nie ograniczy systemu towarowego i pozwoli na rozkwit zysku, to w końcu zmieni cele socjalistycznej produkcji i rozmontuje socjalistyczną gospodarkę. W Związku Radzieckim cele produkcyjne uległy zasadniczej zmianie.

---

① Lenin: Komentarz do książki Bukharina "Gospodarka okresu przejściowego". Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1958. s. 41-42.

Pogoń za zyskiem stała się dla radzieckiej biurokratycznej monopolistycznej burżuazji celem produkcji. Podstawowe prawo ekonomiczne kapitalizmu, prawo wartości dodatniej, zastąpiło podstawowe prawo ekonomiczne socjalizmu. Aby ukryć naturę swojego przywrócenia kapitalizmu, radziecka grupa zdrajców celowo myliła socjalistyczne i kapitalistyczne procesy produkcji, określając je jako jedność procesu pracy i procesu pomnażania wartości; promowała pomnażanie wartości jako aspekt dominujący, mówiąc, że "najważniejszymi wskaźnikami podsumowującymi działalność finansową przedsiębiorstw są zysk i rentowność" i wzywając do "pogoni za zyskiem". Ale czyniąc to, ich reakcyjne oblicze ujawniło się jako desperacka próba zagarnięcia dodatniej wartości stworzonej przez ludzi pracy Związku Radzieckiego.

Aby oszukać masy, grupa radzieckich zdrajców, którzy mienią się socjalistami, ale działają jako kapitaliści, próbowała również wypaczyć cele produkcji socjalistycznej pod innym kątem, głosząc, że "wszystko jest dla dobra człowieka, dla szczęścia człowieka". Współcześni rewizjoniści tak chętnie zastępują cele socjalistycznej produkcji burżuazyjnym welfaryzmem [państwem opiekuńczym], aby zwieść masy takimi "bajkowymi górami i pałacami" jak dobre jedzenie, dobre ubranie i dobre warunki mieszkaniowe, aby ludzie zapomnieli o walce klas, zapomnieli o rewolucji, zapomnieli o podstawowym celu, jakim jest wyeliminowanie klas i osiągnięcie komunizmu, aby ta grupa zdrajców mogła pozwolić sobie na kapitalistyczną odbudowę. W dzisiejszym Związku Radzieckim gospodarka socjalistyczna dawno już przekształciła się w gospodarkę monopolu państwowego, a panami społeczeństwa nie są ludzie pracy, lecz biurokratyczna monopolistyczna burżuazja reprezentowana przez grupę zdrajców Breżniewa. Tak zwane "wszystko dla dobra człowieka" oznacza wszystko dla dobra biurokratycznej monopolistycznej burżuazji. Stali się "bogaci", dobrze odżywieni, dobrze ubrani i dobrze mieszkający, podczas gdy masy ludu pracującego Związku Radzieckiego pogrążały się z powrotem w otchłani ucisku i wyzysku.

Chwycić rewolucję i pobudzić produkcję

Celem produkcji socjalistycznej jest zaspokojenie rosnących potrzeb państwa i ludu; dla osiągnięcia tego celu konieczne jest znaczne rozwinięcie produkcji społecznej, podniesienie wydajności pracy i zwiększenie ogólnej produkcji społeczeństwa. Marks i Engels w Manifeście komunistycznym wskazali, że kiedy proletariat obali burżuazję, wykorzysta swoje polityczne rządy, aby wywłaszczyć kapitalistów, scentralizować wszystkie instrumenty produkcji w swoich rękach **"i zwiększy całkowitą wielkość sił produkcyjnych tak szybko, jak to tylko możliwe ".** ① W początkach istnienia ustroju radzieckiego Lenin również wskazywał, że **"tylko**

poprzez zwiększenie produkcji i podniesienie wydajności pracy państwo radzieckie może odnieść zwycięstwo". ②

Jak zatem można zwiększyć wydajność pracy i rozwinąć produkcję społeczną?

Współcześni rewizjoniści zredukowali rozwój produkcji do zwykłego doskonalenia nauki i techniki oraz środków produkcji, na próżno próbując zaprzeczyć uniwersalnej marksistowskiej prawdzie, że siły wytwórcze mogą być chronione i rozwijane tylko w ramach określonych stosunków produkcji. Ta reakcyjna "teoria wyłącznie produktywności*" jest fundamentalnym zniekształceniem historii ludzkiego społeczeństwa.

Marksizm utrzymuje, że przyjęcie nowej nauki i technologii oraz nowych narzędzi produkcji jest konieczne dla zwiększenia wydajności pracy i rozwoju produkcji społecznej, i że ten aspekt jest niewątpliwie ważny, ale w żadnym wypadku nie jest warunkiem podstawowym. Przewodniczący Mao zaznaczył, że **"Chiny mogą dokonać całkowitej zmiany w swoich perspektywach społeczno-gospodarczych tylko wtedy, gdy dokonają gruntownej transformacji socjalistycznej w zakresie systemu społeczno-gospodarczego, a w zakresie technologii zastosują działanie maszyn we wszystkich sektorach i miejscach, gdzie jest to możliwe."** ③ Przewodniczący Mao podkreślił również, że **"walka klasowa, zmagania produkcyjne i eksperymenty naukowe to trzy wielkie ruchy rewolucyjne mające na celu zbudowanie silnego państwa socjalistycznego".** ④ Byłoby wielkim błędem mówić o rozwoju technologii, o walce o produkcję i eksperymentach naukowych w oderwaniu od walki klasowej, pomijając ustanowienie, utrwalenie i doskonalenie socjalistycznych stosunków produkcji oraz przekształcenie nadbudowy, która nie jest dostosowana do socjalistycznej bazy ekonomicznej.

Choć nauka i technika oraz narzędzia produkcji są ważne, muszą być stworzone przez robotników, opanowane i wykorzystywane przez nich, zanim staną się prawdziwymi siłami wytwórczymi.

---

① Manifest Komunistyczny, Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1,Ludowa Oficyna Wydawnicza,1972,s. 272.

② Ósmy Wszechrosyjski Zjazd KPZR. Lenin, Dzieła wszystkie Lenina, t. 31, s. 454.

③ "O problemach uspółdzielczenia rolnictwa". Pisma wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza 1965, s. 432.

④ Źródło: Dziennik Ludowy, 14 lipca 1964 r.

Chociaż zmiana i rozwój produkcji zaczyna się zawsze od zmiany i rozwoju sił wytwórczych, a przede wszystkim środków produkcji, to jednak ta relacja między człowiekiem a przyrodą jest nierozerwalnie związana z określonymi stosunkami produkcji, które ludzie tworzą w toku swej działalności wytwórczej. Zmiany w stosunkach produkcji są powodowane przez pewien rozwój sił wytwórczych, ale pewien rozwój sił wytwórczych jest również powodowany przez pewne stosunki produkcji. W szczególności niezaprzeczalnym faktem historycznym jest to, że wielki rozwój sił wytwórczych zawsze podąża za wielkimi zmianami w stosunkach produkcji.

W dawnych Chinach, pod rządami imperializmu, feudalizmu i biurokratycznego kapitalizmu, klasa właścicieli ziemskich i klasa kupiecka reprezentowały najbardziej zacofane i reakcyjne stosunki produkcji w Chinach, a takie stosunki produkcji poważnie utrudniały rozwój sił wytwórczych: roczna produkcja stali wynosiła tylko około stu tysięcy ton poza północno-wschodnimi regionami, i prawie nie było tam produkcji maszyn, nie mówiąc już o produkcji samochodów czy samolotów. Dopiero po powstaniu Chińskiej Republiki Ludowej, kiedy własność imperialistyczna, biurokratyczna własność kapitalistyczna i własność feudalna zostały stopniowo wyeliminowane, narodowa własność kapitalistyczna i własność indywidualna zostały stopniowo przekształcone, a socjalistyczne stosunki produkcji zostały zasadniczo ustanowione, społeczne siły wytwórcze kraju rozwinęły się szybko w tempie niespotykanym w starym społeczeństwie.

Czy po ustanowieniu socjalistycznych stosunków produkcji konieczne jest ich dalsze dostosowywanie i zmienianie zgodnie z rozwojem sił wytwórczych? Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, burżuazja wewnątrz Partii, sprzeciwiali się kontynuacji rewolucji pod dyktaturą proletariatu i nalegali, że nie ma już mowy o zmianie stosunków produkcji. Twierdzili oni, że po tym, jak socjalistyczna transformacja własności środków produkcji została w zasadzie zakończona, główną sprzecznością w kraju nie jest już sprzeczność między proletariatem a burżuazją, lecz "sprzeczność między zaawansowanym systemem socjalistycznym a zacofanymi społecznymi siłami wytwórczymi"; nie ma potrzeby dalszego zmieniania stosunków produkcji i nadbudowy. Deng Xiaoping jeszcze bardziej bezczelnie powiedział: **"Tak długo, jak możemy zwiększyć produkcję, możemy to zrobić sami, i nieważne, czy kot jest czarny, czy biały. Ważne, aby łowił myszy."** Ich dziwaczne argumenty zostały skrytykowane podczas rewolucji kulturalnej. Deng Xiaoping powiedział, że będzie "pokutował i zrehabilituje się" i "nigdy nie odwróci się od sprawy". Ale po powrocie do pracy i przejęciu części władzy stanął na czele prawicowego wiatru wstecznego. **"To wciąż jest 'biały kot, czarny kot', czy to imperializm, czy marksizm".** ① "O

ogólnym programie całej pracy partyjnej i narodowej**", opracowany na polecenie Denga Xiaopinga, zawiera rewizjonistyczny program "trzech instrukcji jako zarys", opowiada się za "teorią wyłącznie produktywności" i "teorią wygaśnięcia walki klasowej", jawnie zaprzecza walkę klas jako platformę, sprzeciwia się podstawowemu programowi Partii, manipuluje podstawową linią Partii i zaprzecza, że głównym celem rewolucji socjalistycznej jest burżuazja wewnątrz Partii. Jest to polityczny manifest Deng Xiaopinga na rzecz odbudowy kapitalizmu. „Teoria wyłącznie produktywności", za którą opowiadali się Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping w warunkach socjalizmu, jest repliką "teorii opartej wyłącznie na siłach produkcyjnych", za którą opowiadali się Trocki, Bucharin*** i Wozniesienski**** w warunkach socjalizmu radzieckiego. Około 1920 roku Trocki wykorzystał zapał narodu radzieckiego do ożywienia gospodarki narodowej i zaproponował, aby "wszystko opierało się na kryteriach ekonomicznych", tworząc tak zwaną "atmosferę produkcyjną" i atakując Lenina, mówiąc, że "naszą troską jest zwiększenie produkcji, podczas gdy waszą troską jest tylko formalna demokracja" i że problem jest postrzegany tylko "politycznie". Bukharin, podając się za "buforystę", twierdził, że "nie wolno tracić z oczu czynników politycznych i ekonomicznych", że "względy polityczne i ekonomiczne mają taką samą wartość", używając eklektyzmu***** maskującego się jako materializm dialektyczny. W tym czasie Lenin dokonał głębokiej demaskacji i krytyki błędów Trockiego i Bucharina. Lenin zauważył: **"Polityka nie może być porównywana z ekonomią bez pierwszeństwa. Nie potwierdzić tego, to zapomnieć o najbardziej podstawowym zdrowym rozsądku marksizmu."** Lenin podkreślił również ostro, że ten reakcyjny błąd "wyłącznie produktywności" **"doprowadzi do upadku dyktatury proletariatu, jeśli nie zostanie rozpoznany i skorygowany".** ② W 1931 roku, kiedy kolektywizacja rolnictwa w Związku Radzieckim zaczynała odnosić pierwsze zwycięstwa, Woznesienski ponownie wznowił działalność, publikując artykuł zatytułowany "O socjalistycznych problemach gospodarczych", w którym stwierdził, że:

"Treścią heroicznej i nieustępliwej walki proletariatu i jego partii w całym okresie przejściowym" jest rozwiązanie "sprzeczności między zaawansowanymi socjalistycznymi stosunkami produkcji a stosunkowo zacofanymi siłami wytwórczymi", a głównym zadaniem, jakie stoi przed nami, jest "podniesienie poziomu rozwoju sił wytwórczych". To, za czym opowiadał się Woznesienski, to zmodyfikowana teoretycznie "teoria wyłącznie sił produkcyjnych", rewizjonistyczny fałsz, który Lenin już obalił i który był całkowicie antymarksistowski.

Marksizm uważa, że nawet po ustanowieniu socjalistycznych stosunków produkcji pozostaje zadanie dalszego ich dostosowywania lub zmieniania; rozwój sił

wytwórczych nadal zależy od polityki proletariackiej, która przejmie nad nimi dowództwo i będzie promować rozwój poprzez rewolucję. Dzieje się tak dlatego, że:

Po pierwsze, po ustanowieniu socjalistycznych stosunków produkcji są one zasadniczo zgodne z wymogami rozwoju sił wytwórczych, ale są jeszcze bardzo niedoskonałe, a te niedoskonałości są sprzeczne z rozwojem sił wytwórczych. Tylko korygując we właściwym czasie te niedoskonałości w stosunkach produkcji, możemy lepiej chronić i wspierać rozwój sił wytwórczych.

Po drugie, w miarę rozwoju sił wytwórczych, stosunki produkcji będą również w konflikcie z ich dalszym rozwojem. Gdy niektóre elementy stosunków produkcji stają się nieodpowiednie dla rozwoju sił wytwórczych, należy je zmienić, aby dostosować je do wymogów dalszego rozwoju sił wytwórczych. Postulowana przez współczesnych rewizjonistów sprzeczność między zaawansowanymi socjalistycznymi stosunkami produkcji a względnie zacofanymi siłami wytwórczymi jest całkowicie bezsensowna. Ma ona na celu odwrócenie uwagi ludzi od produkcji i sprawienie, że stracą oni z oczu konieczność kontynuowania rewolucji pod dyktaturą proletariatu, co pozwoli na odrodzenie kapitalizmu. W społeczeństwie socjalistycznym, jeśli proletariat i ludzie pracy mają nadal rozwijać siły wytwórcze, muszą oni być zdolni do utrzymania socjalistycznych stosunków produkcji, które zostały ustanowione, oraz dostosować lub zmienić te, które są niezgodne z rozwojem sił wytwórczych; a dostosować lub zmienić stosunki produkcji oznacza wzmocnić i rozwinąć czynnik komunistyczny w stosunkach produkcji oraz ograniczyć burżuazyjną władzę prawną w stosunkach produkcji, a zatem dostosować lub zmienić stosunki klasowe, tzn. doprowadzić do zniesienia wszystkich klas i różnic klasowych za pomocą szeregu kroków. **"Wszelka walka klasowa jest walką polityczną".** ③ Dostosowanie i przekształcenie stosunków produkcji nieuchronnie wywołuje opór i sabotaż ze strony starej i nowej burżuazji, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Partii, i prowadzi do walki między proletariatem a burżuazją. **"Wszystkie walki ekonomiczne nieuchronnie przeradzają się w walki polityczne".** ④

① Przytoczone wypowiedzi Przewodniczącego Mao. Źródło: Dziennik Ludowy, 28 marca 1976 r.

② "O związkach zawodowych, obecnej sytuacji i błędach Trockiego i Bucharina". Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 441, 443.

③ Nasz program. Dzieła wybrane Lenina, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 205.

④ Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 260.

"Podstawowe interesy ekonomiczne proletariatu mogą być zaspokojone tylko przez rewolucję polityczną, która zastąpi dyktaturę burżuazji dyktaturą proletariatu". ① Jeśli proletariat ma osiągnąć swoje cele, musi utrzymać dyktaturę proletariatu we wszystkich dziedzinach i na wszystkich etapach rozwoju rewolucji, i kontynuować rewolucję pod dyktaturą proletariatu do końca. W przeciwnym razie socjalistyczne stosunki produkcji nie mogą się same umocnić, dostosować ani zmienić, a siły wytwórcze nie mogą się szybko rozwijać.

Ideologia socjalistyczna kierująca się marksizmem ma do odegrania ogromną rolę w konsolidacji socjalistycznej bazy gospodarczej i wspieraniu rozwoju sił wytwórczych. **"Gdy teoria opanuje masy, staje się również władzą materialną".**② Większy rozwój sił wytwórczych możemy osiągnąć, przeprowadzając rewolucję socjalistyczną na froncie politycznym, ideologicznym i gospodarczym zgodnie z prawidłową linią Partii, umacniając ogólną dyktaturę burżuazji, stale umacniając i rozwijając socjalistyczne stosunki produkcji, ograniczając burżuazyjną władzę prawną, krytykując burżuazyjną ideologię władzy prawnej, stale podnosząc świadomość ludzi w zakresie walki klasowej i liniowej oraz stale mobilizując ich, by w rewolucji i budowie socjalizmu byli panami własnego domu. Dowiodła tego historia międzynarodowego ruchu komunistycznego oraz historia rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego w naszym kraju w ciągu ostatnich dwudziestu lat, zwłaszcza od czasu Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej.

> Wielka Proletariacka Rewolucja Kulturalna była potężną siłą napędową w rozwoju sił wytwórczych naszego społeczeństwa. W 1970 r. został pomyślnie zakończony rozpoczęty w 1966 r. trzeci pięcioletni plan rozwoju gospodarki narodowej, w którym w 1970 r. w porównaniu z 1965 r. wartość produkcji przemysłowej ogółem wzrosła o 73,7%, a wartość produkcji rolnej ogółem wzrosła o 21,4%. Historia Szanghajskiej Fabryki Narzędzi, z jej "trzema wzlotami i dwoma upadkami", ilustruje w pozytywny i negatywny sposób, że tylko poprzez chwycenie rewolucji****** możemy promować produkcję. Fabryka ta była pierwotnie zakładem naprawy części maszyn włókienniczych, prowadzonym przez biurokratyczny kapitał. W 1950 roku została zreorganizowana i rozbudowana tak, że zaczęła produkować partie narzędzi powszechnego użytku potrzebnych w przemyśle maszynowym. Robotnicy, wyzwoleni z niewoli biurokratycznego kapitału, pracowali z silnym poczuciem odrodzenia i przejęcia odpowiedzialności za własne sprawy. W 1954 roku wydajność pracy wzrosła siedmio-i-półkrotnie w stosunku do 1950 roku, a droga do samodzielnej produkcji narzędzi i przyrządów została

wytyczona, co zapoczątkowało pierwszy w historii fabryki ogromny skok produkcyjny. Jednak w tym czasie wiał wiatr rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi, z hierarchicznym "systemem jednoosobowym", "stymulacją materialną" i tak zwanym "sformalizowanym systemem zarządzania" "kontroli, legitymowaniem i tłumieniem". W rezultacie przedsiębiorstwo stało się śmiertelnie otępiałe, a socjalistyczny entuzjazm robotników został stłumiony, zaś wydajność pracy w 1956 roku była o 30% niższa niż w 1953 roku. Podczas rewolucyjnej fali Wielkiego Skoku Naprzód, która rozpoczęła się w 1958 r., masy robotników w fabryce odpowiedziały na wezwanie Przewodniczącego Mao do zerwania z burżuazyjną ideologią władzy prawnej oraz rewizjonistycznym zestawem zasad i przepisów, i wysunęły rozbrzmiewające hasło: "Bądź świadomy polityki, a nie banknotów". W rezultacie ciągle pojawiały się innowacje techniczne, a produkcja gwałtownie rosła - w 1960 roku wzrosła siedmiokrotnie w porównaniu z rokiem 1957, co zapoczątkowało kolejny skok produkcyjny fabryki. Jednak w 1961 r. pojawił się silny wiatr promujący rewizjonistyczną linię Liu Shaoqi. Pod wpływem tego szkodliwego wiatru w fabryce odrodziły się wszelkiego rodzaju rewizjonistyczne przepisy i regulaminy, z wyjątkiem akordowego systemu płac, który nie został przywrócony z powodu silnego sprzeciwu mas, a samych regulaminów było 72, o łącznej liczbie ponad 3000 artykułów. W rezultacie całkowita suma produkcji w ciągu trzech lat od 1962 do 1964 roku była niższa od poziomu z jednego roku 1960, a dobra sytuacja produkcji została poważnie zachwiana i nastąpiło drugie załamanie jej dynamiki rozwoju. W 1970 roku fabryka osiągnęła cel "dziesięć tysięcy noży na osobę". W tym samym roku całkowita produkcja wzrosła prawie trzykrotnie w porównaniu z 1965 r., a różnorodność produktów zwiększyła się ponad dwukrotnie, co zapoczątkowało trzeci skok produkcyjny.

Praktyka dowiodła, że wielki rozwój sił wytwórczych społeczeństwa następuje zawsze po przekształceniu przestarzałych i zacofanych stosunków produkcji i nadbudowy, a nie wcześniej. Zmiana stosunków produkcji i nadbudowy to rewolucja społeczna. **"Rewolucja jest lokomotywą historii".** ③ To właśnie ta lokomotywa napędza pociąg historii, który podąża naprzód, co doprowadza do ciągłego rozwoju produkcji społecznej.

Historia rozwoju produkcji socjalistycznej zawsze była historią proletariackiej polityki rządzącej gospodarką, chwytającej rewolucję i promującej produkcję. W socjalistycznym przedsiębiorstwie zawsze istnieje pytanie, czy przywództwo spoczywa w rękach prawdziwych marksistów, robotników i biednych chłopów,

zawsze istnieje pytanie, jaką linię realizować, i zawsze istnieje pytanie o terminowe dostosowanie stosunków produkcji i nadbudowy. Dlatego też, jeśli przedsiębiorstwo socjalistyczne ma rozwijać produkcję, musi posługiwać się proletariacką polityką, aby nią kierować. Jeśli, jak postulują współcześni rewizjoniści w kraju i za granicą, skupimy się jedynie na produkcji, a nie na rewolucji, to stracimy kierunek i obierzemy złą drogę, a zmobilizowanie entuzjazmu i inicjatywy mas w celu rozwinięcia produkcji socjalistycznej będzie niemożliwe. Współcześni rewizjoniści opowiadają się za "teorią sił wytwórczych"*******, która zawsze dyskredytuje klasowy charakter stosunków produkcji, a tym samym dyskredytuje sprzeczności klasowe i walkę klas, na próżno próbując osiągnąć reakcyjny cel, jakim jest zanegowanie politycznej dominacji proletariatu nad gospodarką. Ten argument jest podstawą teorii "wygaśnięcia walki klas"********, fałszu w służbie burżuazyjnej polityki. Musimy wyznaczyć wyraźną granicę pomiędzy tymi argumentami i niezachwianie realizować politykę Przewodniczącego Mao "chwytania rewolucji i promowania produkcji". Polityka ta sprawdziła się i musi być przestrzegana. Prawidłowo odpowiada ona na dialektyczny związek między rewolucją i produkcją, duchem i materią, nadbudową i bazą ekonomiczną oraz stosunkami produkcji i siłami wytwórczymi, a także zapewnia szybki rozwój produkcji socjalistycznej w Chinach.

Główne elementy podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu

Po wyjaśnieniu dwóch kwestii: obiektywnego celu produkcji socjalistycznej i sposobu jej rozwijania, możemy następnie dalej badać kwestię podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu.

Tak zwane podstawowe prawo ekonomiczne obejmuje zawsze dwa aspekty: cel produkcji społecznej i środki do osiągnięcia tego celu. Określa ono cztery główne powiązania między produkcją, wymianą, dystrybucją i konsumpcją, które stanowią całość życia społecznego i gospodarczego, a także określa wszystkie główne aspekty i wszystkie główne procesy produkcji społecznej.

Celem produkcji socjalistycznej jest zaspokojenie rosnących potrzeb państwa i ludu. Środkiem do osiągnięcia tego celu jest promowanie rozwoju technologii i produkcji poprzez chwytanie rewolucji.

---

① Co należy zrobić? Dzieła wybrane Lenina, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 262.

② Marks: "Wstęp do krytyki filozofii prawa Hegla". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 9.

③ Marks: Walka klasowa we Francji 1848-1850. Marks i Engels, Dzieła wybrane, t. 1 Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 474.

Podsumowując więc, podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu zawierają te główne elementy: terminowe dostosowanie lub zmiana stosunków produkcji i nadbudowy, stałe doskonalenie techniki, rozwój produkcji socjalistycznej w sposób szybszy i bardziej oszczędny, zaspokajanie rosnących potrzeb państwa i ludu oraz stworzenie materialnych warunków do ostatecznej likwidacji klas i osiągnięcia komunizmu.

Podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu określają wszystkie główne aspekty socjalistycznego rozwoju gospodarczego oraz podstawową treść socjalistycznej produkcji, wymiany, dystrybucji i konsumpcji.

Jeśli chodzi o produkcję, to w społeczeństwie socjalistycznym to, co jest produkowane, ile jest produkowane i jak produkcja jest zorganizowana, wszystko podlega wymogom tego prawa. Gdy kraj socjalistyczny opracowuje plany, to zgodnie z wymogami podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu tak organizuje różnorodność i ilość produkcji oraz jej rozkład, aby rozwój produkcji socjalistycznej sprzyjał umocnieniu dyktatury proletariatu, wzmocnieniu przygotowań wojennych i umocnieniu obrony narodowej, wspieraniu rewolucyjnych walk narodów świata oraz stałemu podnoszeniu materialnego i kulturalnego poziomu życia ludzi pracy.

Socjalistyczna wymiana podlega również przede wszystkim wymogom podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu. Decydując o proporcji między sprzedażą zagraniczną a krajową, o proporcji między użyciem wojskowym a cywilnym, o proporcji między zaopatrzeniem wiejskim a miejskim oraz o cenach, po jakich powinny być sprzedawane różne towary, państwo socjalistyczne nie może w pierwszym rzędzie brać pod uwagę tego, za ile może sprzedać i ile zysku może osiągnąć, ale musi w pierwszym rzędzie brać pod uwagę to, co sprzyja rozwojowi produkcji socjalistycznej i konsolidacji sojuszu robotniczo-chłopskiego, poprawie bytu ludzi pracy, konsolidacji obrony narodowej, promowaniu międzynarodowej solidarności proletariackiej z bratnimi krajami socjalistycznymi, wspieraniu krajów niepodległych itd.

Jeśli chodzi o dystrybucję, to zarówno dystrybucja dochodu narodowego, jak i dystrybucja poszczególnych dóbr konsumpcyjnych są regulowane przez podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu. Przy określaniu stosunku akumulacji do konsumpcji oraz poziomu płac państwo socjalistyczne musi brać pod uwagę długofalowe i aktualne interesy proletariatu i ogółu ludzi pracy oraz dokonywać odpowiednich ustaleń, aby w pełni odzwierciedlały one wymogi podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu. Podobnie, gdy chodzi o kwestię konsumpcji w społeczeństwie socjalistycznym, czy to organizowania konsumpcji w grupach

społecznych, czy też konsumpcji indywidualnej, musi ona być podporządkowana potrzebie poprawy życia ludzi pracy, a jednocześnie sprzyjać rewolucji myśli ludzkiej, rozwojowi nowego etosu proletariatu, umocnieniu dyktatury proletariatu i przyspieszeniu budownictwa socjalistycznego.

Krótko mówiąc, podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu ucieleśniają najistotniejszy związek między socjalistyczną produkcją, wymianą, dystrybucją i konsumpcją oraz określają podstawowy kierunek socjalistycznego rozwoju gospodarczego. Właściwe zrozumienie i zastosowanie podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu pozwoli nam zwiększyć świadomość w naszej pracy, przezwyciężyć zaślepienie i podążać naprzód we właściwym kierunku socjalizmu.

Dopisy Tłumacza:

{Uwaga: Ponieważ poniższe punkty mogą być mylące, to oferujemy krótkie nasze podsumowanie, otóż: Deng Xiaoping charakteryzował się teorią ‘wyłącznie produktywności’, ta teoria stawiała potrzebę produktywności, wydajności nad polityką. Czyli dla Denga i jego popleczników nie miało znaczenia czy ‘kot jest biały czy czarny’ czyli czy coś jest zrobione ‘kapitalistycznie’ czy ‘socjalistycznie’, byleby było wydajne.

W 1976 jednakże ta linia szła naprzeciw linii Mao Zedonga. Mao Zedong stawiał walkę klas jako ‘kluczowe ogniwo i wszystko inne zależy od niej’ czyli chodziło o całkowite upolitycznienie gospodarki. O te dwie osie opierała się walka pomiędzy Mao a Dengiem, pomiędzy linią proletariacką, socjalistyczną a burżuazyjną, kapitalistyczną w schyłkowej erze Maoizmu. Deng zatem w swoim wypracowaniu ‘O ogólnym zarysie dla całej pracy partii i kraju’ opisał ‘trzy instrukcje’ powołując się na odosobnione cytaty Mao Zedonga by uzasadnić swoją linię jako prawdziwie odnoszącą się do Mao w przeciwieństwie do linii że kluczowym ogniwem to ‘Walka klas jako Program’.

The trzy instrukcje to: nauka, jedność i stabilność oraz rozwój gospodarki, przedstawione jako "kluczowe ogniwo" wmiast walki klas. Chodziło Dengowi o zignorowanie socjalistycznej podstawy i wymogu walki klas jako że widział on potrzebę walki klas jako wymierającą w okresie socjalizmu i co za tym idzie, brak potrzeby propagowania walki klas wśród mas jako że to, według niego powodowało zbędne zamieszki i zakłócało produkcji. Faktycznie jego era i jego następców wliczając w to Xi Jinpinga jest scharakteryzowana częstym brakiem jakichkolwiek wzmianek o walce klas w mediach.

Kiedy Deng objął władzę, stłamsił on resztę oporu i implementował ‘teorię reformy i otwarcia’ która się opierała na ‘teorii wyłącznie produktywności’ i na trzech instrukcjach, kadry partyjne doszukiwały się błędów ‘lewicowych’ a tzw lewicę ‘bandę czworga’ obarczono odpowiedzialnością karną. Tak oto zakończyła się era maoizmu w Chinach}

* Teoria wyłącznie produktywności [Też powszechnie znana pod nazwą ‘teoria wyłącznie sił wytwórczych’] -

Głównym argumentem "teorii wyłącznie produktywności" powinny być dwa następujące punkty: 1. środki produkcji są ucieleśnieniem poziomu produktywności; 2. produktywność determinuje

stosunki produkcji, a rodzajowi produktywności musi odpowiadać rodzaj stosunków produkcji. Dlatego narzędzia produkcji określają stosunki produkcji, a stosunki produkcji, jako główna treść bazy ekonomicznej, określają formę społeczną. Jest to teoretyczna podstawa tak zwanej teorii reformy i otwarcia*. Kiedy nasze państwo zostało założone w 1949 roku, środki produkcji również były w epoce żelaza oraz w epoce maszyn parowych i elektryczności, więc według ‘teorii wyłącznie produktywności’ nie mogliśmy zaangażować się w socjalizm. Zgodnie z tą zasadą Związek Radziecki i cały pierwotny obóz socjalistyczny nie mógł zaangażować się w socjalizm.

Tłumaczone z: http://www.wyzxwk.com/Article/zatan/2013/12/311410.html

Dodatkowe informacje: https://zhuanlan.zhihu.com/p/450799777

* Teoria reformy i otwarcia (**też tłumaczy *******‘teorię sił wytwórczych’**) -

Ponad 30 lat temu, na początku reform i otwarcia, pojawiła się wymyślona przez prawicowe elity teoria naprawcza kapitalizmu. Ponieważ zdrajcy w tamtym czasie z pełną nienawiścią rozpoczęli odgórne, hurtowe negowanie i krytykowanie Rewolucji Kulturalnej, negowanie i krytykowanie kulminacyjnego momentu ery Mao Zedonga oraz poszukiwanie teoretycznych i faktycznych podstaw dla reformy i otwarcia. Z punktu widzenia skrajnej prawicy, wierzą oni, że Rewolucja Kulturalna była produktem "skrajnie lewicowego myślenia" i że era Mao popełniła "lewicowe błędy" od czasu antyprawicowej walki w 1957 roku, więc muszą szukać "lewicowych" przejawów we wszystkich aspektach, włączając w to politykę, ekonomię i myśl kulturową. ...Na tej podstawie niektórzy posunęli teorię sił wytwórczych aż do skrajności i absolutyzowali prawo, że stosunki produkcji muszą być dostosowane do charakteru sił wytwórczych, sugerując, że skoro rewolucja chińska została wygrana w kraju zacofanym gospodarczo, a nie w wysoko rozwiniętym kraju kapitalistycznym, to nie było warunków do natychmiastowego ustanowienia jednolitego socjalistycznego systemu własności publicznej i że należało zachować pewną ilość własności prywatnej, zwłaszcza w tych gałęziach przemysłu, w których nie można było prowadzić uspołecznionej produkcji masowej i w których nadal konieczna była praca fizyczna. Konieczne było zachowanie i rozwijanie pewnej części gospodarki prywatnej jako niezbędnego uzupełnienia gospodarki socjalistycznej, zwłaszcza w tych sektorach, w których uspołeczniona produkcja masowa nie była możliwa i w których należało polegać na pracy fizycznej. W ten sposób stopniowo kształtowało się rozumienie struktury własnościowej, z własnością publiczną jako ostoją i współistniejącymi jednocześnie wieloma komponentami gospodarczymi, powracając do dawnego rozumienia składu gospodarki Nowej Demokracji.

** „To właśnie w tym Ogólnym Zarysie Deng Xiaoping przedstawił "trzy instrukcje jako zarys"*, które zostały wkrótce ponownie zburzone w wyniku incydentu na Tiananmen i "prawicowego wiatru rewizjonistycznego". Dziś "teoria Deng Xiaopinga" już dawno została wpisana do konstytucji Komunistycznej Partii Chin na równi z marksizmem-leninizmem i myślą Mao Zedonga i stała się "ideologią przewodnią całej Partii i całego narodu".”

Tłumaczone z: https://www.5330.net.cn/ZQ7OP6MD/

Krytyka tego dzieła: http://www.marxistphilosophy.org/Hongqi/76/197604-12.htm

* Trzy instrukcje jako zarys -

„Deng Xiaoping jeszcze bardziej podkreślił znaczenie budowy gospodarki, proponując ‘trzy instrukcje jako zarys’ Mao, a 4 lipca 1975 r. przemówił do czwartej klasy Centralnego Kursu Studiów, przedstawiając trzy ważne ostatnie dyrektywy Mao, a mianowicie: "studiować teorie, sprzeciwiać się i zapobiegać rewizji", " ustabilizować i zjednoczyć" oraz "podźwignąć gospodarkę narodową". Wśród tych trzech dyrektyw Mao Zedonga, Deng Xiaoping ponownie szczególnie podkreślił znaczenie budowy gospodarki. Powiedział: "Jest

też wiele rzeczy do zrobienia w kraju, zwłaszcza w celu podniesienia gospodarki narodowej". W ten sposób Deng Xiaoping w rzeczywistości stopniowo odrzucał przewodnią ideologię "walki klas jako programu"*."

http://cpc.people.com.cn/n1/2019/0227/c69113-30904184.html

* Walka Klas jako Program:

…[Deng] Nie dotrzymał tej obietnicy. W edukacji, nauce, literaturze i sztuce, a także w całym społeczeństwie, on i jego zwolennicy rozpoczęli atak na rewolucję kulturalną. Prawy wiatr dewiacji" na Tsinghua nie był przypadkowy. Pojawił się on w tym samym czasie, kiedy Teng Hsiao-ping zaczął wygłaszać przemówienia i publikować artykuły zatytułowane "O ogólnym zarysie dla całej pracy partii i kraju".

W tym "programie" Teng przedstawił ideę, że "trzy instrukcje" wydane przez Przewodniczącego Mao, które kładły nacisk na naukę, jedność i stabilność oraz rozwój gospodarki, były "kluczowym ogniwem" w pracy kraju. Za pomocą tej rewizjonistycznej sztuczki Teng próbował wykorzystać własne dyrektywy Mao Tse-tunga, aby zanegować istotę rewolucyjnej linii Mao Tsetunga. Czym jest ta rewolucyjna linia?

Przewodniczący Mao wskazał: "Nigdy nie zapominajcie o klasach i walce klas". Powiedział: "Stabilność i jedność nie oznaczają odrzucenia walki klasowej; walka klasowa jest kluczowym ogniwem i wszystko inne zależy od niej."

Teng i jego koledzy kapitalistyczni dróżnicy również promowali w swoim "programie" linię, zgodnie z którą ekonomia i modernizacja chińskiego społeczeństwa były ważniejsze niż polityka rewolucyjna. Przed rewolucją kulturalną Teng i Liu Shao-Chi twierdzili, że nie ma znaczenia, czy chłopi zorganizują się w spółdzielnie, czy też będą promować rolnictwo indywidualne, byleby tylko zwiększyć produkcję. W ten sposób udało im się powstrzymać kolektywizację w ponad 200 000 spółdzielni w latach 50.

Tłumaczone z: https://www.marxists.org/history/erol/ncm-3/ol-teng.htm {Źródło Angielskie}

*** Nikołaj Bucharin -

Nikołaj Iwanowicz Bucharin. Urodził się 27 września (9 października) 1888 r. w Moskwie, zmarł 15 marca 1938 r. w Komunarce (rejon leninowski, obwód moskiewski). Radziecka postać polityczna, państwowa i partyjna. Członek Komitetu Centralnego partii (1917-1934), kandydat do Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Partii Robotniczej (1934-1937). Kandydat na członka Biura Politycznego Komitetu Centralnego Rosyjskiej Partii Komunistycznej (1919-1924), członek Biura Politycznego Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej (1924-1929). Kandydat na członka Prezydium RCP(b) (1923-1924). Członek akademicki Akademii Nauk ZSRR (1929).

Od listopada 1923 r. aktywnie zwalczał "trockistowską" lewicową opozycję. Śmierć Lenina 21 stycznia 1924 roku była poważnym ciosem psychicznym dla Bucharina, który był jednym z najbliższych towarzyszy wodza. Bukharin zareagował na śmierć założyciela państwa radzieckiego szczerym i emocjonalnym apelem do Komitetu Centralnego RCP(b). Po śmierci Lenina został przeniesiony do Biura Politycznego KC (2 czerwca 1924 r.) i stał się jednym z najbardziej wpływowych przywódców partii i państwa. Podobnie jak Zinowiew, sprzeciwiał się publikacji "Testamentu Lenina". W tym okresie Bukharin staje się bliskim przyjacielem Stalina, który w jednej ze swoich rozmów w następujący sposób scharakteryzował czołowych członków Partii: "Ty i ja, Bucharczik, jesteśmy Himalajami, a wszyscy inni - małą plamką" (Bucharin należał do nielicznej grupy najwyższych przywódców Partii i kraju, którzy zwracali się do Stalina na "ty" i nazywali go w swoich przemówieniach Kobą; Stalin z kolei nazywał Bucharina "Nikolaszą" lub "Bucharczikiem"). Bucharin udzielił znacznego wsparcia Stalinowi w jego walce z Trockim (1923-1924), Kamieniewem i Zinowiewem (1925-1926) oraz w ostatecznym pokonaniu Trockiego (1927). Według niektórych doniesień, nadzorował on wydalenie Trockiego do Wernyi w 1928 roku.

Po przeanalizowaniu przyczyn niepowodzenia "komunizmu wojennego" Bukharin stał się aktywnym zwolennikiem nowej polityki gospodarczej głoszonej przez Lenina. Po śmierci Lenina podkreślał on potrzebę dalszych reform gospodarczych na wzór NEP. W tym czasie Bukharin wysunął słynne hasło (1925), skierowane do chłopów: "Bogaćcie się, gromadzcie, rozwijajcie swoją gospodarkę!", zwracając uwagę, że "socjalizm biednych to nędzny socjalizm" (później Stalin nazwał to hasło "nie naszym", a Bukharin wycofał się ze swoich słów). W tym samym czasie Bucharin był również zaangażowany w rozwój stalinowskiej teorii "socjalizmu w jednym kraju", przeciwstawiającej się trockistowskiej idei permanentnej rewolucji światowej.

W 1928 r. przeciwstawił się wzmożonej kolektywizacji, proponując drogę ewolucyjną, na której kooperacja i sektor publiczny (gospodarka wielostrukturalna) stopniowo wypierałyby gospodarczo gospodarstwo indywidualne, a kułacy nie podlegaliby eliminacji jako klasa, lecz stopniowo byliby zrównywani z resztą mieszkańców wsi. W swoim artykule "Uwagi ekonomisty", opublikowanym w "Prawdzie", Bukharin ogłosił, że bezkryzysowy rozwój sektora rolniczego i przemysłowego jest jedynym możliwym do przyjęcia podejściem, a wszystkie inne podejścia (zwłaszcza stalinowskie) są "awanturnicze". Stało to jednak w sprzeczności ze stalinowskim kursem powszechnej kolektywizacji i uprzemysłowienia.

Biuro Polityczne potępiło wystąpienie Bucharina, a w polemice z żądaniem sekretarza generalnego "przerwania linii hamowania kolektywizacji" nazwał Stalina "drobnym wschodnim despotą". W listopadzie 1928 roku Plenum Komitetu Centralnego określiło stanowiska Bucharina, Rykowa i Tomskiego jako "prawicowe" (w przeciwieństwie do "lewicowości" Trockiego).

Bukharin propagował teorię możliwości przejścia od dyktatury proletariatu do humanizmu socjalistycznego, a rewolucję w nauce uważał za odbicie rewolucji w społeczeństwie.

W 1936 roku, podczas Pierwszego Moskiewskiego Procesu (Kamieniewa, Zinowiewa i innych), oskarżeni złożyli zeznania (natychmiast opublikowane) przeciwko Bucharinowi, Rykowowi i Tomskiemu, którzy stworzyli rzekomy "blok prawicowy". O sprawie przeciwko niemu Bucharin dowiedział się podczas urlopu w Azji Środkowej. Zaraz po procesie, 1 września 1936 roku, Bucharin napisał do Woroszyłowa: "Cynik-morderca Kamieniew jest najbardziej obrzydliwym z ludzi, ludzką szumowiną. Strasznie się cieszę, że psy zostały zastrzelone". Ale 10 września 1936 roku "Prawda" donosiła, że Prokuratura ZSRR zakończyła śledztwo przeciwko Bucharinowi i innym.

W styczniu 1937 roku, podczas drugiego procesu moskiewskiego, ponownie postawiono Bukharinowi zarzuty działalności konspiracyjnej i skonfrontowano go z aresztowanym Radkiem. W lutym 1937 r. podjął głodówkę na znak protestu przeciwko oskarżeniom o działalność konspiracyjną, ale po słowach Stalina: "Komu stawiasz ultimatum, Komitetowi Centralnemu?" - zatrzymał ją. Został usunięty z partii na Plenum Komitetu Centralnego w lutym 1937 r., a 27 lutego został aresztowany. Upierał się przy swojej niewinności (m.in. w listach do Stalina); napisał list otwarty do Partii,

13 marca 1938 roku Kolegium Wojskowe Sądu Najwyższego ZSRR uznało Bukharina za winnego i skazało go na śmierć. Wyrok śmierci na Bukharina został wydany na podstawie decyzji komisji.

Tłumaczone z: https://stuki-druki.com/authors/Buharin.php

**** Osoba wcześniej wspomniana przez twórców podręcznika, kliknij na imię: Nikołaj Aleksiejewicz Wozniesienski

***** Eklektyzm – Łączenie różnych pojęć, teorii, koncepcji w jedną całość, w tym znaczeniu chodzi o łączenie rewizjonistycznej linii razem z socjalistyczną, łączenie kapitalistycznych koncepcji z socjalistycznymi zamiast posługiwać się materializmem dialektycznym.

****** „"Chwyć rewolucję i promuj produkcję" było ważną strategią Mao Zedonga w jego późniejszych latach, która miała wielki i dalekosiężny historyczny wpływ na budowę socjalizmu w Chinach.

Strategia "chwytania rewolucji i promowania produkcji" została formalnie przedstawiona na początku Rewolucji Kulturalnej, ale proces poszukiwania przez Mao drogi do budowy socjalizmu w Chinach pokazuje, że idea ta kiełkowała już na początku lat 50. Już w październiku 1943 r. Mao początkowo wyraził pogląd, że tylko poprzez rewolucję można wspierać rozwój sił wytwórczych. Twierdził, że przełamanie feudalnych stosunków wyzysku poprzez rewolucję agrarną "było pierwszą rewolucją". Dalszy rozwój sił wytwórczych nie jest jednak możliwy bez drugiej reformy stosunków produkcji, tzn. sposobu produkcji, z pracy indywidualnej na zbiorową".”

Tłumaczone z: http://www.wyzxwk.com/Article/sichao/2011/01/198925.html

******** Teoria wygaśnięcia walki klas:

{Teoria że w okresie socjalizmu nie ma walki klas ponieważ proletariat sprawuje władzę. Ta teoria była popularna i promowana śród kół Denga Xiaopinga.}

„Był czas, kiedy nasze gazety i publikacje były wolne od słów klasa i walka klasowa. Był taki czas, kiedy w naszym radiu i telewizji nie używano już słów "klasa" i "walka klas". W naszych dokumentach czy przemówieniach naszych przywódców nie ma już żadnej wzmianki o klasie czy walce klas. Jeśli czasem je znajdujemy, to zawsze jest to kwestionowanie lub nawet oskarżenie o "walkę klas". Krótko mówiąc, nie ma już klas, klasa robotnicza stała się "klasą pracującą", a kapitaliści stali się "prywatnymi przedsiębiorcami" i "zagranicznymi inwestorami". Gospodarka kapitalistyczna została zastąpiona przez "gospodarkę niepubliczną". Klasy nie istniały, a walka klasowa najwyraźniej wygasła!”

Tłumaczone z: http://www.wyzxwk.com/Article/sichao/2014/10/329695.html

Sekcja III. Rozwój socjalizmu w szybkim tempie

Możliwość i realność wytworzenia wysokiej stopy produkcji socjalistycznej

Celem produkcji socjalistycznej jest zaspokojenie rosnących potrzeb państwa i ludu, a stopień zaspokojenia tych potrzeb jest ściśle związany z tempem rozwoju produkcji. Wzmocnienie obrony narodowej w krajach socjalistycznych, rozwój usług socjalnych, kulturalnych, oświatowych i zdrowotnych, poprawa materialnego i kulturalnego życia ludności, wspieranie rewolucyjnej sprawy narodów świata - wszystko to wymaga wysokiego tempa rozwoju produkcji socjalistycznej. Kraje, w których najpierw zwyciężyły rewolucje socjalistyczne, często miały stosunkowo słabą bazę przemysłową, co tym bardziej nakazywało rozwinięcie produkcji socjalistycznej na wysokim poziomie.

W systemie socjalistycznym wysokie tempo rozwoju produkcji jest nie tylko konieczne, ale i możliwe. Przewodniczący Mao zaznaczył: **"Mówiąc, że socjalistyczne stosunki produkcji są bardziej dostosowane do charakteru rozwoju sił wytwórczych niż były to stosunki produkcji w dawnych czasach, oznacza sytuację, w której można pozwolić siłom wytwórczym na szybki rozwój w tempie, które nie było możliwe w starym społeczeństwie, tak że produkcja stale się rozszerza i w ten sposób rosnące potrzeby ludzi mogą być stopniowo zaspokajane."** ①

Dlatego wysokie tempo rozwoju produkcji socjalistycznej jest nie tylko dążeniem, ale i nieuchronną tendencją po ustanowieniu socjalistycznych stosunków produkcji oraz wyrazem wyższości ustroju socjalistycznego.

Socjalistyczne stosunki produkcji sprzyjają wysokiemu tempu rozwoju produkcji społecznej i gospodarki narodowej jako całości w następujący sposób:

Po pierwsze, system socjalistyczny stwarza duże możliwości rozwoju inicjatywy produkcyjnej i kreatywności mas pracujących. System kapitalistyczny zniszczył, stłumił i zdławił nieskończone talenty twórcze mas pracujących. System socjalistyczny przyniósł zasadniczą zmianę w statusie społecznym mas pracujących. Masy pracujące nie pracują już jako harujący robotnicy dla właścicieli ziemskich i kapitalistów, ale dla własnej klasy, a praca stała się czymś chwalebnym i dumnym. Wszystko to stworzyło warunki do tego, by masy pracujące mogły w pełni wykorzystać swoją nieskończoną mądrość i talenty.

---

① ‘O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludu’. Pisma wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965.

Po drugie, **"socjalizm wyzwala ze starego społeczeństwa nie tylko robotników i środki produkcji, ale także rozległy świat przyrody, z którego stare społeczeństwo nie mogło zrobić użytku."** ① System socjalistyczny zasadniczo uniemożliwia ogromne marnotrawstwo zasobów ludzkich, materialnych i finansowych, które nieuchronnie występuje w warunkach kapitalistycznych jako rezultat konkurencji i anarchii produkcji. Państwo socjalistyczne może planowo i racjonalnie wykorzystywać urządzenia i zasoby naturalne, planowo i racjonalnie kształcić i wykorzystywać siłę roboczą, tak aby w pełni i racjonalnie wykorzystać zasoby pracy i środki materialne, co umożliwia znacznie szybszy rozwój produkcji w socjalizmie niż w kapitalizmie.

Po trzecie, rewolucja socjalistyczna obaliła stary system wyzysku społecznego, a część produkcji społecznej, która pierwotnie była przeznaczona na pasożytniczą konsumpcję właścicieli ziemskich i kapitalistów, mogła być teraz wykorzystana do poprawy bytu mas i jako środki na rozszerzenie reprodukcji, zapewniając w ten sposób korzystne warunki dla ekspansji i szybkiego rozwoju produkcji. Na przykład, przed wyzwoleniem, roczny czynsz płacony przez chłopów właścicielom ziemskim w całych Chinach wynosił około 60 miliardów jinów [500g = 1 jin] zboża.

Po wyzwoleniu ten wytwór społeczny mógł zostać wykorzystany do rozwoju produkcji kolektywnej i poprawy bytu chłopów. Tak było również w przypadku przemysłu i handlu.

Po czwarte, system socjalistyczny otwiera szeroką drogę dla szybkiego rozwoju technologii. W systemie kapitalistycznym kapitalista dąży do przyjęcia nowych technologii, aby wydobyć więcej wartości dodatniej. Tylko w tym zakresie jest on zainteresowany rozwojem nowych technologii. Możliwości dostosowania się do nowych technologii są w systemie kapitalistycznym znacznie węższe niż w systemie socjalistycznym. Gdy nowa technologia nie przynosi kapitalistom większej wartości dodatniej, nie jest przyjmowana. Jednocześnie kapitaliści monopolizują innowacje technologiczne, które wdrożyli w swoich przedsiębiorstwach jako "tajemnice handlowe", a burżuazyjne państwo prawnie gwarantuje ten monopol kapitalistów na nowe technologie w formie "patentów", w ten sposób sztucznie hamując postęp technologiczny i rozwój sił wytwórczych. W systemie socjalistycznym nowe technologie są przyjmowane w celu zaoszczędzenia pracy przy produkcji, stworzenia większego bogactwa dla społeczeństwa, zmniejszenia pracochłonności mas pracujących i poprawy warunków pracy. Rozwój technologii staje się w ten sposób świadomym żądaniem mas pracujących i pozwala innowacjom technologicznym wyrwać się z ograniczeń systemu kapitalistycznego. W społeczeństwie

socjalistycznym zaawansowane doświadczenia każdego socjalistycznego przedsiębiorstwa w zakresie metod produkcji i innowacji technologicznych stanowią bogactwo ludzi pracy i nie powinny być "tajemnicą handlową" czy "patentem". Te zaawansowane doświadczenia, po ich podsumowaniu i rozpowszechnieniu, mogą być szybko zastosowane w innych przedsiębiorstwach.

Wszystko to może znacznie przyspieszyć rozwój produkcji w ustroju socjalistycznym.

Po piąte, ustrój socjalistyczny eliminuje charakterystyczną dla kapitalizmu antagonistyczną sprzeczność między wzrostem produkcji a względnym zmniejszeniem siły nabywczej mas pracujących. Celem socjalistycznej produkcji jest zaspokojenie rosnących potrzeb socjalistycznego państwa i ludu. Wraz ze wzrostem produkcji odpowiednio rozszerzać się będzie budownictwo gospodarcze, obronność, opieka społeczna, kulturalna, edukacyjna i zdrowotna oraz wsparcie dla światowej rewolucji, a poziom konsumpcji mas pracujących będzie stopniowo wzrastał, tak że nigdy nie dojdzie do kryzysu ekonomicznego wynikającego z nadprodukcji, jaki istnieje w kapitalizmie.

Tak więc, podczas gdy świat kapitalistyczny został ogarnięty kryzysem gospodarczym i produkcja gwałtownie spadła, nasza socjalistyczna produkcja nadal się rozwijała, wykazując wyższość systemu socjalistycznego.

Rozwój produkcji socjalistycznej i gospodarki narodowej jako całości jest bardzo szybki, swoim postępem porusza się falami i spiralnie wznosi się w górę. W rzeczywistości rozwój gospodarczy nieuchronnie podlega ograniczeniom i wpływom różnych warunków subiektywnych i obiektywnych, a tempo rozwoju nie może być takie samo każdego roku. To jest fala w toku. Różni się ona zasadniczo od stagnacji gospodarczej, regresu i wzrostu produkcji spowodowanego kryzysem gospodarczym, który występuje w systemie kapitalistycznym.

Ogólna linia budowy socjalizmu

System socjalistyczny stwarza obiektywną możliwość wysokiego tempa rozwoju produkcji i całej gospodarki narodowej, ale aby ta możliwość mogła się urzeczywistnić, potrzebna jest najpierw linia marksistowska, która prawidłowo odzwierciedla obiektywne prawa.

---

① Przewodniczący Mao: "Uwagi do artykułu "Nadwyżka siły roboczej znajduje drogę wyjścia"". Socjalistyczny punkt kulminacyjny w wiejskich Chinach, tom pośredni, s. 578.

Jeśli linia ta jest prawidłowa, system socjalistyczny może być skonsolidowany i rozwinięty, a tym samym przewaga wysokiego tempa rozwoju produkcji społecznej może być w pełni wykorzystana; jeśli linia ta jest błędna lub jeśli prawidłowa linia jest zakłócana przez linię rewizjonistyczną, rozwój produkcji społecznej będzie z pewnością zahamowany i zniszczony. Przewodniczący Mao podsumował historyczne doświadczenie budownictwa socjalistycznego i sformułował dla Partii podstawową linię dla całego historycznego etapu socjalizmu. Pod kierunkiem tej podstawowej linii sformułował również dla Partii ogólną linię **"podejmowania pełnych wysiłków, dążenia do osiągnięcia wyższego poziomu oraz budowania socjalizmu szybciej i z większą oszczędnością".** Ogólna linia budowy socjalizmu jest linią marksistowską, która przyjmuje walkę klas jako platformę, w pełni wykorzystuje subiektywną inicjatywę ludzi, w pełni wykorzystuje wyższość systemu socjalistycznego i buduje socjalizm w sposób szybki i oszczędny.

Ogólna linia ciężkiej pracy, dążenia do doskonałości i budowania socjalizmu szybciej i z większą oszczędnością wymaga ujednolicenia większej szybkości i lepszych oszczędności w budowaniu socjalizmu. "Więcej" to wymóg dotyczący ilości produktów, "szybciej" to wymóg dotyczący czasu, "lepiej" to wymóg dotyczący jakości, a "mniej" to wymóg dotyczący oszczędności kosztów pracy. Te aspekty większej szybkości, i lepszej oszczędności wzajemnie się wzmacniają i ograniczają. Jeśli tylko oszczędzasz środki i tworzysz coś dobrze, jeśli tylko to robisz, to będzie to bardzo powolne, co nie jest - nie trzeba dodawać – dobre… Jeśli tworzysz tylko dużo i szybko, a nie oszczędzasz środków i nie tworzysz dobrze, jakość będzie zła, marnotrawstwo będzie duże, wydatki będą duże a to też nie jest w dobre. Ponieważ jeśli spojrzymy na to z długoterminowej, ogólnej perspektywy, w ogólnym rozrachunku, wynik tego nigdy nie może być szybszy, a jedynie mniej powolny. Ogólna linia budowy socjalizmu ‘podejmowania pełnych wysiłków, dążenia do doskonałości* i budowania socjalizmu szybciej i z większą oszczędnością** prawidłowo odzwierciedla obiektywne wymogi podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu, prawa planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej oraz prawa szybkiego rozwoju produkcji socjalistycznej, a także prawidłowo odzwierciedla rewolucyjną wolę narodu chińskiego na szybką zmianę zacofania sytuacji "biednych i pustych"***.

Ogólna linia "podejmowania pełnych wysiłków, dążenia do doskonałości i budowania socjalizmu szybciej i z większą oszczędnością" jest nowym rozwinięciem masowej linii Partii, podkreślającej polityczne zaangażowanie proletariatu oraz połączenie przywództwa Partii i mas ludowych.

"Działalność historyczna jest działalnością mas." ① Marksizm-leninizm tradycyjnie krytykował błędne przekonanie, że wielkie postacie tworzą historię i konsekwentnie opowiadał się za prawdą, że to masy pracujące tworzą historię. Przewodniczący Mao wskazał w niezwykle ogólnych słowach, że **"lud, i tylko lud, jest siłą napędową tworzenia historii świata".** ② **"Często niższe szczeble są wyższe od wyższych, masy są wyższe od przywódców, a przywódcy są gorsi od zwykłych robotników, ponieważ są oderwani od mas i nie mają praktycznego doświadczenia."** ③ Przewodniczący Mao nauczał nas również wielokrotnie, że musimy polegać na masach, aby przejąć władzę, i że musimy również polegać na masach, aby zbudować socjalizm. Praktyka budownictwa socjalistycznego w Chinach w ciągu ostatnich około dwudziestu lat w pełni tego dowiodła. Burżuazja w Partii, czy był to Liu Shaoqi, Lin Biao czy Deng Xiaoping, wszyscy oni byli wiernymi wyznawcami Konfucjusza****. Stali oni na reakcyjnym stanowisku właścicieli ziemskich i burżuazji i robili wszystko, co w ich mocy, aby oczernić ludzi. Lin Biao bezwstydnie przechwalał się, że ma "dobrą głowę, inną niż inni ludzie i wyjątkowo mądrą" i że "nie jest to mózg zwykłego chłopa czy zwykłego robotnika", i rozpaczliwie próbował sprzedać fałsz Konfucjusza "tylko mądrość góry i głupota dołu się nie zmieniają". Z drugiej strony Deng Xiaoping starał się jak mógł, by szerzyć ideę, że "poleganie na robotnikach, chłopach i żołnierzach jest względne", i robił wszystko, by wspierać kapitalistów, którzy odmawiali zmiany swoich sposobów działania, i chciał "wprowadzać" burżuazyjnych "ekspertów" i "autorytety", którzy byli "kompetentni i znający się na rzeczy", na kierownicze stanowiska, by dyktowali politykę proletariatu. To w pełni ujawniło fakt, że burżuazja wewnątrz Partii była zaprzysięgłym wrogiem ludu. Niezliczone przykłady z przeszłości i teraźniejszości dowiodły, że niscy są najmądrzejsi, a wysocy najgłupsi. W sprawie budownictwa socjalistycznego tylko pełne zaufanie do mas, poleganie na nich, szanowanie ich ducha inicjatywy, mobilizowanie wszystkich czynników pozytywnych, jednoczenie wszystkich, których można zjednoczyć, i przekształcanie w miarę możliwości czynników negatywnych w pozytywne może doprowadzić do triumfalnego przeprowadzenia rewolucji socjalistycznej na froncie politycznym, gospodarczym, ideologicznym i kulturalnym oraz do rozwoju socjalistycznej produkcji i przedsięwzięć naukowych, kulturalnych i oświatowych w sposób większy, szybszy, lepszy i oszczędniejszy.

① Święta Rodzina. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 2, s. 104.

② W sprawie rządu koalicyjnego. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 932.

③ Cytaty od Przewodniczącego Mao. Źródło: Dziennik Ludowy, 29 maja 1976 r.

Dwa sformułowania **"podejmowanie pełnych wysiłków, dążenie do doskonałości"** mówią o stanie psychicznym ludzi, o ich subiektywnej inicjatywie i wzywają do właściwego postępowania i dostosowania wzajemnych stosunków ludzi w produkcji oraz do pełnej mobilizacji entuzjazmu ogółu społeczeństwa w budowaniu socjalizmu. Jest to pierwszy i najważniejszy warunek budowy socjalizmu z dużą szybkością i skutecznością.

Ludzie są najważniejszym czynnikiem w siłach wytwórczych. Wyższość systemu socjalistycznego może być urzeczywistniona jedynie poprzez działania ludzi. Linia Generalna przywiązuje wielką wagę do roli rewolucyjnego popędu mas w budownictwie socjalistycznym i wzywa do pełnej mobilizacji inicjatywy i entuzjazmu mas robotników, chłopów i żołnierzy, rewolucjonistów i rewolucyjnych intelektualistów, tak aby odważyli się myśleć, mówić i działać oraz dążyć do tych rzeczy, które mogą zrobić ciężką pracą. Klucz do osiągania więcej szybko i lepiej, a unikania mniej powolnego i złego, leży w dużej ilości zapału. Światopogląd tchórzy i bumelantów, którzy zwlekają i wzbraniają się przed tym i owym, jest sprzeczny z wymogami ogólnej linii budowy socjalizmu.

W kwestii mobilizacji mas, współcześni rewizjoniści zawsze uważają bodźce materialne i burżuazyjną ideę, że "pieniędzmi nawet diabła do mielenia w młynie przekonasz"*****, za prawdę uniwersalną. Ich brudna burżuazyjna dusza jest całkowicie przeciwna szlachetnej idei robotników i biednych chłopów pracujących dla rewolucji i uprawiających ziemię dla rewolucji. Opowiadają się za materialną stymulacją, aby zatruć masy burżuazyjnymi ideami, by osiągnąć swój niecny cel, jakim jest przywrócenie kapitalizmu. Marksiści zawsze uważali, że podstawowym sposobem mobilizowania mas jest praktykowanie proletariackiej polityki i pójście linią mas.

Przewodniczący Mao wyraźnie stwierdził, że **"bogactwo społeczeństwa jest tworzone przez samych robotników, chłopów i pracujących intelektualistów. Tak długo, jak ci ludzie przejmują kontrolę nad własnym losem i mają marksistowsko-leninowską linię, nie unikając problemów, ale rozwiązując je z pozytywnym nastawieniem, wszelkie trudności między ludźmi zawsze można rozwiązać."** ① Ogromne masy rewolucyjne, opanowawszy marksistowską linię Partii, z pewnością wzbudzą wielką energię rewolucyjną i przekształcą ją w wielką siłę materialną, tworząc cuda na ziemi.

---

① Przewodniczący Mao: "Sekretarz podejmuje działania, cała partia kieruje społeczeństwem", w komunikacie prasowym. Socjalistyczny punkt kulminacyjny w wiejskich Chinach, str. 5-6.

W procesie formułowania Linii Generalnej, Przewodniczący Mao zaproponował również zestaw wytycznych, polityk i metod wdrażania Linii Generalnej, które odegrały znaczącą rolę w organizowaniu mas i kadr w celu pokonania trudności i osiągnięcia zwycięstwa w rewolucji socjalistycznej i budownictwie socjalistycznym. Dwutorowe podejście Przewodniczącego Mao, polegające na wykorzystaniu rolnictwa jako podstawy i przemysłu jako filaru, nadaniu pełnego znaczenia inicjatywom centralnym i lokalnym, pełnym wykorzystaniu przemysłu przybrzeżnego, przyspieszeniu budowy przemysłu w głębi lądu, jednoczesnym wdrażaniu zarówno przemysłu, jak i rolnictwa, łączeniu lokalnych i zagranicznych metod produkcji oraz łączeniu dużych, średnich i małych przedsiębiorstw, sprzyja prawidłowemu traktowaniu relacji między różnymi aspektami budownictwa socjalistycznego, pełnemu mobilizowaniu entuzjazmu wszystkich aspektów, tak aby aspekty te mogły się wzajemnie promować, uzupełniać i wspierać, abyśmy mogli uniknąć i przezwyciężyć, na ile to możliwe, wszelkiego rodzaju jednostronność w budownictwie socjalistycznym, tak aby zapewnić, że produkcja socjalistyczna i gospodarka narodowa jako całość rozwijają się w wysokim tempie w sposób planowy i proporcjonalny.

Wielki skok naprzód w naszej gospodarce narodowej

Ogólna linia budowania socjalizmu poprzez podejmowanie pełnych wysiłków, dążenia do doskonałości i budowania socjalizmu szybciej i z większą oszczędnością w znacznym stopniu przyczyniła się do rozwoju sprawy budownictwa socjalistycznego w Chinach. W świetle Linii Generalnej ludzie w kraju byli pełni wigoru i entuzjazmu, a duch rewolucji, który odważył się myśleć, mówić i działać, osiągnął najwyższy poziom. Dokonano wielkiego skoku naprzód w naszej gospodarce narodowej.

Wyjaśniając znaczenie Wielkiego Skoku Naprzód, Przewodniczący Mao powiedział: **"Nie możemy podążać starą ścieżką rozwoju technologicznego reszty świata, pełzając krok po kroku za innymi. Musimy zerwać z konwencją, przyjąć jak najwięcej zaawansowanych technologii i w niezbyt długim okresie historycznym zbudować nasz kraj jako nowoczesne, socjalistyczne mocarstwo. To właśnie mamy na myśli mówiąc o Wielkim Skoku Naprzód."** ①

Wielki Skok Naprzód jest ucieleśnieniem ducha rewolucji proletariackiej i chwalebnej tradycji **"niezależności, samodzielności" i "ciężkiej pracy"** na rzecz budownictwa socjalistycznego.

---

① Źródło: czasopismo Czerwony Sztandar, nr 1, 1965.

Już w czasie wojny Anty-Japońskiej Przewodniczący Mao wydał następującą instrukcję na temat ekonomicznej budowy Anty-Japońskich obszarów bazowych: "**Jesteśmy za samowystarczalnością. Chcemy pomocy zagranicznej, ale nie możemy na niej polegać; polegamy na własnych wysiłkach i na pomysłowości całego wojska i narodu.**" ①

Po przyjęciu przez Drugą Sesję Ósmego Kongresu Partyjnego ogólnej linii budowy socjalizmu, Przewodniczący Mao podkreślił również: "Samowystarczalność powinna być głównym filarem, uzupełnianym przez poszukiwanie pomocy zagranicznej, przełamywanie przesądów, samodzielną pracę w przemyśle i rolnictwie, rewolucję techniczną i kulturalną, obalenie niewolniczego myślenia, pogrzebanie dogmatyzmu, poważne studiowanie dobrych doświadczeń zagranicznych i zdecydowane studiowanie złych doświadczeń zagranicznych, aby wyciągnąć z nich wnioski - oto nasza linia postępowania." ② Ta linia jest antytezą rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga, którzy ulegli obcokrajowcom, poddali się i wyprzedali kraj. Ta linia pozwoliła nam przezwyciężyć imperialistyczną blokadę, wytrzymać presję socjal-imperializmu i umożliwić rozkwit naszej gospodarki pomimo fali kapitalistycznego światowego kryzysu gospodarczego. Musimy zawsze trzymać się tej linii.

Półkolonialne i półfeudalne Stare Chiny cierpiały z powodu braku niezależności gospodarczej. Nie tylko sektor przemysłu ciężkiego był w zasadzie nieobecny, ale również przemysł lekki był niezwykle zacofany. Przez długi czas wiele produktów przemysłowych codziennego użytku było importowanych z zagranicy i nazywanych "towarami zagranicznymi". Zapałki nazywano "obcym ogniem", parafinę - "obcym olejem", gwoździe - "obcymi gwoździami", a tkaniny - "obcymi tkaninami". "Sklepy z artykułami przemysłowymi codziennego użytku nazywano "sklepami z towarami zagranicznymi". Od czasu powstania Chińskiej Republiki Ludowej niezależnie i samodzielnie rozwijamy socjalistyczną gospodarkę narodową. Nasze rolnictwo jest mechanizowane w oparciu o kolektywizację. Różnorodność produktów przemysłu lekkiego staje się coraz bardziej bogata. Nasz własny przemysł maszynowy, metalurgiczny, chemiczny, narzędziowy i elektroniczny są sukcesywnie tworzone i rozwijane, a niezależny i stosunkowo kompletny system przemysłowy i krajowy system gospodarczy oparty na rolnictwie i kierowany przez przemysł jest tworzony. Na tej podstawie Chiny przeprowadziły udane próby bomb atomowych i wodorowych. Sztuczne satelity Ziemi zostały umieszczone na niebie i mogły powrócić na ziemię zgodnie z planem. Chiny jako pierwsze z powodzeniem przeprowadziły testy syntetycznej insuliny, wnosząc znaczący wkład w badania nad

pochodzeniem życia. Chiny jako pierwsze z sukcesem przetestowały generator prądu z turbiną parową z podwójnym chłodzeniem międzywodnym. Chiny z powodzeniem opracowały eksperymentalne urządzenie do kontrolowanych reakcji termojądrowych i weszły do światowej czołówki w dziedzinie badań nad pokojowym wykorzystaniem reakcji termojądrowych. Niezwykłe wykonanie przez Chiny ultragłębokiego odwiertu o głębokości ponad 6.000 metrów wyznaczyło nowy poziom technologii wiercenia ropy naftowej w Chinach. Ta triumfalna pieśń niepodległości i samodzielności gloryfikuje chwalebne zwycięstwa naszego kraju od czasu jego powstania, a zwłaszcza od czasu Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej. Kierując się Myślą Mao Zedonga, naród chiński posłużył się twardymi faktami, aby rozbić bezwstydne oszczerstwa rozpowszechniane przez Lin Biao i Deng Xiaopinga, że gospodarka narodowa jest w "stagnacji" i "nie jest tak dobra jak kiedyś", oraz aby udowodnić światu za pomocą twardych faktów, że to, co może zrobić zachodnia burżuazja, z pewnością może zrobić wschodni proletariat; a to, czego nie może zrobić zachodnia burżuazja, może zrobić wschodni proletariat.

> Jest obiektywnym faktem, że produkcja socjalistyczna rozwijała się w szybszym tempie niż produkcja kapitalistyczna. W ciągu krótkich dwudziestu czterech lat od 1949 do 1973 r. całkowita wartość produkcji naszego rolnictwa wzrosła 1,8 razy, przemysłu lekkiego - 12,8 razy, a przemysłu ciężkiego - 59 razy.

Społeczeństwo kapitalistyczne, nawet w drugiej połowie XIX wieku, kiedy produkcja kapitalistyczna rozwijała się w stosunkowo szybkim tempie, nigdy nie osiągnęło tak wysokiego tempa jak produkcja socjalistyczna; po okresie kapitalizmu monopolistycznego i ogólnym kryzysie kapitalizmu tempo kapitalistycznego rozszerzenia i reprodukcji stało się jeszcze wolniejsze.

> Nasza roczna produkcja stali wzrosła z 158 tys. ton (w 1949 r.) do 21 mln ton (w 1971 r.) w ciągu zaledwie dwudziestu dwóch lat. Dla porównania, Stany Zjednoczone potrzebowały na ten proces wzrostu trzydziestu trzech lat, Wielka Brytania - osiemdziesięciu sześciu lat, Niemcy - czterdziestu sześciu lat, a Japonia - pięćdziesięciu lat. W przypadku Stanów Zjednoczonych, kraju kapitalistycznego numer jeden pod względem wzrostu produkcji, produkcja przemysłowa wzrosła około 3,9 razy w ciągu prawie trzydziestu lat między 1871 a 1900 rokiem, ale tylko 2,7 razy między 1901 a 1929 rokiem i tylko 1,7 razy między 1930 a 1959 rokiem. W ciągu dziesięciu lat od 1964 do 1974 r. przemysł amerykański wzrósł o 53%, radziecki o 1,2 raza, japoński o 1,6 raza, zachodnioniemiecki o 60%, podczas gdy nasz przemysł w tym okresie wzrósł

1,9 raza. Poszczególne kraje kapitalistyczne w tym czy innym czasie odnotowywały także szybszy wzrost produkcji przemysłowej, ale były to zjawiska krótkotrwałe i raczej nietrwałe. ③

Nasze socjalistyczne budownictwo odniosło chwalebne zwycięstwo, ale to w żadnym wypadku nie oznacza, że możemy popaść w samochwałę. Byliśmy biedni, a nasza baza przemysłowa była niezwykle słaba. Obecnie, chociaż nasz kraj odniósł wielkie zwycięstwo i stał się krajem socjalistycznym z podstawowym dobrobytem, wciąż pozostaje długa droga do przebycia i wiele pracy do wykonania, aby zbudować silną gospodarkę socjalistyczną. Nasi ludzie wypełniają praktycznym działaniem uroczystą deklarację przewodniczącego Mao, że **"naród chiński ma wolę i możliwości, aby dogonić i przewyższyć światowy poziom zaawansowania w najbliższej przyszłości."** ④

---

① "Trzeba nauczyć się wykonywać pracę gospodarczą". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 917 w formacie poziomym.

② Cytowane w raporcie premiera Zhou Enlai na temat pracy rządu, styczeń 1975 r. Ludowa Oficyna Wydawnicza, wydanie z 1975 r. s. 7.

③ Podczas wojny z Koreą w latach 1950-1953, Imperialistyczne USA wypłaciło Japonii co najmniej 3 miliardy dolarów w ramach zamówień na "specjalne potrzeby". "Po zakończeniu inwazji na Koreę, zamówienia wojskowe Imperium Amerykańskiego dla Japonii nigdy nie ustały. W czasie wojny z Wietnamem, płatności "na specjalne potrzeby" Imperium USA na rzecz Japonii jeszcze bardziej wzrosły, osiągając ponad 2 mld USD rocznie. Imperium Amerykańskie udzieliło również dużych pożyczek japońskiemu kapitałowi monopolowemu, dokonało bezpośrednich inwestycji w japoński sektor przemysłu ciężkiego, wyeksportowało do Japonii dużą liczbę patentów technologicznych itd. Ponadto monopolistyczny kapitał Japonii wyzyskiwał ludzi pracy w kraju i otrzymywał duże dotacje z budżetu państwa, co z kolei stymulowało szybki rozwój japońskiego przemysłu. Niska wartość jena (japońskiej waluty) w stosunku do świata zewnętrznego pomogła japońskim towarom konkurować o rynki na całym świecie i pomogła stymulować rozwój krajowego przemysłu. Jednakże, jak powszechnie wiadomo, te bodźce dla japońskiego przemysłu były zawodne i nietrwałe. Od czwartego kwartału 1973 roku Japonia, wraz ze Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią i Niemcami Zachodnimi, znajduje się w kapitalistycznym światowym kryzysie gospodarczym, który trwa od ponad dwóch lat i z którego wciąż nie wyszła. Jeśli spojrzymy na ten problem nie w kategoriach poszczególnych krajów i okresów, ale w kategoriach świata kapitalistycznego jako całości i w dłuższym okresie czasu, to narastające spowolnienie produkcji kapitalistycznej jest nadal niezwykle widoczne.

④ Źródło: Dziennik Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej, 29 października 1966 r.

Dopisy Tłumacza:

* Idiom Chiński: Znaczy coś w przybliżeniu ‘wznosić się z całą energią’

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%8A%9B%E4%BA%89%E4%B8%8A%E6%B8%B8

** "Podejmować pełne wysiłki, dążyć na szczyt i budować socjalizm szybciej i z większą oszczędnością"

Chcąc jak najszybciej zmienić biedne i zacofane oblicze Chin, Partia starała się otworzyć nowy horyzont w eksploracji drogi do budownictwa socjalistycznego, a na początku 1956 r. istniała już tendencja, by budownictwo gospodarcze w Chinach było żywiołowe i przygodne. Wraz z nowym szybkim wzrostem produkcji w niektórych fabrykach i wsiach w 1957 roku, ludzie byli znacznie bardziej zmotywowani do budowania socjalizmu, a Partia uważała, że budowa gospodarki powinna być prowadzona szybciej.

Na arenie międzynarodowej, wysoka reputacja uzyskana przez Komunistyczną Partię Chin na Moskiewskiej Konferencji Narodowych Partii Komunistycznych i Robotniczych w listopadzie 1957 r., w połączeniu z udanym wystrzeleniem pierwszego sztucznego satelity Ziemi przez Związek Radziecki i propozycją dogonienia i prześcignięcia Stanów Zjednoczonych w ciągu 15 lat, dała wielką zachętę socjalistom na całym świecie, w tym w Chinach.

Idea "przyspieszenia" budowy gospodarki, podyktowana silnym pragnieniem nadrobienia zaległości, stopniowo przekładała się na praktyczne działania w postaci "Wielkiego Skoku Naprzód".

W maju 1958 roku Druga Sesja Ósmego Kongresu Partyjnego przyjęła ogólną linię "podejmowania pełnych wysiłków, dążenia na szczyt i budowania socjalizmu szybciej i większą oszczędnością". "Odzwierciedlało to ogólne pragnienie Partii i mas, aby zmienić zacofanie naszej gospodarki i kultury.

http://www.workercn.cn/34196/202105/08/210508180019519.shtml

*** Idiom Chiński: Znaczy coś w przybliżeniu ‘być biednym materialnie i kulturalnie.’

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%80%E7%A9%B7%E4%BA%8C%E7%99%BD

**** W originale ‘...wyznawcami kŏnglăoèr’, kŏnglăoèr to potocznie Konfucjusz, w chinach Maoistowskich było to używane jako przezwisko tych którzy wyznają idee Konfucjańskie, i w tym sensie termin ten określa kampanię anty-Konfucjańską w ChRL w latach 60-tych i 70-tych. Ale aby nie mylić Polskich czytelników to po prostu przetłumaczyliśmy na ‘wyznawcami Konfucjusza’.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%AD%94%E8%80%81%E4%BA%8C

Dla zainteresowanych, artykuł który w pełni tłumaczący ten termin:
https://www.sohu.com/a/389677342_100096482

***** Idiom Chiński: Dosłownie znaczy: ‘pieniądze sprawią, że diabeł będzie obracał kamienie młyńskie’ co oznacza że ‘pieniądze mogą zdziałać cuda - dzięki pieniądzom możesz zrobić wszystko, co zechcesz’

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%9C%89%E9%92%B1%E8%83%BD%E4%BD%BF%E9%AC%BC%E6%8E%A8%E7%A3%A8

Rozdział 4 Podział pracy społecznej w gospodarce socjalistycznej

Sekcja I. Regulacyjna rola prawa planowania i proporcjonalnego rozwoju

Planowy podział pracy społecznej powiązany z systemem towarowym

Organizacja produkcji społecznej zużywa środki produkcji i pracy. Środki produkcji to zmaterializowana praca, a rola pracy w produkcji polega na dostarczaniu żywej siły roboczej. Wszystko to razem wzięte stanowi pracę społeczną. W celu zorganizowania produkcji społecznej pojawia się pytanie o podział pracy społecznej. Ile pracy społecznej przeznacza się na rolnictwo, ile na przemysł, a ile na inne przedsięwzięcia, istnieje w każdym społeczeństwie pewna proporcja, określona przez obiektywne potrzeby produkcji społecznej, która nie podlega woli ludu. Jednak sposób, w jaki ten stosunek proporcjonalny jest ustalany i w jakiej formie jest realizowany, różni się w zależności od systemu własności. W jaki sposób zatem ustanawia się ten stosunek proporcjonalności w ramach socjalistycznej własności publicznej? W jakiej formie dystrybuowana jest praca społeczna?

W historycznych podręcznikach socjalistycznej ekonomii politycznej prawie zawsze stwierdzano, że w społeczeństwie socjalistycznym cała gospodarka społeczna jest planowana i proporcjonalna. Oznacza to, że podział pracy społecznej jest w całości zaplanowany i proporcjonalny, i nie wydaje się, aby istniała jakakolwiek sprzeczność. Niektóre podręczniki twierdzą również, że w warunkach socjalistycznej własności publicznej nigdy nie będzie "spontaniczności i swobodnego przepływu" w podziale pracy społecznej. Autorom tych podręczników wydaje się, że w społeczeństwie socjalistycznym działa tylko prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju, a ludzie stali się "jasnowidzami" i nie potrzebują procesu rozpoznawania obiektywnej proporcjonalności.

Czy podział pracy społecznej w gospodarce socjalistycznej jest rzeczywiście tak gładki i pozbawiony sprzeczności?

Wielka zmiana własności umożliwiła, by produkcja społeczna, oparta na socjalistycznej własności publicznej, zaczęła nabierać natychmiastowego charakteru społecznego i by powstały nowe warunki, w których ludzie mogli świadomie tworzyć dzieje. W tych warunkach produkcja społeczna zaczęła się uwalniać od kapitalistycznej konkurencji i anarchii produkcji, a dystrybucja pracy społecznej stała się możliwa w sposób planowy i proporcjonalny. W tym momencie pojawiło się prawo ekonomiczne planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej

(prawo planowania). Prawo to reguluje podział pracy społecznej. Jednak w społeczeństwie socjalistycznym prawo to jest powiązane z systemem towarowym. Fakt, że system towarowy jest nadal praktykowany w społeczeństwach socjalistycznych, pokazuje, że prawo wartości, które jest podstawowym prawem produkcji i wymiany towarowej, nie zniknęło ze sceny historii. W tym kontekście podział pracy społecznej stał się z jednej strony regulowany przez prawo planowania, a z drugiej strony podlega nieuchronnie prawu wartości. **"Fakt, że wartość jednego towaru może być wyrażona tylko w kategoriach innego towaru i może być zrealizowana tylko w wymianie z innym towarem, zawiera tutaj możliwość, że albo wymiana nie może być w ogóle ustanowiona, albo że prawdziwa wartość towaru nie może być urzeczywistniona."** ① Jakkolwiek podział pracy społecznej w warunkach socjalistycznych jest kierowany planem, to jednak zdarzają się przypadki, że rzeczywisty podział pracy społecznej nie odpowiada proporcjonalnemu stosunkowi między obiektywnym zapotrzebowaniem a rzeczywistą podażą niektórych towarów, tak że nabywcy nie są w stanie ich kupić mimo wszelkich wysiłków, podczas gdy inne są nadmiarowo zaopatrzone i tworzą zaległości, a nawet muszą być zbywane po obniżonej cenie, tak że prawdziwa wartość towaru nie jest realizowana. Czy nie jest to sytuacja, która ma miejsce każdego dnia i każdej godziny? W socjalistycznym obiegu gospodarczym pojawienie się tego typu sytuacji oznacza, że prawo wartości może zastąpić prawo planowania w regulowaniu podziału pracy społecznej. Jeśli to możliwe spontaniczne regulacyjne działanie prawa wartości nie zostanie ograniczone w ramach dyktatury proletariatu, to pojawi się ponownie konkurencja i anarchia produkcji w warunkach kapitalistycznych, a ludzie będą zdani na łaskę rzeczy, łamiąc w ten sposób świadomie lub nieświadomie obiektywne stosunki proporcjonalne i nie rozdzielając pracy społecznej zgodnie z rzeczywistymi potrzebami. Dlatego też proces podziału pracy społecznej w warunkach socjalistycznych jest procesem, w którym współdziałają ze sobą prawa planowania i wartości. Proces ten jest oczywiście o wiele bardziej złożony niż ta metafizyka kazałaby nam sądzić. Dlatego w procesie podziału pracy byłoby więc poważną niedogodnością dostrzeganie tylko jednej strony procesu podziału pracy, możliwości świadomego wykorzystania przez ludzi prawa planowania do regulowania pracy społecznej, a nie dostrzeganie drugiej strony, prawa wartości, które wpływa na planowy podział pracy społecznej.

Mając tak wszechstronne pojęcie o podziale pracy społecznej w warunkach socjalistycznych, skupmy się najpierw na regulacyjnej roli prawa planowania.

① Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 349.

Regulacja produkcji socjalistycznej przez prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju

W miarę jak sprzeczności społeczeństwa kapitalistycznego stawały się coraz ostrzejsze, zwłaszcza gdy kapitalizm przechodził od wolnej konkurencji do fazy monopolu, konkurencja i anarchia produkcji gwałtownie wstrząsały kapitalistycznym systemem wyzysku. Engels przewidział, że **"w trustach wolna konkurencja zamienia się w monopol, a nieplanowana produkcja społeczeństwa kapitalistycznego ustępuje miejsca planowanej produkcji nadchodzącego społeczeństwa socjalistycznego".** ① Wraz z rozwojem organizacji monopolistycznych pojawia się również tendencja do pewnych planowych regulacji. Lenin analizował sytuację, w której "królowie kapitału" tworzyli trusty, które mogły w pewnym stopniu regulować produkcję w ramach swojej kontroli; w niektórych krajach kapitalistycznych istniały nawet tzw. narodowe plany gospodarcze. Ten nowy etap w rozwoju kapitalizmu pokazuje, że planowy i proporcjonalny podział pracy stał się obiektywnym wymogiem uspołecznionej produkcji masowej.

W kapitalizmie nie da się jednak regulować produkcji społecznej jako całości za pomocą planowania, a całościowe planowanie produkcji społecznej jako całości nigdy nie istniało i istnieć nie może. Po osiągnięciu przez kapitalizm stadium imperialistycznego nastąpił gwałtowny rozwój kapitalizmu monopolistycznego lub monopolu państwowego, a chociaż w wielkich organizacjach monopolistycznych wzmocniono planowanie, to jednak nadal opierały się one na prywatnej własności środków produkcji, a tym, co i ile się produkuje, rządziła ostatecznie zasada maksymalnego zysku, i produkcja społeczna jako całość nie mogła nie znajdować się w stanie ślepej konkurencji. Mimo takich czy innych planów gospodarczych nie są one w stanie zaplanować całej produkcji społecznej, a tym bardziej zmienić kapitalistycznego charakteru produkcji społecznej. “Narodowy socjalizm" Hitlerowskich Niemiec w przeszłości i "rozwinięty socjalizm" Breżniewa dzisiaj mają pewne plany, ale są to plany dla monopolistycznej gospodarki kapitalistycznej. Te tak zwane plany są niczym więcej niż narzędziami dyktatury monopolistycznej burżuazji.

Aby ukryć zło monopolistycznego kapitalizmu, monopolistyczna burżuazja oraz starzy i nowi rewizjoniści wielokrotnie odwoływali się do pewnych planowych zjawisk produkcji, które występują w monopolistycznym kapitalizmie, i podkreślali, że gospodarka socjal-imperialistyczna jest "gospodarką socjalistyczną", a gospodarka kapitalistyczno-imperialistyczna jest gospodarką "zorganizowanego kapitalizmu" i "kapitalizmu planowego", zaprzeczając w ten sposób socjalistycznej rewolucji

przeprowadzonej przez proletariat w celu obalenia monopolistyczno-kapitalistycznego systemu. W rzeczywistości, ten błąd został skrytykowany przez Lenina już dawno temu. Lenin zauważył, że **"pełne planowanie jest z pewnością czymś, czego trusty nigdy nie miały i nigdy mieć nie mogły. Pomimo planowania trustów, pomimo tego, że królowie kapitału z góry biorą pod uwagę skalę produkcji na skalę krajową, a nawet międzynarodową, pomimo ich planowej regulacji produkcji, pozostają oni nadal pod rządami kapitalizmu, choć w jego nowej fazie, ale bez wątpienia nadal pod rządami kapitalizmu. Zdaniem prawdziwych przedstawicieli proletariatu, ta bliskość kapitalizmu do socjalizmu jest tylko dowodem, że rewolucja socjalistyczna jest bliska, że nie jest już trudna do osiągnięcia, że może być osiągnięta, że nie można jej odkładać, a w żadnym razie nie jest dowodem, że negowanie rewolucji socjalistycznej i wybielanie kapitalizmu przez ciętych reformistów może być tolerowane."** ② Od czasu, gdy Lenin wygłosił powyższą krytykę, minęły dziesiątki lat. W ciągu tych dziesięcioleci świat kapitalistyczny doświadczył wielu poważnych kryzysów gospodarczych. Od końca 1973 r. w zachodnich krajach kapitalistycznych wybuchł kolejny kryzys gospodarczy, najpoważniejszy od czasów wielkiego kryzysu lat trzydziestych, z gwałtownym spadkiem produkcji przemysłowej we wszystkich wielkich krajach kapitalistycznych a cała gospodarka narodowa znalazła się w takim rozkładzie, że planowy rozwój nie był możliwy. W obliczu naukowej analizy marksizmu i ekonomicznej rzeczywistości kapitalizmu, kłamstwa burżuazji i rewizjonistów okazały się całkowitym fałszem.

W dzisiejszych czasach nie ma nic bardziej zwodniczego niż tak zwana gospodarka planowa Związku Radzieckiego. Na pierwszy rzut oka radziecka gospodarka socjal-imperialistyczna jest bardziej planowa niż kapitalistyczno-imperialistyczna: państwo ma monopol na wszystkie sektory produkcji, istnieją plany długo- i krótkoterminowe. Ale ponieważ plan radziecki jest planem zasadniczo sprzecznym z socjalistycznym celem produkcji, planem, który opiera się na dążeniu do zysku jako celu produkcji, a więc z konieczności domaga się regulacji życia gospodarczego przez prawo zysku (tj. przez prawo wartości), jest on w gruncie rzeczy tym samym, co gospodarka kapitalistyczno-imperialistyczna. Między różnymi grupami radzieckiej biurokratycznej monopolistycznej burżuazji istnieje ostra konkurencja o zyski i premie. W ten sposób plan gospodarczy na papierze został w rzeczywistości zniszczony przez konkurencję i anarchię produkcji, pozostawiając całą gospodarkę narodową w bagnie. Radziecka gospodarka socjal-imperialistyczna, podobnie jak gospodarka innych krajów imperialistycznych, jest pogrążona w kryzysie i chaosie.

> Na XXIV Zjeździe Radziecki Rewizjonizm przedstawił, jak to określił, "ambitny program poprawy dobrobytu ludności", dla którego opracował Dziewiąty Plan Pięcioletni (1971-1975). Podczas dziewiątego planu pięcioletniego Radziecki Rewizjonizm ogłosił "poważne zmiany strukturalne" w gospodarce narodowej, aby zapewnić, że wzrost przemysłu dóbr konsumpcyjnych przewyższy wzrost przemysłu dóbr produkcyjnych. Minęło pięć lat i co z tego wynikło? Cały Dziewiąty Plan Pięcioletni został uznany za porażkę po tym, jak nie osiągnięto szeregu głównych celów, a proporcjonalność stała się jeszcze bardziej nieproporcjonalna z powodu monopolistycznej konkurencji. Nie dość, że produkcja dóbr konsumpcyjnych nie zdołała wyprzedzić wzrostu środków produkcji, co zapowiadał Dziewiąty Plan Pięcioletni, to jeszcze przepaść ta pogłębiła się na skutek intensyfikacji ekspansji militarnej i przygotowań wojennych. Tak zwane "wielkie zmiany strukturalne" w gospodarce narodowej nie przyniosły rezultatów, a "wielki program poprawy dobrobytu ludności" był tylko oszustwem. To, co przyniósł narodowi radzieckiemu, to tylko gruszki na wierzbie*.

W miarę nasilania się kryzysu wewnętrznego w Związku Radzieckim coraz bardziej oczywisty stawał się dla ludzi monopolistyczno-kapitalistyczny charakter tzw. gospodarki planowej Związku Radzieckiego. W ciągu pewnego czasu wielu zagranicznych naukowców, którzy badali proces odbudowy radzieckiego kapitalizmu, oddzielnie rozbierało na czynniki pierwsze istotę tak zwanej gospodarki planowej Związku Radzieckiego. Francuski uczony Charles Bertrand, w swoim artykule "On the Revisionism of Transitional Society", opublikowanym w American Monthly Review w grudniu 1970 r., zwrócił uwagę, że "Utożsamianie "planowania" z socjalizmem pomaga burżuazji (zwłaszcza w Związku Radzieckim) sprawować totalną władzę pod pozorem "planowania", a w imię "planowania" pozbawiać klasy wyzyskiwane wszelkiego słowa i jeszcze bardziej wzmagać wyzysk mas." "Jak przywrócono kapitalizm w Związku Radzieckim", obszerny artykuł opublikowany w siódmym numerze "American Red Papers" w październiku 1974 roku, stwierdza że "ten "planowy państwowo-kapitalistyczny charakter gospodarki radzieckiej stanowi dziś wyższy etap rozwoju kapitalistycznego niż czysta konkurencja rynkowa". "W rzeczywistości gospodarka radziecka jest o wiele bardziej podobna do faszystowskiej gospodarki nazistowskich Niemiec".

① Engels, Rozwój socjalizmu od utopii do nauki. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 435.

② Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, wydanie z 1972 r., s. 229.

"Ponieważ Związek Radziecki jest społeczeństwem kapitalistycznym zarządzanym przez państwo, skutki kapitalistycznej anarchii można do pewnego stopnia złagodzić poprzez ustanowienie jednolitego planu państwowego. Plan taki został opracowany w celu zapewnienia równowagi między potrzebami różnych gałęzi przemysłu i zagwarantowania, że każda z nich otrzyma "sprawiedliwy" udział w zyskach. Ale plan ten nie mógł rozwiązać sprzeczności systemu, które w rzeczywistości nieuchronnie ujawniły się w paskudnych walkach wewnętrznych w czasie opracowywania planu. W rezultacie sam plan staje się coraz bardziej oderwany od realiów życia gospodarczego." Radziecka gospodarka planowa pokazuje, że ten biurokratyczny monopol planowania jest ekonomicznym wyrazem dyktatury biurokratycznej monopolistycznej burżuazji.

Planowy i proporcjonalny podział pracy społecznej, choć jest na porządku dziennym w socjalizmie, jest niemożliwy do osiągnięcia w kapitalizmie. Tylko w kraju socjalistycznym pod dyktaturą proletariatu, przy ustanowieniu socjalistycznego systemu własności publicznej, planowy i proporcjonalny podział pracy społecznej jawi się jako prawo. Wynika to z faktu, że socjalistyczna własność publiczna środków produkcji eliminuje antagonizm interesów między różnymi sektorami produkcji i między przedsiębiorstwami, który jest nie do przezwyciężenia w kapitalizmie, i nadaje produkcji bezpośredni charakter społeczny, tak że państwo socjalistyczne może zjednoczyć siłę roboczą i środki produkcji całego społeczeństwa oraz wykorzystać planowanie do kierowania proporcjonalnym i skoordynowanym rozwojem różnych sektorów gospodarki narodowej. Engels już dawno przewidział, że **"gdy traktuje się dzisiejsze siły wytwórcze zgodnie z ich ostatecznie rozpoznaną naturą, anarchia produkcji w społeczeństwie ustępuje miejsca społecznie planowanej regulacji produkcji zgodnie z potrzebami społeczeństwa jako całości i każdego jego członka."** ①

W ten sposób na bazie socjalistycznej własności społecznej powstaje prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej jako nowe prawo ekonomiczne. Prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej zastępuje prawo konkurencji i anarchii produkcji, co jest niezwykle ważnym aspektem wyższości ustroju socjalistycznego.

Pojawienie się prawa planowego i proporcjonalnego rozwoju zapoczątkowało świadome tworzenie przez człowieka własnych dziejów. W społeczeństwie kapitalistycznym, gdzie konkurencja i produkcja są anarchiczne, to nie człowiek rządzi rzeczami, lecz rzeczy rządzą ludźmi; robotnicy nie panują nad swoim losem, a kapitaliści nie są wolni od ślepego dyktatu obiektywnych praw ekonomicznych, które

działają za plecami ludzi. W społeczeństwie socjalistycznym, w którym środki produkcji są własnością publiczną, ludzie pracy zaczynają świadomie wykorzystywać obiektywne prawa ekonomiczne do tworzenia własnych dziejów. Regulacja produkcji socjalistycznej przez prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju przejawia się w planowym podziale pracy społecznej zgodnie ze wspólną wolą proletariatu i mas pracujących, tworzących państwo socjalistyczne pod dyktaturą proletariatu, zgodnie z potrzebami państwa, kolektywu i jednostki oraz zgodnie z obiektywnym proporcjonalnym stosunkiem między poszczególnymi działami gospodarki narodowej. Jest to rezygnacja z roli prawa wartości w całościowym regulowaniu podziału pracy społecznej oraz negacja konkurencji i anarchii produkcji. W toku praktyki ludzie stopniowo są w stanie prawidłowo zrozumieć prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju, uczą się formułować zgodne z tym prawem plany przekształceń przyrody i społeczeństwa oraz osiągać oczekiwane rezultaty poprzez zorganizowaną działalność. Przewodniczący Mao wysoko ocenił świadomą działalność ludu pracującego Chin w stosowaniu tego prawa w celu przekształcenia świata pod przywództwem Partii. Przewodniczący Mao zauważył: **"Po setkach tysięcy lat rozwoju ludzkości, dopiero teraz Chiny osiągnęły warunki do rozwoju własnej gospodarki i kultury zgodnie z planem. Odkąd ten warunek został osiągnięty, oblicze naszego kraju będzie się zmieniać z roku na rok. Co pięć lat będzie następowała większa zmiana, a w ciągu najbliższych pięciu lat jeszcze większa."** ① Praktyka budownictwa socjalistycznego w Chinach dowiodła, że to naukowe twierdzenie Przewodniczącego Mao jest całkowicie słuszne. Po zaledwie czterech planach pięcioletnich oblicze Chin zmieniło się diametralnie, przekształcając dawne półkolonialne i półfeudalne Chiny w kraj socjalistyczny, który zaczyna prosperować i rozkwitać.

Główne rodzaje proporcjonalności w gospodarce narodowej

Jak zatem prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju reguluje produkcję socjalistyczną? Aby to zrozumieć, trzeba najpierw wiedzieć, jakie relacje proporcjonalne obiektywnie występują w rozwoju gospodarki narodowej? Które z nich są pierwotne, a które wtórne?

Dopiero zrozumienie tych obiektywnych proporcjonalnych relacji pozwala na prawidłowe zastosowanie prawa planowanego i proporcjonalnego rozwoju do regulacji produkcji społecznej.

---

① Przewodniczący Mao: " Uwaga do artykułu "Wizjonerski plan dla kolektywnego gospodarstwa rolnego Czerwonej Gwiazdy"". Kulminacja socjalizmu w wiejskich Chinach, dodatek, s. 311.

Chociaż relacje proporcjonalne w gospodarce narodowej są liczne i złożone, to wszystkie one są ze sobą w jakiś sposób nierozerwalnie związane i istnieją zasady, których należy przestrzegać. Spośród czterech ogniw - produkcja, wymiana, dystrybucja i konsumpcja - produkcja jest ogniwem decydującym. W ramach produkcji, rolnictwo i przemysł są z kolei dwoma najważniejszymi sektorami. Dlatego też relacje proporcjonalne między rolnictwem a przemysłem, wewnątrz rolnictwa i wewnątrz przemysłu są trzema bardzo ważnymi relacjami proporcjonalnymi w całej gospodarce narodowej. Planowy i proporcjonalny rozwój tych trzech obszarów z pewnością będzie sprzyjał szybkiemu rozwojowi całej gospodarki narodowej.

Stosunek rolnictwa do przemysłu zajmuje niezwykle ważne miejsce w gospodarce narodowej. Produkcja rolna i przemysłowa są od siebie wzajemnie zależne. Pracownicy przemysłowi potrzebują rolnictwa, aby zapewnić żywność i różne produkty uboczne, przemysł lekki potrzebuje rolnictwa, aby zapewniać surowce, a zarówno przemysł lekki, jak i ciężki wykorzystują sektor rolniczy jako ważny rynek zbytu dla swoich produktów. Z kolei ludność wiejska potrzebuje przemysłu dla codziennych dóbr przemysłowych, produkcja rolna potrzebuje przemysłu aby zapewnić sobie nawozy, pestycydy, maszyny rolnicze, elektryczność i inne środki produkcji, a sektor rolny potrzebuje przemysłu i ludności miejskiej jako rynków zbytu dla wszystkich swoich produktów z wyjątkiem części przeznaczonej na własne potrzeby. Ze względu na tę ścisłą współzależność produkcji przemysłowej i rolnej oraz ze względu na to, że stosunek między przemysłem a rolnictwem jest w istocie stosunkiem między robotnikami a chłopami, między socjalistyczną własnością powszechną a socjalistyczną własnością kolektywną mas pracujących, planowe uregulowanie proporcjonalnego podziału pracy społecznej między przemysł a rolnictwo, tak aby mogły się one wzajemnie wzmacniać, jest kluczowym zagadnieniem w planowanym i proporcjonalnym rozwoju gospodarki narodowej. Temu zagadnieniu poświęcimy następny rozdział.

Istnieją współzależności w ramach rolnictwa, w tym współzależności między rolnictwem (plantacje), leśnictwem, inwentarzem żywym, ubocznym i rybołówstwem, jak również współzależności między różnymi podsektorami w ramach plantacji, takimi jak zboże, bawełna, olej, konopie, jedwab, herbata, cukier, warzywa, tytoń, owoce, medycyna i różne.

Produkcja żywności ma pierwszorzędne znaczenie w całej produkcji rolnej. Przewodniczący Mao uczył nas, że powinniśmy **"Zbudować szeroką gamę produktów spożywczych".** Jeśli masz zapewnione jedzenie, nie popadniesz w

rozpacz. Sprawność produkcji żywności jest związana nie tylko z rozwojem samej produkcji rolnej, ale także z rozwojem przemysłu i całej gospodarki narodowej. Ze względu na znaczenie produkcji żywności, przy rozpatrywaniu wewnętrznych proporcji rolnictwa, ważne jest, aby trzymać się podejścia opartego na żywności. Rozwój upraw pieniężnych oraz leśnictwa, hodowli zwierząt, przemysłu ubocznego i rybołówstwa nie może być oderwany od kwestii żywności.

Produkcja żywności odgrywa decydującą rolę w rolnictwie jako całości, a w celu zarządzania stosunkami w rolnictwie produkcja żywności musi być zawsze na pierwszym miejscu. Produkcja żywności nie może być jednak rozwijana w oderwaniu od innych dziedzin. W produkcji rolnej istnieje ścisła współzależność między rolnictwem, leśnictwem i hodowlą zwierząt. Rozwój produkcji rolnej, zwłaszcza produkcji żywności, jest niezbędny dla rozwoju leśnictwa i hodowli zwierząt, a leśnictwo i hodowla zwierząt z kolei wpływają na rolnictwo. Drzewa i lasy stanowią ważne zapewnienie dla produkcji rolnej i zwierzęcej poprzez utrzymywanie wody i ochronę gleby, ochronę przed wiatrem i piaskiem, regulację klimatu, ochronę i rozwój pastwisk oraz udostępnianie źródeł paszy, nawozów i paliwa. Rozwój hodowli zwierząt, zwłaszcza trzody chlewnej, może być źródłem nawozów organicznych dla rolnictwa i leśnictwa (głównie rolnictwa), co z kolei sprzyja rozwojowi rolnictwa i leśnictwa. Przewodniczący Mao od dawna zwracał uwagę, że **"rolnictwo, leśnictwo i hodowla zwierząt są współzależne i nie mogą być realizowane bez siebie; należy je postawić na równi".** ① Instrukcje Przewodniczącego Mao dogłębnie wyjaśniają dialektyczną relację pomiędzy rolnictwem, leśnictwem i hodowlą zwierząt, wskazując, że połączenie rolnictwa, leśnictwa i hodowli zwierząt jest ważnym aspektem prawidłowego postępowania z proporcjonalnymi relacjami w rolnictwie.

Rozwój produktów ubocznych pochodzących z obszarów wiejskich oraz rozwój rybołówstwa służącego produkcji przemysłowej i rolnej, zapewnienie środków do życia ludziom na obszarach miejskich i wiejskich oraz eksport to ważne aspekty marszu w kierunku szerokiego zakresu produkcji. Ma to znaczenie dla zwiększenia akumulacji środków w wiejskiej gospodarce kolektywnej oraz dla promowania rozwoju produkcji socjalistycznej na obszarach miejskich i wiejskich oraz poprawy warunków życia ludzi.

Jeśli chodzi o różne podsektory rolnictwa inne niż produkcja żywności, takie jak bawełna, uprawy roślin olejnych, konopie, jedwab, herbata, uprawy cukrowe, warzywa, tytoń, owoce, zioła i inne różne uprawy, to wszystkie one są nieodzownie i ściśle współzależne od produkcji żywności.

Polityka Przewodniczącego Mao **"traktująca żywność jako zarys i rozwijająca ją wszechstronnie"** odzwierciedla obiektywny stosunek proporcjonalny w rolnictwie i jest wskazówką dla prawidłowego postępowania z stosunkami proporcjonalnymi w rolnictwie.

Istnieje obiektywnie współzależny i wzajemnie wzmacniający się związek pomiędzy produkcją żywności i zróżnicowaną działalnością gospodarczą w rolnictwie. Rozwój produkcji żywności jest warunkiem wstępnym rozwoju działań wielokierunkowych, a rozwój działań wielokierunkowych może z kolei wspierać dalszy rozwój produkcji żywności pod względem nawozów i finansów. Polityka żywności w zarysie i wszechstronnego rozwoju wymaga, aby przy założeniu żywności w zarysie brać pod uwagę różne cechy różnych regionów i zgodnie z lokalnymi warunkami, produkcja rolnictwa, leśnictwa, hodowli zwierząt, rybołówstwa, ziarna, bawełny, roślin olejnych, konopi, jedwabiu, herbaty i tak dalej, były brane pod uwagę i odpowiednio zorganizowane tak, że mogą one promować siebie i rozwijać się wszechstronnie.

Proporcje w przemyśle są bardziej skomplikowane niż w rolnictwie, ale w tych skomplikowanych relacjach jest też pewien zarys, a tym zarysem jest stal. Wraz ze stalą powstają maszyny, a wraz z maszynami następuje rozwój wielu gałęzi przemysłu. Wykorzystanie stali jako wyznacznika dla przemysłu odzwierciedla dominujący aspekt relacji proporcjonalnych w przemyśle. Rozwój wszystkich sektorów przemysłu opiera się na rozwoju przemysłu stalowego.

Aby poprawić proporcje w przemyśle, oprócz potrzeby wdrożenia polityki "stali jako platformy**", musimy również zwrócić uwagę na prawidłowe postępowanie z następującymi aspektami proporcji:

Po pierwsze, proporcjonalna relacja między przemysłem lekkim i ciężkim. Istnieje ścisła zależność pomiędzy przemysłem lekkim i ciężkim. W budownictwie socjalistycznym, dając pierwszeństwo rozwojowi przemysłu ciężkiego, należy zapobiegać tendencyjnemu zaniedbywaniu przemysłu lekkiego. Polityka Przewodniczącego Mao dotycząca równoczesnego rozwoju przemysłu lekkiego i ciężkiego jest naukowym odzwierciedleniem dialektycznej relacji pomiędzy przemysłem lekkim i ciężkim i jest jedyną słuszną polityką dla utrzymania proporcjonalnego rozwoju przemysłu lekkiego i ciężkiego.

Po drugie, istnieje proporcjonalny związek między przemysłem surowcowym a przemysłem przetwórczym.

---

① Źródło: Czasopismo Czerwony Sztandar, nr 3, 1972 r.

Na przykład, istnieje ścisła współzależność między przemysłem metalurgicznym a przemysłem produkcji maszyn, między przemysłem surowców chemicznych a przemysłem produktów chemicznych, itd. jeśli przemysł surowcowy nie ma przemysłu przetwórczego, który by z nim współpracował, produkty nie będą miały drogi do dalszego wyrobu. Jeśli przemysł przetwórczy nie ma odpowiadającego mu przemysłu surowcowego, to nie będzie miał źródła surowców. Chociaż te dwa są nierozerwalnie związane ze sobą, to ogólnie rzecz biorąc, dominującym aspektem sprzeczności jest przemysł surowcowy. Jak mówi przysłowie: "Mądra kobieta nie może gotować bez ryżu***". Jeśli przemysł przetwórczy nie otrzymuje odpowiednich dostaw surowców, środki produkcji nie mogą być w pełni wykorzystane. Dlatego dla kraju socjalistycznego opartego na niezależności i samowystarczalności bardzo ważne jest rozwijanie przemysłu surowcowego, zwłaszcza przemysłu wydobywczego, który ma decydujące znaczenie w przemyśle surowcowym, prowadzenie zmagań w kopalniach i zwracanie uwagi na zachowanie równowagi między przemysłem surowcowym a przemysłem przetwórczym.

Powyższa relacja pomiędzy przemysłem surowcowym i przetwórczym ma zastosowanie w równym stopniu do różnych podsektorów w ramach tego samego sektora przemysłowego. Na przykład, przemysł żelazny i stalowy jako całość jest przemysłem surowcowym, który dostarcza surowce dla przemysłu maszynowego i budowlanego.

Jednakże w ramach przemysłu stalowego, pomiędzy trzema podsektorami: górnictwem, hutnictwem i walcowaniem stali, górnictwo jest ponownie źródłem surowców dla przemysłu stalowego i dlatego odpowiedni stosunek proporcjonalny pomiędzy tymi trzema podsektorami ma być ustalony na podstawie górnictwa.

Po trzecie, proporcjonalne relacje między przemysłem obronnym a podstawowymi gałęziami przemysłu. Przemysł obronny jest pięścią dyktatury proletariatu, sektorem przemysłowym niezbędnym do stawienia czoła imperialistycznej i socjal-imperialistycznej agresji oraz do niesienia pomocy ciemiężonym ludziom i uciskanym narodom.

Rozwój przemysłu obronnego jest jednak uwarunkowany rozwojem przemysłu podstawowego. Engels zwrócił uwagę, że **"produkcja broni opiera się z kolei na całej produkcji".** ①

① Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 206.

Bez rozwoju podstawowych gałęzi przemysłu, takich jak przemysł metalurgiczny, chemiczny, mechaniczny i oprzyrządowania elektronicznego, przemysł obronny nie będzie mógł się rozwijać. Przemysł obronny i podstawowe gałęzie przemysłu muszą zachować pewne proporcje. Rozwijanie przemysłu obronnego w oderwaniu od podstawowych gałęzi przemysłu z pewnością zaszkodzi gospodarce narodowej.

Grupa Lin Biao opowiadała się za tym, że "przemysł wojskowy może napędzać całą gospodarkę narodową" i usilnie sprzeciwiała się integracji produktów wojskowych i cywilnych, w zbrodniczym celu podważenia socjalistycznej gospodarki narodowej i służenia ich spiskowi**** w celu przeprowadzenia kontrrewolucyjnego zamachu stanu. Tylko postępując zgodnie z teorią Przewodniczącego Mao dotyczącą relacji między budownictwem gospodarczym a budownictwem obronnym, rozwijając budownictwo obronne na bazie przyspieszonego budownictwa gospodarczego, ściśle wiążąc rozwój przemysłu obronnego z rozwojem przemysłu podstawowego oraz utrzymując równowagę między przemysłem obronnym a przemysłem podstawowym, możemy osiągnąć większy i szybszy rozwój przemysłu obronnego i przemysłu jako całości.

Po czwarte, relacja proporcjonalna w każdym sektorze przemysłowym, taka jak relacja proporcjonalna między maszynami głównymi i pomocniczymi, całymi maszynami i osprzętem w przemyśle maszynowym, relacja proporcjonalna między przędzeniem, tkaniem i barwieniem w przemyśle włókienniczym i tak dalej. Te proporcjonalne relacje są łatwe do zrozumienia z teoretycznego punktu widzenia. W praktyce jednak, pod wpływem błędnej ideologii, polegającej na przedkładaniu maszyny głównej nad pomocniczą, a całej maszyny nad osprzętem, może dojść do zachwiania proporcji między maszyną główną a pomocniczą, całą maszyną a osprzętem. Aby zachować właściwe proporcje w przemyśle, należy dokonać odpowiednich ustaleń w planowaniu produkcji, a jednocześnie stale krytykować ideę "bycia graczem wiodącym, a nie wspierającym".

Stosunki proporcjonalne w rolnictwie, w przemyśle oraz między rolnictwem a przemysłem są niezwykle ważnymi stosunkami proporcjonalnymi w gospodarce narodowej i stanowią podstawę ogólnej równowagi gospodarczej kraju. Ponadto w socjalistycznej gospodarce narodowej istnieje szereg innych ważnych relacji proporcjonalnych.

Istotny jest proporcjonalny związek między produkcją przemysłową i rolną a transportem. Marks zaliczył transport do czwartej gałęzi produkcji materialnej po przemyśle surowcowym, przetwórczym i rolnictwie. Uspołeczniona produkcja masowa musi zapewnić wszystkim sektorom i przedsiębiorstwom zaopatrzenie w

surowce, materiały i paliwo oraz terminowy transport produktów z miejsca produkcji do miejsca konsumpcji. Planowana produkcja musi być ściśle skoordynowana z planowanym transportem. Przemysł transportowy jest "przodownikiem". Konstrukcje górnicze i zakładowe muszą być przede wszystkim przygotowane do transportu. Jeżeli rozwój przemysłu transportowego nie nadąża za rozwojem produkcji przemysłowej, a materiały produkcyjne potrzebne do produkcji przemysłowej i rolnej nie mogą być dostarczane na czas, i produkty nie mogą być wysyłane terminowo, wówczas rozwój produkcji przemysłowej i rolnej będzie znacznie utrudniony.

Istnieje również proporcjonalny związek między budowaniem kultury i edukacji a budowaniem gospodarki. Kultura i edukacja to nadbudowa, która służy bazie ekonomicznej. Przedsięwzięcia kulturalno-oświatowe kraju socjalistycznego muszą kierować się marksizmem, aby sprostać wymogom konsolidacji socjalistycznej bazy ekonomicznej. Skala i tempo rozwoju budownictwa kulturalno-oświatowego muszą być współmierne do poziomu rozwoju gospodarczego i tempa rozwoju budownictwa gospodarczego, aby zapewnić skierowanie stałego dopływu wykształconych pracowników o świadomości socjalistycznej do wszystkich działów gospodarki narodowej i nadbudowy, aby zapewnić stopniowe podnoszenie kulturalnego poziomu życia i zdrowotności ludności oraz zaspokoić potrzeby rozwoju rewolucji i budownictwa socjalistycznego.

Proporcjonalny stosunek między pierwszą kategorią produkcji środków produkcji a drugą kategorią produkcji środków konsumpcji oraz proporcjonalny stosunek między akumulacją a konsumpcją są bardzo ważnymi stosunkami proporcjonalnymi. Jeśli te relacje proporcjonalne nie zostaną właściwie ułożone, będą one również hamować rozwój gospodarki narodowej jako całości. Aspekt ten będzie analizowany w rozdziale 11. W procesie rozwoju socjalistycznej gospodarki narodowej występuje jeszcze jedna ważna relacja proporcjonalna, a mianowicie relacja proporcjonalna między wzrostem produkcji, rozwojem kultury i oświaty a wzrostem liczby ludności. Planowa produkcja zasobów materialnych oraz planowy rozwój kultury i oświaty obiektywnie wymagają planowego wzrostu liczby ludności, czyli planowania rodzinnego. Planowanie rodzinne jest ważnym warunkiem wstępnym dla planowej reprodukcji siły roboczej, planowej organizacji życia ludzi, ochrony zdrowia matek i dzieci oraz planowej budowy socjalizmu. Bez planowania rodziny nie ma również planowanej reprodukcji siły roboczej. Wpływa to na planowy i proporcjonalny rozwój gospodarki narodowej. Planowanie rodziny nie jest zwykłą kontrolą urodzeń, ale zróżnicowanym postępowaniem w zależności od różnych okoliczności. W gęsto zaludnionych obszarach o wysokim wskaźniku urodzeń należy promować późne zawieranie małżeństw i kontrolę urodzeń. Na słabo zaludnionych obszarach

mniejszości etnicznych przyjmuje się środki sprzyjające wzrostowi liczby ludności. Krótko mówiąc, wzrost liczby ludności powinien być zgodny z planowanym rozwojem gospodarki narodowej.

Maltuzjanie przedstawiają prawo względnego przeludnienia, charakterystyczne dla systemu kapitalistycznego, jako absolutne prawo natury, ① aby ukryć zło systemu kapitalistycznego. Demografia maltuzjańska zawsze postrzega człowieka jako czynnik negatywny i traktuje go jako zwykłego konsumenta. Marksizm głosi, że ze wszystkich rzeczy na świecie człowiek jest najważniejszą wartościową. Człowiek jest czynnikiem determinującym siły wytwórcze społeczeństwa. Człowiek jest w pierwszej kolejności producentem, a w drugiej konsumentem. Co więcej, w systemie socjalistycznym planowany wzrost produkcji jest zawsze szybszy niż planowany wzrost liczby ludności. W ciągu dwudziestu pięciu lat od założenia naszego kraju (od 1949 do 1974 roku), mimo że liczba ludności wzrosła o 60 procent, zboże wzrosło 1,4 razy, bawełna 4,7 razy, towary przemysłu lekkiego kilka lub kilkanaście razy, a towary przemysłu ciężkiego jeszcze bardziej. Reakcyjna maltuzjańska teoria przeludnienia nie tylko została dawno obalona w teorii przez marksizm, ale także została całkowicie rozbita przez praktykę budownictwa socjalistycznego w naszym kraju.

Dopiero gdy społeczeństwo ludzkie rozwinęło się w dziejową epokę socjalizmu, możliwe stało się planowanie rodziny. W społeczeństwie kapitalistycznym produkcja ludzka jest tak samo anarchiczna jak produkcja rzeczy. Dopiero gdy proletariat i ludzie pracy przejęli kontrolę nad władzą i środkami produkcji społeczeństwa i stali się ich panami, możliwe stało się uregulowanie produkcji ludzkiej w taki sam sposób, w jaki uregulowana została produkcja rzeczy. Engels mówi: **"Jeśli społeczeństwo komunistyczne będzie musiało kiedyś w przyszłości regulować produkcję ludzką, jak również produkcję rzeczy, to właśnie to społeczeństwo, i tylko to społeczeństwo, będzie w stanie zrobić to bez trudu."** ② Społeczeństwo socjalistyczne nosi ślady starego społeczeństwa pod względem ekonomicznym, moralnym i duchowym, tak że planowanie rodziny nie może jeszcze odbywać się bez trudności i będzie opierać się siłom starych obyczajów.

Jednakże pod przewodnictwem partii komunistycznej, pod warunkiem istnienia linii marksistowskiej, wzmocnioną propagandą i edukacją w zakresie planowania rodziny oraz podjęcia odpowiednich środków gospodarczych i technicznych, planowanie rodziny może być stopniowo promowane. Jest to wyraz kontroli ludu pracującego nad własnym losem i wyraz wyższości systemu socjalistycznego.

Racjonalizacja układu sił wytwórczych

Planowy i proporcjonalny rozwój gospodarki narodowej wymaga nie tylko skoordynowanego rozwoju poszczególnych współzależnych sektorów pod względem produkcji, lecz także utrzymania skoordynowanych stosunków proporcjonalnych pod względem podziału regionalnego, czyli racjonalnego rozmieszczenia sił wytwórczych. Racjonalne rozmieszczenie sił wytwórczych jest głównym zagadnieniem dotyczącym pełnego wykorzystania zasobów naturalnych, oszczędzania pracy społecznej, szybkiego i oszczędnego rozwoju budownictwa socjalistycznego, zmniejszenia różnic między miastem a wsią w kraju socjalistycznym, zjednoczenia wszystkich narodowości w kraju oraz umocnienia obrony narodowej.

Podział sił wytwórczych w społeczeństwie kapitalistycznym kształtuje się spontanicznie w warunkach konkurencji i anarchii produkcji. Kapitaliści prowadzą swoje przedsiębiorstwa, czy to otwierając fabryki, prowadząc gospodarstwa rolne, budując linie kolejowe, itp. tylko zgodnie z potrzebą maksymalizacji zysków, bez żadnych ogólnych rozważań czy ustaleń. Spontaniczny układ sił wytwórczych w społeczeństwie kapitalistycznym zawiera wiele elementów irracjonalnych: na przykład produkcja przemysłowa rozwija się w sposób chaotyczny i jest skoncentrowana w kilku dużych miastach. Przedsiębiorstwa transportowe, takie jak drogi, koleje, żegluga wodna i powietrzna, są często przeciążone i nie starcza im mocy przewozowej na obszarach rozwiniętych przemysłowo z powodu dużej ilości ładunków i zysków oraz konkurencji między kapitalistami o ich obsługę, w wyniku czego nie starcza jej dla wszystkich, co powoduje marnotrawstwo mocy przewozowej. Kapitaliści nie zawracali sobie głowy obszarami mniej rozwiniętymi przemysłowo, więc transport był bardzo słaby, ponieważ było mało przewozów towarowych i mało zysków.

---

① Thomas Malthus (1766-1834) był angielskim burżuazyjnym wulgarnym ekonomistą. Twierdził on, że populacja rośnie w krokach geometrycznych, tj. w równych krokach co 1, 2, 4, 8 .....; natomiast środki utrzymania rosną bardzo powoli, rosną w krokach arytmetycznych, tj. w równych krokach co 1, 2, 3, 4 ..... Ponieważ wzrost liczby ludności znacznie przekracza wzrost środków utrzymania, nieuniknione jest, że społeczeństwo będzie produkować głód, ubóstwo i bezrobocie, które, jak twierdzi, są wynikiem bezwzględnych praw naturalnych i nie mają nic wspólnego z systemem społecznym. Aby rozwiązać "sprzeczność" między wzrostem liczby ludności a wzrostem środków utrzymania, konieczne było ograniczenie liczby ludności. Na przykład, kontrola urodzeń, późne małżeństwo, brak małżeństwa i aborcja a nawet masowa eksterminacja poprzez wojnę, epidemie i głód mają być używane do ograniczenia wzrostu populacji. Maltuzjańska "teoria populacji" jest reakcyjnym fałszem, który w rażący sposób usprawiedliwia system kapitalistyczny, sprzeciwia się rewolucji proletariackiej i jest niezwykle nienawistny wobec ludzkości.

② Engels: "Do Kautsky'ego (1 lutego 1881)". Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 35, s. 145.

Te sprzeczności w układzie sił wytwórczych w społeczeństwie kapitalistycznym nie mogą być rozwiązane w warunkach kapitalistycznej własności prywatnej. Można je rozwiązać tylko w społeczeństwie socjalistycznym, w którym środki produkcji są własnością publiczną. Dlatego po przejęciu władzy przez proletariat staje on przed zadaniem przekształcenia struktury sił wytwórczych. Przewidział to Engels już dawno temu. Engels wskazywał, że aby wyeliminować zło wynikające z monstrualnego rozwoju przemysłu kapitalistycznego, społeczeństwo socjalistyczne będzie **"koordynować swoje siły wytwórcze według jednolitego planu ogólnego."** ①

Według jakich zasad społeczeństwo socjalistyczne przekształca nieracjonalny układ sił wytwórczych odziedziczony po starym społeczeństwie? Jakie są główne elementy tzw. racjonalnego układu sił wytwórczych?

Racjonalne rozmieszczenie sił wytwórczych wymaga zbliżenia przemysłu do obszarów pochodzenia surowców i dystrybucji. W przypadku kraju socjalistycznego o rozległym terytorium wymaga to, aby każdy z większych regionów administracyjnych lub stref współpracy gospodarczej tworzył względnie niezależny system przemysłowy o własnych cechach i różnym stopniu zaawansowania. W ten sposób można znacznie ograniczyć zasoby ludzkie i materialne przeznaczane na transport na duże odległości, zapewniając szybszy i bardziej ekonomiczny rozwój produkcji socjalistycznej. Oczywiście zasada, że przemysł powinien być zlokalizowany w pobliżu obszarów pochodzenia surowców i dystrybucji nie jest absolutna. Konieczne jest również pełne wykorzystanie przemysłu hutniczego i przetwórczego w miejscach oddalonych od źródeł surowców oraz racjonalny ich rozwój, pod warunkiem że inne korzystne czynniki są wystarczające do zrównoważenia niedogodności związanych z transportem na duże odległości.

Racjonalny układ sił wytwórczych wymaga możliwie równomiernego rozmieszczenia wielkiego przemysłu na terenie całego kraju oraz planowego i systematycznego rozwoju przemysłu powiatowego, gminnego i zespołowego, tak aby produkcja przemysłowa i rolna były ściśle zintegrowane, a gospodarka i kultura wsi były w większym stopniu rozwinięte. Rezultatem tego racjonalnego układu sił wytwórczych będzie rozproszenie się mieszkańców wielkich miast na wieś, powstanie wielu nowych małych miast oraz stopniowe zmniejszanie się, a w końcu likwidacja zasadniczych różnic między miastem a wsią.

---

① Engels: Anty-Düring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972.

Układ sił wytwórczych społeczeństwa socjalistycznego musi być podporządkowany potrzebom obronnym dyktatury proletariatu i sprzyjać odparciu agresji i zagrożenia ze strony imperializmu i socjal-imperializmu. W tym celu należy unikać nadmiernej koncentracji przemysłu w dużych miastach i na obszarach nadmorskich, a także umożliwić wszystkim regionom posiadanie pewnej zdolności do nowoczesnej produkcji przemysłowej, w tym produkcji wojskowej, oraz osiągnąć zasadniczo samowystarczalność żywnościową.

W ten sposób, gdy imperializm i socjal-imperializm przypuszczą atak z zaskoczenia, będziemy mieli wiele niezawodnych baz przemysłowych, dużych i małych, oraz szersze pole manewru, dzięki czemu będziemy nie do zdobycia i gdziekolwiek imperialiści zaatakują zostaną utopieni w morzu wojny ludowej.

Racjonalny układ sił wytwórczych w wieloetnicznym kraju socjalistycznym musi sprzyjać umacnianiu jedności wszystkich narodowości. W systemie kapitalistycznym burżuazja dominującej narodowości zawsze ogranicza rozwój przemysłu na ciemiężonych obszarach innych narodowości, aby uzyskać jak największe zyski. Po przejęciu władzy przez proletariat, w celu wzmocnienia jedności ludu pracującego wszystkich narodowości, konieczne jest wzmocnienie budownictwa przemysłowego na terenach przygranicznych i mniejszościowych w sposób systematyczny i uporządkowany, tak aby różnica w poziomie rozwoju gospodarczego i kulturalnego różnych narodowości mogła być stopniowo zmniejszana.

Krótko mówiąc, racjonalny układ sił wytwórczych w społeczeństwie socjalistycznym musi być podporządkowany potrzebie umocnienia dyktatury proletariatu oraz potrzebie szybkiego i oszczędnego rozwoju produkcji socjalistycznej. Najbardziej centralnym problemem w przekształcaniu układu sił wytwórczych jest, jak wskazywał Engels, zmiana nieprawidłowego rozwoju przemysłu odziedziczonego po starym społeczeństwie i stworzenie **"możliwie najbardziej zrównoważonego rozmieszczenia wielkich gałęzi przemysłu w całym kraju".** ①

Układ sił wytwórczych w dawnych Chinach był skrajnie nieracjonalny. Długotrwała dominacja imperializmu, feudalizmu i biurokratycznego kapitalizmu stworzyła w półkolonialnych i półfeudalnych Chinach sytuację, w której jedyny nowoczesny przemysł koncentrował się w prowincjach i miastach nadmorskich, podczas gdy w rozległym wnętrzu prawie nie było nowoczesnego przemysłu.

> Na początku wyzwolenia, całkowita wartość produkcji przemysłowej obszarów nadmorskich stanowiła około 73% całkowitej wartości produkcji przemysłowej kraju. Jeśli chodzi o przemysł ciężki, to na przykład przemysł żelazny i stalowy miał około 80% swoich mocy produkcyjnych rozłożonych

wzdłuż wybrzeża, podczas gdy w Mongolii Wewnętrznej, północno-zachodnich i południowo-zachodnich Chinach, które były bardzo bogate w zasoby, prawie nie było przemysłu żelaznego i stalowego. W przemyśle lekkim, na przykład w przemyśle włókienniczym, ponad 80% wrzecion i 90% maszyn do produkcji tkanin było rozmieszczonych wzdłuż wybrzeża, podczas gdy na rozległych obszarach produkujących bawełnę i w głębi kraju było niewiele fabryk włókienniczych.

Aby zmienić tę irracjonalną sytuację odziedziczoną po starych Chinach, kluczową kwestią był rozwój przemysłu w rozległym wnętrzu kraju. W ten sposób powstał związek pomiędzy przemysłem nadmorskim (pierwotną bazą przemysłową) a przemysłem kontynentalnym (nową bazą przemysłową). Przewodniczący Mao dogłębnie przeanalizował relacje między nimi i określił zasady ich właściwego wykorzystania.

W celu zmiany pierwotnej nieracjonalnej sytuacji między przemysłem przybrzeżnym a kontynentalnym, konieczne jest energiczne rozwijanie przemysłu kontynentalnego, budowanie znacznej większości nowych fabryk w głębi kraju oraz wspieranie rozwoju przemysłu kontynentalnego za pomocą różnych środków, takich jak przenoszenie fabryk, czarterowanie konstrukcji oraz wspieranie siły roboczej i zasobów materialnych, tak aby układ przemysłowy kraju mógł być stopniowo zrównoważony. Jest to niezwykle ważne dla wzmocnienia ogólnego przywództwa klasy robotniczej w kraju, konsolidacji dyktatury proletariatu, konsolidacji naszej obrony narodowej i budowy socjalizmu szybciej i z większą oszczędnością. Nie oznacza to jednak w żadnym wypadku, że można przyjąć negatywną postawę wobec przemysłu przybrzeżnego. Ogólnie rzecz biorąc, przemysł przybrzeżny ma dłuższą historię i może wspierać przemysł kontynentalny w zakresie siły technicznej, sprzętu, surowców i projektowania produktów. Poprzez pełne wykorzystanie i racjonalny rozwój przemysłu przybrzeżnego możemy lepiej wspierać rozwój przemysłu kontynentalnego. W ciągu ostatnich 20 lat od założenia kraju, zgodnie z teorią Przewodniczącego Mao dotyczącą relacji między przemysłem przybrzeżnym i kontynentalnym, chiński przemysł kontynentalny rozwijał się szybko, a nowo wybudowane bazy przemysłowe w prowincjach kontynentalnych nabrały kształtu. Równocześnie w pełni wykorzystano i racjonalnie rozwinięto pierwotne bazy przemysłowe w prowincjach i miastach nadmorskich. Przemysł kontynentalny i przemysł przybrzeżny wspólnie odegrały ważną rolę w budowie socjalizmu w Chinach.

① Engels: Anty-Düring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 336.

Szczególne znaczenie ma przyspieszenie rozwoju gospodarczego i kulturowego regionów mniejszości etnicznych Chin w procesie zmiany nieracjonalnego układu sił wytwórczych pozostawionego przez stare Chiny. Chociaż mniejszości etniczne w Chinach stanowią zaledwie sześć procent całej populacji kraju, zamieszkują rozległe obszary, stanowiące około 50-60% całkowitej powierzchni kraju, i są bogate w podziemne złoża minerałów, które są bardzo potrzebne do budowy socjalizmu w Chinach.

W przeszłości, z powodu wyzysku i ucisku ze strony imperializmu, feudalizmu i biurokratycznego kapitalizmu, gospodarki regionów mniejszości etnicznych nie były rozwinięte i nie tylko nie istniał tam nowoczesny przemysł, ale również produkcja rolna była bardzo zacofana. Od czasu wyzwolenia, pod przewodnictwem proletariackiej linii rewolucyjnej przewodniczącego Mao i w blasku jego polityki etnicznej, gospodarki regionów mniejszości etnicznych w Chinach również rozwijały się szybko.

"Transport węgla z północy na południe" i "transport żywności z południa na północ" to ciężkie brzemię irracjonalnego układu produktywności, jaki pozostawiły po sobie stare Chiny. W ten sposób zużyto znaczną część naszych możliwości kolejowych. Od czasu wyzwolenia, a zwłaszcza od czasu Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, ingerencja rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi i Lin Biao została rozbita, a rewolucyjna linia proletariatu Przewodniczącego Mao została wprowadzona w życie, a wskaźnik samowystarczalności zbożowej w północnych prowincjach znacznie wzrósł. Trzy prowincje Hebei, Shandong i Henan, nękane wcześniej przez klęski żywiołowe i niedobory żywności, są obecnie samowystarczalne żywnościowo, przyczyniając się do odwrócenia tendencji do "transportu żywności z południa na północ". Poszukiwania i wydobycie węgla w południowych prowincjach rozwijało się szybko, znacznie wzrosła produkcja węgla w Syczuanie, Yunnanie, Guizhou, Jiangsu i Guangdongu, a węgiel znaleziono w Tybecie, który nigdy wcześniej nie wydobywał węgla. Historyczna sytuacja "węgla z północy transportowanego na południe" i "żywności z południa transportowanego na północ" stopniowo się zmienia.

Dopisy Tłumacza:

* W oryginale idiom Chiński dosłownie oznaczający ‘tort, który trudno było wypełnić’ czyli coś nierealnego do spełnienia.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E7%94%BB%E9%A5%BC

** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Co to znaczy używać stali jako platformy

*** Idiom Chiński, może być porównane do: ‘nawet najlepszy kucharz nic z niczego nie wytworzy’, czyli że nic z niczego nie może zostać stworzone, obojętnie od możliwości technicznych samego twórcy.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%B7%A7%E5%A6%87%E9%9A%BE%E4%B8%BA%E6%97%A0%E7%B1%B3%E4%B9%8B%E7%82%8A

**** Odnosi się do próby zamachu na Przewodniczącego Mao i spisku by przejąć władzę przez Lin Biao. Opisane bardziej szczegółowo później, kliknij tutaj: Projekt 571

Sekcja II. Rola prawa wartości w procesie podziału pracy społecznej

Analizując związek społeczeństwa kapitalistycznego z poprzednimi formami społecznymi, Marks wskazał kiedyś, że **"Społeczeństwo burżuazyjne buduje się z fragmentów i elementów tych form społecznych, z których część to relikty, które nie zostały jeszcze przezwyciężone i nadal trwa tu, część tego, co było tylko przejawem, i rozwija się do pełnego znaczenia, i tak dalej."** ① To samo dotyczy społeczeństw socjalistycznych, które wyłoniły się ze społeczeństw kapitalistycznych. Przy podziale pracy społecznej w pewnych proporcjach, na etapie kapitalizmu monopolistycznego, zastosowanie planowania do regulacji produkcji wystąpiło już jako przejaw, ale dopiero po narodzinach społeczeństwa socjalistycznego pojawiło się jako prawo, rozwinięte do pełnego znaczenia. Jednocześnie wciąż istnieją relikty w społeczeństwach socjalistycznych, które nie zostały przezwyciężone, na przykład prawo wartości wciąż wywiera wpływ na proces podziału pracy społecznej w określonych proporcjach. Aby zrozumieć podział pracy społecznej w socjalistycznym procesie produkcji, należy zrozumieć wzajemne oddziaływanie prawa planowego i proporcjonalnego rozwoju oraz prawa wartości w procesie podziału pracy społecznej.

Czym zatem jest prawo wartości? Jak prawo wartości wpływa na proces podziału pracy społecznej?

W warunkach socjalistycznych system towarowy nadal obowiązuje. Oznacza to, że produkcja produktów społecznych jest nadal produkcją towarów. Tam gdzie jest produkcja towarowa, tam jest prawo wartości. **"Tam, gdzie istnieją towary i produkcja towarowa, nie może nie istnieć prawo wartości".** ② Podstawowymi elementami prawa wartości są: (i) wartość towaru jest określona przez społecznie niezbędny czas pracy zużyty do wytworzenia tego towaru oraz (ii) wymiana towarów odbywa się na podstawie zasady równowartości. Te dwa aspekty są ze sobą powiązane, przy czym ten drugi opiera się na pierwszym, który z kolei musi być realizowany poprzez ten drugi. W rzeczywistości poszczególne godziny pracy zużywane przez różne przedsiębiorstwa produkujące podobne towary są bardzo różne, ale wszystkie muszą być wymieniane przy użyciu społecznie niezbędnych godzin pracy jako jednolitej miary. Ta formalna równość, ucieleśniona w prawie wartości, która w rzeczywistości jest nierówna, jest burżuazyjną władzą prawną. Ten podstawowy element prawa wartości nie różni się zbytnio w społeczeństwie socjalistycznym od tego, które istniało w starym.

Jednak produkcja towarów w społeczeństwie socjalistycznym, głównie w ramach dwóch socjalistycznych systemów kolektywistycznych, a zatem sposób działania

prawa wartości, jego zakres i konsekwencje, są już zupełnie inne niż w społeczeństwie kapitalistycznym.

W systemie kapitalistycznym produkcja społeczna odbywa się w stanie konkurencji i anarchii produkcyjnej, przy czym cena towarów zmienia się w górę i w dół w odpowiedzi na zmiany podaży i popytu na rynku, oscylując wokół ceny produkcji, przekształconej formy wartości towarowej, czasem powyżej, a czasem poniżej ceny produkcji. Ta spontaniczna fluktuacja cen towarów dyktuje ślepe rozszerzenie lub redukcję produkcji. Kiedy ceny są wyższe niż cena produkcji, zyski są większe niż średni zysk, a kapitaliści, widząc, że można osiągnąć duże zyski, rzucają się do inwestowania kapitału w tych sektorach. W sytuacji odwrotnej kapitał jest wycofywany. To właśnie w tym stanie ślepej konkurencji rozwija się produkcja społeczna. Sytuacja ta pokazuje, że w systemie kapitalistycznym prawo wartości przejawia się jako obca siła działająca za plecami ludzi, jako ogólny regulator produkcji społecznej.

W systemie socjalistycznym regulatorem produkcji społecznej nie jest już prawo wartości, lecz narodowy plan gospodarczy oparty na podstawowych prawach ekonomicznych socjalizmu i prawach planowania. Jak przewidział Marks, **"społecznie planowany podział czasu pracy reguluje właściwą proporcję różnych funkcji pracy do różnych potrzeb."** ③ Dzieje się tak dlatego, że zmienił się cel produkcji społecznej. Celem produkcji socjalistycznej jest zaspokojenie potrzeb dyktatury proletariatu i ogółu ludzi pracy, a nie, jak w społeczeństwie kapitalistycznym, produkowanie zysków wyłącznie dla kapitalistów. Państwo socjalistyczne pod dyktaturą proletariatu może systematycznie rozdzielać pracę społeczną w różnych działach gospodarki narodowej zgodnie z potrzebami państwa i ludu oraz w niezbędnych proporcjach w zależności od całości pracy społecznej w danym okresie i nie opiera się przy tym w swej regulacji na prawie wartości. Tak więc, w podstawowym ujęciu, prawo wartości nie jest już w społeczeństwie socjalistycznym obcą siłą działającą za plecami ludzi, nie jest już ogólnym regulatorem produkcji społecznej.

---

① Marks: "Wstęp do krytyki ekonomii politycznej", Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 108.

② Józef Stalin Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1961, s. 14.

③ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 96.

Ale prawo wartości nadal istnieje, choć stało się możliwe, by zostało uznane i stało się prawem, które ludzie sami wykorzystują, by odegrać swoją historyczną rolę w procesie budownictwa socjalistycznego.

W warunkach socjalistycznej produkcji towarowej ważnym przejawem działania prawa wartości jest planowana cena. Ceny towarów w warunkach socjalistycznych nie rosną i nie spadają spontanicznie na wolnym rynku w odpowiedzi na zmiany podaży i popytu, ale są ustalane przez planowanie państwowe. Pod tym względem ceny planowe uosabiają rolę prawa planowanego i proporcjonalnego rozwoju. Nie należy jednak wyciągać z tego wniosku, że planowane ceny mogą być ustalane dowolnie i że rola prawa wartości nie musi być w ogóle brana pod uwagę. Tak po prostu nie jest. Podstawą planowanych cen jest i pozostaje wartość towarów. W społeczeństwie jako całości, są pewne towary, których ceny są wyższe niż wartość, i są nieuchronnie inne, których ceny są niższe niż wartość. To odchylenie ceny od wartości, które istnieje wszędzie w systemie cen planowych, jest właśnie wyrazem prawa wartości. Jak zatem prawo wartości wpływa na podział pracy społecznej poprzez planowane ceny?

Po pierwsze, to, co i ile produkują socjalistyczne przedsiębiorstwa państwowe, regulują narodowe plany gospodarcze sporządzone zgodnie z podstawowymi prawami ekonomicznymi socjalizmu oraz wymogami prawa planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej. Ale w systemie towarowym każdy narodowy plan gospodarczy jest wyrażony zarówno w formie fizycznej (ile ton stali i węgla produkuje się rocznie .....), jak i w formie wartościowej (ile miliardów juanów inwestycji i produkcji oraz ile miliardów juanów zysku wypłacono .....). W tym sensie więc rola prawa wartości jest już zawarta w narodowym planowaniu gospodarczym i wpływa na podział pracy społecznej. Ponadto, w planowaniu krajowym, w przypadku niektórych produktów przemysłowych, zwłaszcza produktów przemysłowych codziennego użytku, często określa się jedynie wielkość produkcji zgodnie z szerokimi kategoriami produktów, bez określania konkretnych odmian lub specyfikacji; lub też przedsiębiorstwa otrzymują jedynie cele dotyczące wartości produkcji, bez określania fizycznych celów produktów. Jednocześnie, w pewnych warunkach, państwo świadomie wykorzystuje odchylenie ceny i wartości poprzez ceny planowane, aby wpływać na produkcję pewnych produktów.

Po drugie, produkcja w socjalistycznej gospodarce kolektywnej jest również kierowana przez plan państwowy. W szczególności, obszar zasiewów oraz zadania dostaw i sprzedaży tak ważnych produktów rolnych, jak zboże, bawełna i olej, wytwarzanych przez gminy wiejskie, są ustalane przez plany państwowe. Produkcja

wielu innych produktów rolnych i ubocznych, mimo że państwo nie wydaje bezpośrednio zadań planistycznych, jest również wprowadzana w orbitę planowania państwowego poprzez podpisywanie przez wydziały handlowe umów o zaopatrzenie z gminami i zespołami produkcyjnymi. Dlatego produkcja wiejskiej gospodarki kolektywnej, jako całość, odgrywa decydującą, tj. regulacyjną rolę i jest jednocześnie prawem planowego rozwoju gospodarki narodowej. Jednakże państwo ułatwia również realizację planu poprzez rolę cen planowych. Na przykład w określonym czasie państwo podejmuje środki mające na celu dostosowanie stosunku ceny bawełny do ceny zboża w celu wspierania produkcji bawełny i ułatwienia realizacji planu zakupu bawełny. Ten efekt prawa wartości wydaje się mieć nieco większy wpływ na produkcję przedsiębiorstw kolektywnych, ze względu na fakt, że przedsiębiorstwa kolektywne są samofinansującymi się jednostkami gospodarczymi, których poziom akumulacji i poziom dochodów ich członków zależy od ich własnych dochodów z produkcji. Jeśli chodzi o produkcję sporadycznych produktów lokalnych, które nie mają dużego znaczenia dla utrzymania kraju i nie są objęte programem państwowym ani nie są związane umowami o zamówienia publiczne, większą rolę odgrywają wysokie ceny i wielkość zysków: produkty o większych zyskach łatwiej jest rozwijać, natomiast te o mniejszych zyskach lub ze stratami finansowymi trudniej. Jest to stopień, w jakim prawo wartości reguluje produkcję takich wyrobów.

Krótko mówiąc, tak długo jak istnieje system towarowy, prawo wartości nadal jest w grze, niezależnie od tego, czy chodzi o produkcję przedsiębiorstw państwowych czy przedsiębiorstw kolektywnych. Jednakże w ramach produkcji socjalistycznej jako całości, podział pracy społecznej pomiędzy różne sektory produkcji, co i ile się produkuje, jest regulowany przez planowanie państwowe, które odzwierciedla podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu i prawa planowego rozwoju gospodarki narodowej. Dlatego planowanie państwowe jest podstawą, która odgrywa decydującą rolę, a prawo wartości jest tylko drugorzędnością, która odgrywa wpływową rolę.

Prawo wartości ma z jednej strony swoją dziejową rolę, a z drugiej strony negatywną rolę w procesie podziału pracy społecznej. Prawo wartości jest przecież podstawowym prawem produkcji towarowej, reliktem gospodarki prywatnej, w którym tkwią zarodki wszystkich sprzeczności kapitalizmu.

Lenin zwracał uwagę, że **"poszczególne akty wymiany jednych towarów z innymi towarami, jako prosta forma wartości, zawierają już w sobie wszystkie główne sprzeczności kapitalizmu, które jeszcze się nie rozwinęły".** ① W warunkach socjalistycznych, jakkolwiek rola prawa wartości może być uznana i świadomie stosowana, to jednak dopóki istnieje, niesie ze sobą możliwość rozszerzenia przez

przedsiębiorstwa socjalistyczne burżuazyjnej władzy prawnej, zawartej w prawie wartości, chęć wytwarzania tych produktów, których cena jest wyższa od wartości, a niechęć do wytwarzania tych produktów, których cena jest niższa od wartości lub, w porównaniu, niewiele wyższa od wartości, niezależnie od tego, czy są one potrzebne państwu i narodowi. Dlatego ważne jest, aby ograniczyć szkody, jakie prawo wartości może przynieść gospodarce socjalistycznej. Jeśli pozostawi się ją bez ograniczeń, wpłynie ona na planowanie państwowe i nie tylko będzie miała niszczący wpływ na rozwój gospodarki socjalistycznej, lecz także rozbudzi burżuazyjny styl prowadzenia interesów i spontaniczne siły kapitalizmu, przyspieszy tworzenie nowych elementów burżuazyjnych, wyprodukuje tych którzy w Partii sprawują władzę podążając drogą kapitalistyczną, oraz skorumpuje i zdezintegruje gospodarkę socjalistyczną. Ograniczenie lub rozszerzenie tej negatywnej roli prawa wartości jest ważnym aspektem walki między dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami w socjalistycznej rewolucji i budownictwie.

W swojej książce "Gospodarka wojenna ZSRR w czasie drugiej wojny światowej" Wozniesienski*, partyjny mocodawca kapitalizmu, zdecydowanie opowiadał się za rozszerzeniem roli prawa wartości, twierdząc, że w gospodarce socjalistycznej prawo wartości jest "minimalnym prawem, które określa konsumpcję produkcji, dystrybucję produktów i wymianę produktów". Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping również byli zdesperowani, aby rozszerzyć rolę prawa wartości i opowiadali się za "wszechmocą" prawa wartości. Ich cechą charakterystyczną było mówienie o "jednolitym planie" bez celu produkcji socjalistycznej, a duszą takiego planu był zysk, czyli dopuszczenie prawa wartości do całościowego regulowania produkcji społecznej. W tak zwanym "Regulaminie przyspieszenia rozwoju przemysłowego"**, który Deng Xiaoping wymyślił na swoje polecenie, właśnie w oparciu o założenie negowania celu socjalistycznej produkcji, mówił on o "potrzebie wzmocnienia jednolitego planu państwa". Ponadto atakował proletariat za krytykę zysku jako "jednostronną opozycję wobec zagarniania zysków", mówiąc, że "nie oznacza to że rządzi zysk, chodzi o to, że jeśli przejmie dowodzenie, to dobrze, bo inaczej na czym miałoby polegać państwo?". Ujawnia to jego złowrogi cel, jakim jest umożliwienie prawu wartości całościowego regulowania produkcji. Ta linia to linia Radzieckiego rewizjonizmu. Jeśli pozwoli się na rozprzestrzenianie tej rewizjonistycznej linii i wszystkie przedsiębiorstwa socjalistyczne zaangażują się w działalność nastawioną na zysk, pracując dla dużych zysków, dla małych zysków i nigdy bez zysków, to nieuchronnie wpłynie to na socjalistyczną gospodarkę planową i ją podważy, a burżuazyjna władza prawna będzie się bezwzględnie rozszerzać i rozwój ten nieuchronnie doprowadzi do przywrócenia własności kapitalistycznej. Dlatego też

praktyka walki pomiędzy tymi dwoma liniami, odzwierciedlona w kwestii prawa wartości, mówi nam, że aby właściwie wykorzystać prawo wartości w służbie produkcji socjalistycznej, musimy wyznaczyć wyraźną granicę pomiędzy marksizmem a rewizjonizmem, socjalizmem a kapitalizmem i nie wolno nam tego lekceważyć, w przeciwnym razie zgubimy drogę.

---

① Notatki filozoficzne. Dzieła wszystkie Lenina, t. 38, s. 190.

Dopisy Tłumacza:

* Osoba wcześniej wspomniana, kliknij na: Nikołaj Aleksiejewicz Wozniesienski

** Regulamin przyspieszenia rozwoju przemysłowego:

Nie wiadomo do jakiej pracy Denga Xiaopinga się to odnosi ale pewnie chodzi o ‘Kilka uwag na temat rozwoju przemysłu’ [关于发展工业的几点意见]:

http://www.71.cn/2008/0425/501424.shtml

Sekcja III. Świadome stosowanie obiektywnego prawa proporcjonalnego podziału pracy społecznej

Proces podziału pracy społecznej jest procesem wewnętrznie sprzecznym

W warunkach socjalistycznych podział pracy w określonych proporcjach, regulowany zarówno przez prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej, jak i przez prawo wartości, jest główną cechą socjalistycznego ruchu gospodarczego. W wyniku zmiany własności produkcja społeczna nie jest już w pełni regulowana przez prawo wartości, jak to miało miejsce w społeczeństwie kapitalistycznym, co prowadziło do konkurencji i anarchii produkcji; jednocześnie, ze względu na istnienie systemu towarowego, prawo wartości nadal istnieje i wywiera pewien wpływ na proces podziału pracy społecznej, dlatego też różni się od społeczeństwa komunistycznego. Marks zauważył że: **"Proces życia społecznego, forma procesu produkcji materialnej, uchyli swą tajemniczą zasłonę dopiero wtedy, gdy znajdzie się pod świadomą i planową kontrolą człowieka jako produkt swobodnie zjednoczonych ludzi. Ale to wymaga pewnej społecznej podstawy materialnej lub szeregu materialnych warunków egzystencji, które same są naturalnym produktem długiego i bolesnego rozwoju historycznego."** ① Socjalistyczna proletariacka rewolucja, po zaciętej walce klas, ustanowiła dyktaturę proletariatu i socjalistyczne stosunki produkcji, w którym to momencie proces społecznej produkcji masowej znalazł się pod świadomą i planową kontrolą człowieka. Podniesiona została "tajemnicza zasłona" produkcji społecznej i zaczęły obowiązywać podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu oraz prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju. Ale to dopiero początek. Ludzie w społeczeństwie socjalistycznym są nadal podzieleni na klasy i nie osiągnęli jeszcze poziomu "swobodnie zjednoczonych ludzi" jak w społeczeństwie komunistycznym. Zjednoczenie istot ludzkich w społeczeństwie socjalistycznym jest nadal związane z relacjami towarowymi i dlatego do pewnego stopnia jest jeszcze owiane "tajemniczą zasłoną". Tak zwane prawo wartości jest z samej swojej natury siłą opozycyjną. Jego ruch jest zawsze mniej lub bardziej wolny od świadomej i planowej kontroli człowieka. W ten sposób proces podziału pracy społecznej z konieczności charakteryzuje się procesem pełnym sprzeczności. W socjalistycznym procesie produkcji prawo wartości i prawo planowanego i proporcjonalnego rozwoju działają niekiedy w tym samym kierunku.

① Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 97.

Na przykład, prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej wymaga przyspieszonego rozwoju produkcji niektórych upraw pieniężnych w celu zaspokojenia zapotrzebowania na surowce dla szybkiego rozwoju niektórych gałęzi przemysłu lekkiego, a ceny tych upraw pieniężnych mogą również zagwarantować wyższy zysk dla kolektywnej gospodarki rolnej. W takich okolicznościach wymagania krajowego planu zwiększenia produkcji są zgodne z wymaganiami kolektywnej gospodarki rolnej w zakresie zwiększenia produkcji i dochodów, a plany zwiększenia produkcji są na ogół łatwe do spełnienia i przekroczenia.

Jednakże, mogą wystąpić niespójności w kierunku, w którym te dwa prawa działają. Na przykład, prawo planowanego rozwoju wymaga przyspieszonego rozwoju produkcji bawełny, ale jeśli stosunek bawełny do zboża jest nieracjonalny, dochód, który można uzyskać z uprawy bawełny jest niski, wtedy realizacja planu produkcji bawełny będzie zagrożona. W tym momencie należy zastosować prawo wartości, aby promować produkcję bawełny poprzez odpowiednie podniesienie jej ceny. Oczywiście w ten sposób, pod pewnymi warunkami, ponownie dojdzie do sytuacji, w której cena niektórych upraw pieniężnych może przynieść większe dochody gospodarce kolektywnej, podczas gdy inne uprawy pieniężne lub uprawy żywności mogą przynieść jedynie mniejsze dochody.

W tym przypadku z kolei może to doprowadzić do tego, że niektórzy ludzie będą chcieli zwiększyć produkcję upraw, które przynoszą większe dochody, co będzie sprzeczne z wymogiem krajowego planu gospodarczego dotyczącym ogólnego wzrostu produkcji różnych upraw w różnym stopniu. Wynika z tego jasno, że gdy te dwa prawa działają zgodnie, prawo wartości przyczynia się pozytywnie do realizacji planu narodowego. Gdy te dwa prawa są niespójne, prawo wartości ma negatywny wpływ na realizację planu narodowego.

> Na przedmieściach Szanghaju w 1974 r., na przykład, wczesną fasolę i pomidory wysiano wiosną, a bok choy* i szpinak jesienią: dochód netto na mu** po odliczeniu kosztów produkcji wyniósł 77,1 juanów w przypadku wczesnej fasoli i 193,7 juanów w przypadku wczesnych pomidorów oraz 36,7 juanów w przypadku jesiennego bok choy i 148,5 juanów w przypadku jesiennego szpinaku. Niektóre zespoły produkcyjne, aby zarobić więcej pieniędzy, nie przestrzegają planu krajowego, ale dokonują nasadzeń w zależności od ceny, drastycznie zmniejszając powierzchnię zasiewów wczesnej fasoli i jesiennego bok choy, a jednocześnie drastycznie zwiększając powierzchnię zasiewów wczesnych pomidorów i jesiennego szpinaku. Ta zmiana w strukturze odmian warzyw, która nie jest regulowana przez prawo

planowania, ale przez prawo wartości, musi mieć wpływ na podaż rynkową. W rzeczywistości, niektóre zaawansowane kolektywy i zespoły zawsze przestrzegały zasady "najpierw plan, potem cena" i sadziły warzywa zgodnie z krajowym planem. Gmina Yangjing w okręgu Chuanshi w Szanghaju, posiadająca 61% całkowitej powierzchni gruntów rolnych, jest jedną z niewielu gmin na przedmieściach Szanghaju, w której uprawia się warzywa. W przeszłości również zdarzały się sytuacje, w których prawo wartości regulowało produkcję warzyw, ale po rewolucji kulturalnej świadomość Komitetu Partii Komunalnej dotycząca linii walki klasowej znacznie się zwiększyła i byli oni w stanie: (1) stale krytykować kapitalistyczne spontaniczne tendencje w uprawie warzyw i prawidłowo radzić sobie z sprzecznością między "linią" i "pieniędzmi". (2) Prawidłowo zarządzać sprzecznością między sezonowością produkcji a zrównoważoną dostępnością na rynku w celu zapewnienia regularnej dostępności żywności dla mieszkańców miast; (3) sadzić zgodnie z potrzebami ludności i wprowadzać produkcję i podaż warzyw na nowy poziom. (4) poradzić sobie z relacjami między producentami i sprzedawcami warzyw i współpracować aby służyć tym, którzy je konsumują. W rezultacie w 1975 roku, w porównaniu z rokiem 1966, plony warzyw wzrosły o 21%, średnia produkcja na mu wzrosła o 52%, liczba odmian wzrosła z pięćdziesięciu ośmiu w 1971 roku do stu jeden w 1975 roku, a dochody członków kolektyw wzrosły o 32%. W ten sposób plan sadzenia wydany przez państwo został dobrze zrealizowany, zaspokajając potrzeby społeczeństwa i zwiększając dochody członków. W warunkach własności publicznej szkody wyrządzone przez prawo wartości można ograniczyć, o ile kieruje się właściwą linią.

Dlatego tak zwane świadome stosowanie prawa wartości oznacza rozumienie roli prawa wartości w sposób całościowy, działanie zgodnie z zasadą "najpierw planowanie, potem ceny" i poleganie na planowaniu państwowym w celu kierowania produkcją społeczną, a nie na cenach w celu kierowania produkcją. W przeciwnym razie zsuniemy się na diabelską drogę "prawa wartości jako wszechmoc", czego zwolennikami są rewizjoniści. Prawo wartości, jako prawo produkcji towarowej, jest bowiem ucieleśnieniem burżuazyjnej władzy prawnej, która rodzi i produkuje elementy burżuazyjne. W ramach ograniczeń wynikających z podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu oraz prawem planowanego i proporcjonalnego rozwoju, zastosowanie prawa wartości może skłonić wszystkie przedsiębiorstwa i sektory gospodarki do dążenia do zwiększenia wydajności pracy, zmniejszenia społecznie niezbędnego czasu pracy na jednostkę produktu oraz umożliwienia rozsądnego

podziału i redystrybucji pracy społecznej w określonej proporcji, tak aby produkcja socjalistyczna mogła postępować szybciej i bardziej oszczędnie. Ale kiedy podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu i prawa planowanego rozwoju zostaną zlekceważone, a praca polityczna i ideologiczna pozostanie w tyle, prawo wartości będzie jak dziki koń wymykający się spod kontroli lub powódź, która przełamuje brzegi, powodując, że niektórzy ludzie będą wykorzystywać rozbieżność między ceną a wartością do pogoni za zyskiem, podważać planowy podział pracy społecznej, powodować chaos w produkcji i dezintegrować ekonomiczne podstawy socjalizmu. Tak więc sprzeczność między prawem planowanego i proporcjonalnego rozwoju a prawem wartości w trakcie dążenia do podziału pracy społecznej wyraża się więc z konieczności w walce między proletariatem a burżuazją, drogą socjalistyczną a drogą kapitalistyczną, linią marksistowską a linią rewizjonistyczną. Co mówi grupa radzieckich zdrajców: "Wydajność wyraża się we wspólnym działaniu ludzi, poprzez konkurencję ale nie spontanicznie, ponieważ nie mamy antagonistycznych konfliktów i interesów, nie ma walki antagonistycznych sił." (Rumiancew*** i inni. wydanie, 'Socjalistyczna ekonomia polityczna') Jest to zarówno zniekształcenie socjalistycznych stosunków gospodarczych, jak i przykrywka dla walki między biurokratyczną monopolistyczną burżuazją a proletariatem oraz między różnymi grupami biurokratycznej monopolistycznej burżuazji, która to walka toczy się zaciekle w sferze gospodarczej od czasu przywrócenia kapitalizmu w Związku Radzieckim.

W warunkach socjalizmu podział pracy społecznej zgodnie z obiektywną proporcjonalnością gospodarki narodowej jest zasadniczo osiągany poprzez pracę narodowego planowania gospodarczego. Zdolność narodowego planowania gospodarczego do prawidłowego odzwierciedlania obiektywnych praw ma wiele wspólnego nie tylko z budownictwem socjalistycznym, ale także ze zdolnością do ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej w procesie produkcji i wymiany. Jeśli wskaźniki planowania nie są właściwie ułożone, a zadania produkcyjne są ułożone na niskim poziomie, potrzeby społeczne nie zostaną zaspokojone i nastąpi przerwa w dostawie niektórych towarów. Jeśli zadania produkcyjne są ustawione na wysokim poziomie, lub jeśli kanały dostaw materiałów są słabe, to pojawi się luka w dostawach surowców. W świetle powyższych dwóch sytuacji, w lżejszym przypadku, przedsiębiorstwa znajdą swój własny sposób na wymianę barterową; w ciężkich przypadkach, stara i nowa burżuazja wykorzysta sytuację, dokona nielegalnych zakupów i odsprzeda je. W obu przypadkach stworzono warunki dla rozszerzenia burżuazyjnej władzy prawnej i przywrócenia kapitalizmu.

Plany są tworzone przez ludzi i mają charakter ideologiczny. Nie jest łatwo tworzyć plany, które prawidłowo odzwierciedlają prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej oraz prawidłowego podziału pracy w określonej proporcji. W społeczeństwie socjalistycznym proces formułowania planów jest najeżony ostrą walką między dwiema klasami i dwiema liniami. Walka pomiędzy linią marksistowską i rewizjonistyczną w sferze gospodarczej znajduje odzwierciedlenie w procesie planowania: czy głównym celem powinna być polityka czy zysk, czy jest to rolnictwo, lekkie-ciężkie czy ciężkie-lekkie, czy są to duże-małe-średnie przedsiębiorstwa i czy powinny być połączone czy też duże i zagraniczne przedsiębiorstwa powinny być zintegrowane, czy wprowadzamy "Konstytucję Stali Anshan****" czy "Konstytucję Ma Gang*****", czy jest to prawdziwa troska o byt mas czy stymulacja materialna, czy jest to przestrzeganie niepodległości i samodzielności czy jest to schlebianie obcokrajowcom, poddawanie się i wyprzedawanie .....? Wszystkie te kwestie wiążą się z wielkim pytaniem, czy skonsolidować socjalistyczną bazę gospodarczą, czy też ją zniszczyć. Linia rewizjonistyczna, jeśli zwycięży w procesie formułowania planów, doprowadzi do przywrócenia gospodarki kapitalistycznej. Burżuazyjne typy Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping w Partii zawsze miały zamiar skierować socjalistyczny narodowy plan gospodarczy na rewizjonistyczne tory. Deng Xiaoping już w ciągu roku kiedy wrócił do pracy zaczął się wtrącać do prac planistycznych. Pod czarną platformą "trzech instrukcji jako zarys******", przedstawił cały zestaw rewizjonistycznych linii dla prowadzenia przedsiębiorstw, mianowicie tak zwane 'rozporządzenia w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłowego', na próżno próbując wykorzystać je jako podstawę planowania i narzucić takie odnowione i wsteczne plany rewizjonistyczne całej Partii i całemu krajowi poprzez państwowe organy planowania. Państwowe organy planowania na wszystkich szczeblach stanowią ważny front w walce między tymi dwoma liniami w procesie planowania. Należy zauważyć, że biurokratyczny styl państwowych organów planowania jest również ważnym warunkiem łatwej akceptacji linii rewizjonistycznej. Ten biurokratyczny styl nie jest w stanie na czas odzwierciedlić żywiołowego ducha twórczego mas, a jedynie go stłumić, podczas gdy linia rewizjonistyczna łatwo znajduje wspólny z nim język*******. Dlatego też, aby socjalistyczne planowanie gospodarki narodowej rzeczywiście odzwierciedlało wymogi podstawowych praw gospodarczych socjalizmu i prawa planowania oraz rzeczywiście odzwierciedlało wymogi podstawowej linii Partii, konieczne jest wytrwałe prowadzenie walki z linią rewizjonistyczną i burżuazją wewnątrz Partii, a jednocześnie ciągłe reformowanie państwowych organów planowania na wszystkich szczeblach, eliminowanie wad

biurokracji i uczynienie państwowych organów planowania na wszystkich szczeblach prawdziwymi instrumentami dyktatury proletariatu. Oczywiście, oprócz sabotażu i ingerencji burżuazji wewnątrz i na zewnątrz Partii, planowanie socjalistyczne podlegało również procesowi uznawania obiektywnych praw. Trudno jest jednocześnie zrozumieć wszystkie zawiłe i skomplikowane zależności proporcjonalne w gospodarce narodowej. Jednak na tyle, na ile pozwalają na to obiektywne warunki, ludzie powinni starać się, aby ich działania były zgodne z wymogami prawa planowanego i proporcjonalnego rozwoju. Możemy to zrobić, jeśli będziemy mocno polegać na masach, stale wyciągać wnioski z doświadczeń, zwiększać naszą samoświadomość, przezwyciężać zaślepienie, prowadzić dogłębne badania przed opracowaniem planów, wyjaśniać sytuację i układać proporcjonalne relacje zgodnie z powiązaniami właściwymi dla obiektywnych zjawisk.

Prawidłowe stosowanie prawa planowanego i proporcjonalnego rozwoju umożliwi różnym powiązanym ze sobą sektorom gospodarki narodowej zachowanie harmonijnych proporcji w procesie rozwoju. Prawo to nie wyznacza nam jednak kierunku rozwoju gospodarki socjalistycznej. Tym, co nadaje podstawowy kierunek rozwojowi gospodarki socjalistycznej, jest podstawowe prawo ekonomiczne socjalizmu. Dlatego prawidłowy narodowy plan gospodarczy musi przede wszystkim odzwierciedlać we wszystkich aspektach podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu.

Świadoma regulacja społecznego podziału pracy stanowi o wyższości gospodarki socjalistycznej

Świadoma regulacja społecznego podziału pracy jest ciągłym procesem zmagań. Dzieje się tak dlatego, że w rozwoju gospodarki socjalistycznej równowaga jest zawsze tymczasowa i względna, podczas gdy brak równowagi jest stały i absolutny. W trakcie rozwoju gospodarki socjalistycznej, z różnych przyczyn subiektywnych i obiektywnych, często dochodzi do sytuacji, w których równowaga i proporcje zostają zachwiane.

Wyższość gospodarki socjalistycznej nad kapitalistyczną nie polega na tym, że gospodarka socjalistyczna nie cierpi na brak równowagi między poszczególnymi gałęziami produkcji w trakcie swojego rozwoju, ale na tym, że w społeczeństwie kapitalistycznym opartym na własności prywatnej brak równowagi między poszczególnymi gałęziami produkcji nie może być przezwyciężony poprzez świadomą działalność ludzi i poprzez planowe regulowanie, a zatem często przeradza się w poważne dysproporcje, powodując ogromne marnotrawstwo zasobów ludzkich, materialnych i finansowych; podczas gdy w społeczeństwie socjalistycznym opartym

na własności publicznej nierównowaga może być stale przezwyciężana, a względna równowaga ustanawiana dzięki świadomej działalności ludzi oraz planowej regulacji przez samoświadomość i państwo. **"Równowaga, która jest stale i świadomie utrzymywana, jest w istocie planowością".** ① Przejście od równowagi do nierównowagi, a następnie od nierównowagi do równowagi oznacza zburzenie starej relacji proporcjonalnej i ustanowienie nowej, opartej na wyższym poziomie rozwoju, tak aby gospodarka socjalistyczna posuwała się szybko naprzód w jedności sprzeczności równowagi i nierównowagi. Przewodniczący Mao zauważył: **"Sprzeczność między produkcją społeczną a potrzebami społecznymi, która obiektywnie będzie istnieć przez długi czas, będzie musiała być od czasu do czasu regulowana poprzez planowanie państwowe. Raz w roku sporządzamy plan gospodarczy, aby ułożyć odpowiedni stosunek akumulacji i konsumpcji, tak aby osiągnąć równowagę między produkcją a potrzebami. Przez równowagę rozumiemy tymczasową, względną jedność sprzeczności. Po roku równowaga zostaje naruszona przez sprzeczne zmagania, jedność staje się rozłamem, równowaga staje się nierównowagą i potrzebny będzie drugi rok równowagi i jedności. Na tym polega wyższość naszej gospodarki planowej. W rzeczywistości, każdego miesiąca i każdego kwartału ta równowaga i jedność jest częściowo naruszana lokalnie i lokalne korekty muszą być dokonywane."** ② Ta teoria Przewodniczącego Mao, która wyjaśnia planowy rozwój gospodarki socjalistycznej i jej wyższość z punktu widzenia materializmu dialektycznego, jest rozwinięciem marksistowskiej ekonomii politycznej. Pogląd, który uważa planowy i proporcjonalny rozwój gospodarki socjalistycznej za wolny od sprzeczności i obawia się pojawienia się nierównowagi, jest poglądem metafizycznym. Właściwą postawą jest realistyczna analiza nierównowagi, która powstaje w gospodarce narodowej, rozróżnianie sytuacji i traktowanie ich w różny sposób. Fakt, że równowaga została naruszona przez nadmierną realizację planu dzięki zwiększonej socjalistycznej inicjatywie i motywacji mas robotniczych w niektórych sektorach, polegającej na oszczędzaniu surowców, poprawie wykorzystania sprzętu i produkcji bez zwiększania liczby ludzi, jest rzeczą dobrą i należy się z niej cieszyć.

Jeśli brak równowagi jest spowodowany niezrealizowaniem planu z powodu błędu, należy wyciągnąć wnioski i dołożyć wszelkich starań, aby tego uniknąć poprzez wyciąganie wniosków z doświadczeń. Niezależnie od przyczyny, po wystąpieniu nierównowagi należy zająć się nią w sposób pozytywny, a produkcja w sektorach tymczasowo opóźnionych w rozwoju powinna być wspierana w odpowiednim czasie zgodnie z wymogami rozwoju gospodarki narodowej jako całości, tak aby można

było ustanowić nową równowagę. Jest to odzwierciedlenie wyższości socjalistycznej gospodarki planowej.

W celu przezwyciężenia częstych zaburzeń równowagi i ustanowienia względnej równowagi, należy zwrócić uwagę na wszechstronne podejście do równowagi. Wszechstronna równowaga to nie równowaga poszczególnych sektorów produkcji, ale równowaga całej gospodarki narodowej oparta na równowadze wewnątrz rolnictwa, równowadze wewnątrz przemysłu oraz równowadze między przemysłem a rolnictwem.

Zadanie wszechstronnej równowagi kieruje się przede wszystkim podstawową linią Partii, jest to proces który opiera się na obiektywnych wymaganiach podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu oraz prawach planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej, uwzględnia rolę prawa wartości w oddziaływaniu na produkcję socjalistyczną, porządkuje stosunki proporcjonalne w gospodarce narodowej, odpowiednio rozdziela zasoby ludzkie, rzeczowe i finansowe w poszczególnych działach gospodarki narodowej, ustala równowagę między produkcją społeczną a potrzebami społecznymi, tak aby wzrost produkcji środków produkcji odpowiadał potrzebom rosnącego rozwoju produkcji socjalistycznej, a wzrost produkcji środków spożycia odpowiadał potrzebom stopniowej poprawy bytu ludzi, ten proces wszechstronnej równowagi jest procesem ujawniania sprzeczności, ich analizy i rozwiązywania. W celu osiągnięcia wszechstronnej równowagi konieczne jest pozytywne rozwiązywanie sprzeczności, aktywne pracowanie nad produktami które są krótko-terminowe ③ oraz przyspieszenie rozwoju tych sektorów gospodarki narodowej, które chwilowo pozostają w tyle, a które mają kluczowe znaczenie dla ustanowienia nowej równowagi na nowym, wyższym poziomie. Tylko w ten sposób można lepiej zaspokoić potrzeby budowy produkcji, obronności i bytu ludzi. Grupa Liu Shaoqi i Deng Xiaopinga przeciwstawiała się proletariackiej linii rewolucyjnej Przewodniczącego Mao, czasami proponując takie nazwy jak "równowaga krótkoterminowa" i angażując się w negatywne równoważenie polegające na przycinaniu tego, co wysokie, do tego, co niskie; czasami proponując wysokie cele, które nie miały nic wspólnego z rzeczywistością, nie zważając na niedobór surowców

① Bezkrytyczny krytycyzm. Dzieła wszystkie Lenina, t. 3, s. 566. https://www.marxists.org/archive/lenin/works/1900/mar/x01.htm

② "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludu". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 463-464.

③ Produkty krótkoterminowe to produkty, których podaż jest krótkotrwała przez pewien okres czasu. Termin "równowaga krótkoterminowa" odnosi się do ujemnej równowagi, w której mieszczą się produkty krótkoterminowe.

a kiedy cele te okazywały się nieosiągalne, "cięli wszystko i się wycofywali" mówili o tym, jak "osioł chodzi powoli, ale wytrwale", i w pracy planistycznej realizowali linię prawicową lub oportunistyczną, która z pozoru była "lewicowa", ale w rzeczywistości była prawicowa.

Wszechstronna równowaga polega na ustanowieniu równowagi w całej gospodarce narodowej, a relacje proporcjonalne w całej gospodarce narodowej są wyjątkowo złożone i zawierają wiele sprzeczności, co wymaga analizy całego obrazu. Przewodniczący Mao nauczał, że **"nie można brać wszystkich sprzeczności w procesie jednakowo, trzeba rozróżniać między głównymi i mniejszymi i skupić się na wychwytywaniu tych głównych".** ① Stosując tę naukę Przewodniczącego Mao do wszechstronnej równowagi, oznacza to, że różne proporcjonalne relacje między różnymi sektorami i obszarami gospodarki narodowej nie mogą być traktowane jednakowo bez rozróżnienia na główne i mniejsze, ale muszą być rozróżniane między główne i mniejsze, kluczowe i ogólne. Równomierne użycie siły, bez podziału na główne i mniejsze relacje, jest jak próba wyciśnięcia dziesięciu pcheł dziesięcioma palcami jednocześnie, w rezultacie ani-jedna nie będzie wyciśnięta. Kluczowe sektory i przedsiębiorstwa odgrywają kluczową rolę w rozwoju całej gospodarki narodowej, dlatego należy o nie dbać i zaspokajać ich potrzeby w pierwszej kolejności. Zapewnienie priorytetu nie oznacza jednak, że można ignorować ogólniki. Istnieje ścisła współzależność między priorytetami a ogólnikami. Jeśli priorytety nie są zapewnione, ogólnik nie będzie dobrze rozwinięty, a jeśli ogólnik jest zaniedbany, będzie to miało wpływ na rozwój priotytetu. Dlatego w pracy nad wszechstronną równowagą musimy realizować politykę **"uwzględniania ogólnej sytuacji i podejmowania odpowiednich ustaleń"** dbając o priorytety, a jednocześnie uwzględniając to, co ogólne. Musimy zacząć od całości, patrzeć w przyszłość i brać pod uwagę relacje między górą a dołem, a także unikać popełniania jednostronnych błędów.

W wszechstronnym równoważeniu należy wziąć pod uwagę równowagę siły roboczej, równowagę materiałów i równowagę funduszy. Ponieważ człowiek jest najważniejszym czynnikiem produkcji, konieczne jest, aby równowaga siły roboczej znalazła się na pierwszym miejscu wśród tych trzech równowag. Przy ustalaniu równowagi siły roboczej, zgodnie z zasadą, że rolnictwo jest podstawą gospodarki narodowej, należy w pierwszej kolejności zapewnić zaspokojenie potrzeb siły roboczej w produkcji rolnej.

① W sprawie sprzeczności. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 297. https://maopd.files.wordpress.com/2012/02/w-sprawie-sprzecznosci-1937.pdf

Tylko w warunkach, w których produkcja rolna, wraz z rozwojem mechanizacji, ma potencjał dostarczania nadwyżek siły roboczej i więcej upraw żywnościowych i pieniężnych, można odciągnąć z rolnictwa odpowiednią ilość siły roboczej dla rozwoju przemysłu i innych działów gospodarki narodowej. W oderwaniu od tego warunku nadmierne wycofywanie siły roboczej z rolnictwa naruszałoby wszechstronną równowagę i byłoby szkodliwe dla planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej w wysokim tempie.

Zawsze istnieje proces od pojawienia się braku równowagi między różnymi sektorami gospodarki narodowej do ustanowienia nowej równowagi. Aby zapewnić proporcjonalny rozwój pomiędzy sektorami w tym procesie, konieczne jest zbudowanie i utrzymanie pewnego zasobu rezerw materiałowych. Ilość każdego rodzaju rezerwy materiałowej musi być odpowiednia. Zbyt mała ilość rezerw w stosunku do potrzeb uzupełnienia braków spowoduje, że niektóre sektory nie zostaną uruchomione ze względu na niedobór niektórych materiałów, co wpłynie negatywnie na wysokie tempo rozwoju całej gospodarki narodowej. Nadmierna ilość rezerw spowoduje zaleganie materiałów i środków finansowych, co uniemożliwi dobre wykorzystanie materiałów i środków, które mogłyby być wykorzystane do bieżącej produkcji i nie będzie sprzyjało wysokiemu tempu rozwoju gospodarki narodowej.

W procesie przydzielania określonej proporcji pracy społecznej, oprócz prawidłowego zastosowania podstawowej metody wszechstronnej równowagi, konieczne jest przestrzeganie kilku podstawowych zasad zaczerpniętych z praktycznego doświadczenia planowania pracy.

Po pierwsze, planowanie gospodarki narodowej musi uwzględniać zarówno inicjatywy centralne, jak i lokalne, łącząc scentralizowane i jednolite przywództwo z inicjatywą lokalną.

Sformułowanie i wdrożenie jednolitego narodowego planu gospodarczego wymaga, oczywiście, wysoce scentralizowanego i jednolitego przywództwa. W pracy narodowego planowania gospodarczego, bez scentralizowanego i jednolitego przywództwa rządu centralnego, jeśli nie promuje się ogólnej wizji i nie przeciwstawia się decentralizmowi oraz jeśli poszczególne miejscowości są pozostawione same sobie, to nie może być mowy o jednolitym narodowym planie gospodarczym. Jednakże scentralizowane przywództwo socjalistyczne opiera się na szerokiej demokracji. Centralne przywództwo i rozwój lokalnych inicjatyw są wzajemnie uwarunkowane. Lenin, opisując centralizm demokratyczny w pracy gospodarczej, napisał: **"Naszym obecnym zadaniem jest wprowadzenie centralizmu demokratycznego w gospodarce i zapewnienie absolutnego rygoru i**

jednolitości w pracy przedsiębiorstw gospodarczych, takich jak koleje, poczta i inne środki transportu; jednocześnie centralizacja w prawdziwie demokratycznym sensie zakłada stworzoną po raz pierwszy w historii możliwość pełnego i płynnego rozwoju nie tylko cech lokalnych, ale także lokalnej inicjatywy, ducha inicjatywy oraz szerokiej gamy metod, sposobów i środków prowadzących do osiągnięcia celu ogólnego." ①

W celu połączenia scentralizowanego i jednolitego przywództwa z pełnym wykorzystaniem inicjatywy lokalnej, przy formułowaniu narodowych planów gospodarczych należy skupić się przede wszystkim na miejscowościach, a także wdrożyć zasadę "integracji oddolnej, odgórnej; integracji blokowej, blok po bloku"*********. W procesie wdrażania planu powinniśmy również pozwolić lokalnym społecznościom na stosowanie specyficznych praktyk, które odpowiadają lokalnym warunkom. To specyficzne podejście nie jest tym rodzajem specjalnego podejścia, które prowadziłoby do powstania niezależnego 'królestwa', ale specjalnym podejściem, które jest konieczne dla ogólnego interesu i dla pełnego wykorzystania potencjalnych sił w produkcji zgodnie z lokalnymi warunkami, tak aby lepiej wypełnić jednolity narodowy plan gospodarczy. W zakresie systemu planowania pracy oznacza to, że powinien być wdrożony jednolity plan i hierarchiczny system zarządzania.

Już w momencie powstania Chińskiej Republiki Ludowej, Przewodniczący Mao zauważył, że **"Chiny są dużym krajem i konieczne jest ustanowienie lokalnych instytucji o takim poziomie siły, aby załatwić sprawy. To, co powinno być ujednolicone, musi być ujednolicone, nigdy nie pozwalając, by każdy robił coś swojego; ale ujednolicenie i dostosowanie do warunków lokalnych muszą być ze sobą połączone."** ② Przewodniczący Mao uczył nas później wielokrotnie, że **"znacznie lepiej jest mieć dwa aktywy niż tylko jeden*********"** i że **"w ramach ujednoliconego planu rządu centralnego, pozwólcie lokalnym społecznościom robić więcej".** ③ Jednakże burżuazja wewnątrz Partii zawsze sprzeciwiała się tej rewolucyjnej linii Przewodniczącego Mao i zawsze była zaangażowana w "dyktaturę zasad i przepisów**********" w systemie zarządzania gospodarką. Przed Wielką Proletariacką Rewolucją Kulturalną, Liu Shaoqi, wraz z Deng Xiaopingiem, próbowali promować "dyktaturę zasad i przepisów", a później Lin Biao również wzmocnił "dyktaturę zasad i przepisów".

① Pierwszy szkic artykułu "Aktualne zadania władzy radzieckiej". Dzieła wszystkie Lenina, t. 27, s. 190.

② Źródło: Dziennik Ludowy, 4 grudnia 1949 r.

③ Źródło: Dziennik Ludowy, 1 stycznia 1971 r.

Po wznowieniu pracy przez Deng Xiaopinga powrócił on do "dyktatury zasad i przepisów". Tak zwana "dyktatura zasad i przepisów" jest biurokratycznym monopolem i dyktaturą autorytarną. To, co czyni ją reakcyjną, to fakt, że nie pozwala ludziom na własną inicjatywę. Planowanie odbywa się tylko przez "artykuły", a nie przez "bloki"*********. Dystrybucja materiałów odbywała się na zasadzie "zbieraj i rozprowadzaj"********** i jest przeciwna do lokalnego wsparcia i lokalnego zaopatrzenia. Wykorzystywano dochody i wydatki finansowe oraz wstrzymywano lokalne zasoby finansowe. Po powrocie Denga Xiaopinga do pracy, zaciekle szkalował on dobrą sytuację na froncie gospodarczym jako coś "chaotycznego", "rozproszonego" i "powolnego", i głośno opowiadał się za "rektyfikacją" aby skonsolidować "chaos", "reorganizować" "rozproszenie" i "wprowadzić" nadzór, aby ‘wyleczyć’ "powolność". Deng Xiaoping był mocno zaangażowany w "dyktaturę zasad i przepisów", był skłócony z Komitetem Centralnym Partii, będąc dominującym i despotycznym wobec władz lokalnych, ostro konfrontując się z masami i płaszcząc się przed obcokrajowcami. Jego zbrodniczym celem było ułatwienie wdrożenia rewizjonistycznej linii od góry do dołu, przekształcając gospodarkę socjalistyczną w biurokratyczną gospodarkę monopolistyczno-kapitalistyczną. Mieć "dyktaturę zasad i przepisów" to mieć dyktaturę burżuazji. "Dyktatura zasad i przepisów" stoi w opozycji do dyktatury proletariatu i jest niezgodna z rewolucyjną linią Przewodniczącego Mao. W pracy planistycznej "dyktatura zasad i przepisów" powinna być poddana gruntownej krytyce z politycznego, teoretycznego i ideologicznego punktu widzenia i całkowicie pokonana.

Po drugie: **"Przy tworzeniu planów należy zmobilizować masy i zadbać o pozostawienie wystarczającego pola manewru."** ① Jest to niezwykle ważna zasada planowania gospodarki narodowej. Każdy plan produkcyjny powinien posiadać gwarancję materiałów takich jak surowce i części pomocnicze. Niektóre plany mają braki w materiałach, a dzięki oszczędnościom i wykorzystaniu potencjału, braki zamieniają się w nadmiar, a realizacja planu jest zapewniona. Jest to naturalne zjawisko. Ważne jest jednak, aby przeciwstawić się zbyt dużej luce. Ponieważ zbyt duża luka podważa zarówno powagę planu, jak i udaremnia entuzjazm mas.

Budownictwo socjalistyczne jest sprawą samych ludzi, dlatego też planowanie musi w pełni zaufać masom, podążać drogą mas, ujawniać sprzeczności, znajdować luki, wspierać przekształcenia poszczególnych przedsiębiorstw, aby produkowały pewne wyroby i ile, przywódcy przedsiębiorstw powinni mówić o sytuacji, zachęcać do działania, przekazywać środki i zadania, informować o trudnościach i kwestiach masom i inicjować je do dyskusji. Jest to ważny znak odpowiedzialności

pracowników. Jeśli plany i cele nie są omawiane przez masy, są to pomysły kadry; gdy są omawiane przez masy, stają się własnymi planami mas, tak aby entuzjazm mas mógł być w pełni zmobilizowany, a plany i cele mogły być zarówno zaawansowane, jak i wiarygodne.

Wskaźniki planu powinny być zaawansowane. Tylko zaawansowany plan może podnieść morale. Aby opracować zaawansowane plany, konieczna jest walka z ideologią burżuazyjną. Niektórzy ludzie, wiedząc, że istnieje duży potencjał produkcyjny, ustalają swoje cele planistyczne na niskim poziomie, aby móc wziąć większą nadprodukcję jako kartę przetargową do nieplanowanej pracy; albo nie biorą pod uwagę potrzeb kraju, wybierając i selekcjonując starając się uzyskać dla siebie jak najwięcej; albo są zachłanni na wygodę i proszą o więcej materiałów, które potem zalegają i marnują się; albo jednostronnie dążą do osiągnięcia wartości produkcyjnej, nie zwracając uwagi na różnorodność i jakość. Oczywiście, jeśli pozwolimy na rozkwit ideologii burżuazyjnej i nie będziemy z nią walczyć, niemożliwe będzie opracowanie planów naukowych, które odzwierciedlałyby obiektywną rzeczywistość. Proces formułowania planów jest również procesem walki między ideologią proletariacką i burżuazyjną.

Cele planowe powinny być zaawansowane, ale to w żadnym wypadku nie oznacza, że im wyższy cel tym lepiej, i że można je zwiększać i podwajać bez żadnych podstaw. Wysokie cele, które są oderwane od obiektywnych możliwości, nie tylko nie zmobilizują mas, ale nieuchronnie je zdemotywują. Cele zaawansowanego planowania muszą być oparte na podstawach naukowych, muszą być wiarygodne i wykonalne. Przewodniczący Mao nauczał: **"Nikt nie może myśleć dziko bez podstaw, planować swoich działań ponad to, na co pozwala obiektywna sytuacja i zmuszać się do robienia tego, czego naprawdę nie da się zrobić."** ② Uważać, że coś, co można było zrobić z wysiłkiem, nie może być zrobione i nie robić tego, nazywa się prawicowością i konserwatyzmem. Robienie czegoś, co nie jest dobrze uzasadnione i nie działa, nazywa się ślepotą i jest nazywane "lewicą" w formie, ale "prawicą" w rzeczywistości. Musimy przeciwstawić się zarówno planowaniu prawicowemu, jak i konserwatywnemu, a także planowaniu "lewicowemu"-"prawicowemu". Musimy tworzyć plan na dobrze uzasadnionej podstawie, który może być osiągnięty z wysiłkiem. Po trzecie, formułując plany budowy środków, powinniśmy realizować zasadę koncentracji wysiłków na wojnie na unicestwienie.**********

① Źródło: Dziennik Ludowy, 21 lutego 1969 r.

② Przewodniczący Mao: " Przedmowa do kulminacji socjalizmu w wiejskich Chinach". Kulminacja socjalizmu w wiejskich Chinach, s. 4.

Zasoby ludzkie, materialne i finansowe dostępne dla budowy kapitału w określonym czasie są ograniczone. Jeśli front budowy kapitału jest zbyt długi, a rozpoczęte projekty są zbyt duże, to ich ukończenie i oddanie do użytku nieuchronnie zajmie więcej czasu. Jeśli skoncentrujemy nasze wysiłki na wojnie unicestwiającej to będziemy w stanie zakończyć i oddać je do użytku wcześniej. Załóżmy, że posiadamy wystarczającą ilość kapitału na realizację 500 projektów w pięcioletnim okresie planowania. Istnieją dwa podejścia: jedno polega na rozpoczęciu pięciuset projektów w tym samym czasie i rozłożeniu środków na budowę tak, aby w ostatnim roku planu pięcioletniego pięćset projektów zostało ukończonych w tym samym czasie. W tym przypadku każdy projekt miałby pięcioletni cykl budowy. W drugim podejściu uruchamiane jest sto projektów każdego roku i łączone są fundusze na budowę tak, aby sto projektów zostało ukończonych w każdej pięciolatce, wtedy okres budowy każdego projektu może zostać znacznie skrócony. Widać więc, że zasada Przewodniczącego Mao, by koncentrować się na wojnach na unicestwienie, jest nie tylko skuteczną metodą prowadzenia wojny w sensie militarnym, ale także zasadą, którą należy się kierować przy opracowywaniu planów budowy kapitału. Zdarza się, że niektóre departamenty i jednostki nie realizują dobrze tej zasady, ze względu na złośliwą mentalność lokalistyczną, nieuwzględniającą całości sytuacji oraz brak świadomości zagrożeń wynikających z jej łamania. W celu realizacji tej zasady należy wzmocnić propagandę i edukację na zasadzie koncentracji na wojnie unicestwiającej oraz zwalczać poglądy i zachowania koncentrujące się tylko na potrzebach lokalnych, a lekceważące interesy ogółu.

Po czwarte, narodowe planowanie gospodarcze musi łączyć planowanie długoterminowe (plany pięcioletnie oraz wizje dziesięcio- i dwudziestoletnie) z planowaniem krótkoterminowym (plany roczne, kwartalne i miesięczne). Bez planowania długoterminowego trudno będzie dokonać planowych uzgodnień dotyczących budowy kapitału. Długoterminowe plany odzwierciedlają długoterminowe cele, tak aby wizja ludzi nie była ograniczona do pierwszego kroku, aby ludzie mogli stać wysoko, widzieć daleko i być zmotywowani. Towarzysz robotnik dobrze to ujął: "Bez wielkiego celu w piersi, słomka wygnie ci plecy; z wielkim celem w piersi, nawet ciężar góry Tai nie wygnie ci pleców**********". Ale plan długoterminowy powinien być skonkretyzowany poprzez plany krótkoterminowe w celu jego wdrożenia, utrzymania, ułatwienia realizacji procesu kontroli i oceny. W ten sposób realizacja planu długoterminowego nie zostanie zaprzepaszczona.

Praca planistyczna w socjalistycznej gospodarce kolektywnej ma swoje cechy charakterystyczne. Gospodarka kolektywna podlega kierownictwu jednolitego planu

gospodarczego państwa, ale nie naruszając jednolitego planu i dekretów politycznych państwa, może zachować większą elastyczność i niezależność, tak aby w pełni zmobilizować entuzjazm i inicjatywę gospodarki kolektywnej w rozwijaniu produkcji socjalistycznej zgodnie z warunkami lokalnymi i umożliwić gospodarce kolektywnej szybki rozwój.

Dopisy Tłumacza:

* Bok Choy to ‘Kapusta właściwa chińska’ po polsku.

** Mu to Chińska miara wielkości pola, 1 mu to 666 m2 metrów kwadratowych

*** Aleksiej Matwiejewicz Rumiancew (1905 - 1993) był radzieckim ekonomistą, członkiem KPZR a od 1940 r., członkiem Komitetu Centralnego (1952-1976).

Doktor nauk ekonomicznych, profesor, członek korespondent Akademii Nauk ZSRR w dziale nauk ekonomicznych, filozoficznych i prawnych (ekonomia polityczna socjalizmu) od 1960 r., członek Akademii Nauk ZSRR w dziale ekonomii (ekonomia) od 1966 r., wiceprzewodniczący Akademii Nauk ZSRR. Członek korespondent Akademii Nauk NRD od 1967 r.

https://web.archive.org/web/20160204125427/http://pomnipro.ru/memorypage24729/biography

**** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Konstytucja Stali Anshan

***** Konstytucja Ma Gang:

Ciekawostką jest, że nazwa Konstytucja Ma Gang nie została nadana przez Sowietów, lecz przez Chińczyków. Mao Zedong użył kiedyś Konstytucji Stali Anshan i Konstytucji Ma Gang jako symboli dwóch linii przemysłowych, i wyraźnie podniósł kwestię "czy mieć Konstytucję Stali Anshan czy Konstytucję Ma Gang".

Nazwa chińska 馬钢宪法 (Konstytucja Magang) Kategoria Orzecznictwo termin pol.

Odnosi się to do radzieckiego jednoosobowego systemu zarządzania, reprezentowanego przez doświadczenia Magnitogorskiego Kombinatu Metalurgicznego, który charakteryzował się "systemem jednoosobowym", stymulacją materialną, poleganiem na kilku fachowcach i zbiorze uciążliwych przepisów oraz zimnym i czystym prowadzeniem przedsiębiorstwa, bez masowej rewolucji technologicznej. Jest to sprzeczne z naciskiem na demokratyczne zarządzanie, udział kadry w pracy, udział pracowników w zarządzaniu, reformę nieracjonalnych zasad i przepisów oraz potrójną integrację pracowników, kadry i techników, czyli system "dwóch partycypacji, jednej reformy i trzech integracji".

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E9%A9%AC%E9%92%A2%E5%AE%AA%E6%B3%95/4087735

****** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Trzy instrukcje jako zarys

******* Idiom Chiński: Oznacza coś w przybliżeniu: ‘łatwo się zgodzić; natychmiast się zgodzić; natychmiast znaleźć wspólny język; stać się natychmiastowo przyjaciółmi’

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%80%E6%8B%8D%E5%8D%B3%E5%90%88

******** „...integracja blokowa, blok po bloku"

Integracja blokowa:

Połączenie zarządzania sektorowego i terytorialnego:

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%9D%97%E5%9D%97%E4%B8%BA%E4%B8%BB%EF%BC%8C%E6%9D%A1%E5%9D%97%E7%BB%93%E5%90%88

Autorytet blokowy (blok po bloku):

System na bazie powiązań horyzontalnych : Oznacza, że rządy poszczególnych prowincji zarządzają swoimi sprawami gospodarczymi i zabraniają przekraczania granicy prowincji bez zezwolenia.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%9D%97%E5%9D%97

Czyli razem: Połączenie zarządzania sektorowego z terytorialnym, z naciskiem na terytorialne.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%9D%A1%E5%9D%97%E7%BB%93%E5%90%88

********* ‘O wiele lepiej jest mieć dwa aktywy niż tylko jeden’

Oczywiście, towarzysze na dole również muszą zostać poinformowani, aby nie postępować lekkomyślnie i muszą być ostrożni. To, co może być zjednoczone i powinno być zjednoczone, musi być zjednoczone; to, co nie może być zjednoczone i nie powinno być zjednoczone, nie może być zmuszane do zjednoczenia.

O wiele lepiej jest mieć dwa aktywy niż tylko jeden. Nie z lokalizmu, nie z interesów lokalnych, ale z interesów całego kraju. Musimy walczyć o "ziemię" w interesie narodowym i zwalczać tych, którzy mogą robić zamieszanie.

Niezależność przyznana przez centrum jest niezależnością legalną i nie może być nazywana "niezależnością".

Krótko mówiąc, w interesie budowy silnego państwa socjalistycznego jest nadanie władzom lokalnym odpowiednich uprawnień, ale nie jest w interesie władz lokalnych ograniczenie ich do minimum.

Nie mamy jeszcze dużego doświadczenia w rozwiązywaniu problemu relacji między władzą centralną a samorządami, jesteśmy jeszcze niedojrzali.

https://www.marxists.org/chinese/maozedong/1968/3-082.htm

********** ‘Dyktatura Zasad i przepisów’, lub ‘Dyktatura Artykułów’:

„"Dyktatura artykułów" Denga Xiaopinga w dziedzinie gospodarki była konieczna dla celów rewizjonizmu politycznego i dyktatury burżuazyjnej. "Dyktatura artykułów" była przeciwieństwem monolitycznego przywództwa partii. Tak zwana "dyktatura artykułów" oznacza, że kilka osób we władzach centralnych bezpośrednio wydaje polecenia przedsiębiorstwom i sprawuje pionowe kierownictwo, przy czym każdy "artykuł" tworzy własny system i posiada jeden punkt kontaktowy, znosząc władzę gospodarczą centralnego i lokalnych komitetów partyjnych oraz wykluczając komitety partyjne na wszystkich szczeblach. Dyktatura artykułów" była swoistym systemem, w którym centralne i lokalne komitety partyjne nie miały żadnej władzy gospodarczej, a komitety partyjne na wszystkich szczeblach były wykluczone. Dyktatura artykułów" nie dążyła do pracy na szczeblu centralnym i lokalnym, była decentralistyczna i "policentryczna" wobec władzy centralnej, a autorytarna wobec lokalnej i masowej, praktykując dyktaturę burżuazji. Doświadczenie walki klasowej w okresie socjalizmu pokazuje, że "dyktatura artykułów" sprzyja odgórnemu promowaniu rewizjonistycznej linii przez kapitalistów. Nie jest przypadkiem, że im większy był wpływ "dyktatury zasad i regulacji" Denga Xiaopinga na sektory w ubiegłym roku, tym silniejszy był wiatr prawicowych odwrotów i tym bardziej agresywne były działania kapitalistów na rzecz odbudowy.”

Tłumaczone z: https://marxistphilosophy.org/Hongqi/76/197607-25.htm

********** Zbieraj i rozprowadzaj: Chodzi o prostą akumulację materiałów i brak oszczędności, po prostu rozprowadzanie to co się ma, co się nagromadziło wśród członków bez żadnego planu. Była to taktyka Deng Xiaopinga aby podważyć planowanie jako że nie da się nic kolektywnie zrobić bez żadnych zaoszczędzonych materiałów.

********** Wojna na Unicestwienie i wojna na Wyniszczenie:

Wojna na Unicestwienie oznacza, że albo wróg zostaje zniszczony, albo schwytany, a podstawowym celem jest zniszczenie sił żywych przeciwnika. Jest to kampania lub bitwa, w której cały wróg lub jego duża część zostaje zniszczona powodując że siły przeciwnika są wyraźnie wyeliminowane i rzucone na kolana w ramach kapitulacji.

Wojna na Wyniszczenie oznacza długotrwałą wojnę której zamiar jest wyniszczenie sił przeciwnika, jest to forma walki, która stopniowo uszczupla zdolności bojowe przeciwnika ponieważ przeciwnik zostaje zubożony kosztem samego siebie. Jest to próba zmiany przewagi w sile militarnej pomiędzy dwoma stronami w celu przekształcenia niekorzystnej sytuacji w przewagę i unicestwienia przeciwnika.

Tłumaczone z: https://zhuanlan.zhihu.com/p/261309355 , https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%AD%BC%E7%81%AD%E6%88%98 , https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%B6%88%E8%80%97%E6%88%98

[Strategiczne problemy chińskiej wojny rewolucyjnej - Dzieła wybrane Mao Zedonga, tom I]

********** ‘Nieść na sobie ciężar góry Tai’ to idiom Chiński, oznacza coś w przybliżeniu: Nawet jeśli spadnie na nas góra Tai, nie ugniemy pleców.; trzymać wysoko głowę w obliczu katastrofy (niezwykle trudne zadanie); być nieugiętym nawet przed lawiną.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%B3%B0%E5%B1%B1%E5%8E%8B%E9%A1%B6

Rozdział 5 Socjalistyczne rolnictwo i przemysł

Sekcja I. Rolnictwo jako podstawa gospodarki narodowej

Podstawowa rola rolnictwa w socjalistycznej gospodarce narodowej

Rolnictwo i przemysł to dwa główne działy produkcji materialnej w socjalistycznej gospodarce narodowej. Analiza współzależności i wzajemnych powiązań dwóch głównych sektorów, rolnictwa i przemysłu, oraz przestrzegania pewnych praw wzajemnej wymiany działań, jest ważnym zagadnieniem w badaniu proporcjonalnego podziału całkowitej pracy społecznej w gospodarce narodowej.

"Rolnictwo jako fundament, a przemysł jako filar" to ogólna polityka rozwoju naszej socjalistycznej gospodarki narodowej określona przez samego Przewodniczącego Mao. Dlaczego rozwój socjalistycznej gospodarki narodowej musi być oparty na rolnictwie i kierowany przez przemysł? Jakie byłyby konsekwencje, gdyby tak nie było? Aby zrozumieć to pytanie, konieczne jest zrozumienie relacji między rolnictwem a przemysłem, a w szczególności uzasadnienie, dlaczego rolnictwo jest podstawą gospodarki narodowej.

Dlaczego rolnictwo jest podstawą gospodarki narodowej? Jednym z najprostszych powodów jest to, że aby ludzie mogli produkować lub angażować się w działalność kulturalną lub społeczną, muszą najpierw zdobyć niezbędne materialne środki utrzymania i rozwiązać problem żywności. Bez pracy, która wytwarza materialne środki utrzymania, nie można mówić o żadnej innej pracy czy działalności. Marks wskazywał, że **"wszelka praca jest przede wszystkim skierowana na posiadanie i produkcję żywności".** ① Praca w rolnictwie to właśnie praca zaangażowana w produkcję środków utrzymania, praca zapewniająca żywność, która jest najbardziej niezbędnym warunkiem ludzkiej egzystencji i wszelkiej produkcji.

Produkcja rolna musiała się do pewnego stopnia rozwinąć, zanim mogły powstać inne niż rolnictwo sektory gospodarki narodowej. Rolnictwo było pierwotnie jedynym sektorem produkcji w pierwszych latach istnienia społeczeństwa ludzkiego. Mimo że w produkcji rolnej występowała praca narzędziowa i włókiennicza, ta praca przemysłowa nie była oddzielona od pracy w rolnictwie. Jeśli ówczesną gospodarkę nazwiemy gospodarką narodową, to jedynym sektorem "gospodarki narodowej" było rolnictwo. W jakich okolicznościach powstały inne, poza rolnictwem, sektory gospodarki narodowej? Marks wskazywał, że cała praca części społeczeństwa poświęcona rolnictwu **"musi być wystarczająca do wytworzenia niezbędnej żywności dla całego społeczeństwa, a więc także dla pracowników nierolniczych; to znaczy, aby umożliwić ten wielki podział pracy między tych, którzy pracują w**

rolnictwie, a tych, którzy pracują w przemyśle". ② Historyczne podsumowanie Marksa dotyczące występowania podziału pracy w społeczeństwie pokazuje nam wyraźnie, że może ten podział wystąpić w innych działach gospodarki narodowej dopiero wtedy, gdy wydajność pracy w rolnictwie wzrośnie do pewnego poziomu. Dlatego pewien rozwój produkcji rolnej jest podstawą, na której usamodzielniają się pozostałe sektory gospodarki narodowej.

Dalszy rozwój niektórych sektorów produkcyjnych po ich uniezależnieniu się od rolnictwa nadal musi opierać się na rozwoju rolnictwa. Dzieje się tak dlatego, że dopiero wzrost wydajności pracy w rolnictwie pozwala zapewnić społeczeństwu więcej środków do życia i pracy na potrzeby rozwoju w innych sektorach. Zakładając, że w kraju jest 400 milionów robotników, 300 milionów trzeba by wysłać na pracę w rolnictwie, aby się wyżywić i zapewnić inne niezbędne środki do życia, pozostawiając tylko 100 milionów robotników, którzy mogliby zajmować się innymi rzeczami. Przypuśćmy ponadto, że wydajność pracy w rolnictwie wzrasta i że z tych samych 400 milionów robotników tylko 100 milionów jest potrzebnych do produkcji rolnej, wtedy 300 milionów może może być zaangażowanych w inną pracę lub działalność. Jak zauważył Marks, **"Im mniej czasu społeczeństwo potrzebuje na produkcję pszenicy, zwierząt hodowlanych itp. tym więcej ma czasu na inną produktywną produkcję materialną i duchową."** ③ W swojej analizie praw rozwoju gospodarki kapitalistycznej Marks rozróżniał całkowitą pracę społeczeństwa na dwie części, pracę konieczną i pracę nadwyżkową. Taką pracę, jak rolnictwo, która dostarcza materialnych środków utrzymania dla całego społeczeństwa, nazywał pracą konieczną ④ Dotyczy to również warunków socjalistycznych. W ramach całkowitego czasu pracy społeczeństwa, czas dostępny dla innej produkcji może być zwiększony tylko wtedy, gdy zwiększy się wydajność pracy rolniczej jako pracy koniecznej i zaoszczędzi się czas, który trzeba poświęcić na tę pracę konieczną. Oznacza to, że wzrost wydajności pracy w rolnictwie jest również podstawą do dalszego rozwoju wszystkich innych sektorów gospodarki narodowej.

---

① Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 713.

② Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 716.

③ Marks, "Jeden z rękopisów ekonomicznych z lat 1857-1858 'O pieniądzu'". Źródło: Marks, Engels, Lenin i Stalin o społeczeństwie komunistycznym, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1958, s. 67.

④ Zob. Marks, Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 713; s. 716.

Obiektywnym prawem ekonomicznym rozwoju społecznego człowieka jest to, że rolnictwo stanowi podstawę egzystencji człowieka i bazę, na której inne sektory gospodarki narodowej mogą się usamodzielnić i dalej rozwijać. Marks wskazywał, że **"wydajność pracy rolniczej, która przekracza potrzeby pojedynczego robotnika, jest podstawą całego społeczeństwa".** ①

W świecie kapitalistycznym często widzimy, że niektóre kraje są bardziej rozwinięte przemysłowo, podczas gdy rolnictwo jest zacofane, lub nawet nie ma go wcale. Czy oznacza to, że produkcja kapitalistyczna może być rozwijana bez rolnictwa jako podstawy? Nie! Rozwój kapitału opiera się nie tylko na rolnictwie danego kraju, ale także, pod pewnymi warunkami, na rolnictwie państw obcych. To właśnie dzięki handlowi zagranicznemu, a w szczególności dzięki wyzyskowi i grabieży mas ludności w krajach kolonialnych i półkolonialnych, niektóre kraje kapitalistyczne były w stanie nabyć produkty rolne i stworzyć podstawy dla rozwoju własnego przemysłu. Marks postrzegał świat kapitalistyczny jako organicznie powiązaną całość i zauważył, że **"pewien etap rozwoju rolnictwa, czy to krajowego, czy zagranicznego, jest podstawą rozwoju kapitału."** ②

Gospodarka współczesnego radzieckiego socjal-imperializmu nie jest tu wyjątkiem. Aby zrealizować swoje ambicje dominacji nad światem, Związek Radziecki rozpaczliwie rozwijał swój przemysł zbrojeniowy i rozbudowywał armię, przygotowując się do wojny, co doprowadziło do sytuacji, w której rolnictwo było poważnie zacofane, a to z kolei nakazywało oparcie się na rolnictwie zagranicznym. ③ Podstawowa rola rolnictwa w socjalistycznej gospodarce narodowej jest bardziej oczywista niż w jakimkolwiek poprzednim społeczeństwie.

---

① Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 885.

② Marks: Teoria wartości dodatniej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 26, nr 1, s. 23.

③ W 1975 roku całkowita produkcja zbóż w ZSRR spadła do około 137 milionów ton, czyli o jedną trzecią mniej niż planowano. W normalnym roku niedobór wynosiłby ponad 10 milionów ton zboża rocznie. Aby ratować się przed kryzysem, Związek Radziecki dołożył wszelkich starań, aby kupować zboże na rynku światowym. Podaje się, że w 1969 roku, rewizjoniści radzieccy importował ponad dziesięć milionów ton ziarna, a od zimy 1972 do pierwszej połowy 1973 roku, prawie trzydzieści milionów ton zboża zostało przywiezione, a w każdym z kolejnych dwóch lat, ponad dwadzieścia do trzydziestu milionów ton. Związek Radziecki zagrabił również produkty rolne z zagranicy, przekształcając Bułgarię, Węgry, Kubę i Mongolię, wśród innych krajów, które były członkami RWPG (Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej*), w bazy zaopatrzenia w produkty rolne i ogrody owocowo-warzywne. W latach 1961-1965 Związek Radziecki importował z Mongolii 5,5 mln sztuk bydła rocznie, a od lat 70. ponad 10 mln sztuk rocznie. Taka grabież sprawiła, że dieta mięsna Mongołów spadła ze stu dwudziestu pięciu kilogramów w 1960 roku do stu jeden kilogramów w 1972 roku, a w 1975 roku władze Mongolii poprosiły mieszkańców kraju o przejście na mięso dzikich zwierząt, aby rozwiązać problem niewystarczającej podaży mięsa.

Dzieje się tak dlatego, że socjalistyczny system własności publicznej ściśle łączy różne sektory gospodarki narodowej jako całość, a państwo, w celu zaspokojenia potrzeb całego społeczeństwa, może zorganizować pracę różnych sektorów w sposób planowy i proporcjonalny, co pokazuje, że po raz pierwszy w historii możliwe jest świadome stosowanie przez ludzi obiektywnego prawa, że rolnictwo jest podstawą. Gospodarka socjalistyczna jest również gospodarką samodzielną i niezależną, a jej rozwój musi opierać się na rozwoju krajowego rolnictwa, tak aby rola rolnictwa w rozwoju całej gospodarki narodowej stała się jeszcze bardziej znacząca.

Rozwój gospodarki narodowej kraju socjalistycznego musi być oparty na rolnictwie, co wyraźnie widać w następujących aspektach.

Jeśli spojrzymy na produkcję rolnictwa socjalistycznego w kategoriach bezpośredniej produkcji społecznej, to jest to proces planowej produkcji żywności, produktów ubocznych i surowców przemysłowych o określonej wartości użytkowej. Żywność i produkty uboczne powstałe w tym procesie są wykorzystywane do zapewnienia żywności dla pracowników nierolniczych całego społeczeństwa, a także do zaspokojenia potrzeb bytowych samych pracowników rolnych. Wraz ze wzrostem produkcji rolnej wzrasta ilość żywności i artykułów spożywczych dostarczanych społeczeństwu, dzięki czemu można rozwijać wszystkie przedsięwzięcia społeczne i odpowiednio poprawiać jakość życia ludzi.

Jednocześnie socjalistyczne produkty rolne (zwłaszcza uprawy pieniężne) są ważnym źródłem surowców dla przemysłu. Przemysł ciężki potrzebuje niektórych produktów rolnych jako surowców, a przemysł lekki potrzebuje dużej liczby produktów rolnych jako surowców. Obecnie około 70 procent surowców wykorzystywanych w chińskim przemyśle lekkim pochodzi z rolnictwa.

Jeśli spojrzymy na socjalistyczną produkcję rolną z punktu widzenia produkcji towarowej, to rolnictwo i przemysł są wzajemnymi rynkami wymiany towarowej. Im więcej żywności i surowców rolnictwo dostarcza społeczeństwu, tym bardziej oznacza to odpowiedni wzrost towarów przemysłowych sprzedawanych na wieś. Wraz ze stopniową mechanizacją rolnictwa i poprawą warunków bytowych chłopów, rola wsi jako ważnego rynku zbytu dla towarów przemysłowych będzie coraz bardziej widoczna. Rolnictwo, stanowiące niezwykle duży rynek zbytu, jest ważnym źródłem akumulacji środków koniecznych do rozwoju przemysłu.

Ponadto, część wartości wytworzonej przez pracę w rolnictwie jest również wykorzystywana do zapewnienia niezbędnej akumulacji środków finansowych dla państwa w formie płaconych podatków rolnych.

Socjalistyczne rolnictwo jest również głównym źródłem zaopatrzenia przemysłu i innych sektorów w siłę roboczą. Rozwój przemysłu, transportu i handlu wymaga dodatkowej siły roboczej. Ta siła robocza, poza tym, że jest uzależniona od wysiłków sektora na rzecz zwiększenia wydajności pracy i wykorzystania oszczędności siły roboczej w celu zaspokojenia rosnącego popytu, jest w dużej mierze zasilana przez sektor rolniczy. Rozrost siły roboczej w przemyśle i innych sektorach zależy od ilości produktów rolnych wyprodukowanych przez robotników rolnych w ilości przekraczającej ich własną konsumpcję oraz od wzrostu wydajności pracy w rolnictwie.

Znacząca rola rolnictwa w socjalistycznej gospodarce narodowej wymaga bardziej świadomego pojmowania i stosowania prawa, że rolnictwo jest podstawą budowy socjalizmu. Prawo, że rolnictwo jest podstawą gospodarki narodowej, realizuje się w społeczeństwie kapitalistycznym jako dysydencka siła ludzi w systemie towarowym. W społeczeństwach kapitalistycznych masowy transfer kapitału do rolnictwa następuje tylko wtedy, gdy sektor rolny jest rentowny, co umożliwia rozwój produkcji rolnej. W warunkach socjalistycznych podstawowa rola rolnictwa w gospodarce narodowej, choć nadal wyraża się w towarowo-pieniężnych stosunkach, nie może być uwolniona od ograniczeń towarowo-pieniężnych stosunków, jak będzie to miało miejsce w zaawansowanym stadium komunizmu. Jednak dzięki ustanowieniu socjalistycznej własności publicznej, ta fundamentalna rola rolnictwa, która wyraża się poprzez system towarowy, jest w całości regulowana prawem planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej, a wielka zmiana w systemie własności umożliwiła, po raz pierwszy w historii ludzkości, bardziej świadome stosowanie obiektywnego prawa, że rolnictwo ma podstawowe znaczenie.

Planowa dystrybucja socjalistycznej pracy w rolnictwie jest spleciona z powiązaniami towarowo-pieniężnymi. Najbardziej oczywistym jest, że zakres podstawowej roli rolnictwa jest w dużym stopniu odzwierciedlony przez poziom stawki towarowej produktów rolnych. Wśród produktów rolnictwa socjalistycznego można wyróżnić dwa elementy: te, które zaspokajają indywidualne i zbiorowe potrzeby bytowe chłopów, oraz te, które dostarczają towarów zaspokajających potrzeby pracowników nierolniczych w całym społeczeństwie. Im większa jest ilość towarów w produktach rolnych, czyli im wyższy jest wskaźnik towarów w produktach rolnych, tym większy jest wkład rolnictwa do przemysłu i innych działów gospodarki narodowej. Przy niezmienionym poziomie konsumpcji żywności i artykułów żywnościowych przez ludność, ilość towarowej żywności i artykułów żywnościowych, jaką może dostarczyć rolnictwo, określa ilość siły roboczej, jaką może przyjąć przemysł i inne sektory; ilość towarowych surowców i roślin

pieniężnych z rolnictwa określa skalę rozwoju tej produkcji przemysłowej, która wykorzystuje produkty rolne jako surowce. Rozwój towarowej produkcji rolnej oznacza wzrost dochodów pieniężnych chłopstwa kolektywnego, co oznacza wzrost jego siły nabywczej na towary przemysłowe; oznacza to, że stopa towarowej produkcji rolnej określa z kolei w pewnym stopniu rozmiary rynku towarów przemysłowych.

Ponieważ rolnictwo i przemysł są wzajemnie korzystnymi rynkami wymiany towarowej, wzrost kursu towarów rolnych doprowadzi z kolei do rozwoju socjalistycznej gospodarki towarowej jako całości, co z pewnością zgromadzi więcej środków dla socjalistycznego państwa na rozszerzenie produkcji i tym samym będzie w stanie przyspieszyć tempo budownictwa socjalistycznego.

Jeśli chodzi o proces socjalistycznej produkcji i reprodukcji, to zawsze zakłada on przede wszystkim zaspokojenie potrzeb kolektywnego chłopstwa na jego własne produkty, w przeciwnym razie reprodukcja nie może mieć miejsca. W miarę rozwoju produkcji rolnej zarówno czynnik produkcji na własne potrzeby, jak i czynnik produkcji towarowej rosną w wartościach bezwzględnych, a ponieważ czynnik produkcji na własne potrzeby ma pewną granicę, czynnik produkcji towarowej zawsze będzie rósł stosunkowo szybko. W odniesieniu do społeczeństwa jako całości, stawka towarowa produktów rolnych różni się w zależności od miejsca, a w wyniku zmian w poziomie produkcji wpływa to również na zmiany w stawce towarowej. Jeśli państwo nie uwzględni lokalnych realiów i wywłaszczy zbyt wiele produktów rolnych, będzie to miało wpływ na zaspokojenie czynnika samowystarczalności chłopów, motywację chłopów kolektywnych do produkcji, a tym samym na konsolidację sojuszu robotniczo-chłopskiego. Jeśli, przeciwnie, uwzględnia się zapotrzebowanie chłopów na produkty na własne potrzeby kosztem zapotrzebowania państwa i całego społeczeństwa na ilość artykułów rolnych, to osłabia się rolę, jaką powinno odgrywać rolnictwo, i zaburza tempo budownictwa socjalistycznego, a tym samym konsolidację sojuszu robotniczo-chłopskiego. W związku z tym, jak wynika z kwestii proporcji obu czynników produktów rolnych, pojawia się pytanie o właściwe ujęcie relacji między państwem, kolektywem i pojedynczym chłopem.

Na różnych etapach rozwoju rewolucji Przewodniczący Mao wygłaszał systematyczne i wnikliwe uwagi na temat proporcjonalnego stosunku między pracą w rolnictwie a całkowitą pracą społeczną oraz na temat tego, jak rozwijać rolnictwo. Już w styczniu 1934 roku Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że **"produkcja rolna jest pierwszym priorytetem naszej pracy na rzecz budowy gospodarki".** ① W 1945 roku, w swoim raporcie "O rządzie zjednoczonym", Przewodniczący Mao

ponownie szczegółowo przeanalizował fundamentalną rolę rolnictwa, wskazując: **"Chłopi - to poprzednicy chińskich robotników. W przyszłości jeszcze dziesiątki milionów chłopów wejdzie do miast i fabryk". "Chłopi - to ostoja chińskiego rynku przemysłowego. Tylko oni mogą dostarczyć największą obfitość żywności i surowców oraz wchłonąć największą ilość dóbr przemysłowych."** ② W 1948 r., w przemówieniu na spotkaniu kadr w Jinsui, kwestia bazy rolniczej została wspomniana bardziej wyraźnie, kiedy Przewodniczący Mao powiedział: **"Likwidacja systemu feudalnego i rozwój produkcji rolnej stanowią podstawę dla zadania rozwoju produkcji przemysłowej i przekształcenia kraju rolniczego w przemysłowy".** ③ Po tym jak Chiny weszły w fazę rewolucji socjalistycznej, Przewodniczący Mao wielokrotnie podkreślał, że rolnictwo jest podstawą krajowego rozwoju gospodarczego. Przewodniczący Mao wielokrotnie podkreślał, że w całej gospodarce narodowej rozwój rolnictwa powinien być traktowany priorytetowo, że **"bez rolnictwa nie ma przemysłu lekkiego"** oraz że **"kiedy rolnictwo i przemysł lekki są rozwinięte, przemysł ciężki będzie miał rynek zbytu i środki, i będzie się rozwijał szybciej".** ④ Później Przewodniczący Mao przedstawił szereg wspaniałych idei, takich jak jednoczesny rozwój przemysłu i rolnictwa oraz uporządkowanie gospodarki narodowej zgodnie z porządkiem rolnictwa, przemysłu lekkiego i ciężkiego, a także nakreślił **"rolnictwo jako fundament, a przemysł jako filar"** jako ogólną politykę rozwoju gospodarki narodowej.

Przewodniczący Mao wielokrotnie mówił nam, abyśmy przywiązywali wagę do rolnictwa i "gromadzili ziarno", ostrzegając nas, że nie możemy polegać na obcych krajach w kwestii naszej żywności. Jeśli będziemy polegać na obcych krajach w kwestii naszej żywności, niezależność i samodzielność to tylko puste słowa.

Ważne uwagi Przewodniczącego Mao na temat rolnictwa, przemysłu lekkiego i ciężkiego wzbogaciły i rozwinęły podstawowe zasady marksistowskiej ekonomii politycznej, ujawniły wewnętrzne powiązania między rolnictwem i przemysłem w warunkach socjalistycznych, uzbroiły kadry i masy teoretycznie oraz wskazały drogę do przeciwdziałania rewizji i zapobiegania jej,

① "Nasza polityka gospodarcza". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 117.

② "O rządzie zjednoczonym". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 978.

③ "Przemówienie na spotkaniu kadr w Jinsui". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1211.

④ "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludzi". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 496

a także do rozwoju gospodarki socjalistycznej w szybszy i bardziej oszczędny sposób.

Praktyka budownictwa socjalistycznego w Chinach pokazała, że jeśli rolnictwo socjalistyczne jest dobrze rozwinięte i szybko idzie w górę, to może dostarczać więcej żywności, artykułów spożywczych i surowców, stale otwierać ważny rynek wiejski, a wszystkie sektory gospodarki narodowej mogą również osiągnąć szybszy rozwój; przeciwnie, jeśli rolnictwo nie jest dobrze rozwinięte i idzie w górę powoli, inne sektory również będą rozwijać się powoli. Wielki Skok Naprzód w gospodarce narodowej, który rozpoczął się w 1958 r., rozpoczął się od Wielkiego Skoku Naprzód w rolnictwie. W ciągu trzech lat występowania klęsk żywiołowych rozwój wszystkich sektorów gospodarki narodowej został znacznie zakłócony kiedy to rolnictwo nie radziło sobie z produkcją i dostarczało mniej upraw towarowych a więc zmniejszyła się podaż upraw komercyjnych. Począwszy od 1962 r. rolnictwo z roku na rok przynosiło coraz lepsze plony, a w przemyśle i innych sektorach gospodarki narodowej nastąpił odpowiedni rozkwit.

Podstawową drogą naprzód dla rolnictwa jest mechanizacja

W warunkach socjalizmu rozwinięcie skrzydeł przez rolnictwo może napędzić gwałtowny rozwój całej gospodarki narodowej. Poprzez świadome stosowanie prawa, że rolnictwo jest podstawą, ludzie muszą nadać pierwszorzędne znaczenie rozwojowi rolnictwa i podnieść wydajność pracy w rolnictwie tak szybko, jak to możliwe. W krajach socjalistycznych, gdzie stopień mechanizacji rolnictwa nie jest wysoki, a poziom wydajności jest niski, rozwój rolnictwa powinien być traktowany z najwyższą uwagą. Nasz kraj był pierwotnie zacofanym krajem rolniczym, a rewolucja w metodach produkcji rolnej polegała nie tylko na kolektywizacji rolnictwa, ale także na mechanizacji rolnictwa w oparciu o kolektywizację. Po prostu nie jest możliwe zastosowanie mechanicznego rolnictwa w oparciu o rozproszone morze drobnych rolników, a zatem kolektywizacja rolnictwa jest warunkiem wstępnym dla mechanizacji rolnictwa. W oparciu o kolektywizację rolnictwa chłopi mają warunki i zapotrzebowanie na zmianę środków produkcji, przyjęcie rolnictwa maszynowego i jak najszybsze zwiększenie wydajności. Dlatego mechanizacja rolnictwa jest nieuniknioną tendencją w kolektywizacji rolnictwa. ① Praktyka międzynarodowego ruchu komunistycznego dowiodła, że jeśli kolektywizacja nie zostanie przeprowadzona prawidłowo, nawet jeśli zostanie przyjęta gospodarka maszynowa, rolnictwo nadal nie będzie w stanie się rozwijać, a w rezultacie nie tylko nie zostanie rozwiązany problem żywności, ale także na wsi szybko pojawi się polaryzacja, a siły kapitalistyczne nieuchronnie odzyskają impet. Biedni chłopi w

Chinach dobrze to powiedzieli: jeśli nie będziemy kolektywizować, będziemy spolaryzowani; jeśli nie będziemy mechanizować, nie skonsolidujemy kolektywizacji i będziemy spolaryzowani.

Ponieważ rolnictwo chińskie zasadniczo zakończyło socjalistyczną transformację pod względem własności i na podstawie ciągłej konsolidacji gospodarki kolektywnej w gminach ludowych, nieuniknionym kierunkiem stało się wyposażanie rolnictwa w nowoczesne maszyny oraz naukę i technologię w celu szybkiego zwiększenia wydajności pracy w rolnictwie. Już w 1955 r., kiedy wyłonił się punkt kulminacyjny socjalizmu na chińskiej wsi, Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że **"Chiny będą w stanie zmienić całą swoją perspektywę społeczno-gospodarczą tylko wtedy, gdy zakończą gruntowną socjalistyczną transformację swojego systemu społeczno-gospodarczego i jeśli pod względem technologicznym maszyny będą stosowane we wszystkich sektorach i miejscach, w których mogą być użyte."** ②

Ciągłe umacnianie i doskonalenie własności kolektywnej w gminach wiejskich jest nierozerwalnie związane z ciągłym rozwojem sił wytwórczych. Tutaj właśnie leży znaczenie stwierdzenia, że "Podstawową drogą naprzód dla rolnictwa jest mechanizacja".

> Powiat Xiyang, prowincja Shanxi, brygada Dazhai, w marszu do mechanizacji rolnictwa, po latach starań, do 1975 r., brygada ma ponad osiemdziesiąt maszyn rolniczych, roczna ilość pracy zakończona przez te maszyny jest równoważna z pracą ponad 80.000 pracowników, co jest równoważne do półtorakrotnego zwiększenia siły roboczej w całej brygadzie. Mechanizacja rolnictwa, wykorzystanie maszyn do uprawy roli, siewu, zbiorów i transportu, może zwiększyć wydajność pracy w rolnictwie wykładniczo, dziesięciokrotnie, a nawet stukrotnie, umożliwiając rolnikom stopniowe pozbycie się ciężkiej pracy fizycznej i zaoszczędzenie znacznej ilości pracy.

Warunki produkcji rolnej różnią się od warunków produkcji przemysłowej i są często w dużym stopniu uzależnione od warunków naturalnych. Jednak "człowiek może pokonać naturę".

---

① Mechanizacja rolnictwa to modernizacja rolnictwa, która obejmuje wykorzystanie maszyn we wszystkich sektorach i miejscach, które mogą być obsługiwane przez maszyny, takich jak rolnictwo, leśnictwo, hodowla zwierząt i rybołówstwo, a także stosowanie nawozów chemicznych, pestycydów i innych zaawansowanych materiałów do produkcji rolnej.

② O problemie spółdzielczości rolniczej. Pisma wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 432.

Wraz z rozwojem mechanizacji rolnictwa możliwa jest ciągła zmiana sytuacji życia z pod nieba** oraz osiągnięcie stabilnych i wysokich plonów rolnych.

> Poprzednikiem Brygady Xipu w powiecie Zunhua, w prowincji Hebei, była spółdzielnia prowadzona przez Wang Guofana, który był sławny w całym kraju w okresie ruchu spółdzielczego***. Kiedy spółdzielnia została założona, biedni chłopi nieśli naprzód ducha "biednych kijkarzów"**** i przezwyciężyli trudności związane z poważnym brakiem materiałów produkcyjnych w pierwszych dniach spółdzielni. Po utworzeniu spółdzielni i gminy ludowej, kontynuowali oni ducha "biednych kijkarzów" i rozpoczęli mechanizację rolnictwa. W ciągu trzech lat, od 1971 do 1973 roku, brygada wykorzystała zgromadzone środki na zakup ponad 170 maszyn rolniczych.W 1970 r. wydajność ziarna na mu przekroczyła rzekę Jangcy*****, a w 1974 r. wydajność osiągnęła 1350 jinów na mu.
>
> Powiat Szanghaj, Szanghaj, od 1956 roku, po ośmiu latach, skupił się na rozwiązaniu mechanizacji odwadniania i nawadniania; po kolejnych trzech latach, w zasadzie zrealizował mechanizację młócenia, przetwarzania produktów ubocznych rolnictwa i przetwarzania paszy; po kolejnych czterech latach, główny nacisk położono na mechanizację orki, dzięki czemu powierzchnia upraw maszynowych osiągnęła 80%, a po kolejnych trzech latach położono nacisk na zasadniczą mechanizację prac na polach ryżowych. Do końca 1974 roku w powiecie było ponad 2.000 ciągników mieszanych różnej wielkości, średnio jeden na każde sto dziewięćdziesiąt metrów kwadratowych ziemi; 98,3% ziemi w powiecie było nawadniane elektromechanicznie. Ochrona roślin, młócenie ryżu i pszenicy, przetwarzanie produktów ubocznych rolnictwa oraz transport na duże odległości drogą lądową i wodną również zostały zmechanizowane lub częściowo zmechanizowane; szybko rozwijała się również mechanizacja skubania ryżu, sadzenia ryżu, jego uprawy i zbioru. Mechanizacja przyczyniła się do ciągłej poprawy poziomu produkcji rolnej. Od 1970 roku, ponad 180.000 mu pól zbożowych w powiecie zostało potrójnie dojrzałych, a wieloletnie plony zbóż podwoiły się w Zarysie przez dwa kolejne lata od 1973 roku.

Mechanizacja rolnictwa może znacznie zwiększyć wydajność pracy i sprawić, że produkcja rolna nabierze głębi i szerokości. Ponieważ nabycie dużych i średnich maszyn rolniczych wymaga większych środków i wymaga ujednolicenia zasad ich użytkowania w ramach brygady lub gminy, aby w pełni wykorzystać ich zalety, rozwój mechanizacji rolnictwa będzie nieuchronnie prowadził do rozwoju i wzrostu

gospodarki kolektywnej na szczeblu gminy i na szczeblu brygady, tak że stopień własności komunalnej w gospodarce kolektywnej gmin ludowych będzie się nadal zwiększał, przyczyniając się do zmniejszenia różnic między zespołami produkcyjnymi i ułatwiając przejście od dotychczasowej podstawowej własności zespołów produkcyjnych do podstawowej własności brygad, przekształcenia tradycyjnej koncepcji drobnej produkcji i starych przyzwyczajeń oraz ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej.

Realizacja mechanizacji rolnictwa będzie miała daleko idące znaczenie dla stopniowego zmniejszania różnic między pracownikami a rolnikami oraz między obszarami miejskimi a wiejskimi. Wzrost wydajności pracy w rolnictwie będzie stanowił silną podstawę dla rozwoju przemysłu; rozwój przemysłu będzie z kolei dalej wspierał i promował mechanizację rolnictwa. Wzajemne wspieranie się robotników i chłopów oraz sojusz między robotnikami i chłopami pod przywództwem klasy robotniczej będą również dalej umacniane na nowej podstawie. W procesie socjalistycznej mechanizacji rolnictwa walka między dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami jest bardzo zacięta. Podczas Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej grupa Liu Shaoqi była krytykowana za głoszenie, że "mechanizacja nie jest konieczna w Chinach, gdzie jest tak wielu ludzi i tak mało ziemi", że "mechanizacja jest niemożliwa na terenach górskich" i że "intensywne rolnictwo nie może być zmechanizowane" i inne fałsze przeciwko technicznej transformacji rolnictwa, seria instrukcji Przewodniczącego Mao na temat mechanizacji rolnictwa jeszcze bardziej przeniknęła do serc ludzi, a wszystkie odpowiednie departamenty i większość rolników były bardzo zmotywowane do rozwoju mechanizacji rolnictwa. Wraz z szybkim rozwojem chińskiego przemysłu, w szczególności lokalnego przemysłu na małą skalę, oraz wzmocnieniem silnego wsparcia dla rolnictwa ze strony wszystkich środowisk, na obszarach wiejskich Chin, kierując się podstawową linią Partii oraz prawidłowymi wytycznymi sformułowanymi przez Komitet Centralny Partii, zgodnie z którymi produkcja maszyn rolniczych powinna być głównie lokalna, produkty maszyn rolniczych powinny być głównie małe i średnie, a zakupy maszyn rolniczych powinny być głównie kolektywne, nastąpił szybki rozwój mechanizacji rolnictwa w Chinach.

> W 1973 r. w porównaniu z 1965 r. zużycie energii elektrycznej na wsi w Chinach wzrosło 2,8-krotnie; stosowanie nawozów wzrosło prawie 1,9-krotnie; posiadanie ciągników (jednostek mieszanych) wzrosło 2,2-krotnie, posiadanie ciągników ręcznych wzrosło 74,8-krotnie, faktyczny obszar uprawy maszynowej powiększył się o ok. 70%; maszyny do melioracji i

nawadniania wzrosły również 2,8-krotnie. Ponad 90 procent powiatów w kraju posiada warsztaty naprawcze maszyn rolniczych.

Nauka z Dazhai****** w rolnictwie

Aby w pełni wykorzystać swoją fundamentalną rolę, rolnictwo musi być dalej mechanizowane w oparciu o konsolidację i rozwój kolektywizacji rolnictwa; a realizacja mechanizacji rolnictwa i rozwój produkcji rolnej muszą być z kolei nakazane przez rewolucję. Brygada Dazhai z gminy Dazhai w powiecie Xiyang, prowincji Shanxi, jest czerwonym sztandarem dla chińskich obszarów wiejskich, aby kontynuować rewolucję pod dyktaturą proletariatu i budować socjalistyczne rolnictwo w sposób szybki i oszczędny po tym, jak socjalistyczna transformacja własności środków produkcji została zasadniczo zakończona, i jest modelem rozwoju socjalistycznego rolnictwa zgodnie z rewolucyjną linią proletariatu Przewodniczącego Mao. **„Uczyć się od Dazhai w rolnictwie*******”** to wielkie wezwanie Przewodniczącego Mao.

Przed kolektywizacją rolnictwa brygada Dazhai była ubogim obszarem górskim z "siedmioma rowami i ośmioma belkami po jednej stronie zbocza********", "z wysokimi i skalistymi wzgórzami, gdzie zbocza są strome, ziemia nie jest płaska, a każdego roku było wiele klęsk żywiołowych". Cała brygada Dazhai liczyła w sumie tylko osiemdziesiąt trzy rodziny i ponad czterystu pięćdziesięciu ludzi, ale przesunęła trzydzieści trzy wzgórza, duże i małe, wypełniła piętnaście rowów, przeniosła prawie siedemset tysięcy metrów kwadratowych ziemi i kamieni, a także skonsolidowała pierwotne cztery tysiące siedemset działek w dwa tysiące dziewięćset działek, które następnie przekształcono w tysiąc pięćset działek w latach 1971-1974. W brygadzie Dazhai znajduje się obecnie wiele "sztucznych równin", a połowa gruntów może być uprawiana mechanicznie. Mieszkańcy Dazhai zmienili warunki produkcji, przekształcając wzgórza i zmieniając oblicze produkcji w wielkim stylu.

Przed wyzwoleniem średnia wydajność ziarna w Dazhai wynosiła mniej niż 100 jinów na mu, a najwyższa całkowita wydajność wynosiła 80 000 jinów; w 1974 r. całkowita wydajność osiągnęła 770 000 jinów. Dochód z leśnictwa, hodowli zwierząt i rolnictwa ubocznego wzrósł w 1974 roku 76-krotnie w porównaniu z rokiem 1955 na początku okresu spółdzielczego. W tym samym roku, całkowity dochód całej brygady osiągnął ponad 194,800 juanów, co stanowiło ponad dziesięciokrotny wzrost w stosunku do roku 1955. W latach 1955-1958 zboże przekazywane państwu przez Dazhai wynosiło średnio

150,000 jinów rocznie; w latach 1959-1970 - średnio 245,000 jinów rocznie; a w latach 1971-1974 - średnio 330,000 jinów rocznie. Ta ostatnia liczba jest już ponad trzykrotnie wyższa od całkowitej produkcji zboża przed wyzwoleniem.

Wraz z rozwojem wydajności rolnictwa wskaźnik towarowości produktów rolnych brygady Dazhai nie był wysoki, co w pełni odzwierciedlało rolę rolnictwa w promowaniu przemysłu i gospodarki narodowej jako całości.

Dlaczego brygada Dazhai dokonała tak wielkiej zmiany? Kluczem jest fakt, że brygada Dazhai, pod przywództwem oddziału Partii, trzymała się walki klasowej jako swojej platformy, podstawowej linii Partii i kontynuacji rewolucji pod dyktaturą proletariatu, co doprowadziło do wielkiego rozwoju produkcji. Dazhai zawsze trzymało się podstawowej linii Partii, nieustannie prowadziło wyrównaną walkę z rewizjonizmem i kapitalizmem, skonsolidowało i rozwinęło gospodarkę kolektywną; kładło nacisk na edukację chłopów w zakresie marksizmu-leninizmu i myśli Mao Zedonga, dążyło do usunięcia wpływu burżuazji i innych klas wyzyskujących oraz przełamało tradycyjną koncepcję drobnej produkcji; przeprowadziło dogłębną rewolucję w nadbudowie i stosunkach produkcji, nieustannie ograniczało władzę prawną burżuazji i innych klas wyzyskujących oraz wprowadziło całkowitą dyktaturę nad burżuazją.

Około 1961 r. grupa Liu Shaoqi i Deng Xiaopinga, zgodnie z radzieckim rewizjonistycznym szałem przeciwko Chinom, wykorzystała trzy kolejne lata ciężkich klęsk żywiołowych w kraju, aby wzniecić demoniczny wiatr przywracania kapitalizmu. Niektórzy mówili: "W tak trudnych czasach dobrze jest spróbować pójść na całość samemu!". Biedni chłopi z brygady Dazhai mówili: "Ileż to już lat próbowaliśmy, ileż to krwi i łez przelaliśmy, czyż nie staraliśmy się wystarczająco?". W 1963 r., kiedy wielka powódź zniszczyła Dazhai, państwo wysłało pieniądze na pomoc i zaopatrzenie, ale biedni chłopi z brygady Dazhai odmówili. Biedni chłopi z brygady Dazhai opierali się idei polegania na masach a wraz z ideą wyciągnięcia ręki do państwa utraciliby ideę polegania na masach, na zbiorowej sile socjalizmu i na ciężkiej pracy, przez co tempo odbudowy Dazhai byłoby powolne. W 1964 roku, podczas kampanii edukacji socjalistycznej, grupa zadaniowa wdrożyła w Dazhai "Doświadczenie Taoyuan*********", a biedni chłopi z brygady Dazhai poczuli, że coś jest nie tak i sprzeciwili się temu. Podczas Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, antypartyjna grupa Lin Biao, aby ukryć swoje kontrrewolucyjne oblicze, stosowała taktykę dwulicowości i przez

> pewien czas wszędzie angażowała się w formalistyczne działania. Po rewolucji kulturalnej kontrrewolucyjna, rewizjonistyczna linia Liu Shaoqi i Lin Biao została poddana głębokiej krytyce i osiągnięto wielkie zwycięstwo. Jednak w 1975 r. Deng Xiaoping, główny przedstawiciel burżuazji w Partii, ponownie opowiedział się za "teorią wygaśnięcia walki klas**********" i "teorią wyłącznie sił wytwórczych**********". Oddział partyjny brygady Dazhai stanowczo oparł się temu prawicowemu wstecznemu wiatrowi, stanowczo poprowadził masy do upierania się przy walce klasowej jako platformie, upierał się przy studiowaniu pism Przewodniczącego Mao oraz masowego krytykowania rewizjonizmu i kapitalizmu. Jednocześnie mobilizował masy do wszechstronnego podsumowania doświadczeń walki o ograniczenie władzy prawnej burżuazji, kształcił kadry i masy, aby były promotorami ograniczenia władzy prawnej burżuazji, pracował nad wykorzenieniem gleby, która rodzi kapitalizm i burżuazję oraz aktywnie konsolidował i rozwijał nową socjalistyczną rzeczywistość.

Droga obrana przez Dazhai nie jest prostą drogą zarządzania górami i wodą, nie jest też prostą drogą zwiększania produkcji żywności. Doświadczenie Dazhai jest bardzo bogate i koncentruje się w jednym punkcie, a mianowicie zawsze chwyta platformę walki klasowej, stanowczej masowej krytyki rewizjonizmu i kapitalizmu, a także buduje socjalizm z wielkim zapałem. Ucząc się od Dazhai, pierwszą i główną rzeczą jest wyciągnięcie wniosków z tego fundamentalnego doświadczenia i rozwiązanie problemu kierunku i drogi rozwoju rolnictwa. To duża różnica, czy rolnictwo uczy się od Dazhai, czy nie. Liczne przykłady pokazały, że jeśli nie nauczymy się od Dazhai, nie pojmiemy produkcji a produkcja nie wzrośnie. Po wyciągnięciu wniosków z Dazhai, uchwyceniu się polityki proletariackiej i wykorzystaniu rewolucji do kierowania produkcją, duchowa strona ludzi ulegnie głębokim zmianom, a oblicze produkcji rolnej całkowicie się odmieni.

> Przed Wielką Proletariacką Rewolucją Kulturalną w powiecie Xiyang, gdzie znajdowała się Brygada Dazhai, rewizjonistyczna linia Liu Shaoqi przeszkadzała i szkodziła, i nie przeprowadziła na poważnie masowego ruchu nauki z Dazhai w rolnictwie, a rozwój produkcji rolnej był bardzo powolny. Podczas Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej masy ubogich chłopów i rewolucyjnych kadr w okręgu Xiyang głęboko skrytykowały kontrrewolucyjną rewizjonistyczną linię Liu Shaoqi i z zapałem przeprowadziła kampanię na rzecz nauki rolnictwa, opierając się ingerencji i zniszczeniu rewizjonistycznej linii Lin Biao, a mieszkańcy powiatu walczyli z niebem i ziemią, aby zmienić układ gór i rzek, w wyniku czego oblicze ziemi

w powiecie zmieniło się diametralnie, a produkcja rolna szybko się rozwinęła. W 1966 r. całkowita produkcja zboża w powiecie wynosiła ponad 80 mln jinów, a w 1967 r., kiedy zaczęto uczyć się od Dazhai, całkowita produkcja wzrosła do 160 mln jinów do 1969 r., podwajając się w ciągu trzech lat, a wydajność na mu przekroczyła zarys. Pomimo trzech kolejnych lat dotkliwej suszy w latach 1972-1975, nadal uzyskiwano wysokie plony, a całkowita produkcja zboża w 1975 r. osiągnęła 230 milionów lub ponad 90 milionów dżinów, trzy razy więcej niż najwyższa roczna produkcja przed rewolucją kulturalną; komercyjne zboże sprzedane państwu osiągnęło 80 milionów dżinów, ponad dziesięć razy więcej niż najwyższa ilość dostarczona i sprzedana przed rewolucją kulturalną.

Przed Wielką Proletariacką Rewolucją Kulturalną produkcja rolna w powiecie Jinshan w Szanghaju nie rozwijała się zbyt szybko ze względu na linię rewizjonistyczną, a w 1965 r. plon zboża wynosił zaledwie 919 jinów na mu, co było wynikiem o ponad 10% niższym niż średni plon w dziesięciu podmiejskich powiatach Szanghaju. Hasło brzmiało: "Pracuj ciężko przez trzy lub pięć lat i zamień Jinshan w Dazhai". Jednak po dwóch latach pracy w 1970 i 1971 r. postępy w produkcji były nadal bardzo niewielkie. W czym tkwił problem? Badali i badali dogłębnie, analizowali typowe przykłady i stwierdzili, że podstawową przyczyną było to, że nie nauczyli się podstawowego doświadczenia Dazhai. Na przykład, ten sam powiat Jinshan stwierdził, że podstawowym powodem było uczenie się od Dazhai a nie nauczenie się podstawowych doświadczeń Dazhai. Na przykład osiemdziesiąta druga brygada i stała brygada należące do gminy Jinwei w tym samym powiecie, z wioskami blisko wiosek i polami blisko pól, były zaawansowanymi jednostkami w nauce z Dazhai, ale różniły się od siebie około 1970 roku. Osiemdziesiąta druga Brygada trzymała się podstawowej linii Partii, pojęła walkę klas, poważnie wdrożyła politykę **"rolnictwa jako podstawy, przemysłu jako filaru"** i **"żywności jako platformy, wszechstronnego rozwoju"**, ciężko pracowała i naukowo uprawiała pola, i uczyła się od Dazhai krok po kroku, oficjalna produkcja ziarna w 1971 roku osiągnęła 1,838 jinów. Podczas gdy stała brygada w tym czasie poluzowała struny walki klasowej, wzrosły tendencje kapitalistyczne, pieniądz został wyceniony ponad zboże, a praca została zawłaszczona, co doprowadziło do zmniejszenia kolektywnej produkcji żywności i zmniejszenia dochodów członków. Po podsumowaniu powyższych typowych doświadczeń, Komitet Powiatowy Jinshan wzmocnił przywództwo Partii, nalegał na walkę klasową

jako platformę, zwrócił uwagę na wykorzystanie myśli Mao Zedonga do edukacji ludzi, opanowanie drogi i promowanie ogromnej ilości pracy, tempo rozwoju produkcji rolnej zostało przyspieszone. Stała brygada również nadrobiła zaległości. W 1974 roku, wydajność zboża w powiecie osiągnęła 1554 Jinów na mu, co stanowiło wzrost o 272 Jiny w porównaniu do 1971 roku; bawełna przyniosła 141 Jinów na mu; rzepak przyniósł 283 Jinów na mu; a liczba trzody chlewnej wyniosła 790,000 (średnio 137 na mu), wszystkie te wartości były większe niż w 1971 roku. W tych latach każdy rolnik dostarczał państwu średnio 850 łasztów zboża handlowego, 22 łaszty bawełny kłaczkowej, 23 kubły oleju spożywczego i 1,06 sztuki trzody chlewnej rocznie.

Doświadczenie powiatów Xiyang i Jinshan w uczeniu się od Dazhai jest takie, że "jeśli nie możesz zablokować drogi do kapitalizmu, nie możesz zrobić kroku w kierunku uczenia się od Dazhai"; tak długo jak, podobnie jak Dazhai, stanowczo wdrażasz podstawową linię Partii, nalegasz na kontynuowanie rewolucji pod dyktaturą proletariatu, podążasz socjalistyczną drogą, stale krytykujesz rewizjonizm i kapitalizm, ograniczasz władzę prawną burżuazji i uzbrajasz masy kadr i członków zbiorowości w myśl Mao Zedonga, można wytworzyć siłę o przytłaczającej mocy, można pokonać każdą ziemską trudność, można stworzyć każdy ziemski cud, niekorzystne warunki naturalne można przekształcić w sprzyjające, niskie plony można przekształcić w wysokie, a te, które były wysokie, można uczynić jeszcze wyższymi.

Po Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, ruchu krytyki Lina i krytyki Konfucjusza oraz walce z prawicowym wiatrem rewizjonistycznym, rozkwitł masowy ruch uczenia się od Dazhai w rolnictwie. Wciąż jednak toczyła się poważna walka o kwestię uczenia się od Dazhai w rolnictwie. Deng Xiaoping, niepokorny kapitalista w łonie Partii, w celu realizacji rewizjonistycznego programu "trzech instrukcji jako zarys", zmiany podstawowej linii Partii i ożywienia kapitalizmu na wsi, zaciekle atakował chińskie rolnictwo jako "hamujące przemysł" i przedstawił reakcyjną politykę, zgodnie z którą "rolnictwo powinno zostać rektyfikowane". Tak zwana "rektyfikacja rolnictwa" przez Deng Xiaopinga polega na zaprzeczeniu fundamentalnego doświadczenia Dazhai które polega na przestrzeganiu zasad walki klasowej jako platformy i ponownym przyjęciu porządku "białych i czarnych kotów**********". Gadał bzdury o tym, że "uczciwa praca to uczenie się od Dazhai", na próżno próbując skierować masowy ruch uczenia się od Dazhai w rolnictwie na tory rewizjonistyczne. Obecnie masowy ruch uczenia się od Dazhai w

rolnictwie rozwija się triumfalnie w ramach wielkiej walki o krytykę Deng Xiaopinga i przeciwstawianie się prawicowemu wiatrowi rewizjonistycznemu.

W ruchu, uczenia się od Dazhai w rolnictwie w całym kraju jest coraz więcej powiatów, stowarzyszeń i zespołów typu Dazhai, a obszary, na których niskie plony zamieniły się w wysokie, a wysokie w jeszcze wyższe, rozrosły się. W 1975 r. było już ponad 300 zaawansowanych powiatów, które uczyły się od Dazhai; liczba prowincji i miast z plonami zbóż na poziomie Zarysu wzrosła do dziewięciu. Północne prowincje Ji, Lu i Yu, które tradycyjnie były nękane przez klęski żywiołowe i niedobory żywności, stały się samowystarczalne w zboże; płaskowyż tybetański, położony na "dachu świata", od 1974 r. również stał się samowystarczalny w zboże. Kampania Dazhai przyczyni się do dalszej konsolidacji socjalistycznej pozycji na wsi, przyspieszy rozwój produkcji rolnej i sprawi, że rolnictwo będzie odgrywać bardziej fundamentalną rolę w krajowej gospodarce Chin.

W ruchu, uczenia się od Dazhai w rolnictwie w całym kraju jest coraz więcej powiatów, stowarzyszeń i zespołów typu Dazhai, a obszary, na których niskie plony zamieniły się w wysokie, a wysokie w jeszcze wyższe, rozrosły się. W 1975 r. było już ponad 300 zaawansowanych powiatów, które uczyły się od Dazhai; liczba prowincji i miast z plonami zbóż na poziomie zarysu wzrosła do dziewięciu. Północne prowincje Hebei, Lu i Henan, które tradycyjnie były nękane przez klęski żywiołowe i niedobory żywności, stały się samowystarczalne w zboże; płaskowyż tybetański, położony na "dachu świata", od 1974 r. również stał się samowystarczalny w zboże. Dogłębne wdrożenie i rozkwit Kampanii Dazhai na rzecz edukacji w rolnictwie w całym kraju z pewnością przyczyni się do dalszej konsolidacji socjalistycznej pozycji na wsi, przyspieszy rozwój produkcji rolnej i sprawi, że rolnictwo będzie odgrywać bardziej fundamentalną rolę w krajowej gospodarce Chin.

Dopisy Tłumacza:

* RWPG - ‘Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej’, jak sama nazwa wskazuje, byłą organizacją współpracy politycznej i gospodarczej krajów wschodniego bloku, zorganizowaną przez były Związek Radziecki z siedzibą w Moskwie. Była ona następczynią planu Mołotowa dotyczącego współpracy gospodarczej. Została oficjalnie rozwiązana w Budapeszcie 28 czerwca 1991 roku. Członkami byli: Ludowa Republika Bułgarii, Czechosłowacja, PRL, Rumunia, Węgierska Republika Ludowa, ZSRR, Albania, NRD i Mongolska Republika Ludowa.

** Idiom Chiński, oznacza coś w przybliżeniu: „żyć na łasce żywiołów; zdać się na Niebo w kwestii pożywienia; żyć z tego, co można znaleźć; zdać się na przeznaczenie”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%9D%A0%E5%A4%A9%E5%90%83%E9%A5%AD

*** Ruch spółdzielczy

Ruch spółdzielczy był reformą gospodarczą w Chinach w latach 1954-1956, mającą na celu przeprowadzenie socjalistycznej transformacji drobnej gospodarki chłopskiej poprzez powszechne tworzenie gospodarki spółdzielczej na obszarach wiejskich. W grudniu 1953 r. Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin (CPC) przyjął decyzję w sprawie rozwoju rolniczych spółdzielni produkcyjnych, która wzywała do wszechstronnego promowania rolniczych spółdzielni produkcyjnych, spółdzielni zaopatrzenia i zbytu oraz spółdzielni kredytowych jako trzech form jednoczesnej socjalistycznej transformacji gospodarki drobnochłopskiej. Współpraca kredytowa powinna była przybierać różne formy, tak aby współpraca kredytowa i wzajemna współpraca produkcyjna były ściśle zintegrowane w celu wspierania rozwoju spółdzielni rolniczych. Do końca 1955 roku liczba podstawowych rolniczych spółdzielni produkcyjnych o charakterze półsocjalistycznym wzrosła w całym kraju do 670 000.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E5%90%88%E4%BD%9C%E5%8C%96%E8%BF%90%E5%8A%A8/22561284

**** Idiom Chiński oznaczający coś w przybliżeniu: ‘Biednego człowieka z kręgosłupem / osobę ubogą, ale o silnym charakterze’

Na przykład: "Choć jest biedny, nie naruszy swoich zasad bycia człowiekiem w imię bogactwa i dobrobytu, jest biednym kijkarzem.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E7%A9%B7%E6%A3%92%E5%AD%90

***** Rzeka Jangcy

Z całkowitą długością 6,300 km jest największą rzeką w Chinach i trzecią co do wielkości na świecie. W sensie idiomatycznym często jest przytaczana w różnych określeniach ale tutaj ‘przekroczyć rzekę Jangcy’ oznacza zrobienie czegoś bardzo trudnego, niemal niemożliwego do osiągnięcia.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%95%BF%E6%B1%9F

****** Dazhai - obszar górski w okręgu Xiyang, prowincja Shanxi

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%A4%A7%E5%AF%A8

******* Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Nauka z Dazhai w rolnictwie

******** Idiom Chiński: ‘siedem bruzd i osiem belek’ - czyli coś mylącego lub niezwykle złożonego

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%83%E6%B2%9F%E5%85%AB%E6%A2%81

********* „Doświadczenie Taoyuan” -

To doświadczenie kampanii czterech czystek* przeprowadzonych przez Brygadę Taoyuan w gminie Lu Wangzhuang, powiat Fanning, prowincja Hebei, Chiny (obecnie wioska Taoyuan, miasto Niu Tou Ya, dystrykt Beidaihe, miasto Qinhuangdao, prowincja Hebei) między listopadem 1963 a kwietniem 1964. Swego czasu została uznana przez Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin (CPC) i promowana w całym kraju. Reprezentatywną pracą jest "Podsumowanie doświadczeń brygadowej socjalistycznej kampanii edukacyjnej" Wang Guangmei**.

* Cztery Czystki -

„W związku z coraz poważniejszą sytuacją walki klasowej w kraju i za granicą, Komitet Centralny Partii podjął decyzję o rozpoczęciu ogólnej socjalistycznej kampanii edukacyjnej (zwanej Socjalistyczną

Kampanią Edukacyjną) na obszarach miejskich i wiejskich w całym kraju w celu przeprowadzenia walki klasowej na szeroką skalę. Celem ruchu było oczyszczenie polityki, gospodarki, organizacji i ideologii (cztery czystki).

Socjalistyczna kampania edukacyjna nosiła początkowo nazwę "Cztery Czystki" i koncentrowała się na terenach wiejskich. Był to proces ciąży i przygotowań do jego uruchomienia. W okresie poważnych trudności w gospodarce narodowej rzeczywiście było wiele problemów ze stylem pracy kadr w jednostkach terenowych. Wiele systemów zarządzania obszarami wiejskimi nie było solidnych, przez długi czas rachunki były w nieładzie, a majątek niejasny. Niektórzy kadrowcy brali więcej niż mogli sobie pozwolić i wzbogacali się kosztem społeczeństwa. Niewielka liczba kadr wykorzystywała swoją władzę do zastraszania społeczeństwa, korupcja i kradzież oraz inne nielegalne i nieuporządkowane zjawiska rzeczywiście się rozwinęły. W społeczeństwie nastąpił wzrost spekulacji oraz działań feudalnych i zabobonnych. Konieczne było przyjęcie odpowiedniego podejścia, rozróżnienie różnych sytuacji oraz ich uporządkowanie i naprawienie. Po X sesji plenarnej VIII Komitetu Centralnego niektóre regiony, takie jak prowincje Hunan i Hebei, zaczęły prowadzić edukację socjalistyczną w procesie wdrażania ducha wspomnianej sesji plenarnej. W Hebei, doświadczenie obszaru Baoding w przeprowadzaniu "Czterech Czystek" było stopniowo rozszerzane na całą prowincję. W niektórych innych prowincjach przeprowadzono "trzy czystki", "pięć czystek" lub "sześć czystek" w połączeniu z rozpowszechnianiem ducha Dziesiątej Sesji Plenarnej Ósmego Komitetu Centralnego i zidentyfikowano takie problemy, jak korupcja i kradzież, odwrót od ataków na niektórych właścicieli ziemskich i bogatych chłopów oraz odradzanie się reakcyjnych sekt. W Hunan edukację socjalistyczną prowadzono w prowincji w połączeniu z korektą tzw. stylu "jednego kadrowca". Komitet prowincjonalny uważał, że wieje "czarny wiatr" przeciwko socjalizmowi, że siły kapitalistyczne i feudalne próbują się odrodzić, i że "krowie diabły i wężowe bogowie" są w pełni sił, żądając całkowitego zniesienia pokrywy walki klasowej i prowadzenia walki w sposób "kto za kogo".”

Tłumaczone z: https://www.dswxyjy.org.cn/n/2012/1221/c244520-19970533.html

** Wang Guangmei -

„Od listopada 1963 r. do kwietnia 1964 r. Wang Guangmei (pseudonim Dong Pu), żona Liu Shaoqi, wiceprzewodniczącego Komitetu Centralnego CPC i przewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej, towarzyszyła grupie zadaniowej "Czterech Czystek" Komitetu Prowincji Hebei do brygady Taoyuan w gminie Luwangzhuang w powiecie Fanning w celu przeprowadzenia projektu pilotażowego "Czterech Czystek". 5 lipca przedstawiła sprawozdanie z doświadczeń brygadowej kampanii edukacji socjalistycznej (doświadczenia z Taoyuan) na sympozjum dla lokalnych sekretarzy partyjnych Komitetu Partii prowincji Hebei, a 1 września, za zgodą Liu Shaoqi i Mao Zedonga, Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin (KPCh) przekazał to sprawozdanie i rozpowszechnił je w całym kraju.”

Tłumaczone z: http://www.wyzxwk.com/Article/lishi/2009/12/114087.html

********** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Teoria wygaśnięcia walki klas

********** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Teoria wyłącznie produktywności

********** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: używać stali jako platformy i żywności jako platformy

********** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: nieważne, czy kot jest czarny, czy biały. Ważne, aby łowił myszy. Ogółem chodziło Dengowi o to że nie ma znaczenia czy używamy kapitalizmu czy socjalizmu, ważne by coś było osiągnięte.

Sekcja II. Przemysł jako wiodący sektor gospodarki narodowej

Wiodąca rola przemysłu w socjalistycznej gospodarce narodowej

Skoro praca w rolnictwie, która dostarcza koniecznych środków utrzymania całemu społeczeństwu, jest pracą społecznie konieczną w całej pracy społecznej, to czy wynika z tego, że praca w przemyśle jest w całości pracą społecznie nadwyżkową? Jeżeli praca w przemyśle jest pracą społecznie nadwyżkową, to czy oznacza to, że praca w przemyśle nie ma znaczenia w gospodarce narodowej?

W historii doktryn ekonomicznych istnieje szkoła ciężkiego rolnictwa. Ludzie tej szkoły dostrzegali znaczenie rolnictwa i, skrytykowawszy merkantylistów za ich błędny pogląd, że bogactwo pochodzi z handlu zagranicznego, przenieśli badania nad pochodzeniem wartości dodatniej ze sfery dystrybucji do sfery produkcji, co było krokiem naprzód. Ale ‘ciężcy rolnicy’ wierzyli, że tylko praca w rolnictwie tworzy wartość i że praca we wszystkich innych sektorach może jedynie zmienić formę przedmiotu i nie może dodać niczego do jego wartości. Starali się również wykazać, na przykład, że tkacze, którzy przędą bawełnę na przędzę i tkają z niej tkaniny, oraz młynarze, którzy mielą pszenicę na mąkę, zmienili jedynie formę przedmiotu i w żaden sposób nie zwiększyli jego wartości. To doprowadziło ich do błędnego wniosku, że tylko ci z sektora rolniczego byli "klasą produktywną", a ci z sektora przemysłowego "klasą nieproduktywną".

Opierając się na swojej krytyce szkoły ciężkiego rolnictwa, Marks ujawnił, że zarówno praca przemysłowa, jak i rolnicza są procesami materialnej transformacji między człowiekiem a naturą, że obie są pracą produkcyjną i że zarówno przemysł, jak i rolnictwo są sektorami produkcji materialnej. Fakt, że rolnictwo jest podstawą gospodarki narodowej, świadczy o jego znaczeniu w gospodarce narodowej, ale rozwój rolnictwa nigdy nie jest odosobniony i nawet zanim przemysł uniezależnił się od rolnictwa, rolnictwo nie mogło się rozwijać bez produkcji narzędzi. Marks zwrócił uwagę, że **"polowanie, rybołówstwo i rolnictwo nie są możliwe bez odpowiednich narzędzi".** ① Wytworzenie i zastosowanie narzędzi produkcyjnych jest nie tylko decydującym warunkiem oddzielenia człowieka od świata zwierząt, ale odgrywa również ogromną rolę w rozwoju całej gospodarki narodowej, w tym rolnictwa. Historia rozwoju narzędzi produkcji w społeczeństwie ludzkim dowodzi, że wraz z przejściem od narzędzi kamiennych do metalowych, produkcja społeczna przeszła od łowiectwa i zbieractwa do rolnictwa z uprawą roli jako podstawą; ciągłe doskonalenie narzędzi metalowych spowodowało szybki rozwój rzemiosła; narzędzia ręczne przekształciły się w narzędzia mechaniczne, a rzemiosło warsztatowe przeszło do wielkiego przemysłu maszynowego. Marks zauważył więc kiedyś, że **"różnica**

między poszczególnymi epokami ekonomicznymi polega nie na tym, co się produkuje, lecz na tym, jak się to produkuje i przy użyciu jakich środków pracy." ② Rola przemysłu w stosunku do rolnictwa, rola przemysłu w gospodarce narodowej jako całości, stała się wyraźniejsza od czasu ukształtowania się przemysłu jako samodzielnego sektora, zwłaszcza gdy pojawił się przemysł nowoczesny. Nowoczesny przemysł nie tylko zaopatruje społeczeństwo w duże ilości dóbr przemysłowych codziennego użytku poprzez produkcję maszynową, ale również dostarcza nowoczesnego wyposażenia technicznego dla rolnictwa i innych działów gospodarki narodowej, przyczyniając się do przekształceń technicznych rolnictwa i do wysokiego tempa rozwoju całej gospodarki narodowej.

Ważną cechą produkcji przemysłowej jest to, że wytwarza ona nie tylko dobra konsumpcyjne, ale także mechaniczne środki pracy jako wartość użytkową. Ta właśnie cecha decyduje o wiodącej pozycji przemysłu w gospodarce narodowej, którego rozwój prowadzi nieuchronnie do unowocześnienia całej gospodarki narodowej i wzmacnia materialne podstawy jej przeobrażeń technicznych. Poziom produkcji przemysłowej odzwierciedla poziom gospodarki narodowej danego kraju. Im wyższy stopień uprzemysłowienia w warunkach socjalistycznych, tym większa siła materialna dla technicznego przekształcenia rolnictwa i całej gospodarki narodowej.

Rozwój przemysłu musi opierać się na rolnictwie; a rozwój rolnictwa i poprawa wydajności pracy w rolnictwie nie mogą być osiągnięte bez wiodącej roli przemysłu. Na tym właśnie polega dialektyczna relacja między przemysłem a rolnictwem w gospodarce narodowej, która jest współzależna, wzajemnie się wzmacnia i wzajemnie ogranicza.

Po przeanalizowaniu relacji między przemysłem a rolnictwem w sposób ogólny, należy przyjrzeć się bliżej różnym pozycjom i rolom przemysłu ciężkiego i lekkiego w gospodarce narodowej.

Poprzednie odniesienie do przemysłu jako wiodącej gałęzi gospodarki narodowej zostało dokonane w odniesieniu do przemysłu jako całości. W rzeczywistości gałęzie przemysłu, które mogą odegrać tę rolę, powinny być tymi, które dostarczają środków produkcji, a w szczególności środków pracy. Różne środki pracy odegrały w różnych okresach rolę w przekształceniach technicznych gospodarki narodowej i napędzały ją.

① Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 713.

② Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 204.

Wśród środków pracy, **"mechaniczne środki pracy"**, narzędzia produkcji, jako **"szkieletowy i mięśniowy system produkcji"**, **"ujawniają bardziej niż inne środki pracy decydujące cechy epoki produkcji społecznej".** ① W nowoczesnej gospodarce społecznej przemysłami wytwarzającymi mechaniczne środki pracy są przede wszystkim przemysły ciężkie, takie jak metalurgia, mechanika i elektronika, które dostarczają **"mechaniczne środki pracy"** i inne nowoczesne urządzenia techniczne dla wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Mogą one odegrać decydującą rolę w transformacji rolnictwa, przemysłu lekkiego i innych sektorów gospodarki narodowej za pomocą nowoczesnych technologii.

W systemie socjalistycznym wiodąca rola przemysłu ciężkiego w gospodarce narodowej może być pełniej wykorzystana. Ta wiodąca rola przejawia się poprzez:

(i) Przemysł ciężki produkuje duże ilości sprzętu gospodarki wodnej (nawadnianie; hydromelioracja itp.) i elektrycznej, nawozów, pestycydów i maszyn rolniczych aby wspierać rolnictwo i przeprowadzać transformacje techniczne w celu stopniowej mechanizacji rolnictwa, przekształcania zacofanego rolnictwa w nowoczesne rolnictwo i promowania ciągłej poprawy wydajności pracy w rolnictwie.

(ii) Przemysł ciężki produkuje różnorodne maszyny dla przemysłu lekkiego oraz surowce dla przemysłu lekkiego, wspierając technologiczną transformację przemysłu lekkiego oraz ciągłą poprawę wydajności pracy, tak aby przemysł lekki mógł zapewnić ludziom więcej środków do życia oraz aby przemysł lekki był stosunkowo mniej zależny od surowców rolnych.

(iii) Przemysł ciężki dostarcza również nowoczesne wyposażenie techniczne dla krajowych sektorów gospodarki, takich jak rzemiosło, transport, budownictwo i przemysł obronny oraz wspiera techniczną transformację i rozwój tych sektorów.

Wiodącą rolę w przemyśle odgrywa przemysł ciężki, co nie znaczy, że przemysł lekki jest mniej ważny. Istnieje kategoria pracy przemysłowej, która, podobnie jak praca w rolnictwie, również wytwarza środki utrzymania. Ta praca przemysłowa, mająca na celu zaspokojenie zapotrzebowania społeczeństwa na środki utrzymania, jest kontynuacją i uzupełnieniem pracy rolniczej. Ten rodzaj przemysłu, który produkuje środki utrzymania, jest głównie przemysłem, który wykorzystuje surowce rolnicze i niektóre przemysłowe do produkcji środków spożywczych, wyrobów włókienniczych, artykułów codziennego użytku i materiałów piśmiennych za pomocą obróbki maszynowej, w celu zaspokojenia potrzeb ludzi w zakresie żywności, odzieży i użytkowania. Przemysł ten jest w zasadzie przemysłem lekkim. Przemysł lekki jest sektorem przemysłu niezbędnym dla reprodukcji siły roboczej w nowoczesnym społeczeństwie. Marks powiedział: **"W ten sam sposób, w jaki praca**

robotnika dzieli się na pracę konieczną i pracę nadwyżkową, można również podzielić całkowitą pracę klasy robotniczej w ten sposób: ta część, która wytwarza wszystkie środki utrzymania dla klasy robotniczej (łącznie z potrzebnymi do tego celu środkami produkcji), stanowi dopełnienie pracy koniecznej całego społeczeństwa; pracę wykonywaną przez całą resztę klasy robotniczej można uznać za pracę nadwyżkową." ② Marks stwierdza dalej, że **"część pracy przemysłowej materializuje się również w produktach używanych jako niezbędne środki konsumpcji przez pracowników rolnych i nierolniczych. Z punktu widzenia społeczeństwa błędem jest traktowanie tej pracy przemysłowej jako nadwyżki siły roboczej. Część pracy przemysłowej jest tak samo niezbędną pracą, jak niezbędna część pracy rolniczej."** ③ Ta część pracy przemysłowej, o której mówi Marks, to zasadniczo praca w przemyśle lekkim.

Zgodnie z tezą Marksa, że praca wszystkich pracowników w społeczeństwie dzieli się na pracę konieczną i pracę nadwyżkową, praca w przemyśle lekkim jest oczywiście również rodzajem pracy społecznie koniecznej, a zatem rozwój przemysłu ciężkiego, który ucieleśnia nadwyżkę pracy społeczeństwa, musi opierać się na rozwoju rolnictwa i przemysłu lekkiego. W gospodarce narodowej tylko wtedy, gdy rozwija się rolnictwo i przemysł lekki, może szybciej rozwijać się przemysł ciężki.

Aby lepiej zrozumieć istotną rolę przemysłu lekkiego w gospodarce narodowej, warto również przyjrzeć się pokrótce historii jego powstania i rozwoju. Jak wiadomo, współczesny przemysł lekki to przede wszystkim przemysł przetwarzający produkty uboczne rolnictwa (w tym uprawy pieniężne i produkty zwierzęce) za pomocą maszyn. Przed zastosowaniem maszyn, obróbką takich produktów rolnych zajmowało się samodzielne rzemiosło; zanim rzemiosło zostało oddzielone od rolnictwa, było to wiejskie chałupnictwo. Chłopi uprawiali ryż, pszenicę i bawełnę, hodowali lub polowali na zwierzęta hodowlane, które dopiero po zmieleniu, rozdrobnieniu, przędzeniu, uboju lub przetworzeniu na skórę mogły zostać przetworzone na produkty takie jak żywność czy odzież dla ludzi.

Jeśli rolnictwo jest podstawą egzystencji człowieka i podstawą niezależności i rozwoju innych sektorów gospodarki narodowej, to chałupnictwo w tych warunkach było pierwotnie naturalnie zintegrowane z pracą w rolnictwie.

---

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 204.

② Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 713.

③ Tamże, s. 713-714.

Kiedy to chałupnictwo zostało oddzielone od rolnictwa i stało się przemysłem rzemieślniczym, a następnie rozwinęło się w nowoczesny przemysł lekki, stało się przemysłem wspomagającym rolnictwo w jego podstawowej roli. Dlatego też Marks wskazywał, że przemysł ten był **"koniecznym uzupełnieniem pracy czysto rolniczej".** ①

W socjalistycznej gospodarce narodowej znaczenie przemysłu lekkiego jest niezwykłe: żywność, płody rolne i inne produkty uboczne powstające w rolnictwie muszą być przetwarzane przez przemysł lekki, aby zapewnić robotnikom przemysłowym i rolnym wszystkie niezbędne środki utrzymania, zaspokoić potrzeby społeczeństwa w zakresie środków utrzymania i poprawić warunki życia ludzi. Przemysł lekki charakteryzuje się również niskimi nakładami inwestycyjnymi, szybką produkcją i szybkim obiegiem kapitału; jako proces tworzący wartość, przemysł lekki może zapewnić krajowi większą akumulację kapitału w krótszym okresie czasu.

Zgodnie z Marksistowską teorią podziału pracy wszystkich pracowników w społeczeństwie na pracę konieczną i nadwyżkową, pracownicy przemysłu lekkiego i rolnictwa wykonują pracę konieczną dla społeczeństwa jako całości. Czy to oznacza, że przemysł lekki jest również podstawą gospodarki narodowej? Nie, nie jest tak. Surowce dla przemysłu lekkiego pochodzą z rolnictwa, siła robocza potrzebna do jego rozwoju pochodzi głównie ze wsi, a krajowy rynek zbytu dla przemysłu lekkiego znajduje się głównie na wsi. Przewodniczący Mao wyraźnie stwierdził: **"Bez rolnictwa nie ma przemysłu lekkiego".** Chociaż praca w przemyśle lekkim jest również społecznie niezbędna do produkcji środków utrzymania, to jednak rozwój przemysłu lekkiego opiera się na rolnictwie. Ponadto, rozwój przemysłu lekkiego wymaga wyposażenia technicznego przemysłu ciężkiego. Tak więc, z jednej strony, **"rozwój przemysłu lekkiego na dużą skalę wymaga nie tylko rozwoju przemysłu ciężkiego, ale także rozwoju rolnictwa".** ② Z drugiej strony, rozwój przemysłu lekkiego jest "niezbędnym uzupełnieniem" rolnictwa, pomagając mu odgrywać jego podstawową rolę i ułatwiając rozwój przemysłu ciężkiego.

Socjalistyczne uprzemysłowienie

Znaczenie przemysłu w gospodarce narodowej jako całości wyjaśnia konieczność rozwoju przemysłu w krajach socjalistycznych i osiągnięcia socjalistycznego uprzemysłowienia.

① Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 714.

② "O problemie kooperatyzacji rolnictwa". Pisma wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965 r., s. 425.

Ze względu na nierównomierny rozwój gospodarczy krajów kapitalistycznych oraz imperialistyczne podporządkowanie i grabież krajów kolonialnych i półkolonialnych, nowoczesny przemysł jest stosunkowo dobrze rozwinięty tylko w kilku głównych krajach kapitalistycznych, a większość krajów świata, zwłaszcza kraje kolonialne i półkolonialne, jest zacofanych w przemyśle. Głównym zadaniem, jakie stoi przed proletariatem w tych zacofanych przemysłowo krajach po przejęciu władzy, jest szybki rozwój nowoczesnego przemysłu i osiągnięcie socjalistycznego uprzemysłowienia, tak aby w pełni wykorzystać wiodącą rolę przemysłu w gospodarce narodowej i zbudować potężne państwo socjalistyczne z nowoczesnym rolnictwem, nowoczesnym przemysłem, nowoczesną obroną oraz nowoczesną nauką i techniką.

Przemysł w dawnych Chinach był niezwykle zacofany. Kiedy kraj został wyzwolony w 1949 roku, roczna produkcja stali wynosiła zaledwie 158 000 ton, a produkcja innych wyrobów przemysłowych była również bardzo zacofana. W obliczu tak słabej bazy przemysłowej jeszcze pilniejsze stało się dla proletariatu, po zdobyciu władzy, szybkie rozwinięcie przemysłu i realizacja socjalistycznego uprzemysłowienia. Przewodniczący Mao zauważył dawno temu, że **"bez przemysłu nie może być skonsolidowanej obrony narodowej, nie ma dobrobytu dla ludzi, nie ma bogactwa i siły dla kraju".** ①

Stopniowa realizacja socjalistycznego uprzemysłowienia nieuchronnie zwiększy udział gospodarki socjalistycznej będącej własnością powszechną w całej gospodarce narodowej i wzmocni przewodnictwo gospodarki powszechnej nad całą gospodarką narodową. Rozwój socjalistycznego uprzemysłowienia przyspieszy rozwój przemysłu na obszarach, gdzie przemysł był dotychczas zacofany, i zmieni nieracjonalny układ przemysłu; jednocześnie wraz z nim będą się rozwijać i wzrastać szeregi klasy robotniczej, co ułatwi umocnienie się ogólnego kierownictwa klasy robotniczej w kraju. Rozwój socjalistycznego uprzemysłowienia może w pełni wykorzystać wiodącą rolę przemysłu, wyposażyć rolnictwo i przemysł lekki w zaawansowane technologie, promować rozwój rolnictwa i przemysłu lekkiego oraz stopniowo podnosić materialny i kulturowy poziom życia ludzi pracy. Socjalistyczne uprzemysłowienie jest również niezbędnym warunkiem zapewnienia niezależności gospodarczej kraju i umocnienia obrony narodowej. Zgodnie z obiektywnymi potrzebami Chińskiej rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego, Przewodniczący Mao sam określił ogólną linię Partii na okres przejściowy w 1953 r., wyznaczając **"stopniowe socjalistyczne uprzemysłowienie kraju"** jako główne zadanie, do którego Partia i naród Chiński muszą dążyć.

Osiągnięcie socjalistycznego uprzemysłowienia w Chinach oznacza stworzenie socjalistycznego systemu przemysłowego skoncentrowanego na przemyśle żelaza i stali oraz maszyn, stworzenie systemu przemysłowego który jest kompletny pod względem zakresu, połączeniem małych, średnich i dużych przedsiębiorstw oraz stosunkowo rozsądnym podziałem regionalnym. Każda strefa współpracy i każda prowincja musi stworzyć swój własny system przemysłowy. W każdej strefie współpracy, w zakresie wielu prowincji, w sposób planowy i systematyczny zostanie utworzony stosunkowo niezależny, kompletny, ale nowoczesny system przemysłowy o zróżnicowanych warunkach, tak aby krajowy system przemysłowy był silniejszy.

Jaka jest droga do rozwoju przemysłowego i osiągnięcia uprzemysłowienia? Istnieją dwie bardzo różne drogi: jedna to droga "niezależności i samodzielności", a druga to droga uzależnienia od obcych państw, wyprzedawania suwerenności lub grabieży.

Droga uprzemysłowienia w krajach kapitalistycznych i droga zdrady narodowej, którą próbowali promować Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, należały do tej drugiej ścieżki. W tak zwanych rozporządzeniach w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłowego, które wymyślił na swoje polecenie, Deng Xiaoping starał się jak mógł, by głosić, że jedynym sposobem na przyspieszenie rozwoju przemysłowego jest import zagranicznej technologii i sprzętu oraz pożyczanie od kapitału monopolowego; a przestrzeganie przez nasz naród polityki niezależności i samodzielności w rozwoju przemysłowym piętnował jako "aroganckie i zamknięte". Droga Deng Xiaopinga jest drogą Li Hongzhanga i Zhang Zhidonga*, frakcji spraw zagranicznych** późnej dynastii Qing i reakcyjnej frakcji Kuomintangu***, którzy działali jako zagraniczni niewolnicy i kupcy dla imperialistów. We współczesnym świecie, jeśli kraje zacofane gospodarczo zdadzą się na imperializm lub socjal-imperializm w kwestii rozwoju przemysłowego, nie będą mogli w ogóle osiągnąć uprzemysłowienia i nie ma mowy o "czterech modernizacjach" czy "bogactwie narodu i sile kraju", a jedynie o wciągnięciu wilków do domu i podporządkowaniu się imperializmowi lub socjal-imperializmowi, nie ma innego wyjścia.

Kraj socjalistyczny, który wyznaje dyktaturę proletariatu, nie powinien i nie może podążać drogą zagranicznych służalców i kupców ani drogą plądrowania obcych krajów w celu rozwoju przemysłu, lecz może jedynie podążać drogą niezależności i samowystarczalności w celu osiągnięcia socjalistycznego uprzemysłowienia.

① "O rządzie zjednoczonym". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 981.

Aby osiągnąć socjalistyczne uprzemysłowienie w sposób niezależny i samodzielny, musimy polegać na akumulacji w kraju socjalistycznym, w pełni wykorzystywać jego własne zasoby, polegać na kreatywności ludzi, wdrożyć zasadę "podejścia dwunożnego****", prawidłowo radzić sobie ze współzależnościami między rolnictwem, przemysłem lekkim i ciężkim oraz rozwijać gospodarkę narodową w sposób planowy i proporcjonalny. Przewodniczący Mao podkreślił: **"Kwestia drogi do uprzemysłowienia, o której tu mowa, odnosi się głównie do relacji między rozwojem przemysłu ciężkiego, lekkiego i rolnictwa. Konstrukcja gospodarcza Chin jest skoncentrowana na przemyśle ciężkim i należy to podkreślić. Ale jednocześnie należy zwrócić należytą uwagę na rozwój rolnictwa i przemysłu lekkiego." "Jeśli możemy mieć większy rozwój w rolnictwie, tak, że jest odpowiednio więcej rozwoju w przemyśle lekkim, to będzie to korzystne dla gospodarki narodowej jako całości."** ① Instrukcje przewodniczącego Mao wskazywały drogę do socjalistycznego uprzemysłowienia.

Trzymanie się teorii, linii, wytycznych i polityki przewodniczącego Mao w zakresie relacji pomiędzy rozwojem rolnictwa, przemysłu lekkiego i ciężkiego oznacza trzymanie się drogi do osiągnięcia socjalistycznego uprzemysłowienia w sposób niezależny i samodzielny, oczywiście z naciskiem na rozwój przemysłu ciężkiego. W ten sposób możemy szybciej i skuteczniej budować socjalizm, zagwarantować niezależność gospodarczą kraju i konsolidację obrony narodowej oraz energicznie walczyć z imperializmem, rewizjonizmem i kontrrewolucją. Lenin zwrócił uwagę, że **"bez ocalenia przemysłu ciężkiego i jego odbudowy nie możemy zbudować żadnego przemysłu, a bez niego zginiemy i nie staniemy się niepodległym krajem."** ②

Istnieją dwa różne podejścia do rozwoju przemysłu ciężkiego: pierwsze, które nie opiera się na rolnictwie, z jednostronnym naciskiem na przemysł ciężki i rozwój przemysłu ciężkiego poprzez rozwój mniejszej ilości rolnictwa i przemysłu lekkiego; drugie polega na rozwoju przemysłu ciężkiego pod kierunkiem podejścia opartego na rolnictwie i rozwoju przemysłu ciężkiego poprzez rozwój większej ilości rolnictwa i przemysłu lekkiego.

Pierwsze podejście, z jego jednostronną koncentracją na przemyśle ciężkim kosztem rozwoju przemysłu lekkiego i rolnictwa, nieuchronnie doprowadzi do niedostatecznej podaży dóbr konsumpcyjnych na rynku, niestabilności walutowej oraz trudności z nabyciem siły roboczej i kapitału potrzebnymi do uprzemysłowienia. Konsekwencją takiego podejścia jest to, że ludzie nie będą zadowoleni, a przemysł ciężki nie będzie

miał się dobrze. Jest to podejście, w którym mniej się dzieje, a koszty są większe, i jest to błędna droga.

Sytuacja jest odmienna, gdy rolnictwo jest wykorzystywane jako podstawa rozwoju przemysłu ciężkiego poprzez rozwijanie w większym stopniu rolnictwa i przemysłu lekkiego oraz oparcie rozwoju przemysłu ciężkiego na zaspokajaniu potrzeb bytowych ludzi. Z perspektywy bieżącego roku wydaje się, że rozwój przemysłu ciężkiego byłby wolniejszy, gdyby więcej pracy, kapitału i materiałów przeznaczano na rolnictwo i przemysł lekki, a mniej na przemysł ciężki. Jednak w perspektywie długoterminowej z pewnością przyczyni się to do szybszego rozwoju przemysłu ciężkiego. Pod względem proporcji inwestycje będą się również koncentrować na przemyśle ciężkim, ale z większym naciskiem na rolnictwo i przemysł lekki. Kiedy rozwija się rolnictwo i przemysł lekki, do przemysłu ciężkiego można dodać więcej siły roboczej i dóbr konsumpcyjnych, można zgromadzić więcej kapitału i zapewnić szerszy rynek zbytu. Tutaj pojawia się pytanie, czy ktoś naprawdę chce przemysłu ciężkiego, czy nie, czy chce go bardzo, czy nie. Jeśli ktoś naprawdę go chce i bardzo tego pragnie, musi mocno ugruntować ideę rolnictwa jako podstawy i przyspieszyć rozwój rolnictwa i przemysłu lekkiego. W ten sposób powstaną solidne podstawy dla szybkiego rozwoju przemysłu ciężkiego i całej gospodarki narodowej. Jest to znacznie szybsze i bardziej oszczędne podejście i jest to jedyna słuszna droga do osiągnięcia socjalistycznego uprzemysłowienia w sposób niezależny i samodzielny.

Udowodniono, że realizując ogólną politykę Przewodniczącego Mao, polegającej na rozwoju gospodarki narodowej z rolnictwem jako podstawą i przemysłem jako filarem, a także prawidłowo traktując relacje między rolnictwem, przemysłem lekkim i ciężkim umożliwi wzajemne wspieranie się tych sektorów produkcji środków materialnych; wzrost produkcji środków utrzymania [niezbędnych do życia] przekłada się na rozwój produkcji środków produkcji, a rozwój produkcji środków produkcji przekłada się na wzrost produkcji środków utrzymania.

Od wyzwolenia Chin, pod przewodnictwem rewolucyjnej linii Przewodniczącego Mao, osiągnęliśmy wszechstronny skok naprzód w gospodarce narodowej i wielkie zwycięstwo w budownictwie przemysłowym, z ogromnymi zmianami w wielkości produkcji rolnej, lekkiej i ciężkiej oraz ich proporcjach w gospodarce narodowej.

---

① "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludzi". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 496.

② "Piąta rocznica rewolucji rosyjskiej i przyszłość rewolucji światowej". Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 666.

W latach 1950-1973 wartość produkcji naszego rolnictwa wzrastała średnio o 4,3% rocznie, a wartość produkcji przemysłu lekkiego średnio o 11,6% rocznie: na bazie rozwoju rolnictwa i przemysłu lekkiego wartość produkcji przemysłu ciężkiego wzrastała średnio o 18,6% rocznie i nabierała jeszcze większego rozmachu.

W 1949 r. udział rolnictwa w całkowitej produkcji przemysłowej i rolnej Chin wynosił 70%, natomiast udział przemysłu lekkiego i ciężkiego wynosił zaledwie 30%, przy czym z tego przemysł ciężki stanowił zaledwie 7,9%. Do 1957 r. udział przemysłu lekkiego i ciężkiego wzrósł do 56,5%, przy czym udział przemysłu ciężkiego wzrósł do 27,3%. W 1973 r., po Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, udział przemysłu lekkiego i ciężkiego wzrósł do 70,3%, przy czym udział przemysłu ciężkiego wzrósł do 40%.

Po ponad dwudziestu latach budowy, dramatyczne zmiany w proporcjach między rolnictwem, lekkim i ciężkim obrazują szybki postęp socjalistycznego uprzemysłowienia w Chinach. Nowe sektory przemysłu, które w przeszłości nie istniały, teraz istnieją. Wiele ważnych produktów przemysłowych, których w przeszłości nie można było samodzielnie zaprojektować i wytworzyć, można teraz zaprojektować i wytworzyć samodzielnie. W wyniku powstania nowych sektorów przemysłowych i wzmocnienia potencjału technicznego znacznie wzrósł stopień samowystarczalności w zakresie sprzętu i surowców; maszyny, sprzęt i stal są obecnie w znacznym stopniu samowystarczalne; produkcja ropy naftowej nie tylko w znacznym stopniu zaspokaja nasze rosnące potrzeby, ale nadal istnieje nadwyżka dostępna na eksport. Regionalne rozmieszczenie przemysłu również uległo znacznej zmianie: przemysł rozwijał się szybko w głębi kraju, a nowe bazy przemysłowe i nowe miasta przemysłowe powstawały jeden po drugim.

Zgodnie z instrukcjami Przewodniczącego Mao, Premier Zhou Enlai zaproponował w raporcie z prac rządowych Trzeciego Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych, że począwszy od Trzeciego Planu Pięcioletniego, rozwój chińskiej gospodarki narodowej można przewidzieć w dwóch etapach: pierwszy etap to zbudowanie niezależnego i względnie kompletnego systemu przemysłowego i narodowego systemu gospodarczego w ciągu 15 lat, czyli do 1980 r.; drugi etap to pełna modernizacja rolnictwa, przemysłu, obrony narodowej oraz nauki i technologii w ciągu tego stulecia, tak aby chińska gospodarka narodowa znalazła się w światowej czołówce. Nasze socjalistyczne uprzemysłowienie poczyniło wielkie osiągnięcia, ale nadal pozostaje znaczny dystans do pokonania w porównaniu z ambitnymi celami socjalistycznej rewolucji i budowy. Musimy kontynuować naszą walkę na drodze

socjalistycznego uprzemysłowienia, którą podążał przewodniczący Mao, i w ciągu kolejnych około 20 lat zbudować w tym stuleciu nasz kraj jako nowoczesną potęgę socjalistyczną. Jest to wielki cel zgodny z podstawowymi interesami ogółu ludzi pracy. To właśnie w tej kwestii Deng Xiaoping, największy niepokorny kapitalista w Partii, wykorzystał pilne pragnienie ludzi, aby zbudować silny kraj socjalistyczny z czterema modernizacjami***** i około lata 1975 roku, z jednej strony, zaciekle atakował naszą gospodarkę narodową jako "nie rozwijającą się wystarczająco szybko", a z drugiej strony, przyjął taktykę ‘ukraść niebo i podmienić słońce’******, aby realizacja "czterech modernizacji" stała się "ogólnym programem" [zamiast walki klas jako program] wszystkich prac, na próżno próbując znieść walkę klas jako program******* i całkowicie odwrócić kierunek socjalizmu w Chinach. Rozwój socjalistycznej gospodarki narodowej i wszechstronna modernizacja rolnictwa, przemysłu, obronności oraz nauki i techniki w tym stuleciu jest wspaniałym zadaniem dla naszego narodu. Tylko dzięki temu, że programowo zawsze trzymamy się walki klasowej, stale walczymy z burżuazją, zwłaszcza z burżuazją wewnątrz Partii, i krytykujemy linię rewizjonistyczną, możemy to wspaniałe zadanie osiągnąć z powodzeniem.

Uczyć się od Daqing w przemyśle

Aby w pełni wykorzystać wiodącą rolę przemysłu w gospodarce narodowej, należy osiągnąć socjalistyczne uprzemysłowienie, a aby osiągnąć socjalistyczne uprzemysłowienie, rewolucja musi przejąć dowodzenie. Rozwój przemysłu socjalistycznego, podobnie jak rozwój każdej innej sprawy, jest obarczony walką dwóch klas, dwóch dróg i dwóch linii. Jeśli nie użyjemy rewolucji, by nakazać produkcję, jeśli nie użyjemy rewolucji, by nakazać uprzemysłowienie, z pewnością zejdziemy na złą drogę. Pole naftowe Daqing jest typowym przykładem przedsiębiorstwa, które na froncie przemysłowym zdecydowanie wdraża podstawową linię Partii, kieruje gospodarką za pomocą polityki proletariackiej, trzyma w górze sztandar **"Konstytucji An Gang"** i podąża własną ścieżką rozwoju przemysłowego, jest to typowy przykład na to, jak szybko i oszczędnie budować socjalistyczny przemysł zgodnie z rewolucyjną linią proletariacką Przewodniczącego Mao i rewolucyjnym duchem niezależności, samodzielności, ciężkiej pracy i oszczędności w walce między dwiema liniami. Dlatego, aby rozwinąć przemysł socjalistyczny, należy odpowiedzieć na wielkie wezwanie Przewodniczącego Mao do przeprowadzenia dogłębnego masowego ruchu **"Uczyć się od Daqing w przemyśle".**

Teren, na którym znajduje się pole naftowe Daqing, był pierwotnie rozległym obszarem dzikiej przyrody. Kiedy w 1960 r. Radziecka grupa zdrajców nie dotrzymała obietnicy, zrywając kontrakt i wstrzymując dostawy ropy do Chin w desperackiej próbie podważenia naszej socjalistycznej budowy, dziesiątki tysięcy pracowników pól naftowych przybyło tu z wielkim gniewem w sercach, z głowami w niebie i stopami w dziczy, ślubując zająć to wielkie pole naftowe i zmiażdżyć podstępny spisek radzieckich rewizjonistów. W tym czasie pogoda była mroźna, nie było domów, łóżek, a nawet garnków i patelni. Dziesiątki wielkich wież wiertniczych ustawiono od razu na łące, ale sprzęt był niekompletny i niedopasowany, samochody i dźwigi były nieodpowiednie, drogi błotniste, a urządzenia dostarczające wodę i prąd nieodpowiednie. W tak trudnych warunkach bohaterscy robotnicy z Daqing podnieśli hasło "Zdobyć wielkie pola naftowe i zabić imperium, rewizjonistów i renegatów", nalegali na polityczne dowództwo proletariatu, studiowali "Teorię praktyki" i "Teorię sprzeczności" Przewodniczącego Mao, uzbroili się w marksizm, leninizm i myśl Mao Zedonga, trzymali wysoko sztandar **"Konstytucji An Gang"** i walczyli z niebem, ziemią i wrogiem klasowym. Trzymając się rewolucyjno-proletariackiej linii Przewodniczącego Mao, robotnicy Daqing zdławili ingerencję rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi i nalegali na całkowitą dyktaturę nad burżuazją, nieśli naprzód rewolucyjnego ducha samowystarczalności i ciężkiej pracy. W ciągu nieco ponad trzech lat zbudowali pierwszorzędne Chińskie pola naftowe z dużą szybkością i jakością, dzięki czemu Chiny stały się w zasadzie samowystarczalne w produkty naftowe do 1963 roku. Pracownicy Daqing przeprowadzili również wiele badań naukowych i rozwiązali kilka głównych problemów technicznych w historii rozwoju pól naftowych na świecie. Robotnicy Daqing aktywnie prowadzili kampanię na rzecz zwiększenia produkcji i oszczędności, generując do 1963 r. dochód netto równy całej inwestycji państwa. "Duch Żelaznego Człowieka", pielęgnowany przez myśl Mao Zedonga, zawsze inspirował klasę robotniczą Daqing do podążania naprzód na drodze samodzielności, a od 1966 r. produkcja ropy naftowej w Daqing wzrastała średnio o 31% rocznie. W kampanii krytykującej Lin Biao i Konfucjusza robotnicy Daqing poddali dogłębnej krytyce "mądrość z góry i głupotę z dołu" - pogląd na historię głoszony przez Lin Biao i Konfucjusza; w walce z prawicowym wiatrem wstecznym robotnicy Daqing skrytykowali również "teorię wygaszania walki klasowej" Deng Xiaopinga oraz "teorię wyłącznie wydajności" i w pełni wykorzystali swoją energię, mądrość i kreatywność, a

cała rewolucja na polach naftowych i produkcja osiągnęły wielki rozkwit. Pod względem produkcji ropy naftowej, jeden Daqing w 1975 r. przewyższał już pięć Daqingów sprzed rewolucji kulturalnej.

Najbardziej podstawową rzeczą, jakiej przemysł powinien nauczyć się od Daqing, podobnie jak rolnictwo od Dazhai, jest przestrzeganie politycznej dyktatury proletariatu, wdrażania podstawowej linii Partii i podążania w kierunku socjalizmu. W fabrykach i przedsiębiorstwach istnieją różne sprzeczności, ale główną i decydującą jest sprzeczność między dwiema klasami i dwiema drogami. Doświadczenie Daqing dowodzi, że tak długo, jak trzymamy się podstawowej linii Partii, pojmujemy rewolucję socjalistyczną w dziedzinie nadbudowy, zwracamy uwagę na rozwiązywanie problemów w stosunkach produkcji, wykorzystujemy politykę proletariacką do kierowania gospodarką i mocno polegamy na masach, aby realizować zadania dyktatury proletariatu u podstaw, jest to podstawowa gwarancja, że fabryki i przedsiębiorstwa będą nadal posuwać się naprzód na drodze socjalizmu.

Kopalnia węgla Kailuan jest stuletnią kopalnią, typową jednostką nauki przemysłowej Daqing z czasów Cesarstwa Qing. Na stare oczy******** ta kopalnia powinna być już dawno zezłomowana, ale pracownicy tej kopalni uważali inaczej. Ciężko pracowali i szukali nowych sposobów na dalszą eksploatację kopalni, odmładzając ją i osiągając znaczący wzrost produkcji rok po roku od 1968 roku. W jaki sposób stara kopalnia, taka jak Kailuan, zdołała się rozwinąć i pójść naprzód? W 1974 r. kadra i pracownicy kopalni byli w stanie podnieść swoją świadomość ideologiczną poprzez krytykę Lina i Konfucjusza, a masowy ruch uczenia się od przemysłu Daqing został przeprowadzony bardziej dogłębnie. W 1975 r. roczna produkcja węgla kamiennego podwoiła się w stosunku do pierwotnych zdolności produkcyjnych, przekształcając jeden Kailuan w dwa; wydajność pracy była o około 80% wyższa niż średnia krajowa; średnia miesięczna produkcja w wyrobiskach była dwukrotnie wyższa niż średnia krajowa, powodując że koszt węgla surowego był o 37% niższy niż średnia krajowa. W dniu 28 lipca 1976 r. kopalnia Kailuan została uszkodzona przez potężne trzęsienie ziemi. Niektórzy obcokrajowcy mówili, że Kailuan jest skończony, a ludzie zasypani pod nim są skończeni i nie można będzie wydobyć więcej węgla. Jednak bohaterscy górnicy z Kailuan, pod życzliwą opieką Przewodniczącego Mao i Komitetu Centralnego Partii oraz przy wsparciu wojska i ludności cywilnej, walczyli w jedności i w rewolucyjnym duchu nieustraszoności, nie tylko bezpiecznie wydostali zdecydowaną większość robotników z niebezpieczeństwa, ale także rozpoczęli produkcję węgla w ciągu zaledwie

dziesięciu dni po trzęsieniu ziemi, tworząc cud rzadko spotykany w historii odporności na trzęsienia ziemi.

Huta żelaza i stali nr 5 w Szanghaju jest również typową jednostką nauki przemysłowej Daqing. Zakład ten został zbudowany w 1958 r. jako wysokiej jakości huta stali stopowej z lepszym wyposażeniem i warunkami technicznymi, i przyczynił się do rozwoju chińskiego przemysłu stalowego. Jednak z powodu ingerencji Liu Shaoqi i rewizjonistycznej linii jego bandy, produkcja stali w tym zakładzie marniała przez długi czas od 1961 roku. Podczas Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej robotnicy i kadra poważnie przestudiowali podstawową linię Partii i przeprowadzili dogłębny masowy ruch nauki przemysłowej z Daqing, krytykując Liu Shaoqi i jego bandę za ich zbrodnie w osłabianiu rozwoju chińskiego przemysłu żelaza i stali. Zerwali z "teorią wygaśnięcia walki klasowej" i "teorią wyłącznie sił wytwórczych" i nalegali na kontynuację rewolucji pod dyktaturą proletariatu; zerwali z "teorią wyższego przywództwa" i nalegali na przyjęcie linii mas; zerwali z "teorią wyłącznie produkcji" i przeprowadzili innowacje technologiczne oraz wykorzystali potencjał produkcyjny. W rezultacie zakład wkrótce zmienił się, wprowadzając innowacyjną "metodę jednoetapowego wytapiania stali" i tworząc nowe procesy, takie jak szybkobieżne wytapianie stali i wytapianie próżniowe, co znacznie skróciło czas wytopu i zakończyło starą sytuację długiego marnotrawienia, która przez długi czas pozostawała bez zmian, i wkroczył w nową erę w której produkcja znacznie wzrosła. W trakcie intensywnej kampanii krytyki Lina i Konfucjusza oraz w trakcie walki o krytykę Deng Xiaopinga, kapitalisty w Partii, który odmówił zmiany swoich poglądów, robotniczy marksistowski zespół teoretyczny urósł w siłę, socjalistyczny entuzjazm mas rozkwitł, a rewolucja i produkcja rozkwitły. Podczas Czwartego Planu Pięcioletniego (1971-1975) produkcja stali i wyrobów stalowych w tym zakładzie wzrosła odpowiednio o 66,8 procent i 86,9 procent w stosunku do Trzeciego Planu Pięcioletniego, a liczba różnorodności odmian i specyfikacji stali wzrosła do ponad 18 000, jak również duża liczba nowych materiałów metalowych o wysokiej jakości, precyzji i ostrości zostało opracowanych.

Wielkie wezwanie przewodniczącego Mao, aby "przemysł uczył się od Daqing", wskazało drogę rozwoju przemysłowego Chin. Pod tym wielkim wezwaniem klasa robotnicza w Chinach trzymała wysoko sztandar kontynuacji rewolucji pod dyktaturą proletariatu i podjęła wysiłki, aby być samowystarczalną i dążyć do doskonalenia, szybko zmieniając oblicze chińskiego przemysłu. Teraz każda część kraju ma swoje

własne przedsiębiorstwa przemysłowe w stylu Daqing. Duch Daqing rozkwita w całym kraju. Tak długo, jak będziemy trzymać się podstawowej linii Partii, wytrwale krytykować rewizjonizm i burżuazję oraz dalej rozwijać masowy ruch przemysłowy, ucząc się od Daqing, z pewnością przyspieszymy tempo socjalistycznego uprzemysłowienia w Chinach i z pewnością będziemy w stanie w pełni zmodernizować rolnictwo, przemysł, obronę oraz naukę i technologię w tym stuleciu, stawiając naszą gospodarkę narodową na czele świata.

Dopisy Tłumacza:

* Li Hongzhang i Zhang Zhidong -

Li Hung-chang lub Li Hongzhang (1823-1901), generał, polityk i dyplomata z dynastii Qing.

Zhang Zhidong (1837-1909), znaczący polityk w późnej dynastii Qing

Obaj należeli do Frakcji spraw zagranicznych i promowali westernizację Chin i ich przemysłu na wzór zachodu [Patrz wpis poniżej].

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%9D%8E%E9%B8%BF%E7%AB%A0

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%BC%A0%E4%B9%8B%E6%B4%9E

** Frakcja spraw zagranicznych czyli Ruch Yang-Wu -

Zwolennicy rozwoju spraw zamorskich i rozwoju nowoczesnego przemysłu kapitalistycznego w dynastii Qing, był to odłam ruchu westernizacyjnego mającego na cel uczenia się od zachodniej kultury i przyjmowania ich wynalazków.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%B4%8B%E5%8A%A1%E6%B4%BE

Dodatkowe informacje: https://baike.baidu.com/item/%E6%B4%8B%E5%8A%A1%E6%B4%BE/2757554

*** Kuomintang -

Kuomintang Chiński (KMT) to burżuazyjna partia polityczna założona we wczesnych latach Republiki Chińskiej, na bazie Ligi Chińskiej w sierpniu 1912 roku, połączona ze Zjednoczoną Partią Republikańską, Narodowym Stowarzyszeniem Wspólnoty Narodów, Stowarzyszeniem Solidarności Republikańskiej i Kuomintangiem. Członkostwo było złożone. Sun Yat-sen został mianowany przewodniczącym partii. W sierpniu 1913 roku, Druga Rewolucja nie powiodła się i została siłą rozwiązana. W lipcu 1914 roku Sun Yat-sen zebrał niektórych członków Kuomintangu w Japonii, aby utworzyć Chińską Partię Rewolucyjną, która została zreorganizowana jako Chiński Kuomintang w październiku 1919 roku. W czasie premierostwa Sun opowiadał się za Trzema Zasadami Ludu (nacjonalizm, prawa obywatelskie i byt ludzi) i Zarysem Założycielskim. Za czasów Sun Yat-Sena Związek Radziecki pozytywnie się odnosił do partii i jej lewicowego skrzydła, sama partia przekształciła się na wzór WKP(b).

Po śmierci Sun Yat-Sena władzę przejął generał Czang Kaj-Szek który w 1927 krwawo rozprawił się z siłami komunistycznymi w partii i poza nią, w ten sposób zagarnił sobie sympatię i wsparcie sił burżuazyjnych i później imperialistycznych ze zachodu (włącznie z trzecią rzeszą), tym samym zapoczątkował wojnę

domową i zerwał wszystkie więzi z Moskwą które później ze względu na wojnę Japońską zostały przywrócone przez Stalina.

Po czasowym rozejmie między komunistami a nacjonalistami na rzecz wspólnej walki z Japonią, wojna się wznowiła. W 1949 kiedy zwycięstwo komunistów było nieuniknione, z pomocą Amerykanów, Kuomintang przeniósł się do Tajwanu.

Dodatkowe Informacje: https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%AD%E5%9B%BD%E5%9B%BD%E6%B0%91%E5%85%9A/127600

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%9B%BD%E6%B0%91%E5%85%9A

**** Podejście dwunożne -

Podejście dwunożne" jest obrazowym podsumowaniem "jednoczesnego" podejścia Mao Zedonga do budowy socjalizmu w Chinach, którego podstawowa idea została po raz pierwszy przedstawiona przez Mao w 1956 roku w artykule "O dziesięciu relacjach". Na Drugiej Sesji Plenarnej Ósmego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin, która odbyła się w 1958 r., podejście to zostało zdefiniowane jako podstawowy punkt ogólnej linii budownictwa socjalistycznego w Chinach. Podstawowe elementy tego podejścia są następujące: w warunkach priorytetowego rozwoju przemysłu ciężkiego, przemysł i rolnictwo idą w parze, przemysł ciężki i lekki idą w parze; w warunkach scentralizowanego przywództwa, wszechstronnego planowania i podziału pracy, przemysł centralny i przemysł lokalny idą w parze, duże przedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa idą w parze, produkcja zagraniczna i produkcja lokalna idą w parze itd.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%A4%E6%9D%A1%E8%85%BF%E8%B5%B0%E8%B7%AF%E6%96%B9%E9%92%88/22504946

***** Cztery Modernizacje:

Polityka czterech modernizacji (akronim oznaczający politykę modernizacyjną ChRL w czterech dziedzinach: rolnictwo, przemysł, obrona i nauka)

„Pierwszy Ogólnonarodowy Zjazd Ludowy, który odbył się w 1954 r., po raz pierwszy jasno określił zadanie modernizacji przemysłu, rolnictwa, transportu i obrony narodowej, a pierwsza sesja Trzeciego Ogólnonarodowego Zjazdu Ludowego, która odbyła się w okresie od końca 1964 r. do początku 1965 r., wyznaczyła ambitny cel "czterech modernizacji". Na pierwszej sesji III Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych, która odbyła się w okresie od końca 1964 r. do początku 1965 r., zaproponowano ambitny cel "czterech modernizacji" i ogłoszono, że zadanie restrukturyzacji gospodarki narodowej zostało w zasadzie zakończone. Głównym zadaniem dla przyszłego rozwoju gospodarki narodowej było zbudowanie w niezbyt długim okresie historycznym Chin jako silnego kraju socjalistycznego z nowoczesnym rolnictwem, nowoczesnym przemysłem, nowoczesną obroną narodową oraz nowoczesną nauką i techniką.”

„W styczniu 1975 roku, Zhou Enlai powtórzył cel "czterech modernizacji" i strategię "dwóch kroków" w swoim raporcie na temat pracy rządu na pierwszej sesji Czwartego Ogólnokrajowego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych. [14] (P652)

Wiemy, że Związek Radziecki ogłosił uprzemysłowienie po zakończeniu pierwszego planu pięcioletniego, kiedy całkowita wartość produkcji dużych zakładów przemysłowych stanowiła 70% całkowitej wartości produkcji przemysłu i rolnictwa. Chińscy komuniści, reprezentowani głównie przez Mao Zedonga, uważali, że aby osiągnąć uprzemysłowienie i modernizację, nie wystarczy osiągnąć całkowitą produkcję przemysłową przewyższającą całkowitą produkcję rolną, ale należy również rozwiązać problem ustanowienia niezależnego i bardziej kompletnego systemu przemysłowego i gospodarki narodowej. To

zrozumienie jest odpowiednie dla sytuacji Chin i ma głęboką wizję strategiczną oraz długoterminowe znaczenie. Dzieje się tak dlatego, że:

Po pierwsze, właśnie to umożliwi zbudowanie rozwoju gospodarczego Chin na solidnych i wiarygodnych podstawach, ułatwiając tym samym stosunkowo szybką zmianę długotrwałego zacofania naszej gospodarki narodowej. Jak wskazano w uchwale Ósmego Krajowego Zjazdu Komunistycznej Partii Chin, "zbudowanie w zasadzie kompletnego systemu przemysłowego, tak aby produkcja przemysłowa zajmowała główną pozycję w produkcji społecznej, aby produkcja przemysłu ciężkiego miała znaczną przewagę w ogólnej produkcji przemysłowej, aby przemysł maszynowy i metalurgiczny mógł zagwarantować potrzeby socjalistycznej reprodukcji rozszerzonej i aby techniczna transformacja gospodarki narodowej uzyskała niezbędną podstawę materialną". ". Ma to "ogromne znaczenie w promowaniu ogólnego rozwoju naszej gospodarki narodowej". [4] (P184)

Po drugie, w ten sposób Chiny mogły zdobyć niezależność gospodarczą i umocnić już zdobytą niezależność polityczną. Mao Zedong ostrzegał w pierwszych dniach Nowych Chin, że:

[Chiny są wciąż zacofane gospodarczo i kulturowo, a osiągnięcie prawdziwej niepodległości i urzeczywistnienie bogactwa kraju i modernizacji przemysłowej zajmie dużo czasu." [7] (P64)]

Jako duży kraj socjalistyczny, Chiny muszą i mogą stworzyć niezależny i stosunkowo kompletny system przemysłowy i krajowy system gospodarczy. Jeśli nie będzie niezależna gospodarczo i we wszystkim będzie polegać na obcych krajach, niezależnie od tego, czy są to kraje kapitalistyczne czy socjalistyczne, to nie będzie działać, nie tylko ze szkodą dla własnego rozwoju gospodarczego Chin, ale także z ryzykiem utraty niezależności politycznej, którą Chiny już zdobyły. Zhou Enlai powiedział, że idea zależności, myślenia, że nie jest konieczne budowanie własnego kompletnego systemu przemysłowego, ale poleganie wyłącznie na pomocy międzynarodowej, jest błędna.

Jeszcze raz powtarzam, nie oznacza to, że Chiny powinny zamknąć swoje drzwi dla budownictwa, ale wręcz przeciwnie, sprzyja to rozwojowi równorzędnych kontaktów gospodarczych ze wszystkimi krajami świata na zasadzie niezależności oraz wspólnemu rozwojowi wszystkich krajów. Mao Zedong w swoim poprawionym raporcie z Ósmego Kongresu Narodowego jasno stwierdził, że budowa niezależnego i kompletnego systemu przemysłowego "na zewnątrz będzie również satysfakcjonować pełną i efektywną współpracę międzynarodową pomiędzy krajami obozu socjalistycznego i, gdy tylko będzie to możliwe, rozwijać stosunki handlowe z każdym krajem na świecie, który będzie chciał się z nami dogadać". [9] (P151) Zhou Enlai również zauważył.

[Z punktu widzenia "wymogów międzynarodowych, budując silny przemysł, możemy sprzyjać wspólnemu wywyższeniu gospodarek krajów socjalistycznych i możemy wzmocnić siły obrony pokoju światowego." [4] (P184)]”

Tłumaczone z: http://www.wyzxwk.com/Article/lishi/2019/09/408572.html

i: https://baike.baidu.com/item/%E5%9B%9B%E4%B8%AA%E7%8E%B0%E4%BB%A3%E5%8C%96/4298043

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%9B%9B%E4%B8%AA%E7%8E%B0%E4%BB%A3%E5%8C%96

*Uwaga, cztery modernizacje zostały przejęte i przekształcone kiedy Deng Xiaoping objął władzę w Chinach, tak że ten sam koncept istnieje w wersji Maoistycznej i Dengistycznej. Można się spotkać w zachodnich źródłach z określeniem że rzekomo Maoiści podczas Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturowej hamowali cztery modernizacje, tak na przykład jest napisane w Angielskiej Wikipedii, jest to kłamstwo ponieważ jak widać widocznie w tym podręczniku, w 1976 Maoiści zarzucali Dengowi że sam

próbuje wykraść tą teorię i zmienić ją na swoją własną (Patrz na punkt ****** poniżej), co właściwie się stało w 1978 kiedy to Deng objął władzę w Chinach.*

****** Chiński Idiom: ‘Ukraść niebo i podmienić słońce’ oznacza coś w przybliżeniu: umieścić zamiennik podstępem; podjąć się zuchwałego planu oszukiwania ludzi; ukraść niebo i postawić fikcyjne słońce - spłatać chytrego figla; popełnić gigantyczne oszustwo; uciec się do oszustwa; zastąpić prawdziwą podróbką; próbować oszukać ludzi podstępnymi środkami.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%81%B7%E5%A4%A9%E6%8D%A2%E6%97%A5

******* Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Walka Klas jako Program:

******** Chiński idiom, ‘patrzeć przez stare oczy’ znaczy: „mieć stare poglądy; mieć przestarzały widok na sprawy; stare sposoby patrzenia na rzeczy; stare poglądy; przestarzałe poglądy:”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E8%80%81%E7%9C%BC%E5%85%89

Sekcja III. Integracja socjalistycznego przemysłu i rolnictwa

Integracja przemysłu i rolnictwa w warunkach socjalistycznych

Z nieodłącznego związku między pracą rolniczą i przemysłową w ogólnej pracy społeczeństwa wynika, że w każdej formie społecznej istnieje problem integracji przemysłu i rolnictwa, ale w różny sposób w różnych formach społecznych. Jaki jest więc sposób integracji przemysłu i rolnictwa w warunkach socjalizmu?

Zgodnie z założeniami dwóch socjalistycznych systemów własności publicznej, integrowanie przemysłu i rolnictwa odbywa się poprzez narodowe planowanie gospodarcze zgodnie z zaspokojeniem potrzeb państwa i ludu, ponieważ socjalistyczna produkcja przemysłowa i rolna zaczęła nabierać bezpośredniego charakteru społecznego. Pod tym względem związek przemysłu i rolnictwa jest związkiem bezpośrednim, który jest prototypem bezpośredniego związku przemysłu i rolnictwa w przyszłym społeczeństwie komunistycznym. Jednakże w socjalistycznym przemyśle i rolnictwie nadal istnieją obrzędy lub ślady produkcji prywatnej, a integracja przemysłu i rolnictwa jest nadal integracją w ramach systemu towarowego i odbywa się w okrężny sposób za pomocą wymiany pieniężnej, co nie różni się zbytnio od starego społeczeństwa. Ta dwoistość socjalistycznego przemysłu i rolnictwa jest odzwierciedleniem dwoistości socjalistycznego procesu produkcji.

Na przestrzeni dziejów ludzkości integracja przemysłu i rolnictwa przybierała różne formy. W prymitywnej gospodarce komunalnej rzemiosło było bezpośrednio podporządkowane rolnictwu, a przędzenie i tkanie, a także wytwarzanie przedmiotów codziennego użytku, odbywało się także na uboczu rolnictwa. Prymitywna więź rodzinna łączyła rzemiosło z rolnictwem. Później, wraz z rozwojem produktywności, społecznym podziałem pracy i pojawieniem się własności prywatnej, ta prymitywna bezpośrednia integracja przemysłu i rolnictwa w pierwotnej gospodarce komunalnej zaczęła się rozpadać, a rzemiosło zostało oddzielone od rolnictwa. ①

Oddzielenie rzemiosła od rolnictwa, w warunkach własności prywatnej, spowodowało, że wymiana wartości pracy między przemysłem a rolnictwem nie mogła nie przybrać formy towarowej. Od tego momentu integracja przemysłu i rolnictwa zaczęła się odbywać w sposób okrężny poprzez wymianę pieniężną. Jak zauważył Engels: **"Wraz z podziałem produkcji na dwa główne sektory, rolnictwo i rzemiosło, pojawiła się produkcja służąca bezpośrednio wymianie, czyli produkcja towarowa".** ② Gdy wymiana wartości pracy między przemysłem a rolnictwem przybiera formę wymiany towarowej, związek przemysłu i rolnictwa staje się związkiem pośrednim, w którym pośredniczy pieniądz. ③

Proces oddzielania przemysłu od rolnictwa przebiegał powoli w długiej historii społeczeństw niewolniczych i feudalnych. Ale chociaż rolnictwo było nadal w dużej mierze sprawą indywidualnej produkcji chłopskiej, a przemysł był nadal w dużej mierze sprawą ręcznej produkcji rodzinnej, pierwotna bezpośrednia więź między rolnictwem a rzemiosłem nigdy nie została całkowicie zerwana. Rozwój kapitalistycznego przemysłu maszynowego i odpowiadających mu kapitalistycznych stosunków produkcji całkowicie zniszczył indywidualne rolnictwo i indywidualne rzemiosło, a w końcu zerwał pierwotną bezpośrednią więź między przemysłem a rolnictwem. ④ Integracja przemysłu i rolnictwa przybrała formę całkowicie chaotycznej i oślepiającej wymiany pieniędzy. W ten sposób burżuazja stworzyła i pogłębiła "różnicę nożycową*" ⑤ między cenami produktów przemysłowych i rolnych, zintensyfikowała eksploatację rolnictwa i zaostrzyła antagonistyczne sprzeczności między przemysłowym wyzyskiem rolnictwa a miejskim wyzyskiem wsi. Nadszedł więc czas, aby system kapitalistyczny przeszedł do swojego przeciwieństwa [negacji]. Przemysł i rolnictwo, od pierwotnego i bezpośredniego związku, poprzez rozdzielenie aż do ostrego antagonizmu w systemie własności prywatnej, zostaną z pewnością bezpośrednio zintegrowane w nowych warunkach wraz z ustanowieniem i rozwojem socjalistycznej własności publicznej. **"Kapitalistyczny sposób produkcji stwarza jednocześnie materialne warunki wstępne dla nowej i wyższej syntezy"** - zauważył Marks. ⑥

① W Chinach wykopaliska na terenach starożytnych miast z okresu od połowy do końca panowania dynastii Shang pokazują, że produkcja rzemieślnicza za czasów dynastii Shang rozwinęła się w odrębny sektor, z dalszym podziałem pracy i różnorodnością warsztatów rzemieślniczych. Wśród tych stanowisk warsztatowych znalezionych w pobliżu ośrodka handlowego Zhengzhou i Yinxu znajdują się między innymi odlewnie brązu, jadeitu, kości i ceramiki, przy czym szczególnie ważne były odlewnie brązu.

② Engels, Pochodzenie rodziny, własności prywatnej i państwa. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 159.

③ W czasach dynastii Shang, kiedy rzemiosło stało się odrębnym sektorem i zaczęła się rozwijać gospodarka towarowa, muszle i "muszle z brązu" były już używane jako waluta w wymianie rolnej i rzemieślniczej.

④ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 551.

⑤ Nożyce to tendencja do zmiany stosunku wymiany produktów przemysłowych i rolnych. Jeżeli cena produktów przemysłowych rośnie szybciej niż cena produktów rolnych (lub cena produktów przemysłowych pozostaje bez zmian, podczas gdy cena produktów rolnych spada, lub cena produktów przemysłowych rośnie, podczas gdy cena produktów rolnych pozostaje bez zmian), jeżeli sytuacja ta jest przedstawiona na wykresie statystycznym, stosunek produktów przemysłowych do produktów rolnych jest linią wznoszącą, a stosunek produktów rolnych do produktów przemysłowych jest linią opadającą, te dwie linie na wykresie przypominają kształtem otwarte nożyczki, stąd nazwa 'różnica nożycowa'.

⑥ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 552.

Marksistowska zapowiedź "nowej i wyższej syntezy" przemysłu i rolnictwa odnosi się do nowych stosunków przemysłowo-rolniczych opartych na publicznej własności środków produkcji i uspołecznionej produkcji po zniesieniu systemu kapitalistycznego. Materialne przesłanki dla takiej uspołecznionej produkcji są już obecne w społeczeństwie kapitalistycznym. Jednak społeczno-ekonomiczne warunki wstępne, tj. publiczna własność środków produkcji oraz oparta na własności publicznej społecznie planowana regulacja produkcji przemysłowej i rolnej, mogą powstać dopiero po przejęciu władzy przez proletariat.

W ten sposób Marks i Engels określają jedno z głównych zadań, jakie ma do zrealizowania proletariat w ramach dyktatury proletariatu po przejęciu władzy: **"zintegrować rolnictwo i przemysł oraz doprowadzić do stopniowej likwidacji antagonizmu między miastem a wsią".** ① W społeczeństwie socjalistycznym dzięki wprowadzeniu socjalistycznej własności publicznej, znika antagonistyczna sprzeczność między przemysłem a rolnictwem, w której przemysł wyzyskuje rolnictwo, a miasta wyzyskują wieś. W warunkach socjalistycznych jednolity narodowy plan gospodarczy dla całego kraju umożliwia socjalistycznemu rolnictwu planową produkcję artykułów żywnościowych, produktów ubocznych i surowców potrzebnych do rozwoju przemysłu, a socjalistycznemu przemysłowi planową produkcję różnych codziennych artykułów przemysłowych potrzebnych na wsi oraz nawozów, pestycydów i różnych maszyn i urządzeń rolniczych potrzebnych do rozwoju rolnictwa. Stwarza to warunki do ścisłej integracji przemysłu i rolnictwa w ramach gospodarki narodowej. Wzajemne wspieranie się i popieranie przez przemysł i rolnictwo będzie z kolei nadal wytwarzać bardziej zintegrowane stosunki przemysłowo-rolne, stwarzając warunki do likwidacji różnic między przemysłem i rolnictwem, między miastem i wsią oraz do przekształcenia stosunków przemysłowo-rolnych w stosunki komunistyczne. Socjalistyczny związek przemysłowo-rolniczy jest jednak formą przejścia od ostrego antagonizmu między przemysłem a rolnictwem w warunkach kapitalistycznych do bezpośredniego komunistycznego związku przemysłowo-rolniczego. Ta integracja przemysłu i rolnictwa jest nadal realizowana w ramach systemu towarowego, co nie wyklucza szeregu sprzeczności i zmagań w procesie integracji przemysłu i rolnictwa. W dalszej części przeanalizujemy dwoistość socjalistycznej integracji przemysłowo-rolniczej w różnych kontekstach.

---

① Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 273.

Integracja przemysłu i rolnictwa w ramach tej samej własności kolektywnej

W jaki sposób integracja przemysłu i rolnictwa jest praktykowana w ramach gospodarki kolektywnej gmin ludowych na obszarach wiejskich Chin?

W kolektywnej gospodarce gmin ludowych na obszarach wiejskich Chin pojawiły się i rozkwitają przedsiębiorstwa przemysłowe prowadzone przez gminy i brygady produkcyjne, a wszyscy nazywają je przemysłem kolektywnym. Ten rodzaj przemysłu gminy wiejskiej jest połączeniem przemysłu i rolnictwa w ramach kolektywnej własności tej samej gminy ludowej. Siła robocza w przemyśle kolektywnym pochodzi bezpośrednio z kolektywnej własności rolnictwa. Pracownicy przemysłu kolektywnego sami są chłopami i jako pracownicy przemysłu kolektywnego nadal uczestniczą w pracach rolniczych przez określoną liczbę godzin rocznie, uprawiając zarówno pracę wspólną, jak i rolnictwo. Kapitał na założenie takich przedsiębiorstw przemysłowych pochodzi bezpośrednio z akumulacji rolnej. Przemysł kolektywny organizowany przez gminy ludowe zarówno na szczeblu gminnym, jak i zespołowym, opiera się na potrzebie rozwoju rolnictwa. Produkcja przemysłu kolektywnego polega przede wszystkim na wytwarzaniu produktów (środków produkcji, zwłaszcza narzędzi pracy) potrzebnych do bezpośredniego wspomagania produkcji rolnej, a w mniejszym stopniu produktów przetwarzanych na potrzeby wielkich zakładów przemysłowych, z których zyski służą jako pośrednie źródło funduszy wspomagających rozwój produkcji rolnej. Według słów ubogich chłopów w Chinach, jest to nowy rodzaj kombinacji przemysłowo-rolniczej: "prowadzenie przemysłu wokół rolnictwa i prowadzenie przemysłu w celu promowania rolnictwa".

Powstanie przemysłu kolektywnego jest żywą manifestacją wyższości systemu "po pierwsze wielkość, po drugie wspólnota**" w gminach ludowych na obszarach wiejskich Chin. Po pierwsze, w warunkach socjalistycznej własności kolektywnej, ludzie pracy, jako panowie produkcji społecznej, żywili wielki entuzjazm socjalistyczny. W wyniku socjalistycznego wychowania zostali zmotywowani do pracy socjalistycznej, tak że choć zajmują się w dużej mierze rolnictwem, to chętnie zakładają własne kolektywne zakłady przemysłowe, aby rolnictwo mogło być bezpośrednio zintegrowane z przemysłem. Po drugie, rozwijająca się gospodarka kolektywna gmin ludowych dostarczała niezbędnej siły roboczej, środków, surowców i rynków zbytu dla rozwoju przemysłu kolektywnego. Po trzecie, gospodarka kolektywna gmin ludowych stanowiła integralną część jednolitej gospodarki narodowej państwa socjalistycznego, a państwo mogło zapewnić określone warunki materialne dla rozwoju przemysłu kolektywnego poprzez wsparcie przemysłu

miejskiego dla rolnictwa zgodnie z potrzebami rozwoju gmin ludowych. Powstanie przemysłu kolektywnego było nowością w ustroju socjalistycznym który zaczął przybierać nowy, zaawansowany i zintegrowany komunistyczny zarodek przemysłu i rolnictwa, a tym samym stanowił potężną siłę życiową. Jak zatem powstanie i rozwój przemysłu kolektywnego ułatwiło dalszą integrację przemysłu i rolnictwa i jakie były tego konsekwencje?

Po pierwsze, rozwój przemysłu kolektywnego bezpośrednio wzmacnia gospodarkę kolektywną gmin wiejskich.

> Od czasów Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, powiat Szanghaj rozwijał przemysł kolektywny od czasu utworzenia trójwarstwowej sieci warsztatów naprawczych maszyn rolniczych, a do 1975 r. istniały 433 kolektywne przedsiębiorstwa przemysłowe zatrudniające ponad 32 000 pracowników, których łączna wartość produkcji w 1974 r. wyniosła ponad 110 milionów juanów. Liczba ta była równa połowie całkowitej wartości produkcji wszystkich gałęzi przemysłu w powiecie, włączając w to rolnictwo, przemysł i sektory poboczne. Akumulacja wyniosła prawie trzydzieści milionów juanów, ponad dwukrotnie więcej niż akumulacja zespołów produkcyjnych powiatu w tym samym roku. Z akumulacji na poziomie gminy 92% pochodziło z zakładów prowadzonych społecznie, na poziomie brygady 82% z zakładów prowadzonych zespołowo. W rezultacie udział gospodarki szczebla gminnego powiatu w całkowitym dochodzie trójwarstwowej gospodarki kolektywnej wzrósł z 17,6% w 1970 r. do 31,9% w 1974 r.; udział gospodarki szczebla brygady w całkowitym dochodzie trójwarstwowej gospodarki kolektywnej wzrósł z 6,3% w 1970 r. do 17,2% w 1974 r.

Po drugie, rozwój przemysłu kolektywnego umożliwił gminom i brygadom wykorzystanie swojej siły ekonomicznej do wspierania biednych brygad w rozwijaniu ich kolektywnych gospodarek, zmniejszając w ten sposób przepaść między bogatymi i biednymi brygadami i zapewniając materialną podstawę dla ciągłego rozwoju kolektywnych gospodarek trzech warstw gmin ludowych od niższych do wyższych.

> W gminie Miasta Huiguo, powiat Gong, Henan, rozwój przemysłu w gminie wzmocnił gospodarkę kolektywną, umożliwiając gminie wykorzystanie swojej siły ekonomicznej do wspierania biednych zespołów w rozwoju produkcji rolnej oraz do pomocy zespołom dotkniętym klęską żywiołową w nauce produkcji, dzięki czemu niektóre z biedniejszych zespołów produkcyjnych mogą szybciej dogonić bogatsze. W ciągu ostatnich kilku lat

sama gmina wydała ponad 400 000 juanów na wsparcie biednych zespołów i zespołów dotkniętych klęską żywiołową.

Po trzecie, rozwój przemysłu kolektywnego może wspierać rolnictwo na różne sposoby, w zakresie zasobów ludzkich, technicznych, materialnych i finansowych, tak aby gwałtownie "nadać złote skrzydła" rozwojowi mechanizacji rolnictwa.

> Powiat Shanghai, Shanghai, w ciągu dziewięciu lat od 1957 do 1965 roku, brygady powiatu w zasadzie nie prowadziły działalności przemysłowej, całkowita inwestycja w mechanizację rolnictwa wynosiła tylko 327.700 juanów, średnio około 150 juanów na brygadę rocznie, za które można kupić tylko sześć urządzeń do rozpylania. W ciągu czterech lat od 1966 do 1969 roku, zespół prowadził przemysł, który właśnie zaczął pokazywać swoją głowę***, całkowita inwestycja w mechanizację rolnictwa na poziomie brygady wzrosła do 2 680 000 juanów, ze średnią roczną inwestycją ponad 2 800 juanów na brygadę, za co mogła kupić trochę więcej niż jeden ciągnik ręczny. W ciągu pięciu lat, od 1970 do 1974 roku, przemysł rolniczy rozwijał się w szybkim tempie, inwestycje w mechanizację rolnictwa na poziomie zespołu wyniosły 8 330 500 juanów, średnia roczna inwestycja każdego zespołu wynosiła 7 000 juanów, co pozwoliło na zakup ponad trzech ciągników ręcznych.

Po czwarte, rozwój przemysłu socjalistycznego może zmniejszyć różnice między obszarami miejskimi i wiejskimi. W społeczeństwie socjalistycznym **"zniesienie podziału na miasto i wieś nie jest mrzonką"; "to dziedzictwo pozostawione nam przez stare społeczeństwo musi zostać wyeliminowane i zostanie wyeliminowane".** ① Oczywiście warunkiem tego jest **"możliwie najbardziej zrównoważone rozmieszczenie dużych zakładów przemysłowych na terenie całego kraju jako warunek likwidacji podziału na miasto i wieś".** ② Wraz z rozwojem przemysłu kolektywnego, rozległa socjalistyczna wieś, z jej rozproszeniem fabryk i bezpośrednią integracją przemysłu i rolnictwa, stworzy warunki do oddzielenia miasta od wsi i stopniowego zmniejszania przepaści między miastem a wsią.

Po piąte, rozwój przemysłu kolektywnego spowodował nowe zmiany w szeregach klasowych rozległej socjalistycznej wsi. W gminach wiejskich dorasta i rozwija się nowe pokolenie chłopów z umiejętnościami przemysłowymi.

---

① ② Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, Wydanie z 1972 r., s. 336.

> Jak widać w powiecie szanghajskim, wraz z rozwojem przemysłu kolektywnego wyrosła grupa wykwalifikowanych przemysłowców wiejskich. Są to zarówno chłopi, jak i nowi robotnicy na socjalistycznej wsi. W 1975 r. było już 3397 kierowców traktorów, 2328 plantatorów ryżu, 3504 elektryków, 162 kierowców samochodów, 168 żeglarzy statków i 3003 pracowników budowlanych wszelkiego rodzaju, co daje łączną liczbę 12 562 osób, wraz z 32 745 osobami pracującymi w fabrykach kolektywnych, całkowita liczba pracowników osiągnęła 45 307, co stanowiło 17,4 procent wiejskiej siły roboczej w powiecie, prawie jeden na sześciu pracowników wiejskich posiadał umiejętności przemysłowe.

Krótko mówiąc, rozwój przemysłu kolektywnego, który łączy przemysł z rolnictwem i pomaga zmniejszyć różnice między robotnikami a chłopami oraz między miastem a wsią, jest bardzo ważnym aspektem ograniczania burżuazyjnej władzy prawnej. Jest to rzecz nowa w socjalizmie. Z tego powodu był on usilnie blokowany przez burżuazję wewnątrz partii. Kiedy przemysł kolektywny dopiero nabierał rozpędu podczas ruchu komunizacji ludowej [tworzenia gmin ludowych], burżuazja w naszej Partii krzyczała, że przemysł kolektywny jest "bardzo zły" i atakowała małe nawozy chemiczne jako "szkodliwe" i "generujące więcej strat niż korzyści", na próżno próbując zdusić przemysł kolektywny. Po Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej i ruchu na rzecz krytyki Lina i krytyki Konfucjusza, przemysł kolektywny rozwinął się jeszcze bardziej. Jednak burżuazja wewnątrz partii, podżegana przez niepokornego kapitalistę Deng Xiaopinga, ponownie zaatakowała rozwój przemysłu kolektywnego jako coś "spontanicznego", "ślepego" oraz "dezintegrującego i niszczącego jednolity plan państwa". W imię "naprawiania" próbowano ciąć i likwidować kolektywny przemysł. To również mówi nam, z drugiej strony, że rozwój przemysłu kolektywnego radzi sobie o wiele lepiej.

Obecnie na obszarach wiejskich w Chinach nie ma zbyt wielu gałęzi przemysłu kolektywnego i nie stanowią one dużej części całego przemysłu. W trakcie swojego rozwoju przemysł ten napotka jeszcze wiele trudności i niespodzianek. Mimo to, nasza wielka, jasna i chwalebna nadzieja leży tutaj.

Nasz przemysł w gminach wiejskich również rozwijał się w systemie towarowym, co nieuchronnie rodziło nowe sprzeczności. Na przykład środki zgromadzone przez przemysł kolektywny, który przetwarza lub wytwarza produkty dla przemysłu miejskiego, mogą być wykorzystane w rolnictwie, co jest sposobem na pośrednie wspieranie rolnictwa przez przemysł kolektywny. To pośrednie wsparcie dla rolnictwa jest oczywiście połączeniem przemysłu i rolnictwa. Jeśli jednak przemysł

kolektywny nie służy produkcji rolnej, a jedynie koncentruje się na przetwórstwie dla przemysłu miejskiego, dążąc do zysków, pracuje dla dużych zysków, pracuje dla małych zysków, i nie pracuje jeśli nie ma żadnych zysków. W końcu procesy kapitalistyczne będą się nieuchronnie mnożyć, bezpośrednio osłabiając siłę wsparcia chłopów, a nawet konkurując z rolnictwem o kapitał i siłę roboczą, schodząc na złą drogę, niszcząc w ten sposób połączenie przemysłu i rolnictwa. Ponieważ produkcja w przemyśle kolektywnym jest również rodzajem produkcji towarowej, jest ona nieuchronnie pożywką dla kapitalizmu i burżuazji. Państwowe planowanie i kierowanie przemysłem kolektywnym jest słabsze niż kierowanie państwową produkcją przemysłową i produkcją głównych płodów rolnych, takich jak zboże, bawełna lub produkcja ropy naftowej w gminach wiejskich, dlatego łatwiej było tu rozwijać się spontanicznym siłom kapitalizmu. Dlatego rozwój przemysłu kolektywnego to także walka dwóch klas i dwóch dróg. W kwestii rozwoju przemysłu kolektywnego nie należy dławić się istnieniem spontanicznych tendencji kapitalistycznych i powstrzymywać się od entuzjastycznego poparcia dla przemysłu kolektywnego. Przeciwnie, tylko obstawanie przy walce klasowej jako platformie, ograniczanie władzy prawnej burżuazji, zdecydowana walka z kapitalistycznymi tendencjami w rozwoju przemysłu kolektywnego i aktywne wspieranie przemysłu kolektywnego, tak aby trzymał się on na kierunku służenia rolnictwu, może wprowadzić przemysł kolektywny na drogę zdrowego rozwoju i umożliwić jego prawdziwą integrację z rolnictwem; tylko wtedy będzie on sprzyjał stopniowemu zmniejszaniu się trzech głównych różnic****, wzmacnianiu sojuszu między robotnikami i chłopami oraz umacnianiu dyktatury proletariatu.

Integracja przemysłu i rolnictwa w ramach gospodarki narodowej

Oprócz integracji przemysłu i rolnictwa w ramach gminy ludowej, istnieje również kwestia integracji przemysłu i rolnictwa na szerszą skalę w całej gospodarce narodowej, w oparciu o dwa socjalistyczne systemy własności publicznej. Kwestia osiągnięcia socjalistycznego uprzemysłowienia i właściwego traktowania relacji między rozwojem rolnictwa, lekkim i ciężkim jest również kwestią sposobu integracji przemysłu i rolnictwa w ramach gospodarki narodowej.

System socjalistyczny daje możliwość planowego połączenia przemysłu i rolnictwa w rozwoju gospodarki narodowej. Kluczem do urzeczywistnienia tej możliwości jest jednak również umiejętność radzenia sobie z relacjami między rozwojem rolnictwa, lekkiego i ciężkiego. Jeżeli przy układaniu narodowych planów gospodarczych będziemy kierować się obiektywnymi prawami socjalistycznego rozwoju gospodarczego, to musimy na pierwszym miejscu postawić rozwój rolnictwa i

najpierw zorganizować skalę rozwoju rolnictwa, a następnie na tej podstawie określić plany dla przemysłu lekkiego. Po uporządkowaniu rolnictwa i przemysłu lekkiego, a następnie uporządkowaniu przemysłu ciężkiego, przemysł ciężki będzie miał nie tylko podstawę do rozwoju, ale także jasny kierunek rozwoju. W ten sposób gospodarka narodowa rozwijałaby się w szybkim tempie przy ścisłej integracji przemysłu i rolnictwa. Jednakże burżuazyjni podżegacze Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping w Partii zawsze chcieli promować rewizjonistyczną linię przemysłu ciężkiego - przemysłu lekkiego - rolnictwa. Pod wpływem tej rewizjonistycznej linii ludzie mają tendencję do stawiania przemysłu ciężkiego w opozycji do przemysłu lekkiego i rolnictwa, mówią tylko o roli przemysłu ciężkiego w rolnictwie i przemyśle lekkim, ale nie o roli rolnictwa i przemysłu lekkiego w przemyśle ciężkim, i kładą jednostronny nacisk na przemysł ciężki, nie zastanawiając się, czy rolnictwo, które jest podstawą, może się do niego dostosować, wynik będzie taki, że podstawy rozwoju przemysłowego nie zostaną skonsolidowane, co nie tylko sprawi, że rozwój przemysłu ciężkiego będzie wolniejszy i słabszy, ale, co poważniejsze, zniszczone zostaną proporcjonalne relacje między różnymi sektorami gospodarki narodowej a organiczna integracja przemysłu i rolnictwa zostanie zakłócona, to będzie jak chodzenie na jednej nodze. Sądząc po naszej praktyce, ilekroć państwo kładzie nacisk na tempo krajowego rozwoju gospodarczego, ilekroć wskazuje, że nasza budowa gospodarcza koncentruje się na przemyśle ciężkim, pojawiają się tacy towarzysze, którzy zapomnieli o obiektywnych prawach i werbalnie mówią o rolnictwie-przemyśle lekkim-przemyśle ciężkim, ale w rzeczywistości zajmują się przemysłem ciężkim-przemysłem lekkim-rolnictwem, odchodząc od rewolucyjnej linii Przewodniczącego Mao. Wydłużając front budowy kapitału przemysłu w budownictwie gospodarczym, nieuchronnie uszczuplali oni w pewnym stopniu zasoby ludzkie, materialne i finansowe niezbędne do rozwoju rolnictwa i przemysłu lekkiego. W systemie towarowym, jaki byłby rezultat skupienia się na rozwoju przemysłowym z wyłączeniem rozwoju rolniczego i spowodowania, że rolnictwo pozostałoby daleko w tyle za rozwojem przemysłowym? Gospodarka narodowa nie tylko by się nie rozwijała w szybkim tempie, ale co ważniejsze, pogłębiłoby to różnice między przemysłem a rolnictwem oraz między miastem a wsią, co pogłębiłoby faktyczną nierówność w wymianie wartości pracy między przemysłem a rolnictwem i stworzyłoby nową "różnicę nożycową". Jeśli rozwój przemysłu będzie nadmiernie obciążał rolnictwo, doprowadzi to do nowego ostrego antagonizmu między przemysłem a rolnictwem. W celu stopniowej integracji przemysłu i rolnictwa, oprócz tego, że rozwój przemysłu musi opierać się na rolnictwie, najbardziej podstawowym kierunkiem jest rozwój rolnictwa i szybki wzrost

wydajności pracy w rolnictwie, tak aby różnice między przemysłem a rolnictwem mogły być stopniowo zmniejszane, a burżuazyjna władza prawna w tej dziedzinie ograniczona.

Połączenie socjalistycznego przemysłu i rolnictwa, ponieważ dokonuje się w ramach systemu towarowego, to prawo wartości, które jest prawem produkcji towarowej, musi koniecznie oddziaływać na produkcję przemysłową i rolną. Prawidłowe wykorzystanie kategorii towarów, pieniądza, wartości i ceny będzie miało pozytywny wpływ na integrację produkcji przemysłowej i rolnej. Jednakże prawo wartości i związane z nim kategorie są produktem gospodarki prywatnej i przejawem burżuazyjnej władzy prawnej, i jeśli nie ograniczy się jego potencjału szkodliwości, doprowadzi ono do powrotu ostrego antagonizmu między robotnikami a chłopami oraz między obszarami miejskimi a wiejskimi. Dlatego też sprzeczności wynikające z szeregu procesów integracji przemysłowo-rolniczej związanych z systemem towarowym muszą być prawidłowo rozwiązywane. Jeśli nie zostaną one odpowiednio rozwiązane, to integracja przemysłu i rolnictwa również zejdzie z socjalistycznej ścieżki.

Różnica "nożycowa" między cenami towarów przemysłowych i rolnych w procesie integracji socjalistycznego przemysłu i rolnictwa jest pozostałością kapitalistycznego systemu towarowego. Odzwierciedla ona relację nierównej wymiany. Zgodnie z podstawowymi prawami gospodarki socjalistycznej, ta "nożycowa różnica" będzie się nadal zmniejszać. Jednak jej całkowite zniesienie będzie wymagało długiego procesu historycznego. Istnienie "różnicy nożycowej" między produktami przemysłowymi i rolnymi w warunkach socjalizmu wskazuje na sprzeczność między robotnikami i chłopami w oparciu o te same podstawowe interesy. Aby obalić dyktaturę proletariatu, stara i nowa burżuazja często chcą pogłębić tę "różnicę nożyc", aby podważyć integrację socjalistycznego przemysłu i rolnictwa oraz sojusz robotników i chłopów. Musimy postępować odwrotnie i aktywnie tworzyć warunki do stopniowego zmniejszania, a w końcu wyeliminowania tej "różnicy nożycowej".

Aby umożliwić właściwą integrację socjalistycznego przemysłu i rolnictwa, konieczne jest również uporządkowanie stosunków cenowych między różnymi produktami rolnymi i ubocznymi kupowanymi przez państwo. Niewłaściwy układ proporcji cen będzie miał wpływ na stymulację gospodarki kolektywnej do organizowania produkcji zgodnie z planem państwowym, a tym samym będzie miał wpływ na integrację przemysłu i rolnictwa, wpłynie na możliwość pełnego wykorzystania wiodącej roli przemysłu, co uniemożliwi prawidłową integrację przemysłu i rolnictwa.

Pełne wykorzystanie wiodącej roli przemysłu w celu właściwej integracji przemysłu i rolnictwa, oprócz zdecydowanej zmiany kierunku rozwoju przemysłu na tory oparte na rolnictwie, wymaga podjęcia wszelkich wysiłków na rzecz zwiększenia wydajności pracy w przemyśle i obniżenia kosztów produkcji wspieranych produktów rolnych w celu obniżenia cen wspieranych produktów rolnych. W ten sposób przyczyni się to do promowania rozwoju produkcji rolnej. Gdy rozwija się produkcja rolna, szybciej rozwija się przemysł. Przeciwnie, jeśli wydajność pracy produktów wspieranego rolnictwa jest niska, a koszty produkcji wysokie, lub jeśli dąży się do zysków i podnosi ceny sprzedaży, tworząc nową "różnicę nożyc", to gospodarki kolektywnej gmin ludowych nie będzie na nie stać; nawet jeśli będzie ją stać, to z powodu nadmiernych kosztów wystąpi zjawisko wzrostu produkcji bez wzrostu dochodów. Uniemożliwiłoby to bezpośrednią integrację przemysłu i rolnictwa na drodze socjalistycznej.

W procesie integracji socjalistycznego przemysłu i rolnictwa walka między proletariatem a burżuazją jest bezwzględnie ostra. W społeczeństwie socjalistycznym połączenie przemysłu i rolnictwa musi wykorzystywać stosunki wymiany pieniądza; a stosunki wymiany pieniądza są właśnie glebą, z której wyrasta kapitalizm i burżuazja. Z powodu burżuazji, z powodu burżuazyjnej władzy prawnej, z powodu zwyczajowej władzy drobnych producentów, nowe elementy burżuazyjne muszą powstawać jeden po drugim. Stare i nowe elementy burżuazyjne zawsze wykorzystują stosunki wymiany pieniężnej między przemysłem a rolnictwem, by angażować się w handel spekulacyjny i osiągać ogromne zyski. Ta kapitalistyczna działalność musi być zwalczana; burżuazyjna władza prawna w procesie integracji przemysłu i rolnictwa musi być ograniczana; a spontaniczna władza drobnych producentów musi być krytykowana. W ten sposób można zagwarantować, że wymiana między przemysłem a rolnictwem będzie zawsze zorientowana socjalistycznie.

Istotą integracji przemysłowo-rolniczej jest kwestia zjednoczenia robotników i chłopów.

Kwestia integracji przemysłu i rolnictwa w socjalistycznej gospodarce narodowej dotyczy nie tylko sposobu, w jaki te dwa sektory wymieniają się pracą i rozwoju gospodarki narodowej, ale jest również bezpośrednio związana z sojuszem dwóch głównych klas pracujących, robotników i chłopów.

Przewodniczący Mao wskazał w przededniu wyzwolenia kraju, że **"musi zostać osiągnięta równowaga pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi; praca w mieście i praca na wsi, robotnicy i chłopi, przemysł i rolnictwo, muszą znaleźć się**

w bliskiej więzi." ① Integracja przemysłu i rolnictwa jest nie tylko konieczna dla rozwoju gospodarki socjalistycznej, ale stanowi również istotną kwestię polityczną dla umocnienia dyktatury proletariatu.

Jako kraj socjalistyczny pod dyktaturą proletariatu, kierowany przez klasę robotniczą i oparty na sojuszu robotników i chłopów, oraz jako kraj, w którym ludność wiejska stanowi ponad 80 procent populacji kraju, stan rolnictwa i sytuacja chłopów mają ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego naszego kraju i konsolidacji władzy. Problemy rolnicze i chłopskie zawsze były głównymi zagadnieniami naszej rewolucji i budowy.

W społeczeństwie socjalistycznym nadal istnieje zasadnicza różnica między przemysłem a rolnictwem, między miastem a wsią. Dopóki ta różnica nie zostanie zlikwidowana, burżuazyjna władza prawna nie może zostać wyeliminowana, a burżuazja nadal będzie miała podstawy do powstania. Aby zmniejszyć różnice między robotnikami a chłopami oraz między miastem a wsią, musimy przede wszystkim przywiązywać wagę do rolnictwa, do chłopów, do wsparcia przemysłowego dla rolnictwa i do rozwoju rolnictwa, a jednocześnie aktywnie wspierać wszystkie nowe inicjatywy socjalistyczne, które pojawiły się w celu zmniejszenia różnic między robotnikami a chłopami oraz między miastem a wsią, na przykład kładąc nacisk na pracę medyczną i zdrowotną na wsi, szkoląc bosych lekarzy*****, wysyłając młodzież intelektualną na wieś i tak dalej. Musimy nie tylko zmienić sytuację gospodarczą wsi, która pozostaje w tyle za sytuacją miast, ale także zmienić tradycyjną koncepcję zaniedbywania rolnictwa i lekceważenia chłopów oraz skrytykować ideologię burżuazyjnej władzy prawnej, tak aby zbliżyć do siebie przemysł i rolnictwo i jeszcze bardziej skonsolidować sojusz między robotnikami i chłopami. Dlatego też dobra integracja przemysłu i rolnictwa, z rolnictwem jako podstawą i przemysłem jako filarem, nie jest tylko kwestią gospodarczą, ale przede wszystkim kwestią polityczną, kwestią linii i główną kwestią związaną z realizacją podstawowej linii Partii.

W celu przywrócenia kapitalizmu i podważenia dyktatury proletariatu, wrogowie proletariatu, burżuazja w partii, zawsze chcieli zniszczyć sojusz między robotnikami i chłopami, a pod względem ekonomicznym chcieli zniszczyć integrację przemysłu i rolnictwa. Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping podważali relacje między rolnictwem, lekkim i ciężkim rozwojem, rozpowszechniając takie fałsze jak "nie jest właściwą pracą angażowanie się w rolnictwo w miejscach, gdzie jest dużo przemysłu" i realizując rewizjonistyczną linię "przemysłu ciężkiego nad rolnictwem" i "wypierania rolnictwa przez przemysł", oddzielając rozwój przemysłu od rolnictwa

i zniechęcając do rozwoju rolnictwa w obszarach o dużym udziale przemysłu, na próżno próbując osłabić podstawy gospodarki narodowej. Jednocześnie starali się jak mogli, aby poszerzyć "różnicę nożyc" w wymianie towarowej między przemysłem a rolnictwem, nawołując do "nadstawiania karku chłopom", na próżno próbując odtworzyć ostry antagonizm między robotnikami a chłopami i zniszczyć sojusz między robotnikami a chłopami. Szkalowali również młodzież intelektualną, która wyjeżdżała na wieś jako "reformę poprzez pracę w przebraniu******", sprzeciwiali się "przychodzeniu z gmin ludowych i wracaniu do gmin ludowych*******" studentów uniwersyteckich i podżegali chłopów do "jedzenia wszystkiego i rozdawactwa wszystkiego********". Burżuazja w Partii starała się na wszelkie sposoby pogłębić różnice między robotnikami a chłopami oraz między obszarami miejskimi a wiejskimi, aby zniszczyć ekonomiczne podstawy socjalizmu.

Praktyka walki pomiędzy dwoma liniami w Chinach nauczyła nas, że tylko poprzez sprowadzenie relacji pomiędzy rozwojem rolnictwa i przemysłu do poziomu teorii i linii możliwe jest zidentyfikowanie i pokonanie linii rewizjonistycznej oraz właściwe zajęcie się relacjami pomiędzy przemysłem i rolnictwem oraz pomiędzy robotnikami i chłopami.

W systemie socjalistycznym podstawowe interesy robotników i chłopów są takie same. **"Socjalizm jest w stanie w pełni zaspokoić interesy obu stron".** ② Obiektywne prawo rozwoju socjalistycznych stosunków przemysłowo-rolniczych prowadzi nieuchronnie do stopniowego zmniejszania i ostatecznego zniesienia różnic między miastem a wsią i między przemysłem a rolnictwem. To obiektywne prawo działa poprzez świadomą działalność ludzi. Wzajemne wspieranie się socjalistycznego przemysłu i rolnictwa, edukacja i kierowanie klasy robotniczej do chłopów, aby podążali drogą socjalizmu, szybka mechanizacja rolnictwa, stopniowe kierowanie mas chłopskich do rozszerzania skali własności kolektywnej i zwiększania stopnia własności gminnej, a także do rozwijania jej do socjalistycznej własności powszechnej, gdy warunki będą dojrzałe - te świadome działania pod kierownictwem Partii stworzą warunki do stopniowego zmniejszania i ostatecznego zniesienia zasadniczych różnic między przemysłem a rolnictwem, miastem a wsią, robotnikami a chłopami.

① ‘Sojusz robotników z wyzyskiwanymi chłopami’. Dzieła wszystkie Lenina, t. 26, s. 311

② Sprawozdanie na drugą sesję plenarną Siódmego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin. Dzieła wybrane Mao Zedonga, tom. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1317.

Radzieccy socjal-imperialiści realizowali hitlerowską politykę "artylerii bez masła*********", aby prowadzić agresywną ekspansję zewnętrzną i tłumić naród wewnętrznie, przyspieszając militaryzację gospodarki narodowej. Aby tego dokonać, nieuniknione było brutalne pozbawienie chłopstwa radzieckiego środków do życia poprzez zwiększenie obciążeń podatkowych chłopów i podniesienie cen towarów przemysłowych. Związek Radziecki marzy o zbudowaniu nowego imperium dominacji nad światem w oparciu o pozbawienie chłopów i całego ludu pracującego środków do życia. Rezultat tego jest teraz jasny: przemysł i rolnictwo wróciły ponownie do ostrego antagonizmu, jak w społeczeństwie kapitalistycznym. Oddzielenie przemysłu od rolnictwa doprowadziło do narastającej sprzeczności miasto-wieś, a także do rosnącego oporu wśród ludności radzieckiej, w tym mas chłopskich. Zjawisko to zapowiada nadchodzący rozpad radzieckiego systemu socjal-imperialistycznego.

W rozwoju rolnictwa i przemysłu zawsze toczy się walka między linią marksistowską a linią rewizjonistyczną. Prawidłowe ujęcie relacji między rozwojem rolnictwa i przemysłu jest w gruncie rzeczy kwestią umocnienia przywództwa klasy robotniczej, kwestią umocnienia sojuszu między klasą robotniczą i chłopstwem, kwestią walki pomiędzy klasą robotniczą i burżuazją o chłopstwo, nową kwestią walki klasowej w ustroju socjalistycznym.

Dopisy Tłumacza:

* Różnica Nożycowa:

„Jest to na ogół różnica między cenami dóbr przemysłowych, gdy są one wyższe niż ceny dóbr rolnych. Kiedy ta różnica jest przedstawiona na wykresie statystycznym, wykres tworzy kształt otwartej pary nożyczek, stąd nazwa ‘różnica nożycowa’.”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%89%AA%E5%88%80%E5%B7%AE

** ‘Po pierwsze wielkość, po drugie wspólnota’ -

Działanie aby gminy ludowe były dużych rozmiarów i o charakterze kolektywnym; większych rozmiarów i o wyższym stopniu własności publicznej (niż spółdzielnie)

„Z artykułu redakcyjnego Dziennika Ludowego z 3 września 1958 r. "Podnieść czerwony sztandar gminy ludowej", odnosi się do podstawowych cech gminy ludowej: pierwsza cecha to wielkość, a druga to wspólnota. Dwie podstawowe cechy gminy ludowej to jej wielkość i wspólnotowość. Wielkość oznacza, że gmina jest wystarczająco duża, aby umożliwić zintegrowaną produkcję i budownictwo na dużą skalę, natomiast wspólnotowość oznacza, że gmina ludowa jest bardziej socjalistyczna i kolektywistyczna niż wiejska spółdzielnia produkcyjna.”

Tłumaczone z: https://zhidao.baidu.com/question/1899407562676213380.html

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%80%E5%A4%A7%E4%BA%8C%E5%85%AC

Dodatkowe informacje: https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%80%E5%A4%A7%E4%BA%8C%E5%85%AC/92683

*** Idiom Chiński: ‘Pokazywać głowę’, oznacza coś w przybliżeniu: „wystawiać nos; przebijać się, kiełkować; pokazać się częściowo”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%9C%B2%E5%A4%B4

**** Trzy główne różnice -

Między miastem i wsią, przemysłem i rolnictwem, pracą fizyczną i umysłową

„Odnosi się do różnic między przemysłem a rolnictwem, między miastem a wsią, przemysłem a rolnictwem, pracą fizyczną a umysłową. W społeczeństwie prywatnym wyraża się ona jako relacja antagonistyczna, jak na przykład wyzysk robotników fizycznych i chłopów przez kapitalistów przemysłowych w miastach. W społeczeństwach socjalistycznych antagonizm ten zanika, ale różnice między nimi nadal istnieją, np. rolnictwo pozostaje w tyle za przemysłem, wieś pozostaje w tyle za miastami, a pracownicy fizyczni pozostają w tyle za pracownikami umysłowymi pod względem poziomu kulturalnego i technicznego, warunków pracy i życia. Wraz z wysokim rozwojem socjalizmu, te trzy główne różnice będą stopniowo zanikać.”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%89%E5%A4%A7%E5%B7%AE%E5%88%AB

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%89%E5%A4%A7%E5%B7%AE%E5%88%AB/3427983

***** Bosy Lekarz -

Podczas rewolucji kulturalnej był to personel medyczny na wsi w Chinach, który został przeszkolony na krótki okres czasu, aby leczyć drobne urazy i choroby oraz wykonywać niektóre prace z zakresu zdrowia publicznego, nie rezygnując z pracy przy produkcji rolnej.

Tłumaczone z: https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E8%B5%A4%E8%84%9A%E5%8C%BB%E7%94%9F

****** reforma poprzez pracę -

Jest to odniesienie do reedukacji typu ‘Gułag’ dla robotników w ZSRR w latach 1934-1960. Hasłem przewodnim Gułagów była ‘reforma poprzez pracę’.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%8A%B3%E6%94%B9

W tym kontekście oznacza to że Deng, Liu i Lin szydzili z ruchu podczas Rewolucji kulturowej który miał na miejsce wysyłaniem młodych intelektualistów do prac fizycznych w kraju, porównując to do bycia wysłanym do Gułagu.

******* Przychodzenie z i wracanie do komun (gmin ludowych) -

Ruch podczas wielkiej proletariackiej rewolucji kulturowej mającej na celu wykształcić studentów z gmin ludowych by potem wrócili do swoich gmin, czyli studenci pochodzą z gmin i po studiach wracają do gmin aby pracować jako chłopi; zabierają studentów z gmin, a następnie odsyłają ich do swoich gmin; z gmin i z powrotem do gmin.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E7%A4%BE%E6%9D%A5%E7%A4%BE%E5%8E%BB

******** Jedzenie wszystkiego i rozdawactwo wszystkiego-

Oznacza zjeść wszystko co jest dostępne bez hamowania się (obżarstwo na własną korzyść nie ważąc na innych) i rozdać wszystko czyli dać wszystko co jest dostępne indywidualnym osobom i nie trzymać nic we własności wspólnej na przechowanie – indywidualna własność.

********* Artyleria bez masła -

Oznacza przeznaczać środki na wojnę kosztem żywności dla ludności, czyli być wyposażonym w artylerię ale nie mieć ‘masła’ czyli żywności.

Nawiązanie do polityki wojennej trzeciej rzeszy w której to przemysł wojenny miał pierwszeństwo przed potrzebami ludzi.

Rozdział 6 Oszczędność w systemie socjalistycznym

Sekcja I. Oszczędność czasu pracy jako ekonomiczne prawo socjalizmu

Socjalizm otwiera szeroką drogę dla prawa oszczędzania czasu pracy.

Proces produkcji to tworzenie produktu i jednoczesne zużywanie środków produkcji i pracy. W procesie produkcji pojawia się zatem kwestia oszczędzania zasobów ludzkich, materialnych i finansowych. Oszczędność siły roboczej to oszczędność pracy żywej, oszczędność zasobów materialnych to oszczędność pracy zmaterializowanej, a oszczędność zasobów finansowych to pieniężny wyraz oszczędności pracy żywej i zmaterializowanej. Wszystkie oszczędności są w ostatecznym rozrachunku oszczędnościami czasu pracy.

Konserwacja środków jest sprawą najwyższej wagi dla rozwoju wszelkiej produkcji społecznej, a zwłaszcza dla rozwoju produkcji socjalistycznej. Dlaczego? Dzieje się tak dlatego, że niezależnie od tego, czy jest to jednostka, czy społeczeństwo, jeśli czas poświęcony na produkcję danego produktu jest zaoszczędzony, można wyprodukować więcej produktów lub zrobić inne rzeczy przy tej samej ilości czasu. Marks powiedział: **"O rozwoju, potrzebach i wszechstronności działania zarówno jednostek, jak i społeczeństw decyduje oszczędność czasu." "Oszczędność czasu i planowa dystrybucja czasu pracy w różnych sektorach produkcji staje się więc podstawowym prawem ekonomicznym opartym na produkcji kolektywnej. Jest to nawet prawo niezwykle wysokiego rzędu."** ①

W społeczeństwach zdominowanych przez klasy wyzyskujące, oszczędność czasu pracy była ograniczona przez system wyzysku. Zniesienie systemu kapitalistycznego i ustanowienie systemu socjalistycznego otworzyło szerokie pole do działania dla prawa oszczędzania czasu pracy.

Oszczędność czasu pracy jest obiektywnym warunkiem zwiększenia akumulacji środków socjalistycznych. Jeśli kraje socjalistyczne mają przyspieszyć budowę socjalizmu, muszą gromadzić coraz większe ilości środków. W rozwoju kapitalizmu burżuazja zawsze opierała się na wyzysku i grabieży w celu zwiększenia akumulacji kapitału. Oprócz brutalnego plądrowania i wyzyskiwania własnego proletariatu i mas pracujących, opierała się ona również na wojnach napastniczych, aby grabić bogactwa ludów kolonialnych i półkolonialnych w celu zwiększenia akumulacji kapitału. Historia akumulacji kapitału to historia przesiąkniętego krwią wyzysku i grabieży. Kraj socjalistyczny nie może zwiększać akumulacji środków poprzez wewnętrzny wyzysk własnego narodu, poprzez inwazję i grabież z zewnątrz, poprzez

wymuszanie reparacji wojennych lub sprzedaż własnych zasobów, jak to czynią kapitalistyczny imperializm i socjal-imperializm, lecz jedynie poprzez ciężką pracę całego ludu pracującego i prężną gospodarkę narodową.

Chiny to duży kraj, ale jej gospodarka jest wciąż stosunkowo zacofana. Aby jak najszybciej zbudować nasz kraj na socjalistyczne mocarstwo z nowoczesnym rolnictwem, nowoczesnym przemysłem, nowoczesną obroną narodową oraz nowoczesną nauką i techniką, szczególnie ważne jest praktykowanie oszczędności. Przewodniczący Mao zauważył: **"To jest sprzeczność, że musimy prowadzić budowę na dużą skalę, ale nasz kraj jest nadal bardzo biednym krajem. Uprawianie oszczędności wszechstronnie i wytrwale jest jednym ze sposobów rozwiązania tej sprzeczności."** ②

Konieczność oszczędzania jest nie tylko obiektywnym warunkiem zwiększenia socjalistycznej akumulacji, ale także warunkiem koniecznym do pełnego wykorzystania zgromadzonych już środków. Ważnym warunkiem przyspieszenia budownictwa socjalistycznego w Chinach jest również oszczędzanie wszystkich zasobów ludzkich, materialnych i finansowych, które można zaoszczędzić we wszystkich aspektach budownictwa gospodarczego, kulturalnego i obrony narodowej, a także czynienie więcej przy użyciu tych samych zasobów ludzkich, materialnych i finansowych. Masy pracujące dobrze mówią: "bądź pracowitym, żadnej szorstkości, nic tylko ciężka praca inaczej wszystko pójdzie na próżno". Tylko dzięki pracowitości i oszczędności możemy w pełni wykorzystać bogactwo stworzone przez masy pracujące i wcześnie przekształcić nasz kraj w silne państwo socjalistyczne. Jednocześnie nasz kraj ma internacjonalistyczne zobowiązania wobec świata zewnętrznego i tylko będąc bardziej oszczędnymi we wszystkich aspektach w kraju, możemy wnieść większy wkład w światową rewolucję.

Oszczędność czasu pracy jest również obiektywnym warunkiem stopniowego zmniejszania i ostatecznego wyeliminowania trzech głównych różnic. Rewolucyjni nauczyciele proletariatu zawsze uważali kształcenie nowych, wszechstronnie wykształconych ludzi, zdolnych zarówno do pracy fizycznej, jak i umysłowej, zarówno do bezpośredniej pracy produkcyjnej, jak i do funkcji kierowniczych, za ważny krok na drodze do zmniejszenia tych trzech głównych różnic. Aby masy ludzi pracy mogły stopniowo stawać się zdolne do wzięcia do ręki młotka i wykonywania pracy, wzięcia do ręki motyki i sadzenia, wzięcia do ręki broni i walki z wrogiem oraz wzięcia do ręki pióra i krytykowania burżuazji, konieczne jest stałe podnoszenie poziomu ich wszechstronnego rozwoju. Marks powiedział: **"Czas jest ogromnym polem do rozwijania talentów i innych zdolności".** ③ Tylko wtedy, gdy poziom

oszczędności czasu pracy w sektorze produkcji materialnej będzie coraz wyższy, a społeczeństwo jako całość będzie wytwarzać coraz obfitsze produkty społeczne w coraz krótszym czasie, możliwe będzie stopniowe zmniejszanie czasu pracy poszczególnych robotników przeznaczonego na produkcję materialną i stopniowe zwiększanie czasu przeznaczonego na wszechstronny rozwój, a także stopniowe zmniejszanie różnic między robotnikami a chłopami, między miastem a wsią oraz między charakterem pracy umysłowej i fizycznej.

Rozwój rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego obiektywnie wymaga praktykowania oszczędności. Z drugiej strony, system socjalistyczny oferuje obiektywną możliwość praktykowania oszczędności. W systemie socjalistycznym, z dyktaturą proletariatu i socjalistyczną publiczną własnością środków produkcji, gospodarka narodowa może być rozwijana w sposób planowy i proporcjonalny, co pozwoli wyeliminować przerażające marnotrawstwo dobrobytu społecznego i poważne zniszczenie sił wytwórczych spowodowane ślepą konkurencją i kryzysami gospodarczymi w systemie kapitalistycznym. Co ważniejsze, w społeczeństwie socjalistycznym ludzie pracy stają się panami państwa i gospodarki socjalistycznej, a oszczędność jest zgodna z podstawowymi interesami ludzi pracy. Wykształcona przez ideologiczną i polityczną linię marksizmu, świadomość ludzi pracy aby praktykować oszczędność wzrasta. Wszystko to otwiera szeroką drogę do oszczędzania w systemie socjalistycznym.

Sprzeczności w procesie oszczędzania czasu pracy

Chociaż system socjalistyczny oferuje obiektywną możliwość oszczędzania, możliwość to nie to samo, co rzeczywistość. W społeczeństwie socjalistycznym ciągłe oszczędzanie czasu pracy nigdy nie jest procesem gładkim, lecz procesem ciągłej praktyki i walki, procesem odkrywania sprzeczności i ich rozwiązywania.

Zdolność ludzi do rozumienia i przekształcania świata przyrody jest nieograniczona. Istnieje proces ciągłej praktyki, poszukiwań i doświadczeń w zakresie racjonalnej eksploatacji zasobów naturalnych, dobrej ochrony środowiska, wszechstronnego wykorzystania i poprawy jakości produktów i obniżenia kosztów produkcji.

---

① Marks, "Jeden z rękopisów ekonomicznych z lat 1857-1858 (Teoria pieniądza)". Źródło: Marks, Engels, Lenin i Stalin o społeczeństwie komunistycznym, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1958, s. 67.

② "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludu". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 494.

③ Marks: Teoria wartości dodatniej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 26, nr 3, s. 281.

Co ważniejsze, w socjalistycznych stosunkach produkcji i nadbudowie nadal istnieją części, które są niezgodne z siłami produkcyjnymi społeczeństwa i socjalistyczną bazą gospodarczą, a te niezgodne części są sprzeczne z praktyką oszczędzania. Chociaż społeczeństwo socjalistyczne ustanowiło system publicznej własności środków produkcji i przezwyciężyło przerażające marnotrawstwo dobrobytu społecznego spowodowane ślepą konkurencją opartą na kapitalistycznej własności prywatnej, to ponieważ socjalistyczne przedsiębiorstwa będące własnością publiczną działają w systemie towarowym, nieuniknione jest, że w procesie wdrażania oszczędności przedsiębiorstwa, poszczególne przedsiębiorstwa napotkają na sprzeczności między interesami lokalnymi a ogólnymi, między interesami doraźnymi a długofalowymi, między wzrostem produkcji a oszczędnością, między jakością a oszczędnością itd. te sprzeczności muszą być prawidłowo rozwiązane.

Socjalistyczny system własności publicznej łączy całą gospodarkę narodową w całość, a każde przedsiębiorstwo socjalistyczne, w tym będące własnością powszechną i kolektywną, jest integralną częścią gospodarki narodowej. Oszczędności czasu pracy w jednym przedsiębiorstwie są z reguły korzystne dla rozwoju całej gospodarki narodowej. Jednak istnienie dwóch rodzajów socjalistycznej własności kolektywnej może również prowadzić do konfliktu między nimi, ze względu na względną niezależność w zarządzaniu przedsiębiorstwami w ramach własności powszechnej. Czasami, z perspektywy pojedynczego przedsiębiorstwa, podejmowane przez nie działania oszczędnościowe są dla niego korzystne, ale z ogólnej perspektywy są szkodliwe. Dlatego wysiłki przedsiębiorstwa mające na celu oszczędność muszą najpierw rozważyć, czy spowodują one straty i niedogodności dla państwa, konsumentów lub innych przedsiębiorstw, a także muszą rozważyć wpływ na gospodarkę narodową jako całość.

Kiedy przedsiębiorstwo podejmuje działania oszczędnościowe, musi również obliczyć ich skutki w dłuższej perspektywie. Tymczasowa oszczędność w produkcji jest niepożądana, jeśli spowoduje długoterminową stratę. Przy określaniu nakładów inwestycyjnych, wyższy standard urządzeń niż jest to potrzebne i możliwe jest marnotrawstwem, to samo tyczy się również eliminacji lub redukcji podstawowych urządzeń produkcyjnych, pomocniczych lub obniżenie ich rozsądnego standardu.

Oszczędności w procesie produkcji dokonywane są w kontekście wytwarzania określonej ilości i jakości produktów w określonym czasie, zarówno w odniesieniu do pracy żywej, jak i zmaterializowanej. Zwiększanie produkcji i rozszerzanie jej skali sprzyja na ogół specjalizacji produkcji, przyjmowaniu nowych technologii i technik, a zatem dalszym oszczędnościom w zużyciu pracy na jednostkę produktu.

Poprzez praktykowanie oszczędności można wytworzyć więcej produktów przy tej samej ilości zasobów ludzkich i materialnych, co stwarza warunki do zwiększenia produkcji. Tak więc wzrost produkcji i oszczędności mają się uzupełniać i wzajemnie wzmacniać. Jeśli jednak spojrzeć na tę kwestię jednostronnie, zwiększanie produkcji i oszczędzanie może być również sprzeczne. Jeśli dąży się po prostu do zwiększenia produkcji i nieumiejętnie dodaje się więcej urządzeń, zużywa więcej surowców i zwiększa pracę, to przy wzroście produkcji gwałtownie rosną też koszty. W rezultacie produkcja rośnie, ale akumulacja środków nie wzrasta w równej proporcji, a nawet dochodzi do wzrostu produkcji i spadku akumulacji, co nie sprzyja rozwojowi budownictwa socjalistycznego. Jeśli po prostu dążymy do oszczędności w zużyciu energii, surowców i pracy żywej, a pomijamy przesłankę zapewnienia dobrej jakości produktów, to chociaż możemy zwiększyć produkcję niektórych produktów dzięki zaoszczędzonej sile roboczej i zasobom materialnym, to produkty o obniżonej jakości nie mogą być użytkowane jeden po drugim, co w rzeczywistości prowadzi do marnotrawstwa. Ogólny pogląd na oszczędzanie polega na ścisłym powiązaniu oszczędzania i zwiększania produkcji, na praktykowaniu oszczędzania w zwiększaniu produkcji oraz na promowaniu zwiększania produkcji poprzez oszczędzanie.

Łatwo zrozumieć sprzeczność między zapewnieniem jakości produktu a praktyką oszczędności. Przy braku ulepszeń w zakresie projektowania produktów, technologii i procesów produkcyjnych, zmniejszenie zużycia żywej i fizycznej siły roboczej nie jest "oszczędzaniem", lecz "pójściem na skróty", co nieuchronnie wpływa na jakość produktu. Z tego powodu niektórzy uważają, że kładąc nacisk na jakość, nie mogą oszczędzać, a oszczędzając, nie mogą poprawić jakości. Ten pogląd jest absolutną sprzecznością pomiędzy oszczędnością a jakością. W rzeczywistości, oprócz sprzecznych aspektów zapewnienia i poprawy jakości produktu oraz oszczędności, istnieje również aspekt jednolity. Poprawa jakości produktu, wydłużenie jego żywotności i zwiększenie wydajności to oszczędność zasobów ludzkich i materialnych społeczeństwa. Z punktu widzenia przedsiębiorstwa fabrycznego, poprawa jakości wyrobów, zmniejszenie liczby odrzutów, zmniejszenie współczynnika przeróbek i napraw wyrobów, to także oszczędność zasobów materialnych i ludzkich. Kluczem do prawidłowego radzenia sobie ze sprzecznością między jakością a oszczędnością jest pełna mobilizacja mas do reformy nieracjonalnego projektu produktu, reformy uciążliwych procedur i procesów, zmniejszenia nieracjonalnego zużycia materiałów, rozsądnego wyboru surowców, poprawy wszechstronnego wykorzystania materiałów, przekształcenia odpadów w coś cennego i tak dalej, tak aby rozwiązanie można było osiągnąć pod warunkiem zapewnienia lepszej jakości produktu.

Walka między dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami, która toczy się przez cały okres socjalizmu, znajdzie swoje odzwierciedlenie również w kwestii oszczędzania. Burżuazja, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Partii, zawsze wykorzystuje system towarowy, wymianę pieniężną i trzy główne różnice w społeczeństwie socjalistycznym, aby rozpaczliwie szerzyć skorumpowaną burżuazyjną ideologię pogoni za przyjemnościami, chciwości wygody i marnotrawstwa. Sprzeniewierzenia, kradzieże i marnotrawstwo mają nie tylko charakter klasowy, ale także są przestępczymi środkami atakowania proletariatu w dziedzinie gospodarczej, podważania budowy socjalizmu i rozmontowywania ekonomicznych podstaw socjalizmu. Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, najwięksi kapitaliści w Partii, zawsze sprzeciwiali się polityce Przewodniczącego Mao **"pilnego i oszczędnego budowania kraju"**, byli chciwi na wielkie rzeczy i trwonili majątek ludu co nie tylko powodowało straty dla kraju pod względem dobrobytu materialnego, ale także deprawowało umysły niektórych robotników, członków Partii i kadry, zapewniając żyzny grunt dla pojawienia się nowych elementów burżuazyjnych; stwarzając warunki dla starych i nowych elementów burżuazyjnych do prowadzenia działalności przestępczej, takiej jak defraudacje i kradzieże, spekulacje i korupcja; oraz rozszerzając bazę społeczną dla przywrócenia kapitalizmu. Dlatego też praktykowanie oszczędności i przeciwstawianie się marnotrawstwu nie tylko przyspiesza tempo budowy socjalizmu pod względem oszczędnościowym, ale również stanowi potężny cios dla burżuazji wewnątrz i na zewnątrz Partii pod względem politycznym.

Sekcja II. Wydajność pracy w systemie socjalistycznym

Zwiększona wydajność pracy jako oznaka oszczędności czasu pracy

Ekonomiczne prawo socjalistycznej oszczędności czasu pracy wymaga stałego wzrostu wydajności pracy. ① W procesie rozwoju produkcji socjalistycznej stałe tworzenie przez robotników nowych, wyższych wydajności pracy jest przejawem zużywania tej samej ilości siły roboczej do produkcji większej ilości produktów materialnych, przejawem oszczędzania pracy fizycznej i żywej. Wysokie tempo wzrostu wydajności pracy jest decydującym ogniwem wysokiego tempa rozwoju produkcji i ma ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarki socjalistycznej. Lenin zwrócił uwagę, że **"Wydajność pracy jest w ostatecznym rozrachunku najważniejszą i podstawową rzeczą, która gwarantuje zwycięstwo nowego systemu społecznego."** ② Powodem, dla którego ustrój socjalistyczny musi zatriumfować nad kapitalistycznym, jest w ostatecznym rozrachunku to, że w ustroju socjalistycznym wydajność pracy musi osiągnąć znacznie wyższy poziom niż w ustroju kapitalistycznym, tworząc materialną podstawę dla rosnącego bogactwa i siły kraju oraz coraz lepszego życia materialnego i kulturalnego ludzi. Zmiany, jakie zaszły w Chinach od momentu powstania tego państwa, a zwłaszcza od zakończenia w dużej mierze socjalistycznej transformacji, najsilniej potwierdziły tę tezę Lenina.

Dlaczego ta zmiana nieuchronnie nastąpiła? Analizując czynniki wpływające na wydajność pracy, Marks wskazywał, że **"wydajność pracy jest uwarunkowana różnymi okolicznościami, do których należą: przeciętna biegłość robotników, poziom rozwoju nauki i stopień jej zastosowania w rzemiośle, połączenie społeczne procesu produkcji, rozmiarów i efektywności środków produkcji oraz warunków naturalnych."** ③ Czynniki, które Marks określił jako wpływające na wydajność pracy, mogą odgrywać większą rolę w systemie socjalistycznym.

W systemie socjalistycznym robotnik zaczyna zmieniać się z niewolnika pracującego na umowę w pana produkcji.

---

① Wydajność pracy to ilościowe wyrażenie efektywności pracownika w wytwarzaniu określonego produktu w określonym czasie pracy, tj. poziom wydajności pracy. Im więcej produktów można wytworzyć przy tej samej ilości pracy, lub im mniej pracy zużywa się na jednostkę produktu, tym wyższa jest wydajność pracy. Wydajność pracy, obliczana wyłącznie na podstawie pracy żywej wytwórcy, nazywana jest wydajnością pracy indywidualnej. W przypadku społeczeństwa jako całości, przy obliczaniu wydajności pracy należy uwzględnić nie tylko koszt pracy żywej, ale również koszt pracy materialnej; wydajność pracy obliczona poprzez uwzględnienie zarówno pracy materialnej, jak i pracy żywej nazywana jest społeczną wydajnością pracy.

② Wielka Inicjatywa. Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 16.

③ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 53.

Stała poprawa wydajności pracy zaczęła być świadomym działaniem socjalistycznej motywacji robotników. W ramach planowego szkolenia prowadzonego przez socjalistyczne państwo oraz wzajemnego uczenia się i pomocy robotników, zwłaszcza od czasu rewolucji kulturalnej, kiedy to w fabrykach szeroko promowano Uniwersytet Robotniczy "21 lipca"*, średni poziom umiejętności większości robotników w Chinach gwałtownie wzrósł.

W systemie socjalistycznym rozwój nauki i jej zastosowanie w produkcji przemysłowej i rolnej nie jest już związane prawem wartości dodatniej, lecz podlega podstawowym prawom ekonomicznym socjalizmu. Monopol nauki i technologii przez niewielką liczbę burżuazyjnych ekspertów również stopniowo ulega zmianie. W warunkach "potrójnego połączenia" robotników i chłopów, kadr rewolucyjnych i profesjonalistów, nauka i technika będą miały szersze zastosowanie w produkcji i będą się szybciej rozwijać.

W ustroju socjalistycznym planowa społeczna integracja procesów produkcyjnych i planowy podział pracy między wytwórców przełamały ograniczenia jednego przedsiębiorstwa i jednego kapitału i objęły wszystkie przedsiębiorstwa, wszystkie sektory produkcji i wszystkie regiony; wraz z przekształceniem własności prywatnej we własność publiczną i rosnącym stopniem własności powszechnej rozszerzyła się również skala wykorzystania środków produkcji; na skalę i w tempie niewyobrażalnym w starym społeczeństwie dokonała się również transformacja warunków naturalnych, o czym świadczy budowa "Pola Dazhai", "Kanału Hongqi" oraz zagospodarowanie Żółtej Rzeki (Huang He), Rzeki Huai i Rzeki Hai w Chinach.

System socjalistyczny otwiera szerokie perspektywy dla szybkiego wzrostu wydajności pracy. Ponieważ jednak w społeczeństwie socjalistycznym nadal istnieje burżuazja, burżuazyjna władza prawna i szeroko rozpowszechnione wpływy burżuazji w szeregach robotników, chłopów, pracowników organów państwowych i intelektualistów, wzrost wydajności pracy w społeczeństwie socjalistycznym nie odbywa się bynajmniej bez oporu. Opór ten pochodzi głównie od burżuazji wewnątrz partii. Chruszczow, Breżniew, Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, przywódcy linii rewizjonistycznej, zawsze wygłaszali oszczercze kazania na temat marksizmu, propagując "teorię wygaśnięcia walki klasowej" i "teorię samej wydajności"** w kwestii wydajności pracy. Oni i ich imperialistyczni teoretycy z jednej strony wypaczają teorie Lenina na temat roli wydajności pracy w zapewnieniu zwycięstwa nowego systemu społecznego, zniekształcając poglądy Lenina tak, jakby podniesienie wydajności pracy było nadrzędnym priorytetem po przejęciu władzy przez proletariat; z drugiej strony wypaczają teorie Marksa na temat czynników

wpływających na wydajność pracy, przedstawiając rozwój nauki i technologii jako główny czynnik zapewniający wyższą wydajność pracy i opowiadając się za wyższością technologii i ekspertów. W 1975 roku, kiedy wiał prawicowo-rewizjonistyczny wiatr, Deng Xiaoping desperacko opowiadał się za fałszem, że "wydajność to nauka" i że burżuazyjni eksperci powinni być odpowiedzialni w dziedzinie nauki i technologii. Jego zdaniem tylko w oparciu o burżuazyjnych ekspertów można było rozwijać naukę i technikę, zwiększać wydajność pracy i realizować "cztery modernizacje". **"Oni po prostu zaprzeczają, że tysiące lat historii ludzkości to historia walki klasowej, walki klasowej proletariatu z burżuazją, rewolucji proletariatu przeciwko burżuazji i dyktaturze burżuazji".** ① Opowiadają się oni za "wygaśnięciem walki klasowej" i "teorią wyłącznie sił wytwórczych" w kwestii wydajności pracy, aby ukryć szerzące się ataki burżuazji na proletariat i ich zbrodnicze działania na rzecz przywrócenia kapitalizmu. Marksizm uważa, że socjalizm to eliminacja klas. Wzrost wydajności pracy jest ważny dla konsolidacji i zwycięstwa systemu socjalistycznego, ale nigdy nie jest najważniejszy. Bo eliminacja klas i urzeczywistnienie komunizmu nigdy nie nastąpi samorzutnie wraz ze wzrostem wydajności pracy; jednocześnie tylko wytrwała walka klasowa proletariatu z burżuazją, stałe doskonalenie socjalistycznych stosunków produkcji i pełne wykorzystanie wyższości ustroju socjalistycznego może doprowadzić do trwałego i szybkiego wzrostu wydajności pracy w socjalistycznym przemyśle, rolnictwie i transporcie.

Rola innowacji technologicznych w poprawie wydajności pracy

Wzrost wydajności pracy jest uwarunkowany różnymi okolicznościami. Ale robotnicy, którzy mają pewien poziom doświadczenia zawodowego i którzy tworzą i używają narzędzi produkcji, są zawsze dynamicznym i najważniejszym czynnikiem sił wytwórczych. W ustroju socjalistycznym robotnicy są panami własnego domu, pełni rewolucyjnej dumy, z wielkim entuzjazmem i inicjatywą rozwijają socjalistyczną produkcję. W zmaganiach o produkcję są nie tylko zdolni do ciężkiej i praktycznej pracy, ale także wiedzą, jak pracować umiejętnie. Stale podsumowują i gromadzą doświadczenia w zmaganiach o produkcję, angażują się w innowacje technologiczne i promują rozwój nauki i technologii w celu wspierania wzrostu wydajności pracy. Angażowanie się przez robotników w innowacje technologiczne i promowanie rozwoju nauki i technologii w ramach zmagań decyduje nie tylko bezpośrednio o doskonaleniu narzędzi i procesów produkcyjnych, ale ma również istotny wpływ na zakres wykorzystania środków produkcji i stopień przekształcenia warunków naturalnych. W trakcie rewolucji socjalistycznej i budowy socjalizmu

wymagania stawiane produkcji socjalistycznej we wszystkich dziedzinach będą coraz wyższe.

Bez innowacji technologicznych i wzrostu wydajności pracy trudno będzie zaspokoić potrzeby państwa i obywateli. W społeczeństwie socjalistycznym innowacje techniczne są ważnym środkiem, dzięki któremu pracownicy mogą wypełniać i przekraczać narodowe i kolektywne zadania produkcyjne oraz stopniowo przekształcać pracę produkcyjną z ciężkiej pracy ręcznej w półmechaniczną, zmechanizowaną i zautomatyzowaną, elektroniczną.

Charakterystyczne przykłady innowacji technologicznych, które zmniejszyły pracochłonność pracowników, poprawiły warunki pracy i zwiększyły wydajność pracy, można znaleźć w całych Chinach. Ważna rola innowacji technologicznych jest również bardzo wyraźna w niektórych przekazach z okolic Szanghaju.

> Każdy, kto zna przemysł szklarski, pamięta oczywiście o "trzech wytycznych" dawnych wytwórców butelek: pierwszym z nich była żelazna sztaba. Jeden koniec trafiał do rozgrzanego do czerwoności pieca, a drugi trzymany był w dłoni robotnika i skręcany w przód i w tył. Każdy pracownik musiał podnosić materiał od 6000 do 7000 razy dziennie, wielu z nich miało zwichnięte nadgarstki i było leczonych operacyjnie. Drugim kawałkiem był ręcznik. Robotnicy moczyli go w zimnej wodzie i owijali wokół czoła, aby chronił ich przed żarem bijącym od pieca. Trzecim była para drewnianych pantofli, grubych na trzy cale, które noszono, aby upał nie parzył stóp. Jednak dziś weszliśmy do warsztatu produkcji butelek ‘Shanghai Fabryka Butelek Szklanych Numer 10’ i zobaczyliśmy inny scenariusz: Kilka rodzajów surowców szklanych jest automatycznie mieszanych i wysyłanych do maszyny posuwu przez wagi elektroniczne i zestaw mechanizmów kontrolnych; laserowy regulator poziomu cieczy automatycznie kontroluje maszynę posuwu w zależności od wysokości roztworu szkła w piecu, tak, że surowce są równomiernie doprowadzane do pieca; materiały w piecu są automatycznie wysyłane do maszyny do produkcji butelek przez maszynę posuwu kawałek po kawałku, a gdy butelka jest gotowa, to jest chwytana przez robota i wysyłana do pieca do wyżarzenia. Wszystko to jest kontrolowane przez komputer elektroniczny. W prostej maszynowni zbudowanej przez samych robotników migają różnego rodzaju światła, a na ekranie telewizora przemysłowego wyświetlane są informacje o działaniu maszyny.

① Cytaty Przewodniczącego Mao. Źródło: Magazyn Czerwony Sztandar, nr 5, 1967 r.

Od czasów Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej fabryka przeszła cztery główne innowacje techniczne: od obsługi ręcznej do półmechanizacji, od półmechanizacji do mechanizacji i od mechanizacji do elektronizacji. Pracownicy z radością mówili: "Dawniej proces produkcji butelek wyglądał tak: głowica była ręcznie potrząsana, wszystkie palce na dłoni były poparzone i pełne bąbelków, butelki były dostarczane przez ludzi biegnących na stopach, a pracochłonność była naprawdę wysoka; teraz proces produkcji butelek to: naciśnij przycisk elektroniczny, obserwuj, jak materiał spada, butelki krążą wokół maszyny, produkcja skacze, a ludzie się cieszą." Roczna produkcja fabryki wynosiła 1,358 ton w 1966 r., a w 1974 r. osiągnęła 3,100 ton; każda maszyna do produkcji butelek potrzebowała siedem osób, ale w 1966 r. została częściowo zmechanizowana i obsługa każdej maszyny została zredukowana do czterech i pół osób a teraz jest elektronicznie sterowana tak, że jedna osoba może zarządzać dwoma maszynami do produkcji butelek.

Przemysł rękawiczniczy w Szanghaju jest pozostałością po "trzech starych i jednym różnym" bałaganie, czyli starych zakładach, starym sprzęcie, starych produktach i różnych modelach maszyn. Warunki techniczne całego przemysłu były bardzo słabe, wszystko było ręczne, robotnicy musieli potrząsać rękami, skakać nogami, liczyć ustami i pamiętać mózgiem, pracochłonność była wysoka, wydajność produkcji niska, robotnik produkował cztery lub pięć tuzinów rękawic dziennie i musiał potrząsywać ręką ponad 30 000 razy, co powodowało, że robotnicy z biegiem lat mieli "wysokie i niskie barki, grube i cienkie ramiona". Od czasu Wielkiego Skoku Naprzód w 1958 r., a zwłaszcza od czasu Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, ogromna liczba robotników w przemyśle rękawiczniczym kontynuuje rewolucyjnego ducha śmiałości w myśleniu i działaniu, i rewolucjonizuje ręczne maszyny do produkcji rękawic na rzecz elektrycznych, półautomatycznych i w pełni automatycznych maszyn do produkcji rękawic, znacznie zmniejszając intensywność pracy i zwiększając wydajność pracy ponad dwudziestokrotnie, zmniejszając całkowitą liczbę robotników w przemyśle o dwie trzecie i zwiększając całkowitą produkcję czterokrotnie. Na tej podstawie kontynuowali marsz w głąb i wszerz innowacji technologicznych i udało im się pilotażowo wprowadzić elektroniczną maszynę do produkcji rękawic sterowaną programem cyfrowym, która zwiększyła produkcję o 12,6 razy w porównaniu z półautomatyczną maszyną do produkcji rękawic. Po uruchomieniu sterowanej grupowo maszyny do produkcji rękawic dziewięciokrotnie zwiększyła się

liczba operacji, dziesięciokrotnie zwiększyła się wydajność zmiany na osobę, a praca pracowników włókienniczych została zaoszczędzona o 90%. Wszystko to jest jak mówią towarzysze robotnicy: "Innowacja nie ma szczytu, potencjał nie ma końca. Pracuj ciężko i pracuj mądrze, perspektywy są nowe każdego dnia."

Innowacje technologiczne przyczyniły się do ulepszenia maszyn, urządzeń i narzędzi, podnosząc poziom mechanizacji, automatyzacji i ciągłości produkcji; przyczyniły się do reformy projektowania produktów i procesów produkcyjnych; przyczyniły się również do reformy zasobów, wykorzystując odpady z materiałów wtórnych zamiast jedynie nowych materiałów, oraz zastępowanie surowców które były bardzo zasobożerne, surowcami mniej zasobożernymi. Wszystko to znacznie zwiększyło wydajność pracy i pozwoliło zaoszczędzić surowce, materiały, sprzęt i pracę.

Droga do innowacji technologicznych jest również pełna walk między dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami. Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, przedstawiciele burżuazji, zaangażowali się w "Filozofię płaszczenia się przed cudzoziemcami" i "doktrynę pozostawania w tyle w ślimaczym tempie" w kwestii innowacji technologicznych oraz realizowali zdradziecką i kapitulancką linię. Ich zdaniem jedynym sposobem na sukces w zakresie innowacji technologicznych było kupowanie patentów od obcokrajowców i importowanie maszyn i urządzeń, w przeciwnym razie to się nie uda. W swoich rozporządzeniach, które zostały wymyślone w celu "przyspieszenia rozwoju przemysłowego", ale w rzeczywistości w celu przyspieszenia odbudowy kapitalizmu, Deng Xiaoping powiedział, że realizacja "czterech modernizacji" w Chinach zależy od wprowadzenia bardziej "zaawansowanej technologii z zagranicy" i dostarczenia "zmodernizowanych zestawów sprzętu" z zagranicy. Jeśli podejście Deng Xiaopinga będzie kontynuowane, Chiny staną się gospodarczym wasalem imperialistycznych i socjal-imperialistycznych panów. Rewizjonistyczna linia Deng Xiaopinga, polegająca na wyprzedaniu i poddaniu się, jest całkowicie sprzeczna z wielką polityką Przewodniczącego Mao **"niezależności i samodzielności".** Przewodniczący Mao uczył nas dawno temu: **"Na jakiej podstawie powinniśmy opierać nasze podejście? Na bazie własnych sił, co nazywa się samowystarczalnością."** ① Seria instrukcji Przewodniczącego Mao dotyczących budowania socjalizmu w sposób niezależny i samodzielny była ostrą krytyką zdradzieckiej i kapitulanckiej linii Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga, wskazała drogę dla innowacji technologicznych w Chinach, bardzo zachęciła entuzjazm i kreatywność naszej klasy robotniczej, ludzi pracy i personelu naukowo-technicznego oraz dała silny impuls do rozwoju innowacji technologicznych. Nasz nacisk na samodzielność nie oznacza całkowitego

odrzucenia zaawansowanych technologii zagranicznych. Powinniśmy poznać i przyjąć wszystkie nowe technologie zagraniczne, które odpowiadają rzeczywistym potrzebom rozwoju naszej produkcji. Musimy jednak opierać się na samodzielności i uczyć się ich oraz przyjmować je w sposób celowy i selektywny w świetle rzeczywistej sytuacji naszego kraju. Kiedy mamy do czynienia z nową, zagraniczną technologią, musimy, jak powiedział Lu Xun***, "użyć całości naszego mózgu, uwolnić naszą wizję i wziąć ją dla siebie", a po jej sprowadzeniu "albo ją wykorzystać, albo przechować". Do wprowadzenia próbek, prototypów i innych technologii, z jednej partii, mieć dwa zastosowania, zmienić tą technologię trzy razy i wytworzyć cztery wytwory z niej. Musimy się nauczyć tworzyć zagraniczne technologie do użytku Chin.

Aby przeprowadzić innowacje technologiczne w sposób niezależny i samodzielny, musimy w pełni wierzyć i polegać na masach robotniczych. Burżuazja i jej przedstawiciele w Partii zawsze nie ufali mądrości i sile mas, podkreślając, że nauka i technika są wyjątkowe, wierzyli że rozwój nauki i techniki może polegać tylko na garstce ekspertów, a nie na masach, i że ruchy masowe nie mogą być przeprowadzane, co jest całkowicie błędne. Linia mas jest podstawową linią Partii. Masy pracujące są panami fabryki, najbardziej żywym i decydującym czynnikiem wśród czynników sił wytwórczych. Tylko trzymając się linii mas, mobilizując masy i inicjując masowe ruchy, można zmobilizować rewolucyjną energię, wytrwałość i mądrość mas, czyli socjalistyczny aktywizm i kreatywność robotników, tak aby innowacje technologiczne mogły się rozwijać. Pod przywództwem Partii, potrójne połączenie mas robotników i chłopów, czołowych kadr i techników jest ucieleśnieniem masowej linii Partii w ruchu innowacji technicznych. Innowacje techniczne w Chinach rozwinęły się z "trzech związków" wewnątrz fabryki do "trzech związków" poza fabryką, w tym "trzech związków" fabryk, szkół i instytutów naukowo-badawczych oraz "trzech związków" jednostek projektowych, jednostek produkcyjnych i jednostek użytkowych które przybierały różne formy. Te różne rodzaje "trzech związków" są nowe w socjalizmie i są żywym przejawem nowych relacji, które ludzie stworzyli w trakcie ruchu innowacji technologicznych. Wytrwała realizacja "trzech związków" w ruchu innowacji technicznych będzie stale poprawiać socjalistyczne stosunki produkcji, w pełni mobilizować masy i promować rozwój społecznych sił wytwórczych.

① "Obecna sytuacja i nasze podejście po zwycięstwie w wojnie Anty-Japońskiej". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1030.

W ruchu innowacji technologicznych konieczne jest również wdrożenie "podejścia dwunożnego", polegającego na łączeniu metod rodzimych i zagranicznych. Skupianie się na metodach zagranicznych i lekceważenie metod rodzimych oznacza wykluczenie mas z innowacji technologicznych. Praktyka dowiodła, że tylko łącząc metody rodzime i zagraniczne można w pełni zmobilizować masy. Różnorodne innowacje i wytwory mas robotniczych opierają się na rzeczywistych potrzebach rozwoju produkcji, sumują własne praktyczne doświadczenia produkcyjne z lat i opierają się na samowystarczalnych, rodzimych metodach. Metody te są na ogół proste i łatwe do wdrożenia, mogą być dostosowane do lokalnych warunków, wykorzystują lokalne materiały, wydają mniej pieniędzy, szybko się inicjują, przynoszą doskonałe rezultaty, łatwo się rozprzestrzeniają itp. razem z innymi cechami i zaletami. Trzymając się rodzimych metod, możemy lepiej wykorzystać nasze talenty i materiały, zmobilizować najbardziej pozytywne czynniki ze wszystkich stron i otworzyć najszersze możliwe pole do udziału mas w innowacjach technologicznych.

> Weźmy jako przykład Szanghajski przemysł swetrów wełnianych. Przed rewolucją kulturalną, pod ingerencją linii rewizjonistycznej, w celu dążenia do "przyzwoitości" i "działania zgodnie z normami", polegaliśmy na niewielkiej liczbie osób które zamknęły drzwi do prowadzenia automatyzacji, i po kilku latach nie byliśmy w stanie tego zrobić. W 1973 r. dwóch młodych elektryków z fabryki wełny, wychodząc od rzeczywistych potrzeb produkcji, zaczęło od metody lokalnej i wydało zaledwie siedemdziesiąt dwa juany na stworzenie "fotoelektrycznej skrzynki kontrolnej", dzięki której zautomatyzowano cztery rodzaje operacji. Ze względu na niskie koszty i szybkie rezultaty pracownicy bardzo chętnie korzystali z tego rozwiązania. W ciągu pół roku została ona szybko wprowadzona do 1500 maszyn tkackich w całej branży, zwiększając wydajność produkcji o ponad 15%. Od 1974 r. ten łatwy w obsłudze program sterowania rurą jest stopniowo promowany w dwudziestu gałęziach przemysłu w całym mieście, w tym w walcowaniu stali, kuciu, cięciu wiórów złota i gumy.

Liczne przykłady dobitnie świadczą o tym, że podejście przyziemne [lokalne - narodowe] jest rdzenne i głęboko zakorzenione w glebie praktyki produkcyjnej. Jest połączone z masami i ma silną witalność. Już dawno temu Engels powiedział: **"Powstanie i rozwój nauki były od samego początku zdeterminowane przez produkcję".** ① Prosta metoda przyziemna [lokalna], wywodząca się z praktyki produkcyjnej, jest zgodna z obiektywnym prawem rozwoju technologii produkcji od niskiego do wysokiego poziomu, od zmiany ilościowej do jakościowej. Nasz nacisk

na metodę "przyziemną" nie jest w żadnym wypadku odrzuceniem metody "zagranicznej". Tak zwana "nasza ziemia" i "obca" są porównywalne i istnieją, i walczą ze sobą, aby się rozwijać. Jeśli nie opierasz się na swojej ziemi, nie będziesz w stanie nic zrobić. Jedynie w przypadku innowacji technologicznych, kładąc nacisk na połączenie metod rodzimych i zagranicznych, możemy w pełni zmobilizować masy, zrobić rozmach i uzyskać szybsze i lepsze wyniki, w przeciwnym razie będziemy oderwani od rzeczywistości i oderwani od mas, będziemy sztucznie powodować wiele ograniczeń, masy będą oderwane od bram innowacji technicznych, co znacznie stłumi ich entuzjazm i kreatywność, a innowacje technologiczne będą nieuchronnie ‘zimne’, obojętne, w wyniku czego będą kosztować coraz więcej i będą jeszcze powolniejsze. Dlatego też to, czy nalegać na realizację polityki łączenia metod rodzimych i zagranicznych, czy też nie, jest w gruncie rzeczy głównym pytaniem o to, czy chcemy mieć ruch masowy, czy też nie, i czy chcemy mieć większą szybkość i większe oszczędności.

---

① Engels, Dialektyka przyrody, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1971, s. 162.

Dopisy Tłumacza:

* Uniwersytet Robotniczy 21 lipca -

“ Znaczenie Uniwersytetu Robotniczego 21 lipca można naprawdę zrozumieć tylko wtedy, gdy spojrzy się na niego z perspektywy politycznej. Uniwersytet Robotniczy 21 lipca miał charakter polityczny. Uniwersytet Robotniczy 21 Lipca nie był formą opieki społecznej, ani nie chodziło jedynie o zapewnienie robotnikom wyższego poziomu wykształcenia i lepszych umiejętności (choć nauka technologii i kultury była również ważną częścią Uniwersytetu Robotniczego 21 Lipca), aby uczynić pracę bardziej wydajną. To właśnie walka klasowa, czyli polityka, była głównym tematem Uniwersytetu Robotniczego 21 lipca, zgodnie z politycznym statusem klasy robotniczej jako "klasy wiodącej", a nie ulegało wątpliwości, że tylko politycznie wykształcona klasa robotnicza może "przewodzić wszystkim".

W kontekście tradycyjnego systemu socjalistycznego walka klasowa jako platforma oznacza, że żadna polityka, środek czy opinia publiczna nie może naruszać politycznego statusu i interesów klasy robotniczej/mas pracujących. I odwrotnie, jeśli "centrum stanowi budownictwo gospodarcze", a głównym zadaniem jest rozwój sił wytwórczych, klasa robotnicza nie musi rozumieć polityki, a wręcz powinna trzymać się od niej jak najdalej. Wszystko, co pracownicy muszą zrobić, to być pracowici, posłuszni i technicznie biegli, a jeśli są skłonni znosić niski dobrobyt i niskie płace, to tym lepiej, im bardziej są politycznie niewrażliwi, tym lepiej dla rozwoju sił produkcyjnych.

Zgodnie z duchem "Dyrektywy 21 lipca" Przewodniczącego Mao, cechą charakterystyczną Uniwersytetu Robotniczego 21 lipca, która odróżnia go od wszystkich tradycyjnych uniwersytetów, jest to, że rekrutuje on stażystów spośród robotników pierwszej linii, a następnie po ukończeniu studiów odsyła ich na linię frontu jako robotników. Oznacza to, że celem Uniwersytetu Robotniczego 21 Lipca jest promowanie politycznego i kulturalnego rozwoju klasy robotniczej jako całości oraz przygotowanie klasy robotniczej do zarządzania krajem i wszystkimi jego przedsięwzięciami, a nie szkolenie niewielkiej grupy robotników, aby stała się elitą

lub duchową arystokracją, która przewyższy klasę robotniczą, a nawet stanie się siłą, która będzie jej się przeciwstawiać i ją uciskać. Była to prawdziwie rewolucyjna i całkowicie nowa filozofia edukacyjna, której ideologia edukacyjna Przewodniczącego Mao była jasno wyartykułowana od samego początku powstania Nowych Chin, kiedy to zainicjował dyskusję na temat filmu Wu Xun Juan*, ale której nie dano szansy na wdrożenie na szeroką skalę aż do utworzenia Uniwersytetu Robotniczego 21 Lipca.

Pierwszym krokiem w rozszerzaniu historycznej i politycznej logiki Uniwersytetu Robotniczego 21 lipca powinno być uczynienie klasy robotniczej wystarczająco zdolną do zwycięskiego prowadzenia walki klasowej w nadbudowie i sferze ideologicznej, do przejęcia kontroli nad kierownictwem kulturalnym oraz do skutecznego zapobiegania i reagowania na problem "rewizjonizmu z centrum"; drugim krokiem jest uczynienie klasy robotniczej zdolną do Drugim krokiem jest upoważnienie klasy robotniczej do bezpośredniego korzystania z jej prawa do zarządzania państwem i społeczeństwem oraz zasadnicze wyeliminowanie niebezpieczeństwa restauracji kapitalizmu.

Chociaż Uniwersytet Robotniczy 21 Lipca zaczął powstawać w Szanghaju w 1969 r., w szczytowym momencie rewolucji kulturalnej, został rozbudowany na szeroką skalę w 1975 r., pod koniec rewolucji kulturalnej. W tym czasie rewolucja kulturalna trwała jeszcze przez trzy lata i przekształciła się w obronę strategiczną. Uniwersytet Robotniczy 21 lipca, jako "nowa rzecz, która wyłoniła się z rewolucji kulturalnej", stał się placówką obrony owoców rewolucji kulturalnej. Kontrowersje wokół Uniwersytetu Robotniczego z 21 lipca podczas "walki z prawicowym wiatrem" były w rzeczywistości walką tylnej straży czy też walką obronną na drodze do odwrotu rewolucji kulturalnej.

W 1978 r., po zakończeniu rewolucji kulturalnej, Rada Państwowa przekazała Ministerstwu Edukacji "Opinie o prowadzeniu Uniwersytetu "721"", w których określono, że zadaniem Uniwersytetu "721" jest kształcenie personelu technicznego na poziomie szkoły wyższej dla własnych jednostek i systemów. Polityczna funkcja Uniwersytetu Robotniczego 21 Lipca została wykastrowana, a pierwotny Uniwersytet Robotniczy 21 Lipca przestał istnieć.

Ze złożonych przyczyn historycznych wyniki chińskiej klasy robotniczej podczas rewolucji kulturalnej były rozczarowujące i nie wykorzystała ona szansy, by stać się prawdziwą "klasą wiodącą", co ostatecznie doprowadziło do jej upadku w latach 90. pod połączonym atakiem krajowego i zagranicznego kapitału oraz elit. Chińska klasa robotnicza nie otrząsnęła się jeszcze ze swojej defetystycznej frustracji i nie może istnieć jako samodzielna siła polityczna.

Uniwersytet Robotniczy 21 lipca nie osiągnął tego, czego oczekiwał Mao. Jednak znaczenie eksperymentu Uniwersytetu Robotniczego z 21 lipca jest ogromne, a jego zasady są wieczne i będą nadal stanowić inspirację dla ludzkości w jej podróży ku równiejszej i lepszej przyszłości.”

Tłumaczone z: http://www.wyzxwk.com/Article/lishi/2015/04/341164.html

* Wu Xun Juan czyli Legenda o Wu Xun (film z 1948 roku w reżyserii Sun Yu)

Film opowiada wzruszającą historię "żebractwa i edukacji" Wu Xun i został wyprodukowany przez Kunlun Pictures w 1950 roku. Film jest filmem biograficznym opartym na życiu Wu Xun w późnej dynastii Qing. Film jest delikatną narracją o trudnym życiu młodego człowieka, Wu Xun, i jego drodze od żebractwa do nauki w młodości, która doprowadziła do jego reputacji jako "człowieka wielkich bólów i cudów" i "człowieka tysiąca lat".

…

Po ukazaniu się filmu, według niepełnych statystyk Dziennika Ludowego, w ciągu czterech miesięcy w gazetach w Pekinie, Szanghaju i Tianjin ukazało się ponad 40 artykułów wychwalających Wu Xuna i film.

W odpowiedzi Mao Zedong napisał artykuł wstępny do Dziennika Ludowego zatytułowany "Dyskusja na temat filmu <Wu Xun Zhuan> powinna być potraktowana poważnie", inicjując tym samym pierwszą w historii współczesnej literatury i sztuki w Chinach ogólnokrajową debatę na temat myśli literackiej i artystycznej. Wpływ tej debaty na temat dobra i zła wykraczał daleko poza sam film.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E6%AD%A6%E8%AE%AD%E4%BC%A0/1873557

** Teoria wyłącznie wydajności -

„Jakie są intencje starych i nowych rewizjonistów, którzy opowiadają się za "teorią wyłącznie wydajności"?

Z pełnej perspektywy historycznej, tak zwana "teoria tylko wydajności" nie jest niczym nowym, ale rewizjonistycznym punktem widzenia, który był obecny w międzynarodowym ruchu komunistycznym przez długi czas. Mówiąc dokładniej, jest to jeden z głównych kamieni węgielnych rewizjonistycznej teorii marksizmu.

Z historycznego punktu widzenia, tak zwana "teoria tylko wydajności" nie jest niczym nowym, ale jest rewizjonistycznym poglądem, który zawsze był obecny w międzynarodowym ruchu komunistycznym.

Dokładniej mówiąc, jest to jeden z głównych kamieni węgielnych rewizjonistycznej teorii marksizmu.

Towarzysz Mao Zedong, w swoim elokwentnym traktacie o sprzeczności, powiedział:

"Prawdą jest, że siły wytwórcze, praktyka, baza ekonomiczna, generalnie przejawiają się jako główny czynnik determinujący, a kto tego nie uznaje, nie jest materialistą. Jednak stosunki produkcji, teoria, nadbudowa, w pewnych warunkach okazują się głównym czynnikiem determinującym, i to też trzeba przyznać. Gdy siły wytwórcze nie mogą się rozwijać bez zmiany stosunków produkcji, to zmiana stosunków produkcji odgrywa główną rolę w ich określaniu. Kiedy, jak powiedział Lenin, "nie może być ruchu rewolucyjnego bez teorii rewolucji", tworzenie i promowanie teorii rewolucji odgrywa ważną rolę. Kiedy coś ma być zrobione, ale nie ma się podejścia, metody, planu lub polityki, określenie podejścia, metody, planu lub polityki jest główną decydującą rzeczą. Gdy nadbudowa polityczna i kulturowa utrudnia rozwój bazy ekonomicznej, główną decyzją staje się innowacja polityczna i kulturowa. Czy mówiąc to, naruszamy materializm? Nie. Uznajemy bowiem, że w ogólnym rozwoju historycznym to rzeczy materialne determinują rzeczy duchowe, że byt społeczny determinuje świadomość społeczną; ale jednocześnie uznajemy i musimy uznać przeciwdziałanie rzeczy duchowych, przeciwdziałanie świadomości społecznej wobec bytu społecznego, przeciwdziałanie nadbudowy wobec podstawy ekonomicznej. Nie jest to pogwałcenie materializmu; jest to właśnie unikanie materializmu mechanicznego i trzymanie się materializmu dialektycznego."

Tak, filozoficznie rzecz biorąc, produktywizm jest rodzajem mechanicznego materializmu.

Uznaje ona wprawdzie decydującą rolę sił wytwórczych, ale wyolbrzymia tę decydującą rolę, tzn. wyolbrzymia rolę sił wytwórczych w rozwoju społecznym, nie rozumiejąc, że rola "decydująca" jest także "ograniczona", bagatelizując lub wręcz negując rolę stosunków produkcji (także duchową, nadbudową, polityczną itd.). W ten sposób nieuchronnie rozmywa się lub wręcz neguje rolę walki klasowej jako "bezpośredniej siły napędowej" rozwoju społeczno-historycznego. --Są to przejawy teorii sił wytwórczych w historii społecznej, która jest szarlatanerią materialistycznego poglądu na historię.”

Tłumaczone z: http://m.wyzxwk.com/content.php?classid=13&id=442628

*** Lu Xun (literaturoznawca, myśliciel, jeden z twórców nowoczesnej literatury chińskiej) -

Lu Xun (25 września 1881 - 19 października 1936) pochodził z Shaoxing w prowincji Zhejiang. Był słynnym pisarzem, myślicielem, rewolucjonistą, pedagogiem i bojownikiem o demokrację, ważnym uczestnikiem Ruchu Nowej Kultury i jednym z twórców nowoczesnej literatury chińskiej.

W ciągu swojego życia Lu Xun wniósł znaczący wkład w wiele dziedzin, takich jak kompozycja literacka, krytyka literacka, badania intelektualne, badania nad historią literatury, tłumaczenie, wprowadzenie teorii sztuki, wprowadzenie podstawowych nauk oraz korekta i badanie tekstów starożytnych. Wywarł znaczący wpływ na intelektualny i kulturalny rozwój społeczeństwa chińskiego po Ruchu Czwartego Maja, a także zyskał sławę w świecie literatury, zwłaszcza w dziedzinie myśli i kultury koreańskiej i japońskiej, gdzie jest uważany za "pisarza zajmującego największe terytorium na kulturalnej mapie Azji Wschodniej w XX wieku".

Mao Zedong powiedział kiedyś: **"Kierunek Lu Xuna jest kierunkiem nowej kultury narodu chińskiego".**

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E9%B2%81%E8%BF%85/36231

Sekcja III. Socjalistyczna współpraca i rywalizacja

Współpraca socjalistyczna

Integracja społeczna procesu produkcyjnego jest ważnym czynnikiem decydującym o wydajności pracy. Współpraca jest jedną z najważniejszych form integracji społecznej w procesie produkcji. Marks powiedział: **"Forma pracy, w której wielu ludzi pracuje razem systematycznie i zgodnie w tym samym procesie produkcyjnym lub w różnych, ale połączonych ze sobą procesach produkcyjnych, nazywa się kolaboracją."** ①

Kolaboracja ma różny charakter społeczny i zakres w ramach różnych stosunków produkcji.

Kapitalistyczna prywatna własność środków produkcji jest warunkiem społecznym, w którym pracownicy najemni mogą zjednoczyć się w celu współpracy. Kolaboracja w systemie kapitalistycznym charakteryzuje się współpracą między pracownikami, wymuszoną przez kapitał. Kapitaliści rozwijają kolaborację, aby zintensyfikować wyzysk robotników i wydobyć więcej wartości dodatniej. Ta kapitalistyczna kolaboracja nieuchronnie wywołuje opór robotników i przeradza się w walkę między proletariatem a burżuazją. Jednocześnie zakres kolaboracji jest ograniczony skalą kapitału. W przypadku poszczególnych kapitałów kolaboracja kapitalistyczna jest zaplanowana, ale w przypadku społeczeństwa jako całości produkcja i wymiana są anarchiczne. Między różnymi fabrykami, między różnymi grupami kapitału, kolaboracja jest utrzymywana przez umowy-zlecenia a więc w rezultacie jest ona bardzo niestabilna. Kapitalistyczna natura kapitalisty, nastawiona na zysk, służąca samemu sobie, poszukująca zysku, nakazuje kapitalistycznym przedsiębiorstwom być podstępnymi, małostkowymi i skorumpowanymi wobec siebie nawzajem, często przerywając i podważając te relacje oparte na współpracy.

Kolaboracja socjalistyczna odrzuca kapitalistyczne stosunki pracy przymusowej i anarchię kolaboracji kapitalistycznej, a odzwierciedla nowy rodzaj wzajemnego wsparcia opartego na publicznej własności środków produkcji. Celem socjalistycznej współpracy jest wytworzenie większej ilości produktów, aby zaspokoić potrzeby społeczeństwa. Jest ona w stanie przełamać ograniczenia jednego przedsiębiorstwa i działać szeroko i systematycznie w całym społeczeństwie, wśród różnych przedsiębiorstw, różnych sektorów i różnych regionów. "Jedna fabryka, jeden róg, sto fabryk współpracuje; jedna fabryka, jedna część, sto fabryk staje się linią". Siła wytworzona przez wielką socjalistyczną współpracę nie jest bynajmniej równa prostej sumie zdolności produkcyjnych wielu przedsiębiorstw, lecz tworzy nową i większą siłę produkcyjną.

Socjalistyczna współpraca sprzyja rozwojowi społecznego podziału pracy i specjalizacji produkcji.

Lenin zwracał uwagę, że **"aby podnieść wydajność pewnej części pracy ludzkiej przy wytwarzaniu całego produktu, trzeba wyspecjalizować tę część produkcji, uczynić z niej specjalny rodzaj produkcji, w którym wytwarza się dużą liczbę produktów i który w związku z tym umożliwia (i wymaga) użycia maszyn itp."** ② Związki kolaboracyjne organizowane między przedsiębiorstwami, często określane jako "zintegrowany łańcuch produkcyjny", stwarzają warunki do wzajemnej integracji i wspierania się przedsiębiorstw, ułatwiają realizację społecznego podziału pracy i specjalizacji produkcji, pomagają przezwyciężyć trudności trudne do pokonania w ramach jednego przedsiębiorstwa oraz szybko przełamują słabe ogniwa produkcji w celu wspierania szybkiego rozwoju produkcji.

> Od czasu Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej sektor przemysłowy miasta Changzhou w prowincji Jiangsu szeroko zmobilizował masy, sumiennie podsumował swoje doświadczenia, nie tylko dostosował tę część stosunków produkcji, która nie była dostosowana do rozwoju sił wytwórczych, ale także stale reformował te aspekty nadbudowy, które nie były dostosowane do bazy ekonomicznej, oraz ustanowił i rozwinął osiem linii produkcyjnych opartych na współpracy, takich jak sztruks do ręcznych traktorów, tkanina khaki, tkanina z nadrukiem, włókna chemiczne, radia tranzystorowe, wyroby ze stali szklanej i wyroby z tworzyw sztucznych zmienił też dotychczasową sytuację, w której fabryki były "małe i zakompleksione", powielały procesy, rozpraszały siły i nie wykorzystywały w pełni swoich możliwości produkcyjnych, i spowodował wielką zmianę w krajobrazie przemysłowym Changzhou: w latach 1966-1973 całkowita wartość produkcji przemysłowej wzrastała średnio o ponad 15% rocznie; w ciągu tych ośmiu lat akumulacja wytworów dostarczona państwu była równa pięciokrotnej całkowitej wartości pierwotnego przemysłowego dorobku trwałego miasta i jedenastokrotnej całkowitej kwocie inwestycji państwowych w tym samym okresie.

Socjalistyczna współpraca sprzyja koncentracji niezbędnych zasobów ludzkich, materialnych i finansowych w budowie kapitału i technicznym przekształcaniu gałęzi przemysłu w celu realizacji zadań trudnych do wykonania w krótkim czasie przez jedno przedsiębiorstwo, jeden sektor lub jeden region.

> Budowa Generalnej Fabryki Petrochemicznej w Szanghaju była triumfalną pieśnią wielkiej socjalistycznej współpracy. Jest to największy projekt

budowlany w Szanghaju od czasu wyzwolenia miasta. Dzięki wspólnym wysiłkom dwudziestu trzech urzędów miejskich, dwudziestu trzech jednostek projektowych, setek tysięcy ludzi oraz współpracy i wsparciu całego kraju, od 1 stycznia 1974 r., kiedy to wbito pierwszy pal fundamentowy, minął zaledwie rok i dziewięć miesięcy, w czasie których powstało sześć zakładów produkcyjnych, cztery zakłady pomocnicze, a także doki rozładunkowe ropy naftowej obsługujące te dziesięć zakładów, tunele kanalizacyjne, bocznica kolejowa Jinshan, most na rzece Huangpu, dzielnice mieszkalne oraz obszary handlowe, szkolne i szpitalne dla tych dziesięciu zakładów bajecznie podniosły się z dawnej plaży, która wcześniej była oceanem w czasie przypływu i błotem w czasie odpływu, a pierwsza z osiemnastu jednostek została uruchomiona i rozpoczęła produkcję.

Technologiczna transformacja przemysłu w szanghajskim przemyśle tekstylnym jest kolejnym przykładem wyższości socjalistycznej współpracy. Od czasu wyzwolenia, a zwłaszcza od czasu rewolucji kulturalnej, pod auspicjami odpowiednich wydziałów, siły techniczne całego przemysłu były wykorzystywane centralnie, by co roku w zaskakujący sposób eliminować jeden lub dwa słabe ogniwa, a z każdą stoczoną bitwą przemysł włókienniczy robił krok naprzód. W 1970 r. przeprowadzono renowację miejskich maszyn przędzalniczych, zwiększając wydajność przędzy bawełnianej z 35 jinów do 43 jinów na wrzeciono. W 1971 r. toczyła się "wojna ludowa" o rozwój włókien syntetycznych, która podwoiła zdolność produkcyjną włókien syntetycznych. W 1972 roku podjęto walkę o produkcję krosien szerokich, zwiększając liczbę wysokowydajnych krosien szerokich w mieście o 1,6. W latach 1973 i 1974 skoncentrowano się na rozwoju poliestru, a w 1974 roku produkcja poliestrowych tkanin drukowanych i barwionych wzrosła czterdziestodwukrotnie w stosunku do roku 1965.

W wyniku skoncentrowania się na wojnie na unicestwienie* w technicznym przekształcaniu przemysłu poprzez socjalistyczną współpracę, system przemysłu włókienniczego w dwudziestym szóstym roku wyzwolenia w zasadzie nie budował nowych zakładów, ale także zgodnie z państwowym planem przekształcenia i przeniesienia, ponad osiemdziesiąt fabryk zostało przeniesionych i przekształconych, przy 25% mniejszej liczbie wrzecion, 18% mniejszej liczbie maszyn do produkcji tkanin i 12% mniejszej liczbie pracowników wartość produkcji była prawie czterokrotnie wyższa niż w 1949 r., a fundusze zgromadzone dla państwa były równoważne

sześćdziesięciodwukrotności inwestycji państwa w budowę środków Szanghajskiego przemysłu włókienniczego.

Ponieważ w okresie socjalizmu nadal istnieje system towarowy, stosunki współpracy między przedsiębiorstwami socjalistycznymi są nadal stosunkami współpracy opartymi na relacjach towarowo-pieniężnych, a zatem mają one również dwoisty charakter. Jest to nowy rodzaj stosunków współpracy opartych na wzajemnym wsparciu przedsiębiorstw w ramach socjalistycznego systemu własności publicznej, ale jednocześnie nadal podlega zasadzie wymiany równowartości i nadal jest stosunkiem wymiany towarowej, w którym środkiem płatniczym jest pieniądz. Obiektywne istnienie stosunków pieniężnych i stosunków sprzedaży między przedsiębiorstwami socjalistycznymi stanowi ekonomiczną podstawę kapitalistycznych stosunków kolaboracyjnych, które opierają się na zasadzie reguł i przepisów, zasadzie dawania zleceń, chęci odgrywania roli wiodącej, a nie pomocniczej, dążeniu do własnej wygody i lekceważeniu trudności innych, a nawet wykorzystywaniu sąsiada jako żebraka. Dlatego też proces rozwoju współpracy socjalistycznej nie może być niczym innym, jak walką między socjalizmem a kapitalizmem. Jest to odzwierciedlenie walki pomiędzy własnością publiczną i prywatną w relacjach współpracy.

Aby realizować socjalistyczną współpracę, musimy trzymać się politycznych priorytetów proletariatu i rozwiązywać problemy we współpracy w oparciu o walkę klas. Musimy trzymać się socjalistycznych zasad, świadomie przestrzegać różnych systemów finansowych państwa i zdecydowanie wdrażać różne polityki gospodarcze proletariatu. W stosunkach współpracy między przedsiębiorstwami państwowymi i między przedsiębiorstwami kolektywnymi oraz między przedsiębiorstwami państwowymi i przedsiębiorstwami kolektywnymi należy przestrzegać prawa wymiany równoważnych cen i stosować rozsądne ceny; należy ściśle egzekwować umowy, aby zapewnić, że zadania realizowane w ramach współpracy są wykonywane zgodnie z różnorodnością, specyfikacją, jakością, ilością i terminem. Jednocześnie powinniśmy promować styl "Long Jiang"**, wykorzystując trudności do wspierania siebie i zapewniając wygodę innym, tak aby komunistyczny styl współpracy mógł coraz bardziej rozkwitać.

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 362.

② "O tzw. problemie rynkowym". Dzieła wszystkie Lenina, t. 1, s. 84.

Rywalizacja socjalistyczna

Więź społeczna w socjalistycznym procesie produkcji wyraża się nie tylko w socjalistycznej współpracy, ale także w socjalistycznej rywalizacji. Ta forma społecznego zjednoczenia w procesie produkcji, wyścig socjalistyczny, jest bezprecedensowa w historii ludzkości. Jej pojawienie się pokazuje, że wzajemne powiązania ludzi w procesie produkcji rozwinęły się do zupełnie nowego etapu.

Rywalizacja socjalistyczna różni się zasadniczo od konkurencji kapitalistycznej. Lenin mówi: **"Konkurencja to bezprecedensowo brutalne tłumienie przedsiębiorczości, wytrwałości i śmiałej inicjatywy mas ludowych, ogromnej większości mieszkańców, dziewięćdziesięciu dziewięciu procent robotników; konkurencja to także odrzucenie rywalizacji i zastąpienie jej oszustwem finansowym, samowolą i pochlebstwami wyższych elementów społeczeństwa."** ① Chodzi o to, że konkurencja kapitalistyczna wyraża prawo niższości produkcji kapitalistycznej, które opiera się na zasadzie, że zaawansowani pokonują opóźnionych i rozszerzają swoje terytorium na podstawie bankructwa opóźnionych. Konkurencja jest produktem produkcji towarowej, zwłaszcza produkcji towarowej opartej na kapitalistycznej własności prywatnej, i nie tylko pogłębia sprzeczności między grupami kapitału, ale - ponieważ kapitalista zawsze zwiększa swą zdolność konkurencyjną przez wzmożenie wyzysku pracy - z konieczności pogłębia też sprzeczności między kapitałem a pracą.

Zasadą socjalistycznej rywalizacji jest "porównywać zaawansowanych, uczyć się od zaawansowanych, doganiać zaawansowanych i pomagać zacofanym", aby wspólnie czynić postępy i doskonalić się. To nowe historyczne zjawisko rywalizacji socjalistycznej może się pojawić dopiero wtedy, gdy proletariat i ludzie pracy przejmą władzę państwową i staną się panami państwa i przedsiębiorstw. Jest ona produktem socjalistycznej publicznej własności środków produkcji i odzwierciedla jedność podstawowych interesów ludzi pracy. Lenin zwrócił uwagę, że **"socjalizm nie tylko nie tłumi rywalizacji, ale po raz pierwszy w dziejach świata stwarza możliwość stosowania rywalizacji na naprawdę szeroką skalę, na naprawdę dużą skalę, wciągając rzeczywistą większość ludzi pracy na taką arenę pracy, na której mogą oni popisywać się swoimi umiejętnościami i dawać upust swoim talentom."** ②

Współzawodnictwo w Chinach jest formą masowego ruchu pod przywództwem Partii w celu wdrożenia ogólnej linii Partii budowania socjalizmu. W trakcie współzawodnictwa najnowsze technologie i zaawansowane doświadczenia stworzone przez masy są szybko rozpowszechniane we wszystkich gałęziach przemysłu, a

nawet w całym społeczeństwie poprzez porównywanie, uczenie się i pomoc. Dlatego też socjalistyczne współzawodnictwo robotnicze ma wielki wkład w rozwój produkcji socjalistycznej, postęp technologiczny i wzrost wydajności pracy.

Współzawodnictwo socjalistyczne jest szerokim ruchem masowym w walce o produkcję i ważną metodą właściwego rozwiązywania sprzeczności między zaawansowanymi i zacofanymi w produkcji. Polega to na porównywaniu przedsiębiorstw ze sobą, znajdując luki i odkrywając typowe przykłady przedsiębiorstw zaawansowanych i zacofanych, a następnie ujawniając sprzeczności w każdym przedsiębiorstwie, po pierwsze poprzez ujawnienie problemów w pracy przodowników tych przedsiębiorstw, a następnie poprzez pracę w grupie w celu rozwiązania sprzeczności, przekształcając zacofane w zaawansowane i czyniąc zaawansowane bardziej zaawansowanym. W socjalistycznym współzawodnictwie **"po przezwyciężeniu jednej sprzeczności pojawia się nowa i w ten sposób współzawodnictwo trwa nadal. W ten sposób społeczeństwo będzie szło do przodu."** ③

> W 1970 r. szanghajska gazeta opublikowała raport z porównania Pierwszej Fabryki Pomp Wodnych z Szanghajską Fabryką Pomp Wodnych, w którym porównywano sytuację, w której Szanghajska Fabryka Pomp Wodnych była duża i w dobrym stanie, ale masy nie były zmobilizowane i produkcja nie rosła, z sytuacją, w której Pierwsza Fabryka Pomp Wodnych była mała i w złym stanie, ale masy były zmobilizowane i produkcja szła pełną parą. Publikacja raportu z dochodzenia wywołała ogromną reakcję w Szanghajskiej Fabryce Pomp Wodnych. Większość kadry i pracowników nie mogła już dłużej siedzieć bezczynnie, z silnym pragnieniem szybkiej zmiany zacofanego oblicza, ujawnienia sprzeczności, znalezienia luk, od razu wysunęła ponad 300 propozycji ulepszeń. Czołowe kadry fabryki również skorygowały swoją linię i poprawiły styl pracy, docierając do mas i mobilizując je. Dzięki wysiłkom kadry i mas, fabryka szybko zmieniła swoje zacofane oblicze. W ciągu czterech lat od 1970 do 1974 r. produkcja we fabryce stale rosła, przy czym roczna produkcja wzrastała o około 20 procent każdego roku, a produkcja w jednym roku jest obecnie dwa i pół razy większa niż cztery lata temu, a różnorodność została zwiększona o półtora raza. Nowe produkty o wysokich ciśnieniach, dużych przepływach i dużych wysokościach podnoszenia, które w przeszłości nie mogły być produkowane, są obecnie wdrażane do produkcji w seriach.

W warunkach społeczeństwa socjalistycznego o ustroju towarowym, stosunki konkurencji i pieniądza związane ze stosunkami towarowymi nieuchronnie znajdą swoje odbicie w socjalistycznej rywalizacji. Dlatego bardzo ważne jest podtrzymanie politycznej dominacji proletariatu w socjalistycznej rywalizacji, w przeciwnym razie pojawią się poważne konsekwencje dla rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego. ④ Burżuazyjni przedstawiciele w Partii zawsze traktują współzawodnictwo jako zwykły środek do realizacji zadań produkcyjnych i zawsze pozwalają, by żądny zysku, materialnie stymulujący zestaw rzeczy, który dominuje w kapitalistycznej konkurencji, mnożył się w socjalistycznym współzawodnictwie, by podkopać socjalistyczne stosunki produkcji i zdeprawować umysły mas robotniczych. Tak zwana konkurencja propagowana przez radziecką grupę zdrajców oraz przez Liu Shaoqi i Deng Xiaopinga opiera się na filozofii burżuazyjnego egoizmu i zasadzie stymulacji materialnej, której sednem jest słowo "pieniądz". Musimy postępować odwrotnie. W procesie organizowania współzawodnictwa socjalistycznego musimy kontynuować komunistyczną dynamikę pracy i komunistyczny styl, a także zdecydowanie zwalczać rewizjonistyczną linię stymulacji zorientowanej na zysk i materializm, tak aby współzawodnictwo mogło się zdrowo rozwijać wzdłuż socjalistycznej drogi.

---

① "Jak zorganizować Zawody? . Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 392.

② Ibidem.

③ Cytaty Przewodniczącego Mao. Cytowane w " Dzienniku Ludowym", 24 maja 1955 r.

④ Słynny ruch stachanowski***, który pojawił się w Związku Radzieckim w latach trzydziestych, był socjalistyczną rywalizacją zainicjowaną przez masy robotnicze. W tych zawodach radziecka klasa robotnicza wykazała się wielkim aktywizmem socjalistycznym i kreatywnością oraz dała silny impuls do rozwoju produkcji i technologii. Jednak w procesie organizowania zawodów nie przestrzegano polityki proletariackiej i nie przestrzegano komunistycznej edukacji ideologicznej. Zamiast tego, nagrody były wykorzystywane jako środek stymulujący rozwój ruchu, w wyniku czego rozszerzono burżuazyjny dyktat w dystrybucji dóbr materialnych, wspierano burżuazyjną ideologię w pogoni za sławą i fortuną, a socjalistyczne powiązania zostały poważnie skorumpowane przez kapitalizm, co spowodowało, że ruch stachanowski ostatecznie zszedł z drogi zdrowego rozwoju. To jest lekcja, którą warto zapamiętać.

Dopisy Tłumacza:

* Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Wojna na Unicestwienie i wojna na Wyniszczenie

** Styl Long Jiang -

Styl Longjiang, kiedyś znany jako styl Pingshan, odnosi się do jedności, współpracy i bezinteresowności, jaką wykazali się mieszkańcy miasta Pingshan w Longhai City, prowincja Fujian, Chiny, podczas suszy w 1963 roku, co zostało zaadaptowane w dramacie, operze pekińskiej i filmie (patrz Oda do Longjiang).

Więcej Informacji: https://www.sohu.com/a/220470352_100011397

*** Ruch Stachanowski -

W czasie, gdy Stany Zjednoczone znajdowały się w stanie Wielkiego Kryzysu, Stachanow stał się symbolem komunizmu, założycielem ruchu robotniczego, którego celem było zwiększenie produktywności.

Stachanow był pracownikiem kopalni w Donbasie, regionie wydobycia węgla na radzieckiej Ukrainie. W systemie komunistycznym wszystkie przedsiębiorstwa były zarządzane przez państwo i miały wyznaczone miesięczne cele produkcyjne. Jeśli cele nie zostały osiągnięte, grożono lokalnym przywódcom partii komunistycznej. Kopalnia, w której pracował Stachanow, była jedną z najgorszych w regionie. Ale ten człowiek był skupiony na wynikach i znalazł genialne rozwiązanie.

W latach 30. XX wieku górnicy w Związku Radzieckim używali kilofów do urabiania węgla, który następnie był ładowany na wózki i wywożony z kopalni. Leżąc na boku lub na plecach, górnik rąbie węgiel. Każdy z nich miał zestaw rekwizytów - przyciętych na różną długość bali - które od czasu do czasu podtrzymywały dach tunelu nad nim.

Stachanow wpadł na pomysł, by jeden górnik stale odbierał węgiel, drugi ładował go na wózek, trzeci podpierał strop kłonicami, a czwarty wjeżdżał i wyjeżdżał do kopalni kucem - w efekcie zaproponował podział pracy. A zamiast tradycyjnego kilofa Aleksiej starał się używać wiertła górniczego, które było nowością i wymagało specjalnego przeszkolenia. Trening był niezwykle ciężki, narzędzie ważyło 15 kilogramów. Ale to go nie powstrzymało i poszedł na specjalny kurs, aby opanować musztrę.

Ruch Stachanowa:

30 sierpnia 1935 r. wraz z trzema kolegami wszedł do kopalni w towarzystwie organizatora partyjnego, który zainicjował zawody. Sześć godzin później wszyscy wyszli z tego zwycięsko, wydobywając 102 tony węgla, czyli ponad 14 razy więcej niż zakładano.

Osiągnięcie górnika zostało natychmiast zauważone i pochwalone: lokalna gazeta opublikowała jego historię, a radziecki minister przemysłu Sergo Ordżonikidze przekazał ją Józefowi Stalinowi. Wkrótce w centralnej gazecie partyjnej "Prawda" ukazał się artykuł chwalący "metodę" Stachanowa. Po zatwierdzeniu jej przez Stalina, zaczęła rozprzestrzeniać się po całym Związku Radzieckim. W ten sposób narodził się cały ruch.

Przy wsparciu partii komunistycznej, A. Stachanow zaczął podróżować po Związku Radzieckim, promując swoją inicjatywę. W ciągu następnych kilku miesięcy zwerbował tysiące zwolenników ze wszystkich sektorów radzieckiego przemysłu i rolnictwa. W listopadzie tego roku w Moskwie odbyła się Pierwsza Konferencja Ruchu Stachanowskiego. Odtąd "Stachanowiec" stał się nazwą domową i oznaczał człowieka, który pracował bardzo ciężko i wydajnie.

Tłumaczone z: https://nauka.club/istoriya/kratko-o-stakhanovskom-dvizhenii.html

Studium socjalistycznej ekonomi politycznej

-Projekt dyskusyjny drugiego wydania

(tom niższy)

Pod redakcją Grupy Literackiej Socjalistycznej Ekonomii Politycznej

Rozdział 7 Socjalistyczny system rachunkowości gospodarczej

Sekcja I. Dwoistość rachunkowości gospodarczej

Rachunek gospodarczy jest ważnym narzędziem oszczędzania pieniędzy

Rachunkowość gospodarcza jest produktem rozwoju produkcji. Na pewnym etapie rozwoju produkcji społecznej pojawia się potrzeba rejestrowania, obliczania, analizowania i porównywania kosztów i wyników produkcji. Ta działalność polegająca na rejestrowaniu, obliczaniu, analizowaniu i porównywaniu kosztów i wyników produkcji w procesie produkcyjnym (lub procesie przedsiębiorstwa) nazywana jest rachunkowością gospodarczą, która jest również powszechnie znana jako księgowość lub rachunkowość. W przypadku producenta indywidualnego, księgowość ta jest często prowadzona tylko w umyśle samego producenta i jest stosunkowo prosta. Im bardziej uspołeczniony staje się proces produkcji, tym ważniejszy staje się rachunek gospodarczy. Marks wskazywał, że **"im bardziej proces przebiega w skali społecznej, im bardziej traci swój czysto indywidualny charakter, tym bardziej niezbędna jest księgowość jako kontrola i pojęciowe podsumowanie procesu; księgowość jest więc bardziej niezbędna dla produkcji kapitalistycznej niż dla zdecentralizowanej produkcji rzemieślników i chłopów, i bardziej niezbędna dla produkcji komunalnej niż dla kapitalistycznej."** ①

Rachunkowość gospodarcza w systemie socjalistycznym różni się od tej w systemie kapitalistycznym, ale nadal jest powiązana z pieniądzem towarowym i nie różni się zbytnio od tej w starym społeczeństwie. Radziecka grupa zdrajców wykorzystała fakt, że rachunkowość gospodarcza nie różniła się zbytnio od tej w starym społeczeństwie, aby promować zysk i stymulację materialną oraz przywrócić kapitalizm. Aby ułatwić walkę z przywróceniem kapitalizmu przez burżuazję w ramach Partii, musimy najpierw wyznaczyć wyraźną granicę pomiędzy rachunkowością gospodarczą w systemie socjalistycznym a rachunkowością gospodarczą w systemie kapitalistycznym.

W warunkach kapitalistycznej własności prywatnej rachunkowość gospodarcza jest regulowana przez podstawowe prawa ekonomiczne kapitalizmu. Celem produkcji kapitalistycznej jest wzrost wartości dodatniej, czyli wyzyskanie nadwyżki wartości dodatniej wytworzonej przez robotników. Kapitalistyczny rachunek gospodarczy jest zawsze podporządkowany temu celowi produkcji kapitalistycznej, dążącemu do uzyskania maksymalnej wartości dodatniej przy minimalnych nakładach kapitałowych. Na przykład wprowadzenie nowych technologii i technik może

oszczędzać surowce i zwiększać wydajność pracy, to znaczy pracy fizycznej i żywej, oraz oszczędzać czas pracy. Zostaną one jednak wprowadzone tylko wtedy, gdy będą mogły przynieść kapitalistom więcej wartości dodatniej. Jeśli zatrudnienie większej ilości taniej siły roboczej może zaoszczędzić nakłady kapitałowe i przynieść kapitaliście więcej wartości dodatniej niż przyjęcie nowych technik i technologii, to kapitalista nie przyjmie nowych technik i technologii, nawet jeśli mogą one zaoszczędzić czas pracy. Sytuacja ta pokazuje, że **"produkcja kapitalistyczna jest niezwykle oszczędna w odniesieniu do pracy, która jest już zrealizowana i zmaterializowana w towarze. Przeciwnie, jest o wiele bardziej marnotrawna w stosunku do żywej pracy, do człowieka, niż jakakolwiek inna forma produkcji, nie tylko marnuje krew i ciało, ale także nerwy i mózgi."** ②

> W południowej części Kyushu w Japonii znajduje się miasto Minamata, gdzie kapitał monopolistyczny, New Japan Nitrogen Fertilizer Company [należąca do Chisso Corporation], specjalizuje się w produkcji chlorku winylu i octanu winylu. Kapitaliści stosują proces z katalizatorem rtęciowym od 1950 roku w celu obniżenia kosztów i osiągnięcia większych zysków, nie zważając na zdrowie i życie pracowników i mieszkańców. W rezultacie, duże ilości toksycznej wody i odpadów zawierających metylortęć zostały zrzucone do zatoki Minamata, powodując poważne zanieczyszczenie wody morskiej i masowe zatrucia ryb. Kiedy mieszkańcy Minamata jedli takie ryby, zaczynały się u nich symptomy takie jak niewyraźna mowa, chwiejny chód i paraliż twarzy, co prowadziło do głuchoty, ślepoty i otępienia, a w końcu do zaburzeń psychicznych, wyginania ciała i śmierci. Ponad 10,000 z 50,000 mieszkańców Minamaty zachorowało na chorobę, która stała się znana jako "choroba z Minamaty". Po przeprowadzeniu dochodzenia i zidentyfikowaniu źródła choroby, kapitaliści próbowali utrzymać wyniki w tajemnicy i w zmowie z władzami odmówili zmiany procesu zatapiania odpadów toksycznych, co spowodowało rozprzestrzenienie się choroby z Minamaty w całej Japonii.

Rozprzestrzenianie się choroby z Minamata w Japonii jest dobrym przykładem tego, jak oszczędności w przedsiębiorstwach kapitalistycznych są w istocie zwiększeniem wyzysku pracowników najemnych. W społeczeństwie kapitalistycznym, jako całości, jest bardzo dużo marnotrawstwa i jeszcze mniej oszczędności z powodu anarchii produkcji. Okresowe wybuchy kapitalistycznego kryzysu gospodarczego spowodowały spadek produkcji społecznej, wzrost bezrobocia, bezczynność wielkiej liczby pracowników i urządzeń produkcyjnych oraz zniszczenie w ogromnych ilościach materialnego bogactwa stworzonego przez pracę. To masowe marnotrawstwo spowodowane przez system kapitalistyczny jest nieuniknione. Tak

więc w społeczeństwie kapitalistycznym, w którym rachunkowość gospodarcza rządzi się prawami gospodarki kapitalistycznej, oszczędność czasu pracy w produkcji poszczególnych przedsiębiorstw współistnieje z ogromnym marnotrawstwem żywej i zmaterializowanej pracy w społeczeństwie jako całości. Sprzeczność ta nie może być rozwiązana w systemie kapitalistycznym.

W warunkach socjalistycznej publicznej własności środków produkcji rachunkowość gospodarcza jest regulowana przez podstawowe prawa ekonomiczne socjalizmu. Celem produkcji socjalistycznej jest służenie interesom proletariatu i całego ludu pracującego oraz zaspokajanie rosnących potrzeb państwa i ludu. Socjalistyczna rachunkowość gospodarcza, osiągając oszczędności czasu pracy i przyczyniając się do stałego wzrostu produkcji socjalistycznej, może lepiej służyć celom produkcji socjalistycznej. Jednocześnie socjalistyczna rachunkowość gospodarcza może być prowadzona nie tylko w poszczególnych przedsiębiorstwach, ale także, dzięki istnieniu socjalistycznej własności publicznej środków produkcji, w całej gospodarce narodowej, co umożliwia pełne i racjonalne wykorzystanie zasobów ludzkich, materialnych i finansowych w całym społeczeństwie, a tym samym pozwala na uzyskanie lepszych oszczędności oraz większe i lepsze zaspokojenie potrzeb państwa i ludu.

Socjalistyczna rachunkowość gospodarcza, jako środek rozwoju gospodarki socjalistycznej w sposób wszechstronny i oszczędny, z większą szybkością i oszczędnością, opiera się na świadomej działalności mas robotniczych. Ponieważ socjalistyczna rachunkowość gospodarcza jest zgodna z podstawowymi interesami mas pracujących, rachunkowość gospodarcza w przedsiębiorstwach socjalistycznych jest nie tylko pracą profesjonalistów, ale także działalnością gospodarczą, w której świadomie uczestniczą masy. Rachunkowość grup roboczych, nadzór ekonomiczny i spotkania dotyczące analizy działalności gospodarczej w przedsiębiorstwach socjalistycznych w Chinach są jednymi z ważnych form rachunkowości gospodarczej, w których masy są odpowiedzialne za swoje własne finanse. Udział mas w działaniach z zakresu rachunkowości gospodarczej przedsiębiorstw jest wymagany przez socjalistyczny system własności publicznej i jest przejawem wyższości systemu socjalistycznego. Masy pracujące są najbardziej zaznajomione z procesem produkcji, walczą na froncie produkcji od lat, znają sytuację w swojej części pracy najlepiej i mają najwięcej do powiedzenia w kwestii zwiększania produkcji i oszczędzania.

① Marks: Kapitał, t. 2. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 24, s. 152.

② Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 105.

W fabrykach i przedsiębiorstwach pracownicy mogą uczestniczyć w księgowości swoich zespołów, w analizie działalności gospodarczej warsztatu i całej fabryki oraz w roli panów własnych finansów. Pozwoli to nie tylko na to, aby księgowość gospodarcza odgrywała większą rolę w promowaniu szybkiego rozwoju inicjatywy na rzecz zwiększenia produkcji i oszczędności, ale także skłoni przywódców przedsiębiorstw do działania zgodnie z linią, wytycznymi i polityką Partii, tak aby przedsiębiorstwa mogły zdrowo podążać drogą socjalizmu.

Polegając na masach pracujących, socjalistyczna rachunkowość gospodarcza wymaga również zwrócenia uwagi na rolę profesjonalistów, łącząc rachunkowość masową z rachunkowością zawodową. Profesjonalni księgowi są w kontakcie z różnymi warsztatami i zespołami przedsiębiorstwa i mają lepsze zrozumienie ogólnej sytuacji działalności gospodarczej przedsiębiorstwa. Dlatego też połączenie mas pracujących i profesjonalistów sprzyja osiągnięciu wszechstronnych oszczędności i promowaniu stałego rozwoju gospodarki socjalistycznej w sposób szybki i oszczędny.

Rachunkowość wartości użytkowej i rachunkowość wartości

Rachunkowość gospodarcza to porównywanie i rozliczanie kosztów produkcji i wyników produkcji w procesie produkcyjnym. Socjalistyczny proces produkcji jest połączeniem bezpośredniego procesu pracy społecznej i procesu tworzenia wartości. W procesie bezpośredniej pracy społecznej robotnicy konsumują pewien rodzaj i ilość wartości użytkowej, a jednocześnie systematycznie tworzą różnorodne wartości użytkowe aby zaspokoić potrzeby państwa i ludu, dlatego socjalistyczna rachunkowość gospodarcza musi uwzględniać wartość użytkową. W procesie tworzenia wartości robotnicy tworzą nową wartość a także przenoszą starą wartość środków produkcji i surowców na nowe produkty, dlatego socjalistyczna rachunkowość gospodarcza musi na nowo rozliczać wartość. Rachunkowość według wartości użytkowej i rachunkowość według wartości stanowią dwa aspekty socjalistycznej rachunkowości gospodarczej.

Wskaźniki rachunkowości gospodarczej przedsiębiorstw socjalistycznych, niezależnie od tego, czy odzwierciedlają wyniki produkcji, czy koszty produkcji, mają dwa różne aspekty: rachunkowość według wartości użytkowej i rachunkowość według wartości. Wśród wskaźników księgowych odzwierciedlających wyniki produkcji, różnorodność produktów; produkcja i jakość są wskaźnikami księgowości wartości użytkowej, podczas gdy wartość produkcji i zysk są wskaźnikami księgowości wartości. Wyniki produkcji w przedsiębiorstwie socjalistycznym muszą być rozliczane i mierzone zarówno pod względem wartości użytkowej, jak i wartości.

O przedsiębiorstwie socjalistycznym można powiedzieć, że wniosło należyty wkład w zaspokajanie rosnących potrzeb państwa i ludu, zarówno pod względem materialnym, jak i wartościowym, tylko wtedy, gdy w pełni osiągnęło wskaźniki wartości użytkowej i wartości pod względem różnorodności produktów, produkcji, jakości, wartości produkcji i zysku. Wśród wskaźników księgowych odzwierciedlających koszty produkcji przedsiębiorstwa można wyróżnić również dwa aspekty księgowania wartości użytkowej i księgowania wartości. Na przykład limity zużycia surowców, limity zużycia materiałów pomocniczych i współczynniki wykorzystania sprzętu są wskaźnikami rachunkowości wartości użytkowej, podczas gdy wskaźniki takie jak wielkość redukcji kosztów porównywalnych produktów są wskaźnikami rachunkowości wartości.

O przedsiębiorstwie socjalistycznym można powiedzieć, że w swej produkcji i działalności lepiej realizuje socjalistyczną zasadę gospodarności tylko wtedy, gdy w sensie fizycznym nie przekracza kwot zużycia różnych surowców i materiałów pomocniczych i nie spada poniżej współczynników wykorzystania różnych ważniejszych urządzeń, oszczędzając w ten sposób państwu wszelkiego rodzaju użyteczne bogactwa materialne, oraz gdy w formie wartościowej dąży do obniżenia kosztów porównywalnych produktów, oszczędzając w ten sposób państwu środków finansowych na budownictwo socjalistyczne. Tylko wtedy można powiedzieć, że jego produkcja i działalność lepiej realizują zasadę socjalistycznego prowadzenia gospodarki. Przedsiębiorstwa socjalistyczne, poprzez rachunkowość wartości, łączą wszystkie różne wartości użytkowe w formie jednolitej wartości pieniężnej, tak aby mogły dokonać wszechstronnego porównania wyników całej swojej produkcji i kosztów produkcji, przeanalizować subiektywne i obiektywne czynniki powodujące zmiany we wzroście lub spadku co prowadzi do wszechstronnych oszczędności we wszystkich rodzajach pracy fizycznej i żywej, tak aby produkować większą ilość, większą różnorodność i wyższą jakość wartości użytkowych, zaspokajając potrzeby państwa i ludzi.

Rachunkowość wartości polega na tworzeniu większej i lepszej wartości użytkowej. Pod tym względem rachunkowość wartości użytkowej i rachunkowość wartości są ujednolicone. Jednakże rachunkowość oparta na wartości użytkowej i rachunkowość oparta na wartości to w końcu dwa różne spojrzenia na rachunkowość i istnieją między nimi sprzeczności. Ta sprzeczność pomiędzy rachunkowością wartości użytkowej a rachunkowością wartości jest dwoistością socjalistycznej rachunkowości gospodarczej.

Sprzeczność między rachunkiem wartości użytkowej a rachunkiem wartości jest przejawem sprzeczności między towarami w systemie socjalistycznym. Celem produkcji socjalistycznej jest zapewnienie zaspokojenia potrzeb państwa i obywateli, dlatego też państwo musi nadać przedsiębiorstwom państwowym różne cele w zakresie wartości użytkowej. Jednak produkcja socjalistyczna jest także produkcją towarową, a państwo musi obok różnych wskaźników wartości użytkowej podawać różne wskaźniki wartości. Wskaźniki wartości, takie jak wartość produkcji i zyski wypłacane przez państwo każdemu przedsiębiorstwu państwowemu, są wskaźnikami całościowymi, podczas gdy wskaźniki wartości użytkowej, takie jak różnorodność produktów, produkcja i jakość, są wskaźnikami odrębnymi; ponadto, ponieważ nie jest właściwe, aby planowanie państwowe było zbyt sztywne, państwo często podaje tylko szerokie wskaźniki produktu dla niektórych produktów, nie podając konkretnych odmian i specyfikacji. Może to prowadzić do nierównego lub niespójnego osiągania przez przedsiębiorstwa państwowe wskaźników księgowej wartości użytkowej i wartości, przy czym przedsiębiorstwa często osiągają wskaźniki księgowej wartości użytkowej, ale nie osiągają wskaźników wartości, lub osiągają wskaźniki księgowej wartości, ale nie osiągają wskaźników wartości użytkowej.

Zmiany cen mogą również powodować sprzeczności w rachunkowości wartości i rachunkowości wartości użytkowej. Biorąc za przykład rozliczanie kosztów produkcji, często spotykamy się z taką sytuacją: Koszt surowców użytych w produkcie, w kategoriach wartości użytkowej, jest albo całkowicie osiągnięty, albo zredukowany w kategoriach różnych ilości fizycznych, które zużywa; jednakże, w miarę wzrostu ceny surowców, w kategoriach wartości, jest on wykazywany jako wzrost kwoty kosztu surowców. Podobnie w przypadku rozliczania wyników produkcyjnych często obserwuje się inną sytuację: wyniki działalności przedsiębiorstwa za pewien okres czasu są rozliczane pod względem wartości użytkowej, różnorodności produktów, wielkości produkcji itp. i wszystkie cele rachunkowe są osiągane. Jednakże, ponieważ produkt jest wyceniony w dół, zysk, który osiąga w kategoriach pieniężnych z rachunku wartości, nie jest taki, jak planowano. Sytuacje te pokazują, że wartość użytkowa i rachunek według wartości są ze sobą sprzeczne ze względu na zmiany cen, które podążają w różnych kierunkach.

W warunkach zmian cen spowoduje to sprzeczność między rachunkiem wartości użytkowej a rachunkiem wartości, czy w warunkach stałych cen wystąpi sprzeczność między rachunkiem wartości użytkowej a rachunkiem wartości? Ponieważ poziom cen niekoniecznie odzwierciedla wielkość zużycia pracy w produkcji, a planowane ceny ustalane przez państwo są względnie stabilne, podczas gdy wartości często się zmieniają, może dojść do sprzecznej sytuacji, w której rachunkowość oparta na

wartości użytkowej i rachunkowość oparta na wartości zmierzają w różnych kierunkach. Na przykład wskaźniki rachunkowe wartości użytkowej dla produktów określają jedynie szerokie kategorie odmian, ale nie konkretne odmiany, i zakłada się, że ceny tych konkretnych odmian również nie zostały skorygowane. Jednakże odchylenie cen od wartości różni się w zależności od konkretnych odmian, przy czym niektóre ceny są wyższe od wartości, a inne niższe od niej. Tak więc, jeśli chodzi o rachunek wartości, łatwiej jest osiągnąć cele w zakresie wartości produkcji dla określonych odmian, które są wyceniane powyżej wartości, a trudniej jest osiągnąć cele w zakresie wartości produkcji dla określonych odmian, które są wyceniane poniżej wartości, przy jednoczesnym osiągnięciu celów w zakresie wartości użytkowej dla tych szerokich kategorii. Takie i podobne sprzeczne ruchy pomiędzy rachunkowością wartości użytkowej a rachunkowością wartości występują w warunkach, w których ceny się nie zmieniają i są często spotykane w naszym realnym życiu.

W rachunkowości wartości, wskaźniki wartości - koszty, ceny i zyski - są powiązane z towarami. Kapitalistyczny rachunek gospodarczy posługuje się ekonomicznymi kategoriami kosztu, ceny i zysku, a socjalistyczny rachunek gospodarczy również posługuje się tymi kategoriami ekonomicznymi. Choć własność jest inna, kategorie te są przecież reliktami gospodarki prywatnej i odzwierciedlają burżuazyjne prawa prawne. Podstawową tego cechą jest to że używa się wartości i jej przekształceń jako jednolitego miernika do mierzenia jednostek produkcji w różnych warunkach, wykorzystując pozorną równość do ukrycia faktycznej nierówności. Nie różni się to wiele od starego społeczeństwa. Przedsiębiorstwa socjalistyczne stosują rachunkowość wartości w celu zaoszczędzenia czasu pracy i wytworzenia większej ilości i lepszych wartości użytkowych dla potrzeb społeczeństwa, a rachunkowość wartości jest regulowana przez główny aspekt sprzeczności rachunkowości wartości użytkowej. W przypadku sprzeczności między rachunkiem wartości użytkowej a rachunkiem wartości, przedsiębiorstwa socjalistyczne są zobowiązane do zapewnienia, że realizują swoje cele w zakresie wartości użytkowej pod względem różnorodności, ilości i jakości produktów. W związku z tym należy również dążyć do zwiększenia produkcji, obniżenia kosztów i zwiększenia zysków, aby jednocześnie osiągnąć wszystkie cele wartości. Jednak w warunkach stosunków towarowo-pieniężnych kapitaliści wewnątrz partii mogą również uczynić z rachunku wartości główny aspekt sprzeczności poprzez przemycenie rewizjonizmu przez takie ciemne hasła jak "dążenie do zysku jako pierwszeństwa" i "zysk przede wszystkim". Pod dyktat "wartość produkcji przede wszystkim" i "zysk przede wszystkim", przedsiębiorstwa są zobowiązane do sprzeciwiania się celowi socjalistycznej

produkcji, lekceważenia racjonalnego wykorzystania pracy społecznej i stawiania na pierwszym miejscu dążenia do wartości produkcji i zysku, zamiast stawiania na pierwszym miejscu potrzeb państwa i bytu ludzi. To nieuchronnie wstrząsa planowaniem państwowym, powodując ogromne marnotrawstwo pracy społecznej oraz nadpodaż jednych towarów i niedobór innych, zaostrzając sprzeczność między produkcją społeczną a potrzebami społecznymi. W tej sytuacji charakter rachunku gospodarczego przeszedł metamorfozę z socjalistycznego na kapitalistyczny, ponieważ rachunek wartości zastąpił rachunek wartości użytkowej jako główny czynnik sprzeczności.

Takie sprzeczności w systemie towarowym zawsze będą się pojawiać. Jednakże tak długo, jak będziemy trzymać się marksistowskiej linii i ściśle polegać na klasie robotniczej i ubogich chłopach, nalegać na walkę klas jako program i stale krytykować burżuazję w Partii i rewizjonizm, wtedy sprzeczność pomiędzy rachunkowością wartości użytkowej a rachunkowością wartości z pewnością zostanie rozwiązana prawidłowo, a socjalistyczna rachunkowość gospodarcza będzie nadal rozwijać się na zdrowej ścieżce.

> Ciężkie, 32-tonowe pojazdy górnicze produkowane przez Szanghajską Fabrykę Wagonów są bardzo potrzebnymi pojazdami transportowymi dla kopalń. W przeszłości, pod wpływem sabotażu ze strony rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi, polegającej na przymilaniu się do obcokrajowców, zagraniczni kapitaliści i radzieccy socjal-imperialiści zastraszali nasz kraj, aby nie był w stanie produkować, a także szantażowali nas poprzez odmawianie nam dostaw części zamiennych. Przez pewien czas spowodowało to, że wiele importowanych pojazdów w kopalniach zostało unieruchomionych i zamienionych na złom, ponieważ części zamienne nie były dostępne. Pracownicy Szanghajskiej Fabryki Wagonów, jako osoby samodzielne i dążące do doskonalenia się, zbudowali w 1969 roku własne "konkurencyjne wagony", aby wspierać przemysł górniczy. Po oficjalnym wprowadzeniu do produkcji 32-tonowej ciężarówki, produkcja wzrastała z roku na rok, ale części zamiennych przybywało bardzo niewiele. Jedna z kopalń, kopalnia 886, musiała zawiesić część swoich pojazdów z powodu braku dostaw części zamiennych do krajowych pojazdów ciężkich. Mówili: "Dzięki krajowym "wozom bojowym" wspieraliśmy się w "walce w kopalniach", walczyliśmy z imperialistami, rewizjonistami i rebeliantami. Teraz jest mniejsza podaż części, ale to znowu hamuje naszą produkcję górniczą". Kiedy pracownicy fabryki ciężarówek odwiedzili kopalnię i zobaczyli tę sytuację na własne oczy, byli tak zszokowani, że zbadali produkcję części zamiennych w fabryce

i stwierdzili, że rzeczywiście występuje tam zjawisko "kładzenia nacisku na całą maszynę, ale nie na części". Dlaczego jest tak, że "ceni się całą maszynę, ale nie jej części"? Okazuje się, że jest to trucizna spowodowana przez truciznę "wartość produkcyjna przede wszystkim". Dzieje się tak dlatego, że kompletny zestaw części zamiennych dla tych samych 32-tonowych maszyn, jeśli zostanie zmontowany w kompletny pojazd (biorąc pod uwagę wartość produkcji części wspomagających produkowanych przez siostrzane fabryki), jest ponad dziesięciokrotnie większy niż wartość produkcji obliczona pojedynczo. Dlatego też, gdy niektórzy towarzysze zaproponowali wysłanie wszystkich części zamiennych z 20 kompletnych pojazdów przygotowanych do montażu w warsztacie na wsparcie kopalni, spotkali się z oporem. Po dyskusji między obiema opiniami zgodzono się, że stawianie na pierwszym miejscu rachunku wartości i jednostronne dążenie do wartości produkcji, bez względu na potrzeby budownictwa narodowego, jest przejawem kapitalistycznego rachunku gospodarczego i musi być krytykowany. Socjalistyczny rachunek gospodarczy powinien przede wszystkim zapewnić zaspokojenie potrzeb państwa i ludności w zakresie wartości użytkowej. Jeżeli części zamienne do 20 pojazdów zostaną wysłane do kopalń w celu naprawy starych pojazdów, to wartość użytkowa wyniesie nie tylko 20 pojazdów, ale setki pojazdów; jednakże pod względem wartości wzrost wartości produkcji kopalni i wzrost wartości produkcji huty z powodu większej ilości surowca rudy byłby wielokrotnie większy niż zmniejszenie wartości produkcji samej tylko fabryki wagonów. Pracownicy fabryki wagonów byli jednomyślni i z radością dostarczyli do kopalni 20 pojazdów z częściami zamiennymi. W tym samym czasie produkcja części zamiennych do różnych typów pojazdów została przeorganizowana na rok 1975 i wzrosła o 40% w stosunku do roku poprzedniego. Na koniec roku łączna produkcja tego zakładu nie zmniejszyła się, a wręcz przeciwnie, wzrosła o 30% w stosunku do roku poprzedniego.

Fabryka Gumowych Butów Qingjiang w mieście Qingjiang, prowincja Jiangsu, była początkowo małą fabryką produkującą "buty wyzwolenia*" w zaułku, ale później przełożeni zażądali, aby fabryka produkowała pełne buty gumowe, aby zaopatrywać rynki miejskie i wiejskie na podstawie produkcji "butów wyzwolenia". Jakie obuwie całkowicie gumowe powinno być produkowane? Niektórzy uważają, że obszar suchych pól na obszarach wiejskich północnego Jiangsu wzrasta i że ważne jest, aby produkować niedrogie i dobrej jakości buty antypoślizgowe, które są pilnie potrzebne

większości rolników. Inni uważają, że proces produkcji butów antypoślizgowych jest skomplikowany, a wartość wyjściowa jest niska, więc lepiej jest nie tracić pieniędzy i zamiast tego produkować ogólne buty gumowe o wysokiej wartości wyjściowej i dużych zyskach. Jeden z kadrowiczów pojechał również za granicę, aby obrobić partię aluminiowych kopyt do tych ogólnych butów gumowych i zasugerował, że ta odmiana powinna być produkowana natychmiast. Poprzez dochodzenie i badania, pracownicy dowiedzieli się, że obecnie istnieje więcej fabryk produkujących ogólne buty gumowe o wysokiej wartości produkcji, a podaż produktów jest wystarczająca, podczas gdy buty antypoślizgowe są pilnie potrzebne na obszarach wiejskich ale niektórzy ludzie w fabryce nie chcą ich produkować. Przedsiębiorstwa socjalistyczne nie mogą koncentrować się wyłącznie na wartości produkcji i zysku, nie zważając na potrzeby ludzi! Cała załoga fabryki podjęła więc decyzję o produkcji butów antypoślizgowych. Po rozpoczęciu produkcji buty zostały dobrze przyjęte przez biednych chłopów i dobrze się sprzedawały. Z pomocą wszystkich stron, fabryka nie tylko zaspokoiła potrzeby ubogich chłopów w zakresie wartości użytkowej, ale również dobrze wypełniła wszystkie cele wartościowe.

Niektórzy uważają, że dodatkowa produkcja i zyski są również wkładem do socjalistycznego państwa i nie idą po prostu 'do kieszeni', więc jak można je źle policzyć? Ten pogląd nie jest prawidłowy. Jeżeli przedsiębiorstwo socjalistyczne będzie się kierować poziomem produkcji i zysku, nie licząc się z potrzebami ludu i planami państwa, to nie tylko zasadniczo odejdzie od socjalistycznego celu produkcji, lecz także spowoduje ogromne marnotrawstwo pracy społecznej i przyniesie straty państwu. Powodem tego jest to, że w jednostronnej pogoni za produkcją i zyskami, przedsiębiorstwa produkują tylko produkty o wysokiej produkcji i zyskach, podczas gdy produkty potrzebne społeczeństwu nie są produkowane zgodnie z planem, tak że przedsiębiorstwa, które potrzebują takich produktów zgodnie z planem, nie są w stanie ich zdobyć, co bezpośrednio lub pośrednio wpłynie na szereg przedsiębiorstw związanych z takimi produktami, wstrzymując pracę i oczekując na materiały, powodując poważne marnotrawstwo pracy społecznej. Z drugiej strony, zwielokrotni się liczba produktów, których społeczeństwo nie potrzebuje lub nie potrzebuje pilnie, i produkty te będą musiały być umieszczane w magazynach, co z kolei powoduje ogromne zaległości finansowe. W warunkach socjalistycznych ani przedsiębiorstwa będące własnością państwową, ani przedsiębiorstwa będące własnością kolektywną nie mogą zmieniać kierunku produkcji, aby wytwarzać produkty, które nie są objęte planem przedsiębiorstwa, jak

to czynią przedsiębiorstwa kapitalistyczne, w zależności od wielkości produkcji i wielkości zysków. Dopóki jednak istnieje system towarowy, dopóty możliwe jest przeznaczanie większych środków na produkcję pewnych produktów w ramach programu przedsiębiorstwa, które są droższe niż ich wartość. Jest to nieco bardziej wyraźne w przypadku jednostek będących własnością kolektywną. Sytuacja ta, gdy znajduje odzwierciedlenie na rynku, tworzy "lukę" pomiędzy podażą a popytem. Ta "luka" to żyzny grunt dla rozwoju kapitalizmu miejskiego i wiejskiego. Z tej gleby wyłonią się rzesze nowych elementów burżuazyjnych, zagarniając dobra państwowe i kolektywne, angażując się w handel na duże odległości, odsprzedaż, windowanie cen i działania kapitalistyczne, takie jak wzbogacanie się na interesach publicznych i prywatnych, korupcja, łapówkarstwo i kradzież. Jeśli proletariat nie będzie walczył z tymi zjawiskami, przedsiębiorstwa socjalistyczne przekształcą się w kapitalistyczne; siły kapitalistyczne w społeczeństwie jeszcze bardziej się rozpanoszą.

Dlatego sprzeczność między rachunkiem wartości użytkowej a rachunkiem wartości w procesie socjalistycznego rachunku gospodarczego musi, w ostatecznym rozrachunku, być wyrażona jako walka między proletariatem a burżuazją, walka między drogą socjalistyczną a drogą kapitalistyczną. Tylko dzięki uchwyceniu zarysu walki między dwiema klasami i dwiema drogami można tę sprzeczność właściwie zrozumieć i właściwie rozwiązać, tak aby rachunkowość gospodarcza mogła podążać w kierunku socjalistycznym.

Dopisy Tłumacza:

* „Buty Wyzwolenia”:

„We wczesnych latach 50-tych, wraz z początkiem chińskiego przemysłu gumowego, Chińska Armia Ludowo-Wyzwoleńcza przestała nosić buty z tkaniny na rzecz „butów wyzwolenia”. Buty wyzwolenia stały się wtedy ostoją naszej armii i są noszone od ponad 50 lat. Odgrywają one istotną rolę w walce, szkoleniu, pracy produkcyjnej i życiu codziennym wojsk. Ponieważ buty wyzwolenia są wykonane z czystego bawełnianego materiału na cholewkę i podszewkę, nie są one wytrzymałe i żołnierze często noszą pięć lub sześć par butów wyzwolenia rocznie.”

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E8%A7%A3%E6%94%BE%E9%9E%8B/995443

Sekcja II. Socjalistyczny system rachunkowości gospodarczej

System rachunkowości gospodarczej jest systemem ekonomicznym, który rządzi przedsiębiorstwami socjalistycznymi

Historia społeczeństw socjalistycznych mówi nam, że przyjęto dwa systemy zarządzania socjalistycznymi przedsiębiorstwami państwowymi: jeden to system całkowitego scentralizowanego państwowego zarządzania i zaopatrzenia przedsiębiorstw państwowych (głównie przemysłu), w którym państwo zapewnia wszystkie środki produkcji i wszystkie koszty produkcji wymagane przez fabrykę, zgodnie z rzeczywistymi potrzebami, a produkty są dystrybuowane do państwa bez żadnej ceny. Ten system zarządzania był stosowany w Związku Radzieckim w czasach komunizmu wojennego. Odegrał on pozytywną rolę w zapewnieniu dostaw dla wojny rewolucyjnej. Był on jednak niezgodny z prowadzonym na szeroką skalę budownictwem socjalistycznym w czasie pokoju oraz z cechami charakterystycznymi dla socjalistycznego rozwoju gospodarczego, a także nie sprzyjał pełnej mobilizacji przedsiębiorstw do poprawy zarządzania przedsiębiorstwami. Dlatego po przejściu na Nową Politykę Ekonomiczną* Związek Radziecki stopniowo przechodził na inny system zarządzania, a mianowicie na system rachunku gospodarczego, którego zwolennikiem był Lenin. Lenin wyraźnie stwierdził, że system rachunkowości gospodarczej powinien być podstawą prowadzenia wszystkich przedsiębiorstw państwowych. W rewolucyjnych podstawach naszego kraju w czasie wojny rewolucyjnej, do socjalistycznego charakteru gospodarki państwowej zastosowano również zaopatrzeniowy system zarządzania. Po 1942 r. wszystkie przedsiębiorstwa rolne, przemysłowe, hodowlane i transportowe zaczęły podlegać korporatyzacji [kolektywizacja + upowszechnienie] i stopniowo przechodziły na system rachunkowości gospodarczej. Natychmiast po wyzwoleniu kraju, Rada Państwowa wydała odpowiednie rozporządzenia, stopniowo likwidowała aktywa przedsiębiorstw państwowych i w pełni wdrożyła system zarządzania oparty na rachunkowości gospodarczej.

Czym więc jest system rachunkowości gospodarczej? Najprościej rzecz ujmując, system rachunkowości gospodarczej to taki system zarządzania gospodarką, który zapewnia jednolite kierownictwo państwa, dając jednocześnie przedsiębiorstwom względną samodzielność w działaniu. Jest to system zarządzania gospodarką, który jest powiązany z systemem towarowym. Wymaga on, aby przedsiębiorstwa socjalistyczne organizowały swoją produkcję zgodnie z planami państwa i otrzymywały rekompensatę w formie materialnej [w naturze] za to, co jest zużywane w procesie produkcji; wymaga również, aby konsumpcja i wyniki działalności

gospodarczej były porównywane w kategoriach pieniężnych, aby dochody własne przedsiębiorstwa były wykorzystywane do pokrycia jego wydatków, aby otrzymywało ono rekompensatę w kategoriach wartości i aby wypłacało dochody (w tym zyski i podatki) państwu.

Rachunkowość gospodarcza jest systemem planowego zarządzania przedsiębiorstwami socjalistycznymi i odzwierciedla pewne wzajemne powiązania między państwem socjalistycznym a przedsiębiorstwami socjalistycznymi oraz pomiędzy przedsiębiorstwami socjalistycznymi. Poniżej analizujemy te zależności oddzielnie.

(i) Ekonomiczne relacje między państwem socjalistycznym a przedsiębiorstwami: Jest to relacja łącząca jednolite przywództwo państwowe i zdecentralizowane zarządzanie przedsiębiorstwem. Już w 1942 r., kiedy Przewodniczący Mao polecił wszystkim przedsiębiorstwom państwowym stworzenie systemu rachunkowości gospodarczej, przedstawił zasadę **"jednolitego przywództwa i zdecentralizowanego działania".** Jednolite przywództwo oznacza, że przedsiębiorstwa, pod przywództwem Partii i państwa, powinny mieć jednolite podejście, jednolitą politykę, jednolity plan, jednolite dowództwo i jednolite działanie, tak aby mogły zrealizować lub przekroczyć plany państwa w sposób całościowy. Działanie zdecentralizowane oznacza, że przedsiębiorstwo wykorzystuje fundusze produkcyjne przyznane przez państwo do organizowania działań w zakresie produkcji, dostaw i sprzedaży zgodnie z zadaniami planowania określonymi przez państwo. Każde przedsiębiorstwo państwowe jest względnie niezależne w swojej działalności, samo kalkuluje swoje zyski i straty, z własnych dochodów rekompensuje swoje wydatki i zapewnia akumulację na rzecz państwa. Konkretnie, istnieje szereg relacji pomiędzy państwem socjalistycznym a socjalistycznymi przedsiębiorstwami państwowymi.

Państwo przydziela każdemu przedsiębiorstwu pewną ilość funduszy zgodnie z ogólnym narodowym planem gospodarczym i wydaje różne cele planistyczne; każde przedsiębiorstwo właściwie wykorzystuje fundusze zgodnie z wymaganiami państwa w zakresie planowania, racjonalnie organizuje produkcję i w pełni realizuje różne cele planistyczne przekazane przez państwo, zamiast modyfikować plany bez upoważnienia.

Państwo, zgodnie z potrzebami wszechstronnej równowagi gospodarki narodowej, jednolicie ustala ceny produktów, a ważne produkty są jednolicie rozdzielane przez państwo. Przedsiębiorstwa muszą zwiększać swoje dochody i akumulację poprzez ciągłą poprawę wydajności pracy i redukcję kosztów, nie mogą dowolnie zmieniać

cen. Dochód netto wszystkich przedsiębiorstw państwowych należy do Państwa. Przedsiębiorstwa powinny płacić podatki i odprowadzać zyski zgodnie z przepisami państwowymi. Fundusze amortyzacyjne zatrzymane przez same przedsiębiorstwa są również wykorzystywane zgodnie z przepisami państwa. Pracownicy wszystkich przedsiębiorstw państwowych są przydzielani przez państwo zgodnie z planem. Przedsiębiorstwa nie mają prawa do samodzielnego zatrudniania lub zwalniania pracowników. Również system płac w przedsiębiorstwie powinien być jednolicie ustalony przez państwo i nie może być zmieniany na własną rękę.

Sytuacja poszczególnych przedsiębiorstw jest jednak bardzo zróżnicowana i złożona. Nie jest możliwe, aby państwo wszystko ujednoliciło, a zbyt duża jednolitość może utrudnić motywację przedsiębiorstw do działania. Dlatego też jednolite kierownictwo państwa musi być połączone ze zdecentralizowanym zarządzaniem przedsiębiorstwami.

Pod jednolitym kierownictwem państwa przedsiębiorstwa mają pewien stopień niezależności operacyjnej i własne, odrębne rachunki bankowe. Na podstawie pełnego wykonania produktów określonych w planie państwowym przedsiębiorstwa mogą, zgodnie z własnymi zdolnościami produkcyjnymi, zawierać odrębne umowy gospodarcze z innymi przedsiębiorstwami i rozliczać się indywidualnie jako niezależne jednostki gospodarcze.

Zasada **"jednolitego przywództwa i zdecentralizowanego zarządzania"** odzwierciedla relacje między państwem socjalistycznym a przedsiębiorstwami państwowymi i jest wyrazem ważnego aspektu socjalistycznych stosunków produkcji. Liu Shaoqi, Lin Biao i zgraja Deng Xiaopinga zawsze sprzeciwiali się socjalistycznej zasadzie **"jednolitego przywództwa i zdecentralizowanego zarządzania"**, aby rozmontować podstawy gospodarki socjalistycznej. Atakowali oni socjalistyczną gospodarkę planową jako "prostą" i "tępą", i że nie jest tak "elastyczna" i "różnorodna" jak gospodarka kapitalistyczna; chcieli, aby przedsiębiorstwa socjalistyczne "poważnie uczyły się od kapitalistów" i "zaakceptowały dziedzictwo burżuazji"; chcieli, aby Partia i rząd nie "dysponowali gospodarką" i aby dały przedsiębiorstwom "prawo do samodzielnego prowadzenia wszystkich spraw gospodarczych" i zostały przekształcone w całkowicie niezależne przedsiębiorstwa rachunkowe, na próżno próbując przekształcić przedsiębiorstwa socjalistyczne w odrębne i antagonistyczne struktury gospodarcze i wejść na kapitalistyczną ścieżkę gospodarczą pogoni za zyskiem i konkurowania ze sobą. W tym samym czasie Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping zaangażowani byli w "dyktaturę zasad i przepisów"**, na próżno próbując przekształcić gospodarkę

socjalistyczną w biurokratyczną gospodarkę monopolistyczno-kapitalistyczną. W procesie wdrażania systemu rachunkowości gospodarczej dla przedsiębiorstw socjalistycznych zgodnie z zasadą **"jednolitego przywództwa i zdecentralizowanego zarządzania"** miało miejsce wiele walk pomiędzy dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami. Dlatego też konieczne jest utrzymanie politycznego przywództwa proletariatu, właściwe zrozumienie i radzenie sobie ze sprzecznościami w procesie rachunku gospodarczego, zdecydowana walka z linią rewizjonistyczną i z wpływem ideologii burżuazyjnej oraz pełne wykorzystanie inicjatywy przedsiębiorstw, przy założeniu podporządkowania się jednolitemu przywództwu państwa. W ten sposób sprzyja się ciągłej poprawie wzajemnych stosunków między państwem a przedsiębiorstwami oraz wspieraniu ich rozwoju w kierunku socjalistycznym.

(ii) Stosunki gospodarcze między przedsiębiorstwami socjalistycznymi: Jest to relacja wspólnej współpracy i względnie niezależnej rachunkowości. Przedsiębiorstwa objęte systemem rachunkowości gospodarczej należą do tego samego właściciela, zarówno w przypadku przedsiębiorstw państwowych i narodowych, jak i w przypadku różnych przedsiębiorstw kolektywnych tej samej gminy lub różnych przedsiębiorstw brygadowych tej samej brygady. Stosunki gospodarcze między nimi są wewnętrzne w ramach tego samego systemu własności. Różni się to zasadniczo od stosunków gospodarczych między przedsiębiorstwami kapitalistycznymi, które są własnością różnych osób prywatnych. Jednakże w warunkach systemu rachunkowości gospodarczej wszystkie te przedsiębiorstwa socjalistyczne są względnie niezależnymi jednostkami rachunkowymi i operacyjnymi, tak że gdy zachodzą powiązania gospodarcze i wspólna współpraca między przedsiębiorstwami, stosuje się zasadę wymiany cen oraz prowadzi się i rozlicza rachunki w celu obliczenia wyników gospodarczych.

Ze względu na dużą liczbę powiązań gospodarczych między przedsiębiorstwami socjalistycznymi, a także ze względu na to, że w ramach tych powiązań każde z nich musi prowadzić rachunkowość gospodarczą, dochodzi niekiedy do sprzeczności interesów gospodarczych między przedsiębiorstwami. Takie sprzeczności między przedsiębiorstwami socjalistycznymi mogą być rozwiązane przez wszechstronną równowagę planowania państwowego i zbiorowych ustaleń władz wyższych, kierujących się rewolucyjną linią proletariatu. Wzajemne powiązania między przedsiębiorstwami, wymagane przez socjalistyczny system rachunkowości gospodarczej, muszą mieć charakter niezależnej rachunkowości przy założeniu wspólnej współpracy. Każde przedsiębiorstwo socjalistyczne jest z jednej strony względnie samodzielną jednostką gospodarczą, z drugiej zaś stanowi integralną część

zjednoczonej gospodarki socjalistycznej. Rozpoczęcie od niezależnej rachunkowości i uwzględnienie zwykłej równowartości stanowiłoby przeszkodę w rozwoju komunistycznego stylu współpracy. Niewiele różniłoby się to od kapitalistycznego rachunku gospodarczego. W związku z tym, gdy socjalistyczne gałęzie przemysłu współpracują ze sobą w zakresie zasobów ludzkich, materialnych i finansowych, muszą promować komunistyczny styl współpracy i na tej podstawie dokonywać wymiany o równej wartości, co stanowi rodzaj relacji gospodarczych między przedsiębiorstwami i przedsiębiorstwami, których wymaga socjalistyczna rachunkowość gospodarcza. Wzajemne wsparcie i współdziałanie wszystkich przedsiębiorstw w ogólnym interesie gospodarki narodowej z pewnością przyczyni się do utrwalenia i rozwoju socjalistycznych stosunków produkcji między przedsiębiorstwami oraz do szybszego i bardziej oszczędnego rozwoju produkcji socjalistycznej.

> Fabryka profilowanych rur stalowych w Szanghaju jest typowym przykładem prawidłowego podejścia do relacji między przedsiębiorstwami socjalistycznymi w systemie rachunkowości gospodarczej. Zawsze, gdy otrzymują zadanie produkcyjne, którego wykonanie jest pilnie potrzebne ich siostrzanym jednostkom, nawet jeśli wartość produkcji jest niska, zrobią wszystko, co w ich mocy, aby je zrealizować. Robotnicy powiedzieli to dobrze: jest to "minusem (−)" od fabryki, ale z punktu widzenia odbiorców, mają niezbędną rurę stalową, mogą rozpocząć produkcję lub rozszerzyć produkcję w czasie, co staje się "plusem (+)"; a z punktu widzenia gospodarki narodowej jako całości może przyspieszyć tempo budownictwa socjalistycznego, co staje się "mnożnikiem (×)". W ten sposób pracownicy Szanghajskiej Fabryki profilowanych rur stalowych przez ponad dziesięć lat brali trudności swoich siostrzanych przedsiębiorstw za swoje własne, a potrzeby kraju za kierunek rozwoju produkcji w ich własnym przedsiębiorstwie, zawsze pamiętając o celu socjalistycznej produkcji. W ciągu ośmiu lat, od 1966 do 1973 roku, różnorodność i specyfikacje rur produkowanych przez ten zakład wzrosły prawie czterokrotnie w porównaniu z ośmioma latami przed rewolucją kulturalną (1958-1965), wśród których liczba rur profilowanych wzrosła prawie dziesięciokrotnie, co silnie wspierało budownictwo krajowe i rozwój produkcji jednostek siostrzanych.

Celem stosunków między państwem a przedsiębiorstwami oraz pomiędzy przedsiębiorstwami, ustanowionych w ramach systemu rachunkowości gospodarczej, jest: umożliwienie przedsiębiorstwom pełnego wykorzystania ich odpowiedzialności operacyjnej i entuzjazmu w zakresie zarządzania pod jednolitym kierownictwem

państwa, pełne wykorzystanie ich potencjału oraz zwiększenia produkcji i oszczędności, tak aby ułatwić konsolidację systemu socjalistycznej własności publicznej i planowego zarządzania gospodarką socjalistyczną przez państwo. Grupa Lin Biao rozpowszechniła argument, że "nawet jeśli nie będziemy prowadzić rachunkowości przez trzy lata, to pieniądze nie trafią za granicę", aby przeciwstawić się rachunkowości gospodarczej i podważyć zarządzanie gospodarką narodową przez państwo socjalistyczne, tak aby stare i nowe elementy burżuazyjne mogły wykorzystać okazję do matactwa, kradzieży własności socjalistycznej, demontażu gospodarki socjalistycznej i przywrócenia kapitalizmu.

Szczególne elementy systemu rachunkowości gospodarczej

System rachunkowości gospodarczej jest sprawdzonym systemem planowego zarządzania przedsiębiorstwami socjalistycznymi i rozwoju produkcji socjalistycznej w sposób szybszy i bardziej oszczędny. Obejmuje on następujące elementy szczegółowe.

1) Państwo sprawuje jednolite kierownictwo i zarządzanie planami w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych, ustalając dla nich cele planu w zakresie różnorodności produktów, produkcji, jakości i wartości produkcji, wydajności pracy, kosztów i zysków, które mają być wpłacone; przedsiębiorstwa muszą być odpowiedzialne za realizację planu państwowego i w pełni realizować cele wyznaczone przez państwo.

2) Państwo przydziela przedsiębiorstwom państwowym pewną ilość funduszy (kapitał obrotowy i stały) zgodnie z ich potrzebami produkcyjnymi i operacyjnymi, po uprzednim zatwierdzeniu, tak aby przedsiębiorstwa mogły pracować na własną rękę bez częstych braków funduszy utrudniających produkcję.

3) Przedsiębiorstwo organizuje produkcję zgodnie z zadaniami ustalonymi przez państwo, sprzedaje swoje wyroby po cenach ustalonych przez państwo, dochód ze sprzedaży swoich wyrobów przeznacza na pokrycie wydatków, a zyski odprowadza zgodnie z przepisami państwowymi, zapewniając akumulację dla państwa.

4) W przedsiębiorstwach państwowych powinny istnieć pewne systemy i formalności dotyczące dochodów i wydatków; powinien istnieć rachunek kosztów; powinien istnieć system kontroli stopnia wykonania planów produkcyjnych w skali roku i miesiąca; powinien istnieć system oszczędzania surowców i ochrony narzędzi oraz wyrabiania nawyku oszczędzania surowców i dbałości o narzędzia.

5) We wszystkich powiązaniach gospodarczych między przedsiębiorstwami państwowymi oraz między przedsiębiorstwami państwowymi a przedsiębiorstwami będącymi własnością kolektywną należy stosować zasadę wymiany o równej

wartości. Umowy gospodarcze muszą być również zawierane z góry w przypadku istotniejszych i większych powiązań gospodarczych między przedsiębiorstwami. Każde przedsiębiorstwo społeczne musi poważnie wypełniać swoje zobowiązania wynikające z umowy i ponosić współodpowiedzialność przed państwem.

Przedsiębiorstwa kolektywne organizują produkcję pod kierunkiem planu państwowego, sprzedają towary po cenach ustalonych przez państwo, działają samodzielnie, ponoszą własne zyski i straty, zwiększają dochody kolektywu i akumulację. Jednocześnie zapewniają one akumulację dla państwa w postaci płatności podatkowych.

Na obecnym etapie chińskie gminy wiejskie nadal zasadniczo funkcjonują w ramach trójwarstwowego systemu własności kolektywnej, na który składają się gminy, brygady produkcyjne i zespoły produkcyjne. Gminy, brygady i zespoły produkcyjne są niezależnymi samofinansującymi się jednostkami rachunkowymi, przy czym poziom zespołu produkcyjnego jest podstawową jednostką rachunkową. Zbiorowe fundusze zespołu produkcyjnego są wpłacane i gromadzone przez członków społeczności i nie są przydzielane przez brygadę czy gminę. Gminy i brygady są odpowiedzialne za prowadzenie, pomoc i wsparcie zespołów produkcyjnych w rozwijaniu ich kolektywnej gospodarki, ale nie mogą uszczuplać funduszy zespołów produkcyjnych w celu rozwijania gospodarki gminnej lub brygadowej.

W gospodarce kolektywnej własności gmin wiejskich, gminy i brygady zarządzają również systemem rachunkowości gospodarczej dla przedsiębiorstw prowadzonych przez gminy i brygady. Gmina i brygada sprawują odpowiednio jednolite kierownictwo nad własnymi przedsiębiorstwami zarządzanymi przez gminę i przedsiębiorstwami zarządzanymi przez brygadę, a jednocześnie przydzielają każdemu przedsiębiorstwu określoną kwotę pieniędzy, wymagając od nich odpowiedzialnego wykorzystania tych pieniędzy, terminowego, jakościowego i ilościowego wykonania planowanych zadań produkcyjnych przekazanych przez państwo, gminę lub brygadę, pokrycia wydatków z własnych dochodów oraz wykonania lub przekroczenia zadań akumulacyjnych wyznaczonych przez gminę lub brygadę.

Jak wynika z powyższych elementów systemu rachunkowości gospodarczej, zarządzanie przedsiębiorstwami w ramach systemu rachunkowości gospodarczej nadal wymaga stosowania kategorii ekonomicznych, takich jak kapitał, koszty, ceny i zysk [rentowność]. Jednakże kategorie te w socjalistycznym systemie rachunku gospodarczego odzwierciedlają socjalistyczne stosunki produkcji i służą ich

utrwaleniu i rozwojowi. Przyjrzyjmy się teraz cechom każdej z tych kategorii ekonomicznych z osobna.

Kapitał przedsiębiorstwa socjalistycznego jest zasadniczo inny od kapitału przedsiębiorstwa kapitalistycznego. W kapitalizmie kapitał jest wartością, która przynosi wartość dodatnią i odzwierciedla wyzyskujący stosunek kapitalisty do ludzi pracy. Kapitał przedsiębiorstwa socjalistycznego jest pieniężnym wyrazem własności państwowej lub kolektywnej. Przedsiębiorstwa socjalistyczne wykorzystują ten kapitał do prowadzenia działalności produkcyjnej i gospodarczej zgodnie z wymogami podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu, w celu służenia rozszerzającej się reprodukcji społeczeństwa socjalistycznego oraz zaspokojenia stale rosnących potrzeb państwa i ludu.

Przedsiębiorstwa socjalistyczne rozliczają się ze swojego kapitału, aby nie naruszać własności państwa i kolektywu oraz racjonalnie i efektywnie go wykorzystywać. Fundusze produkcyjne przedsiębiorstwa można podzielić na fundusze stałe i fundusze obiegu w zależności od charakteru ich obiegu w procesie produkcyjnym. Fizyczna forma kapitału trwałego jest reprezentowana przez środki trwałe, takie jak maszyny i urządzenia. Urządzenia, maszyny i wyposażenie są wielokrotnie wykorzystywane w procesie produkcyjnym, a ich wartość jest stopniowo przenoszona na produkt. Przedsiębiorstwo dokonuje odpisów amortyzacyjnych zgodnie z krajowym systemem amortyzacji środków trwałych, dzięki czemu jest w stanie utrzymać aktualny stan środków trwałych i mieć zdolność do przeprowadzenia niezbędnej transformacji technologicznej. Oprócz rachunkowości amortyzacji środków trwałych, przedsiębiorstwa muszą również rozliczać stopę wykorzystania kapitału trwałego, odzwierciedlając stopień, w jakim kapitał trwały jest wykorzystywany, w celu zwiększenia swoich zdolności produkcyjnych bez zwiększania kapitału trwałego.

Przedsiębiorstwa socjalistyczne muszą również rozliczać się z kapitału obrotowego. Kapitał obrotowy to środki pieniężne wykorzystywane przez przedsiębiorstwo do opłacenia przedmiotów pracy (surowców), wynagrodzeń pracowników oraz różnych wydatków ponoszonych przy sprzedaży wyrobów gotowych. Surowce zmieniają swoją postać pod koniec obiegu produkcyjnego, a cała ich wartość jest przenoszona na nowy produkt. W swoim ciągłym obiegu, im mniej czasu zajmuje każdy obieg, tym więcej razy można obrócić kapitałem w ciągu roku. Dlatego przedsiębiorstwa muszą również uwzględniać kwoty kapitału obrotowego i wskaźniki obiegu, aby wykorzystać tę samą ilość kapitału obrotowego do produkcji i sprzedaży większej ilości produktów.

Koszt produkcji przedsiębiorstwa socjalistycznego i koszt produkcji przedsiębiorstwa kapitalistycznego to dwie różne kategorie ekonomiczne o odmiennym charakterze. Kosztem produkcji w kapitalizmie jest zużycie kapitału; obniżenie kosztu produkcji w przedsiębiorstwie kapitalistycznym oznacza oszczędność kapitału i pogłębienie wyzysku pracy. Koszt produkcji w przedsiębiorstwie socjalistycznym to nakłady poniesione na wytworzenie określonego produktu. Składa się on zasadniczo z wartości zużytych środków produkcji oraz tej części nowo wytworzonej wartości, która przeznaczona jest na osobistą konsumpcję producenta. Odjęcie tych dwóch składników od całkowitej wartości produktu stanowi o rentowności przedsiębiorstwa. Dlatego przedsiębiorstwa, rozliczając się z kosztów, stale obniżają koszt wytworzenia swoich produktów, co oznacza, że stale oszczędzają czas pracy i zwiększają jej wydajność, dzięki czemu mogą zapewnić większą akumulację dla państwa lub kolektywu. Efekt redukcji kosztów w budownictwie socjalistycznym można zobrazować następującą prostą liczbą: na każdy jeden procent redukcji całkowitych kosztów wszystkich państwowych przedsiębiorstw przemysłowych w Chinach, wynikający z tego wzrost akumulacji dla państwa jest równoważny inwestycji w budowę trzech mostów na rzece Jangcy w Nankinie, według danych z 1972 roku.

Główne sposoby, w jakie przedsiębiorstwa socjalistyczne mogą obniżyć koszty to:

Po pierwsze, pełna mobilizacja socjalistycznej inicjatywy mas pracujących, poprawa technicznej biegłości pracowników, stałe wprowadzanie innowacji technicznych, przyjęcie nowych technologii i poprawa wydajności pracy w celu zmniejszenia zużycia roboczych godzin na jednostkę produktu.

Po drugie, aby zaoszczędzić zużycie surowców i różnych materiałów, rozsądnie jest wybrać nowe i bardziej oszczędne surowce, przeprowadzić wszechstronne wykorzystanie surowców, przekształcić odpady w cenną wartość, rozsądnie ustalić cięcia, poprawić formułę działania, korzystać z nowych technologii, itp. w celu zmniejszenia zużycia surowców na jednostkę produktu.

Po trzecie, pełne wykorzystanie potencjału istniejącego sprzętu i poprawa wykorzystania sprzętu w celu zmniejszenia kosztów amortyzacji przypadających na jednostkę produktu.

Po czwarte, mieć za cel usprawnienie i uproszczenie administracji, poprawę efektywności administracji przedsiębiorstwa, poprawę transportu, dostaw i handlu, itp. oraz dążenie do oszczędności na kosztach zarządzania przedsiębiorstwem.

Zyski przedsiębiorstw socjalistycznych to dochód netto wypracowany przez masy pracujące, który jest głównie wykorzystywany do rozszerzenia produkcji socjalistycznej i poprawy życia ludzi.

Rentowność gospodarki socjalistycznej może być również badana w kontekście gospodarki narodowej jako całości. W pewnych warunkach państwo socjalistyczne może pozwolić, aby niektóre przedsiębiorstwa były czasowo nierentowne, a nawet przynosiły straty. Na przykład, w przypadku przemysłu kontynentalnego i przemysłu lokalnego, które zostały rozwinięte w celu racjonalnego rozmieszczenia przemysłu w całym kraju, poszczególne przedsiębiorstwa są tymczasowo nierentowne ze względu na panujące warunki. Rozwój tych gałęzi przemysłu leży jednak w długofalowym interesie gospodarki narodowej i ułatwia budowę strategicznego zaplecza o głębokim zakorzenieniu, którego nie da się złamać ani pociągnąć w dół. Dlatego też, mimo iż przedsiębiorstwa te są chwilowo nierentowne, państwo nadal musi wspierać ich rozwój. Innym przykładem jest to, że niektóre produkty przemysłowe, zwłaszcza nowe produkty, nowe materiały i produkty wspierające rolnictwo, przez pewien czas przynoszą straty niektórym przedsiębiorstwom produkującym te produkty, ale rozwój tych produktów sprzyja rozwojowi budownictwa przemysłowego i produkcji rolnej. Dla dobra całej gospodarki narodowej i w celu umocnienia sojuszu między robotnikami i chłopami dopuszcza się przejściowe straty planowe oparte na określonej polityce. Ten rodzaj zysku, który jest rozpatrywany z perspektywy ogólnych interesów gospodarki narodowej jako całości, jest tym, co nazywamy "zaawansowanym zyskiem". Ten rodzaj zysku na wysokim poziomie odzwierciedla wyższość systemu socjalistycznego. Oczywiście nie oznacza to, że zyski poszczególnych przedsiębiorstw lub sektorów są nieistotne, ani nie może to być usprawiedliwieniem dla strat poszczególnych przedsiębiorstw wynikających ze złego zarządzania. Rentowność gospodarki narodowej jako całości jest ostatecznie zbudowana na rentowności poszczególnych przedsiębiorstw i sektorów. Dlatego przedsiębiorstwa, które chwilowo tracą pieniądze, powinny dołożyć starań, aby poprawić swoją działalność, obniżyć koszty, dążyć do zmniejszenia strat i przekształcenia ich w zyski, a także aktywnie zapewniać akumulację dla kraju.

Zyski socjalistycznych przedsiębiorstw państwowych są głównym źródłem socjalistycznej akumulacji. Przedsiębiorstwa socjalistyczne powinny krytykować "nastawienie na zysk" i przeciwstawiać się błędnej idei nieuwzględniania kosztów, niemówienia o zyskach i niezwracania uwagi na zwiększanie akumulacji na rzecz państwa. Być "nastawionym na zysk" to nie zważać na plany państwowe oraz potrzeby państwa i ludu, to jest być zorientowanym na zysk, kierować produkcją przez zysk i używać zysku jako siły napędowej produkcji przedsiębiorstwa. Jest to

zasada biznesowa kapitalizmu i należy ją krytykować. Uprawiając politykę proletariacką, postępując zgodnie z linią, wytycznymi i polityką Partii oraz realizując zadania określone w planie państwowym w celu zwiększenia socjalistycznego zysku poprzez zwiększenie produkcji i oszczędności, przyczyniamy się do rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego. Wpływy z przedsiębiorstw państwowych (zyski, podatki itp.) stanowią ponad dziewięćdziesiąt procent dochodów budżetu państwa. Jeżeli przedsiębiorstwa nie będą aktywnie zwiększać swojej akumulacji na rzecz państwa, a nawet będą ponosić nieuzasadnione straty, odbije się to na dochodach budżetu państwa, zahamuje rewolucję i budowę socjalizmu, a także wpłynie na wypełnienie zobowiązań internacjonalistycznych.

Krótko mówiąc, zarządzanie przedsiębiorstwami przez państwo w systemie rachunku gospodarczego ma lepiej realizować to polecenie Przewodniczącego Mao: **"W każdym socjalistycznym przedsięwzięciu gospodarczym należy dbać o jak najpełniejsze wykorzystanie siły roboczej i urządzeń, o jak najdalej idącą poprawę organizacji pracy, zarządzania przedsiębiorstwem i wydajności pracy, o wszelkie możliwe oszczędności siły roboczej i środków materialnych, o wprowadzenie współzawodnictwa pracy i rachunkowości gospodarczej, za pomocą których można z roku na rok obniżać koszty, zwiększać dochody osobiste i zwiększać akumulację."** ①

---

① Przewodniczący Mao: "Komentarz do artykułu "Doświadczenia rolniczej spółdzielni produkcyjnej Lizi w dystrykcie Zhenru w zakresie oszczędności kosztów produkcji". Socjalistyczny punkt kulminacyjny w wiejskich Chinach, s. 768.

Dopisy Tłumacza:

* Nowa Polityka Ekonomiczna: Nowa Polityka Ekonomiczna (NEP) w RSFSR i ZSRR była transformacją społeczno-gospodarczą podjętą przez RCP(b)-WKP(b) w latach 1921-29. Spowodowane to było koniecznością wyjścia z kryzysu społeczno-gospodarczego (zniszczenia i głód w wyniku wojny domowej 1917-22, nacjonalizacja i nieefektywne zarządzanie produkcją komunalną, polityka "komunizmu wojennego") i politycznego (groźba utraty władzy przez bolszewików na skutek ostrego niezadowolenia z ich polityki, które zaowocowało serią powstań antybolszewickich, m.in. powstaniem tambowskim 1920-21, powstaniem zachodniosyberyjskim 1921, powstaniem kronsztadzkim 1921). Przejście do NEP-u odbywało się w warunkach kryzysu wewnątrzpartyjnego: L. D. Trocki i jego zwolennicy proponowali "dokręcenie śruby komunizmu wojennego" w produkcji (zob. Dyskusja o związkach zawodowych), a "opozycja robotnicza" uważała za konieczne przekazanie zarządzania gospodarką niezależnym związkom zawodowym, pozostawiając kwestie polityczne w gestii partii i rządu radzieckiego. W. I. Lenin wysunął inicjatywę NEP-u, którą uważał zarówno za "strategiczny odwrót" partii, "ostrożną i okrężną metodę działania", jak i za politykę, która "w pełni zapewnia" pod względem ekonomicznym i politycznym "możliwość zbudowania podstaw gospodarki socjalistycznej" (Lenin W. I. Dzieła wszystkie, wyd. 5, t. 45, s. 60-61).

…

Politycznym rezultatem NEP-u było utrzymanie i utrwalenie władzy bolszewickiej. Jednak stosunek do NEP-u był jedną z przyczyn pogłębienia się różnic ideologicznych w kierownictwie RCP(b)-WCP(b) w latach 1923-1927, powstania Lewicowej Opozycji, Nowej Opozycji i Zjednoczonej Opozycji.

W sierpniu 1926 r. rozpoczął się odwrót od NEP-u. Do 1928 r. udział sektora państwowego w sektorze przemysłowym osiągnął 86%. Udział sektora prywatnego w sprzedaży detalicznej zmniejszył się do 35%, a w handlu hurtowym do 5%. Z opóźnieniem. W 1929 roku, m.in. na listopadowym Plenum Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii Bolszewików, kierownictwo ZSRR podjęło decyzję o całkowitej kolektywizacji sektora rolnego (rozpoczętej w styczniu 1930 roku), której towarzyszyła polityka dekultywacji. Był to koniec NEP-u, choć nie podjęto oficjalnej decyzji o jego porzuceniu. Partia zaczęła kłaść nacisk na realizację celów ideologicznych, które wraz z przejściem do NEP-u znalazły się w cieniu.

Tłumaczone z: https://bigenc.ru/domestic_history/text/2666304

** Wcześniej wspomniane, kliknij na: ‘Dyktatura Zasad i przepisów’, lub ‘Dyktatura Artykułów’

Sekcja III. Analiza "systemu pełnej rachunkowości gospodarczej" Związku Radzieckiego

Zdradziecka klika Breżniewa, przywracając na pełną skalę kapitalizm w Związku Radzieckim, przeprowadziła szereg "reform gospodarczych". Jednym z kluczowych działań tych "reform" było wprowadzenie w przedsiębiorstwach tzw. systemu "pełnej rachunkowości gospodarczej". System "pełnej rachunkowości gospodarczej" wprowadzony przez radziecką grupę zdrajców jest doskonałym kontrprzykładem. Analiza tego wytworu linii rewizjonistycznej pomoże nam zrozumieć, w jaki sposób burżuazja, poprzez rozszerzenie i wzmocnienie roli prawa wartości, uczyniła z systemu rachunkowości gospodarczej narzędzie biurokratycznej monopolistycznej burżuazji do ekonomicznej obrony swojej dominacji i intensyfikacji wydobycia krwi i potu ludzi pracy.

Czym dokładnie jest "system pełnej rachunkowości gospodarczej" radzieckiego rewizjonizmu?

System pełnej rachunkowości gospodarczej" to angażowanie się w kapitalistyczną wolną przedsiębiorczość!

Związek Radziecki pod rządami Lenina i Stalina był kiedyś pierwszym krajem w historii ludzkości, który ustanowił socjalistyczny system rachunkowości gospodarczej. Ówczesny reżim radziecki, opierając się na postulatach Lenina, wprowadził system rachunkowości gospodarczej dla socjalistycznych przedsiębiorstw państwowych. Ten system zarządzania przedsiębiorstwami został określony w uchwale Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików): "dać przedsiębiorstwom niezależność w ramach planowania narodowego, aby mogły lepiej określić środki realizacji swoich planów, elastycznie wykorzystywać swoje fundusze i mobilizować swoje zasoby wewnętrzne, osiągając w ten sposób obniżenie kosztów swoich produktów." ① Niezależność przyznana przedsiębiorstwom przez państwo socjalistyczne jest niezależnością w warunkach państwowego planowania i zarządzania, co jest ważną zasadą socjalistycznego systemu rachunku gospodarczego, stojącą w zasadniczej sprzeczności ze swobodą działania przedsiębiorstw kapitalistycznych. Rewizjoniści z kolei, z całą mocą opowiadają się za tym, aby "zmniejszyć liczbę celów planistycznych stawianych przedsiębiorstwom przez organizacje nadrzędne" oraz "zwiększyć inicjatywę operacyjną i samodzielność przedsiębiorstw w rozwiązywaniu problemów działalności produkcyjnej" (uchwała ZSRR z 1965 r. w sprawie zarządzania przemysłem i stymulacji gospodarczej). Plan produkcji wyrobów przedsiębiorstwa posiadał tylko dwa wskaźniki:

1. Całkowita ilość sprzedanych wyrobów lub wartość sprzedaży.

2. Najważniejsze zróżnicowanie produktu ma być wyrażone tylko w kategoriach fizycznych. Większość działań przedsiębiorstwa który produkuje wyroby, jest pozostawiona sama sobie. Przedsiębiorstwo produkuje to, co chce produkować, w sposób, który jest dla niego korzystny. Lenin już dawno temu zwrócił uwagę na to, że **"jeśli nie ma pełnej państwowej kalkulacji i nadzoru nad produkcją i dystrybucją produktów, to ustrój robotniczy, wolność robotników, nie może być utrzymana, a przywrócenie kapitalistycznego systemu ucisku jest nieuniknione."**
② W radzieckim "systemie pełnej rachunkowości gospodarczej", z wyjątkiem niektórych przedsiębiorstw, które mają cele produkcji wyrobów ustalone przez władze wyższe dla niektórych produktów, "wszystkie inne cele planistyczne będą ustalane przez same przedsiębiorstwa bez zgody władz wyższych" (Uchwała Komitetu Centralnego ZSRR i Rady Ministrów w sprawie poprawy pracy planistycznej i wzmocnienia stymulacji ekonomicznej produkcji przemysłowej, 1965), a "przedsiębiorstwa otrzymały prawo do rewizji własnych planów produkcji wyrobów po osiągnięciu porozumienia z konsumentami (odbiorcami zamówień)", a "plany powinny opierać się na zamówieniach konsumentów", rozszerzając w ten sposób "niezależność" i "autonomię" przedsiębiorstw i promując swobodną działalność gospodarczą. Czy nie jest to odwzorowanie anarchii konkurencji i produkcji w monopolistycznym systemie kapitalistycznym?

Po drugie, "system pełnej rachunkowości gospodarczej" oznacza stosowanie kapitalistycznej zasady zysku. Jak już wcześniej analizowaliśmy, rachunkowość gospodarcza w określonym systemie społecznym jest zgodna z celem produkcji w danym społeczeństwie. Kapitalistyczna rachunkowość gospodarcza podlega podstawowym prawom ekonomicznym kapitalizmu i ma na celu zwiększenie wartości kapitału i wydobycie zysków; jej celem nie jest oszczędzanie pracy społecznej i wytwarzanie większej wartości użytkowej w celu zaspokojenia potrzeb społecznych. Socjalistyczna rachunkowość gospodarcza jest podporządkowana podstawowym prawom ekonomicznym socjalizmu i ma na celu szybszy i bardziej oszczędny rozwój produkcji socjalistycznej w celu zapewnienia większej wartości użytkowej dla zaspokojenia rosnących potrzeb państwa i ludu. Wytwarzanie wartości, oszczędzanie czasu pracy i zapewnianie akumulacji dla państwa są podporządkowane wyżej wymienionym celom produkcji. Gdy dochodzi do sprzeczności między wartością a wartością użytkową, to strona wartości użytkowej musi być podporządkowana przede wszystkim potrzebom społeczeństwa. Oznacza to, że jeśli społeczeństwo potrzebuje jakiegoś produktu, to należy go aktywnie wytwarzać, nawet jeśli jego produkcja może przynieść straty. Ale w "systemie pełnej

rachunkowości gospodarczej", w którym "rubel decyduje o wszystkim" (Leningradskaja Prawda, 8 kwietnia 1967 r.), chodzi przede wszystkim o zarabianie pieniędzy. Radziecka grupa zdrajców i ich imperialistyczni ekonomiści mocno naciskają: "Najważniejszymi sumarycznymi wskaźnikami działalności finansowej przedsiębiorstwa są zysk i rentowność." Rachunkowość wartości stała się główną sprzecznością rachunkowości gospodarczej, a cała działalność produkcyjna i gospodarcza przedsiębiorstwa obraca się wokół "młyna" zysku. Przedstawiając cel produkcji kapitalistycznej, Marks powiedział: **"Produkcja wartości dodatniej, czyli zarabianie pieniędzy, jest absolutnym prawem tego sposobu produkcji".** ③ To właśnie zasada zysku kapitalizmu rządzi "systemem pełnej rachunkowości gospodarczej" radzieckiego rewizjonizmu.

Odkąd zysk stał się "najważniejszym wskaźnikiem sumacyjnym", dążenie do zysku stało się najwyższym celem produkcji, a wszystkie działania biznesowe przedsiębiorstwa muszą być podporządkowane temu celowi. Z tego powodu konieczne było zwiększenie autonomii przedsiębiorstwa (lub "Konsorcjum produkcyjnego na zasadach rachunkowości gospodarczej") to samo odnosi się do następujących kwestii. Z tą większą władzą, biurokratyczna monopolistyczna burżuazja przedsiębiorstwa może dążyć do zysków przy pomocy wszelkiego rodzaju pozbawionych skrupułów środków. Tak właśnie się stało.

> Dziennik "Sowieckiego Komunisty" z 1970 roku wyznał: "Niektóre przedsiębiorstwa starają się ..... zwiększyć swoje zyski, produkując takie wyroby, które są dla nich bardziej opłacalne, lub eliminując z produkcji te wyroby, które są nieopłacalne (choć bardzo potrzebne gospodarce narodowej). " Radziecka gazeta "Ekonomia" wyznała, że Saratowska fabryka naczyń emaliowanych planowała wyprodukować w 1970 roku 147 tysięcy garnków o pojemności od 1,5 do 5,5 litra, ale z powodu niskiej opłacalności tego produktu wyprodukowano tylko 47 200. Jednocześnie jednak, w celu uzyskania premii, podwojono produkcję dużych garnków i patelni, które wymagały mniejszego nakładu pracy. Rezultatem tego było spiętrzenie dużych wyrobów emaliowanych, podczas gdy ludzie nie mogli kupić potrzebnych im małych wyrobów emaliowanych.

---

① Uchwała Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego (Bolszewicy) z dnia 5 grudnia 1929 r. w sprawie usprawnienia organów zarządzających w przemyśle.

② "Aktualne zadania władzy radzieckiej". Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 506-507.

③ Marks; Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 679.

Nawet jeśli cena produktu jest ujednolicona, przedsiębiorstwo może ustalić własne ceny pod pretekstem "jednorazowych tymczasowych negocjacji". W rezultacie, samowolna inflacja cen stała się znaczącym sposobem na czerpanie zysków.

> W radzieckiej gazecie "Socjalistyczny Przemysł" z 23 maja 1970 roku ujawniono, że wiele fabryk mebli w wielu przypadkach podnosiło ceny hurtowe i detaliczne bez żadnych podstaw i sprzedawało swoje produkty po samowolnie ustalonych cenach. W wyniku samowolnych podwyżek cen trzydzieści sześć fabryk mebli należących do Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego osiągnęło w 1969 roku dodatkowe zyski w wysokości prawie pięciu milionów rubli, a w maju 1969 roku radziecka gazeta "Ekonomia" wyznała, że "jedna obowiązująca tymczasowa cena hurtowa z reguły gwarantowałaby nieuzasadnienie wysoki poziom rentowności". W jednym przypadku fabryka elektryczna w Szymkencie wyprodukowała produkty, które były częścią tymczasowej ceny hurtowej gdzie rentowność była siedmiokrotnie wyższa niż rentowność całej produkcji fabryki. Z tego powodu wiele przedsiębiorstw od dawna klasyfikuje dużą liczbę produktów jako "ceny tymczasowe", na których mogą osiągać nadmierne zyski. Gazeta "Ekonomia" przyznała, że w samej tylko Generalnej Dyrekcji Przemysłu Kablowego Ministerstwa Podzespołów Elektrycznych ZSRR było aż 500 produktów tzw. "ceny tymczasowej".
>
> W Związku Radzieckim powszechne było również stosowanie tzw. ‘nowych produktów’ w celu ukrytego podnoszenia cen towarów konsumpcyjnych i czerpania z tego zysków. Według wydania: "Gospodarka Planowa Związku Radzieckiego", nr 2, 1972: "Każdego roku władze cenowe zatwierdzają ponad pół miliona nowych produktów dla ludowych dóbr konsumpcyjnych". Na przykład, radio półprzewodnikowe marki "Góral", które pierwotnie kosztowało 17 rubli za sztukę, stało się tak zwanym "nowym produktem" z nową obudową, co podniosło cenę do 27 rubli.

Przedsiębiorstwa radzieckie mogą decydować o zwalnianiu własnych pracowników i ustalaniu własnych płac, co pozwala im "oszczędzać na kosztach produkcji" w taki sam sposób, jak przedsiębiorstwom kapitalistycznym, mogą też zwiększać wartość poprzez zwiększanie wyzysku pracowników.

> Tak zwany "eksperyment Szekino*", który promuje Związek Radziecki, jest sposobem na zwiększenie wyzysku pracowników poprzez zwalnianie ich bez zezwolenia, jak to się dzieje w przedsiębiorstwach kapitalistycznych. Według radzieckiej gazety "Praca", tylko w Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej

> Republice Radzieckiej w dwustu dziewięćdziesięciu dwóch przedsiębiorstwach, które "pracują według schematycznego wzoru", do 1 lipca 1973 roku zwolniono 70 tysięcy osób, z których zdecydowana większość została zwolniona w bezpośrednim lub pośrednim związku ze zwiększeniem intensywności pracy robotników. W Związku Radzieckim samowolne zwalnianie pracowników przez biurokratyczną monopolistyczną burżuazję oraz przymusowe "dobrowolne rozstania" pracowników, którzy nie mogli znieść ciężkich warunków pracy, były tak powszechne, że stały się poważnym zjawiskiem rotacji pracowników. Według radzieckiego czasopisma "Praca Socjalistyczna", w 1972 roku 20 procent całej siły roboczej w przemyśle, czyli prawie sześć milionów ludzi, zostało zwolnionych z sektora przemysłowego.

Wprowadzenie przez radziecki rewizjonizm systemu pełnej rachunkowości gospodarczej i ogromna chęć zysku, która nieuchronnie uniemożliwiła przyjęcie nowych technologii, spowodowała ogromne marnotrawstwo pracy społecznej, utrudniła rozwój społecznych sił wytwórczych i w pełni ujawniła skorumpowaną naturę socjal-imperializmu.

> W artykule opublikowanym w radzieckim czasopiśmie "Pieniądze i Kredyt" przyznano, że w 1969 roku realna stopa rentowności przemysłu radzieckiego była o 40% wyższa niż normalnie, w przemyśle narzędziowym nawet 1,9 raza wyższa, a w telekomunikacyjnym 1,6 raza wyższa. Tak wysokie wskaźniki rentowności "podważają zbiorowy interes przedsiębiorstw w unowocześnianiu ich produktów". Radziecka gazeta "Prawda" stwierdziła: "Jeśli nowe procesy, nowe technologie i unowocześniony sprzęt zostaną przyjęte, produkcja zostanie zmniejszona na pewien okres czasu, premie i zyski zostaną zmniejszone, a to będzie katastrofą dla liderów biznesu", a zatem "bramy fabryk są zablokowane jak zapora, aby zapobiec przedostawaniu się nowych technologii". W radzieckim czasopiśmie "Komunista" ujawniono, że "stosunkowo tania siła robocza hamuje rozwój postępu technicznego, ponieważ z punktu widzenia poprawy wskaźników rentowności bardziej opłacalne wydaje się wykorzystanie pracy fizycznej niż zastępujących ją maszyn." Praca fizyczna stanowi obecnie ponad połowę przemysłu radzieckiego. Czasopismo "Pieniądze i Kredyt" ujawnia również, że według analizy ponad stu zakładów budowy maszyn w Moskwie, Leningradzie i na Uralu Środkowym, wskaźnik rentowności wynosił 30 procent, gdy wartość wyrobów wyprodukowanych według nowej technologii stanowiła 10 procent produktu brutto, ale spadał do 8-10 procent, gdy udział

> wyrobów wyprodukowanych według nowej technologii wynosił 50 procent. Z powodu pogoni za wysokimi zyskami i premiami, przedsiębiorstwa z pewnością niechętnie kupują i wykorzystują nowe technologie. W dzisiejszym Związku Radzieckim brak przyjęcia i rozpowszechnienia nowych technologii oraz sztuczne hamowanie rozwoju produktywności nie są bynajmniej zjawiskami odosobnionymi, lecz poważnym problemem, który dominuje w społeczeństwie radzieckim.

Po trzecie, "system pełnej rachunkowości gospodarczej", jest systemem, który wzmocnił wyzysk ludzi pracy w Związku Radzieckim.

W przedsiębiorstwach prowadzących "pełną rachunkowość gospodarczą" przyjęto tzw. metodę "podziału zysku", zgodnie z radzieckim "kodeksem" "pewien procent wypracowanego zysku stawia się do dyspozycji przedsiębiorstwa", a resztę przekazuje się do dyspozycji państwa, biurokratycznej monopolistycznej burżuazji.

Zysk z wkładu przedsiębiorstwa tworzy fundusz stymulacji gospodarczych. Jest on stosowany głównie jako bodziec materialny. Im większy zysk, tym większy fundusz stymulacji materialnych dla przedsiębiorstwa.

A zatem, do kogo należy ten fundusz stymulacyjny dla przedsiębiorstw i do czyich kieszeni głównie trafia?

W radzieckim "kodeksie" zapisano, że prawo do rozdzielania premii należy do kierownictwa. Ponieważ biurokratyczna monopolistyczna burżuazja przedsiębiorstwa miała prawo do rozdzielania premii, było rzeczą naturalną, że premie zostały w dużej mierze przez nią zawłaszczone.

> Jak pisze radziecki rewizjonizm w czasopiśmie "Problemy Ekonomiczne": W około 700 badanych przedsiębiorstwach fabrycznych robotnicy, którzy stanowią 80-90% załogi przedsiębiorstwa, otrzymali tylko 18% premii, podczas gdy bardzo mała liczba kierowników, dyrektorów fabryk i nieliczny personel techniczny zgarnęli 82% premii. W niektórych fabrykach premie przyznawane pracownikom były jeszcze mniejsze i stanowiły zaledwie 0,3 do 0,8% całego funduszu stymulacyjnego. Pracownicy ze złością zwrócili uwagę, że "nowy system" charakteryzuje się tym, że pracownicy będą realizować swoje plany, a liderzy otrzymają za to premie".

System "pełnej rachunkowości gospodarczej" w Związku Radzieckim zachęcał biurokratyczną monopolistyczną burżuazję, dużą i małą, do rozszerzania i umacniania burżuazyjnej władzy prawnej oraz do wywłaszczania owoców pracy narodu radzieckiego. Wykorzystywali oni również premie i inne sposoby aby

wykupić i utrzymać mniejszość robotniczej arystokracji, pogłębiając podziały klasowe w społeczeństwie radzieckim.

System "pełnej rachunkowości gospodarczej" jest więc narzędziem radzieckiej biurokratycznej monopolistycznej burżuazji do odrodzenia kapitalizmu. Odzwierciedla on stosunki produkcji biurokratycznego kapitalizmu monopolistycznego: zmienia stosunki między przedsiębiorstwami socjalistycznymi a państwem w zimne stosunki pieniężne (tj. stosunki podziału zysku) ① ; zmienia socjalistyczne stosunki współpracy między przedsiębiorstwami w antagonistyczne stosunki konkurencji oraz zmienia socjalistyczne stosunki wewnątrz przedsiębiorstw w wyzyskujące i eksploatacyjne stosunki pracy. Radziecka biurokratyczna monopolistyczna burżuazja przejęła kontrolę nad rachunkiem gospodarczym i obliczyła, że wzbogaci się, zuboży ludzi pracy i stworzy najbardziej nieokiełznane marnotrawstwo w społeczeństwie jako całości. Sprzeczność ta może zostać rozwiązana dopiero po triumfie drugiej socjalistycznej rewolucji proletariatu radzieckiego.

---

① Artykuł 9 radzieckiego Regulaminu Socjalistycznych Państwowych Przedsiębiorstw Produkcyjnych: "Państwo nie odpowiada za zobowiązania przedsiębiorstwa, ani przedsiębiorstwo nie odpowiada za zobowiązania państwa". Jeden z naczelników Związku Radzieckiego powiedział: "Rozwój metody ekonomicznego kierowania przemysłem spowodował zmianę charakteru wzajemnych stosunków między przedsiębiorstwem a samymi władzami wyższymi. Należy odejść od zwyczajowego poglądu, że we wzajemnych stosunkach między kierowniczymi organami gospodarczymi a przedsiębiorstwem ten pierwszy ma tylko prawa, a ten drugi tylko obowiązki" (radziecka gazeta "Prawda", 28 września 1965 r.).

Dopisy Tłumacza:

* Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Kombinatu Chemicznego Szekino

Część III: Socjalistyczny proces obiegu

Rozdział 8 Wymiana towarowa w społeczeństwie socjalistycznym

Sekcja I. Stosunki wymiany w społeczeństwie socjalistycznym i ich charakterystyka

Kilka rodzajów stosunków wymiany w społeczeństwie socjalistycznym

Środki produkcji i konsumpcji zużyte w procesie socjalistycznej produkcji i reprodukcji muszą przejść przez proces obiegu, aby uzyskać rekompensatę w postaci fizycznej i w postaci wartości. W przeciwnym razie reprodukcja nie może być kontynuowana. Tak więc, po wstępnej analizie socjalistycznego procesu produkcji, przechodzimy do analizy socjalistycznego procesu obiegu.

Socjalistyczny proces obiegu jest nadal procesem wymiany towarowej. Wymiana towarowa jest ważną pożywką dla rozwoju kapitalizmu i burżuazji. W systemie socjalistycznym pojawienie się nowej burżuazji i działania elementów kapitalistycznych w partii na rzecz odrodzenia kapitalizmu są nierozerwalnie związane z wymianą towarową. W jaki sposób wymiana towarowa w socjalizmie opartym na własności publicznej może być ekonomiczną podstawą dla powstania kapitalizmu i burżuazji? Jeśli wymiana towarowa ma być ekonomiczną podstawą dla powstania kapitalizmu i burżuazji, to dlaczego społeczeństwo socjalistyczne zachowuje wymianę towarową? W jaki sposób państwo socjalistyczne pod dyktaturą proletariatu może walczyć z kapitalizmem i burżuazją oraz posuwać naprzód społeczeństwo socjalistyczne w warunkach wymiany towarowej? Aby wyjaśnić te kwestie, należy najpierw przeanalizować różne rodzaje stosunków wymiany, które istnieją w społeczeństwie socjalistycznym.

Po tym, jak socjalistyczna transformacja w zakresie własności środków produkcji została w znacznym stopniu zakończona, w społeczeństwie socjalistycznym nadal istnieją trzy rodzaje stosunków wymiany.

Pierwsza kategoria, to stosunki wymiany między różnymi właścicielami w ramach socjalistycznej gospodarki publicznej. Wymiana towarowa między socjalistyczną gospodarką państwową [wszechstronną] a gospodarką kolektywną (w tym wymiana między członkami gmin wiejskich a handlem państwowym) oraz wymiana towarowa między jedną gospodarką kolektywną a inną gospodarką kolektywną są stosunkami wymiany tego typu.

Na obecnym etapie w Chinach produkcja przemysłowa prowadzona jest głównie przez przedsiębiorstwa będące własnością państwa, natomiast produkcja rolna prowadzona jest głównie przez gminy wiejskie będące własnością kolektywną.

Państwowy sektor przemysłowy potrzebuje żywności, artykułów spożywczych i różnych surowców rolnych produkowanych przez gminy wiejskie, a gminy wiejskie potrzebują maszyn rolniczych, nawozów, pestycydów i innych środków produkcji oraz różnych środków konsumpcji produkowanych przez państwowy sektor przemysłowy. Pomiędzy gospodarką państwową a gospodarką kolektywną, w celu uzyskania produktów potrzebnych każdemu z nich, muszą zachodzić stosunki wymiany. Kiedy członkowie gmin ludowych udają się do państwowych sklepów, aby kupić artykuły przemysłowe codziennego użytku, to w rzeczywistości jest to również rodzaj wymiany między gospodarką państwową a gospodarką kolektywną.

Pomiędzy gospodarkami kolektywnymi gmin wiejskich istnieje potrzeba wymiany i transferu nadwyżek i niedoborów w zakresie nasion, zwierząt hodowlanych i gospodarskich. Gospodarki kolektywne na wszystkich szczeblach tej samej wiejskiej gminy ludowej, jak między gminnymi sieciami żywieniowymi, sieciami brygadowymi i sieciami zespołów produkcyjnych, a także między gminnymi warsztatami naprawy maszyn rolniczych, brygadowymi stacjami naprawy maszyn rolniczych i zespołami produkcyjnymi, również mają potrzebę wzajemnej wymiany i pozyskiwania od siebie określonych produktów. Dlatego też relacje wymiany towarowej muszą zachodzić między gospodarkami kolektywnymi różnych gmin wiejskich, a także między gospodarkami kolektywnymi wszystkich szczebli w ramach tej samej gminy.

Druga kategoria, to stosunki wymiany w ramach gospodarki socjalistycznej, w pełni państwowej. Obejmuje ona wymianę towarów między socjalistycznymi przedsiębiorstwami państwowymi oraz między socjalistycznymi przedsiębiorstwami państwowymi a ich pracownikami.

W socjalistycznym procesie produkcyjnym niektóre przedsiębiorstwa państwowe zajmują się produkcją środków produkcji, a inne produkcją środków konsumpcji. Przedsiębiorstwa państwowe zajmujące się produkcją środków konsumpcji, aby móc produkować, muszą uzyskać niezbędne środki produkcji od przedsiębiorstw państwowych produkujących środki produkcji. Przedsiębiorstwa państwowe zajmujące się produkcją środków produkcji muszą również pozyskiwać od siebie nawzajem środki produkcji, których potrzebują do prowadzenia swojej produkcji. W ten sposób pomiędzy przedsiębiorstwami państwowymi z konieczności dochodzi do stosunków wymiany w celu uzyskania materiałów, których każde z nich potrzebuje.

Państwo wypłaca pracownikom przedsiębiorstw państwowych, instytucji państwowych oraz sektora kultury, oświaty i zdrowia wynagrodzenie pieniężne zgodnie z socjalistyczną zasadą "od każdego według jego zdolności, każdemu

według jego pracy". Robotnicy otrzymują wynagrodzenie w pieniądzu i udają się do państwowych sklepów, aby kupić różne dobra konsumpcyjne. Ta wymiana dóbr między przedsiębiorstwami państwowymi a pracownikami jest w istocie stosunkiem wymiany między państwem a pracownikami.

Trzecia kategoria, to stosunki wymiany związane z pozostałościami gospodarki własności indywidualnej. Oprócz wymiany towarowej między poszczególnymi robotnikami oraz robotnikami i chłopami w pozostałościach przemysłu, rolnictwa i handlu indywidualnego, ten rodzaj wymiany odnosi się głównie do wymiany towarowej między chłopami a chłopami, między chłopami a mieszkańcami miast oraz między chłopami a sektorem handlowym.

W warunkach, w których członkowie gmin wiejskich utrzymują własne działki i rodzinne produkty uboczne, w celu wymiany ich na produkty, których potrzebują, sprzedają nadwyżki ze swoich działek i rodzinnych produktów ubocznych sektorowi handlowemu lub, zgodnie z przepisami państwowymi, bezpośrednio członkom gmin i mieszkańcom miast na targach wiejskich. Jest to również rodzaj stosunku wymiany.

Stanowi on bardzo niewielką część ogólnej dystrybucji towarów, ale na tym etapie jest nadal niezbędny. Sprzyja bowiem zwiększaniu dochodów członków i uzupełnianiu socjalistycznego rynku pewną ilością zasobów towarowych, a także zaspokajaniu potrzeb ludności miejskiej w zakresie artykułów spożywczych.

Trzy rodzaje wymiany w społeczeństwach socjalistycznych odzwierciedlają proces przekształcania się produktów pracy socjalistycznej z towarów w bezpośrednie produkty społeczne przyszłego komunizmu. Społeczeństwo kapitalistyczne to społeczeństwo, w którym produkcja towarowa i wymiana towarowa osiągnęły swój szczyt. Tam nie tylko wszystkie produkty pracy przybierają postać towarów, ale nawet praca robotników staje się towarem. Przyszłe społeczeństwo komunistyczne będzie takie, w którym produkcja i wymiana towarowa całkowicie zanikły. Wszystkie produkty pracy, w tym dobra konsumpcyjne i środki produkcji, będą wówczas przedmiotem bezpośredniej dystrybucji społecznej i nie będą już w postaci towarów. W społeczeństwach socjalistycznych w okresie przejściowym od społeczeństw kapitalistycznych do komunistycznych zachodzi proces przekształcania produktów pracy z towarów w bezpośrednie społeczne produkty komunizmu. Jest to wielowiekowy proces historyczny, ale początki tej transformacji można już dostrzec w trzech wyżej wymienionych kategoriach wymiany. Trzecim rodzajem wymiany, o którym mowa powyżej, jest wymiana towarowa oparta na własności prywatnej, która w swej naturze ma wiele wspólnego z wymianą towarową starego społeczeństwa. Pierwszym rodzajem wymiany jest wymiana towarów na bazie socjalistycznej

własności publicznej, która nie różni się zbytnio od wymiany towarów w starym społeczeństwie, ponieważ jest to wymiana towarów między różnymi właścicielami, ale odbywa się systematycznie na bazie socjalistycznej własności publicznej i różni się od wymiany towarów w kapitalizmie, który to jest w stanie całkowitej konkurencji i anarchii. Drugim rodzajem wymiany jest wymiana towarów w ramach powszechnej własności, która różni się nieco bardziej od historycznej wymiany towarów między różnymi właścicielami. Wymiana towarów między socjalistycznymi przedsiębiorstwami państwowymi nie zmienia zasadniczo własności produktów, które pozostają własnością państwa, ale zawiera już element bezpośredniej społecznej dystrybucji środków produkcji. W przypadku wymiany między państwem a robotnikami wymiana towarowa różni się od poprzedniej wymiany towarowej tym, że praca nie jest już towarem, a zawiera w sobie element bezpośredniej społecznej dystrybucji dóbr konsumpcyjnych.

Wszystkie trzy różne rodzaje wymiany w społeczeństwie socjalistycznym są wymianą pracy, choć formy wymiany i jej charakter są różne. Wymiana odpowiednich dóbr między przedsiębiorstwami państwowymi a gospodarką kolektywną jest wymianą odpowiedniej pracy między robotnikami a chłopami. Podobnie wymiana odpowiednich dóbr między przedsiębiorstwami państwowymi a gospodarką kolektywną jest również wymianą odpowiedniej pracy między robotnikami a chłopami. Wszystkie dobra są bowiem materializacją pracy. Ta wymiana pracy istnieje, nawet w społeczeństwie komunistycznym, tak długo, jak istnieją różne sektory gospodarki. Żaden sektor gospodarki nie może być bowiem całkowicie samowystarczalny, wytwarzając wszystkie dobra potrzebne temu sektorowi. Jednak w warunkach socjalistycznych wymiana pracy przybiera również formę wymiany towarowej, co komplikuje sprawę.

W warunkach socjalistycznych, z wyjątkiem niewielkiej resztki gospodarki indywidualnej, produkcja społeczna jako całość opiera się na dwóch socjalistycznych własnościach, a mianowicie na własności powszechnej i kolektywnej. Socjalistyczna własność publiczna jest niedoskonale rozwiniętą własnością publiczną z obrzędami lub śladami własności prywatnej, a produkcja oparta na tej własności publicznej, wytwarzane produkty i praca, która je tworzy, są zarówno bezpośrednio społeczne, jak i są obarczone obrzędami lub śladami własności prywatnej. Wszystkie przedsiębiorstwa będące własnością kolektywną są właścicielami swoich produktów. Wszystkie przedsiębiorstwa będące własnością powszechną są nie tylko właścicielami własnych produktów w stosunku do przedsiębiorstw będących własnością kolektywną, ale również, ze względu na względną niezależność swojej działalności, utrzymują "granicę ty i ja" pomiędzy innymi przedsiębiorstwami

będącymi własnością powszechną. W ten sposób przedsiębiorstwa socjalistyczne powiązane społecznym podziałem pracy mogą pozyskiwać produkty innych przedsiębiorstw tylko na drodze wymiany towarowej, w której wymiana cen jest równa.

W historii wymiany towarowej przeszliśmy przez dwa główne etapy. W warunkach prostej produkcji towarowej cały proces wymiany wyraża się w formule: towar* (W) - pieniądz (G) - towar (W). **"Ostatecznym celem tego obiegu jest konsumpcja, zaspokojenie potrzeb, krótko mówiąc, korzystanie z wartości".** ① W warunkach kapitalistycznej produkcji towarowej cały proces wymiany wyraża się w innej formule: pieniądz (G) - towar (W) - pieniądz (G). Ponieważ G na obu końcach tej formuły to pieniądz jako ogólny ekwiwalent, który jest jakościowo identyczny, ta formuła wymiany nie miałaby sensu, gdyby G na obu końcach formuły było równe. Dlatego wzór G-W-G, który ostatecznie musi być wyrażony jako wzór G-W-G', musi koniecznie mieć wzrost wartości, aby był znaczący. Tak więc formuła obiegu towarów, W-G-W w prostej gospodarce towarowej, musi z konieczności przekształcić się w formułę obiegu kapitału, G-W-G′, w warunkach kapitalistycznej gospodarki towarowej. Na to właśnie zwrócił uwagę Marks: **"Motywującym i determinującym celem tego obiegu jest sama wartość wymienna".** ② Oba rodzaje wymiany towarowej, odzwierciedlające różne stosunki społeczne i mające swoje odrębne cele, są rozróżniane co do samej swej istoty.

Jak przejawia się proces wymiany towarowej w warunkach socjalistycznych? Jest to pytanie, które często budzi zainteresowanie.

Ostateczny cel wymiany towarowej w warunkach socjalistycznych wydaje się być taki sam, jak w przypadku zwykłej produkcji towarowej: zaspokojenie potrzeb i wartość użytkowa. Jest ona jednak jakościowo różna od wymiany w ramach prostej produkcji towarowej. Prosta produkcja towarowa oparta jest na własności indywidualnej. Ogólnie rzecz biorąc, gospodarstwo domowe jest jednostką produkcyjną, a więc w procesie produkcji i wymiany jest na łasce prawa wartości, ze szczególnie ostrą polaryzacją. W społeczeństwie socjalistycznym, w którym produkcja towarowa opiera się na powszechnej i kolektywnej własności, w procesie produkcji i wymiany pojawia się prawo planowego i proporcjonalnego rozwoju, które jest w stanie regulować produkcję towarową i wymianę w skali całego kraju, podczas gdy zakres działania prawa wartości jest już bardzo ograniczony i, ogólnie rzecz biorąc, nie ma polaryzacji, jak w przypadku własności indywidualnej.

① ② Marks: Kapitał, t. 1, Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 171.

Ponadto potrzeby, które należy zaspokoić, są różne: zwykła produkcja towarowa zaspokaja potrzeby pojedynczego producenta; produkcja towarowa w społeczeństwie socjalistycznym zaspokaja potrzeby społeczeństwa.

Marks powiedział: **"Kapitalistyczny sposób zawłaszczania, a tym samym kapitalistyczna własność prywatna, która wyłania się z kapitalistycznego sposobu produkcji, jest pierwszym zaprzeczeniem indywidualnej, prywatnej własności opartej na własnej pracy. Ale produkcja kapitalistyczna, na mocy konieczności naturalnych procesów, powoduje negację samej siebie. Jest to negacja negacji. Negacja ta nie jest przywróceniem własności prywatnej, lecz przywróceniem własności indywidualnej na podstawie osiągnięć epoki kapitalistycznej, to znaczy na podstawie współpracy i wspólnego zawłaszczenia ziemi i środków produkcji wytworzonych przez samą pracę."** ① Członkowie społeczeństwa jako całości dzielą się środkami produkcji, świadomie wykorzystując swoje liczne indywidualne siły robocze jako jedną społeczną siłę roboczą, wspólnie produkując i konsumując, przy czym każdy członek społeczeństwa jest właścicielem produktu społecznego. W tym sensie własność społeczna jest w istocie powrotem do **"własności indywidualnej"**, ale na wyższym etapie. Na tym etapie procesu wymiany pracy społecznej, praca nie jest ani sprzedawana dla samego kupowania, ani kupowana dla samego sprzedawania; zarówno formuły W-G-W, jak i G-W-G′ znikną z historii; produkty nie będą już przekształcane w towary, a zatem nie będą już wyrażane jako wartości. Społeczeństwo realizuje proces produkcji i dystrybucji bezpośrednich produktów społecznych z własnych potrzeb. W społeczeństwie socjalistycznym, które nie osiągnęło jeszcze punktu, w którym wszystkie środki produkcji są własnością społeczeństwa jako całości, istnieją nadal dwa systemy własności publicznej. Przejmując wycinek procesu produkcyjnego przedsiębiorstwa w warunkach socjalistycznych możemy jeszcze dostrzec formę obiegu pieniężnego G-W-G′, ale nawet w tym wycinku obiegu realizuje się zwiększona ilość wartości, nie w postaci wartości dodatniej dla kapitału, wynikającej z przekształcenia pracy w towar, lecz w postaci nowej wartości tworzonej dla społeczeństwa przez robotników jako panów społeczeństwa - dochodu społecznego netto. Ta nowa wartość pozostaje dla zaspokojenia potrzeb robotników i dla dalszego rozszerzenia produkcji wartości użytkowej. Tak więc produkcja społeczna, rozpatrywana z punktu widzenia całego procesu produkcji socjalistycznej, jest zasadniczo produkcją typu W-G-W. W społeczeństwie socjalistycznym G-W-G′ jest tylko wycinkiem ogólnego obiegu pieniądza i nie istnieje w izolacji, będąc podporządkowanym W-G-W.

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 832.

Tak więc wymiana towarowa w warunkach socjalistycznych, którą można również określić jako wymianę w rozszerzonym, wyższym stadium prostej produkcji towarowej, ma tę wspólną cechę, że obie są W-G-W i towary sprzedaje się w celu zaspokojenia potrzeb, dla wartości użytkowej, i że obie są sprzedawane dla kupna. Tylko w warunkach socjalistycznych ta wymiana towarów w celu zaspokojenia potrzeb nie odbywa się dla dobra jednego gospodarstwa domowego, lecz dla dobra tysięcy gospodarstw, czyli dla zaspokojenia potrzeb państwa i ludu.

Jednak **"produkcja towarowa i rozwinięty obieg towarowy, czyli handel, są historycznymi warunkami powstania kapitału".** ① Społeczeństwo socjalistyczne, które wyłoniło się ze społeczeństwa kapitalistycznego, będzie wytwarzać kapitalizm i burżuazję tak długo, jak długo będzie istniał w nim obieg towarowy, czyli W-G-W. Oznacza to, że w pewnych warunkach wymiana towarów mająca na celu realizację wartości użytkowej, tj. W-G-W, przekształci się również w G-W-G′ której celem jest dążenie do uzyskania wartości dodatniej, podporządkowując obieg W-G-W obiegowi G-W-G′ i przekształcając w ten sposób pieniądz w kapitał. Dzieje się tak dlatego, że wymiana towarów, niezależnie od ich rodzaju, polega na urzeczywistnieniu wartości towaru. Wartość towaru jest określana przez ilość niezbędnej pracy, tj. społecznie niezbędnego czasu pracy, poświęconego na produkcję tego towaru. Tutaj ujawnia się wartość jako ucieleśnienie burżuazyjnej władzy prawnej. W celu urzeczywistnienia wartości towaru pojawia się "mania pogoni za wartością", która zasadniczo jest zaprzeczeniem celu socjalistycznej produkcji i wymiany który polega na wykorzystaniu wartości użytkowej. Zorientowane na zysk, spekulacje i innego rodzaju zjawiska, które występują w socjalistycznym procesie wymiany towarowej, w rzeczywistości realizują proces transformacji od W-G-W do G-W-G′, nadając temu ostatniemu niezależne znaczenie. Po zakończeniu tej transformacji praca zostaje zredukowana z powrotem do towaru, pieniądz zostaje przekształcony z powrotem w kapitał, a kapitalizm zostaje przywrócony. Taką właśnie drogę do przywrócenia kapitalizmu w procesie wymiany towarowej przebyła radziecka grupa zdrajców.

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 167.

Burżuazyjna władza prawna w stosunkach wymiany

Ponieważ wymiana w społeczeństwie socjalistycznym nadal przybiera formę wymiany towarowej, burżuazyjna władza prawna musi istnieć. Dalsza analiza i zrozumienie istnienia burżuazyjnej władzy prawnej w stosunkach wymiany społeczeństwa socjalistycznego oraz świadome ograniczenie jej w ramach dyktatury proletariatu ma ogromne znaczenie dla ciągłego doskonalenia stosunków wymiany społeczeństwa socjalistycznego i stworzenia warunków do stopniowego przejścia w przyszłości do bezpośredniej dystrybucji produktów w społeczeństwie komunistycznym.

Prawem wymiany towarowej jest prawo równowartości. Marks powiedział: **"Wymiana towarowa jest, w swej czystej postaci, wymianą ekwiwalentów".** ① Oznacza to, że towary są zasadniczo wymieniane według ilości społecznie niezbędnej pracy, którą zawierają, czyli według wartości. Na pozór może się to wydawać równe, ale w rzeczywistości jest nierówne. W społeczeństwach kapitalistycznych to właśnie na podstawie zasady wymiany ekwiwalentów kapitaliści kupują pracę robotników, wydobywając w ten sposób ich nieodpłatną pracę. Warunki produkcji różnią się między kapitalistami a drobnymi producentami; przedsiębiorstwa kapitalistyczne z wysokim kapitałem i nowoczesnym wyposażeniem technicznym zużywają o wiele mniej siły roboczej do wytworzenia tego samego towaru niż drobni producenci, a jednak wymiana towarów może się odbywać tylko według tej samej miary społecznie niezbędnej siły roboczej, co nieuchronnie prowadzi do nierówności dochodów; do polaryzacji w rodzaju: grube ryby zjadają małe ryby, a małe ryby zjadają krewetki. Jest całkiem jasne, że prawo równowartości w ekwiwalencie, burżuazyjne prawo prawne, w rzeczywistości zawiera w sobie nierówność, która faworyzuje burżuazję ze szkodą dla robotników; wielką burżuazję ze szkodą dla drobnomieszczaństwa. Burżuazja XVIII i XIX wieku, w obronie burżuazyjnych praw prawnych, atakowała system feudalny pod politycznym hasłem żądania sprawiedliwości i równych praw. Engels zauważył, że **"praca określa wartość towarów, a produkty pracy są swobodnie wymieniane między właścicielami towarów o równych prawach według owej miary wartości, są to - jak dowiódł Marks - fundamenty rzeczywistości, na których zbudowana jest cała polityczna, prawna i filozoficzna ideologia współczesnej burżuazji."** ②

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 180-181.

② Fryderyk Engels: "Marks i Rodbertus". Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 21, s. 210

W społeczeństwie socjalistycznym, gdzie ustanowiono socjalistyczny system własności publicznej, robotnicy są panami środków produkcji i nie sprzedają swojej pracy jako towaru, a w tym względzie burżuazyjne prawa prawne nie są już uznawane przez społeczeństwo. Jednak jeśli chodzi o produkty w ogóle, to są one nadal wymieniane jako towary. Chociaż warunki produkcji różnią się w zależności od jednostki produkcyjnej, a rzeczywisty czas poświęcony na wytworzenie tego samego produktu jest różny, to zasadniczo ta sama ilość społecznie niezbędnej pracy musi nadal podlegać wymianie. Na przykład, w przypadku zakupu towarów, sektor handlowy nie może mieć różnych cen dla każdej jednostki produkującej ten sam produkt, tylko dlatego, że warunki produkcji tych jednostek są różne, może tylko używać cen ustalonych przez państwo. Oznacza to, że przy zakupie towarów państwo uznaje jedynie ilość pracy społecznie niezbędnej do wytworzenia danego towaru, ale nie uznaje różnego czasu pracy faktycznie poświęconego przez każdą jednostkę produkcyjną, co działa jako bodziec dla przedsiębiorstw zacofanych, ale przynosi różne dochody jednostkom o różnych warunkach produkcji. Na przykład w przypadku zakupu produktów rolnych i ubocznych państwo stosuje obecnie metodę "nagradzanie za przekroczenie normy sprzedażowej i nadwyżkę marży**", co również przynosi różne dochody jednostkom o różnych warunkach produkcji. Ten sposób skupowania produktów różnych jednostek produkcyjnych według jednolitej skali nadal jest odzwierciedleniem władzy burżuazyjnego prawa.

Towary są wymieniane przy użyciu pieniądza jako pośrednika. Wartość towaru wchodzącego do wymiany jest również wyrażona w postaci ceny. Ze względu na sprzeczność między podażą a popytem na towary, zasada równowartości **"istnieje tylko w uśrednieniu, a nie w każdym indywidualnym przypadku".** ① W żadnym społeczeństwie nie jest możliwe osiągnięcie ekwiwalencji w każdej wymianie towarowej, osiągnięcie całkowitej spójności między ceną a wartością. Fakt, że cena towaru odbiega od jego wartości, że towary o tej samej wartości są sprzedawane na rynku po różnych cenach, jest kolejnym przejawem burżuazyjnej władzy prawnej w wymianie towarowej.

W społeczeństwach kapitalistycznych, w warunkach konkurencji i anarchii produkcji, tendencja do wymiany ekwiwalentów może przejawiać się jedynie poprzez fluktuacje cen rynkowych, poprzez stałe odchylenia cen, czasem powyżej, a czasem poniżej wartości. W społeczeństwie socjalistycznym towary wymieniane w handlu rynkowym również doświadczają wahań cen, które są albo wysokie, albo niskie. Na rynku planowanym ceny towarów nie kształtują się spontanicznie na rynku konkurencyjnym, lecz są ustalane przez władze państwowe w sposób planowy. Jednak ceny różnych towarów ustalone w planie również w różnym stopniu

odbiegają od wartości. Jednostki produkcyjne tych towarów, których ceny są wyższe od ich wartości, są w stanie zarobić więcej w zamian; i w odwrotnym przypadku, są w stanie zarobić mniej, co powoduje faktyczną nierówność.

Istnienie burżuazyjnego prawa w socjalistycznej wymianie jest nieuniknione. Socjalistyczne państwo pod dyktaturą proletariatu, zgodnie z interesami proletariatu, musi go również wykorzystać w służbie budownictwa socjalistycznego. Ale burżuazyjne prawo do wymiany towarowej jest także glebą, z której wyrastają kapitalizm i burżuazja.

W historii ludzkości, od czasu pojawienia się trzeciego wielkiego podziału pracy w społeczeństwie, powstała klasa kupiecka. **"Nie uczestnicząc w ogóle w produkcji, lecz zawładnąwszy całkowicie kierownictwem produkcji i podporządkowawszy sobie ekonomicznie producentów, stała się niezbędnym pośrednikiem między każdymi dwoma producentami i wyzyskiwała ich obu".** ② Wraz z uformowaniem się tej prawdziwej społecznej klasy pasożytniczej, system towarowy oparty na własności prywatnej został ostatecznie uformowany. Późniejszy kapitalizm i burżuazja również wyłoniły się z polaryzacji producentów drobnych towarów poprzez inkubację sfery obiegowej. To historyczne zjawisko jest godne uwagi i mówi nam, że tak długo, jak istniał system wymiany towarowej, istniała gleba dla powstania kapitalizmu i burżuazji.

W społeczeństwie socjalistycznym poszczególni chłopi i rzemieślnicy weszli na drogę kolektywizacji, ale każde przedsiębiorstwo kolektywne jest nadal własnością różnych właścicieli; ponieważ wyposażenie techniczne i warunki naturalne każdej kolektywnej jednostki produkcyjnej są różne, ilość pracy potrzebnej do wyprodukowania tego samego towaru jest różna, a dochód przynoszony każdej kolektywnej jednostce produkcyjnej w warunkach równej wymiany jest różny, co rodzi różnicę między zespołami biednymi i bogatymi. Rozbieżność między ceną a wartością różnych produktów rolnych stanowi ekonomiczną podstawę kapitalistycznej tendencji do pogoni za produktami droższymi i bardziej opłacalnymi. Jednocześnie chłopi kolektywni zachowują niewielką ilość ziemi i rodzinnych produktów ubocznych; w społeczeństwie istnieje również niewielka liczba indywidualnych pracowników nierolniczych.

---

① Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, Wydanie z 1972 r., s. 11.

② Engels, 'Pochodzenie rodziny, własności prywatnej i państwa'. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 162.

W tych okolicznościach nie można było natychmiast wyeliminować zwyczajowych sił drobnych producentów i indywidualnych pomysłów części bogatych chłopów na wzbogacenie się. Niektórzy z nich, z poważnymi kapitalistycznymi ideami, wykorzystają burżuazyjną władzę prawną w wymianie towarowej, aby 'zrobić fale' w handlu rynkowym, lub wykorzystają sprzeczność między podażą a popytem w wymianie towarowej, aby zaangażować się w dalekosiężny handel, spekulację i inne kapitalistyczne działania.

W przypadku socjalistycznych przedsiębiorstw państwowych wprowadzenie równowartości przyniesie również różne dochody różnym jednostkom przedsiębiorstw państwowych ze względu na różny stan wyposażenia technicznego i zarządzania przedsiębiorstwem oraz różną ilość pracy wykorzystywanej do produkcji towarów. Te różne dochody nie prowadziłyby do różnic w dochodach indywidualnych, gdyby wszystkie były płacone państwu do wykorzystania do jego dyspozycji. Będzie to jednak miało wpływ na to, jak dobrze te przedsiębiorstwa państwowe realizują swoje cele w zakresie zysku. W przypadku, gdy ceny towarów odbiegają od wartości, niektóre przedsiębiorstwa odejdą od celu socjalistycznej produkcji i zorganizują produkcję towarową i wymianę towarową wyłącznie na podstawie kosztów, ceny i zysku, dążąc jednostronnie do osiągnięcia celów produkcji i sprzedaży poprzez; wytwór głównych towarów kosztem mniejszych towarów; wytwór części ciężkich kosztem części lekkich. Jeżeli zwycięży linia rewizjonistyczna, przedsiębiorstwa będą realizować politykę zorientowaną na zysk, lekceważąc potrzeby kraju i ludzi, i będą wykonywać dużo pracy dla dużych zysków, mało pracy dla mniejszych zysków i żadnej pracy dla braku zysku. Będą one ignorować potrzeby państwa i ludzi, będą robić wszystko dla zysku i nic bez zysku, pomijając towary, których ludzie potrzebują najbardziej pilnie, a specjalizując się w tych, które kosztują więcej niż są warte, aby osiągnąć większy zysk. Jeśli ten rozwój będzie kontynuowany, socjalistyczne stosunki produkcji zostaną przekształcone w kapitalistyczne stosunki produkcji.

Zasada wymiany towarowej wkracza również w życie polityczne partii i państwa. Burżuazja wewnątrz partii nieuchronnie wykorzysta swoją władzę, aby zmienić zdrowe życie polityczne partii i państwa zgodnie z zasadą wymiany towarowej, przekształcając stosunki między ludźmi w **"nagie stosunki interesów"** i w **"zimne i bezwzględne 'transakcje gotówkowe'",** ① a nawet traktując siebie jako ‘towar’ i żądając wysokiej ceny od Partii i ludzi.

① Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 253.

Dlatego wymiana towarowa w społeczeństwie socjalistycznym, w swej formie i treści, jest podłożem dla powstania kapitalizmu i burżuazji, niewiele różni się od starego społeczeństwa, i musi być ograniczona pod dyktaturą proletariatu, który nie może stracić czujności.

Radziecka grupa zdrajców i ich imperialistyczni ekonomiści, realizując swoją rewizjonistyczną linię odbudowy kapitalizmu, usilnie zaprzeczali, jakoby towarowy system wymiany był pozostałością starego społeczeństwa.

Od czasu dojścia Breżniewa do władzy, radziecka ekonomia zintensyfikowała gloryfikację systemu towarowego, aby dopasować się do rewizjonistycznej linii tak zwanych "reform gospodarczych" i zaatakować poprawny pogląd, że system towarowy w społeczeństwie socjalistycznym ucieleśnia obrzędy lub ślady starego społeczeństwa, mówiąc, że ten pogląd jest "główną przeszkodą dla poprawnego zrozumienia stosunków towarowo-pieniężnych w systemie socjalistycznym" i musi zostać "przezwyciężony". Próbowali również rozpowszechniać mit, że stosunki towarowo-pieniężne w systemie socjalistycznym nie dadzą podstaw do powstania kapitalizmu i burżuazji, mówiąc, że "wykorzystanie stosunków towarowo-pieniężnych nie może prowadzić do osobistego wzbogacenia się i powstania elementów kapitalistycznych". Celem tego było ukrycie zbrodniczej rzeczywistości przywrócenia kapitalizmu w Związku Radzieckim i stworzenie teoretycznej podstawy dla wyzysku radzieckich ludzi pracy przez małą grupę biurokratycznej monopolistycznej burżuazji.

Dopisy Tłumacza:

* W/G - Z języka Niemieckiego, W odnosi się do ‘Ware’ czyli ‘towar’ a G do Geld czyli ‘pieniądz’.

** Nadwyżka marży

Dopłata marży z tytułu nadwyżki zakupów jest zachętą w postaci marży stosowanej wobec rolników sprzedających produkty rolne w ilości przekraczającej planowaną opłatę wyrównawczą, była używana do stycznia 1985 r. Jest to forma planowanej ceny zakupu w Chinach. Niektóre z produktów rolnych, w odniesieniu do których zastosowano narzuty z tytułu nadwyżki zakupów, to zboże, bawełna i olej roślinny. W czterech przypadkach zastosowano zawyżone marże skupu w odniesieniu do zboża. W przypadku oleju roślinnego narzuty z tytułu nadwyżki zakupu wprowadzono dwukrotnie. Podwyżka cen skupu została wprowadzona dla bawełny od 1979 r. Opierała się ona na 15% wzroście ceny zakupu, a następnie 30% marży za nadwyżkę zakupu. Nadmierna marża na zakup była środkiem ekonomicznym podjętym przez państwo w celu zachęcenia rolników do zwiększenia upraw i sprzedaży w celu zwiększenia ilości skupowanych produktów rolnych.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E8%B6%85%E8%B4%AD%E5%8A%A0%E4%BB%B7/12617748

Sekcja II. Rola socjalistycznej wymiany towarowej oraz walka o ograniczenia i kontrograniczenia

Wspieranie produktywnego rozwoju i poprawa jakości życia ludzi

W procesie reprodukcji społecznej produkcja odgrywa decydującą rolę. Bez produkcji nie może być mowy o wymianie. Ponadto głębokość, szerokość i sposób wymiany składają się na materialną podstawę produkcji socjalistycznej wymiany towarowej. Przewodniczący Mao już w 1942 r. zauważył: **"Rozwój gospodarki i zabezpieczenie zaopatrzenia to ogólna polityka naszej pracy gospodarczej i finansowej."** ① Tylko wraz z rozwojem produkcji przemysłowej i rolnej może powstać wystarczająca ilość środków produkcji, aby zaspokoić potrzeby dalszego rozwoju produkcji i ekspansji budownictwa kapitałowego, i tylko wtedy może powstać wystarczająca ilość dóbr konsumpcyjnych, aby zaopatrzyć rynek i stale podnosić poziom życia mas. Bez rozwoju produkcji przemysłowej i rolnej nie da się prowadzić dobrej socjalistycznej wymiany towarowej.

Wymiana nie jest jednak bynajmniej negatywnym, pasywnym czynnikiem produkcji. Engels twierdził, że wymiana produktów jest **"ogólnie rzecz biorąc regulowana przez ruch produkcji",** ale **"działa ona również z kolei na ruch produkcji".** ② Dwie funkcje produkcji i wymiany **"ograniczają się wzajemnie w każdej chwili i wpływają na siebie tak bardzo, że można je nazwać poziomą i pionową koordynacją łuku ekonomicznego".** ③

Wymiana środków produkcji między przedsiębiorstwami będącymi własnością państwa pośredniczy w wymianie materiałów między różnymi regionami kraju, różnymi sektorami gospodarki narodowej i różnymi przedsiębiorstwami i stanowi ważną gwarancję umożliwiającą normalny przebieg produkcji i przyspieszenie jej rozwoju. Planowy i proporcjonalny rozwój gospodarki narodowej wymaga planowej dystrybucji środków produkcji między poszczególne sektory; planowa dystrybucja środków produkcji osiąga się poprzez planową wymianę środków produkcji. Planowa wymiana środków produkcji zgodnie z potrzebami produkcyjnymi, w odpowiednim czasie, pod względem jakości, ilości i różnorodności, odgrywa ważną rolę w promowaniu produkcji i rozwoju gospodarki narodowej.

---

① Problemy gospodarcze i finansowe okresu wojny Anty-Japońskiej. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza (1967), s. 846.

② Engels: "Do Condrada Schmitta (27 października 1890)". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972. s. 481.

③ Engels, "Anty-Dühring". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972.

Wymiana między dwoma socjalistycznymi gospodarkami publicznymi jest pomostem między rolnictwem a przemysłem, łącznikiem między produkcją a konsumpcją, ogniwem pośrednim między socjalistyczną gospodarką powszechnej własności a gospodarką własności kolektywnej, między miastami a wsią. Rolą tej wymiany jest wspieranie rozwoju produkcji przemysłowej i rolnej oraz zaspokajanie zapotrzebowania ludności na produkty przemysłowe i rolne. Sprawna wymiana produktów przemysłowych i rolnych sprzyja wspieraniu wzajemnego uzupełniania się produkcji przemysłowej i rolnej oraz obszarów miejskich i wiejskich, umacnianiu sojuszu robotniczo-chłopskiego i klasowych podstaw dyktatury proletariatu. Jak zauważył Lenin, **"wymiana towarowa to kryterium normalności wzajemnych stosunków między przemysłem a rolnictwem",** ① a **"wymiana produktów wielkiego (uspołecznionego) przemysłu na produkty chłopstwa to ekonomiczna istota socjalizmu, podstawa socjalizmu."** ②

Aby w pełni wykorzystać pozytywny wpływ socjalistycznej wymiany na produkcję i konsumpcję, należy prawidłowo rozwiązać różne sprzeczności występujące w procesie wymiany.

W procesie wymiany środków produkcji między socjalistycznymi przedsiębiorstwami państwowymi dochodzi masowo do sprzeczności między produkcją a potrzebami. Przepływ środków produkcji z przedsiębiorstw produkcyjnych do przedsiębiorstw konsumpcyjnych jest bardzo złożonym procesem. Środki produkcji wytwarzane przez jedno przedsiębiorstwo państwowe muszą być dostarczane do setek lub tysięcy przedsiębiorstw państwowych w celu ich zużycia; podobnie jedno przedsiębiorstwo państwowe musi być zaopatrywane w środki produkcji przez setki lub tysiące przedsiębiorstw państwowych; ponieważ istnieje wiele odmian, specyfikacji i modeli środków produkcji, brak głównych materiałów z pewnością uniemożliwi produkcję, nawet brak materiałów pomocniczych poważnie wpłynie na produkcję. W toku wysokiego tempa rozwoju socjalistycznej gospodarki narodowej produkcja środków produkcji rośnie na ogół szybciej niż produkcja środków konsumpcji, ale częstym zjawiskiem jest to, że ilość i jakość, odmiany i specyfikacje środków produkcji nie odpowiadają potrzebom szybkiego rozwoju budownictwa socjalistycznego. Ta sprzeczność między produkcją środków produkcji a zaspokojeniem potrzeb z konieczności przejawia się w sprzecznościach między szczeblem centralnym a lokalnym, między poszczególnymi sektorami gospodarki narodowej, między poszczególnymi regionami i między poszczególnymi przedsiębiorstwami państwowymi. W warunkach socjalistycznych, sprzeczności te nie są rozwiązywane przez samorzutne działanie prawa wartości w stanie konkurencji i anarchii produkcji, jak w społeczeństwach kapitalistycznych, lecz przede wszystkim

przez stworzenie określonego systemu gospodarki materiałowej i sformułowanie planów zaopatrzenia w środki produkcji, zgodnie z wymogami prawa planowego rozwoju gospodarki narodowej i zgodnie z zasadą "jednolitego kierownictwa, hierarchicznego zarządzania i podziału pracy". Praktyczne doświadczenie budownictwa socjalistycznego w Chinach pokazuje, że w procesie wymiany środków produkcji zawsze dochodzi do ostrej walki między dwiema klasami, dwiema drogami i dwiema liniami myślenia o tym, jak poradzić sobie ze sprzecznością między produkcją a potrzebami. Linia podejścia burżuazji partyjnej do tej sprzeczności polega albo na opowiadaniu się za "wolną przedsiębiorczością", albo za "dyktaturą zasad i przepisów". Rozwiązanie sprzeczności między produkcją a potrzebami w ten sposób nie tylko byłoby szkodliwe dla ścisłego związku między produkcją a zużyciem środków produkcji, lecz także niszczyłoby ten związek; nie tylko byłoby szkodliwe dla stałego doskonalenia współzależności między różnymi przedsiębiorstwami, regionami i sektorami oraz między centralnym a lokalnym sektorem gospodarki w wymianie środków produkcji zgodnie z zasadami socjalizmu, lecz także zniszczyłoby te współzależności i pozwoliłoby na mnożenie się współzależności kapitalistycznych.

Na długo przed rewolucją kulturalną Liu Shaoqi i zgraja Deng Xiaopinga starali się jak mogli by wdrożyć rewizjonistyczną linię "dużego monopolizmu" w systemie gospodarki materiałowej i zaangażowali się w "dyktaturę zasad i przepisów", która całkowicie związała ręce władzom lokalnym. W obiegu środków produkcji, zjawisko "cało-krajowej kontroli dostaw" i "cało-krajowej koordynacji" było produktem tej "dyktatury zasad i przepisów", co spowodowało poważny rozdźwięk między produkcją, zaopatrzeniem i zbytem, krępując entuzjazm lokalnych społeczności i przedsiębiorstw do rozwijania produkcji, podważając socjalistyczny system powszechnej własności i niszcząc produkcję. Rewolucja socjalistyczna i budownictwo socjalistyczne są sprawą milionów ludzi. Dyktatura "zasad i przepisów" zdławiła entuzjazm milionów ludzi dla socjalizmu. Jest to dyktatura burżuazyjna w imię wzmocnienia przywództwa centralnego jednolitego planu. Nauczanie Przewodniczącego Mao, że **"w ramach ujednoliconego planu rządu centralnego, więcej pracy powinno być wykonywane na poziomie lokalnym"** ③ jest potężną krytyką "dyktatury zasad i przepisów". Na podstawie krytyki "dyktatury zasad i przepisów" Chiny przeprowadziły reformę systemu gospodarki materiałowej zgodnie z zasadą "jednolitego przywództwa, hierarchicznego zarządzania i podziału pracy"; metoda "równowagi regionalnej, zróżnicowanego przydziału, przekazywania odmian i gwarantowanego zbytu w ramach jednolitego planu krajowego" została przyjęta w sposób zróżnicowany i systematyczny. Wymaga ona, aby przy założeniu

jednolitego planu krajowego i lokalnych gwarancji wkładu, więcej pracy wykonano na szczeblu lokalnym oraz aby surowce i sprzęt do produkcji w regionie były zrównoważone i dopasowane lokalnie. Prawidłowe wdrożenie tego podejścia sprzyja realizacji wielkiej strategicznej polityki Przewodniczącego Mao **"Przygotuj się na wojnę, przygotuj się na głód i przygotuj się dla mas***", wzmocnieniu jednolitego przywództwa Partii w pracy gospodarczej, stopniowemu tworzeniu systemów przemysłowych w różnych strefach współpracy, a nawet w wielu prowincjach, mobilizacji zarówno centralnego, jak i lokalnego entuzjazmu oraz radzeniu sobie ze wzajemnymi relacjami między szczeblem centralnym i lokalnym, między prowincjami i regionami, a także między przedsiębiorstwami, tak aby promować rozwój produkcji.

Jednak wkrótce po tym, jak Deng Xiaoping, największy kapitalista w Partii, powrócił do pracy, desperacko próbował ponownie zamknąć sprawę Rewolucji Kulturalnej i przywrócić "dyktaturę zasad i przepisów". Oczerniał decentralizację systemu gospodarki materiałowej jako "rozproszenie" i chciał zatrzymać i cofnąć trwającą reformę systemu gospodarki materiałowej. W tak zwanym "Regulaminie przyspieszenia rozwoju przemysłu**", który wymyślił na swoje polecenie, posunął się do tego, że otwarcie krzyczał: "To, co powinno być scentralizowane, musi być scentralizowane, a nie rozproszone". Był to jeden z poważnych kroków podjętych przez Deng Xiaopinga w celu promowania kontrrewolucyjnej rewizjonistycznej linii w sferze gospodarczej pod hasłem: "gromadzić władzę i wykluczać rozproszenie". Zreformowany po Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej system gospodarki materiałowej w znacznym stopniu zmobilizował entuzjazm i inicjatywę władz lokalnych i przedsiębiorstw do poprawy gospodarki materiałowej, a w dziedzinie planowania i dystrybucji, organizowania zaopatrzenia, rozliczania i wykorzystywania potencjału oraz przekazywania nadwyżek i niedoborów powstała żwawa i ożywiona sytuacja; w pracy nad przekazywaniem materiałów można znaleźć liczne przykłady przełamywania granic branż i przedsiębiorstw, mówienia zgodnie z linią i dbania o ogólną sytuację, wypracowanie i kontynuowanie własnego stylu pracy i wzajemnego wspierania się. Deng Xiaoping zaatakował reformę systemu gospodarki materiałowej jako "rozproszoną", co było pretekstem do przywrócenia "dyktatury zasad i przepisów".

---

① "Projekt dyrektywy Komitetu Ochrony Pracy do lokalnych organów radzieckich". Dzieła wszystkie Lenina, t. 32, s. 374.

② Zarys książki "O podatku zbożowym". Dzieła wszystkie Lenina, t. 32, s. 311.

③ Źródło: Dziennik Ludowy, 6 listopada 1971 r.

W gospodarce materiałowej pojawia się również problem "rozproszenia", polegający na tym, że każda jednostka gospodarcza angażuje się tylko w swoje własne "rezerwy", każda znajduje swoją własną "drogę", używa pola sąsiada jako ujścia***, prowadzi wolną wymianę itd. Ta tendencja kapitalistycznej liberalizacji ma swoje głębokie społeczno-ekonomiczne i polityczno-ideologiczne korzenie na całym historycznym etapie socjalizmu. Jednak znaczna część tego "rozproszenia" była wynikiem ponownego wprowadzenia przez Deng Xiaopinga "dyktatury zasad i przepisów". Dyktatura zasad i przepisów" traktowała "przepisy" różnych gałęzi przemysłu, powstałe w wyniku podziału pracy, jako "niezależne królestwa", do których nie można ani wbić igły ani wlać wody****, całkowicie wiążąc ręce i nogi fabryk i przedsiębiorstw; jednocześnie pozostawiała dużą lukę w zaopatrzeniu w surowce, zmuszając fabryki i przedsiębiorstwa do szukania własnych dróg, co powodowało rozkwit kapitalistycznej liberalizacji w obiegu środków produkcji.

Złożona jest również sytuacja w procesie wymiany towarowej pomiędzy przedsiębiorstwami socjalistycznymi w ramach własności powszechnej i kolektywnej oraz pomiędzy przedsiębiorstwami w ramach własności kolektywnej. Przedmiotem ich wymiany są głównie dobra konsumpcyjne, ale także część środków produkcji. W złożonych stosunkach wymiany towarowej sprzeczność między produkcją a potrzebami będzie również trwała. Sprzeczność ta przejawia się konkretnie w sprzecznościach między sektorem handlowym a sektorem rolnym i przemysłowym, a także w sprzecznościach z konsumentami.

Sprzeczność między socjalistycznym handlem a rolnictwem przejawia się przede wszystkim w proporcji skupowanych i zatrzymywanych produktów rolnych i ubocznych, w cenie i formie skupu, a także w podaży i cenie produktów przemysłowych. Produkcja produktów ubocznych rolnictwa jest częściowo produkcją towarową, mającą na celu zaspokojenie potrzeb społeczeństwa, a częściowo produkcją na własne potrzeby, mającą na celu zaspokojenie potrzeb samych chłopów. Ponieważ poziom mechanizacji rolnictwa jest nadal niski, a produkcja rolna wrażliwa na warunki naturalne, stopień komercjalizacji naszych produktów rolnych jest nadal stosunkowo niski. Na przykład w 1974 r. rolnicy dostarczyli tylko 21,6 procent całkowitej produkcji zboża pod względem ziarna handlowego. W takich warunkach ogromne znaczenie ma dokonanie odpowiednich ustaleń dotyczących proporcji nabywanych i zatrzymywanych produktów ubocznych rolnictwa. Zasada właściwego ustalenia proporcji produktów ubocznych rolnictwa, które mają być nabywane i zatrzymywane, polega na tym, że państwo powinno być w stanie uzyskać niezbędną ilość produktów ubocznych rolnictwa oraz że produkcja i środki utrzymania chłopów powinny być właściwie zorganizowane. Podczas gdy handel socjalistyczny kupuje

produkty rolne i uboczne, musi on również dobrze wykonywać swoją pracę polegającą na wysyłaniu produktów przemysłowych na wieś, dążąc do zapewnienia przepływu zarówno do, jak i ze wsi oraz do pełnego zaspokojenia potrzeb socjalistycznej produkcji rolnej i utrzymania chłopów. Cena skupu produktów rolnych i ubocznych oraz cena zaopatrzenia w produkty przemysłowe są bezpośrednio związane z wysokością dochodów chłopów, rozszerzaniem i reprodukcją rolnictwa oraz akumulacją państwa. Należy ustalić rozsądne ceny zakupu produktów rolnych i ubocznych oraz dostaw towarów przemysłowych, tak aby wymiana produktów przemysłowych i rolnych pozostawała na poziomie równowartości lub zbliżonym do równowartości. Tylko rozwiązując sprzeczności między handlem a rolnictwem zgodnie z zasadami socjalizmu, możemy poprawić wymianę materiałów między obszarami miejskimi i wiejskimi, zmobilizować entuzjazm chłopów do produkcji socjalistycznej, promować rozwój produkcji przemysłowej i rolnej oraz skonsolidować sojusz między robotnikami i chłopami.

Stosunki między socjalistycznym handlem a przemysłem mają głównie charakter wewnętrzny w ramach gospodarki państwowej. Przemysł państwowy produkuje, a handel państwowy sprzedaje, i często dochodzi do sprzeczności między przemysłem a handlem o to czy ilość, jakość, różnorodność i ceny towarów przemysłowych odpowiadają potrzebom rynku. Produkcja przemysłowa jest na ogół stosunkowo stabilna, podczas gdy potrzeby rynku są na ogół zmienne. Sprzeczności między względnie stabilną produkcją przemysłową a zmieniającymi się potrzebami rynku często prowadzą do konfliktów między przemysłem a handlem. Inne sprzeczności wynikają ze słabego powiązania planów produkcyjnych i handlowych między przemysłem a handlem oraz z braku badań nad rozwojem produkcji i rynku oraz ich prawami. Sprzeczności między przemysłem a handlem są jednak na ogół nierozerwalnie związane z oddziaływaniem błędnych linii i wpływami kapitalistycznych idei biznesowych. Aby prawidłowo rozwiązać sprzeczności między przemysłem a handlem, wszystkie sektory przemysłowe i handlowe muszą ściśle współpracować ze sobą zgodnie z zasadami socjalizmu. Sektor handlowy powinien wzmocnić badania, uwzględniać potrzeby, aktywnie wspierać sektor przemysłowy w rozwoju produkcji, poszerzaniu różnorodności, poprawie jakości oraz w pełni wykorzystać swoją dynamiczną rolę. Z drugiej strony, sektor przemysłowy musi w jak największym stopniu zaspokajać potrzeby sektora handlowego w zakresie zamówień i dostaw na czas, pod względem jakości, ilości, różnorodności i specyfikacji.

Sprzeczność między produkcją a potrzebami w procesie wymiany towarów przemysłowych i rolnych musi się ostatecznie wyrazić w sprzeczności między

socjalistycznym handlem a masą konsumentów. W miarę skokowego rozwoju produkcji przemysłowej i rolnej oraz wzrostu siły nabywczej ludności, żądają oni większej różnorodności w zakresie żywności, odzieży i użytkowania. Prawidłowe rozwiązanie sprzeczności między handlem a rolnictwem oraz handlem a przemysłem jest warunkiem wstępnym prawidłowego rozwiązania sprzeczności między handlem a konsumentami. Aby prawidłowo rozwiązać sprzeczności między handlem a konsumentami, pracownicy handlowi muszą również dalej rozwijać ideę służenia masom z całego serca i odpowiednio wcześnie radzić sobie z pojawiającymi się sprzecznościami. Nasi pracownicy handlowi dobrze powiedzieli: "Licznik sklepowy jest ograniczony do trzech stopni, służenie robotnikom, chłopom i żołnierzom jest nieograniczone". Z taką ideologią socjalistyczny handel będzie mógł aktywnie dysponować źródłami towarów zgodnie z potrzebami robotników, chłopów i żołnierzy we wszystkich aspektach, rozsądnie rozdzielać towary, organizować socjalistyczny rynek, tworzyć różnorodne formy usług dla robotników, chłopów i żołnierzy oraz podejmować odpowiedzialność za lepszą organizację życia gospodarczego ludu.

Walka między ograniczeniami i kontrograniczeniami w dziedzinie wymiany towarowej

W dziedzinie wymiany towarowej proletariat chce ograniczyć burżuazyjną władzę prawną, a burżuazja musi się temu przeciwstawić w każdy możliwy sposób. Tak więc walka między proletariatem a burżuazją w socjalistycznej wymianie jest zasadniczo walką między ograniczeniem a kontrograniczeniem. Ta walka jest bardzo zacięta i będzie taka jeszcze przez długi czas. W Związku Radzieckim kapitalizm został w pełni przywrócony w dziedzinie wymiany i stał się katastrofą. Fakt ten jest istotny dla pełnego zrozumienia ostrej i złożonej walki klasowej w dziedzinie wymiany.

W dziedzinie wymiany grupa radzieckich zdrajców desperacko próbowała rozszerzyć burżuazyjną władzę prawną, przekształcając socjalistyczny sposób prowadzenia działalności gospodarczej, który służył rozwojowi socjalistycznej produkcji i poprawie życia ludzi, w kapitalistyczny, którego nadrzędnym celem jest pogoń za zyskiem.

> W dzisiejszym Związku Radzieckim w obiegu środków produkcji wprowadzono kapitalistyczną komercjalizację. Już w 1955 roku Rada Najwyższa ZSRR zniosła zakaz sprzedaży i wymiany nieużywanego sprzętu i materiałów, który został przyjęty w 1951 roku. a w 1957 r. wprowadzono system bezpośredniej sprzedaży i zakupu przez jednostki produkcyjne i handlowe, a niektóre ważne materiały produkcyjne, takie jak samochody,

traktory i sprzęt silnikowy, były sprzedawane swobodnie, a planowy system przydziału i dystrybucji został zniesiony. W 1965 roku umożliwiono również przedsiębiorstwom kupno i sprzedaż "nadwyżek" materiałów produkcyjnych oraz wynajem "czasowo nieużywanych" maszyn i urządzeń. Jeśli chodzi o wieś, w 1968 roku Rada Najwyższa ZSRR przyjęła Zasady ustawodawstwa gruntowego, które dawały gospodarstwom kolektywnym prawo do przekazywania lub skrytego dzierżawienia "pożyczonej" ziemi "państwowej". Nowy Statut Wzorcowy dla Gospodarstw Kolektywnych, ogłoszony w 1969 roku, dawał kierownikowi gospodarstwa prawo do swobodnego kupna i sprzedaży maszyn rolniczych i innych środków produkcji. W wyniku sukcesywnego znoszenia przez Związek Radziecki ograniczeń w obiegu towarowym i rozszerzania zakresu obiegu towarowego bez jakichkolwiek formalności, jedna trzecia środków produkcji została włączona do hurtowego obiegu handlowego, a dwie trzecie były przedmiotem swobodnego handlu zarówno przez przedsiębiorstwa podażowe, jak i popytowe.

Kanały dystrybucji dóbr konsumpcyjnych również uległy metamorfozie w kapitalistyczne kanały dystrybucji. W sektorze dystrybucji dominuje kapitalistyczna zasada dążenia do zysku. Sklepy państwowe Breżniewa naliczają konsumentom wysokie ceny, odejmują porcje i fałszują je, wydłużają godziny pracy i intensyfikują pracę pracowników handlowych, aby wydobyć więcej nadwyżki siły roboczej. Oprócz sklepów państwowych w Związku Radzieckim istnieją trzy rodzaje wolnych rynków zakupu i sprzedaży towarów konsumpcyjnych: rynek gospodarstw kolektywnych, wysokopłatny handel spółdzielni konsumenckich oraz wolny rynek przemysłowych towarów konsumpcyjnych. Siedemdziesiąt procent radzieckich rynków rolnych znajduje się w miastach, gdzie ceny zmieniają się rano i wieczorem i gdzie szerzą się wszelkiego rodzaju spekulacje. Spółdzielcze wysoko-cenowe przedsiębiorstwa konsumenckie, które również handlują produktami rolnymi, działają na zasadzie kupna i sprzedaży po wysokich cenach, jak również sprzedaży w imieniu innych, i nie różnią się zbytnio od rynków gospodarstw kolektywnych. Wiele spółdzielczych przedsiębiorstw o wysokich cenach jest zlokalizowanych na kolektywnych rynkach rolnych. Większość towarów sprzedawanych na wolnym rynku przemysłowych dóbr konsumpcyjnych uzyskano dzięki defraudacji, kradzieży, zakulisowym transakcjom, pozyskiwaniu i uprzywilejowanemu dostępowi do "wewnętrznych sklepów" lub kupiono je od zagranicznych turystów lub marynarzy w celu odsprzedaży, i większość sprzedawanych tu

towarów jest od dawna niedostępna lub po prostu nieosiągalna w sklepach państwowych, a ich ceny są zazwyczaj dwa lub trzy razy wyższe niż w sklepach państwowych. Wielu sprzedawców na wolnym rynku towarów przemysłowych to spekulanci, którzy przemierzają tysiące kilometrów. Podobnie jak rynek gospodarstw kolektywnych, wolny rynek dóbr przemysłowych jest również rajem dla spekulantów.

W społeczeństwie socjalistycznym burżuazja, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Partii, w celu rozszerzenia burżuazyjnej ideologii władzy prawnej w wymianie towarowej i przywrócenia kapitalizmu, musi nieuchronnie opowiadać się za rozszerzeniem wolnego rynku. Bucharin opowiadał się za fałszem "normalizacji" rynku i swobodą gry cenowej na rynku, na próżno próbując usunąć rolę socjalistycznego planowania państwowego w regulacji rynku i sprzyjać rozwojowi kapitalistycznej samowoli. Lenin powiedział: **"Czym jest wolność obiegu? Wolność obiegu to wolność handlu, a wolność handlu oznacza regres do kapitalizmu." "Ta wolność obiegu i handlu nieuchronnie dzieli producentów towarów na właścicieli kapitału i właścicieli pracy, na kapitalistów i robotników najemnych, co oznacza powrót do kapitalistycznego niewolnictwa najemnego".** ① To właśnie pod hasłem "wolności handlu" w Związku Radzieckim nastąpiło całkowite przywrócenie kapitalizmu w dziedzinie wymiany. Ten szokujący fakt pokazuje, że po przejęciu władzy przez proletariat i ustanowieniu socjalistycznej własności publicznej środków produkcji, jeśli system wymiany towarowej pozostałby nieograniczony, kapitalizm szybko by się rozwinął, a w konsekwencji zlikwidowałby ekonomiczne podstawy socjalizmu.

W dziedzinie wymiany towarowej w naszym kraju, walka z ograniczeniami i kontrograniczeniami burżuazyjnej władzy prawnej jest również bardzo intensywna. Walka ta koncentruje się wokół pytania, czy wprowadzić wymianę towarową na planowe tory, czy też postąpić wbrew planowi i zaangażować się w "wolność handlu". W celu ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej w dziedzinie wymiany Chiny przyjęły politykę zunifikowanego zakupu i sprzedaży zboża, nasion oleistych, bawełny itp. oraz politykę planowego państwowego przydziału i dystrybucji ważnych środków produkcji, a także warunkowo i stopniowo zmniejszały lub nawet znosiły regionalne różnice w cenach niektórych towarów. Na przykład, większość leków i niektóre towary przemysłowe codziennego użytku mają jednakowe ceny w całym kraju.

---

① Dziesiąty zjazd Komunistycznej Partii Rosji (Bolszewików). Dzieła wszystkie Lenina, t. 32, s. 206.

Władze państwowe podjęły również różne środki w celu wzmocnienia zarządzania rynkiem, zwalczania kapitalistycznej spekulacji na obszarach miejskich i wiejskich oraz zabezpieczenia podstawowych potrzeb ludności.

Proletariat nakładał ograniczenia na władze prawną burżuazji, a burżuazja nieuchronnie sprzeciwiała się tym ograniczeniom. Partyjna burżuazja Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping starali się jak mogli promować rewizjonistyczną linię "wolności handlu", opowiadając się za takimi fałszami jak "wolne rynki", "wolne ceny" i "wolna konkurencja", i desperacko sprzeciwiając się ograniczeniom proletariatu wobec burżuazyjnej władzy prawnej w dziedzinie obiegu, na próżno próbując sprawić, by siły miejskiego i wiejskiego kapitalizmu rozmnożyły się w zakresie obiegu. Wymyślili również takie ciemne hasła jak "zysk jest najważniejszy", "usługa dla wszystkich" i "biznes jest najważniejszy", na próżno próbując wprowadzić kapitalistyczne zasady biznesu do socjalistycznej wymiany towarowej. Liu Shaoqi również opowiadał się za tym by "ludzie zaangażowani w pewną branżę pracy mieli prawo do kupowania trochę więcej dla tej branży pracy"; Lin Biao opowiadał się za fałszem, że "przysługi są ważniejsze niż prawo państwowe" i że "wchodzenie tylnymi drzwiami" jest dozwolone, na próżno próbując skorumpować umysły ludzi. Ich złym celem było przywrócenie kapitalizmu poprzez wzmocnienie i rozszerzenie burżuazyjnej władzy prawnej w wymianie. Stare i nowe elementy burżuazyjne w społeczeństwie również nieustannie tworzą fale w sferze obiegu i atakują proletariat i socjalizm. Angażują się w spekulacyjne działania handlowe, zakłócając i niszcząc socjalistyczny rynek; angażują się w nielegalny handel wymienny w imię "współpracy" dla osobistych korzyści jednostek lub małych grup. Kierując się rewolucyjną linią Przewodniczącego Mao, spiski Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga zostały zmiażdżone, a siły kapitalistyczne otrzymały ciężki cios.

Jednak tak długo, jak istnieje system wymiany towarowej, będzie istniała pożywka dla kapitalizmu i burżuazji. Dlatego w dziedzinie wymiany walka między proletariatem a burżuazją o ograniczenia i kontrograniczenia będzie się toczyć przez długi czas.

Nałożenie ograniczeń na burżuazyjną władzę prawną w zakresie wymiany w społeczeństwie socjalistycznym w żadnym wypadku nie oznacza, że wymiana towarowa może zostać zniesiona. Wręcz przeciwnie, wraz z rozwojem produkcji konieczny jest również rozwój wymiany towarowej w systemie socjalistycznym w sposób kierowany i planowy. Ale jednocześnie należy nałożyć ograniczenia na tę burżuazyjną władzę prawną w zakresie wymiany. W szczególności należy ograniczyć spontaniczną rolę prawa wartości w wymianie, zwalczać spontaniczne tendencje

kapitalistyczne w wymianie, zwalczać wykorzystywanie wymiany towarowej do działań kapitalistycznych i niszczenia gospodarki socjalistycznej.

Zasadniczo, aby ograniczyć burżuazyjną władzę prawną w dziedzinie wymiany handlowej, musimy trzymać się walki klasowej jako platformy, trzymać się podstawowej linii Partii, wzmocnić jej przywództwo i nadzór ze strony mas; kontynuować dogłębną krytykę rewizjonistycznej linii promowanej przez Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga, takiej jak "wolność handlu", "zorientowanie na zysk" i "dyktatura zasad i przepisów"; energicznie kultywować nowe socjalistyczne idee w dziedzinie wymiany towarowej; świadomie ograniczać ideologię burżuazyjnej władzy prawnej w dziedzinie wymiany handlowej i trzymać się socjalistycznego kierunku wymiany towarowej.

Z wyjątkiem wymiany środków produkcji pomiędzy przedsiębiorstwami państwowymi, która odbywa się głównie poprzez kanał państwowej administracji materiałowej, wymiana towarowa w Chinach odbywa się dwoma kanałami: socjalistycznym handlem państwowym i handlem kolektywnym. Te dwa kanały składają się na jednolity socjalistyczny rynek w Chinach. Państwowy handel jest główną i wiodącą siłą na jednolitym socjalistycznym rynku i posiada ogromną większość towarów i segmentu detalicznego, jak również cały segment hurtowy. Handel kolektywny, będący własnością kolektywną, jest pomocniczy w stosunku do handlu państwowego. Pełne wykorzystanie ich roli w zapewnieniu płynnego przepływu kanałów towarowych i ułatwieniu wymiany towarów między obszarami miejskimi i wiejskimi ma do odegrania ważną rolę w ograniczaniu działalności sił kapitalistycznych na obszarach miejskich i wiejskich.

Handel na rynku wiejskim jest na tym etapie uzupełnieniem jednolitego rynku socjalistycznego i nadal istnieje potrzeba jego istnienia. Tam jednak prawo wartości działa jako spontaniczny regulator, a burżuazyjna władza prawna jest silnie obecna. Niektórzy ludzie mają tendencję do brania produktów ze swoich zagród i rodzinnych produktów ubocznych i angażowania się w spekulacyjny handel na rynku. Dyktatura proletariatu musi wzmocnić swoje przywództwo i ściśle regulować handel na targowisku; musi nałożyć ograniczenia na miejsce handlu, handlowców, produkty będące przedmiotem handlu i ceny rynkowe.

Dopisy Tłumacza:

* "Przygotuj się na wojnę, przygotuj się na głód i przygotuj się dla mas" -

„Chociaż wojna nie miała wtedy miejsca, to jednak takie odpowiednie przygotowanie było niewątpliwie wyborem i wysiłkiem, który należało podjąć. A raczej to właśnie dzięki pozytywnym przygotowaniom imperialistyczni buntownicy [Związek Radziecki] chwilowo zrezygnowali z wojennej zmowy ..... Jest to jedna z cennych lekcji, jaką decyzja o budowie Trzeciego Frontu pozostawiła przyszłym pokoleniom.

"Przygotuj się na wojnę, przygotuj się na głód i przygotuj się dla mas" - tak brzmiało hasło wysunięte przez Mao Zedonga i Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin w latach sześćdziesiątych XX wieku podczas promowania wielkiej strategii budowy Trzeciego Frontu*.

Hasło "Przygotuj się na wojnę, przygotuj się na głód i przygotuj się dla mas" było w tamtych czasach w Chinach słowem powszednim i znane było wszystkim w Armii Ludowo-Wyzwoleńczej, którzy przyjęli je jako swoją misję.

Te siedem [13 po Polsku] słów można było usłyszeć lub zobaczyć wszędzie, czy to przez głośniki, czy na hasłach w miastach i wsiach. To siedmiosłowne hasło było w tamtym czasie jednym z najczęściej cytowanych i najgłośniejszych cytatów Przewodniczącego Mao.

Po 1964 r. Mao Zedong miał nowe przemyślenia na temat narodowego planu rozwoju gospodarczego. W tym czasie sytuacja wokół Chin stawała się coraz poważniejsza, a on znacznie zwiększył swoje rozważania i uwagę na kwestię przygotowań wojennych, podkreślając potrzebę wzmocnienia budowy trzeciego frontu.

Zgodnie z instrukcjami Mao Zedonga, "Trzeci Plan Pięcioletni" dostosował projekty inwestycyjne i główne cele produkcyjne, zaczynając od przygotowań do wczesnego i poważnego ataku imperialistycznego i wykorzystania czasu na zbudowanie Trzeciego Frontu jako strategicznej straży tylnej o określonej skali.

23 sierpnia Zhou Enlai powiedział na 158. posiedzeniu plenarnym Rady Państwa.

„Przewodniczący zwrócił się do nas o zwrócenie uwagi na trzy słowa: zwrócenie uwagi na wojnę, zwrócenie uwagi na katastrofę i zwrócenie uwagi na służenie masom. Te trzy słowa, które moim zdaniem gładko do siebie pasują, to przygotowanie do wojny, przygotowanie do głodu i przygotowanie dla mas. Te trzy czynniki powinny być brane pod uwagę w planowaniu, ponieważ nie ma wyjścia, jeśli będziemy oderwani od ludzi, a jeśli zrobimy tak niewiele, będziemy oderwani od ludzi.”

Zhou Enlai ujął trzy kluczowe punkty myśli Mao Zedonga w jedno zwięzłe zdanie i tak powstało hasło "Przygotuj się na wojnę, przygotuj się na głód i przygotuj się dla mas".”

Tłumaczone z: http://www.wyzxwk.com/Article/lishi/2020/04/417566.html

* Trzeci Front

W latach 1964-1980, głównie w 13 prowincjach i regionach centralnych i zachodnich Chin, prowadzono zakrojoną na szeroką skalę budowę infrastruktury obronnej, naukowo-technicznej, przemysłowej i transportowej, której ideologią przewodnią były przygotowania wojenne, znaną jako Trzeci Front. „Trzeci Front" był miejscem tej wielkiej akcji budowlanej.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E4%B8%89%E7%BA%BF/7699473

** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Regulamin przyspieszenia rozwoju przemysłowego

*** Idiom Chiński

Oznacza coś w przybliżeniu: używać pola sąsiada jako ujścia dla swojego nadmiaru; korzystać dla siebie kosztem innych; sprowadzać zło na innych w złości; szkodzić sąsiadowi; wyrzucać śmieci na podwórko sąsiada; szukać własnych interesów kosztem innych; przerzucać swoje kłopoty na innych; używać pola sąsiada jako ujścia -- przerzucać swoje kłopoty na innych

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%BB%A5%E9%82%BB%E4%B8%BA%E5%A3%91

**** Idiom Chiński: „jak igła, której nie da się wbić i woda, której nie da się wlać”

Oznacza: być „nieprzenikniony i wodoszczelny” - nie pozwalający nawet organowi prowadzącemu na wgląd w swoje sprawy. Jest to metafora grupy, która jest tak wyłączna, że niełatwo się do niej dostać, lub osoby, która upiera się przy swoich poglądach i nie słucha żadnych opinii innych.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%92%88%E6%8F%92%E4%B8%8D%E8%BF%9B%EF%BC%8C%E6%B0%B4%E6%B3%BC%E4%B8%8D%E8%BF%9B

Sekcja III. Ceny i polityka cenowa w systemie socjalistycznym

Rola prawa wartości w obiegu towarowym

Pełne wykorzystanie pozytywnej roli socjalistycznej wymiany w produkcji i konsumpcji wymaga również właściwego zrozumienia i samodzielnego zastosowania prawa wartości w obiegu towarowym.

Prawo wartości jest ekonomicznym prawem produkcji towarowej i wymiany towarowej. W warunkach społeczeństwa socjalistycznego z systemem towarowym, prawo wartości odgrywa wpływową rolę w produkcji socjalistycznej, a jeszcze bardziej w obiegu towarowym. W obiegu towarowym w społeczeństwie socjalistycznym wymiana towarów za pośrednictwem pieniądza jest regulowana przez zasadę równowartości; zmiany ceny jako pieniężny wyraz wartości w różnym stopniu wpływają na obieg towarów socjalistycznych; w pewnym stopniu mają one nawet regulujący wpływ na obieg niektórych indywidualnych dóbr konsumpcyjnych.

Proces obiegu towarowego w społeczeństwie socjalistycznym jest zasadniczo regulowany przez plan obiegu, opracowany zgodnie z prawami planowego rozwoju gospodarki narodowej. Wymiana środków produkcji w społeczeństwie socjalistycznym przybiera głównie formę zaplanowanej przez państwo dystrybucji. Produkty wytwarzane przez fabryki są dostarczane do poszczególnych jednostek a co, jak dużo i na jak długo, na ogół jest pod kierunkiem planu państwowego. Nawet obieg dóbr konsumpcyjnych jest regulowany głównie przez planowanie państwowe. Dzieje się tak ponieważ całkowita ilość i skład dóbr konsumpcyjnych wprowadzanych do obiegu jest określana przez państwowy plan produkcji, a siła nabywcza społeczeństwa jest również kontrolowana przez plan państwowy. Na podstawie zaplanowanej równowagi między podażą a popytem państwo reguluje przepływ dóbr konsumpcyjnych, opracowując plan ich obiegu. W szczególności dobra konsumpcyjne, które mają wiele wspólnego z utrzymaniem narodu, takie jak zboże, bawełna i ropa, są kupowane i sprzedawane przez państwo oraz dostarczane przez państwo. Te planowe systemy gospodarcze, oparte na publicznej własności środków produkcji, obiektywnie ograniczają zakres i zasięg oddziaływania prawa wartości na obieg towarów.

Większość dóbr konsumpcyjnych jest jednak powszechnie dostępna na rynku i konsumenci mogą je swobodnie wybierać. Ponieważ potrzeby setek milionów konsumentów są bardzo zróżnicowane i zmieniają się z okresu na okres, a sytuacja w produkcji ulega ciągłym zmianom, często trudno jest planować w taki sposób, aby prawidłowo uchwycić te specyficzne zmiany, dlatego często dochodzi do sprzeczności między podażą a popytem. Na potrzeby konsumentów wpływa wiele

czynników, ale najważniejsze z nich to poziom dochodów i poziom cen. Ogólnie rzecz biorąc, jeśli cena dobra konsumpcyjnego jest wyższa, będzie ono sprzedawane w mniejszych ilościach; i odwrotnie, jeśli cena jest niższa, będzie ono sprzedawane w większych ilościach. Taka jest rola prawa wartości w regulowaniu dystrybucji dóbr konsumpcyjnych do określonego stopnia i w określonym zakresie.

Główną cechą świadomego wykorzystania przez państwo socjalistyczne prawa wartości do regulowania w określonym zakresie obiegu dóbr konsumpcyjnych jest to, że przy założeniu utrzymania podstawowej stabilności cen, ceny niektórych dóbr konsumpcyjnych są odpowiednio podnoszone lub obniżane w zależności od różnych okoliczności w różnych okresach w celu ograniczenia lub rozszerzenia sprzedaży tych dóbr konsumpcyjnych, tak aby wspierać równowagę między podażą a popytem tych dóbr konsumpcyjnych i realizować państwowy plan obiegu dóbr. Na przykład, w przypadku tych dóbr konsumpcyjnych, których produkcja znacznie wzrosła i których produkcja przewyższa sprzedaż, a ich ceny są wysokie, obniżka cen może zwiększyć siłę nabywczą konsumentów tych dóbr konsumpcyjnych. W przypadku tych dóbr konsumpcyjnych, dla których wzrost produkcji nie był w stanie nadążyć za wzrostem popytu, oprócz wysiłków zmierzających do zwiększenia produkcji, wyższy poziom cen na niektóre z tych dóbr niebędących dobrami pierwszej potrzeby, w pewnych granicach, może utrzymać popyt na te dobra konsumpcyjne na nieco ograniczonym poziomie. Konieczne jest również przyjęcie rozsądnego sezonowego zróżnicowania cen dla tych towarów konsumpcyjnych, które są w dużym stopniu sezonowe, takich jak warzywa i owoce. Dzieje się tak ponieważ z jednej strony ilość pracy poświęconej na produkcję, przechowywanie i magazynowanie będzie różna w zależności od pory roku; z drugiej strony, ustalenie odpowiednio niskiej ceny w szczycie sezonu produkcyjnego zwiększy sprzedaż i pozwoli uniknąć strat spowodowanych psuciem się produktów. Z drugiej strony, poza sezonem, cena może zostać podwyższona, aby ograniczyć sprzedaż. Jest to również przydatne do utrzymania właściwej równowagi między podażą a popytem w różnych porach roku.

Jednakże, aby prawo wartości mogło odgrywać rolę uzupełniającą w stosunku do regulacji planowania w obiegu, aby mogło być wykorzystywane do równoważenia sprzeczności między podażą a popytem dóbr konsumpcyjnych oraz do wspierania rozwoju gospodarki socjalistycznej, jest to możliwe tylko wtedy, gdy ludzie właściwie rozumieją prawo wartości i ograniczają zakres jego działania. Jeśli pozwoli się na swobodny rozwój prawa wartości, a ceny będą często dostosowywane do popytu i podaży na rynku, będzie to sprzeczne z zasadą "najpierw planowanie, potem ceny" i nieuchronnie wpłynie na planowanie socjalistyczne oraz podważy ekonomiczne podstawy socjalizmu.

Podstawa cen w systemie socjalistycznym

Świadome wykorzystanie prawa wartości odbywa się głównie poprzez ustalanie planowych cen przez państwo. Ceny planowe są ważnym aspektem gospodarki planowej i przejawem wyższości systemu socjalistycznego. Jaka jest zatem naukowa podstawa do ustalania planowych cen w kraju socjalistycznym? To prowadzi nas do pytania o podstawę cen w systemie socjalistycznym.

W warunkach kapitalistycznych specyficzna forma wartości towaru jest przekształcona w cenę produkcji (tj. średni sektorowy koszt produkcji plus średni zysk społeczny ukształtowany na poziomie stopy zysku z kapitału). Ceny wahają się spontanicznie wokół ceny produkcji w odpowiedzi na zmiany w podaży i popycie na rynku. Cena produkcji jest podstawą cen w gospodarce kapitalistycznej.

Socjalistyczne ceny planowe nie kształtują się spontanicznie na rynku, lecz są ustalane przez plan państwowy. Państwo socjalistyczne ustala różne ceny na różne rodzaje produktów, może je podwyższać lub obniżać, zgodnie z linią partii i polityką gospodarczą. Jak ustalane są ceny? Czy można je ustawić tak, jak się chce? Nie. Zawsze istnieje podstawa do ustalania cen, wysokich lub niskich, i zawsze istnieje punkt środkowy.

Co jest podstawą socjalistycznych cen? Zgodnie z prawem wartości, cena w gospodarce socjalistycznej jest nadal pieniężną formą wartości, a cena towaru musi być oparta na jego wartości. Innymi słowy, przy ustalaniu ceny towaru nadal konieczne jest odwoływanie się do jego wartości. Jeśli się temu zaprzecza, to jest to równoznaczne z zaprzeczeniem obiektywnego istnienia prawa wartości. Złożoność problemu polega jednak na prawidłowym obliczeniu wartości, na której opiera się cena. Wartość każdego produktu składa się z trzech składników: (1) pracy fizycznej wykonanej przy produkcji (c) surowców, paliwa, materiałów pomocniczych oraz amortyzacji maszyn, sprzętu i instalacji użytych do produkcji; (2) wynagrodzenia za pracę (v), które w przypadku przedsiębiorstw państwowych jest płacą wypłacaną pracownikom; oraz (3) zysku (m). Jeżeli wszystkie trzy elementy (c, v i m) można obliczyć oddzielnie, znana jest również wartość produktu. Pierwsze dwa (c + v) stanowią koszt wytworzenia produktu. Koszt produkcji, który jest składnikiem wartości, nie jest oczywiście kosztem produkcji pojedynczego przedsiębiorstwa, ale średnim kosztem sektorowym. Względnie rzecz biorąc, średni sektorowy koszt produkcji jest stosunkowo łatwy do określenia. Ale jak można ustalić wysokość elementu zysku (m)? To jest trudne. Zgodnie z marksistowską laborystyczną teorią wartości*, tylko praca producenta jest jedynym źródłem tworzenia wartości. W warunkach dystrybucji opartej na pracy wynagrodzenie za pracę jest mniej więcej

proporcjonalne do zużycia żywej siły roboczej. W przedsiębiorstwach państwowych, w normalnych warunkach, im wyższe płace, tym więcej żywej siły roboczej jest wykorzystywane w produkcji i tym większy powinien być generowany zysk. Istnieje zatem obiektywna proporcjonalność między zyskiem a płacami. Tę proporcjonalność (m:v) można nazwać stopą opłacalności płac. Jeśli tylko wcześniej znajdzie się przeciętną stopę płac (tj. stosunek między całkowitym zyskiem a całkowitą płacą dla całego społeczeństwa), można obliczyć wielkość zysku (m), który powinien być osiągnięty z produkcji danego wyrobu, pod warunkiem, że znana jest wielkość płac (v) płaconych za produkcję tego wyrobu. W ten sposób wartość towaru, na której opiera się cena, może być pośrednio wyprowadzona z przeciętnego sektorowego kosztu produkcji, powiększonego o zysk ustalony na podstawie przeciętnej społecznej stawki płac. ①

W przeszłości niektórzy twierdzili, że rentowność powinna być określona przez średnią społeczną stopę zwrotu z kapitału (stosunek zysku do kapitału produkcji), argumentując, że ceny w gospodarce socjalistycznej nie powinny być oparte na wartości towarów, lecz na cenie produkcji (tj. na średnim koszcie sektorowym powiększonym o średni zysk określony przez stopę zwrotu z kapitału). Oznacza to, że ceny powinny być ustalane w oparciu o zasadę równego podziału zysków w całym społeczeństwie, bez względu na granice sektorowe. Wielu ekonomistów radzieckich, działając w ramach kapitalistycznej odbudowy, opowiadało się za ceną produkcji jako podstawą ustalania cen poprzez określenie zysku na poziomie średniej stopy przyrostu kapitału. W rzeczywistości zasada ta jest produktem kapitalistycznych stosunków produkcji; jest ona najpełniejszym wyrazem burżuazyjnej władzy prawnej. Marks zauważył, że **"towary są wymieniane nie tylko jako towary, ale jako produkty kapitału. Kapitały te żądają udziału w ogólnej sumie nadwyżki wartości proporcjonalnie do swoich wielkości lub równego udziału, gdy ich wielkości są równe."** ②

---

① W praktyce bezpośredni pomiar wartości towaru jest niemożliwy i nikt nigdy tego nie zrobił; nawet pośrednio, w oparciu o średni sektorowy koszt produkcji plus metodę rentowności opartą na przeciętnej społecznej stawce płac, napotyka się na pewne trudności. Jednakże, ponieważ wskaźnik koszt-zysk jest obecnie zazwyczaj obliczany, gdy ceny są zatwierdzane w praktyce, można zastosować inne podejście do obliczania wartości towarów, tj. poprzez dodanie marży zysku obliczonej według wskaźnika koszt-zysk do średniego kosztu sektora: poziom wskaźnika koszt-zysk może być określony poprzez odniesienie do składu technicznego każdego sektora produkcji, z niższym wskaźnikiem dla materiałów ciężkich i wyższym dla materiałów lekkich i ciężkiej siły roboczej. Wartość towaru obliczona w ten sposób powinna być w przybliżeniu taka sama, jak ilość społecznie niezbędnej pracy zużytej na ten towar.

② Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 196.

Uśrednianie zysków byłoby jedynie konieczną tendencją, gdyby produkcja była nastawiona na osiąganie zysku i gdyby kapitał mógł swobodnie przepływać między sektorami. Jednak celem produkcji socjalistycznej jest zaspokojenie potrzeb państwa i ludu, a nie pomnażanie wartości kapitału, a inwestycje kapitałowe między sektorami są planowane i nie mogą być dowolnie przenoszone. W społeczeństwie socjalistycznym nie ma obiektywnych warunków dla powstania przeciętnego zysku. Dlatego też teoretycznie błędne jest kształtowanie cen socjalistycznych według średniej społecznej stopy rentowności kapitału.

Koszt produkcji powiększony o zysk ustalony przy wspomnianej wyżej średniej stopie zwrotu z kapitału nie jest oczywiście wartością towaru, ale przekształconą formą jego wartości. W społeczeństwie socjalistycznym cena towaru oparta nie na jego wartości, lecz na przekształconej formie jego wartości, jest nie tylko pozbawiona obiektywnej podstawy, lecz jest również szkodliwa, ponieważ tylko wtedy, gdy ceny opierają się na wartości, mogą one w sposób bardziej poprawny rozliczać pracę włożoną w produkcję i ułatwiać prawidłowe odzwierciedlenie i właściwe ułożenie różnych stosunków proporcjonalnych w gospodarce narodowej. Jeśli ceny nie są oparte na wartości, ale na jakiejkolwiek formie transformacji wartości, te proporcjonalne relacje nie będą prawidłowo odzwierciedlone, co wpłynie na układ narodowego planu gospodarczego.

To, czy ceny opierają się na wartości, czy też nie, ma również ogromne znaczenie dla rachunku gospodarczego poszczególnych przedsiębiorstw oraz dla społecznego oszczędzania pracy w gospodarce narodowej jako całości. Dzieje się tak dlatego, że produkcja danego produktu może często odbywać się na kilka różnych sposobów, przy użyciu różnych surowców i różnych rodzajów maszyn i urządzeń oraz przy zużyciu różnych ilości pracy fizycznej i pracy żywej. Fakt, że ceny oparte są na wartości, pomaga nam wybrać opcję, która wymaga najmniejszego nakładu pracy fizycznej i żywej. Jeżeli ceny nie są oparte na wartości, a niektóre produkty są wyceniane znacznie poniżej ich wartości, to plan produkcji wykorzystujący te produkty jako surowce może być najbardziej oszczędny pod względem cenowym, ale w rzeczywistości zużywa najwięcej pracy.

Socjalistyczna polityka cenowa

Państwo socjalistyczne musi ustalać ceny na podstawie wartości, ale to w żaden sposób nie oznacza, że ceny mogą być tylko zgodne z wartością i nie mogą w żaden sposób od niej odbiegać. Dzieje się tak dlatego, że ceny nie są prostym pieniężnym wyrazem wartości. Ceny muszą być również ustalane zgodnie z politycznymi i ekonomicznymi zadaniami Partii w danym czasie, odzwierciedlając jej linię,

wytyczne i politykę oraz należycie uwzględniając sytuację podaży i popytu na rynku. Oznacza to, że rozsądne ceny na produkty muszą być ustalane zgodnie z socjalistyczną polityką cenową, wykorzystującą i ograniczającą obiektywne prawo wartości. W ten sposób można sprawić, by ceny sprzyjały wzmocnieniu rachunkowości gospodarczej, rozwojowi produkcji, stabilizacji rynku i środków do życia ludzi oraz doskonaleniu socjalistycznych stosunków produkcji. Dlatego w gospodarce socjalistycznej nie tylko zdarzają się przypadki, gdy ceny różnych towarów są w zasadzie zgodne z ich wartościami, ale także takie, gdy ceny i wartości odbiegają od siebie. Na przykład ceny naszych pomocniczych produktów rolnych są na ogół ustalane zgodnie z zasadą zachowania niewielkiego zysku, a niektóre dopuszczają tymczasowe straty, tak że cena jest niższa niż wartość. Koszt nowych produktów jest na ogół wyższy, więc można porównywać ceny tylko na podstawie jakości podobnych towarów, ale nie na podstawie kosztu plus zysk, co często powoduje, że cena towarów jest niższa niż ich wartość. W przypadku niewielkiej liczby dóbr wysokiej jakości, które nie są pilnie potrzebne w życiu lub są niewystarczająco zaopatrzone i muszą być regulowane ceną, cena takich dóbr jest wyższa niż ich wartość. Jak widać, istnieją różne podstawy ustalania cen dla różnych rodzajów towarów, a co za tym idzie, różne odchylenia między ceną a wartością.

Zmiany cen rynkowych są w rzeczywistości redystrybucją dochodu narodowego, która bezpośrednio wpływa na rachunek gospodarczy przedsiębiorstw i rzeczywiste dochody ludności na obszarach miejskich i wiejskich. Utrzymanie podstawowej stabilności cen sprzyja realizacji gospodarki planowej, prowadzeniu rachunkowości gospodarczej przez przedsiębiorstwa państwowe i gminy ludowe, ochronie rzeczywistych dochodów ludności pracującej miast i wsi oraz stopniowej poprawie jej warunków bytowych, a także ograniczaniu i zwalczaniu spekulacyjnej działalności sił kapitalistycznych oraz zapewnianiu sprawnego postępu budownictwa socjalistycznego. Nowe Chiny zawsze prowadziły politykę stabilności cen. Od 1950 roku ceny na naszym rynku są stabilne. Jest to przejaw wyższości naszego systemu socjalistycznego.

W dawnych Chinach reakcjoniści z Kuomintangu masowo emitowali banknoty, powodując, że ceny rosły z dnia na dzień, a produkcja usychała i ludzie cierpieli. Narodziny Chińskiej Republiki Ludowej położyły kres historii szaleńczo rosnących cen w starym ustroju. We wczesnych dniach powstania tego kraju, Partia i państwo podjęły szereg działań mających na celu stabilizację cen, zdecydowanie walczyły z siłami kapitalizmu i rozprawiły się z działalnością spekulacyjną. Przez ponad 20 lat ceny podstawowych artykułów pierwszej potrzeby, takich jak zboże, tkaniny bawełniane, warzywa i brykiety, utrzymywały się na stałym poziomie. Od czasów

Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej państwo systematycznie obniżało ceny sprzedaży niektórych towarów przemysłowych. W 1974 roku ceny detaliczne były o 2,9 procent niższe niż w 1965 roku. Dobrobyt na naszych rynkach i stabilność cen dowodzą wyższości systemu socjalistycznego, w przeciwieństwie do błędnej inflacji cen kapitalistycznych, które ulegają gwałtownym wahaniom.

Głównym celem realizacji polityki stabilności cen jest zapewnienie stabilności ogólnego poziomu cen oraz cen podstawowych potrzeb życiowych ludności. Zgodnie z tym założeniem, w przypadku nieracjonalnych cen, które pozostały z przeszłości oraz tych, które pojawiły się w wyniku rozwoju gospodarczego, dokonuje się korekt zarówno w górę, jak i w dół, zgodnie z polityką pozostawania zasadniczo bez zmian i dokonywania indywidualnych dostosowań. Na przykład w przypadku produktów rolnych i ubocznych, takich jak zboże, olej, trzoda chlewna, drób i jaja, państwo kilkakrotnie podniosło cenę skupu, ale cena sprzedaży pozostała w zasadzie niezmieniona, a straty sektora handlowego w działalności są dotowane przez skarb państwa. W przypadku niektórych towarów konsumpcyjnych wysokiej jakości utrzymywane są stosunkowo wysokie ceny. Zyski i straty są bilansowane przez państwo w sposób jednolity, co sprzyja stabilności cen rynkowych. Nie jest to po prostu możliwe w systemie kapitalistycznym.

Planowy i proporcjonalny rozwój gospodarki narodowej wymaga stabilności cen, stabilność ta z kolei jest wszechstronnym odzwierciedleniem skoordynowanego rozwoju gospodarki narodowej. Długoterminowa stabilność cen w Chinach wynika z realizacji ogólnej polityki **"rozwoju gospodarki i zabezpieczenia podaży"**, szybkiego rozwoju produkcji i rozszerzenia obiegu towarów, tak aby podaż towarów była ogólnie zgodna z siłą nabywczą społeczeństwa.

Kwestia stosunku wymiany produktów przemysłowych i rolnych jest ważnym zagadnieniem w polityce cenowej. Ma ona wpływ na redystrybucję dochodu narodowego między przemysłem a rolnictwem, na stabilność cen rynkowych, na wymianę materiałów między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz na wzajemną integrację i rozwój produkcji przemysłowej i rolnej, a także wywiera bezpośredni wpływ na środki utrzymania robotników miejskich i wiejskich oraz na sojusz między przemysłem a rolnictwem. Wymaga ona sformułowania rozsądnych cen zgodnie z zasadą równowartości i wymiany.

W okresie przywództwa Stalina w budowie socjalizmu w Związku Radzieckim, opozycyjna koalicja kierowana przez Trockiego, w celu rozbicia jedności miejsko-wiejskiej i zniszczenia sojuszu robotniczo-chłopskiego, nawoływała do takich reakcyjnych pomysłów jak "podniesienie cen fabrycznych towarów przemysłowych"

i "nałożenie maksymalnego opodatkowania na chłopów". Gdyby takie pomysły były realizowane, nieuchronnie doprowadziłyby do wzrostu cen towarów przemysłowych, zawęziłyby krajowy rynek towarów przemysłowych, pogrążyłyby masy chłopskie w ubóstwie, wywołałyby sprzeczności między proletariatem a masami chłopskimi, zniszczyłyby sojusz robotniczo-chłopski, podstawę dyktatury proletariatu. Takie reakcyjne twierdzenia trockistów były bezlitośnie demaskowane i krytykowane przez Stalina. Przed wyzwoleniem Chin, imperializm, feudalizm i biurokratyczny kapitalizm zawsze stosowały metodę kupowania produktów rolnych po niskiej cenie i sprzedawania produktów przemysłowych po wysokiej cenie, tj. poszerzenia różnicy nożyc, aby wyzyskiwać i rabować masy chłopskie, pozostawiając je w sytuacji ubóstwa i bankructwa oraz tworząc ostrą sprzeczność między obszarami miejskimi i wiejskimi. W szczególności w dekadzie 1937-1949 produkcja i transport zostały poważnie uszkodzone przez Japońską inwazję imperialistyczną oraz antykomunistyczną i antyludową wojnę rozpoczętą przez reakcjonistów z Kuomintangu, a wymiana towarów między obszarami miejskimi i wiejskimi została wstrzymana. Średnia stosunkowa różnica w cenie między 1930 a 1936 rokiem wynosiła 100, a do 1949 roku wzrosła do ponad 130.

> Zgodnie z przeprowadzonym przed wyzwoleniem szczegółowym badaniem kilku wiejskich rynków produktów podstawowych w Anhui, Guangxi, Sichuan i Shaanxi, stosunek wymiany produktów przemysłowych i rolnych zmienił się ze 100 w 1936 r. do 165,11 w 1948 r., a na rynku podstawowym w Ankang w Shaanxi, każde 100 łasztów ryżu można było wymienić na 39,7 stóp białego płótna w 1936 r., podczas gdy w 1946 r. można je było wymienić tylko na 10,02 stóp białego płótna.

Od czasu powstania Chińskiej Republiki Ludowej toczy się poważna walka na linii o to, czy zmniejszyć nożycową różnicę między cenami produktów przemysłowych i rolnych. Liu Shaoqi i zgraja Deng Xiaopinga konsekwentnie opowiadali się za poszerzaniem różnicy nożyc, za "podcinaniem chłopom karku" i "wysokie (ceny) za wysokie (ceny)", tworzeniem wolnego rynku, pozbawianiem chłopów środków do życia, niszczeniem więzi między miastem a wsią i podważaniem sojuszu między robotnikami i chłopami. W walce z Liu Shaoqi i zgrają Deng Xiaopinga, Przewodniczący Mao wielokrotnie instruował, że w stosunkach towarowych między gospodarką państwową a gospodarką kolektywną należy wprowadzić zasadę równej wymiany cen i realizować politykę stopniowego zmniejszania nożycowej różnicy cen między produktami przemysłowymi a rolnymi. Zgodnie z polityką ustanowioną przez przewodniczącego Mao, w ciągu ostatnich dwudziestu lat państwo kilkakrotnie podniosło ceny zakupu produktów rolnych i ubocznych, podczas gdy ceny produktów

przemysłowych dostarczanych na wieś pozostały zasadniczo stabilne, z pewnymi spadkami, co znacznie poprawiło sytuację gospodarczą ogromnej liczby chłopów, promowało rozwój produkcji rolnej i umocniło sojusz między robotnikami i chłopami.

> Według danych statystycznych, już w 1958 roku różnica nożyc między cenami produktów przemysłowych i rolnych zmniejszyła się o 25,4% w porównaniu z rokiem 1951. W ciągu dwudziestu dwóch lat od 1952 do 1973 roku. Krajowa cena skupu produktów rolnych i ubocznych wzrosła o 67%, cena sprzedaży materiałów do produkcji rolnej spadła o 48%, natomiast cena towarów przemysłowych dostarczanych na wieś spadła o 0,7%. Przy tej samej ilości produktów rolnych, ilość towarów przemysłowych, które można wymienić, wzrosła o ponad 66%.

Nożyce cenowe między produktami przemysłowymi i rolnymi odzwierciedlają nierówne relacje między przemysłem i rolnictwem oraz między obszarami miejskimi i wiejskimi w wymianie produktów przemysłowych i rolnych. Nożyce cenowe między produktami przemysłowymi i rolnymi są zazwyczaj oparte na cenach produktów przemysłowych i rolnych w danym roku, a zmiany cen produktów przemysłowych i rolnych w kolejnych latach są wykorzystywane do analizy, w jaki sposób nożyce się tworzą, poszerzają lub zwężają. Jednakże, aby dogłębnie przeanalizować, czy wymiana między produktami przemysłowymi i rolnymi jest ekwiwalentna, konieczne jest zrozumienie nie tylko tendencji zmian w cenach produktów przemysłowych i rolnych, ale także tendencji zmian w wartości produktów przemysłowych i rolnych. Pod względem zmian cen, różnica nożyc między produktami przemysłowymi i rolnymi stopniowo maleje. Jeśli jednak dodamy do tego czynnik zmiany wartości, to oprócz różnicy nożycowej pozostałej po dawnym społeczeństwie, która nie została całkowicie wyeliminowana, może pojawić się nowa różnica nożycowa w cenach produktów przemysłowych i rolnych. Dzieje się tak dlatego, że planowane ceny produktów przemysłowych i rolnych są w zasadzie stabilne w określonym czasie, natomiast wydajność pracy jest czynnikiem niezwykle dynamicznym. Zawsze rośnie wraz ze zmianami w technicznych warunkach produkcji. W ten sposób wartość produktów przemysłowych i rolnych stale maleje. Ponadto, ogólnie rzecz biorąc, wydajność pracy w sektorze przemysłowym rośnie szybciej niż wydajność pracy w sektorze rolnym, a wartość produktów przemysłowych spada szybciej niż wartość produktów rolnych, co znajduje odzwierciedlenie w relacji porównawczej między wartością produktów przemysłowych i rolnych, więc nowa różnica nożycowa może pojawić się nawet w warunkach cen stałych. Jest to nowy problem, który należy zbadać i rozwiązać.

Niezależnie jednak od tego, czy jest to różnica nożycowa pozostała po starym społeczeństwie, czy też nowa różnica nożycowa wynikająca z rozwoju budownictwa socjalistycznego, może ona być stopniowo zmniejszana jedynie wraz z rozwojem produkcji przemysłowej i rolnej. Jeżeli poziom rozwoju produkcji przemysłowej nie osiągnął jeszcze określonego poziomu, a próbuje się rozwiązać problem przez natychmiastowe obniżenie ceny zbytu artykułów przemysłowych, to zwiększy to obciążenie państwa i zmniejszy akumulację środków państwa, co jest niekorzystne dla budownictwa socjalistycznego; jeżeli zaś cena artykułów przemysłowych pozostanie bez zmian, a rozwiązaniem będzie drastyczne i gwałtowne podniesienie cen skupu i sprzedaży produktów rolnych, to zwiększy to obciążenie ludności miejskiej. Dlatego, aby stopniowo zmniejszać różnice między robotnikami a chłopami oraz między miastem a wsią, a także aby nadal zmniejszać nożycową różnicę między cenami produktów przemysłowych i rolnych, należy przyspieszyć rozwój przemysłu, energicznie wspierać rolnictwo, przyspieszyć mechanizację rolnictwa i podnieść wydajność pracy w rolnictwie.

Polityka sprzedaży produktów przemysłowych po niskich marżach jest również ważną socjalistyczną polityką cenową sformułowaną przez przewodniczącego Mao dla naszej partii. Realizacja polityki sprzedaży wyrobów przemysłowych przy niskich marżach wymaga systematycznego obniżania cen produktów, zgodnie ze wzrostem wydajności pracy w przemyśle i spadkiem kosztów produktów. Planowy spadek cen produktów przemysłowych w określonych warunkach może zwiększyć sprzedaż i promować produkcję przemysłową; sprzyja on wzmocnieniu rachunkowości gospodarczej, tak aby nadmierne stopy zysku nie stały się marnotrawnymi schronami dla złoczyńców; sprzyja on poprawie warunków życia ludności miejskiej i wiejskiej; w szczególności sprzyja on stopniowemu zmniejszaniu różnicy nożycowej między cenami produktów przemysłowych i rolnych oraz wzmocnieniu sojuszu między robotnikami i chłopami. Oczywiście nie oznacza to, że ceny wszystkich produktów przemysłowych o wysokiej rentowności powinny zostać obniżone, ale raczej, że należy dokonać skoordynowanych i odpowiednich ustaleń zgodnie z podażą, produkcją i wprowadzeniem do obiegu różnych produktów przemysłowych, ich rolą w utrzymaniu kraju oraz rozwojem przemysłowym wszystkich regionów kraju.

Dopisy Tłumacza:

* Laborystyczna teoria wartości -

„Wartość to praca społeczna producentów towarów, zawarta w towarze i ucieleśniona w nim samym. Wartość jest społeczną właściwością rzeczy, którą nabywa ona w określonych warunkach historycznych - w

obecności produkcji towarowej. Wartość jest tworzona w produkcji i przejawia się w wymianie, gdy towar wytworzony przez producenta towarów jest porównywany z innymi towarami. Producenci towarów są związani ze sobą systemem społecznej dystrybucji według pracy i dlatego pracują dla siebie nawzajem, dzięki czemu ich praca nabiera charakteru społecznego. Towary będące przedmiotem wymiany, różniące się między sobą wartością użytkową, mają jedną wspólną cechę, a mianowicie są produktami pracy, a w ich wytworzenie wkłada się pracę, co stanowi o ich wartości. Szczególną proporcję, w jakiej jedne dobra są wymieniane na inne, nazywa się wartością wymienną. W ten sposób wartość (wewnętrzna właściwość towaru) przejawia się zewnętrznie w akcie wymiany, tzn. w wartości wymiennej; wartość użytkowa towaru (użyteczność rzeczy) staje się nośnikiem wartości wymiennej…

Twórcami Laborystycznej teorii wartości byli W. Petty, A. Smith i D. Ricardo. Ale teoria ta została naukowo uzasadniona, najbardziej konsekwentnie i wszechstronnie, wraz ze wszystkimi wynikającymi z niej wnioskami społecznymi i klasowymi, opracowana przez K. Marks. Burżuazyjna, wulgarna ekonomia polityczna próbowała i próbuje obalić Laborystyczną teorię wartości. Na przykład w burżuazyjnej nauce ekonomicznej wartość wymiany jest powszechnie traktowana jako wyraz wartości użytkowej. Zgodnie z tą koncepcją, proporcje wymienne towarów nie są określane przez nakład pracy społeczeństwa, lecz przez domniemaną wartość użytkową towaru (zob. Teoria użyteczności krańcowej). Inną, nie mniej rozpowszechnioną teorią wartości jest teoria, zgodnie z którą wartość jest wynikiem działania trzech czynników produkcji - pracy, kapitału i ziemi (zob. Teorie produktywności). W rzeczywistości ilość społecznie niezbędnej pracy włożonej w produkcję danego towaru określa jego wartość oraz proporcje, w jakich jeden towar jest wymieniany na inny. "...Im większa jest siła produkcyjna pracy, im mniej czasu pracy potrzeba do wytworzenia znanego towaru, im mniejsza jest masa pracy w nim skrystalizowana, tym mniejsza jest jego wartość". Teoria wartości pracy Marksa posłużyła za podstawę jego teorii wartości dodatniej…

Wartość towaru to wartość wytworzona przez pracę w przeszłości i przeniesiona na ten towar ze zużytych środków produkcji oraz nowa (nowo wytworzona) wartość przypisana temu towarowi przez pracę ludzką w bieżącym procesie produkcji. Wraz ze wzrostem technicznego wyposażenia produkcji, przy ogólnym spadku jednostkowej wartości produkcji, relatywnie wzrasta udział pracy dawnej, a maleje udział wartości nowo wytworzonej. W każdej formacji społeczno-ekonomicznej, w której istnieje produkcja towarowa, stosunek wartości przeszłej do nowo wytworzonej wyraża stosunki produkcji właściwe dla tej formacji. W kapitalizmie na wartość składają się: kapitał stały (c) zużywany w procesie produkcji danego towaru; kapitał zmienny (v) - część nowo wytworzonej wartości, która odpowiada wartości pracy zużytej w procesie produkcji; wartość dodatnia (m) - część nowo wytworzonej wartości przywłaszczona przez kapitalistów bez wynagrodzenia. Wartość społeczna towaru pokrywa się z faktycznym społecznym kosztem produkcji, ale różni się od kapitalistycznego kosztu produkcji wielkością wartości dodatniej. W rozwiniętym kapitalizmie, w wyniku spontanicznej redystrybucji wartości dodatniej i zrównania zysku z zyskiem średnim, wartość towarów przekształca się w cenę produkcji…

Ponieważ w komunizmie (w tym w jego najniższej fazie - socjalizmie) z definicji nie ma wymiany, stosunków towarowo-pieniężnych, produkcji towarowej ani rynku, lecz istnieje tylko planowa społeczna produkcja i dystrybucja produktów produkcji, dlatego w komunizmie wartość nie istnieje.”

Tłumaczone z: https://www.esperanto.mv.ru/wiki/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%B7%D0%BC/%D0%A1%D1%82%D0%BE%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C

Sekcja IV. Handel zagraniczny krajów socjalistycznych

W różnym stopniu kraje socjalistyczne mają różnorodne powiązania gospodarcze ze sobą i z krajami kapitalistycznymi. Dlatego też w krajach socjalistycznych oprócz krajowych stosunków wymiany towarowej występują również międzynarodowe stosunki wymiany towarowej, czyli handel zagraniczny.

System społeczno-gospodarczy danego kraju determinuje schemat jego działalności w zakresie handlu zagranicznego.

Handel zagraniczny krajów kapitalistycznych opiera się na kapitalistycznej własności prywatnej, rządzi się podstawowymi prawami ekonomicznymi kapitalizmu i ma na celu brutalną eksploatację i grabież ludzi pracy w innych krajach, uzyskanie wysokich zysków i przyspieszenie akumulacji kapitału. Handel zagraniczny krajów imperialistycznych jest narzędziem monopolistycznego kapitału do zniewalania i plądrowania innych krajów, do maksymalizacji zysków i do konkurowania o światową hegemonię.

Handel zagraniczny kraju socjalistycznego, opartego na socjalistycznej publicznej własności środków produkcji i kierującego się podstawowymi prawami ekonomicznymi socjalizmu, musi służyć w każdy sposób zaspokojeniu potrzeb państwa i ludu. Oznacza to, że handel zagraniczny kraju socjalistycznego musi sprzyjać rozwojowi socjalistycznej produkcji i budownictwa w kraju i nie można pozwolić, aby je hamował; musi sprzyjać konsolidacji obrony narodowej i stopniowej poprawie warunków życia ludzi; musi sprzyjać wzmocnieniu solidarności ze wszystkimi narodami, zwłaszcza z narodami Trzeciego Świata*, oraz zjednoczeniu wszystkich sił, które mogą być zjednoczone na arenie międzynarodowej w walce z imperializmem, socjal-imperializmem i nowoczesnym rewizjonizmem. Krótko mówiąc, handel zagraniczny krajów socjalistycznych jest instrumentem proletariatu służącym rewolucji socjalistycznej i budownictwu socjalistycznemu.

Świadomie prowadząc handel zagraniczny kraju socjalistycznego zgodnie z wymogami podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu, należy właściwie traktować relacje między handlem zagranicznym a handlem krajowym. **"integracja i dokonywanie odpowiednich ustaleń"**, przy czym rynek krajowy jest głównym celem, a rynek zagraniczny uzupełnieniem, jest ważną zasadą w postępowaniu z relacjami między handlem krajowym i zagranicznym. Chiny liczą 800 milionów mieszkańców. Nasz ogromny rynek krajowy stanowi niezwykle korzystne warunki dla rozwoju socjalistycznej produkcji przemysłowej i rolnej. Praktyka budownictwa socjalistycznego ostatnich około dwudziestu lat dowiodła, że rozległe obszary wiejskie Chin są nie tylko ważnym rynkiem zbytu dla codziennych dóbr

przemysłowych, ale także, wraz z rozwojem mechanizacji rolnictwa, ważnym rynkiem zbytu dla środków produkcji. Tylko dzięki starannemu wdrażaniu zasady, że rynek krajowy jest rynkiem głównym, a rynek zagraniczny jest rynkiem uzupełniającym, produkcja i budownictwo Chin mogą rozkwitać, rynek może być stabilny i prosperować, środki do życia ludzi ulegać stopniowej poprawie, a sojusz między robotnikami i chłopami może zostać skonsolidowany. Tylko na podstawie uporządkowania w pierwszej kolejności rynku krajowego oraz racjonalnego zorganizowania importu i eksportu zgodnie z potrzebami rozwoju socjalistycznej gospodarki narodowej handel zagraniczny może rzeczywiście służyć budownictwu socjalistycznemu. Nie jest handelem zagranicznym kraju socjalistycznego, ani nawet handlem zagranicznym niezależnego i autonomicznego kraju, handel który najpierw nie uporządkuje rynku krajowego, nie podąża za potrzebami rozwoju socjalistycznej gospodarki narodowej, i który tylko siedzi z plecami za granicą i oczy ma zwrócone ku innym krajom, z dwoma rękoma wyciągniętymi za granicę, podkreślając że "handel zagraniczny jest najważniejszy" i "sprzedaż krajowa jest podporządkowana sprzedaży zagranicznej", ale raczej handel zagraniczny państwa biurokratycznego kompradorstwa** i zdradzieckich kapitulantów. Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping realizowali taką rewizjonistyczną linię wyprzedaży i kapitulacji. Jeżeli będziemy podążać za tą rewizjonistyczną linią, rezultat będzie taki, że produkcja i budownictwo krajowe znajdą się w stagnacji, a potrzeby ludzi nie zostaną zaspokojone. Dlatego też relacje między handlem krajowym i zagranicznym powinny być kształtowane w oparciu o rynek krajowy jako główny cel, z punktu widzenia budownictwa narodowego i potrzeb bytowych ludności, tak aby ułatwić konsolidację sojuszu robotniczo-chłopskiego i rozwój gospodarki narodowej. Rynek zagraniczny jest oczywiście również ważny i nie należy go ignorować. Dla celów budownictwa socjalistycznego w kraju konieczny jest import niektórych zaawansowanych technologii i sprzętu oraz materiałów, których brakuje w kraju, dlatego konieczne jest aktywne organizowanie eksportu. Ponadto, ponieważ rewolucyjne zmagania narodów zawsze się wzajemnie wspierają, kraj socjalistyczny zawsze musi eksportować część swoich towarów, aby zapewnić wsparcie materialne swoim socjalistycznym braciom, aby wesprzeć rewolucyjne zmagania uciskanych narodów i uciskanych narodowości. Handel krajowy i handel zagraniczny to dwie części jednolitego organizmu, a ich relacje powinny polegać na wzajemnej współpracy i współdziałaniu w ramach jednolitego planu narodowego.

Państwo pod dyktaturą proletariatu, aby budować socjalizm i bronić narodowej niepodległości, musi żądać państwowej kontroli lub monopolu na handel zagraniczny. Po rewolucji październikowej Trocki i Bucharin sprzeciwiali się

państwowemu monopolowi handlu zagranicznego i opowiadali się za tzw. polityką taryfową***, która miała regulować handel zagraniczny. Ten błąd został ostro skrytykowany przez Lenina. Lenin zauważył, że **"Żadna polityka taryfowa nie może być skuteczna w epoce imperializmu, gdy istnieje alarmująca dysproporcja między bogatymi i biednymi."** ① **"Proletariat przemysłowy nie może nigdy odbudować naszego przemysłu i uczynić Rosji krajem przemysłowym bez ochrony przemysłowej; ochrona przemysłowa oznacza tu tylko monopol handlu zagranicznego, nigdy zaś jakąkolwiek politykę taryfową."** ② Stalin podkreślił również, że **"zniesienie monopolu handlu zagranicznego" "byłoby przekształceniem naszego kraju z państwa niepodległego w państwo półkolonialne".** ③ Pod przywództwem Lenina i Stalina oportunistyczna linia Trockiego i Bucharina została rozbita, wprowadzono monopol na handel zagraniczny i zagwarantowano gospodarczą niezależność nowego socjalistycznego państwa.

W przeddzień narodzin Chińskiej Republiki Ludowej Przewodniczący Mao wyraźnie stwierdził: **"Odbudowa i rozwój gospodarki narodowej Republiki Ludowej jest niemożliwa bez jednolitej polityki handlu zagranicznego. Po oczyszczeniu Chin z imperializmu, feudalizmu, biurokratycznego kapitalizmu i rządów Kuomintangu (które są skoncentrowanym wyrazem imperializmu, feudalizmu i biurokratycznego kapitalizmu), problem stworzenia niezależnego i kompletnego systemu przemysłowego nie został jeszcze rozwiązany, i problem ten nie zostanie ostatecznie rozwiązany, dopóki gospodarka nie osiągnie szerokiego rozwoju i nie przekształci się z zacofanego kraju rolniczego w zaawansowany kraj przemysłowy. A osiągnięcie tego celu nie jest możliwe bez ujednolicenia polityki handlu zagranicznego."** ④ Po powstaniu Chińskiej Republiki Ludowej nasz rząd wdrożył rewolucyjną linię Przewodniczącego Mao, stopniowo wyeliminował imperialistyczną własność, wypędził siły imperialistycznej agresji gospodarczej, zniósł imperialistyczne przywileje w Chinach i odzyskał prawo do administracji celnej. Era zagranicznej manipulacji operacji handlu zagranicznego Chin, finansów walutowych, spedycji handlowej i biznesu ubezpieczeniowego skończyła się na zawsze.

① "O monopolistycznym systemie handlu zagranicznego". Dzieła wszystkie Lenina, t. 33, s. 414.

② Ibidem, s. 415.

③ Rozmowa z pierwszą delegacją amerykańskich robotników. Dzieła wszystkie Stalina, t. 10, s. 99.

④ Sprawozdanie na drugiej sesji plenarnej siódmego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin. Dzieła wybrane Mao Zedonga (Dzieła zebrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1323).

W tym samym czasie państwo skonfiskowało przedsiębiorstwa handlu zagranicznego kapitału biurokratycznego, ustanowiło państwowe organy ujednolicenia handlu zagranicznego i państwowe przedsiębiorstwa handlu zagranicznego oraz stopniowo przekształciło kapitalistyczne prywatne przedsiębiorstwa importowe i eksportowe. To zasadniczo zmieniło półkolonialny charakter handlu zagranicznego w dawnych Chinach i sprawiło, że chiński handel zagraniczny stał się niezależnym i autonomicznym handlem zagranicznym pod kontrolą dyktatury proletariatu.

Wdrożenie jednolitego systemu handlu zagranicznego odgrywa ważną rolę w zapewnieniu konstytucyjnej niezależności polityki i gospodarki narodowej, obronie przed agresją gospodarczą imperializmu, przeciwdziałaniu skutkom kapitalistycznego światowego kryzysu gospodarczego, prowadzeniu normalnych stosunków handlowych z wieloma krajami i regionami świata na zasadzie równości i wzajemnych korzyści, a tym samym przyspieszeniu tempa budownictwa socjalistycznego. Zgraja Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga podważyła zasadę scentralizowanego przywództwa i jednolitego handlu zagranicznego, i starała się jak najlepiej promować kapitalistyczną liberalizację w swojej pracy w handlu zagranicznym, krzycząc, że "Niech osiem nieśmiertelnych przekracza morze, aby pokazać swoje talenty****", na próżno próbując przekształcić socjalistyczną współpracę pomiędzy różnymi przedsiębiorstwami importowymi i eksportowymi oraz portami w kapitalistyczną konkurencję, tym samym sprowadzając handel zagraniczny z powrotem na półkolonialne tory.

Handel zagraniczny kraju socjalistycznego i handel zagraniczny kraju kapitalistycznego rządzą się innymi podstawowymi prawami ekonomicznymi i mają inne cele gospodarcze i sposoby działania ze względu na różne podstawy własności środków produkcji. Jednakże handel zagraniczny krajów socjalistycznych, podobnie jak handel zagraniczny krajów kapitalistycznych, jest stosunkiem wymiany towarowej między państwem a państwem, a zatem prawo wartości musi odgrywać dominującą rolę w tym stosunku wymiany.

Wartość towaru na rynku krajowym jest oczywiście inna niż jego wartość na rynku światowym. Marks zauważa: **"W danym kraju tylko natężenie powyżej średniej krajowej intensywności pracy zmienia miarę wartości mierzonej wyłącznie czasem trwania pracy. Na rynku światowym, którego integralną częścią są poszczególne kraje, sytuacja jest inna. Średnia intensywność pracy jest różna w poszczególnych krajach; w niektórych krajach jest wyższa, w innych niższa. W ten sposób średnia krajów tworzy szczebel podziału, którego miarą jest przeciętna jednostka pracy światowej."** ① Oznacza to, że każdy kraj ma

przeciętną intensywność pracy, przy której społecznie niezbędny czas pracy przy produkcji danego towaru i jego wartość są pewne; gdy intensywność ta się zmienia, zmienia się również społecznie niezbędny czas pracy przy produkcji tego towaru i jego wartość. Społecznie niezbędny czas pracy i wartość towaru różnią się w poszczególnych krajach, ponieważ średnia intensywność pracy nie jest taka sama we wszystkich krajach. Rynek światowy jest rynkiem utworzonym na podstawie rynków krajowych. Wartość towaru na rynku światowym nie zależy od społecznie niezbędnego czasu pracy do produkcji tego towaru w danym kraju, ale od społecznie niezbędnego czasu pracy do produkcji tego towaru przy jego średniej intensywności, gdy kraje świata są traktowane jako całość. Cena towaru na rynku światowym zależy, oprócz wielkości wartości tego towaru na rynku światowym, od stanu podaży i popytu na ten towar na rynku światowym. Ze względu na konkurencję i anarchię kapitalistycznej produkcji i wymiany, podaż i popyt na towary na kapitalistycznym rynku światowym stale się zmieniają, a zatem nieuniknione jest, że ceny towarów na rynku światowym wcześniej czy później będą się zmieniać. To wszystko, w połączeniu z częstymi wybuchami kapitalistycznych kryzysów gospodarczych, rywalizacją i zmową międzynarodowych monopolistycznych grup kapitalistycznych, zawirowaniami w kapitalistycznym światowym systemie finansowym i monetarnym oraz nasileniem międzynarodowych walk klasowych itp. ma ogromny wpływ na ceny towarów na rynku światowym. Dlatego też, prowadząc handel zagraniczny, kraje socjalistyczne powinny w pełni docenić rolę prawa wartości i jego właściwości na rynku światowym oraz być elastyczne w określaniu rozsądnych cen na towary eksportowe, a także ważne jest, aby nie stosować w handlu zagranicznym tych samych zasad ustalania cen, które są stosowane na wewnętrznym planowanym rynku kraju socjalistycznego. Jeśli się tak nie stanie, to z pewnością kraje socjalistyczne poniosą ogromne straty w handlu zagranicznym.

Z punktu widzenia składu towarów importowanych i eksportowanych przez kraje socjalistyczne w ich handlu zagranicznym oraz sposobu rozliczeń handlowych, ponieważ w dużej liczbie stosunków wymiany stroną uczestniczącą w wymianie jest kraj kapitalistyczny, kraje socjalistyczne muszą należycie uwzględniać cechy narodowe i zwyczaje tych krajów w zakresie odcienia, różnorodności i formy ich towarów eksportowych itp. ale nigdy wbrew zasadom państwa socjalistycznego; wśród towarów importowanych z krajów kapitalistycznych są takie, które sprzyjają burżuazyjnemu sposobowi życia i którym należy się przeciwstawiać. Na rynku międzynarodowym metody zamówień, transakcji, transportu, ubezpieczeń i rozliczeń pieniężnych są w rzeczywistości wzorowane na kapitalistycznych; kraje socjalistyczne powinny być bardzo czujne w swojej działalności w handlu

zagranicznym. W porównaniu z handlem krajowym, burżuazyjne prawa w handlu zagranicznym są jeszcze groźniejsze. Jak ograniczyć wpływ tego aspektu burżuazyjnej władzy prawnej na produkcję i wymianę krajową oraz na sektor handlu zagranicznego, to ważny temat, który państwo socjalistyczne musi potraktować poważnie.

Pozycja i rola handlu zagranicznego w gospodarce narodowej kraju socjalistycznego jest inna niż w kraju kapitalistycznym. Marks zwrócił uwagę, że **"Ekspansja handlu zagranicznego, choć w początkowym okresie kapitalistycznego sposobu produkcji stanowiła jego podstawę, w miarę rozwoju kapitalistycznego sposobu produkcji, ze względu na wewnętrzną konieczność tego sposobu produkcji, wynikającą z faktu, że wymaga on ciągłego poszerzania rynków, staje się produktem samego sposobu produkcji"** ② Lenin zwrócił również uwagę, że **"nie można wyobrazić sobie państwa kapitalistycznego bez handlu zagranicznego i w istocie takie państwo nie istnieje."** ③ W krajach socjalistycznych handel zagraniczny jest ważnym elementem kapitału gospodarki narodowej, ale wysokie tempo rozwoju gospodarki narodowej krajów socjalistycznych nie zależy od rynków zagranicznych, lecz od wyższości ustroju socjalistycznego i gospodarki planowej oraz od ciężkich zmagań ludzi pracy w kraju. "Niezależność i samowystarczalność" to podstawowa polityka budowy gospodarki w kraju socjalistycznym, a także polityka, której musi ściśle przestrzegać handel zagraniczny.

To, czy trzymać się polityki niezależności i samowystarczalności, czy się jej przeciwstawiać, zawsze było przedmiotem walki między dwiema liniami w budownictwie socjalistycznym. We wczesnym okresie socjalistycznego uprzemysłowienia w Związku Radzieckim, Trocki wysunął tak zwaną "teorię światowego podziału pracy", twierdząc, że "ignorowanie podziału pracy w gospodarce światowej" "znacznie zmniejszyłoby tempo naszego rozwoju gospodarczego", sprzeciwiając się niezależnej i samowystarczalnej budowie socjalizmu przez naród radziecki, próbował zredukować Związek Radziecki do roli wasala imperializmu. W Chinach Liu Shaoqi, Lin Biao i zgraja Deng Xiaopinga również usilnie sprzeciwiali się polityce niezależności i samowystarczalności, desperacko opowiadając się za "teorią determinizmu pomocy zagranicznej" i "teorią Czerwonych kompradorów".

---

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 614.

② Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 264.

③ ‘Rozwój kapitalizmu w Rosji’, Lenin, Dzieła wszystkie Lenina, t. 3, s. 4.

Deng Xiaoping nawet ostro zaatakował politykę niezależności i samowystarczalności jako coś w rodzaju "bycia zadufanym jak Yelang i zamykającym granice i obronie siebie*****". W jego oczach jedyną drogą do zbudowania gospodarki i przeprowadzenia czterech modernizacji było "przyjęcie najbardziej zaawansowanej technologii", a jedyną drogą do uzyskania zaawansowanej technologii był import "najnowszego i najlepszego sprzętu zagranicznego". Postulował więc, po pierwsze, "oferować więcej w zamian", czyli kupować, a po drugie, "zawierać długoterminowe kontrakty" z zagranicznymi kapitalistami, którzy dostarczaliby nam sprzęt, a potem "płacili za niego" wydobytymi w Chinach minerałami, czyli pożyczali, twierdząc, że "jest to najpewniejsza" "wielka polityka". W rzeczywistości "wielka polityka", którą sprzedawał, nie była niczym nowym. Li Hongzhang****** i Zeng Guofan*******, liderzy frakcji spraw zagranicznych, krzyczeli: "Jeśli Chiny chcą się wzmocnić, nie ma lepszego sposobu niż poznanie broni palnych obcych krajów. Jeśli chcesz poznać obcą broń, nie ma lepszego sposobu niż znalezienie narzędzi do jej produkcji." Chiang Kai-shek oczerniał naród chiński jako "leniwy, ospały i martwy" i twierdził, że Chiny mogą osiągnąć "konstrukcję gospodarczą" tylko poprzez "współpracę międzynarodową i rozwój naszych ogromnych i bogatych źródeł bogactwa". Deng Xiaoping był zwolennikiem idei sprzedawania się zagranicznemu biurokratycznemu kompradorstwu, co było w tym samym duchu co działania Li Hongzhanga, Zeng Guofana i Chiang Kai-sheka, i był prawdziwym zdrajcą kraju, który skłaniał się ku obcokrajowcom.

Pytanie, czy budownictwo socjalistyczne powinno stosować politykę niezależności i samowystarczalności, jest nie tylko pytaniem ekonomicznym, ale przede wszystkim politycznym, to znaczy pytaniem o to, czy można utrwalić niepodległość państwa socjalistycznego pod dyktaturą proletariatu. Historia świata i realia tej sytuacji dobitnie udowodniły, że z pewnością nie da się zbudować niezależnej gospodarki bez niezależnego politycznie kraju, a bez niezależnej gospodarki niemożliwa lub nieugruntowana jest również niezależność polityczna. Jeśli postawimy na "import zagranicznej technologii i sprzętu”, a w celu "importu zagranicznej technologii i sprzętu" będziemy musieli sprzedać wiele krajowych zasobów, a nawet poddać suwerenność górniczą obcym krajom, to czyż nie zamienimy socjalistycznych Chin ponownie w rynek sprzedaży towarów i bazę dostaw surowców dla krajów imperialistycznych? W ten sposób sektory przemysłowe związane z eksportem rozwiną się nienormalnie, podczas gdy te niezwiązane z eksportem lub mniej z nim związane zostaną stłumione, planowy i proporcjonalny rozwój gospodarki narodowej zostanie poważnie podważony, a niezależny i całkowity narodowy system gospodarczy zostanie zniszczony. Jak można mówić o niezależnym i

samowystarczalnym budowaniu socjalizmu? Im więcej sprzętu będziemy importować, im więcej zasobów będziemy sprzedawać, tym bardziej zależna stanie się nasza gospodarka narodowa. Kiedy traci się niezależność gospodarczą, niezależność polityczna jest z pewnością niemożliwa.

Jeśli postawimy na "import zagranicznych technologii i urządzeń", to nie musimy produkować tego, co możemy produkować, a tego, czego na razie nie możemy produkować, nie będziemy musieli podejmować wysiłków badawczych i produkcyjnych, lecz po prostu zimportujemy z zagranicy. Nawet jeśli coś zrobimy, to będziemy tylko kopiować zagraniczne wzory i techniki, naśladować zagraniczny sprzęt i pełzać krok w krok za obcokrajowcami. W ten sposób nigdy nie będziemy w stanie pozbyć się zależności od obcokrajowców w zakresie rozwoju technologicznego. Jak możemy mówić o osiągnięciu czterech modernizacji i dogonieniu światowego poziomu zaawansowania? W rezultacie nasz rozwój technologiczny i rozwój całej gospodarki narodowej znajdzie się pod kontrolą zagranicznych kapitalistów. Gdy odmówią nam dostaw sprzętu technicznego, nasza gospodarka zostanie natychmiast sparaliżowana. W 1960 r. zdrada radzieckiej grupy zdrajców, która rozerwała naszą zjednoczoną wspólnotę i wycofała swoich ekspertów, spowodowała poważne trudności w budowie naszej gospodarki, zdrada ta jest wciąż świeża w naszej pamięci.

Jeśli podstawą budowy gospodarki jest "import zagranicznych technologii i urządzeń", a w celu "importu" "zawieramy długoterminowe kontrakty z zagranicznymi kapitalistami i płacimy za nie węglem". Czy w ten sposób nasz kraj nie stanie się miejscem inwestycji dla krajów imperialistycznych? Ta metoda zaciągania długu zagranicznego jest równoznaczna z akceptacją eksportu kapitału z krajów imperialistycznych. Przewodniczący Mao zauważył: **"Jaki jest powód robienia przez nas interesów z tymi krajami i zakładania, że kraje te będą skłonne pożyczać nam pieniądze w przyszłości na wzajemnie korzystnych warunkach? Powód tych interesów jest taki że kapitaliści tych krajów chcą zarabiać pieniądze, a bankierzy chcą zarabiać odsetki, którymi mogą łagodzić własne kryzysy, a nie z powodu jakiejkolwiek pomocy dla narodu chińskiego."** ① Stare Chiny zaciągały zagraniczne długi przez ponad sto lat, w wyniku czego suwerenność kraju i siła napędowa gospodarki narodowej wpadły w ręce imperializmu. Czy ludzie zapomnieli już o rozpadających się i zniszczonych krajobrazach starych Chin? Opowiadając się za akceptacją eksportu kapitału z krajów imperialistycznych, Deng Xiaoping w rzeczywistości próbował ponownie wprowadzić siły imperialistyczne, które nasz naród wyparł po długiej i krwawej walce, aby mogły one nadal przybywać, eksploatować i zniewalać naród chiński.

Oczywiście nie wszyscy jesteśmy przeciwni wprowadzaniu niektórych zaawansowanych technologii i urządzeń zagranicznych, ani też eksportowi niektórych krajowych surowców mineralnych, ale pytanie brzmi, gdzie umieścić podstawę konstrukcji gospodarczej. Jeśli postawimy na "import zagranicznej technologii i sprzętu", jak zaleca "wielka polityka" Deng Xiaopinga, to znów staniemy się kolonią lub półkolonią i nie ma innego wyjścia. W przeszłości, trzymając się polityki niezależności i samowystarczalności, byliśmy w stanie przełamać blokadę i embargo nałożone przez Imperium Amerykańskie oraz pokonać trudności i sabotaż przez Związek Radziecki, a także przebudować biedne i zacofane stare Chiny w nowe i prosperujące Chiny socjalistyczne. Tak długo, jak będziemy w przyszłości przestrzegać tej polityki ustanowionej przez przewodniczącego Mao, z pewnością uda nam się w tym stuleciu zbudować nasz kraj jako silne państwo socjalistyczne z nowoczesnym rolnictwem, nowoczesnym przemysłem, nowoczesną obroną narodową oraz nowoczesną nauką i technologią.

Kraje socjalistyczne będą aktywnie angażować się we współpracę gospodarczą i wzajemną pomoc z bratnimi i przyjaznymi krajami w oparciu o zasadę niezależności i samowystarczalności; będą one wspólnie promować rozwój gospodarczy swoich krajów; a jednocześnie rozwijać stosunki handlowe z krajami kapitalistycznymi na równych i wzajemnie korzystnych zasadach. W takich warunkach rozwój międzynarodowych stosunków handlowych będzie sprzyjał rozwojowi gospodarki socjalistycznej. W przeddzień powstania Chińskiej Republiki Ludowej, Przewodniczący Mao wyraźnie stwierdził w kwestii prowadzenia normalnej międzynarodowej wymiany handlowej: **"Naród chiński jest skłonny praktykować przyjaźń i współpracę z narodami wszystkich krajów świata oraz wznowić i rozwijać międzynarodowy handel i komercję dla dobra rozwijającej się produkcji i dobrobytu gospodarczego."** ② Poprzez handel zagraniczny kraje socjalistyczne mogą przekazywać nadwyżki i wprowadzać pewne technologie zagraniczne, które są naprawdę przydatne do technicznego przekształcenia produkcji przemysłowej i rolnej. Z tego powodu handel zagraniczny kraju socjalistycznego powinien, zgodnie z potrzebami i możliwościami rozwoju produkcji socjalistycznej, aktywnie i systematycznie organizować eksport i import towarów w celu wspierania i promowania rozwoju produkcji przemysłowej i rolnej. Każda idea lub praktyka, która odbiega od tego założenia, jest błędna.

Handel zagraniczny Chin powstał i rozwinął się w procesie delegalizacji handlu zagranicznego zagranicznych niewolniczych kompradorów z półkolonialnych i półfeudalnych Starych Chin. Praktyka ostatnich dwudziestu lat od założenia kraju dowiodła, że ideologia zagranicznego kompradorstwa jest głęboko zakorzeniona w

handlu zagranicznym, a rewizjonistyczna linia Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga ma długą historię zatruwania handlu zagranicznego. Po Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, chociaż ideologia kompradorstwa zagranicznego i rewizjonistyczna linia handlu zagranicznego zostały skrytykowane, trucizna była daleka od oczyszczenia. "Wielka polityka" Deng Xiaopinga, polegająca na schlebianiu obcokrajowcom, poddawaniu się i wyprzedawaniu kraju, jest najnowszym przykładem ideologii zagranicznego kompradorstwa. Jeśli będziemy podążać za "wielką polityką" Deng Xiaopinga i rewizjonistyczną linią "najważniejsza jest wymiana zagraniczna", i "najważniejsza jest wartość wyjściowa produkcji", to im większy wolumen handlu zagranicznego, tym większe będą szkody dla produkcji krajowej, tym bardziej pomożemy zagranicznym kapitalistom wysysać krew narodowych robotników i chłopów oraz tym bardziej tracimy władzę i upokarzamy kraj. Jest to stara droga handlu zagranicznego w półkolonialnych i półfeudalnych Chinach. Chińczycy nie pozwolą burżuazji w Partii, aby sprowadziła nasz handel zagraniczny na tą złą drogę.

① O dyktaturze ludowo-demokratycznej. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1363.

② Przemówienie na spotkaniu przygotowawczym do Nowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza 1967, s. 1355.

Dopisy Tłumacza:

* Trzeci Świat -

Uwaga, nie oznacza tego co obecnie (Kwiecień 2022) się pojmuje poprzez ten wyraz czyli do krajów o bardzo niskim wskaźniku rozwoju społecznego ONZ (HDI)!

„W czasie zimnej wojny niektóre kraje słabiej rozwinięte gospodarczo używały terminu "Trzeci Świat", aby pokazać, że nie są związane ani z NATO, ani z Układem Warszawskim.

Pojęcie "Trzeci Świat" zostało oficjalnie użyte w Deklaracji Politycznej przyjętej przez państwa niezaangażowane w Algierze we wrześniu 1973 roku.

Ponadto w rozmowie z prezydentem Kaundą z Republiki Zambii 22 lutego 1974 r. przywódca Komunistycznej Partii Chin Mao Zedong powiedział: **"Postrzegam Stany Zjednoczone i Związek Radziecki jako pierwszy świat. Środkowa frakcja, czyli Japonia, Europa, Australia i Kanada, to drugi świat. Azja, z wyjątkiem Japonii, to Trzeci Świat. Cała Afryka, z wyjątkiem RPA, to Trzeci Świat, a Ameryka Łacińska to Trzeci Świat".”**

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E7%AC%AC%E4%B8%89%E4%B8%96%E7%95%8C/632613

** Komprador -

„Komprador to osoba, która działa jako agent dla zagranicznych organizacji zajmujących się inwestycjami, handlem, eksploatacją gospodarczą lub polityczną. Chiński komprador, to ten który pomagał Zachodowi w

dwustronnym handlu z Chinami w nowożytnej historii Chin. Byli to pośrednicy i menedżerowie zatrudniani przez cudzoziemców, którzy pomagali im w działalności handlowej w Chinach. Kompradorzy zatrudniani przez obcokrajowców zwykle znali języki obce i pełnili rolę tłumaczy między kupcami europejskimi i amerykańskimi z jednej strony a kupcami chińskimi z drugiej, a także pełnili funkcję dwustronnej komunikacji między środowiskiem biznesowym w Europie i Stanach Zjednoczonych a rządem chińskim."

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E4%B9%B0%E5%8A%9E

*** Polityka Taryfowa -

„Polityka taryfowa to przyjęty w danym kraju kodeks postępowania dotyczący stosowania taryf celnych w celu osiągnięcia określonych celów gospodarczych i politycznych w danym czasie - polityka taryfowa różni się w poszczególnych krajach, w zależności od czynników politycznych, gospodarczych i przemysłowych."

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E5%85%B3%E7%A8%8E%E6%94%BF%E7%AD%96

W tym znaczeniu chodzi o politykę nakładanie po prostu ceł na towary jak to rzekomo proponował Trocki i Bucharin zamiast kontroli całkowitej nad handlem zagranicznym.

**** Idiom Chiński: „Ośmiu nieśmiertelnych przemierzających morze"

Znaczy że: każdy demonstruje swoje możliwości; np. wszyscy dążą do pokazania, na co ich stać, próbują się prześcignąć, rywalizują, współzawodniczą; kto wie, na co ich stać; chcą pokazać pełnię swoich talentów

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%85%AB%E4%BB%99%E8%BF%87%E6%B5%B7%E5%90%84%E6%98%BE%E7%A5%9E%E9%80%9A

***** Idiom Chiński: „Yelang ma o sobie wysokie mniemanie" -

Oznacza być „aroganckim, zarozumiałym; niedorzeczna zarozumiałość króla Yelang - zaściankowa arogancja; tak bezczelny jak Yelang, który uważa się za równego Synowi Niebios; być pewnym siebie; być czystą zadufaną w sobie zaściankową arogancją; stać się zbyt dumnym z siebie; podawać się za ważną osobę; grać wielkiego człowieka; ludzie z Yelang myślą, że ich kraj jest większy niż Chiny."

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%A4%9C%E9%83%8E%E8%87%AA%E5%A4%A7

„zamknąć granice i bronić się" -

Znaczy: „zamknąć kraj na stosunki międzynarodowe (kontakty zewnętrzne); autarchia; autarkia; zamknąć się na resztę świata; trzymać się z dala dla siebie; żyć w izolacji; samowykluczenie; zamknąć się w sobie; zamknąć się na świat; stać w defensywie z zamkniętymi bramami miast; wstrzymać stosunki międzynarodowe; odgrodzić kraj od wymiany międzynarodowej (handlu)"

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%97%AD%E5%85%B3%E8%87%AA%E5%AE%88

****** Wcześniej wspomniani, kliknij tutaj: Li Hongzhang i Zhang Zhidong

******* Zeng Guofan-

„Zeng Guofan (26 listopada 1811 - 12 marca 1872) był politykiem, strategiem, teoretykiem, literatem i kaligrafem w późnej dynastii Qing, a także przywódcą armii Xiang, zbrojnej grupy właścicieli ziemskich z prowincji Hunan w późnej dynastii Qing.

…

Kiedy Niebiańskie Królestwo Taiping wkroczyło do Hunanu, został mianowany ministrem regimentu i zorganizował szkolenie regimentu w Hunanie. Później utworzył Armię Hunan, zbrojny regiment właścicieli ziemskich o liczebności regularnej armii. W czwartym roku panowania Xianfeng, wydał "Diatrybę

przeciwko bandytom z Guangdong". Poprowadził armię Xiang do walki w prowincjach i odzyskał dla rządu Qing utracone terytoria. W celu wzmocnienia sił represji opowiadał się za wprowadzeniem zaawansowanej technologii zachodniej i założył wewnętrzną zbrojownię w Anqing, w której produkowano nowe typy broni."

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E6%9B%BE%E5%9B%BD%E8%97%A9/386

Rozdział 9 Pieniądz i obieg pieniężny w społeczeństwie socjalistycznym

Sekcja I. Pieniądz w społeczeństwie socjalistycznym

Charakter i funkcje pieniądza

Skoro wymiana towarowa nadal istnieje w społeczeństwach socjalistycznych, to pieniądz musi istnieć. Marks zauważył kiedyś, że **"dla tej ery pieniądz jest potęgą wszelkiej władzy".** ① To twierdzenie Marksa jest stosunkowo łatwe do zrozumienia dla ludzi w społeczeństwie opartym na własności prywatnej. Czy zatem w społeczeństwie socjalistycznym opartym na własności publicznej pieniądz nadal ma tak wielką władzę? Albo w jaki sposób zmieniło się to od starego społeczeństwa, a w jaki sposób niewiele się od niego różni? Jak proletariat powinien ograniczyć burżuazyjną władzę prawną związaną z pieniądzem? Odpowiedź na te pytania wymaga konkretnej analizy natury pieniądza w społeczeństwie socjalistycznym, jego funkcji i praw jego obiegu.

Jaka jest natura pieniądza? Marks powiedział: **"Główną trudność w analizie pieniądza przezwycięża się przez zrozumienie, że ma on swoje korzenie w samym towarze".** ② Aby wyjaśnić naturę pieniądza, musimy przeanalizować go w odniesieniu do wymiany towarowej. Z historycznego punktu widzenia pieniądz nie jest niczym innym, jak tylko specjalnym towarem, który spontanicznie wyodrębnił się ze świata towarów w trakcie długiego okresu wymiany towarowej. Jest on "specjalny" w tym sensie, że jest bezpośrednio i bezwarunkowo wymienialny ze wszystkimi towarami i działa jako ich ogólny ekwiwalent w wymianie.

Od czasu pojawienia się pieniądza pod koniec istnienia prymitywnego komunizmu, charakter pieniądza jako ogólnego ekwiwalentu nie zmienił się, mimo że społeczeństwo ludzkie przechodziło różne etapy historyczne: społeczeństwo niewolników, społeczeństwo feudalne, społeczeństwo kapitalistyczne i społeczeństwo socjalistyczne. W społeczeństwach socjalistycznych pieniądz jest nadal powszechnym ekwiwalentem, służącym głównie jako miernik wartości i środek obiegu.

Ale, jak zauważył Marks, **"pieniądz reprezentuje społeczny stosunek produkcji, a jednocześnie przybiera formę naturalnego przedmiotu o pewnych właściwościach."** ③ Pieniądze są, na pierwszy rzut oka, rzeczą. W rzeczywistości, podobnie jak towary, jest to społeczna relacja produkcji ucieleśniona poprzez rzeczy. Pieniądze, jako ogólny ekwiwalent, odzwierciedlają stosunki wymiany pracy między producentami towarów. Charakter społecznych stosunków produkcji jest

zdeterminowany przez charakter własności środków produkcji. Chociaż istotą pieniądza jest jego ogólny ekwiwalent w różnych formach społecznych, to jednak charakter społecznych stosunków produkcji, które pieniądz odzwierciedla, zmienia się w zależności od zmian w zakresie własności środków produkcji. W społeczeństwie socjalistycznym produkcja towarowa, oparta na publicznej własności środków produkcji, jest produkcją towarową związaną z bezpośrednią produkcją społeczną; zgodnie z tym pieniądz nie jest już związany z kapitalistycznymi stosunkami wyzysku pracy najemnej przez kapitał, lecz przede wszystkim z socjalistycznymi stosunkami wzajemnej wymiany pracy między i wewnątrz dwóch klas pracowniczych, klasą robotniczą i klasą chłopską.

Społeczeństwo socjalistyczne posiada gospodarkę planową. W planowaniu gospodarki narodowej państwo socjalistyczne musi posługiwać się pieniądzem jako jednolitym miernikiem pracy społecznej, czy to przy ustalaniu celów produkcyjnych, czy przy rozdziale materiałów, czy też przy dystrybucji całkowitego produktu społecznego. Świadczy to o tym, że pieniądz w systemie socjalistycznym zaczął odgrywać nową rolę jako narzędzie pomiaru pracy w planowaniu gospodarki narodowej. Im dalej zajdziemy, tym ważniejsza stanie się ta nowa rola. W dłuższej perspektywie, kiedy w społeczeństwie komunistycznym zniknie produkcja towarowa i wymiana, zniknie również pieniądz jako ogólny ekwiwalent, ale narodowe planowanie gospodarcze nadal będzie wymagało narzędzia do mierzenia pracy. Oczywiście, niezależnie od nazwy nadanej temu instrumentowi pomiaru pracy, nie będzie to już pieniądz w jego pierwotnym znaczeniu.

Ta zmiana w społecznych stosunkach produkcji odzwierciedlona w pieniądzu w systemie socjalistycznym znajduje również odzwierciedlenie w funkcjach pieniądza.

Pierwszą funkcją pieniądza jest miernik wartości, i tak samo jest w społeczeństwie socjalistycznym. Jednak państwo socjalistyczne wykorzystuje tę funkcję pieniądza do mierzenia pracy zmaterializowanej w towarach, nie poprzez konkurencję rynkową, ale poprzez ustalanie cen planowych. Państwo socjalistyczne stosuje również ceny planowe do ustalania i oceny wskaźników wartości, takich jak koszty produkcji i zyski, oraz do realizacji planowego zarządzania gospodarką narodową.

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 786.

② Marks: Krytyka ekonomii politycznej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 13, s. 54.

③ Marks: Krytyka ekonomii politycznej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 13, s. 23.

Państwo socjalistyczne wykorzystuje tę funkcję pieniądza do wzmacniania więzi gospodarczych między robotnikami i chłopami, między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz między przedsiębiorstwami państwowymi, a także do wspierania rozwoju produkcji socjalistycznej. Gdy pieniądz jako środek obiegu jest własnością jednostek, państwo socjalistyczne nie pozwala na używanie go do zakupu siły roboczej i dużych środków produkcji, lecz jedynie do zakupu indywidualnych dóbr konsumpcyjnych i niektórych narzędzi ręcznych. W tych warunkach zakres funkcji pieniądza jako środka obiegu uległ znacznemu ograniczeniu.

W społeczeństwie socjalistycznym pieniądz pełni również funkcję środka płatniczego. Przedsiębiorstwa socjalistyczne wykorzystują tę funkcję pieniądza do płacenia podatków i zysków na rzecz państwa, do wypłacania wynagrodzeń pracownikom, do wypłacania wynagrodzenia za pracę członkom gmin ludowych oraz do regulowania różnych długów wobec przedsiębiorstw siostrzanych. Państwo socjalistyczne wykorzystuje tę funkcję pieniądza do centralizacji i podziału państwowych środków budżetowych i kredytowych oraz do organizowania rozliczeń bezgotówkowych między przedsiębiorstwami w celu sprawowania nadzoru nad ich działalnością gospodarczą, konsolidacji systemu rachunkowości gospodarczej i wspierania rozwoju gospodarki narodowej.

W społeczeństwie socjalistycznym pieniądz pełni również funkcję socjalistycznego środka akumulacji i oszczędzania. Dochód społeczny netto tworzony przez ludzi pracy ma postać pieniędzy, które stają się socjalistyczną akumulacją dla państwa i kolektywu. Czasowo niewykorzystana część dochodów z pracy ludu pracującego jest również deponowana w formie pieniężnej w Banku Państwowym i wykorzystywana do wspierania budownictwa socjalistycznego.

W zagranicznych stosunkach gospodarczych krajów socjalistycznych pieniądz pełni funkcje waluty światowej z tym że opiera się wciąż na złocie. Dzieje się tak dlatego, że w ostatecznym rozrachunku bilans płatniczy musi być nadal spłacany w złocie. Kraje socjalistyczne wykorzystują tę funkcję waluty światowej do prowadzenia handlu z zagranicą oraz do udzielania pomocy gospodarczej bratnim i przyjaznym krajom. W tym przypadku waluta odgrywa rolę ogólnego środka zakupu, ogólnego środka płatniczego i ucieleśnienia bogactwa społecznego.

Te funkcje pełnione przez pieniądz w społeczeństwach socjalistycznych pokazują, że w wyniku ustanowienia socjalistycznej własności publicznej środków produkcji i wynikających z tego zmian w procesach produkcji i wymiany, stosunki produkcji odzwierciedlane przez pieniądz i rola, jaką on odgrywa, nie są już takie same jak w społeczeństwach kapitalistycznych. W społeczeństwie kapitalistycznym pieniądze

znajdują się głównie w rękach burżuazji i burżuazyjnego państwa i są wykorzystywane do kupowania pracy i środków produkcji oraz do wykorzystywania wartości dodatniej wytworzonej przez pracowników. Burżuazyjne państwo wykorzystuje emisję dodatkowych pieniędzy do pokrycia deficytów fiskalnych, wywołania inflacji, nasilenia wyzysku ludzi pracy i wykorzystania pieniędzy jako środka do zagranicznej agresji gospodarczej i ekspansji, eksportu kapitału i czerpania wysokich zysków. W społeczeństwie socjalistycznym pieniądz jest kontrolowany głównie przez dyktaturę proletariatu i służy do mierzenia i rozliczania kosztów pracy w produkcji społecznej, do umacniania i rozszerzania więzi gospodarczych między przemysłem a rolnictwem oraz między przedsiębiorstwami państwowymi, a także do organizowania dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych zgodnie z socjalistyczną zasadą "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy".

Jest to narzędzie, za pomocą którego dyktatura proletariatu zarządza socjalistyczną produkcją, realizuje dystrybucję produktów i nawiązuje kontakty gospodarcze ze światem zewnętrznym.

Pieniądze to wciąż gleba, z której wyrasta kapitalizm

Chociaż pieniądz w społeczeństwie socjalistycznym odgrywa aktywną rolę w sprawie budownictwa socjalistycznego, to jednak, podobnie jak towary, jest on przecież reliktem gospodarki prywatnej, **"pozostałością po wczorajszym wyzysku".** ① Jego istnienie jest związane z obrzędami lub śladami prywatnego charakteru produkcji i wymiany produktów socjalistycznych. W warunkach socjalistycznych pieniądz pozostaje ogólnym ekwiwalentem, krystalizacją bogactwa społecznego, miernikiem wartości, środkiem obiegu, środkiem płatniczym itd. Istnienie pieniądza i wymiany monetarnej jest nadal podstawą, na której powstaje kapitalizm i nowe elementy burżuazyjne. Nie różni się to zbytnio od starego społeczeństwa. Rewizjonistycznym błędem w dziedzinie ekonomii politycznej jest zaprzeczanie, że pieniądz w społeczeństwie socjalistycznym jest reliktem gospodarki prywatnej i że pod pewnymi warunkami nadal może być przekształcany w kapitał. Już na początku lat trzydziestych XX wieku Woznesienski, człowiek przy władzy w Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (Bolszewików), który podążał drogą kapitalizmu, opowiadał się za tym, że w gospodarce socjalistycznej pieniądz nie może być narzędziem wyzysku i nie zostanie przekształcony w kapitał. ② Dziś w Związku Radzieckim, gdzie kapitalizm został całkowicie przywrócony, a pieniądz stał się środkiem wyzysku, grupa radzieckich zdrajców, która robi wokół tego wiele hałasu, uważa ten fałsz za największy skarb. ③ W rzeczywistości ten fałsz nie wytrzymuje krytyki.

Marksizm uczy nas, że pieniądz, **"towar, który w ukryty sposób zawiera w sobie wszystkie inne towary, jest magicznym środkiem, za pomocą którego można go przekształcić we wszystko, co się chce ".** ④ W formie pieniądza burżuazyjna władza prawna jest scentralizowana. Ludzie są formalnie równi wobec pieniądza: może go posiadać każdy i każdy może go używać jako "magicznego środka" do kupowania potrzebnych mu dóbr. Pieniądze to radykalny egalitaryzm. Istnieje tu jednak prawdziwa nierówność. Posiadanie pieniędzy oznacza bowiem posiadanie pewnej ilości dóbr i prawo do wykorzystywania pracy innych. W społeczeństwach w systemie towarowym niemożliwe jest, aby różni ludzie posiadali tą samą ilość pieniędzy. W społeczeństwie kapitalistycznym niektórzy ludzie są milionerami, podczas gdy inni są bez grosza, a nawet są zadłużeni. Kapitalista otwiera fabryki, zatrudnia robotników i wydobywa od nich wartość dodatnią na mocy posiadanych pieniędzy; spekulant i lichwiarz również wyzyskują na mocy posiadanych pieniędzy. Tak więc formalna równość, która istnieje w odniesieniu do pieniędzy, ukrywa de facto nierówną burżuazyjną władzę prawną, która jest oczywista w społeczeństwie kapitalistycznym. W społeczeństwach socjalistycznych, gdzie własność publiczna środków produkcji zastąpiła własność prywatną środków produkcji, a klasa robotnicza i ludzie pracy stali się panami społeczeństwa i środków produkcji, rola pieniądza jako ogólnego ekwiwalentu została odpowiednio ograniczona, a pieniądz jako "magiczny środek" nie jest już dominujący.

① "O zwodzeniu ludzi hasłem wolności i równości". Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 838.

② W swoim artykule "O problemach gospodarki socjalistycznej", opublikowanym w 1931 roku, Woznesienski powiedział: "W gospodarce socjalistycznej pieniądz nigdy nie może stać się kapitałem." W swoim artykule "O pieniądzu radzieckim", opublikowanym w 1935 roku, dodał: "W okresie pierwszego Planu Pięcioletniego bogaci chłopi zostali zmiażdżeni jako klasa, co zasadniczo wyeliminowało możliwość przekształcenia pieniądza w kapitał, czyli przekształcenia pieniądza w narzędzie grabieży. Drugi Plan Pięcioletni zlikwidował elementy kapitalistyczne i klasę w ogóle, eliminując w ten sposób całkowicie ten ślad kapitalizmu w państwie radzieckim, który miał potencjał przekształcenia pieniądza w narzędzie wyzysku, bogacenia się i spekulacji."

③ Dwie tak zwane książki ekonomii politycznej wydane w Moskwie w 1974 roku (pod redakcją Л-B Sokolova i Ю-B Yakovets) stwierdzały, niemalże słowo w słowo, że w społeczeństwie socjalistycznym "pieniądz nie może już być przekształcony w kapitał, a pieniądz nie może już być środkiem do wyzysku innych". Nie potrafili jednak ani rozumować, ani argumentować i musieli uciec się do współczesnej powieści radzieckiej "Złoty cielec", w której główny bohater, wielki oszust Beinjer, po tym jak stał się milionerem dzięki oszustwu, nagle uświadamia sobie, że "w Związku Radzieckim nigdy nie można użyć tych pieniędzy jako kapitału", jako argumentu na to, że "w Związku Radzieckim nie można przekształcić pieniędzy w kapitał". Co jeszcze można powiedzieć o tak słabo zakłamanej radzieckiej ekonomii politycznej?

④ Engels: ‘Pochodzenie rodziny, własności prywatnej i państwa’. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 162.

Nadal jednak istnieje burżuazyjna władza prawna nad pieniądzem. Ponieważ pieniądz zachowuje swoją podstawową funkcję ogólnego ekwiwalentu, a wysokość dochodu z pieniądza jest nierówna w warunkach dystrybucji według pracy, ten, kto ma więcej pieniędzy, ma więcej towarów, a także stwarza niektórym ludziom możliwość wykorzystywania pieniądza i wymiany pieniężnej do zabierania pracy innych bez rekompensaty. Mówiąc o systemie monetarnym jako systemie równości i wolności, Marks zauważył: **"Równość jest nierównością, a wolność jest bezwolnością. Byłoby pobożnym i niemądrym życzeniem, żeby wartość wymienna nie przekształciła się w kapitał, albo żeby praca wytwarzająca wartość wymienną nie przekształciła się w pracę najemną."** ① Lenin, mówiąc o pieniądzu w warunkach socjalizmu, również wyraźnie zaznaczył, że **"dopóki pieniądz nie zostanie wyeliminowany, równość będzie zawsze tylko retoryczna i konstytucyjna, podczas gdy każdy, kto ma pieniądze, ma rzeczywiste prawo do wyzysku".** ②

Istnieje różnica między pieniędzmi a kapitałem. Kapitał jest jednak zawsze początkowo wyrażany jako pewna ilość pieniędzy. Na przestrzeni dziejów powstanie kapitalizmu rozpoczęło się od akumulacji pieniędzy. U schyłku społeczeństwa feudalnego, pod wpływem spontanicznego działania prawa wartości, drobni producenci zostali spolaryzowani przez ostrą konkurencję: większość zubożała i zbankrutowała stając się "wolnymi" robotnikami, którzy nie mieli nic do stracenia i musieli sprzedawać swoją pracę, aby się utrzymać, podczas gdy mniejszość gromadziła w swoich rękach coraz więcej pieniędzy i wykorzystywała je do kupowania środków produkcji i siły roboczej dla operacji kapitalistycznych. Tak więc oddzielenie środków produkcji i pracy i ten szczególny sposób ponownego połączenia tych dwóch elementów doprowadził do przekształcenia prostej produkcji towarowej w kapitalistyczną produkcję towarową, zróżnicowania drobnych producentów na kapitalistów i proletariuszy oraz przekształcenia pieniądza w kapitał.

W społeczeństwie socjalistycznym prawa dyktatury proletariatu zakazują wszelkiej działalności opartej na wyzysku. Praktyka socjalistycznej rewolucji i budownictwa pokazuje jednak, że dopóki istnieje pieniądz, dopóty istnieje możliwość jego przekształcenia w kapitał. Kto ma pieniądze, może posiadać bogactwo społeczne. Miejskie i wiejskie siły kapitalistyczne, stare i nowe żywioły burżuazyjne, chętnie zaryzykują złamanie prawa i w tych ogniwach i jednostkach, w których kierownictwo proletariatu nie jest jeszcze utrwalone, **"użyją papierowego pieniądza, który jest jeszcze własnością prywatną, i użyją tych bonów, które uprawniają wyzyskiwaczy do otrzymania bogactwa państwowego, do spekulacji, bogacenia się i grabienia robotników".** ③ Na etapie socjalizmu wymiana między produktami

przemysłowymi i rolnymi oraz dystrybucja dóbr konsumpcyjnych nadal musi odbywać się przy użyciu pieniądza jako środka, który daje możliwość kupienia dziś i sprzedania jutro; kupienia w jednym miejscu i sprzedania w innym. Co oznacza że spekulanci następnie zamieniają posiadane pieniądze na kapitał i wykorzystują tymczasowe, lokalne nierówności w podaży i popycie na towary w danym regionie lub sezonie, aby kupować i sprzedawać produkty rolne i przemysłowe, kupując po niskich cenach i sprzedając po wysokich, osiągając ogromne zyski. Niektórzy nawet wchodzą w zmowę z pewnymi osobami w państwie i w jednostkach kolektywnych i za pomocą różnych środków zakładają podziemne fabryki lub organizują podziemne zespoły wykonawcze w celu zatrudniania i wyzyskiwania pracowników. Ponadto, niektórzy przechowują pieniądze w swoim posiadaniu i używają ich do lichwy i lichwiarskiego wyzysku. Jak zauważył Marks: **"Nie da się na przykładzie pieniądza zobaczyć, w jaki sposób trafia on do rąk właściciela, z czego właściwie jest przekształcany. Pieniądze nie mają smrodu, bez względu na to, skąd pochodzą."** ④ Engels, w swojej krytyce komuny ekonomicznej Dühringa, zwracał również uwagę: **"Przyjmując zapłatę pieniężną bez żadnego świadczenia, komuna oferuje możliwość uzyskania ich [pieniędzy] nie dzięki własnej pracy, lecz za pomocą innych środków. Nie mają żadnego smrodu. Komuna nie wie skąd się biorą."** ⑤ Tak więc w społeczeństwie socjalistycznym, mimo że wyzysk jest nielegalny, z wymiany pieniężnej mogą stale wylęgać się nowe elementy burżuazyjne. Duża część legalnych i nielegalnych korzyści płynących z prawnej władzy burżuazyji, z których korzysta burżuazja partyjna, jest również nierozerwalnie związana z wymianą pieniężną. Wymiana pieniędzy jest również ważną podstawą ekonomiczną dla ich rewizjonistycznej linii nastawionej na zysk, stymulacji materialnej. W Związku Radzieckim kapitalizm został w pełni przywrócony, a pieniądze już dawno zostały przekształcone w narzędzie wyzysku i w kapitał, czyż nie jest to niezwykle oczywisty fakt?!

---

① Marks: Zarys krytyki ekonomii politycznej, 2. wyd. Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1962, s. 15.

② "O zwodzeniu ludzi hasłem wolności i równości". Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 838.

③ "Projekt programu Komunistycznej Partii Rosji". Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 750.

④ Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 129.

⑤ Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 343.

W społeczeństwach socjalistycznych zmiana własności środków produkcji i ustanowienie socjalistycznej własności publicznej środków produkcji ograniczyły prawną władzę burżuazji w produkcji i wymianie towarowej, a ekonomiczne podstawy fetyszyzmu monetarnego zostały znacznie osłabione. Jednak pieniądz w społeczeństwie socjalistycznym pozostaje ogólnym ekwiwalentem, **"absolutną społeczną formą łatwo dostępnego bogactwa".** ① Tak więc **"pieniądz przejawia się zarówno jako przedmiot, jak i źródło pragnienia wzbogacenia się".** ② Dopóki w społeczeństwie istnieją pieniądze, dopóty będzie istniał popyt na ideę klasy wyzyskującej, która dąży do zdobycia pieniędzy i osobistego wzbogacenia się. W Pieśni Hao Liao (O Dobrym Losie) ze 'Snu czerwonego pawilonu*' pada stwierdzenie, że "Każdy wie, że bogowie są dobrzy, ale tylko złoto i srebro nie dają o sobie zapomnieć!", które w jednym zdaniu oddaje istotę fetyszyzmu pieniądza i maluje żywy obraz chciwości zamożnych wyznawców, którzy padają u stóp "Zhao Gongwanga**". Ten rodzaj fetyszyzmu pieniądza nigdy nie zniknie w społeczeństwie socjalistycznym. Nowe elementy burżuazyjne to te, które nie mogą oprzeć się pokusie i korupcji burżuazyjnych pieniędzy i zostają wciągnięci "pod wodę".

Społeczeństwa kapitalistyczne to te, w których fetyszyzm pieniądza osiągnął swój szczyt. W Związku Radzieckim, gdzie kapitalizm jest obecnie w pełni przywrócony, fetyszyzm pieniądza jest bardziej rozpowszechniony niż w zachodnich społeczeństwach kapitalistycznych. Pod sztandarem "reformy gospodarczej" radziecka grupa zdrajców promuje wyjątkowo ohydne idee "pieniądz jest wszystkim" i "walki o pieniądz" oraz otwarcie uczy "sztuki robienia pieniędzy", która cuchnie miedzią***. Prasa radziecka jest zalana pracami propagującymi bogacenie się i bycie bogatym.

> Breżniew powiedział na plenum KC ZSRR w grudniu 1973 roku, że ważne jest, aby "każdy rubel zainwestować w czasie w taki sposób, aby jutro odzyskać dwa, trzy, a nawet dziesięć rubli". Nazwał to "sztuką robienia pieniędzy" i powiedział, że "wszyscy, od szczebla centralnego do lokalnego, powinniśmy nauczyć się tej złożonej sztuki robienia pieniędzy". Radziecka grupa zdrajców, mówiąc o skutkach "sztuki robienia pieniędzy", posunęła się do stwierdzenia: "Musimy bez skrępowania dawać materialną zachętę - pieniądze zostaną wynagrodzone stokrotnie." Uczeni i politycy zatrudnieni przez radzieckich renegatów również pisali książki o "sztuce robienia pieniędzy" Breżniewa. Na przykład, "doktor" ekonomii J. Biermann opublikował w "Komsomolskiej Prawdzie" z 7 sierpnia 1975 r. artykuł zatytułowany "Sumienie ekonomisty", w którym zaproponował formułę "rubel-sumienie", zalecając walkę o ruble z "sumienia", twierdząc, że

"zarobki są odpowiednim świadectwem jakości pracy" i że "im więcej takich rubli się zarobi, tym większy ma się honor". Według Biermanna rubel to zysk, honor to nazwisko, a sumienie popycha do walki o sławę i zysk, co jest istotą ekonomii "rubla i sumienia".

Przywódcy rewizjonizmu, tacy jak Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, również byli wyznawcami monetarnego fetyszyzmu i gorącymi zwolennikami burżuazyjnego sumiennictwa. Liu Shaoqi wielokrotnie opowiadał się za biznesową filozofią "robienia pieniędzy"; Lin Biao, oprócz tego, że otwarcie opowiadał się za "milionem zysków", zdecydował również, że "na świecie jest tylko jedna rzecz, na której można polegać, a są nią pieniądze"; Deng Xiaoping, z drugiej strony, mówił o zyskach "jest dobrze jeśli zysk przejmie dowodzenie", "nasza rewolucja jest stymulowana przez rzeczy materialne" i tak dalej. Zarówno radzieccy, jak i chińscy współcześni rewizjoniści, mimo różnych twierdzeń, głoszą fetyszyzm pieniądza, który mówi, że "pieniądze mogą poruszyć bogów****" i że "pieniądze sprawią, że diabeł będzie obracał kamienie młyńskie". Wszyscy oni używają pieniędzy jako broni, aby zatruć ludzkie dusze i doprowadzić do przywrócenia kapitalizmu.

W społeczeństwie socjalistycznym, jeśli mamy stopniowo wykorzenić fetyszyzm monetarny, musimy aktywnie tworzyć warunki osłabiające społeczno-ekonomiczne podstawy jego istnienia, ograniczać prawną władzę burżuazji w wymianie monetarnej i prowadzić nieustającą walkę z kapitalistyczną działalnością burżuazji posługującej się pieniądzem. Jednocześnie konieczne jest przeprowadzenie dogłębnej krytyki błędnego przekonania współczesnych rewizjonistów, którzy opowiadają się za fetyszyzmem monetarnym; konieczne jest propagowanie marksizmu, leninizmu i myśli Mao Zedonga oraz promowanie ducha pracy dla rewolucji i rolnictwa dla rewolucji. W socjalistycznym okresie historycznym ciągła walka z fetyszyzmem monetarnym jest ważnym aspektem wszechstronnej dyktatury proletariatu nad burżuazją i ważnym zadaniem dla proletariatu i ludzi pracy jako całości w całym socjalistycznym okresie historycznym.

---

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 151.

② Marks: Krytyka ekonomii politycznej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 13, s. 122.

Dopisy Tłumacza:

* Sen Czerwonego Pawilonu (Długa powieść obyczajowa z czasów dynastii Qing) -

„Sen Czerwonego Pawilonu to stara chińska powieść w formie rozdziału i wiersza, jest jednym z Czterech Wielkich Klasycznych Arcydzieł Chin, z całkowitą liczbą 120 stron, z których pierwsze 80 są zazwyczaj przypisywane pisarzowi z dynastii Qing Cao Xueqin i ostatnie 40 pisarzowi z dynastii Qing Gao E. Powieść rozgrywa się na tle wzrostu i upadku czterech wielkich rodzin Jia, Shi, Wang i Xue, i bierze Jia Baoyu, bogatego szlachcica jako punktu widzenia. Opisuje miłość i tragedie małżeńskie Jia Baoyu, Lin Daiyu i Xue Baochai jako jego główny wątek. Można powiedzieć, że jest to dzieło epickie, ukazujące piękno kobiet ze wszystkich stron, a także świat starożytnego społeczeństwa chińskiego.

Sen Czerwonego Pawilonu to powieść o światowym wpływie na sprawy ludzkie, encyklopedia chińskiego społeczeństwa feudalnego i arcydzieło kultury tradycyjnej. Autor powieści dokonał niezwykłego osiągnięcia artystycznego, "opowiadając o miłości i rejestrując jej zdarzenia" i podążając wyłącznie za własnymi zdarzeniami i uczuciami, tropiąc ślady historii, zrywając z utartymi regułami, będąc świeżym i szykownym. Od XX wieku Sen Czerwonego Pawilonu, z jego niezwykłymi osiągnięciami artystycznymi oraz bogatą i głęboką podbudową ideologiczną, stał się przedmiotem badań specjalnej dyscypliny naukowej - pawinoologii.”

** Zhao Gongming (Nieśmiertelny w mitologii chińskiej)

Synonim Zhao A.D. Shuai ogólnie odnosi się do Zhao Gongming (chiński mitologiczny i legendarny nieśmiertelny).

Zhao Gongming to chiński mityczny nieśmiertelny. Znany również jako Marszałek Zhao A.D. "Xuan Tan" odnosi się do Zhai Tan, co oznacza również obrońcę Dharmy i jest jednym z czterech wielkich marszałków Taoizmu a także generałem oddziału Grzmotów w Podziemiu i jednym z pięciu bogów zarazy. On jest chińskim bogiem bogactwa i jest odpowiedzialny za światowe bogactwo.

W chińskim folklorze, Zhao Gongming jest bogiem bogactwa. Istnieją dwie główne kategorie bogów bogactwa: ci, którzy są uświęcani przez taoizm i ci, którzy są uznawani przez chiński folklor. Taoistyczny bóg bogactwa jest uświęcony jako bóg niebiański, podczas gdy chińskie wierzenia ludowe mówią, że jest on niebiańskim bogiem nieśmiertelności.

W powieści "Legenda Bogów", Jiang Ziya nie mianował Zhao Gongming jako Bóg Bogactwa, ale tylko jako "Złoty Smok Ruyi Zheng Yi Long Hu Xuan Tan Zhen Jun", zwany "Xuan Tan Zhen Jun", dowodząc "Zhaobao Tian Zun Xiao Sheng". "Cztery bóstwa, a mianowicie Xiao Sheng, Cao Bao, Chen Jiugong i Yao Shaosi, są odpowiedzialne za powitanie dobrej fortuny i handel.

Później chiński lud wierzył, że Zhao Gongming był odpowiedzialny za czterech pomniejszych bogów związanych z bogactwem, a mianowicie Zhaobao, Nachen, Zhaocai i Lishi, i w ten sposób stał się Bogiem Bogactwa.

*** Wiele monet jest wytwarzanych z miedzi, dlatego określenie że ‘śmierdzą miedzią’

**** Idiom Chiński „pieniądze mogą poruszyć bogów” oznacza coś w przybliżeniu: pieniądze są wszechmocne; pieniądze mogą poruszyć Boga; pieniądze mogą utorować drogę do bóstwa; pieniądze mogą wszystko.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%92%B1%E8%83%BD%E9%80%9A%E7%A5%9E

Sekcja I. Obieg pieniądza w społeczeństwie socjalistycznym

Związek między obiegiem pieniądza a obiegiem towarów

Obieg pieniądza i obieg towarów są ze sobą ściśle i nieodłącznie powiązane. Marks powiedział: **"Forma ruchu, którą obieg towarów bezpośrednio nadaje pieniądzowi, to ciągłe odchodzenie pieniądza od punktu wyjścia, to transfer pieniądza od jednego właściciela towarów do drugiego, czyli obieg pieniądza."** ① **"Obieg pieniądza jest niczym innym jak wyrazem zmiany formy towarów".** ②

Proces obiegu pieniądza jest procesem, w którym pieniądz stale działa jako środek obiegu i środek płatniczy, pośrednicząc w przepływie towarów. Dlatego obieg towarów jest podstawą obiegu pieniądza, obieg towarów determinuje obieg pieniądza, a obieg pieniądza służy obiegowi towarów. Z drugiej strony, sam obieg pieniądza jest względnie niezależny w następujących aspektach: po pierwsze, porusza się w przeciwnym kierunku niż obieg towarowy; po drugie, możliwe jest oddzielenie obiegu pieniądza od obiegu towarowego w czasie i przestrzeni; po trzecie, towary są wycofywane z obiegu po jednej lub dwóch wymianach, podczas gdy pieniądz pozostaje w obiegu, by służyć wymianie towarowej. Powyższe cechy obiegu pieniądza decydują o tym, że ma on pewien efekt przeciwstawny do obiegu towarowego. Normalny obieg pieniądza wspiera obieg towarów i jest niezbędny do zapewnienia sprawnego funkcjonowania socjalistycznej reprodukcji. Zbyt dużo lub zbyt mało pieniędzy w obiegu, lub niewłaściwie ulokowanych, uniemożliwi normalny obieg towarów, negatywnie wpłynie na socjalistyczną reprodukcję i stworzy więcej możliwości do wykorzystania jego przez siły miejskiego i wiejskiego kapitalizmu. Dlatego zorganizowanie obiegu pieniądza oraz wzmocnienie celowości i planowania obiegu pieniądza jest obiektywnym warunkiem rozwoju gospodarki socjalistycznej i ważnym zadaniem dyktatury proletariatu, mającym na celu ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej w dziedzinie gospodarczej.

Nieodłączny związek między obiegiem pieniądza a obiegiem towarów sprawia, że obieg pieniądza musi być dostosowany do obiegu towarów. Wymaga to, aby oprócz planowej organizacji obiegu towarowego, należy wzmocnić planowanie obiegu pieniężnego, tak aby był on dostosowany do obiegu towarowego nie tylko w sensie ogólnym, ale także pod względem składu, obszaru i czasu.

---

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 134.

② Marks: Krytyka ekonomii politycznej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 13, s. 126.

Obieg towarów i pieniędzy w systemie kapitalistycznym jest ślepy i anarchiczny, i stabilny obieg pieniądza nie może istnieć. Tylko w ustroju socjalistycznym po raz pierwszy pojawia się obiektywna możliwość świadomego i systematycznego regulowania obiegu pieniądza w taki sposób, by odpowiadał on obiegowi towarów.

Kanały obiegu pieniądza

W społeczeństwie socjalistycznym wszystkie płatności i wpływy finansowe wynikające z obiegu towarowego dokonywane są zarówno poprzez płatności gotówkowe, jak i rozliczenia bezgotówkowe. Płatności gotówkowe odnoszą się do obiegu rzeczywistych pieniędzy na rynku, a rozliczenia bezgotówkowe do przelewów bankowych.

W systemie kapitalistycznym wszystkie przedsiębiorstwa znajdują się w rękach kapitalisty, który posiada depozyty w bankach i może w każdej chwili wypłacić gotówkę, a transformacja między płatnościami gotówkowymi a rozliczeniami bezgotówkowymi odbywa się zgodnie z potrzebami kapitalisty.

W systemie socjalistycznym wszystkie sektory gospodarki narodowej podlegają zarządowi gotówkowemu państwa, a wszystkie dochody i wydatki, z wyjątkiem wydatków incydentalnych, muszą być rozliczane za pośrednictwem Banku Państwowego w sposób bezgotówkowy. Depozyty w bankach każdego przedsiębiorstwa lub jednostki nie mogą być dowolnie zamieniane na gotówkę, z wyjątkiem wypłaty wynagrodzeń i otrzymania sporadycznych środków pieniężnych zgodnie z przepisami. W ten sposób zakres obiegu pieniądza jest ściśle ograniczony do określonych kanałów, co stanowi istotny warunek realizacji przez państwo planowania obiegu pieniądza.

Ważną cechą organizacji obiegu pieniądza w państwie socjalistycznym jest ścisły podział na płatności gotówkowe i rozliczenia bezgotówkowe, tak że obieg pieniądza jest ograniczony do określonych kanałów. Sprzyja to nie tylko zmniejszeniu ilości pieniądza w obiegu i obniżeniu kosztów jego obiegu, ale także wzmocnieniu państwowego zarządzania obiegiem pieniądza, skuteczniejszej jego regulacji, ograniczeniu ślepoty i spontaniczności w wymianie pieniądza oraz ograniczeniu burżuazyjnej władzy prawnej w wymianie pieniądza.

Rozliczenia bezgotówkowe, odzwierciedlające planowy przepływ materiałów masowych między przedsiębiorstwami socjalistycznymi, wyrażają się jedynie w transferze oraz stopniowemu zmniejszaniu ilości środków pieniężnych na rachunkach bankowych, które mogą być monitorowane i kontrolowane przez państwo za pośrednictwem banków; ilość środków pieniężnych będących w posiadaniu

przedsiębiorstw również nie wpływa bezpośrednio na zmiany ilości pieniądza krążącego na rynku, a działania związane z wymianą mogą być prowadzone normalnie, bez potrzeby obiegu rzeczywistego pieniądza między obiema stronami transakcji.

Ilość pieniądza w obiegu jest znacznie mniejsza niż ilość rozliczeń bezgotówkowych. W społeczeństwie socjalistycznym tylko niewielka część obiegu pieniężnego jest związana z obiegiem środków produkcji, podczas gdy główna część związana jest z obiegiem dóbr konsumpcyjnych. Zdecydowana większość pieniędzy w obiegu znajduje się w rękach ludzi pracy, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich, i jest wykorzystywana głównie do zakupu żywności, odzieży i dóbr konsumpcji osobistej. Charakteryzuje się częstotliwością występowania i sporadyczną liczebnością.

W społeczeństwie socjalistycznym istnieją cztery główne kanały, przez które pieniądz jest lokowany i repatriowany (kanały obiegu pieniężnego):

Po pierwsze, przedsiębiorstwa, instytucje i agencje państwowe otrzymują pieniądze z Banku Państwowego na wypłatę wynagrodzeń swoim pracownikom; pracownicy wykorzystują dochody z wynagrodzeń na zakup osobistych dóbr konsumpcyjnych lub na opłacenie innych usług w sektorze usługowym. W ten sposób pieniądze płyną z powrotem do banku przez sektor handlowy i usługowy. Alternatywnie, pracownicy oszczędzają, a pieniądze wracają bezpośrednio do banku bez wymiany na towary.

Po drugie, sektor komercyjny otrzymuje pieniądze z Banku Państwowego na zakup produktów rolnych i pobocznych od wiejskich kolektywnych jednostek gospodarczych; kolektywne jednostki gospodarcze wykorzystują część dochodu pieniężnego ze sprzedaży produktów rolnych i pobocznych na zakup nawozów, pestycydów, maszyn rolniczych i innych środków produkcji od przedsiębiorstw państwowych. W ten sposób część tych pieniędzy wpływa z powrotem do banków za pośrednictwem przedsiębiorstw państwowych. Inna część dochodów pieniężnych gospodarki kolektywnej jest rozdzielana między chłopów kolektywnych zgodnie z zasadą dystrybucji według pracy; chłopi kolektywni przeznaczają je na zakup towarów przemysłowych z sektora handlowego lub na oszczędności. W ten sposób ta część waluty również trafia z powrotem do banków, pośrednio lub bezpośrednio.

Po trzecie, w warunkach istnienia handlu rynkowego część dochodu pieniężnego ludności miejskiej również krąży poprzez zakup towarów na rynku, ale w końcu również wraca do banków poprzez zakup towarów przemysłowych i oszczędności chłopów.

Po czwarte, transakcje gospodarcze, które mają miejsce między różnymi przedsiębiorstwami państwowymi, instytucjami i agencjami państwowymi, są zasadniczo rozliczane bezgotówkowo, ale niektóre sporadyczne i niewielkie płatności są również dokonywane w gotówce, a gotówka ta ostatecznie wraca do banków poprzez płatności.

Jak widać z wyżej wymienionych kanałów lokowania i repatriacji pieniądza, ilość pieniądza w obiegu w socjalizmie jest bezpośrednio związana z ilością dóbr konsumpcji osobistej wprowadzanych na rynek przez państwo. Odpowiednia podaż dóbr konsumpcji osobistej ma decydujące znaczenie dla repatriacji pieniądza i stabilizacji jego obiegu. W dziedzinie obiegu pieniężnego pieniądz znajduje się w rękach milionów różnych właścicieli, których potrzeby konsumpcyjne są bardzo różne i stale się zmieniają; państwo nie może tego generalnie regulować za pomocą środków administracyjnych, lecz tylko pośrednio, zgodnie z powiązaniem między odpowiednimi wskaźnikami gospodarki narodowej a wzmocnieniem funduszu płac. Jeśli ilość wyemitowanego pieniądza przekracza podaż towarów, lub jeśli ilość lub różnorodność dostarczonych towarów nie zaspokaja potrzeb konsumentów, to doprowadzi to do zmniejszenia rezerw niektórych towarów, zalegania niektórych towarów i rozbieżności między podażą a popytem na niektóre towary. W takich okolicznościach część pieniędzy, które nie mogą zrealizować swojej siły nabywczej, zostanie skierowana na bazarowy rynek handlowy; siły kapitalistyczne na obszarach miejskich i wiejskich mogą wykorzystać tę okazję do zrobienia fali, wykorzystując wymianę pieniędzy do angażowania się w spekulacje, sprzedawania po wysokich cenach, a nawet otwierania podziemnych fabryk, wkopując się pod socjalistyczny mur i niszcząc zjednoczony, socjalistyczny planowany rynek.

Jeśli kierownictwo przedsiębiorstw nie znajdzie się w rękach prawdziwych marksistów i mas pracujących, niektórzy będą dbać jedynie o własną wygodę i lekceważyć ogólne interesy, samowolnie rekrutować siłę roboczą ze wsi, zwiększać nakłady na płace, a nawet fetyszyzować "wszechmoc pieniądza" i angażować się w stymulację materialną, stosując takie metody, jak podnoszenie płac i standardów opieki społecznej dla niektórych pracowników, aby rozszerzyć burżuazyjną władzę prawną w celu stymulowania produkcji i masowego wydawania pieniądza, co zwiększy również emisję pieniądza przez państwo, to podważy to socjalistyczną gospodarkę planową i sprowadzi przedsiębiorstwa na złą drogę kapitalizmu.

Prawa obiegu pieniądza

Prawo obiegu pieniądza odzwierciedla wewnętrzną naturę powiązań między różnymi elementami obiegu pieniądza. Podstawowymi elementami obiegu pieniądza są: (1)

całkowita cena towaru; (2) ilość pieniądza w obiegu; oraz (3) szybkość obiegu pieniądza (wyrażona liczbą wymian jednostki pieniądza z towarem w danym okresie czasu). Opierając się na nieodłącznym i zasadniczym związku między tymi trzema elementami, Marks podsumował prawo obiegu pieniądza w następującej formule:

$$\text{Niezbędna ilość pieniądza niezbędna do realizacji funkcji środka obiegowego} = \frac{\text{całkowita cena towarów do zrealizowania w gotówce}}{\text{Ilość razy jednostka pieniądza jest w obiegu}}$$

Marksistowskie prawo obiegu pieniądza pokazuje, że niezbędna ilość pieniądza w obiegu w danym okresie jest wprost proporcjonalna do całkowitej sumy cen towarów, które mają być zrealizowane w gotówce i odwrotnie proporcjonalna do szybkości obiegu pieniądza. Jego podstawowym wymogiem jest to, że ilość pieniądza w obiegu musi być współmierna do ilości towarów w obiegu.

Pieniądz, jako ogólny ekwiwalent, jest środkiem, który wyraża, mierzy i urzeczywistnia wartość towaru. Wymiana pieniądza na towary jest zasadniczo ruchem ekwiwalentności między wartością pieniądza a wartością towarów. Dlatego też niezbędna ilość pieniądza w obiegu w danym okresie powinna odpowiadać co do wartości ilości dóbr w obiegu, które mają być zrealizowane w gotówce w tym okresie. Im większa jest wartość towaru w obiegu, tym większa jest niezbędna ilość pieniądza w obiegu, a im mniejsza jest wartość towaru w obiegu, tym mniejsza jest niezbędna ilość pieniądza w obiegu, pod warunkiem, że wartość każdej jednostki pieniądza jest stała. Jeśli wartość towaru w obiegu jest stała, to im większa jest wartość każdej jednostki monetarnej, tym mniejsza jest niezbędna ilość pieniądza w obiegu; im mniejsza jest wartość każdej jednostki monetarnej, tym większa jest niezbędna ilość pieniądza w obiegu.

W rzeczywistym świecie obiegu, proces zamiany towarów na pieniądze zawsze odbywa się jeden po drugim. Ta sama waluta może służyć procesowi zamiany towaru na pieniądz kilka razy w czasie, więc jedna waluta może funkcjonować jako kilka walut. Dlatego wartość pieniądza w obiegu nie musi być w rzeczywistości dokładnie równa wartości towaru w obiegu, aby mogła być zrealizowana w gotówce. Biorąc pod uwagę, że wartość towaru w obiegu i wartość każdej jednostki pieniądza są stałe, ilość pieniądza konieczna do wprowadzenia do obiegu w danym okresie zależy od tego, ile razy każda waluta realizuje wartość towaru, czyli od szybkości obiegu pieniądza. Im szybsze jest tempo obiegu pieniądza, tym mniejsza jest niezbędna ilość pieniądza w obiegu; im wolniejsze jest tempo obiegu pieniądza, tym większa jest niezbędna ilość pieniądza w obiegu.

Wyżej wymienione prawo obiegu pieniądza zostało sformułowane w odniesieniu do obiegu pieniądza metalicznego. Zasada ta dotyczy jednak również obiegu pieniądza papierowego, który jest niczym innym jak odwzorowaniem pieniądza metalicznego lub symbolem jego wartości.

Pojawienie się pieniądza papierowego jako symbolu wartości pieniądza miało swoją historyczną ewolucję. Na pewnym etapie rozwoju pieniądza, walutą w powszechnym obiegu były metale szlachetne, takie jak złoto czy srebro, które później zostały zastąpione przez bite monety złote lub srebrne. Bite monety stopniowo zużywały się w obiegu i ich realna wartość była już niższa od nominalnej, ale nadal mogły być w obiegu jak dawniej. W tym momencie moneta zaczęła funkcjonować jako symbol wartości. Na tej podstawie monety mennicze były stopniowo zastępowane pieniądzem papierowym, który nie miał własnej wartości. Dlaczego ta ewolucja była możliwa? Ponieważ pieniądz, jako ogólny ekwiwalent, choć sam w sobie musi mieć wartość, jest pieniądzem tylko wtedy, gdy odgrywa rolę miernika wartości, bez konieczności posiadania w ręku prawdziwego złota lub srebra; a gdy pieniądz funkcjonuje jako środek obiegu, towary są wymieniane na pieniądze, aby wymienić je na towary przychodzące, tak że nie ma znaczenia, czy jest on w pełni wartościowy, czy nie, czy ma wartość, dopóki wszyscy go wzajemnie akceptują. Tak więc pieniądz metalowy w pewnym momencie swojego rozwoju historycznego został nieuchronnie zastąpiony pieniądzem papierowym, będącym symbolem wartości.

Obieg pieniądza papierowego jest zjawiskiem, które ukrywa istotę pieniądza i daje złudzenie, że jest on niczym więcej niż abstrakcyjnym symbolem wartości lub bezpośrednim odzwierciedleniem wartości towaru. Zadaniem nauki jest natomiast dotarcie poprzez zjawisko do jego istoty. Pieniądz papierowy, nawet jeśli nie ma określonej zawartości złota i nie może być wymieniany na złoto lub srebro, nie jest ze swej natury abstrakcyjnym pojęciem wartości. ① Jednocześnie nie reprezentuje on bezpośrednio wartości towaru. ② Może być jedynie symbolem złota lub srebra.

Marks wyraził się bardzo jasno: **"Pieniądz papierowy jest symbolem złota lub symbolem pieniężnym. Relacja pieniądza papierowego do wartości towarów jest niczym innym jak tym, że wartość towaru jest wyrażona w ilości złota, a ta ilość złota jest symbolicznie i odczuwalnie ucieleśniona przez papier. Pieniądz papierowy staje się symbolem wartości tylko wtedy, gdy reprezentuje ilość złota (które, podobnie jak wszystkie inne ilości towarów, jest również ilością wartości)."** ③

Właśnie dlatego, że pieniądz papierowy jest symbolem złota lub symbolem pieniężnym, jego obieg jest ostatecznie regulowany przez prawa obiegu

monetarnego. **"Państwo może oczywiście wprowadzić do obiegu dowolną liczbę banknotów z dowolnie wybraną nazwą menniczą, ale jego kontrola kończy się na tym mechanicznym działaniu. Gdy tylko znak wartości lub pieniądz papierowy znajdzie się w rękach obiegowych, rządzą nim nieodłączne prawa obiegu."** ④ Oznacza to, że **"emisja pieniądza papierowego jest ograniczona do ilości złota (lub srebra), które symbolicznie reprezentuje on w obiegu."** ⑤ Ilość pieniądza papierowego w obiegu musi koniecznie odpowiadać ilości pieniądza metalowego niezbędnego do funkcjonowania w obiegu. Tylko wtedy ilość wartości na jednostkę reprezentowaną przez papierowy pieniądz będzie stabilna. Jeśli tak nie jest, a emisja banknotów przekracza ten obiektywny limit, prowadzi to do dewaluacji banknotów i wzrostu cen. Ten **"wzrost cen jest niczym innym, jak reakcją procesu obiegu na konieczność zmuszenia symboli wartości do zrównania się z ilością złota, które zastępują w obiegu".** ⑥ W ustroju socjalistycznym zmieniły się znacznie stosunki produkcji i rola pieniądza, ale istota pieniądza jako ogólnego ekwiwalentu pozostała niezmieniona, a podstawowa funkcja pieniądza nie uległa zmianie, teoria Marksa o prawie obiegu pieniądza jest nadal aktualna, a **"to prawo obiegu pieniądza jest powszechnie obowiązujące".** ⑦

---

① W trakcie wyjaśniania teorii pieniądza Marks skrytykował idealistyczną interpretację pieniądza przedstawioną przez Beckleya (1684-1753), angielskiego biskupa i przedstawiciela mistycznego idealizmu w filozofii. Marks powiedział: **"Ponieważ metale szlachetne mogą być zastąpione przez znaki w akcie obiegu, Beckley doszedł do wniosku, że te znaki nie reprezentują niczego same w sobie, a jedynie abstrakcyjną koncepcję wartości." "Mamy tu do czynienia z pomieszaniem miary wartości i standardu cen z jednej strony, oraz złota i srebra jako miary wartości i złota i srebra jako obiegu z drugiej strony."** (Krytyka Ekonomii Politycznej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 13, s. 69). Zgodnie z marksistowską teorią pieniądza, pieniądz papierowy sam w sobie, jako standard cenowy i środek obiegu, nie może reprezentować nic poza abstrakcyjnym pojęciem wartości, ale pieniądz papierowy jako miernik wartości jest inny, może być tylko symbolem złota, reprezentującym określoną ilość złota, w przeciwnym razie nie może odgrywać roli miernika wartości.

② ‘Pieniądz papierowy bezpośrednio odzwierciedla wartość towarów’, to jest fałszywy pogląd krytykowany przez Marksa. Powiedział on: **"Na pozór wydaje się, że znak wartości bezpośrednio reprezentuje wartość towaru, że nie jest on reprezentowany jako znak złota, ale jako znak wartości wymiany, która jest reprezentowana tylko w cenie i tylko faktycznie istnieje w towarze. Ale to powierzchowne zjawisko jest błędne. Znakiem wartości jest bezpośrednio tylko znak ceny, a więc znak złota, który tylko pośrednio jest znakiem wartości towaru."** (Krytyka Ekonomii Politycznej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 13, s. 105).

③ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 148.

④ Marks: Krytyka ekonomii politycznej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 13, s. 109-110.

⑤ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 147.

⑥ Marks: Krytyka ekonomii politycznej. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 13, s. 110.

⑦ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 139.

Prawo obiegu pieniądza, podobnie jak inne prawa ekonomiczne, które funkcjonują w różnych społeczeństwach, nie podlega woli ludzi, ale forma, w jakiej działa, różni się w zależności od formy społeczeństwa. W społeczeństwach kapitalistycznych prawo obiegu pieniądza działa jak nieznana siła w kontekście konkurencji rynkowej i anarchii produkcji. Natomiast w społeczeństwie socjalistycznym, w gospodarce planowej, prawo obiegu pieniądza, po jego właściwym zrozumieniu i ukierunkowaniu, może być świadomie wykorzystane do planowania obiegu pieniądza, do wykluczenia ingerencji spontanicznych sił kapitalizmu, do wykorzystania go do organizacji produkcji i obiegu towarów oraz do umocnienia ekonomicznych podstaw dyktatury proletariatu.

Sekcja II. Nasze Narodowe Ren Min Bi (RMB)

W półkolonialnych i półfeudalnych Chinach, kiedy reakcyjny rząd Kuomintangu, który reprezentował interesy wielkich posiadaczy ziemskich i burżuazji, przeszedł na stronę imperializmu, władza nad emisją i zarządzaniem walutą była całkowicie zmonopolizowana w rękach imperialistycznych potęg. Wraz z powstaniem Chińskiej Republiki Ludowej nasz rząd zniósł wszystkie finansowe przywileje imperialistów, zabronił zagranicznym bankom emitowania waluty w Chinach i zakazał obiegu i handlu obcą walutą na naszym rynku; jednocześnie skonfiskował banki krajowe reżimu Kuomintangu, zakazał obiegu fałszywych środków płatniczych i ustanowił niezależny, autonomiczny, jednolity i stabilny system monetarny polegający na emisji Ren Min Bi* (RMB).

Reakcyjny reżim Kuomintangu był łamany kawałek po kawałku, w miarę jak powstawały i rozwijały się rewolucyjne bazy w trakcie zwycięskiego rozwoju wojny rewolucyjnej, a co za tym idzie, również pozycje w obiegu walutowym były zajmowane kawałek po kawałku. Podczas wojny Anty-Japońskiej, w różnych bazach Anty-Japońskich, demokratyczne władze Anty-Japońskie kierowane przez Komunistyczną Partię Chin emitowały własne pieniądze papierowe. Na przykład, Strefa Wyzwolenia Shaanxi-Gan Ning wydawała banknoty Shaanxi-Gan Ning Obszaru Granicznego, Strefa Wyzwolenia Jinsui wydawała banknoty Północno-Zachodniego Banku Chłopskiego, Strefa Wyzwolenia Jinji Lu Yu wydawała banknoty Ji Nan, Strefa Wyzwolenia Shandong wydawała banknoty Beihai, Strefa Wyzwolenia Chin Środkowych wydawała banknoty Chin Środkowych, a Strefa Wyzwolenia Guangdong Dongjiang wydawała banknoty Południa. Podczas trzeciej rewolucyjnej wojny domowej, gdy wygrywano wojnę ludowo-wyzwoleńczą, na niektórych nowo wyzwolonych terenach wyemitowano nowe banknoty, takie jak banknoty Banku Północno-Wschodniego w Północno-Wschodnim Obszarze Wyzwolenia, banknoty Banku Kwantung w obszarze Luta, banknoty Banku Wielkiego Muru w rejonie wyzwolenia Jijie-Liao, banknoty Banku Chłopskiego Zhongzhou w rejonie wyzwolenia Równin Centralnych itd.

Zimą 1948 r., kiedy zwycięsko stoczono trzy główne bitwy pod Liaoshen, Huaihai i Pingjin, powstała sytuacja, w której Wojna Ludowo-Wyzwoleńcza mogła odnieść narodowe zwycięstwo. Aby dalej wspierać wojnę, odnieść zwycięstwo i przygotować się do powojennej odbudowy gospodarczej i planowego budownictwa socjalistycznego, ważnym zadaniem Partii na froncie gospodarczym stało się wówczas ustanowienie niezależnego, jednolitego i stabilnego socjalistycznego systemu monetarnego. Dnia 1 grudnia 1948 r. na bazie dawnego Banku

Północnochińskiego, Banku Beihai i Północno-Zachodniego Banku Chłopskiego utworzono Ludowy Bank Chin, który najpierw wyemitował RMB na wyzwolonych obszarach północnych Chin, a następnie stopniowo wycofywał banknoty wyemitowane na każdym wyzwolonym obszarze według określonego stosunku wymiany walut. Renminbi, jako waluta nowych Chin, zaczęła w ten sposób wypełniać swoje historyczne zadanie.

Praktyka ostatnich dwóch dekad pokazała, że chiński RMB stał się jedną z niewielu stabilnych walut na świecie. Długotrwała stabilność cen na naszym rynku od momentu powstania kraju jest główną oznaką stabilności RMB. Porównuje się to z okresem sprzed wyzwolenia, kiedy ceny gwałtownie wzrosły, a fałszywa waluta fiat ulegała gwałtownej deprecjacji - jak dwa społeczeństwa w dwóch światach!

> W dawnych Chinach reakcjoniści z Kuomintangu prowadzili politykę hiperinflacji, aby pokryć ogromne wydatki wojskowe związane z wojną kontrrewolucyjną. W ciągu dwunastu lat inflacji, od 1937 do 1949 roku, emisja pseudo legalnej waluty wzrosła ponad 140 miliardów razy, a ceny w tym samym okresie wzrosły ponad osiem i pół biliona razy, osiągając skalę rzadko spotykaną na świecie. Dokonano obrazowej analizy dewaluacji pseudo-legalnej waluty: siła nabywcza stu pseudo-legalnych dolarów była warta w 1937 r. dwie krowy, w 1938 r. jedną żółtą krowę, w 1939 r. jedną świnię, w 1941 r. jeden worek mąki, w 1943 r. jedną kurę, w 1945 r. dwa jajka, w 1946 r. jedną szóstą kostki mydła, w 1947 r. jeden brykiet, a w 1948 r. jedną kulkę ryżu. W dniu 19 sierpnia 1948 roku był wart 0.002.416 taeli** ryżu (system 16 taeli), a w maju 1949 roku był wart 0.000.000.00.185 taeli (tj. 2,45 tysięcznych ziarna ryżu). Od dwóch krów do dwóch i pół tysięcznych ziarna ryżu, nie wiadomo, ile bólu, krwi i łez ludzi przez to wycierpiało!

Transakcje handlowe Chin z wieloma krajami i regionami są już denominowane i rozliczane w RMB. Rosnąca wiarygodność RMB na arenie międzynarodowej w pełni dowodzi ogromnej przewadze naszego systemu monetarnego nad systemem kapitalistycznym.

W przeciwieństwie do sytuacji w naszym kraju, cały kapitalistyczny świat pogrążony jest w chaosie, ponieważ wciąż wybuchają kryzysy gospodarcze, finansowe i pieniężne. W przypadku tak zwanych "supermocarstw" imperializmu amerykańskiego i radzieckiego socjal-imperializmu, wartość waluty spada, a złoto ulatuje. Jest to głęboki przejaw rosnącej dekadencji systemu kapitalistycznego.

> Przez ponad trzydzieści lat po wojnie różne kraje kapitalistyczne na Zachodzie robiły wielkie zamieszanie z powodu inflacyjnego wzrostu cen w

kraju, podczas gdy na rynkach finansowych trwała fala wyprzedaży dolarów i kupowania złota co sprawiło, że kurs dolara gwałtownie spadł, a cena złota w przeliczeniu na dolary wzrosła. Stany Zjednoczone po zakończeniu 1971 roku ogłosiły dewaluację dolara na poziomie 7,89%, po czym w lutym 1973 roku ponownie ogłosiły dewaluację na poziomie 10%. W 1974 r. oficjalna cena złota w Stanach Zjednoczonych wynosiła 42,22 USD za uncję, podczas gdy cena złota na wolnym rynku w Londynie wynosiła aż 195,25 USD za uncję, co stanowiło różnicę prawie pięciokrotną. Upadł status "imperium złotego dolara", upadł dolar jako centrum kapitalistycznego systemu monetarnego, międzynarodowy system monetarny i finansowy świata kapitalistycznego pogrążył się w wielkim chaosie i zawirowaniach.

W radzieckim socjal-imperializmie rubel również uległ znacznej dewaluacji. Na podstawie zbiorczej kalkulacji cen ponad sześćdziesięciu towarów konsumpcyjnych w Związku Radzieckim, ceny w 1973 roku były o około 30% wyższe niż w 1960 roku. Wzrost cen towarów na wolnym rynku był jeszcze większy, a cena detaliczna artykułów spożywczych na wolnym rynku w 1972 roku była o 62% wyższa od państwowej ceny katalogowej. Wartość zewnętrzna rubla radzieckiego została zdeprecjonowana o 55% w stosunku do roku 1961, kiedy to został on przeliczony na nowe ruble.

Dlaczego waluta będąca w obiegu w krajach kapitalistycznych i socjal-imperialistycznych, a także w wielu innych krajach kapitalistycznych, stale traci na wartości, podczas gdy wartość naszego RMB jest bardzo stabilna i cieszy się wysokim prestiżem w kraju i zagranicą? Właściwą odpowiedź można znaleźć tylko w systemach gospodarczych różnych społeczeństw.

W krajach imperialistycznych sprzeczność między stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi staje się coraz ostrzejsza, powodując głębokie kryzysy i katastrofy gospodarcze. Aby wydostać się z tego kłopotliwego położenia, rządy tych krajów błagalnie rozbudowywały swoje armie i przygotowywały się do wojny, prowadziły ogromne deficyty budżetowe i masowo emitowały papierowe pieniądze, próbując sztucznymi środkami pobudzić społeczną siłę nabywczą. Ale czyniąc to, nie mogą nie zostać ukarani, co powoduje wzrost cen i spadek wartości ich waluty. Zjawisko to jest właśnie reakcją wywołaną przez proces obiegu, który zmusza symbole wartości do zrównania się z ilością złota, które zastępują w obiegu.

W naszym kraju jest to inna historia. Ustanowienie dyktatury proletariatu i socjalistycznej własności publicznej zlikwidowało antagonistyczne sprzeczności właściwe kapitalizmowi, umożliwiając nam planowe zorganizowanie produkcji

społecznej, obiegu i dystrybucji oraz planowe lokowanie i obieg pieniądza zgodnie z obiektywnymi wymogami praw obiegu pieniężnego, tak aby obieg pieniądza był zasadniczo zgodny z potrzebami obiegu towarowego.

Długoterminową stabilność wartości naszego RMB osiągnięto w drodze walki klasowej, w wyniku ciągłego zwycięstwa rewolucyjnej proletariackiej linii Przewodniczącego Mao nad kontrrewolucyjną rewizjonistyczną linią Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga. Jeśli w organizowaniu obiegu pieniądza będziemy podążać za rewizjonistyczną linią Liu Shaoqi, który mówił: "możemy emitować więcej banknotów" i "im większa inflacja, tym jesteśmy bogatsi", z pewnością sprawimy, że obieg pieniądza przekroczy obiektywne potrzeby obiegu towarów, powodując w ten sposób ograniczoną podaż towarów, wzrost cen i dewaluację waluty. W rezultacie rewolucja socjalistyczna i budownictwo socjalistyczne zostaną zniszczone, a ludzie pracy pogrążą się w cierpieniu, podczas gdy garstka burżuazji będzie mogła zbić fortunę. Nie ma co do tego wątpliwości. Chiny w przeszłości i Związek Radziecki dzisiaj są tego odzwierciedleniem.

"Liczy się tylko słuszna lub niesłuszna linia ideologiczna i polityczna". Tak jest również w przypadku stabilności RMB. Praktyka ostatnich dwóch dekad dowiodła, że tylko poprzez zdecydowane wdrażanie proletariackiej linii rewolucyjnej Przewodniczącego Mao możemy w pełni wykorzystać wyższość systemu socjalistycznego, świadomie wykorzystać prawa dotyczące obiegu waluty, ograniczyć burżuazyjną władzę prawną w procesie obiegu waluty, skonsolidować dyktaturę proletariatu i promować rozwój budownictwa socjalistycznego oraz poprawę warunków życia ludzi pracy. W szczególności, chiński RMB był w stanie utrzymać długoterminową stabilność głównie dlatego, że:

Po pierwsze, istnieje silna gospodarka socjalistyczna, która zapewnia dostarczanie dużej liczby towarów, które mogą być wprowadzane na rynek po stabilnych cenach, stanowiąc silną materialną podstawę stabilności RMB. Obieg pieniądza służy obiegowi towarów. Im więcej towarów ma państwo w swoich rękach, tym więcej waluty jest potrzebne, aby obsłużyć obieg towarów, jak wymaga tego prawo obiegu waluty. W ten sposób ilość pieniądza w obiegu nie przekroczy potrzeb, nie dojdzie do wzrostu cen i dewaluacji waluty. Od czasu powstania Chińskiej Republiki Ludowej Chiny zbudowały niezależny system przemysłowy. Ludność Chin przestrzegała polityki **"rozwoju gospodarki i zapewnienia dostaw"** i energicznie rozwijała produkcję w kolejności: rolnicza, lekka, ciężka, zwiększając w ten sposób dostawy żywności, odzieży i innych towarów na rynek oraz powiększając zasoby towarów będących w posiadaniu państwa. W 1974 roku, w porównaniu z 1964, wartość

produkcji przemysłowej wzrosła 1,9 razy, a wartość całkowitej produkcji rolnej wzrosła o 51 procent; w 1973 roku całkowita wartość zakupów towarowych i sprzedaży detalicznej była ponad sześciokrotnie wyższa niż na początku wyzwolenia. Za każdego RMB wyemitowanego w Chinach gwarantowano kilka RMB towarów. Dowodzi to, że stabilność wartości naszego RMB jest wynikiem posiadania przez nas odpowiedniej podaży towarów, które go wspierają.

Po drugie, obieg pieniądza w Chinach, podobnie jak obieg towarów, jest kierowany przez plan państwowy. Wysokość płac wypłacanych przez państwo, ilość zakupionych produktów rolnych i ubocznych, ilość waluty potrzebnej do wprowadzenia na rynek, ilość towarów dostarczanych na rynek oraz ilość waluty przeznaczonej do repatriacji są organizowane przez państwo w sposób planowy, zgodnie z obiektywnymi wymogami prawa obiegu waluty. Kierując się ogólną polityką rozwoju gospodarki narodowej, której „**podstawą jest rolnictwo, a głównym filarem przemysł”**, państwo stara się z jednej strony dostosować wzrost produkcji do potrzeb ludności, a z drugiej strony organizuje obieg pieniądza w sposób planowy, tak aby mógł on być wysyłany i odbierany zgodnie z zaplanowanymi kanałami, zapewniając dostosowanie obiegu pieniądza do potrzeb obiegu towarowego, co jest kolejnym powodem długoterminowej stabilności wartości chińskiego RMB.

Po trzecie, równowaga fiskalna państwa zapewnia, że obieg pieniądza nie wykracza poza potrzeby obiegu towarowego. Przewodniczący Mao już dawno temu zwrócił uwagę, że konieczne jest **"utrwalenie równowagi dochodów i wydatków budżetowych oraz stabilności cen"**; ① **"Bank Państwowy powinien w zasadzie emitować banknoty zgodnie z potrzebami rozwoju gospodarczego kraju".** ② Jeśli równowaga finansowa państwa nie jest zrównoważona, konsekwencją będzie emisja większej ilości banknotów; gdy emisja banknotów przekroczy potrzeby obiegu towarowego, proces obiegu zmusi banknoty (symbole wartości) do zrównania się z ilością złota, które zastępują, co oznacza spadek wartości waluty i wzrost cen. W naszym socjalistycznym budownictwie, zgodnie z naukami przewodniczącego Mao, zawsze trzymaliśmy się polityki równoważenia dochodów i wydatków fiskalnych, robiąc tyle, ile możemy z taką ilością pieniędzy, jaką mamy, i nie pozwalając na emisję większej ilości banknotów na pokrycie wydatków fiskalnych. Chiny już dawno stały się "krajem bez długów", bez długów zewnętrznych i wewnętrznych. Ogromna większość dochodów socjalistycznych pochodzi z dochodów przedsiębiorstw państwowych. Ciągły rozwój produkcji przemysłowej i rolnej oraz rozwój dystrybucji towarów stanowią niewątpliwą gwarancję stopniowego wzrostu dochodów. Socjalistyczne wydatki finansowe przeznaczane są

głównie na rozwój gospodarki socjalistycznej oraz na obronę, kulturę i oświatę. Nasza zdrowa i skonsolidowana równowaga fiskalna stanowi ważny warunek wstępny dla długoterminowej stabilności RMB.

Rozwój gospodarki socjalistycznej wymaga od państwa kontroli emisji pieniądza w sposób planowy, zgodnie z wymogami prawa obiegu pieniężnego, tak aby dostosować obieg pieniądza do obiegu towarów oraz utrzymać stabilność cen i stabilność wartości pieniądza, a społeczeństwo socjalistyczne ma obiektywną możliwość realizacji tego wymogu. Nie jest to jednak tożsame z twierdzeniem, że w społeczeństwach socjalistycznych nie ma sprzeczności między obiegiem pieniądza a obiegiem towarów. W procesie rozwoju gospodarczego kraju istnieje wiele czynników, które mogą wpływać na równowagę między obiegiem pieniądza i obiegiem towarów oraz na stabilność wartości waluty. Obiektywne czynniki, takie jak zakłócenia i sabotaż ze strony burżuazji wewnątrz i na zewnątrz Partii, wpływ sił kapitalistycznych na obszarach miejskich i wiejskich oraz niepowodzenia w produkcji rolnej, wszystkie bezpośrednio wpływają na podaż dóbr konsumpcyjnych na rynku. Subiektywnie rzecz biorąc, układ proporcjonalnych relacji między rolnictwem, przemysłem lekkim i ciężkim może być niewłaściwy, a układ towarów i rozmieszczenie pieniędzy między regionami i porami roku może być niezrównoważone. Wszystko to może wpłynąć na niezrealizowanie części siły nabywczej waluty, a tym samym wpłynąć na stabilność jej wartości. W szczególności, w miejscach i sektorach pozostających pod wpływem burżuazji w partii forsującej linię rewizjonistyczną, z pewnością spowoduje to nasilenie się sił kapitalistycznych i podważenie normalnego obiegu pieniądza. Dlatego należy podtrzymywać walkę właściwej linii z niewłaściwą linią. Pod przewodnictwem właściwej linii, sprzeczności zostaną w porę wykryte i przezwyciężone przez państwo poprzez dostosowanie planów i przyjęcie właściwych środków, tak aby obieg pieniądza został dostosowany do obiegu towarowego i aby osiągnięta została nowa równowaga. To ciągłe ujawnianie się i rozwiązywanie sprzeczności w toku walki klasowej świadczy o nieporównywalnej wyższości systemu socjalistycznego nad systemem kapitalistycznym.

---

① Walka o podstawową poprawę sytuacji finansowo-gospodarczej kraju. Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1950, s. 6-7.

② "Nasza polityka gospodarcza". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 120.

Dopisy Tłumacza:

* Ren Min Bi czyli w skrócie RMB to chińska nazwa waluty w Chinach (czyli Juanów), dosłownie znaczy ‘Pieniądz Ludowy’

** Tael – Już nie używana Chińska jednostka monetarna, odpowiadająca 37,3 g czystego srebra.

Część IV: Dystrybucja i reprodukcja w społeczeństwie socjalistycznym

Rozdział 10 Dystrybucja w społeczeństwie socjalistycznym

Sekcja I. Dystrybucja dochodu narodowego

Stosunki własnościowe determinują stosunki dystrybucyjne

Dystrybucja jest ważnym elementem reprodukcji społecznej. Tylko dzięki temu ogniwu produkty społeczne mogą wejść do produkcji na potrzeby konsumpcji, a konsumpcja indywidualna i reprodukcja społeczna mogą być kontynuowane. Dlatego, gdy już zrozumiemy socjalistyczny proces produkcji i proces obiegu, musimy dalej zrozumieć socjalistyczny proces dystrybucji i reprodukcji.

Dystrybucja socjalistyczna różni się zasadniczo od dystrybucji kapitalistycznej. Jednak w dziedzinie dystrybucji nadal dominuje burżuazyjna władza prawna. Ci, którzy są u władzy w Partii i podążają drogą kapitalistyczną, zawsze chwytają się ważnego ogniwa, jakim jest dystrybucja, i dążą do przywrócenia kapitalistycznych stosunków wyzysku przez wzmocnienie i rozszerzenie burżuazyjnej władzy prawnej w dystrybucji. Jeśli proletariat ma zwalczać burżuazję, zapobiegać odbudowie kapitalizmu i wspierać rozwój produkcji socjalistycznej, musi ograniczyć burżuazyjną władzę prawną w zakresie dystrybucji i właściwie podejść do relacji między państwem, kolektywem i jednostką.

Dystrybucja zaczyna się od dystrybucji dochodu narodowego, zanim będziemy mogli mówić o dystrybucji dóbr konsumpcji osobistej. Zacznijmy od dystrybucji dochodu narodowego.

Suma środków produkcji i konsumpcji wytworzonych przez pracowników przy produkcji dóbr materialnych w danym okresie (zwykle obliczana w skali rocznej) nazywana jest całkowitym produktem społecznym; część produktu społecznego, która pozostaje po odjęciu od całkowitego produktu społecznego środków produkcji, które zostały już zużyte, to dochód narodowy. Powstaje on z pracy żywej, zużywanej przez pracowników w produkcji dóbr materialnych w określonym czasie. Sposób dystrybucji dochodu narodowego nie tylko wpływa na kierunek i skalę reprodukcji społecznej, ale także koncentruje się na stosunkach produkcji w danym społeczeństwie.

Sektorami produkcji dóbr materialnych, które wytwarzają dochód narodowy są: przemysł (w tym budownictwo), rolnictwo (w tym leśnictwo, hodowla zwierząt gospodarskich, produkcja uboczna i rybołówstwo), ta część transportu, która obsługuje przewozy towarowe, ta część poczty i telekomunikacji, która obsługuje produkcję oraz ta część zaopatrzenia i handlu, która jest kontynuacją procesu

produkcji (np. pakowanie, magazynowanie, przetwarzanie i dostarczanie niezbędne w procesie dystrybucji). ①

Ze względu na dwoistą naturę socjalistycznego procesu produkcji jako bezpośredniego procesu pracy społecznej i procesu tworzenia wartości, dochód narodowy społeczeństwa socjalistycznego wyraża się zarówno w formie fizycznej, jak i w formie wartości. Suma dochodu narodowego w postaci fizycznej nie może być obliczona przez proste zsumowanie różnych rodzajów produktów, ale może być obliczona w postaci wartościowej, tzn. po stałej cenie za dany rok. Dochód narodowy obliczony w cenach stałych w danym roku może następnie odzwierciedlać wzrost dochodu narodowego w formie fizycznej w ciągu kilku lat. Dochód narodowy jest wszechstronnym wskaźnikiem w planowaniu gospodarki narodowej. Analizując zmianę przyrostu dochodu narodowego można poznać poziom rozwoju wydajności pracy w danym kraju oraz zmianę tempa rozwoju gospodarczego tego kraju.

Co decyduje o dystrybucji tej części produktu społecznego, jakim jest dochód narodowy? Dystrybucja produktów każdego społeczeństwa nie jest określona przez wybór ludzi, ale przez pewien system własności i wzajemne stosunki między ludźmi w produkcji. To, jaki istnieje rodzaj własności środków produkcji i jak ludzie odnoszą się do siebie w produkcji, będzie określać dystrybucję produktów. Czynnikiem decydującym jest własność środków produkcji.

Po określeniu charakteru własności, wraz z nim określany jest również charakter stosunków dystrybucji produktu. Marks zwracał uwagę, że **"określona forma uczestnictwa w produkcji determinuje określoną formę dystrybucji, determinuje zatem formę uczestnictwa w dystrybucji."** Przez **"formę uczestnictwa w produkcji"** ① Marks rozumie własność środków produkcji i wzajemne stosunki ludzi w produkcji.

W społeczeństwie kapitalistycznym, ponieważ środki produkcji znajdują się w rękach kapitalistów, proletariat nie posiada żadnych środków produkcji i może jedynie sprzedawać swoją pracę kapitalistom oraz cierpieć na wyzysk i ucisk z ich strony. Dlatego też podstawowy stosunek dystrybucji w społeczeństwie kapitalistycznym polega na tym, że robotnicy otrzymują tylko niewielką część dochodu narodowego w postaci płac, które są niezbędne do podtrzymania reprodukcji pracy; kapitaliści zabierają ogromną większość dochodu narodowego wytworzonego przez robotników i wykorzystują go w różnych formach do swojego marnotrawnego i bezwstydnego pasożytniczego życia, podczas gdy druga część jest przekształcana w kapitał służący do rozszerzania kapitalistycznej reprodukcji w celu wydobycia większej wartości dodatniej od robotników.

W społeczeństwie socjalistycznym socjalistyczna własność publiczna środków produkcji zastępuje własność prywatną środków produkcji, a ludzie pracy stają się panami środków produkcji i nie podlegają już wyzyskowi i uciskowi. Odpowiadający temu stosunek dystrybucji polega na tym, że cały dochód narodowy wytworzony przez lud pracujący należy do ludu pracującego i jest dystrybuowany zgodnie z zasadą korzyści ludu pracującego, tzn. z uwzględnieniem interesów państwa, kolektywu i jednostki. Nie można zatem mówić o dystrybucji w oderwaniu od własności i współzależności ludzi w produkcji; mówienie o dystrybucji w oderwaniu od własności i współzależności ludzi w produkcji jest odejściem od marksizmu.

To Lassalle i Dühring z dziewiętnastowiecznych Niemiec mówili o dystrybucji w oderwaniu od własności środków produkcji. Wierzyli, że kapitalistyczny sposób produkcji jest dobry, ale że jest niesprawiedliwie dystrybuowany. Opowiadali się za likwidacją ubóstwa wśród ludzi pracy poprzez tzw. sprawiedliwą dystrybucję, która nie naruszałby prywatnej własności środków produkcji. Jest to oczywiście reakcyjna teoria, która okłamuje ludzi pracy i podtrzymuje kapitalistyczną własność prywatną. W swojej krytyce Lassalle'a Marks wskazał, że również **"zasadniczo błędne jest uważanie tak zwanej dystrybucji za istotę rzeczy i koncentrowanie się na niej".** ③

Błędny pogląd, który krytykuje Marks, to pogląd "determinizmu dystrybutywnego". Chociaż ten "determinizm dystrybutywny" został dogłębnie skrytykowany przez Marksa ponad sto lat temu, starzy i nowi rewizjoniści, zarówno zagraniczni, jak i chińscy, często wykorzystywali go, aby przeciwstawić się marksizmowi i socjalizmowi. Liu Shaoqi desperacko promował pogląd, że "sprzeczność między stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi w społeczeństwie socjalistycznym przejawia się głównie w kwestii dystrybucji". Zgraja Lin Biao opowiadała się za zasadą „dystrybucji według pracy i interesów materialnych" jako "decydująca siła napędowa" dla rozwoju produkcji. Kapitaliści ci celowo pomijają kwestię własności i wzajemnych stosunków środków produkcji i podnoszą kwestię dystrybucji jako najważniejszą, **"przedstawiając w ten sposób socjalizm jako dotyczący głównie dystrybucji".** ④ Wykorzystują oni tak zwaną "kwestię dystrybucji", aby ukryć kwestię własności i wzajemnych stosunków, a także aby ukryć sprzeczności klasowe i walkę klasową, w niecnym celu zdemontowania socjalistycznych stosunków produkcji i obalenia dyktatury proletariatu.

Krytykując "determinizm dystrybutywny", należy zauważyć, że dystrybucja nie jest czysto pasywnym i negatywnym czynnikiem w produkcji społecznej. Dystrybucja jest zdeterminowana przez produkcję, a także reaguje na produkcję, na wzajemne

stosunki ludzi w produkcji oraz na własność. W społeczeństwie socjalistycznym właściwe podejście do kwestii dystrybucji może pomóc zmobilizować wszystkie pozytywne czynniki, przyspieszyć tempo budownictwa socjalistycznego oraz skonsolidować i rozwinąć socjalistyczny system własności publicznej.

Wstępna dystrybucja i redystrybucja dochodu narodowego

Jak funkcjonuje dystrybucja dochodu narodowego w społeczeństwie socjalistycznym? Najpierw podlega ona wstępnej dystrybucji w sferze produkcji, a następnie musi zostać poddana redystrybucji. Dystrybucja dochodu narodowego w społeczeństwie socjalistycznym przedstawia pewną złożoność, ponieważ dwa socjalistyczne systemy własności publicznej mają różne formy dystrybucji.

Przyjrzyjmy się najpierw, w jaki sposób dochód narodowy jest wstępnie dystrybuowany w obu socjalistycznych gospodarkach publicznych.

Produkcja brutto socjalistycznych przedsiębiorstw państwowych jest najpierw odejmowana od wartości środków produkcji zużytych w procesie produkcyjnym, a pozostała część stanowi dochód narodowy wypracowany przez pracowników przedsiębiorstw państwowych, czyli produkcję netto przedsiębiorstw. Dochód wypracowany przez przedsiębiorstwa państwowe jest bezpośrednio dystrybuowany przez państwo socjalistyczne zgodnie z potrzebami gospodarki narodowej jako całości i dzieli się na dwie główne części: płace pracowników i dochód społeczny netto (zysk). Dochód społeczny netto jest skoncentrowany w rękach państwa w postaci zysków i podatków płaconych przez przedsiębiorstwa i jest dystrybuowany i wykorzystywany przez państwo w sposób planowy, zgodnie z potrzebami rozwoju gospodarki narodowej oraz w interesie proletariatu i ogółu ludzi pracy.

W gospodarce kolektywnej chińskich wiejskich gmin ludowych wartość środków produkcji zużytych w procesie produkcji jest odejmowana od całkowitej wartości produkcji, a pozostała część stanowi dochód narodowy wypracowany przez członków gminy w ciągu roku.

---

① W społeczeństwie kapitalistycznym wszystko, co przynosi zysk kapitaliście, jest uważane za akt produkcji. W konsekwencji, ta część dochodu uzyskanego przez sektor usług i handel, która w inny sposób nie tworzy wartości, jest również liczona w dochodzie narodowym. Znaczna część dochodu narodowego w społeczeństwie kapitalistycznym jest fałszywa i sztucznie zawyżona.

② Marks: "Wstęp do krytyki ekonomii politycznej". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 98.

③ ④ Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, wyd. 1972, s. 13.

Na obecnym etapie gminy wiejskie w Chinach mają trójwarstwowy system własności kolektywnej oparty na zespołach produkcyjnych i wstępna dystrybucja dochodu narodowego jest również oparta na zespołach produkcyjnych, przy czym w ramach trzech gospodarek kolektywnych gmin, brygad i zespołów produkcyjnych dokonuje się oddzielnej dystrybucji. W niektórych gminach, gdzie podstawową jednostką rozliczeniową jest brygada produkcyjna, wstępna dystrybucja dochodu narodowego oparta jest na brygadzie i dokonywana jest oddzielnie w gospodarce kolektywnej gminy i brygady.

Dochód narodowy wypracowany przez gospodarkę kolektywną na wszystkich szczeblach gminy, po wstępnej dystrybucji, dzieli się na następujące elementy: (i) dochód netto w formie podatków do scentralizowanego wykorzystania przez państwo; (ii) fundusze emerytalne (w tym rezerwy zbożowe) i publiczne fundusze socjalne do wykorzystania przez gospodarkę kolektywną; oraz (iii) dochód z wkładów pracy do dyspozycji poszczególnych członków gminy.

Wstępna dystrybucja dochodu narodowego w gminach wiejskich wiąże się z relacją między interesami państwa, interesami kolektywnymi i indywidualnymi i musi być prawidłowo przeprowadzona. Jak nauczał Przewodniczący Mao: **"W kwestii dystrybucji musimy brać pod uwagę interesy państwa, interesy kolektywne i interesy indywidualne. Należy właściwie traktować relacje między tymi trzema aspektami - podatkami państwa, akumulacją kolektyw i osobistymi dochodami chłopów - i stale zwracać uwagę na regulowanie sprzeczności między nimi."** ① **"Musimy, o ile to możliwe, umożliwić chłopom zwiększanie z roku na rok ich dochodów osobistych ze zwiększonej produkcji w normalnym roku."** ② W związku z tym, że na produkcję rolną w dużym stopniu wpływają warunki naturalne, gminy wiejskie muszą realizować zasadę "nadrabiania złych dobrymi" i w latach dobrych zbiorów odpowiednio zwiększać akumulację, natomiast w latach złych zbiorów odpowiednio pozostawiać mniejszą akumulację lub nie pozostawiać jej wcale, tak aby byt członków gminy był stabilny i z roku na rok się poprawiał.

Dochód narodowy jest dystrybuowany początkowo w sferze produkcji dóbr materialnych, w wyniku czego powstaje dochód wstępny państwa socjalistycznego, przedsiębiorstw kolektywnych oraz robotników i chłopów. Ale na tym dystrybucja się nie kończy. Po wstępnej dystrybucji dochodu narodowego, musi ona zostać poddana redystrybucji, aby utworzyć drugi dochód. ③ Dlaczego musi nastąpić redystrybucja? Dzieje się tak dlatego, że obok przemysłowych i rolniczych sektorów produkcji istnieją również różne niematerialne sektory produkcji, takie jak kultura i edukacja, sektor zdrowia, niektóre gałęzie usług, a także armia i administracja państwowa.

Sektory te są niezbędne dla wszechstronnego rozwoju socjalistycznej gospodarki i kultury, dla poprawy i wzbogacenia materialnego i kulturalnego życia ludzi pracy oraz dla umocnienia dyktatury proletariatu. Praca robotników w tych sektorach, choć nie tworzy produktów społecznych ani dochodu narodowego, jest również pracą potrzebną społeczeństwu socjalistycznemu. Pracownicy w sektorze produkcyjnym i nieprodukcyjnym służą sobie nawzajem i w rzeczywistości istnieje między nimi relacja wzajemnej wymiany działań. Tak więc, po wstępnej dystrybucji, dochód narodowy musi być ponownie dystrybuowany. Płace i różne koszty pracy ponoszone przez sektor nieprodukcyjny są zapewniane poprzez redystrybucję dochodu narodowego wytwarzanego przez sektor produkcyjny.

Ponadto społeczeństwa socjalistyczne obowiązane są troszczyć się należycie o potrzeby bytowe i wychowawcze obywateli niezdolnych do pracy, niepełnoletnich, wojskowych, rodzin w potrzebie, ludzi starych, słabych, sierot, wdów i inwalidów, którzy nie mają nikogo by ich utrzymywał. Jednocześnie społeczeństwo musi zapewnić pracownikom bezpłatną opiekę medyczną, pomoc w trudnej sytuacji itd. W celu zapewnienia tych potrzeb powinien istnieć fundusz ubezpieczeń społecznych. Fundusz ten ma być również utworzony poprzez redystrybucję dochodu narodowego.

Redystrybucja dochodu narodowego w społeczeństwach socjalistycznych odbywa się na dwa główne sposoby: (i) za pomocą budżetu państwa. Państwo socjalistyczne przekształca środki pieniężne zgromadzone dzięki dochodom budżetowym, które są następnie wydatkowane z budżetu, w dochód dla sektorów nieprodukcyjnych i ich pracowników, i są wykorzystywane do zaspokajania rosnących potrzeb zbiorowego dobrobytu społeczeństwa jako całości. (ii) Działalność sektora usług. Robotnicy, chłopi i inni pracownicy wykorzystują dochody osobiste, które już uzyskali, aby zapłacić za opłaty pobierane przez sektor usług; część sektora usług nie wytwarza wartości dodanej, a część uzyskanego przez nich dochodu, przeznaczonego na wypłaty wynagrodzeń, staje się z kolei dochodem osobistym osób pracujących w tej części sektora usług.

---

① "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludzi". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 471.

② Ibidem.

③ Skoncentrowany dochód netto uzyskany przez państwo socjalistyczne w ramach udziału we wstępnej dystrybucji będzie przeznaczony na różne cele, ale nie każdy wydatek stanowi redystrybucję dochodu narodowego. Na przykład, gdy państwo dokonuje przydziałów produkcyjnych przedsiębiorstwom państwowym, kwestia zmiany własności nie ma tu miejsca i nie powstaje drugi dochód, który nie wchodziłby w zakres redystrybucji dochodu narodowego.

Na redystrybucję dochodu narodowego wpływają również, do pewnego stopnia, zmiany cen. Na przykład, aby zmniejszyć "różnicę nożyc" w cenach produktów przemysłowych i rolnych, pozostałą po starym społeczeństwie, w warunkach rozwoju produkcji obniżono ceny sprzedaży produktów przemysłowych i podniesiono ceny zakupu produktów rolnych, zwiększając w ten sposób dochody chłopów.

Dochód narodowy społeczeństwa socjalistycznego, po dystrybucji i redystrybucji, dzieli się w końcu na dwie części: jedna część trafia do socjalistycznego państwa i przedsiębiorstw będących własnością kolektywną w celu rozszerzenia reprodukcji i zaspokojenia innych wspólnych potrzeb społeczeństwa; druga część trafia do robotników, głównie w celu zaspokojenia ich indywidualnych potrzeb. W trakcie ich użytkowania te dwie części dochodu narodowego zostają ostatecznie zredukowane do dwóch zastosowań: funduszu akumulacyjnego i funduszu konsumpcyjnego.

Wyniki dystrybucji i redystrybucji całego produktu społecznego i dochodu narodowego można ująć następująco: ①

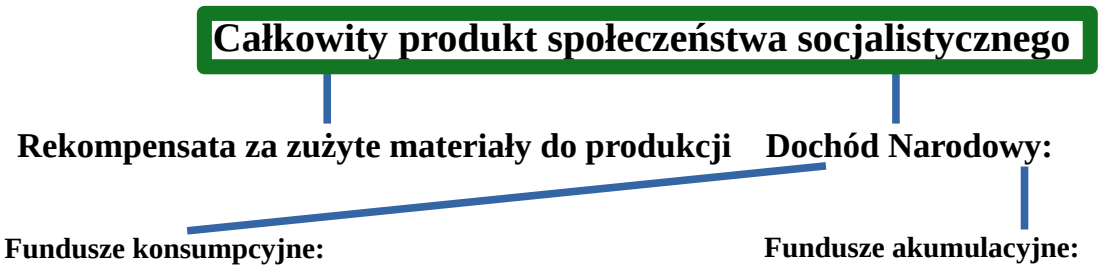

Krajowy Fundusz Zarządzający: wydatki na administrację krajową i wydatki obronne.

Fundusz kultury, edukacji i zdrowia: wydatki na naukę, edukację, zdrowie i sztukę.

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych: wydatki państw socjalistycznych i przedsiębiorstw na ubezpieczenia pracownicze, publiczną opiekę zdrowotną i pomoc społeczną.

Powyższe trzy wydatki funduszowe, w tym wypłaty wynagrodzeń dla pracowników w poszczególnych działach.

Fundusze na konsumpcję osobistą w produkcji i dystrybucji: na wypłatę wynagrodzeń pracownikom zaangażowanym w produkcję i dystrybucję oraz na wynagrodzenie za pracę członków społeczeństwa.

Fundusz na rzecz rozszerzenia produkcji: na budowę kapitału produkcyjnego w przemyśle, rolnictwie i transporcie oraz na zwiększenie kapitału obiegowego przedsiębiorstw.

Społeczny fundusz rezerwowy: rezerwy materiałowe takie jak państwowe rezerwy surowców, paliw i żywności oraz rezerwy żywnościowe gmin ludowych wykorzystywane przez państwo i przedsiębiorstwa socjalistyczne jako zaplecze dla przygotowania się do wojny i głodu oraz dla zapobieżenia nieoczekiwanym przerwom w procesie reprodukcji.

Fundusz na budowę kapitału nieprodukcyjnego: na budowę kapitału w sektorach kultury, edukacji i zdrowia, administracji państwowej i obrony oraz na budowę kapitału nieprodukcyjnego w sektorach produkcji przemysłowej i rolnej

Całkowity produkt społeczny i dochód narodowy są wytwarzane i tworzone przez ludzi pracy, a w społeczeństwie socjalistycznym są ich własnością. Jednak, jak widać z powyższej tabeli, własność ludzi pracy nie oznacza, że cały produkt społeczny jest

dystrybuowany bezpośrednio do pojedynczego pracownika. Marks, krytykując fałszywą teorię Lassalle'a o " nieskalanym dochodzie z pracy", zwrócił uwagę na to, że zanim dojdzie do dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych, należy dokonać różnych niezbędnych potrąceń. Odliczenia te, oczywiście, w ostatecznym rozrachunku są korzystne dla pracownika. **"Wszystko, co jest potrącane producentowi z pozycji prywatnej, jest z kolei wykorzystywane, bezpośrednio lub pośrednio, na korzyść tego producenta z pozycji członka społeczeństwa."** ② Jest to zasadnicza różnica w stosunku do dystrybucji produktów i dochodu narodowego w starym społeczeństwie. Nie chodzi o to, że im więcej się wstrzymuje, tym lepiej, ale o to, że należy znaleźć równowagę między interesami narodowymi, kolektywnymi i indywidualnymi, między interesami długofalowymi i doraźnymi oraz że życie ludzi pracy powinno być stopniowo poprawiane w oparciu o rozwój produkcji.

---

① Wydatki na pomoc zagraniczną krajów socjalistycznych, podobnie jak inne elementy bilansu płatniczego, nie są odzwierciedlone w rachunku dochodu narodowego. Naszym zdaniem, wydatki na pomoc zagraniczną nie powinny być włączone ani do funduszu akumulacji, ani do funduszu konsumpcji, ale powinny być wiernie określane jako "fundusz pomocy zagranicznej". Ten fundusz pomocy zagranicznej musi być odliczony od całkowitego dochodu narodowego, a inne różnice w bilansie płatniczym wynikające z przekazów pieniężnych, handlu międzynarodowego itp. muszą być dodane lub odjęte od całkowitego dochodu narodowego, zanim będzie można go wykorzystać w kraju. Dochód narodowy dostępny do wykorzystania w kraju jest dystrybuowany i redystrybuowany, a w końcu dzielony na dwa główne elementy: fundusz akumulacji i fundusz konsumpcji. Jeżeli po kilku latach fundusz pomocy zagranicznej (tzn. część pożyczkowa) zostanie zwrócona, to jest on łączony z innymi pozycjami bilansu płatniczego za dany rok i w rezultacie, jeżeli dochód międzynarodowy przewyższa wydatki, to dochód narodowy dostępny dla kraju za dany rok jest odpowiednio zwiększony, w celu zwiększenia akumulacji i konsumpcji.

② Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza Wydanie z 1972 r., s. 10.

Sekcja II. Dystrybucja dóbr konsumpcji indywidualnej

Historyczne uzasadnienie zasady "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy"

Dystrybucja poszczególnych dóbr konsumpcyjnych odbywa się po dokonaniu wszystkich niezbędnych potrąceń od całkowitego produktu społecznego. Już ponad sto lat temu Marks naukowo przewidział, że w społeczeństwie socjalistycznym dystrybucja dóbr konsumpcyjnych nie będzie się jeszcze opierać na komunistycznej zasadzie "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego potrzeb", lecz na ilości pracy, jaką każdy robotnik świadczy na rzecz społeczeństwa, czyli na podstawie pracy. Marks tak wyjaśniał dystrybucję według pracy: **"Społeczny dzień roboczy składa się ze wszystkich indywidualnych godzin pracy; indywidualne godziny pracy każdego producenta są jego częścią społecznego dnia roboczego, jego udziałem w społecznym dniu roboczym. Otrzymuje on od strony społecznej zaświadczenie potwierdzające ilość świadczonej przez siebie pracy (po odliczeniu pracy wykonanej na rzecz funduszu społecznego), a wraz z tym zaświadczeniem otrzymuje z zasobu społecznego grosz materiału konsumpcyjnego równy ilości świadczonej przez siebie pracy. Ilość pracy, którą oddaje społeczeństwu w jednej formie, otrzymuje z powrotem w całości w innej."** ①

Marksistowska teoria dystrybucji według pracy opierała się na analizie teorii dystrybucji według pracy utopijnych socjalistów i krytyce oportunistycznych błędów Lassalle'a.

> Na początku XIX wieku, niektórzy idealistyczni socjaliści zaczęli wysuwać takie idee jak dystrybucja według pracy. We Francji Saint-Simon (1760-1825) twierdził, że w przyszłym społeczeństwie status i dochody każdego człowieka powinny być proporcjonalne do jego zdolności; uczniowie Saint-Simona zaproponowali więc zasadę "płaca według zdolności, a zdolność według pracy". Inny ze współczesnych 'Saint-Simonów', francuski socjalista Fourier (1772-1837), przewidywał przyszłe społeczeństwo, w którym podstawowa jednostka, frank francuski, byłaby dystrybuowana częściowo według pracy. Zarówno Saint-Simon, jak i Fourier uważali dystrybucję według pracy, jaką początkowo zaproponowali, za idealną zasadę dystrybucji. Jednak w idealistycznym społeczeństwie, jaki sobie wyobrażali, nadal zachowana była prywatna własność środków produkcji. 'Saint-Simonianie' zaliczali kapitalistę do robotników, a zyski osiągane przez kapitalistę traktowali jako wynagrodzenie za pracę kapitalisty w prowadzeniu i zarządzaniu

przedsiębiorstwem, podczas gdy Fourier postulował, aby oprócz części produktu dzielonej według pracy, inna część była dzielona według kapitału akcyjnego (Fourier przewidywał, że pięć dwunastych całkowitego dochodu we frankach będzie rozdzielone według pracy, cztery dwunaste według kapitału akcyjnego, a trzy dwunaste według wiedzy).

Marks i Engels ostro skrytykowali idealistyczną zasadę dystrybucji, "dystrybucja według pracy", którą idealistyczni socjaliści stworzyli nie dotykając kapitalistycznego systemu własności. W Ideologii niemieckiej, napisanej w latach 1845-46, Marks i Engels skrytykowali Saint Simonowską formułę "płacić według zdolności", stwierdzając, że "**Jedną z najważniejszych zasad komunizmu, różniącą się od wszelkiego reakcyjnego socjalizmu", jest to, że "różnice w umysłach i intelektach ludzi nie powinny w ogóle rodzić różnic w potrzebach żołądkowych i fizycznych; wynika z tego, że błędna zasada 'płacenia według zdolności', na której opiera się nasz obecny ustrój, powinna - bo ta zasada jest tylko w wąskim sensie konsumpcyjna - być zamieniona na zasadę 'dystrybucji według potrzeb', innymi słowy: różnice w aktywności, w pracy, nie rodzą żadnej nierówności, żadnego przywileju w posiadaniu i konsumpcji".** ② Marks i Engels krytykowali tu zarówno reakcyjny charakter tzw. "płacy według zdolności" idealistycznych socjalistów, która nie dotyka podstaw kapitalizmu, jak i wskazywali, że sama zasada dystrybucji "płacy według zdolności" nadal uosabia burżuazyjną władzę prawną, oraz naukowo przewidywali, że w społeczeństwie komunistycznym zasada "dystrybucji według potrzeb" będzie stosowana do dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych, choć o konieczności przejścia od "dystrybucji według pracy" do "dystrybucji według potrzeb" nie było wówczas mowy. W 1867 roku, w I tomie Kapitału, Marks po raz pierwszy zaproponował, że po obaleniu systemu kapitalistycznego, na podstawie publicznego zawłaszczenia środków produkcji, czas pracy **"jest miarą udziału indywidualnego producenta we wspólnej pracy, a więc i jego udziału w indywidualnej konsumpcyjnej części wspólnego produktu".** ③ W 1875 r., w Krytyce programu Gotajskiego, Marks po raz pierwszy wyraźnie przedstawił ideę dwóch etapów rozwoju społeczeństwa komunistycznego.

① Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 11.

② Ideologia niemiecka. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 3, s. 637-638.

③ Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 96.

> Jednocześnie na pierwszym etapie społeczeństwa komunistycznego nie można było uniknąć zasady dystrybucji dóbr konsumpcyjnych na podstawie pracy, dokonał on wnikliwej i dialektycznej analizy dystrybucji według pracy, wskazując z jednej strony, że prawa zawarte w dystrybucji według pracy **"są nadal ograniczone w ramach burżuazyjnych"**, co jest niewątpliwie "wadą", a z drugiej strony, że **"wady te są nieuniknione", "w pierwszym etapie społeczeństwa komunistycznego".** ① Później zarówno Engels, jak i Lenin przeprowadzili dalsze wnikliwe dyskusje na temat dystrybucji według pracy.

Realizacja zasady "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy" w społeczeństwie socjalistycznym jest uwarunkowana obiektywnymi warunkami. Z jednej strony, ustanowienie socjalistycznej publicznej własności środków produkcji przyniosło bezpośrednią integrację środków produkcji i pracowników ze społeczeństwem jako całością lub w ramach kolektywu, a także zasadniczą zmianę statusu ludzi pracy i charakteru ich pracy, co stworzyło ekonomiczne i polityczne warunki wstępne dla pracowników, by mogli pracować dla społeczeństwa najlepiej jak potrafią. Z drugiej strony, ponieważ społeczeństwo socjalistyczne nosi jeszcze ślady starego społeczeństwa, z którego się zrodziło, pod względem ekonomicznym, moralnym i duchowym, nie jest jeszcze możliwe wprowadzenie dystrybucji według potrzeb, lecz tylko według pracy. Konkretnie, zasada dystrybucji według pracy jest nieunikniona w społeczeństwie socjalistycznym z powodu następujących warunków: po pierwsze, poziom rozwoju sił wytwórczych nie jest jeszcze bardzo wysoki, a produkt społeczny nie jest jeszcze tak obfity, aby istniały materialne warunki do dystrybucji według potrzeb. Po drugie, stary społeczny podział pracy nie został jeszcze wyeliminowany i nadal istnieją zasadnicze różnice między robotnikami a chłopami, między obszarami miejskimi a wiejskimi oraz między pracą umysłową a fizyczną, co skutkuje różnicami w ilości i jakości pracy, jaką poszczególni pracownicy mogą świadczyć na rzecz społeczeństwa. Różnic tych nie można pominąć w dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych, milcząco uznając, że różne poziomy zdolności do pracy są naturalnym przywilejem. Po trzecie, praca nie stała się jeszcze pierwszą koniecznością życiową dla większości ludzi, którzy nie mogą natychmiast **"nauczyć się pracy na rzecz społeczeństwa bez żadnych uwarunkowań prawnych".** ② W szczególności, ponieważ w społeczeństwie socjalistycznym zawsze istnieją klasy i walki klasowe, klasa wyzyskująca zawsze rozpowszechnia paskudne idee, takie jak "dobra i zła praca" i "dostawanie czegoś za nic" różnymi kanałami, aby zatruć ludzi pracy. Dlatego też komunistyczny system pracy bez wynagrodzenia nie ma szans na powszechne ustanowienie w krótkim

czasie a ideologiczne warunki do wprowadzenia dystrybucji według potrzeb nie są jeszcze spełnione. Marks wskazywał, że **"prawa nigdy nie mogą wykraczać poza ekonomiczną strukturę społeczeństwa i uwarunkowany przez nią rozwój kulturalny społeczeństwa."** ③ Społeczeństwo socjalistyczne musi zatem stosować zasadę dystrybucji według pracy, co oznacza, że praca musi być także miernikiem dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych. Odpowiednie uwzględnienie różnic w dystrybucji według pracy świadczonej przez robotników na rzecz społeczeństwa jest na tym etapie łatwiejsze do zrozumienia i zaakceptowania przez większość ludzi, sprzyja walce z ideologią "dobrej i złej pracy" rozpowszechnianą przez klasę wyzyskującą oraz rozwojowi społecznych sił wytwórczych.

Dominacja burżuazyjnej władzy prawnej w dystrybucji według pracy

Zasada "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy" została ustanowiona na bazie socjalistycznej własności publicznej środków produkcji. Zasada ta wymaga, aby każdy członek społeczeństwa, który jest zdolny do pracy, pracował na rzecz społeczeństwa najlepiej jak potrafi, oraz aby społeczeństwo dystrybuowało dobra konsumpcyjne zgodnie z ilością pracy, jaką każda osoba świadczy na rzecz społeczeństwa. Ci, którzy są zdolni do pracy, ale nie pracują na rzecz społeczeństwa, nie mają prawa uczestniczyć w dystrybucji dóbr konsumpcyjnych. Przez tysiące lat, od społeczeństw niewolniczych i feudalnych do społeczeństw kapitalistycznych, wyzyskiwacze przywłaszczali sobie owoce pracy niewolników, poddanych i robotników najemnych, prowadząc pasożytnicze życie w luksusie i przepychu, na mocy ich prywatnej własności środków produkcji. Realizacja zasady "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy", czyli socjalistycznej zasady "kto nie pracuje, ten nie je", jest formą przymusu ekonomicznego wobec klas wyzyskujących, która zmusza je do zaakceptowania przekształcenia się w proletariat i stania się samodzielnymi robotnikami. Socjalistyczna zasada "kto nie pracuje, ten nie je" i "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy" została wprowadzona w życie w krajach socjalistycznych, znosząc system dystrybucji, w którym człowiek wyzyskuje człowieka, co jest wielkim postępem w historii.

---

① Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 11-12.

② Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 252.

③ Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 12.

Ale z drugiej strony, **„"burżuazyjne prawo" nadal przeważa, jeśli chodzi o dystrybucję dóbr "według pracy"".** ① Przewodniczący Mao zauważył, że dystrybucja według pracy **"nie różni się zbytnio od starego społeczeństwa. Jedyna różnica polega na tym, że zmienił się system własności".** ②

Dlaczego dystrybucja według pracy nie różni się zbytnio od starego społeczeństwa, a burżuazyjna władza prawna nadal dominuje?

Po pierwsze, dystrybucja według pracy uznaje część pracy robotnika, po odjęciu pracy, którą wykonał na rzecz funduszu społecznego, za jego pracę osobistą. Pracownik zachowuje prawo do udziału w dystrybucji własnych dóbr konsumpcyjnych dzięki świadczonej przez siebie pracy. W związku z tym w warunkach socjalistycznych rodzina będzie jeszcze długo istniała jako jednostka konsumencka, a część kosztów produkcji i reprodukcji pracy będą musiały nadal ponosić te osoby w rodzinie, które są zdolne do pracy. To pokazuje, że dystrybucja według pracy nadal nie wykracza poza ramy burżuazyjnego charakteru prywatnego.

Nieuniknioną częścią rozwoju historycznego jest to, że w społeczeństwach socjalistycznych zdolność do pracy w inny sposób jest naturalnym przywilejem. Społeczeństwa socjalistyczne wywodzą się ze społeczeństw kapitalistycznych. W społeczeństwie kapitalistycznym robotnik, któremu odebrano środki produkcji i zapewniono wolność osobistą, ma do dyspozycji jedynie własną siłę roboczą. Aby móc przetrwać, robotnik musi sprzedać swoją siłę roboczą jako towar kapitalistom i oddać ją do ich dyspozycji. Kiedy proletariat przejął władzę i ustanowił socjalistyczną własność publiczną środków produkcji, robotnik stał się właścicielem środków produkcji i rozpoczął nowy proces bezpośredniego związku między robotnikiem a środkami produkcji. W gospodarce powszechnej i kolektywnej własności, pod kierunkiem planowania państwowego, znaczna część indywidualnej siły roboczej, która nie była do dyspozycji kapitalistów, zaczęła być wykorzystywana bezpośrednio jako społeczna lub kolektywna siła robocza. W ten sposób czas pracy pracownika staje się również bezpośrednią częścią całego społecznego lub kolektywnego dnia pracy, a praca nie jest już towarem. Jednakże praca robotnika dzieli się również na dwie części: pracę wykonywaną na rzecz funduszu społecznego i pracę wykonywaną na rzecz funduszu spożycia indywidualnego; ta druga część pracy staje się miarą dystrybucji indywidualnych dóbr konsumpcyjnych. Sytuacja ta pokazuje, że prawo zawarte w dystrybucji według pracy jest nadal prawem burżuazyjnym.

① Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 251.

② Źródło: Dziennik Ludowy, 22 lutego 1975 r.

W społeczeństwach socjalistycznych istnienie takich pojęć jak prywatna własność wiedzy* i praca najemna jest z jednej strony dziedzictwem starego społeczeństwa, z którego nie można się oczyścić z dnia na dzień, a z drugiej strony są ściśle związane z dominacją burżuazyjnej władzy prawnej w dziedzinie dystrybucji.

Po drugie, równe prawa zawarte w dystrybucji według pracy są nadal de facto nierównymi prawami.

W przypadku dystrybucji według pracy, ilość pracy przekazana przez pracownika społeczeństwu w jednej formie jest otrzymywana z powrotem w innej formie. Tak więc tym, co przeważa w dystrybucji według pracy, jest wciąż ta sama zasada, która reguluje wymianę towarów, a mianowicie, że pewna ilość pracy w jednej formie może być wymieniona na tę samą ilość pracy w innej formie. Ta zasada wymiany wydaje się pozornie równa, ponieważ wynagrodzenie każdego pracownika jest mierzone tą samą miarą - pracą - ale to prawo do równości jest z konieczności nierównym prawem dla pracowników innego rodzaju. Po pierwsze, każdy pracownik ma inny poziom zdolności do pracy, niektórzy są silniejsi fizycznie, inni słabsi fizycznie, niektórzy są bardziej wykształceni, a inni mniej wykształceni i wykwalifikowani, a zatem ilość pracy, jaką mogą świadczyć na rzecz społeczeństwa, jest nierówna, co nieuchronnie prowadzi do różnic w faktycznym dochodzie każdego pracownika. Po drugie, nawet jeśli ci sami pracownicy wykonują taką samą pracę społeczną i otrzymują taką samą ilość produktu społecznego, obciążenie ich rodzin nie jest takie same, ponieważ jedni utrzymują więcej osób, a inni mniej, podczas gdy ośmiopoziomowy system płac nie dba o to, czy jest mniej, czy więcej osób. Istnieje więc między nimi różnica w poziomie zamożności. Stosując tę samą skalę do ludzi w różnych sytuacjach, musi wytworzyć de facto nierówność, a ta formalna równość, ale de facto nierówność praw, to właśnie burżuazyjna władza prawna.

Jak widać, dystrybucja według pracy jest nadal czymś ograniczonym w ramach burżuazyjnej władzy prawnej. Jest to gleba i warunki, w których kapitalizm może powstać i musi zostać ograniczony pod dyktaturą proletariatu. Jeśli dystrybucja według pracy zostanie usankcjonowana i ugruntowana, konsolidując, rozszerzając i wzmacniając burżuazyjną władzę prawną i część nierówności, które ona wywołuje, wtedy nieuchronnie pojawią się dalsze różnice między bogatymi i biednymi oraz polaryzacja, wytwarzając sytuację, w której jedna część społeczeństwa przywłaszcza sobie pracę innej części bez kompensacji pod płaszczykiem dystrybucji według pracy, a kapitalizm i burżuazja szybko wyłonią się na takiej podstawie. Związek Radziecki daje nam w tym względzie ważną lekcję.

W przededniu rewolucji październikowej Lenin w "Państwie i rewolucji" stwierdził z całą stanowczością, że wprowadzenie dystrybucji według pracy było przejawem burżuazyjnej władzy prawnej. Jednak po śmierci Lenina, zwłaszcza od lat trzydziestych, w teorii radzieckiej pojawiła się tendencja do stopniowego odchodzenia od marksizmu-leninizmu w kwestii dystrybucji według pracy, nie uznając, że dystrybucja według pracy ucieleśnia burżuazyjną władzę prawną.

> W 1933 r. Związek Radziecki opublikował oryginalny rękopis książki Marksa, 'Krytyka programu Gotajskiego'. Podczas dyskusji w radzieckich kręgach teoretycznych na temat kwestii burżuazyjnej władzy prawnej, poruszanych przez Marksa w tym dziele, niektórzy twierdzili, że ten, kto twierdzi, że burżuazyjna władza prawna istnieje w społeczeństwie socjalistycznym, jest "wrogiem ludu". Zaprzeczali oni, że dystrybucja według pracy ucieleśniała burżuazyjne prawo i określali je jako tak zwane "prawo socjalistyczne", odmawiając uznania, że było to nadal "zło" odziedziczone po starym społeczeństwie. Na przykład, w artykule zatytułowanym "Triumf socjalizmu radzieckiego i pozostałości nowego" Mitin** mówi: "Burżuazyjne prawo uznaje narzędzia i środki produkcji za prywatną własność jednostek. Socjalizm czyni je własnością społeczną, a zatem burżuazyjna władza prawna zostaje unicestwiona i przestaje istnieć." W swojej recenzji książki Marksa „Krytyka programu Gotajskiego” Korniejew*** pisze: "Zasada Marksa, że w systemie socjalistycznym istnieje jeszcze 'wąska wizja burżuazyjnej władzy prawnej', która może być całkowicie wyeliminowana dopiero na zaawansowanym etapie komunizmu, nie może być rozumiana w ten sposób, że burżuazyjna władza prawna działa w systemie socjalistycznym..... W systemie socjalistycznym pojęcie 'burżuazyjnej władzy prawnej' zostało wyeliminowane w jego pierwotnym znaczeniu." W wyniku tej dyskusji utrwaliło się błędne wyobrażenie o podziale pracy w Związku Radzieckim.

To właśnie pod przewodnictwem błędnej teorii, która zaprzeczała, że dystrybucja według pracy zawierała w sobie burżuazyjną władzę prawną, burżuazyjna władza prawna była stopniowo rozszerzana w Związku Radzieckim od lat trzydziestych w dziedzinie dystrybucji. Na przykład, stopniowo zwiększano różnice w skali płac i wprowadzono system wysokich pensji dla części społeczeństwa. Pod wpływem burżuazyjnej władzy prawnej część kadry przekształciła się w arystokrację robotniczą i elementy neoburżuazyjne, które stały się społeczną podstawą późniejszej odbudowy kapitalizmu w Związku Radzieckim przez grupę zdrajców Chruszczowa i Breżniewa. Lekcja płynąca z tej historii jest niezwykle głęboka.

Przewodniczący Mao podsumował historyczne doświadczenie międzynarodowego ruchu komunistycznego i zawsze nalegał na ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej w ramach dyktatury proletariatu w Chinach. Jednakże, burżuazyjna władza prawna jest siłą napędową burżuazji zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Partii. Podczas gdy proletariat chce ograniczyć burżuazyjną władzę prawną, burżuazja musi ją rozszerzyć. Burżuazja w Partii, jak Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping byli obrońcami burżuazyjnej władzy prawnej. Deng Xiaoping zaprzeczył nawet w ogóle, że dystrybucja według pracy ucieleśniała burżuazyjną władzę prawną, mówiąc: "W dzisiejszych czasach wszystko określa się jako burżuazyjne władze prawne; czy to również nazywa się burżuazyjną władzą prawną, kiedy jest prawem pracować więcej i dostawać więcej?". To nie tylko obnażyło jego ignorancję, ale także pokazało, że burżuazyjna władza prawna jest podstawą, na której burżuazja wewnątrz i na zewnątrz Partii została solidnie osadzona. Deng Xiaoping, Generalny przedstawiciel burżuazji wewnątrz i na zewnątrz Partii, chciał chronić interesy rewizjonistycznych ważniaków i burżuazyjnej władzy prawnej, wylęgarni kapitalizmu i burżuazji, na próżno próbując sprawić, by tragedia przywrócenia kapitalizmu w Związku Radzieckim powtórzyła się w Chinach. Kiedy proletariat podniósł broń krytyki przeciwko burżuazyjnej władzy prawnej, był on bardzo zirytowany, czując, że podstawy istnienia kapitalizmu i burżuazji zostały zachwiane i że nadzieja na przywrócenie kapitalizmu w Chinach przygasła, a zatem instynktownie poderwał się i rozpoczął szalony atak na proletariat. Oczywiste jest, że walka o ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej i jej rozszerzenie jest zacięta i stanowi punkt ciężkości walki klas i linii na historycznym etapie socjalizmu.

Formy dystrybucji w socjalistycznej gospodarce powszechnej własności

W społeczeństwie socjalistycznym istotną kwestią jest pytanie, jaką konkretnie formę dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych należy przyjąć zgodnie z zasadą "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy". Prawidłowe rozwiązanie tej kwestii ma ogromne znaczenie dla utrzymania kierunku socjalizmu, ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej, promowania rewolucji w ludzkim myśleniu, zapewnienia ludziom środków do życia i wspierania socjalistycznej motywacji mas pracujących.

Płace, to podstawowa forma dystrybucji indywidualnych dóbr konsumpcyjnych w gospodarce socjalistycznej w warunkach powszechnej własności na tym etapie w Chinach.

Płace w systemie socjalistycznym i płace w systemie kapitalistycznym odzwierciedlają różne stosunki produkcji, ponieważ opierają się na różnych formach własności.

W systemie kapitalistycznym praca jest towarem. Ma swoją wartość i cenę, tak jak każdy inny towar. Płace są zamaskowaną formą wartości lub ceny pracy. Pracownicy zawsze otrzymują wynagrodzenie, które może jedynie utrzymać minimalny standard życia dla nich samych i ich rodzin. Marks wskazywał, że **"system pracy najemnej jest niewolnictwem, a im bardziej rozwijają się siły wytwórcze pracy społecznej, tym brutalniejsze staje się to niewolnictwo, niezależnie od tego, czy robotnik jest lepiej czy gorzej opłacany."** ① Płace w systemie kapitalistycznym odzwierciedlają relacje między kapitalistami a pracownikami, polegające na zatrudnianiu i byciu zatrudnianym, wyzyskiwaniu i byciu wyzyskiwanym.

W systemie socjalistycznym klasa robotnicza jest panem państwa i przedsiębiorstw, a praca nie jest już towarem. Płaca socjalistyczna nie jest już także zamaskowaną formą wartości lub ceny pracy; jest to forma dystrybucji indywidualnych dóbr konsumpcyjnych od państwa do robotników, odzwierciedlająca relację między poszczególnym robotnikiem a państwem, która reprezentuje interesy klasy robotniczej jako całości. Ponadto, w miarę rozwoju wydajności pracy, praca robotników będzie tworzyć z jednej strony coraz więcej funduszy społecznych, a z drugiej strony poziom płac robotników, jak również ogólny materialny i kulturalny poziom życia dzięki rozwojowi zbiorowych przedsiębiorstw opieki społecznej, będzie stopniowo wzrastać.

Od czasu wyzwolenia Chin, skrajnie nieracjonalny system płac odziedziczony po starych Chinach został kilkakrotnie zreformowany, zgodnie z zasadą uwzględniania ludności kraju i dokonywania odpowiednich ustaleń oraz zgodnie z socjalistyczną zasadą "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy", a także w oparciu o rozwój produkcji, płace pracowników zostały kilkakrotnie podwyższone. Obecnie, chociaż poziom płac pracowników w Chinach nie jest ogólnie wysoki, zatrudnienie wzrosło, całkowite płace wzrosły, ceny przez długi czas utrzymywały się na stabilnym poziomie, a świadczenia socjalne wzrastały, co stopniowo poprawiało rzeczywisty poziom życia pracowników. Minęły już nędzne czasy dawnych Chin, kiedy robotnicy nie mieli co jeść, nie mieli co na siebie włożyć i ciągle groziło im bezrobocie!

---

① Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 17.

Płace są jednak bardzo złożoną kwestią. Obecny system płac w Chinach jest nadal częściowo dziedzictwem starych Chin, a częściowo kopią systemu obowiązującego w Związku Radzieckim w latach pięćdziesiątych. Aby całkowicie zmienić nieracjonalną sytuację w dystrybucji i właściwie podejść do różnych stosunków płacowych, konieczne jest stopniowe polepszanie warunków bytowych ludności na podstawie ciągłego rozwoju produkcji i stopniowych reform w procesie polepszania warunków bytowych ludności.

Szczególnymi formami socjalistycznych płac są przede wszystkim płace godzinowe i akordowe. Wynagrodzenie godzinowe jest wypłacane za przepracowany czas, tzn. za określony czas otrzymuje się stałą płacę, zgodnie z ocenioną skalą płac. Wynagrodzenie według stawek akordowych jest obliczane na podstawie produktu pracy, tzn. wynagrodzenie jest wypłacane według określonej ceny jednostkowej na podstawie liczby sztuk produktu wykonanego przez pracownika. W Chinach, te dwie formy wynagrodzeń mają proces rozwoju. Przed 1958 r. znaczna liczba przedsiębiorstw państwowych w Chinach przyjęła akordowy system płac. Wynagrodzenie akordowe nie było jednak dobrym systemem. Wraz z rosnącym stopniem mechanizacji i automatyzacji oraz wzrostem świadomości ideologicznej robotników, zwłaszcza w okresie Wielkiego Skoku Naprzód w 1958 roku, coraz wyraźniej ujawniały się negatywne skutki burżuazyjnej władzy prawnej, których ucieleśnieniem była stawka akordowa, i miały one poważny wpływ na doskonalenie współzależności międzyludzkich i rozwój produkcji: (1) System akordowy sprzyja dbałości nie tyle o sprawy zbiorowe, ile o własne dochody, ze szkodą dla świadomości politycznej i ideologicznej robotników. (2) System akordowy pogłębia różnice między pracownikami w zakresie wynagrodzeń i dochodów, a zatem nie sprzyja solidarności między pracownikami i może prowadzić do konfliktów między pracownikami zatrudnionymi na systemie godzinowym i akordowym, między starymi i nowymi pracownikami, między pracownikami zatrudnionymi w poprzednim procesie a pracownikami zatrudnionymi w następnym, a także między pracownikami zatrudnionymi na poprzedniej zmianie a pracownikami zatrudnionymi na następnej. (3) System akordowy nie sprzyja również innowacjom technicznym, współpracy w zakresie produkcji i kształceniu pracowników, którzy są wszechstronnie utalentowani, a tym samym nie sprzyja rozwojowi produkcji. Dlatego też, zachęcone sytuacją Wielkiego Skoku Naprzód, masy robotnicze zaatakowały tę część burżuazyjnego prawa i w końcu, w tym samym roku, system akordowy został zniesiony w większości przedsiębiorstw i zastąpiony systemem godzinowym. Jedynie w nielicznych przedsiębiorstwach, w których dominuje praca fizyczna, nadal stosuje się system akordowy.

Chociaż stosunki produkcji odzwierciedlone w płacach w systemie socjalistycznym różnią się od tych odzwierciedlonych w płacach w systemie kapitalistycznym, kategoria płac i ich specyficzne formy, czy to godzinowe, czy akordowe, są spuścizną społeczeństwa kapitalistycznego. Płaca w warunkach socjalistycznych, choć nie jest już ceną pracy, jest pieniężnym wyrazem wartości wytworzonej przez tę część pracy robotnika, która tworzy jego osobisty fundusz konsumpcyjny; robotnik otrzymuje tę część pieniędzy, a zasada wymiany towarowej nadal panuje, przy czym formalna równość ukrywa rzeczywistą nierówność. Przewodniczący Mao zauważył: **"Nasz kraj praktykuje obecnie system towarowy i nierówny system płac, z ośmiopoziomowym systemem płac i tak dalej. To może być ograniczone tylko pod dyktaturą proletariatu".** ① Nierówność w systemie płac odzwierciedla burżuazyjną władzę prawną w płacy, co znajduje odzwierciedlenie w podziale pracy, a ośmiopoziomowy system płac jest sposobem utrwalenia tej faktycznej nierówności w formie hierarchii.

> Ośmiopoziomowy system płac jest systemem skal płac wśród pracowników produkcyjnych. Ustalono w nim płace na ośmiu poziomach w zależności od złożoności i biegłości w różnych rodzajach pracy produkcyjnej, ale maksymalna granica zaszeregowania jest zmienna w zależności od stanowiska pracy ze względu na złożoność pracy. Na przykład wykwalifikowani robotnicy, tacy jak monterzy tokarscy i operatorzy maszyn i urządzeń mogą uzyskać maksymalny próg ośmiopoziomowy, podczas gdy tragarze i inni pracownicy ogólni mogą uzyskać maksymalny próg trzy- lub czteropoziomowy. Ośmiopoziomowy system płac podkreśla motywacyjny wpływ różnic w wynagrodzeniach na motywowanie pracowników. Im wyższa grupa zaszeregowania, tym większa różnica w grupie zaszeregowania i tym większy wzrost kwoty wynagrodzenia dla każdego stopnia awansu.
>
> W ten sposób istnieje stosunkowo duża różnica w zarobkach między pracą złożoną a prostą oraz między wykwalifikowaną a niewykwalifikowaną, co wyraźnie odzwierciedla burżuazyjne prawo w ośmiopoziomowym systemie płac, który został wprowadzony w północno-wschodnich Chinach w 1950 roku i stopniowo rozszerzony na cały kraj po 1952 roku. W ciągu ostatnich dwudziestu lat wprowadzono pewne poprawki i ograniczenia do takiego systemu płac, ale nadal jest on stosowany wśród niektórych pracowników.

W społeczeństwie socjalistycznym, w określonych warunkach i w określonym czasie, oprócz wynagrodzenia wypłacano pracownikom, którzy dobrze wykonywali pracę i osiągnęli określone wyniki, premie w określonej wysokości. Forma ta nie wykraczała

zresztą poza mieszczańskie ramy "robienia czegoś po to, by zdobyć pieniądze". Przed Wielką Proletariacką Rewolucją Kulturalną wiele fabryk i przedsiębiorstw, pod wpływem rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi, nie promowało polityki proletariackiej i chętnie stosowało system premiowy. Jak zauważył Przewodniczący Mao, **"Nie chodzi o to, że nie było dobrych ludzi, którzy kierowali fabrykami w przeszłości". "Ale oni podążali tą samą linią, co Liu Shaoqi w przeszłości, co było niczym innym, jak angażowaniem się w pewien rodzaj stymulacji materialnej, stawianiem zysków na czele, nie promowaniem polityki proletariackiej, angażowaniem się w pewien rodzaj premii i tak dalej".** ② Praktyka dowiodła, że jeśli nie kładzie się nacisku na proletariacką politykę jako podstawę i nie podnosi się komunistycznej świadomości mas, ale chętnie rozszerza się i umacnia burżuazyjne prawa, angażuje się w materialną stymulację, bawi się premiami i wykorzystuje je jako przynętę, by zmotywować masy do produkcji, to nieuchronnie skorumpuje to ludzkie myślenie, spowoduje rozłam wśród robotników i sprawi, że przedsiębiorstwo zboczy z kursu i zsunie się na złą drogę rewizjonizmu.

> We wczesnych dniach reżimu radzieckiego Lenin opowiadał się za systemem premii (lub nagród rzeczowych) na pewien okres czasu. W Projekcie programu partyjnego Komunistycznej Partii Rosji z 1919 r. stwierdził, że **"przez pewien czas należy jeszcze płacić specjalistom więcej, aby pracowali nie gorzej, lecz lepiej niż dotychczas, i w tym samym celu nie można zlikwidować systemu premiowego, który zachęca do dobrej pracy, zwłaszcza organizacyjnej."** ③ Lenin mówi tu o wprowadzeniu systemu premiowego wśród burżuazyjnych specjalistów. Jeśli chodzi o wprowadzenie systemu nagród wśród robotników, Lenin w Sprawozdaniu z pracy komitetów ludowych w 1920 r. stwierdził: **"Oprócz zdecydowanego wdrażania przez nas propagandy produkcyjnej potrzebna jest jeszcze jedna forma oddziaływania, a mianowicie nagrody rzeczowe" oraz "nagrody dla tych, którzy po niezmiernych trudach wykazali się bohaterstwem na froncie pracy".** ④ Jednak Lenin wyraźnie stwierdził na Dziesiątym Krajowym Zjeździe Komunistycznej Partii Rosji w 1921 roku: **"Dekret o wynagradzaniu robotników częścią produktu fabrycznego jest ustępstwem wobec sentymentu zakorzenionego w przeszłości i związanego z brakiem zaufania i pesymizmem. W ramach umiarkowanego zakresu, takie ustępstwa były konieczne".** Jak można zrozumieć konieczność takich ustępstw w tamtym czasie? Lenin powiedział: **"Konieczność naszych przeszłych i obecnych ustępstw może być widziana tylko z ekonomicznego punktu widzenia, z punktu widzenia interesów**

proletariatu, i z żadnego innego punktu widzenia. Podstawowym i najważniejszym interesem proletariatu jest przywrócenie skonsolidowanej podstawy ekonomicznej wielkiego przemysłu i wielkiej wytwórczości, dzięki której proletariat może umocnić swoją dyktaturę i przeprowadzić ją całkowicie mimo wszelkich trudności politycznych i wojennych. Dlaczego musimy się ulec? Dlaczego rozumienie takich ustępstw poza ich właściwe granice jest niezwykle niebezpieczne? Jest tak dlatego, że tylko ze względu na tymczasowe warunki i trudności dotyczące żywności i paliwa jesteśmy do tego zobowiązani." ⑤ Wynika z tego jasno, że istniały konkretne historyczne powody, dla których Lenin opowiadał się wówczas za systemem premii. W tym czasie rodzący się reżim radziecki był zagrożony zbrojną interwencją imperialistów i buntem białych bandytów****, gospodarka narodowa została poważnie uszkodzona, przemysł drastycznie zmniejszył produkcję, rolnictwo było na wyczerpaniu, panował skrajny niedobór żywności i paliwa, a głód i epidemie szerzyły się wszędzie. Skład robotników fabrycznych uległ znacznym zmianom w związku z pójściem na front dużej liczby dobrych robotników. W tak poważnej sytuacji Lenin zaproponował, jako tymczasowe ustępstwo, system nagród w pewnych granicach w celu zwiększenia produkcji przemysłowej i rolnej, poprawy warunków bytowych ludności i wzmocnienia sił obronnych w celu obrony nowego reżimu proletariackiego. Ale Lenin podkreślał, że **"decydujące znaczenie ma świadomość i stanowczość klasy robotniczej"**, gdyż jest to **"nie tylko czynnik historyczny, ale czynnik, który wszystko określa i wszystko przezwycięża."** ⑥

① Źródło: Dziennik Ludowy, 22 lutego 1975 r.

② Źródło: Czerwony sztandar, nr 4, 1975.

③ Projekt programu Komunistycznej Partii Rosji. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 768.

④ "Sprawozdanie z pracy Komisariatu Ludowego". Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 391-392.

⑤ "Dziesiąty Narodowy Zjazd Komunistycznej Partii Rosji". Dzieła wszystkie Lenina, t. 32, s. 401-402.

⑥ "Sprawozdanie Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Rosji". Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 166-167.

> Jest zatem jasne, że współcześni rewizjoniści całkowicie się mylą i są fundamentalnie sprzeczni z konsekwentnym nauczaniem Lenina, kiedy opuszczają pewne warunki historyczne i jednostronnie wykorzystują stwierdzenie Lenina o wprowadzeniu systemu nagród jako podstawę do wprowadzenia systemu premiowego. Ich cel jest jasny: na próżno próbują wykorzystać premie jako środek do skorumpowania mas robotniczych i rozmontowania gospodarczych podstaw socjalizmu.

Formy dystrybucji w socjalistycznej gospodarce opartej na własności kolektywnej

Dystrybucja poszczególnych dóbr konsumpcyjnych w socjalistycznej gospodarce opartej na własności kolektywnej mas pracujących, podobnie jak w socjalistycznej gospodarce opartej na własności powszechnej, musi być zgodna z socjalistycznymi zasadami dystrybucji. Jednakże własność kolektywna ma również inne cechy w odniesieniu do dystrybucji dóbr konsumpcyjnych.

W systemie własności kolektywnej w chińskich gminach wiejskich podstawowe środki produkcji i produkty są własnością poszczególnych kolektywów, a cały ich dochód, poza podatkami płaconymi państwu, jest rozdzielany przez same kolektywy. Poziom wynagrodzenia za pracę członków zależy od poziomu produkcji i dochodu netto kolektywu, w którym pracują, co wyraźnie różni się od sytuacji w przedsiębiorstwach państwowych, gdzie państwo wyznacza standard płac.

Poziom wynagrodzenia za pracę jest różny w poszczególnych zespołach produkcyjnych w chińskich gminach wiejskich ze względu na różne poziomy produkcji i dochodu netto. Z punktu widzenia obecnego poziomu rozwoju naszej wydajności rolnej oraz poziomu świadomości większości członków społeczności, nieuniknione jest uznanie różnic w poziomie wynagrodzenia za pracę między gminami a gminami, między brygadami a brygadami oraz między zespołami produkcyjnymi a zespołami produkcyjnymi.

W przypadku zespołu produkcyjnego, po odliczeniu podatku państwowego, odpowiedniego funduszu emerytalnego i państwowego funduszu ubezpieczeń społecznych i opieki społecznej, pozostała część rocznego dochodu jest dzielona między członków kolektywu zgodnie z zasadą "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy".

Obecnie dystrybucja osobistych dóbr konsumpcyjnych w gminach wiejskich w Chinach, z wyjątkiem niektórych gmin i przedsiębiorstw prowadzonych przez brygady, które przyjmują formę wynagrodzeń, ponieważ ich dochody są bardziej stabilne, odbywa się za pomocą metody oceny pracy i punktacji.

Istnieją dwie główne metody klasyfikacji pracy: pierwsza polega na podzieleniu każdego członka na grupy według jego zdolności do pracy i dynamiki pracy, a następnie ustaleniu punktów pracy za każdy dzień roboczy zgodnie z grupą zaszeregowania, powszechnie znanych jako "punkty bazowe". Po przybyciu członków, punkty pracy są oceniane według "punktów bazowych" i w odniesieniu do szczególnych warunków pracy członków. Obecnie większość zespołów produkcyjnych w Chinach stosuje tę metodę. Inną metodą jest codzienne rejestrowanie czasu obecności członków społeczności i ocenianie pracy raz na kwartał, pół roku lub rok; podczas oceniania należy najpierw wyznaczyć osobę wyznaczającą tempo zgodnie z każdym stopniem punktów pracy, a następnie pozwolić każdej osobie się zgłosić do którego stopnia należy w porównaniu z osobą wyznaczającą tempo, a na koniec wszyscy dyskutują i ustalają. Metoda ta, stworzona przez brygadę Dazhai, jest wyrazem pewnego ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej i sprzyja kultywowaniu komunistycznej dynamiki pracy wśród członków wspólnoty. Obecnie wiele zespołów produkcyjnych w Chinach przyjęło tę metodę zgodnie z ich rzeczywistą sytuacją. Ponadto, w niektórych zespołach produkcyjnych punkty są również przyznawane za określone prace rolnicze, zgodnie z ustalonymi kwotami ilością pracy. Metoda ta polega na ustaleniu kwot dla różnych zadań rolniczych, a następnie określeniu normy punktów pracy według wymagań technicznych, intensywności pracy, znaczenia w produkcji i różnic sezonowych różnych zadań rolniczych. Po wykonaniu przez członków wspólnoty ilości i jakości ustalonej ilości pracy i pozytywnym jej odbiorze, mogą oni obliczyć punkty pracy, które im przysługują zgodnie z normą ustalonej ilości punktów pracy. Praktyka dowiodła, że podobnie jak akordowy system płac w gospodarce własności powszechnej, ten sposób liczenia punktów według kwot pracy jest bardziej niebezpieczny z punktu widzenia burżuazyjnej władzy prawnej i bardziej prawdopodobne jest że pogłębi on różnice w dochodach członków, co nie sprzyja solidarności między członkami.

Liczba punktów pracy jest miarą zużycia pracy przez członka w zespole produkcyjnym, ale jest również miarą dystrybucji dóbr konsumpcji osobistej. Wysokość dochodu, jaki członek otrzymuje od zespołu produkcyjnego, zależy nie tylko od ilości wykonanej pracy, ale również od ilości każdego punktu pracy (wartość punktu pracy). Wysokość każdego punktu pracy nie jest z góry określona, lecz zależy od wysokości rocznego dochodu zespołu produkcyjnego. Pod koniec roku, po ustaleniu wartości punktów pracy, członkowie uczestniczą w rozdzielaniu przez

zespół produkcyjny poszczególnych dóbr konsumpcyjnych w formie pieniężnej i rzeczowej, w zależności od liczby punktów pracy.

Ocena pracy członków wspólnoty powinna opierać się na przykładzie brygady Dazhai, która powinna nie tylko kłaść nacisk na polityczną integralność proletariatu, ale także stale podnosić świadomość członków wspólnoty, aby sadzili dla rewolucji i przeciwstawiali się "punktom pracy" oraz kalkulowaniu osobistych zysków i strat; jednocześnie powinna odzwierciedlać zasadę "każdy powinien robić, co w jego mocy i rozdzielać według swojej pracy" i uznawać odpowiednie różnice w zależności od sytuacji zawodowej członków wspólnoty.

"Należy stosować zasadę równej płacy za równą pracę między kobietami i mężczyznami." ① Równa płaca za równą pracę dla mężczyzn i kobiet jest integralną częścią realizacji zasady "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy". Jest to ważne dla urzeczywistnienia równości gospodarczej między mężczyznami i kobietami, zmobilizowania entuzjazmu kobiet do udziału w zbiorowej pracy produkcyjnej oraz konsolidacji i rozwoju gospodarki kolektywnej. Praktyka "mężczyzna dostaje dziesięć groszy za każdą pracę, ale kobieta nie może dostać więcej niż osiem groszy" bez żadnej analizy jest sprzeczna z socjalistyczną zasadą dystrybucji. Jest to odzwierciedlenie ideologii feudalnej, która umniejsza znaczenie kobiet w kwestii dystrybucji.

---

① Przewodniczący Mao: "Komentarz do artykułu "Mobilizacja kobiet do produkcji rozwiązała problem niedoboru siły roboczej". Socjalistyczny punkt kulminacyjny w wiejskich Chinach, tom środkowy, s. 675.

Dopisy Tłumacza:

* Oznacza: Wiedzę prywatną (jako własność); prywatna (osobista) własność intelektualna; traktować wiedzę jako własność prywatną

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E7%9F%A5%E8%AF%86%E7%A7%81%E6%9C%89

**Mark Borysowicz Mitin (1901 – 1987) - Radziecki ideolog i filozof partyjny.

Dyrektor Instytutu Marksizmu-Leninizmu przy Komitecie Centralnym KPZR, redaktor naczelny czasopisma "Pytania Filozoficzne" itd.

Mark Borysowicz Mitin został mianowany przez Stalina pracownikiem naukowym bez obrony pracy doktorskiej.

M.B. Mitin stanął na czele ciała teoretycznego i z kandydata nauk niezwykle szybko, "na czyjeś życzenie" stał się pracownikiem naukowym, omijając wszystkie niezbędne kolejne etapy. W 1929 r. ukończył studia na Wydziale Filozoficznym Instytutu Czerwonych Profesorów, a 10 lat później został pracownikiem naukowym

(1939); od lat 30. zajmował czołowe stanowiska w Akademii Nauk. Instytutu Filozofii. Instytutu Marksa - Engelsa – Lenina.

https://vikent.ru/author/1970/

*** Nieznana osoba – nieznane odniesienie.

**** Biali bandyci – odniesienie do białej armii podczas wojny domowej w Rosji.

Sekcja III. Konieczność ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej w dystrybucji

Krytyka burżuazyjnej ideologii władzy prawnej i propagowanie komunistycznej dynamiki pracy

Zajmując się dystrybucją poszczególnych dóbr konsumpcyjnych i wybierając metodę wynagradzania za pracę zgodną z zasadami socjalizmu, państwo socjalistyczne musi nalegać na polityczny prymat proletariatu, krytykować burżuazyjną ideologię władzy prawnej i promować komunistyczny system pracy.

Czym jest praca komunistyczna? Lenin powiedział: **"Praca komunistyczna, w węższym i ściślejszym znaczeniu, jest to rodzaj nieodpłatnej pracy na rzecz społeczeństwa, pracy wykonywanej nie po to, by spełnić jakiś obowiązek, nie po to, by korzystać z prawa do jakiegoś produktu, nie według z góry ustalonej kwoty prawnej, lecz pracy dobrowolnej, pracy bez kwoty, pracy, która nie oczekuje wynagrodzenia, pracy bez warunków wynagrodzenia".** ① Ta komunistyczna praca zrodziła się gdy proletariat stał się panem państwa i przedsiębiorstw, gdy przestał wykonywać ciężką pracę dla klasy wyzyskującej, a zaczął pracować dla siebie.

Pojawienie się zalążka pracy komunistycznej w społeczeństwie socjalistycznym jest wydarzeniem o wielkim znaczeniu w historii rozwoju ludzkości. Jest to niezwykle ważny warunek całkowitego zniszczenia starego świata i zbudowania nowego, komunistycznego świata.

Po rewolucji październikowej klasa robotnicza w Związku Radzieckim odpowiedziała na wezwanie Komitetu Centralnego Partii Bolszewickiej, kierowanej przez Lenina, do "pracy w duchu rewolucyjnym" i rozpoczęła energiczną kampanię "komunistycznej pracy Subotniczej*" bez względu na wynagrodzenie, w celu obrony władzy radzieckiej i budowy socjalizmu.

Lenin bardzo wysoko oceniał ten ruch i promował go z wielkim entuzjazmem. Lenin postrzegał Subotniczą pracę jako "wielką innowację" klasy robotniczej. Podkreślił: **"Duże znaczenie ma komunistyczne Subotnictwo, zainicjowane i zorganizowane przez samych robotników. Oczywiście jest to dopiero początek, ale bardzo ważny początek. Jest to początek zmiany trudniejszej, bardziej doniosłej, głębszej i bardziej decydującej niż obalenie burżuazji, bo jest to zwycięstwo nad własnym rezerwatyzmem, opieszałością i drobnomieszczańskim egoizmem, jest to zwycięstwo nad nawykami, jakie robotnikom i chłopom przekazał wszechwładny kapitalizm. Kiedy to zwycięstwo zostanie utrwalone, i tylko**

wtedy, nowa dyscyplina społeczna, dyscyplina socjalistyczna, zostanie ustanowiona; tylko wtedy powrót do kapitalizmu będzie niemożliwy, a komunizm będzie prawdziwie niezwyciężony." ② Lenin również energicznie wezwał **"każdego komunistę, każdego człowieka, który chce być wierny zasadom komunizmu, aby poświęcił wszystkie swoje siły na pomoc w objaśnianiu tej sprawy i stosowaniu jej w praktyce".** ③

Przewodniczący Mao zawsze opowiadał się za komunistyczną dynamiką pracy i wielokrotnie wzywał nas do uczenia się od bezinteresownego ducha Towarzysza Bai Quyena** i ducha towarzysza Zhang Sida*** pełnej i całkowitej służby dla ludu, prosząc nas, abyśmy **"zachowali ten sam wigor, rewolucyjny zapał i determinację, jaką mieliśmy podczas rewolucyjnej wojny, i abyśmy prowadzili naszą rewolucyjną pracę do końca".** ④

W latach rewolucyjnej wojny nasi rewolucyjni przodkowie ciężko pracowali i dzielnie walczyli o sprawę proletariackiego wyzwolenia, bez pensji czy zasiłków i tylko z pięcioma fenami dziennie na olej, sól i opał dla każdej osoby, walcząc z imperializmem, feudalizmem i biurokratycznym kapitalizmem w bardzo trudnych warunkach. To właśnie w tym komunistycznym duchu nasi rewolucyjni przodkowie pokonali reakcjonistów i ustanowili nowe Chiny. Pod wpływem myśli Mao Zedonga, podczas długiej wojny rewolucyjnej oraz w wielkiej sprawie rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego, w naszym kraju pojawiły się miliony proletariackich bojowników, którzy są lojalni wobec wielkiej sprawy komunizmu. Towarzysze tacy jak Zhang Sid, Lei Feng, Jiao Yulu, Yang Shuicai i Wang Jinxi**** są doskonałymi przedstawicielami proletariackich wojowników. Ich duch, to duch tych, którzy nie dbali o sławę czy zysk, którzy nie bali się cierpienia czy śmierci, którzy byli oddani rewolucji i ludowi, którzy byli bezgranicznie lojalni wobec rewolucji i którzy oddali wszystko dla ludu, zawsze będzie promieniował światłem komunizmu i zawsze będzie nas inspirował do marszu naprzód na drodze ciągłej rewolucji!

---

① "Od zniszczenia starego systemu przeszłości do stworzenia nowego systemu". Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 176.

② Wielka Inicjatywa. Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 1.

③ "Subotnictwo". Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 144.

④ Cytaty Przewodniczącego Mao. Cytowane w raporcie premiera Zhou Enlai na temat pracy rządu, styczeń 1975 r. Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1975, s. 10.

Ustanowienie komunistycznego systemu pracy wymaga **"najpełniejszego zerwania z tradycyjnymi stosunkami własności"**, **"najpełniejszego zerwania z tradycyjnymi ideami "** ① i najpełniejszego zerwania z burżuazyjną ideologią władzy prawnej.

Burżuazyjna ideologia władzy prawnej jest odbiciem burżuazyjnej władzy prawnej w jej pojęciowej formie. Ci, którzy są pod wpływem burżuazyjnej ideologii władzy prawnej, albo wykorzystują umiejętności pracy oraz wiedzę naukową i kulturalną, które zdobyli w ramach szkolenia Partii i ludu jako "kapitał", aby targować się z Partią i ludem oraz konkurować o sławę i zysk; albo przyjmują w swojej pracy postawę pracowniczą "płać za pracę" i "rób tylko tyle, za co ci płacą". Taka postawa jest dokładnie tym rodzajem "wąskiego myślenia", które Lenin ostro krytykował jako **"zimną kalkulację, niechęć do pracy o pół godziny dłużej niż inni, niechęć do bycia opłacanym trochę mniej niż inni".** ② Jeśli nie dokonamy najbardziej radykalnego zerwania z tą burżuazyjną ideologią władzy prawnej i nie poddamy głębokiej krytyce kapitalistycznej moralności robienia rzeczy za pieniądze, nie uda się ustanowić komunistycznej pracy, rewolucja socjalistyczna i budownictwo socjalistyczne zostaną zahamowane a komunizm nie będzie możliwy. Dlatego powinniśmy rozszerzać propagandę i edukację ideologii komunistycznej, aby coraz więcej towarzyszy stawało się modelami wykonywania większej pracy za darmo.

Proces kultywowania i budowania komunistycznego ruchu robotniczego jest walką pomiędzy dwiema klasami, dwiema liniami i dwiema ideologiami. Rewizjoniści zawsze używali stymulacji materialnych, aby osłabić komunistycznego ducha ludzi pracy. ‘Breżniewianie’ opowiadają się za "bodźcami materialnymi", "większą ilością pracy, lepszą jakością pracy, tzn. pracą bardziej wykwalifikowaną, bardziej intensywną, ważniejszą lub bardziej odpowiedzialną, stymulowaną przez wyższe płace". Krzyczeli, że bodźce materialne są "najważniejszą dźwignią" zwiększającą produktywność pracy, że "wydatki na bodźce materialne można odzyskać stukrotnie" i tak dalej. Kłamcy tacy jak Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping śpiewali tę samą melodię. W swoich ciemnych notatkach Lin Biao zapisał takie ciemne słowa jak: "stymulacja materialna jest nadal konieczna", "materialistyczna stymulacja materialna" oraz "kuszenie oficjalnością, bogactwem i cnotą". Przed Rewolucją Kulturalną, Deng Xiaoping wraz z Liu Shaoqi aktywnie realizował rewizjonistyczną linię materialnej stymulacji i premii, mówiąc, że "nasza rewolucja opiera się na materialnej stymulacji" i że "po zbudowaniu socjalizmu będziemy polegać na materialnej stymulacji, aby podążać w kierunku komunizmu". Te błędy Deng Xiaopinga zostały ostro skrytykowane przez masy rewolucyjne podczas Rewolucji Kulturalnej. Wkrótce jednak po wznowieniu pracy dokonał nawrotu, wykrzykując, że

"tzw. stymulacja materialna niewiele dawniej znaczyła", a wątki o stymulacjach materialnych wrzucił z powrotem do tzw. Regulaminu dla przyspieszenia rozwoju przemysłu, który kazał zredagować. W rzeczywistości, czy był to Breżniew, czy Liu Shaoqi, Lin Biao czy Deng Xiaoping, opowiadając się za zachętami materialnymi w tak żarliwy sposób, na próżno starali się oni wykorzystać płace, premie i zasiłki jako przynętę, aby zwabić ludzi do stania się społeczną podstawą ich przywrócenia kapitalizmu, oraz wykorzystać burżuazyjną ideologię władzy prawnej jako reakcyjną broń ideologiczną do skorumpowania ludzi pracy, rozszerzenia i wzmocnienia burżuazyjnej władzy prawnej w dystrybucji oraz do kultywowania nowych elementów burżuazyjnych. Dlatego też musimy postępować odwrotnie, kłaść nacisk na proletariackie problemy polityczne, dogłębnie krytykować stymulacje materialne i w pełni zrozumieć walkę pomiędzy dwiema klasami i dwiema liniami w kwestii dystrybucji.

Ta teoria stymulacji materialnej, za którą opowiadają się współcześni rewizjoniści, nie jest niczym nowym. Reakcyjny brytyjski ekonomista burżuazyjny Keynes***** był bez skrupułów, gdy powiedział: "W działalności gospodarczej jedyną rzeczą, o której ludzie myślą, jest osobista gratyfikacja, i nikt, czy to przedsiębiorca, czy urzędnik państwowy, nie będzie robił niczego z jakiegokolwiek innego powodu." („Ogólna teoria zatrudnienia, procentu i pieniądza”) Inny burżuazyjny ekonomista, Little******, również powiedział: "Cokolwiek idealiści mogą myśleć, dochód osobisty jest naprawdę jedyną potencjalnie skuteczną siłą napędową wolnej gospodarki." („Przegląd Ekonomii Dobrobytu”) Widzisz, czym się różni współczesna rewizjonistyczna teoria stymulacji materialnej od tej burżuazyjnej teorii miedzianego egotyzmu*******?

Rewolucyjni nauczyciele proletariatu, Marks i Engels, opisali kapitalistyczne stosunki produkcji w Manifeście komunistycznym w następującym fragmencie: burżuazja **"nie pozostawiła żadnego innego związku między człowiekiem a człowiekiem, jak tylko ten, który polega na nagim zysku i stracie, na zimnych i bezwzględnych 'transakcjach gotówkowych'".** ③ Jeśli spojrzymy wstecz i porównamy to z fałszem, że "pieniądze mogą poruszyć bogów********", czyż nie widzimy wyraźnie szkaradnych twarzy takich odnowionych kapitalistów jak Breżniew, Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping?

① Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 271-272.

② Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 254.

③ Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 253.

W społeczeństwie socjalistycznym większość pracujących ludzi ciężko pracuje i wiernie wypełnia swoje obowiązki wobec społeczeństwa. Jednak z pewnością znajdą się tacy, którzy nie pracują zbyt ciężko i nie są wystarczająco zmotywowani do pracy na rzecz społeczeństwa. Nasuwa się więc pytanie: na jakiej podstawie w systemie socjalistycznym można zmobilizować socjalistyczną motywację ludzi pracy do jak najlepszej pracy na rzecz społeczeństwa? Czy powinniśmy pozostać przy polityce proletariackiej i wzmocnić edukację ideologiczną, czy też powinniśmy polegać na stymulacji materialnej i stosowaniu pieniądza? To jest wielkie pytanie, w jakim kierunku poprowadzić ludzi pracy, jaką drogę obrać.

Marksiści zawsze uważali, że polityka jest wodzem naczelnym, duszą. Jedynie poprzez upieranie się przy politycznym dowództwie proletariatu, wykonywanie dobrej pracy ideologicznej i politycznej, ciągłe wpajanie masom idei socjalistycznych i komunistycznych, krytykowanie tendencji kapitalistycznych i burżuazyjnej ideologii władzy prawnej oraz pomaganie masom w zdecydowanym tworzeniu komunistycznego ruchu robotniczego, można w pełni zmobilizować socjalistyczny entuzjazm mas i nieustannie odnosić zwycięstwa w rewolucji socjalistycznej i budownictwie socjalistycznym. Lenin dobrze to ujął: **"Aby osiągnąć zwycięstwo, musimy polegać także na głównym źródle siły. Głównym źródłem siły są masy robotnicze i chłopskie, ich samoświadomość i organizacja."** ① Edukacja mas pracujących w zakresie marksizmu jest zadaniem bardzo drobiazgowym, zadaniem, które należy wykonywać konsekwentnie przez długi okres czasu i z wielkim wysiłkiem. Zmobilizowana w ten sposób motywacja jest socjalistyczna, komunistyczna, solidna i trwała. Oczywiście, bodźce materialne mogą czasem pobudzać motywację niektórych ludzi. Ale to, co może być stymulowane przez bodźce materialne, nigdy nie jest motywacją socjalistyczną, lecz jedynie burżuazyjną motywacją indywidualistyczną, motywacją do walki o sławę i zysk, motywacją do podążania drogą kapitalistyczną. Jeżeli współcześni rewizjoniści i tacy jak Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping będą popierać to samo podejście, to burżuazyjne idee będą się mnożyć, a nowe elementy burżuazyjne będą się masowo pojawiać. Nie tylko nie będzie to sprzyjać rozwojowi produkcji socjalistycznej, ale nieuchronnie doprowadzi do przywrócenia kapitalizmu.

Niektórzy ludzie mówią: "Czyż socjalistyczna zasada dystrybucji nie opiera się na pracy? Dlaczego konieczne jest ponowne opowiadanie się za komunistycznym systemem pracy bez względu na wynagrodzenie? Ci, którzy mają takie wątpliwości, w oczywisty sposób przeciwstawiają zasady polityki Partii na tym etapie historii socjalizmu komunistycznej edukacji Partii. Przewodniczący Mao nauczał nas podczas naszej demokratycznej rewolucji, że **"należy odróżnić propagandę**

komunistycznego systemu ideologicznego i systemu społecznego od praktyki nowego demokratycznego programu działania". ② "Należy rozszerzyć propagandę idei komunistycznych i zintensyfikować studia nad marksizmem-leninizmem, bez których nie tylko nie można poprowadzić rewolucji chińskiej do przyszłego etapu socjalistycznego, ale także nie można poprowadzić obecnej rewolucji demokratycznej do zwycięstwa". ? Zastosowanie tych nauk Przewodniczącego Mao w społeczeństwie socjalistycznym oznacza zarówno rozszerzenie propagandy idei komunistycznych w celu kierowania praktyką socjalizmu, jak i odróżnienie tej propagandy od polityki realizowanej w społeczeństwie socjalistycznym. Krótko mówiąc, jest to system socjalistyczny plus idee komunistyczne. Jeśli chodzi o dystrybucję poszczególnych dóbr konsumpcyjnych, konieczne jest zarówno wprowadzenie "dystrybucji według pracy", jak i ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej zawartej w dystrybucji według pracy. Jednakże, jeśli chodzi o edukację ideologiczną i polityczną, nie możemy ograniczać się do edukacji w zakresie polityki socjalistycznej, ale musimy również krytykować burżuazyjną ideologię władzy prawnej, energicznie promować komunistyczny system pracy i ducha komunizmu. W przeciwnym razie nie tylko nie uda się stworzyć warunków do urzeczywistnienia komunistycznej dystrybucji według potrzeb w przyszłości, ale także nie uda się wykonać dobrej roboty w zakresie socjalistycznej dystrybucji według pracy w chwili obecnej.

Socjalistyczna zasada "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy" musi być rozumiana w całości i nie może być oddzielona od "od każdego według jego zdolności". Zasada ta wymaga przede wszystkim, aby każdy pracownik pracował na rzecz społeczeństwa najlepiej jak potrafi. Wymaga to długotrwałej, skrupulatnej pracy ideologicznej i politycznej wśród mas pracujących, tak aby robotnicy mogli jak najbardziej radykalnie zerwać ze starą społeczną spuścizną pracy najemnej, stale podnosić swoją świadomość pracy na rzecz rewolucji oraz świadomie i trwale pracować na rzecz społeczeństwa, najlepiej jak potrafią. Dlatego nie jest słuszne stawianie nauczania ideologii komunistycznej przeciw stosowaniu socjalistycznych zasad dystrybucji. Tego rodzaju jednostronny nacisk na dystrybucję „od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy”, zamiast mówienia o "robieniu wszystkiego, co w naszej mocy", jest wypaczeniem socjalistycznej zasady dystrybucji.

① Nowa polityka Ekonomiczna a zadania Biura Edukacji Politycznej. Dzieła wszystkie Lenina, t. 33, s. 49.

② "O Nowej Demokracji". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 666.

? Autorzy podręcznika nie wypełnili tego odniesienia, prawdopodobnie odnosi się też do ②.

Socjalistyczna zasada "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy" zmusza do zachowania pewnych różnic w wynagrodzeniu pracy. Marksizm uważa jednak, że takie różnice są przejawem burżuazyjnej władzy prawnej i muszą być ograniczone w ramach dyktatury proletariatu i nie mogą być przedłużane w nieskończoność, powodując dysproporcje w dochodach.

Podsumowując doświadczenia Komuny Paryskiej, pierwszego proletariackiego reżimu na świecie, Marks szczególnie chwalił przyjętą przez bohaterów Komuny zasadę, że **"od członków Komuny w dół wszyscy urzędnicy państwowi powinni otrzymywać jedynie pensję równą płacom robotniczym"**, ① jako wielką innowację Komuny. Zarówno Engels, jak i Lenin przywiązywali wielką wagę do zasady dystrybucji w Komunie Paryskiej i wielokrotnie podkreślali to doświadczenie. Po zwycięstwie rewolucji październikowej w Rosji, reżim radziecki, pod przywództwem Lenina, przyjął szereg środków w celu ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej w dziedzinie dystrybucji.

> Środki te to przede wszystkim:
>
> Po pierwsze, obniżenie wysokich wynagrodzeń i zastrzeżenie, że członkowie partii nie powinni otrzymywać wysokich wynagrodzeń i korzystać z przywilejów.
>
> Od początku reżim radziecki zapowiadał politykę obniżania wysokich pensji do poziomu średnich płac robotniczych, a w listopadzie 1917 roku ustalono, że maksymalna miesięczna pensja komisarza ludowego nie powinna przekraczać 500 rubli. Była to mniej więcej równowartość średniej miesięcznej płacy 400-500 rubli dla wykwalifikowanych robotników w tamtym czasie. Na początku 1919 roku maksymalna miesięczna płaca komisarza ludowego została ustalona na 2000 rubli, podczas gdy robotnika na 1160 rubli, co stanowiło różnicę mniej niż dwukrotną.
>
> We wrześniu 1920 roku IX Zjazd Komunistycznej Partii Rosji (KPR (b)) orzekł, że "pracownicy partyjni nie są uprawnieni do specjalnych wynagrodzeń osobistych, premii lub dodatkowego wynagrodzenia".
>
> W przypadku burżuazyjnych specjalistów Lenin opowiadał się za tymczasowym wypłacaniem im wysokich pensji, zgodnie z ówczesnymi warunkami. Ale Lenin zwrócił uwagę, że **"to rozwiązanie jest kompromisem, odejściem od zasad Komuny Paryskiej i każdego**

proletariackiego reżimu". ② Podejmując ten środek, Lenin wielokrotnie ostrzegał przed zgubnymi skutkami tak wysokich płac.

Po drugie, zmniejszenie różnic w wysokości płac ludzi pracy. W styczniu 1919 r. stosunek najniższej i najwyższej płacy w robotniczej skali płac wynosił 1:1,75, w kwietniu 1920 r. 1:2, a w poszczególnych sektorach 1:2,8.

Przewodniczący Mao zawsze opowiadał się za chwalebną tradycją Partii, polegającą na bliskim kontakcie z masami, dzieleniu trudów mas i pięknego stylu ciężkiej pracy, i sprzeciwiał się narzucaniu systemu wysokich wynagrodzeń nielicznym ludziom.

W latach wojny rewolucyjnej Przewodniczący Mao zwracał uwagę, że **"rozkład materialny personelu Armii Czerwonej powinien być z grubsza równomierny"**, **"ale absolutny egalitaryzm bez badania wszystkich powodów musi być przeciwstawiony".** ③ Zgodnie z instrukcjami Przewodniczącego Mao, od okresu drugiej domowej wojny rewolucyjnej do pierwszych dni wyzwolenia narodowego, nasza Partia zawsze stosowała mniej więcej równomierny system zaopatrzenia pracowników organów partyjnych i rządowych oraz armii. Przewodniczący Mao konsekwentnie opowiadał się za tym, aby w okresie rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego nigdy nie wprowadzać systemu wysokich płac dla nielicznych.

Różnica w dochodach osobistych między pracownikami Partii, państwa, przedsiębiorstw i gmin ludowych a ludem powinna być rozsądnie i stopniowo zmniejszana i nie powinna się powiększać. Wszystkim pracownikom należy uniemożliwić wykorzystywanie swojej władzy do korzystania z jakichkolwiek przywilejów.

---

① Marks: Francuska wojna domowa. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 375.

Komuna Paryska przeprowadziła następujące reformy systemu płac: Po pierwsze, zniesiono wysokie pensje i wszystkie przywileje ekonomiczne dawnych urzędników państwowych, a maksymalną pensję pracowników gmin ustalono na sześć tysięcy franków rocznie, co odpowiadało dochodom robotnika wykwalifikowanego, przy czym zastrzeżono, że praca na pół etatu nie jest jednocześnie płatna. Po drugie, podniesiono płace pracowników niższego szczebla i robotników oraz znacznie zmniejszono różnice biegunowe w wysokości wynagrodzeń. Na przykład w Urzędzie Pocztowym różnica między najniższym wynagrodzeniem (urzędnik doręczający) a najwyższym wynagrodzeniem (dyrektor), która była ponad dziesięciokrotna, po reformie została zmniejszona do trzy- lub czterokrotnej.

② Aktualne zadania władzy radzieckiej. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 502.

③ "O korygowaniu błędnych idei w partii". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 89.

Zgodnie z naukami przewodniczącego Mao, Chiny kilkakrotnie obniżyły pensje starszych kadr i kilkakrotnie podniosły pensje pracowników niższego szczebla, co przybliżyło relacje między Partią a społeczeństwem i jeszcze bardziej zmobilizowało ogół ludzi pracy.

W społeczeństwie socjalistycznym, jeśli burżuazyjna władza prawna nie zostanie ograniczona, lecz rozszerzona pod względem dystrybucji, jeśli system wysokich pensji zostanie wprowadzony dla kilku osób, to postawi to tych kilka osób w uprzywilejowanej pozycji szczególnych interesów, a oni łatwo oderwą się od mas i od rewolucji, a nawet sprzeciwią się kontynuacji rewolucji. Jak nauczał Przewodniczący Mao: **"Po rewolucji demokratycznej, robotnicy i biedni ludzie nie zatrzymali się; chcieli rewolucji. Ale część członków Partii nie chciała iść naprzód; niektórzy z nich wycofali się i przeciwstawiali się rewolucji. Dlaczego? Stawszy się wielkimi urzędnikami, chcą chronić interesów wielkich urzędników."** ① Ci wielcy urzędnicy, z ładnymi domami, samochodami, wysokimi pensjami i służącymi, mają awersję do krytyki burżuazyjnej władzy prawnej. W społeczeństwie socjalistycznym, jeśli burżuazyjna władza prawna nie jest ograniczana, lecz rozszerzana pod względem dystrybucji, to z pewnością odbije się to również na konsolidacji socjalistycznej własności publicznej. Pogłębianie się różnic w dystrybucji dóbr i demontaż gospodarki publicznej w określonych warunkach zdarzały się już w historii. Tak było w przypadku rozpadu prymitywnych komun. Engels zwracał uwagę, że w prymitywnej komunie **"jeśli wśród jej członków występuje stosunkowo duża nierówność dystrybucji, jest to już znak, że komuna zaczęła się rozpadać." "Wraz z pojawieniem się różnic dystrybucyjnych, pojawiają się również różnice klasowe".** ② Rozpad socjalistycznej gospodarki publicznej w Związku Radzieckim był również związany z zawłaszczaniem coraz większej ilości towarów i pieniędzy przez mniejszość w ramach dystrybucji za pomocą niektórych legalnych i wielu nielegalnych środków. Dzisiaj członkowie radzieckiej biurokratycznej monopolistycznej burżuazji, której Breżniew jest Generalnym przedstawicielem, otrzymują wysokie pensje, premie, wynagrodzenia i różne dodatki osobiste, i wysysają krew robotników i chłopów, zarabiając dziesiątki, a nawet setki razy więcej niż przeciętny robotnik czy chłop. Środki produkcji, które pierwotnie znajdowały się w rękach ludzi pracy, stały się ich kapitałem służącym do ich wyzysku, a dystrybucja według pracy stała się dla nich przykrywką do dystrybucji według kapitału i władzy.

① Cytowane w " Dzienniku Ludowym", 16 maja 1976 r.

② Engels, "Anty-Dühring". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 187.

> Podaje się, że w radzieckich przedsiębiorstwach państwowych robotnicy otrzymują na ogół wynagrodzenie w wysokości około stu rubli miesięcznie, przy czym ci, którzy uważani są za niewykwalifikowanych pracowników fizycznych, otrzymują tylko sześćdziesiąt rubli. Podstawowa pensja kierowników, dyrektorów fabryk, naczelnych inżynierów itp. wynosi od trzystu do pięciuset rubli, a przy uwzględnieniu niepełnego etatu, dodatkowych wynagrodzeń i premii, może sięgać nawet tysiąca rubli i więcej. Również w "gospodarstwach kolektywnych" miesięczny dochód rolnika pracującego na dużym polu wynosi zaledwie około czterdziestu rubli, podczas gdy miesięczne wynagrodzenie kierownika kołchozu wynosi od 250 do 300 rubli, a w niektórych przypadkach do 580 rubli, a z premiami i dodatkami nawet do tysiąca rubli.
>
> Jeśli chodzi o największą w kraju garstkę monopolistycznej burżuazji i arystokracji w duchu, ich pensje są jeszcze wyższe. W aparacie partyjnym pensje ministrów wynoszą od 700, 800 rubli do dwóch tysięcy rubli. W systemie wojskowym dowódcy jednostek otrzymują wynagrodzenie w wysokości 1000 rubli, dowódcy oddziałów 1400 rubli, a dowódcy armii 1800 rubli. Oprócz wynagrodzenia otrzymują oni również dodatkowe pensje i dodatki oraz korzystają z różnych przywilejów. W świecie literatury, oświaty i nauki dyrektorzy instytutów badawczych otrzymują pensje w wysokości od 1000 do 1500 rubli, a oprócz tego wiele innych wynagrodzeń, takich jak dodatki za pełnienie obowiązków statutowych, honoraria autorskie i inne legalne i nielegalne dochody.

Ogromna przepaść w dochodach między uprzywilejowaną burżuazją a zwykłymi robotnikami w Związku Radzieckim nie była w żaden sposób ukrywana za pomocą takich wyrafinowanych sformułowań jak "praca złożona" czy "praca prosta", lecz stanowiła przejaw niezwykle okrutnego wyzysku klasowego. Lenin zauważył: **"Czym właściwie jest klasa, o której się powszechnie mówi? Oznacza się tym, że jedna część społeczeństwa ma prawo przywłaszczać sobie pracę innej części."** ① W dzisiejszym Związku Radzieckim istotą systemu dystrybucji jest zawłaszczenie pracy mas pracujących przez biurokratyczną monopolistyczną burżuazję. Im wyższa pozycja, im większa władza, im więcej kapitału do dyspozycji, tym bardziej praca innych jest zawłaszczana przez tego, kto jest u władzy.

Historyczna lekcja przywrócenia kapitalizmu w Związku Radzieckim mówi nam, że państwo socjalistyczne musi prawidłowo wdrażać socjalistyczną zasadę dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych, stopniowo ograniczać prawną władzę

burżuazji w zakresie dystrybucji, promować konsolidację socjalistycznej własności publicznej i zapewnić, że proletariacka partia i państwo nigdy się nie zmienią. W tym względzie konieczne jest uznanie pewnych różnic w dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych, ale jeszcze bardziej konieczne jest ograniczenie burżuazyjnej władzy prawnej, ograniczenie pogłębiania się różnic w dochodach i zapobieganie kapitalistycznemu wyzyskowi w imię dystrybucji według pracy.

Aby ograniczyć burżuazyjny "dyktat" w podziale pracy i zapobiec pogłębianiu się różnic w dochodach, należy w szczególności zwrócić uwagę na następujące kwestie:

Po pierwsze, stosunek między kadrą a masami w zakresie dystrybucji. W społeczeństwie socjalistycznym robotnicy i chłopi są w posiadaniu środków produkcji i są panami państwa i przedsiębiorstw, a **"wszystkie pracujące kadry, bez względu na zajmowane stanowiska, są sługami ludu".** ② Kadry powinny ściśle współpracować z ludem, prawdziwie reprezentować jego interesy i służyć mu całym sercem. Oczywiście, rozbieżność między kadrą a masami w zakresie podziału pracy jest niezgodna z tą socjalistyczną współzależnością i nieuchronnie doprowadzi do konfrontacji między tysiącami ludzi.

Dlatego też, zajmując się kwestią zarobków kadr, państwo socjalistyczne powinno kierować się tradycyjnymi naukami nauczycieli rewolucji, zwracać uwagę na realizację zasad dystrybucji Komuny Paryskiej, stopniowo zmniejszać różnicę w dochodach osobistych między pracownikami Partii, państwa, przedsiębiorstw i gmin ludowych a masami, a także zapobiegać wykorzystywaniu przez wszystkich pracowników swojej pozycji do korzystania z jakichkolwiek przywilejów. Jest to ważne, aby zbliżyć kadry do mas, aby oprzeć się wtargnięciu ideologii burżuazyjnej, aby zapobiec **"zmianie ze sług społecznych w panów społecznych"** ③ i aby zapobiec powstaniu klasy uprzywilejowanej, która przywłaszcza sobie pracę innych.

Po drugie, relacje dystrybucji według pracy między intelektualistami a robotnikami i chłopami. W pewnym okresie społeczeństwa socjalistycznego, proletariat, w celu zjednoczenia i zreformowania burżuazyjnych intelektualistów, którzy przeszli ze starego społeczeństwa, i skłonienia ich do pracy na rzecz państwa socjalistycznego, pozwolił im utrzymać wyższe płace, które proletariat historycznie wypracował, ale jest to rodzaj wykupu, tymczasowy środek polityczny, który nie powinien stać się zasadą dystrybucji.

① "Zadania Komsomolu". Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 352.

② Cytaty Przewodniczącego Mao. Cytowane w "Dziennik Wyzwolenia", Yan'an, 16 grudnia 1944 r.

③ Engels, "Wstęp do francuskiej wojny domowej". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 335.

Engels powiedział: **"W społeczeństwie prywatnych producentów koszt kształcenia wykształconych robotników ponoszą osoby prywatne lub ich rodziny, tak że wyższa cena wykształconej siły roboczej trafia w pierwszej kolejności do osób prywatnych: wykwalifikowani rzemieślnicy sprzedają za więcej, a wykwalifikowani robotnicy najemni otrzymują wyższe płace. W społeczeństwie zorganizowanym na zasadach socjalistycznych, koszty takie ponosi społeczeństwo, tak że owoce tego, większa wartość, powstałe w wyniku złożonej pracy, przypadają również społeczeństwu."** ① Obecnie w naszym kraju część kosztów kształcenia intelektualistów ponosi już społeczeństwo, a w miarę rozwoju rewolucji i budownictwa socjalistycznego ta część kosztów ponoszonych przez społeczeństwo będzie miała coraz większy udział. Tak więc, choć nadal trudno jest całkowicie uniknąć faktu, że w warunkach socjalistycznych poziom płac wykształconych intelektualistów jest nieco wyższy niż poziom dochodów robotników i chłopów, nie ma podstaw, by ktokolwiek próbował na tej podstawie otrzymywać nadmierne wynagrodzenie.

Po trzecie, relacje między robotnikami a chłopami w zakresie dystrybucji według pracy. Sojusz robotników i chłopów jest podstawą dyktatury proletariatu, a w Chinach chłopi stanowią większość całej populacji, dlatego bardzo ważne jest, aby odpowiednio podejść do kwestii stosunku dystrybucji według pracy między robotnikami i chłopami. Przy ustalaniu normy płac robotniczych i tempa wzrostu płac należy jednocześnie uwzględniać relacje między dochodami płacowymi robotników a rzeczywistymi dochodami chłopów. Robotnicy i chłopi pracują w dwóch różnych socjalistycznych systemach własności publicznej, istnieją pewne różnice w technikach produkcji i wydajności pracy; ta obiektywna różnica nieuchronnie doprowadzi do pewnej różnicy w poziomie dochodów robotników i chłopów. Różnica ta musi być jednak stopniowo zmniejszana, w przeciwnym razie zakłóci ona konsolidację sojuszu robotniczo-chłopskiego i realizację polityki "rolnej".

Po czwarte, relację dystrybucji według pracy w zakresie robotników. Praca robotników różni się pod względem poziomu umiejętności, biegłości i intensywności pracy, a zatem rozsądne różnice powinny być odzwierciedlone w określaniu stawek płac robotników, ale nadmierne różnice powinny być przeciwstawiane w celu ułatwienia solidarności w zakresie robotników. System płacowy z wieloma kategoriami i dużymi różnicami w zaszeregowaniu powinien być stopniowo reformowany.

---

① Engels: Doktryna anty-Dühringa. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 241.

Po piąte, stosunki w zakresie dystrybucji według pracy wewnątrz gospodarstw rolnych. W stosunkach wewnątrz-chłopskich konieczne jest również wybranie odpowiedniej metody oceny pracy i prowadzenia rachunku, zgodnie z charakterystyką systemu dystrybucji na wsi, oraz podjęcie odpowiednich działań zapobiegających pogłębianiu się różnic w dochodach w dystrybucji według pracy. Doświadczenia niektórych gmin ludowych wskazują, że należy wspierać biedne zespoły produkcyjne w dokonywaniu rewolucji właściwie, w podnoszeniu produkcji i w odpowiedniej trosce o podział pracy między te rodziny, które mają mało rąk do pracy, tak aby przyczynić się do zmniejszenia różnic w dystrybucji według pracy.

W Chinach istotną kwestią jest również to, jak poradzić sobie z podziałem personelu przedsiębiorstw gminnych w przemyśle prowadzonym przez wiejskie gminy ludowe i zespoły. Jeśli nie zostanie to rozwiązane właściwie, powodując nadmierną różnicę w dochodach osobistych między robotnikami a rolnikami w gminach ludowych, stworzy to nową nierówność "robotniczo-chłopską" wśród chłopów, oprócz nierówności robotniczo-chłopskiej pozostałej po starym społeczeństwie a tym samym wpłynęłoby na motywację robotników chłopskich. Dlatego przy określaniu poziomu dochodu robotników w przemyśle gminy lub brygady należy go w przybliżeniu zrównać z poziomem dochodu chłopów rolnych w gminie lub brygadzie.

> W Szanghaju istnieją trzy formy wynagrodzenia za pracę w przemyśle społecznym w powiecie szanghajskim i w przemyśle zespołowym: (1) system płac; w 1970 r. robotnicy, którzy pracowali w fabrykach prowadzonych przez przemysł społeczny, otrzymywali na ogół stałą płacę; w 1974 r. średni dochód tych pracowników (wliczając w to dodatki żywnościowe) był o 53% wyższy niż robotników rolnych. (2) System punktowy do oceny pracy. W celu zmniejszenia różnicy między dochodami robotników pracujących w fabrykach i rolników, większość członków, którzy weszli do zakładów uspołecznionych w 1970 r. i po tym roku, była wynagradzana w zakładach uspołecznionych według średniej wartości punktów pracy w całej gminie, tzn. średni dochód na osobę w 1974 r. (łącznie z dodatkiem żywnościowym) był o 39% wyższy od średniego dochodu robotników rolniczych w całym powiecie. A więc różnica w dochodach była mniejsza niż poprzednio. Większość fabryk zarządzanych zespołowo również praktykuje tę metodę dystrybucji. (3) System dystrybucji zespołu. W przemyśle społecznym i zespołowym, w którym praktykuje się tę metodę dystrybucji, wynagrodzenie za pracę robotników jest przydzielane zespołowi produkcyjnemu, do którego należą, jako zbiorowy dochód z ich produktów ubocznych, a robotnicy, poza

otrzymywaniem pewnego zasiłku, uczestniczą w dystrybucji swojego zespołu produkcyjnego w taki sam sposób, jak społeczność rolnicza.

Zajmując się różnymi relacjami w dystrybucji poszczególnych dóbr konsumpcyjnych, powinniśmy sprzeciwiać się dysproporcjom między poziomem wysokim i niskim oraz nadmiernym różnicom, ale jednocześnie powinniśmy sprzeciwiać się absolutnej równości. Przewodniczący Mao już ponad czterdzieści lat temu wyraźnie wskazał, że **"absolutna równość jest nie tylko iluzją drobnomieszczaństwa chłopskiego w okresie, gdy kapitalizm nie został zlikwidowany, ale także w okresie socjalizmu, dystrybucja dóbr materialnych musi być zgodna z zasadą "płaca za pracę według zdolności" i potrzebami pracy, nigdy zaś z zasadą absolutnej równości."** ① Absolutnie równomierna dystrybucja poszczególnych dóbr konsumpcyjnych nie jest ani socjalistyczną, ani komunistyczną zasadą dystrybucji, lecz jedynie nierealistyczną fantazją.

Stworzenie warunków do stopniowego rozszerzenia czynnika opartego na potrzebie

W społeczeństwie socjalistycznym dystrybucja indywidualnych dóbr konsumpcyjnych musi opierać się na zasadzie "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy", ale to w żadnym wypadku nie oznacza, że zasada dystrybucji według pracy, która ucieleśnia burżuazyjną władzę prawną, może być absolutyzowana i utrwalana. Komentując w 1890 roku debatę wewnątrz Partii Niemieckiej na temat kwestii dystrybucji, Engels powiedział: **"W opinii wszystkich, którzy brali udział w debacie, 'społeczeństwo socjalistyczne' nie jest czymś stale zmieniającym się i postępującym, ale czymś stabilnym i niezmiennym, a zatem powinno mieć również niezmienną formę dystrybucji. Ale rozsądna debata może tylko (1) dążyć do odkrycia przyszłego sposobu dystrybucji, od którego należy zacząć, i (2) próbować ustalić ogólny kierunek, w którym nastąpi dalszy rozwój."** ② Ten ogólny kierunek, w którym będzie się odbywał dalszy rozwój dystrybucji dóbr konsumpcyjnych w społeczeństwie socjalistycznym, wynika z komunistycznej zasady "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego potrzeb". Dlatego, prawidłowo realizując zasadę dystrybucji według pracy i ograniczając burżuazyjną władzę prawną w dystrybucji, musimy pracować nad stopniowym rozszerzaniem komunistycznego czynnika dystrybucji według potrzeb i ostatecznym wyeliminowaniem burżuazyjnej władzy prawnej w dystrybucji.

Komunistyczna zasada "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego potrzeb" zniosła stosowanie pracy jako kryterium dystrybucji dóbr konsumpcyjnych, całkowicie zanegowała naturalny przywilej uzyskiwania większej ilości dóbr konsumpcyjnych z racji przewagi fizycznej i intelektualnej, zlikwidowała różnice w

stopniu zamożności ludzi i **"przeszła od równości formalnej do równości faktycznej ".** ③ Jednym słowem, burżuazyjne prawo do dystrybucji zostało całkowicie zniesione. Jest to zasada stosowana w społeczeństwie komunistycznym przy dystrybucji dóbr konsumpcyjnych. Niepokorny kapitalista Deng Xiaoping, który nie czyta książek, gazet ani marksizmu-leninizmu, mówi teraz o dystrybucji komunistycznej. Powiedział: "Jaka praca będzie najważniejsza w komunizmie? Opieka nad dziećmi będzie najważniejsza, a opiekun będzie miał większe wynagrodzenie niż profesor uniwersytetu." Czy nie oznacza to, że w komunizmie nadal będzie istniała nierówna burżuazyjna władza prawna w zakresie dystrybucji!? Przypomina to stary podział pracy na "pchaczy wózków" i "architektów", jaki Dühring zamieścił w swojej " ekonomicznej komunie".

Zasada "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego potrzeb" jest zasadą praktykowaną w społeczeństwach komunistycznych, ale zalążek dystrybucji według potrzeb pojawił się już w społeczeństwach socjalistycznych. Obecnie publiczne usługi opieki społecznej organizowane przez kraje socjalistyczne, takie jak ubezpieczenie pracownicze i publiczna opieka medyczna dla pracowników, systemy emerytalne dla starszych pracowników oraz państwowe lub kolektywne zasiłki i opieka nad osobami, które utraciły możliwość roboczą lub żyją w szczególnych trudnościach z powodu nadmiernych obciążeń rodzinnych, posiadają, w różnym stopniu, elementy komunistycznej dystrybucji według potrzeb. W 1973 roku wydatki na ochronę zdrowia i opiekę społeczną w ramach powszechnej własności w Chinach stanowiły już osiemnaście procent krajowego funduszu płac. Chociaż obecnie jest to nadal niewielki odsetek, to jednak w pewnym stopniu przekroczył on wąskie granice burżuazyjnych praw i odzwierciedla ogólny kierunek rozwoju socjalistycznego sposobu dystrybucji dóbr konsumpcyjnych. Marks twierdził, że w ustroju socjalistycznym **"część przeznaczana na zaspokojenie wspólnych potrzeb, takich jak szkoły, placówki służby zdrowia itp."**, **"wzrośnie natychmiast i znacznie, i będzie wzrastać coraz bardziej wraz z rozwojem nowego społeczeństwa ".** ④

---

① "O korygowaniu błędnych idei w partii". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 89.

② Engels: "Do Condrada Schmitta (5 sierpnia 1890)". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 475.

③ Państwo i rewolucja, Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 237.

④ Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, wydanie z 1972 r., s. 10.

W celu rozwinięcia kwestii zbiorowej opieki społecznej i rozszerzenia komunistycznego czynnika dystrybucji według potrzeb, państwo lub kolektyw powinny uwzględniać wzrost funduszu zbiorowej opieki społecznej przy zwiększaniu dochodów indywidualnych, łącząc oba te czynniki i stopniowo zwiększając udział funduszu zbiorowej opieki społecznej w miarę postępu rewolucji socjalistycznej i rozwoju budownictwa socjalistycznego.

Wielka Proletariacka Rewolucja Kulturalna, ruch na rzecz krytyki Lina i krytyki Konfucjusza oraz walka z prawicowym wiatrem rewizjonistycznym były niezwykle głębokimi socjalistycznymi rewolucjami w dziedzinie nadbudowy. W czasie tych dramatycznych rewolucyjnych ruchów masowych pojawiło się wiele nowych inicjatyw socjalistycznych: masy kadr wstąpiły do Szkoły Kadr 7 Maja********* i uczestniczyły w kolektywnej pracy produkcyjnej, rosły i rozszerzały się szeregi teoretyczne robotników, chłopów i żołnierzy, młodzież intelektualna wyjechała na wieś, robotnicy, chłopi i żołnierze poszli na uniwersytet i dokonała się rewolucja edukacyjna, kwitli bosonodzy lekarze i kolektywna opieka medyczna itd. Te nowe inicjatywy z zarodkiem komunizmu oddziaływały ze wszystkich stron na stary społeczny podział pracy, stale zmniejszając trzy główne różnice i ograniczając burżuazyjną władzę prawną, a także stwarzając korzystne warunki do zmian w dziedzinie dystrybucji. W ramach rewolucji edukacyjnej, robotnicy, chłopi i żołnierze odbywający staż w Rolniczym Kolegium Chaoyang w Liaoning i Uniwersytecie Robotniczym 21 lipca**********, którego pionierem była Szanghajska Fabryka Narzędzi Maszynowych, wywodzili się z praktyki produkcyjnej i powracali do niej po ukończeniu studiów, utożsamiając się z robotnikami i biednymi chłopami i utrzymując poziom życia podobny do poziomu życia robotników i biednych chłopów. Ta rewolucja w dziedzinie oświaty nie tylko znacznie ułatwiła kształcenie następców dla rewolucyjnej sprawy proletariatu, lecz także stworzyła warunki do zmniejszenia różnicy między pracownikami fizycznymi i umysłowymi pod względem wynagrodzenia za pracę i rozszerzenia komunistycznego czynnika dystrybucji według potrzeb. Powstanie kolektywnej opieki medycznej nie tylko sprzyjało zmianie oblicza braku opieki medycznej i lekarstw na wsi, ale także dodawało pewne elementy dystrybucji według potrzeb w kontekście kolektywnym, zmniejszając w ten czy inny sposób różnice w dystrybucji między robotnikami i chłopami. Lin Biao, Deng Xiaoping i inni burżuazyjni członkowie Partii zaciekle szkalowali i atakowali te nowe socjalistyczne osiągnięcia, co było wielką demaskacją ich reakcyjnego oblicza, które dążyło do utrzymania i rozszerzenia burżuazyjnej władzy prawnej. Powinniśmy dalej pogłębiać rewolucję w dziedzinie nadbudowy, pozwalać, aby więcej nowych socjalistycznych tworów wyrastało z ziemi i entuzjastycznie wspierać ich rozkwit,

tak aby skonsolidować i wzmocnić dyktaturę proletariatu, skonsolidować i poprawić ekonomiczne podstawy socjalizmu oraz dążyć do stworzenia warunków do stopniowego zwiększania komunistycznego czynnika dystrybucji według potrzeb w dystrybucji dóbr konsumpcyjnych, tak aby przejście od dystrybucji według pracy do dystrybucji według potrzeb mogło być stopniowo osiągnięte w dłuższym okresie historycznym.

"Sposób dystrybucji zależy przecież zasadniczo od ilości produktu podlegającego dystrybucji, a ilość ta zmienia się, oczywiście, wraz z postępem produkcji i organizacji społecznej, a więc i sposób dystrybucji powinien się zmieniać." ① Oznacza to, że sposób dystrybucji jest bezpośrednio zdeterminowany przez charakter sposobu produkcji, ale w ostatecznym rozrachunku przez poziom rozwoju sił wytwórczych. W społeczeństwie socjalistycznym socjalistyczna własność publiczna środków produkcji zasadniczo neguje stosunki wyzysku i w ten sposób znacznie zmniejsza nierówności w dystrybucji, ale poziom rozwoju sił wytwórczych w społeczeństwie socjalistycznym nie jest jeszcze bardzo wysoki i w socjalistycznych stosunkach produkcji nadal istnieje burżuazyjna władza prawna, tak że nierówności te nie mogą być jeszcze zasadniczo zlikwidowane. Aby całkowicie zlikwidować istniejące od tysiącleci nierówności w dystrybucji, należy zlikwidować klasy, doprowadzić do końca trwającą pod dyktaturą proletariatu rewolucję zarówno w zakresie nadbudowy, jak i bazy ekonomicznej oraz energicznie rozwijać produkcję socjalistyczną pod kierownictwem polityki proletariackiej i z impetem rewolucji socjalistycznej, tak aby stworzyć niezbędne warunki do stopniowego zmniejszania różnic między miastem a wsią, między robotnikami a chłopami, między pracą umysłową a fizyczną, które pozostały po dawnym społeczeństwie, oraz do dostarczania coraz obfitszego asortymentu produktów i stopniowego rozszerzania zakresu dystrybucji stosownie według potrzeb.

Rozwój wszystkiego ma proces zmiany od zmiany ilościowej do jakościowej. Przejście od dystrybucji według pracy do dystrybucji według potrzeb obejmuje również proces rozwoju polegający na stopniowym zwiększaniu czynników dystrybucji według potrzeb i stopniowym zmniejszaniu czynników dystrybucji według pracy, a w końcu na całkowitym zastąpieniu dystrybucji według pracy dystrybucją według potrzeb. Aby zakończyć ten proces, konieczne jest przejście przez długi etap historyczny społeczeństwa socjalistycznego. Jednak prawa rozwoju społecznego człowieka wskazują, że musi powstać społeczeństwo komunistyczne i że musi być realizowana zasada "od każdego według jego umiejętności, każdemu według jego potrzeb"!

① Engels, "Do Condrada Schmitta (5 sierpnia 1890)". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 45.

Dopisy Tłumacza:

* Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Komunistyczne Subotnictwo

** Bai Quyen – Właściwie to ‘Henry Norman Bethune’ (kanadyjski komunista, bojownik o internacjonalizm i znany lekarz)

Henry Norman Bethune (4 marca 1890 - 12 listopada 1939) był kanadyjskim komunistą, bojownikiem internacjonalistycznym i znanym chirurgiem urodzonym w 1890 roku w Gravenhurst, Ontario, Kanada. Dołączył do Komunistycznej Partii Kanady w 1935 r. i przybył do Chin w 1938 r., aby wziąć udział w rewolucji antyjapońskiej. Zmarł we wczesnych godzinach rannych 12 listopada 1939 r., po tym jak infekcja bakteryjna podczas operacji przerodziła się w posocznicę. Podczas swojej półtorarocznej pracy w Chinach poświęcił się chińskiej rewolucji antyjapońskiej i został opisany przez Mao Zedonga jako człowiek szlachetny, czysty, moralny, wolny od niskich mniemań i przynoszący pożytek ludziom.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E7%99%BD%E6%B1%82%E6%81%A9/169098

W 1965 powstał popularny w Chinach film biograficzny o nim. Można go znaleźć pod nazwą ‘白求恩大夫’.

*** Zhang Sid -

Zhang Sid (19 kwietnia 1915 - 5 września 1944), pochodzący z Yilong w prowincji Syczuan, był komunistycznym bojownikiem i wzorem pełnej poświęcenia służby dla ludu.

Urodzony w biednej chłopskiej rodzinie w powiecie Yilong, w prowincji Syczuan, Zhang wstąpił do Armii Czerwonej w grudniu 1933 r., a wkrótce potem do Komunistycznej Ligi Młodzieży; w październiku 1937 r. wstąpił do Komunistycznej Partii Chin. Służył jako dowódca oddziału policyjnego Centralnego Pułku Policji i strażnik Mao Zedonga. W czasie walki z sześcioosobowym oblężeniem, dwukrotnie ranny w prawą nogę i jeszcze znosząc silny ból, przedarł się na linię wroga i zdobył dwa nieprzyjacielskie karabiny maszynowe. 5 września 1944 r., kiedy prowadził swoich żołnierzy na misję wypalania węgla drzewnego w okręgu Ansei w prowincji Shaanxi, piec, który miał wykopać, nagle się zawalił, a on z trudem wypchnął swoich towarzyszy z dziury, ale sam został pogrzebany w piecu, umierając w wieku 29 lat.

W hołdzie Zhang Sida, Komitet Centralny i Centralny Korpus Policji zorganizowały dla niego uroczystość upamiętniającą na dziedzińcu przy ujściu rowu Zao Yuan w Yan'an. Mao Zedong uczestniczył w uroczystości żałobnej, napisał własnoręcznie epigramat "Hołd dla Towarzysza Zhang Sida, który zginął dla dobra ludu" i wygłosił przemówienie na temat "Służby dla ludu", wysoko oceniając ideologiczną wierność Zhang Sida i rewolucyjnego ducha pełnej i gruntownej służby dla ludu.

Wizerunek Zhang Sida stał się synonimem i kamieniem milowym służby dla ludu.

10 września 2009 roku Zhang Sid został uznany za jedną ze "100 heroicznych i godnych naśladowania postaci, które wniosły wybitny wkład w powstanie Nowych Chin".

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E5%BC%A0%E6%80%9D%E5%BE%B7/3818

**** Lei Feng, Jiao Yulu, Yang Shuicai i Wang Jinxi -

Lei Feng (Żołnierz komunistyczny) -

Lei Feng (18 grudnia 1940 - 15 sierpnia 1962), znany wcześniej jako Lei Zhengxing, urodził się w Changsha, w prowincji Hunan, był żołnierzem Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej i bojownikiem o komunizm.

W maju 1961 r. Lei Feng, jako kandydat swojego oddziału, został wybrany na delegata na IV Kongres Ludowy miasta Fushun w prowincji Liaoning. 19 lutego 1962 r. Lei Feng uczestniczył w pierwszym spotkaniu Komunistycznej Ligi Młodzieży Regionu Wojskowego Shenyang jako specjalnie zaproszony delegat i został wybrany na członka Prezydium, aby przemawiać na Kongresie. W dniu 15 sierpnia 1962 r. Lei Feng zginął na służbie w wieku 22 lat.

Największy wpływ Lei Fenga na przyszłe pokolenia to duch Lei Fenga, który nosi jego imię. Duch Lei Feng to duch bezinteresownego poświęcenia dla komunizmu, lojalności wobec partii i ludzi, samopoświęcenia, bezinteresownego oddania, w oparciu o własne obowiązki, w zwykłej pracy, ciężkiej pracy, niezależnie od wynagrodzenia, i dążenie do wniesienia wkładu do ducha ciężkiej pracy, w ostatecznym rozrachunku jest duchem służenia ludziom całym sercem. Duch Lei Fenga wpłynął na pokolenia Chińczyków od tamtego czasu.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E9%9B%B7%E9%94%8B/5569

Istnieje popularna pieśń dotycząca Lei Fenga w Chinach, można ją znaleźć szukając: '学习雷锋好榜样’

Jiao Yulu - iao Yulu (były sekretarz partii powiatu Lankao, prowincja Henan)

Jiao Yulu (16 sierpnia 1922 - 14 maja 1964), pochodzący z Wioski Beimishan, powiatu Boshan, Zibo, prowincji Shandong, były sekretarz partii w powiecie Lankao, wzorowy kadet i męczennik rewolucji. Duch "miłości do ludzi, ciężkiej pracy, naukowego pragmatyzmu, stawiania czoła trudnościom i bezinteresownego poświęcenia", którym wykazywał się podczas pełnienia funkcji powiatowego sekretarza partii w Lankao, został nazwany przez późniejsze pokolenia "duchem Jiao Yulu".

16 sierpnia 1922 r. Jiao Yulu urodził się w biednej rodzinie, w 1946 r. wstąpił do Komunistycznej Partii Chin, w 1950 r. został mianowany zastępcą sekretarza i szefem komitetu okręgowego Daying w powiecie Yushi, a w sierpniu 1954 r. kontynuował studia w Instytucie Technologii w Harbinie i w warsztacie obróbki mechanicznej Dźwigów Dalian. Zmarł na raka wątroby w Zhengzhou 14 maja 1964 r. w wieku 42 lat.

W dniu 10 września 2009 r. Jiao Yulu została uznana za jedną ze "100 heroicznych i godnych naśladowania postaci, które wniosły wybitny wkład w powstanie Nowych Chin".

W grudniu 1962 r. Jiao Yulu zostaje przeniesiony do powiatu Lankao w prowincji Henan, gdzie pełni funkcję drugiego sekretarza i sekretarza powiatowego komitetu partii.

W okresie od grudnia 1962 do 1964 roku, kiedy powiat cierpiał z powodu poważnych powodzi, piasku i zasolenia, trzymał się pragmatycznego, masowego podejścia do przywództwa i pracował z kadrą powiatu i masami w nieustępliwej walce o zmianę oblicza Lankao. Cierpiał na raka wątroby, ale kontynuował pracę poprzez silny ból, wykorzystując swoje własne praktyczne działania, wykuwając "ducha Jiao Yulu".

W dniu 14 maja 1964 r. zmarł w Zhengzhou na raka wątroby. Jego jedyną prośbą do organizacji przed śmiercią było, aby po jego śmierci "przewieziono mnie z powrotem do Lankao i pochowano w piasku. Nie uzdrowiłem wydm za życia, ale chcę zobaczyć, jak je uzdrawiacie nawet po mojej śmierci."

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E7%84%A6%E8%A3%95%E7%A6%84/80754

Yang Shuicai - Yang Shuicai (komunistyczny bojownik)

Yang Shuicai, członek Komunistycznej Partii Chin, został nazwany przez towarzysza Mao Zedonga "komunistycznym bojownikiem, który nie boi się ani trudności, ani śmierci".

Towarzysz Yang Shuicai był krajowym wzorem w latach 60. i 70. oraz doskonałym przedstawicielem wiejskich kadr partyjnych. Aby zmienić biedny i zacofany wygląd swojego rodzinnego miasta, znosił swoją chorobę i prowadził ludzi ze swojego rodzinnego miasta do budowy wodociągów, sadzenia drzew i budowania szkół, aż zmarł w swoim miejscu pracy. Towarzysz Mao Zedong nazwał go "komunistycznym żołnierzem, który nie bał się cierpienia i śmierci". Teraz znajduje się w Powiecie Xuchang, prowincji Henan, Hala pamięci Yanga Shuicaja. Przez wiele lat miejsce to było czerwoną bazą edukacyjną dla członków Partii i kadry wiejskiej.

13 lipca 1969 r. na pierwszej stronie Dziennika Ludowego ukazał się tekst "Komunistyczny bojownik, który nie boi się trudów i śmierci - chwalebne czyny towarzysza Yang Shuicai, członka Partii Komunistycznej", który został przedrukowany i rozpowszechniony przez wszystkie główne gazety i stacje radiowe w całym kraju.

31 lipca 1969 r. Dziennik Ludowy opublikował artykuł komentatorski pod tytułem "Praca dla ludu", oceniający Yanga Shuicai jako "przykładnego członka Partii Komunistycznej, który pracował dla ludu" i "świecący przykład dla wszystkich członków Partii Komunistycznej, wszystkich rewolucyjnych kadr i wszystkich bojowników rewolucji proletariackiej".

W procesie prowadzenia rolniczych spółdzielni produkcyjnych i gmin ludowych, Yang Shuicai był na czele wszystkiego i był chwalony przez masy jako "żelazny filar" ludu.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E6%9D%A8%E6%B0%B4%E6%89%8D/9608677

Wang Jinxi (8 października 1923 - 15 listopada 1970) - chiński pracownik naftowy, urodzony w Chikinbao, powiat Yumen, prowincja Gansu, był pracownikiem naftowym na polu naftowym Daqing w Daqing, prowincja Heilongjiang, Chiny.

Urodzony w biednej rodzinie, Wang Jinxi został nowym chińskim pracownikiem naftowym po wyzwoleniu Yumen i stał się znany jako "Żelazny Człowiek" za użycie swojego ciała, aby zatrzymać wybuch szybu.

W kwietniu 1970 r. u Wang Jinxi zdiagnozowano nieuleczalnego raka żołądka i zmarł o 23:42 15 listopada 1970 r. w wieku 47 lat, po tym jak jego leczenie raka żołądka nie powiodło się.

10 września 2009 r. został wybrany do grona "100 heroicznych i godnych naśladowania postaci, które wniosły wybitny wkład w powstanie Nowych Chin".

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E7%8E%8B%E8%BF%9B%E5%96%9C/50376

***** Keynes – Właściwie to ‘John Maynard Keynes’ (5 czerwca 1883 - 21 kwietnia 1946) -

Był angielskim ekonomistą, którego idee fundamentalnie zmieniły teorię i praktykę makroekonomii oraz politykę ekonomiczną rządów. Pierwotnie wykształcony w dziedzinie matematyki, oparł się na wcześniejszych pracach dotyczących przyczyn cykli koniunkturalnych i znacznie je udoskonalił. Jeden z najbardziej wpływowych ekonomistów XX wieku, jego idee są podstawą szkoły myślenia znanej jako ekonomia keynesowska i jej różnych odłamów.

****** Little – A właściwie ‘Ian Little’ (ekonomista)

Ian Malcolm David Little (18 grudnia 1918 - 13 lipca 2012) był synem Malcolma Orme Little'a i jego żony Iris Hermione z domu Brassey. Był jednym z czołowych brytyjskich ekonomistów.

Praca doktorska Little'a została opublikowana przez Oxford University Press w 1950 roku jako 'A Critique of Welfare Economics' i okazała się wpływowa, sprzedając się w 70 000 egzemplarzy.

W latach 70. Little skrytykował dominujące wówczas protekcjonistyczne podejście do ekonomii rozwoju i opowiedział się za liberalizacją handlu przez kraje rozwijające się, które to podejście okazało się później wpływowe.

******* Burżuazyjna Teoria Miedzianego Egotyzmu -

Właściwie to w tym miejscu w oryginale znajduje się idiom Chiński oznaczający coś w przybliżeniu:

„Miedź cuchnąca pod niebiosa, wypełniona brudnym, handlowym powietrzem” czyli „Zapach miedzi jest nieprzyjemny - często używa się go do wyśmiewania bogatych ludzi za ich paskudny charakter. Odnosi się także do przekupstwa i korumpowania moralności publicznej.”

Źródło: https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E9%93%9C%E8%87%AD%E7%86%8F%E5%A4%A9

W tym sensie więc chodzi więc o to że współczesna rewizjonistyczna teoria stymulacji materialnej ‘śmierdzi miedzią’ co nie oddaje w pełni sensu zdania, więc przetłumaczyliśmy to zamiast na ‘Burżuazyjną teorię miedzianego Egotyzmu’ czyli że teoria stymulacji materialnej nie różni się niczym w porównaniu do egoistycznej pogoni za miedzią [pieniędzmi].

******** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: pieniądze mogą poruszyć bogów

********* Szkoła Kadr 7 Maja - Znaczenie historyczne Szkoły Kadrowej "7 Maja"

W kraju, w którym chłopi stanowili większość, "ćwiczenie pracy i lepsze zrozumienie wsi" naprawdę przyniosło korzyści wielu kadrom i intelektualistom w tamtych czasach.

Ta pozytywna strona wynika z faktu, że Mao Zedong od dawna postulował, aby "udział kadr w pracy fizycznej stał się stałym systemem". Chodziło o to, by nie dopuścić do oderwania kadr od mas i od pracy, by nie dopuścić do powstania uprzywilejowanej klasy interesów, by nie dopuścić do skażenia władzy.

W październiku 1949 r. Mao Zedong w rozmowie z szefem Suiyuan zaznaczył, że "kadra powinna brać udział w dowodzeniu produkcją i w pracy. Praca może zreformować umysł i przekształcić ludzi." 27 kwietnia 1957 r. Mao Zedong zaproponował, by "główni kadrowi partyjni i rządowi na poziomie powiatu, okręgu i miasta, którzy są zdolni do pracy, spędzali część czasu każdego roku na polach, by uczestniczyć w produkcji i angażować się w niewielką część pracy fizycznej. Główna kadra partyjna, rządowa i wojskowa (nie zwykła kadra) na wszystkich szczeblach powyżej szczebla powiatowego, która jest zdolna do pracy, powinna również uczynić to samo i poświęcić część swojego czasu każdego roku na udanie się na pola, do warsztatów, kopalni, na place budowy lub w inne miejsca, aby wykonać niewielką część pracy fizycznej (nawet jeśli jest to niewielka ilość), do której mogą być kompetentni, razem z robotnikami i chłopami. W ten sposób Partia i masy połączą się, a subiektywizm, biurokracja i styl starego człowieka mogą zostać znacznie zredukowane i przybrać nowe oblicze." 28 kwietnia Mao Zedong przejrzał i poprawił projekt instrukcji Komitetu Centralnego KC KPZR w sprawie kampanii rektyfikacyjnej. Według kroniki Mao Zedonga, zmiany, które Mao wprowadził do projektu instrukcji były następujące: .....(iii) "Metoda głównych przywódców Partii, rządu i armii wszystkich szczebli, którzy posiadają możliwość roboczą, biorących udział w pracy fizycznej z robotnikami i chłopami przez część czasu powinna być propagowana w całej Partii, a metoda ta powinna stopniowo przekształcać się w stały system"

Wyrazem tego była Instrukcja Komitetu Centralnego KPCh o udziale przywódców wszystkich szczebli w pracy fizycznej, opublikowana w "Dzienniku Ludowym" 15 maja 1957 r. Komitet Centralny KPCh wydał następnie szereg dokumentów formalizujących udział kadr w pracy jako system. System ten, którego orędownikiem był Mao Zedong, został jednogłośnie przyjęty przez Komitet Centralny Partii. Zwłaszcza główni przywódcy Komitetu Centralnego mieli głębokie zrozumienie i wysoko ją oceniali.

9 maja 1963 r. Mao Zedong napisał w swoim zatwierdzeniu "Siedmiu dobrych materiałów na temat udziału kadr w pracy w prowincji Zhejiang": "Walka klasowa, walka produkcyjna i eksperymenty naukowe to trzy wielkie ruchy rewolucyjne dla zbudowania silnego państwa socjalistycznego, pewna gwarancja, że komuniści będą wolni od biurokracji, unikną rewizjonizmu i dogmatyzmu, i pozostaną niezwyciężeni na zawsze, jest to gwarancja że proletariat może zjednoczyć się z masami pracującymi i sprawować demokratyczną dyktaturę."

Na początku 1966 roku Mao Zedong uważał, że znaczna część przywództwa w Chinach nie znajduje się w rękach proletariatu, ale w rękach pewnych osób. "Kiedy na początku rewolucji kulturalnej w Heilongjiang powstała pierwsza szkoła kadr "May 7", Mao Zedong natychmiast wyraził na to zgodę. Wkrótce, od poziomu centralnego do lokalnego, powstało wiele szkół kadr "5-7", wzorując się na pierwszej szkole kadr "5-7" w Heilongjiang. Mao Zedong wysłał własną córkę na szkolenie do szkoły kadetów "7 maja" prowadzonej przez Biuro Centralne.

Uczestnicy, którzy doświadczyli życia w Szkole Kadr "7 Maja", mają różne odczucia na temat szkoły, niektóre z nich zmieniły się wraz z rozwojem sytuacji. Co ciekawe, według artykułu o szkole kadr "7 maja" w Tygodniku Południowym z 2012 roku, w ankiecie przeprowadzonej wśród ówczesnych kadr szkoły kadr "7 maja", 60% z nich miało pozytywną opinię. Pokazuje to, że w kraju, w którym chłopi stanowili większość, "trening pracowniczy i zwiększone zrozumienie wsi" naprawdę przyniosły korzyści wielu kadrom i intelektualistom w tamtych czasach.

Tłumaczone z: http://www.wyzxwk.com/Article/lishi/2020/10/424733.html

********** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Uniwersytet Robotniczy 21 lipca

Rozdział 11 Socjalistyczna akumulacja i reprodukcja rozszerzona

Sekcja I. Proporcjonalna relacja między dwiema głównymi kategoriami produkcji społecznej

Marksistowska formuła reprodukcji

Żadne społeczeństwo nie może przestać konsumować, a więc i produkować. Proces produkcji w społeczeństwie jest procesem ciągłym i stale odnawianym, jest to proces reprodukcji.

Reprodukcja społeczna jest zarówno reprodukcją produktów, jak i reprodukcją stosunków produkcji. W procesie reprodukcji socjalistycznej odtworzony zostanie nie tylko czynnik komunistyczny, ale także burżuazyjna władza prawna. Proces reprodukcji socjalistycznej jest procesem ruchu, który rządzi się pewnymi prawami. Jakie obiektywne prawa rządzą procesem socjalistycznej reprodukcji? Jak odtwarzają się czynnik komunistyczny i burżuazyjna władza prawna, jak rozwijają się sprzeczności i walki między nimi? Jak prawidłowo radzić sobie z proporcjonalnością dwóch głównych składników produkcji społecznej oraz z proporcjonalnością akumulacji i konsumpcji, to wszystko ważne kwestie, które należy zbadać. Walka między marksizmem a rewizjonizmem często obraca się wokół problemu reprodukcji; planowanie gospodarki narodowej może być oparte jedynie na głębokim zrozumieniu problemu socjalistycznej reprodukcji. Dlatego badanie reprodukcji socjalistycznej ma ogromne znaczenie, zarówno w teorii, jak i w praktyce.

Zgodnie z marksizmem, w warunkach systemu towarowego, bardzo istotną kwestią w reprodukcji jest to, że to, co zostało zużyte w procesie produkcji, musi zostać odpowiednio zrekompensowane, zarówno w wartości, jak i we wskaźnikach naturalnych*. Mówiąc wprost, oznacza to, że musi być sprzedawane i kupowane; w przeciwnym razie nie jest możliwa dalsza reprodukcja. Na przykład w procesie tkania zużywa się przędzę bawełnianą, zużywają się krosna (tj. zużywa się pracę fizyczną), a ponadto pracę żywą robotników, która stanowi wartość towaru; aby proces tkania mógł być kontynuowany, tkaninę trzeba sprzedać za jej wartość, w formie kompensacji wartości. Jednocześnie, aby proces tkania mógł być kontynuowany, konieczne jest dokupienie przędzy bawełnianej i krosien, które zostały już zużyte, jak również dóbr konsumpcyjnych potrzebnych do utrzymania reprodukcji pracy robotników, w formie rekompensaty we wskaźnikach naturalnych.

W swojej analizie kapitalistycznej reprodukcji społecznej, Marks, aby pokazać, w jaki sposób to co zostało skonsumowane w ciągu roku, może być zrekompensowane

w postaci wskaźników naturalnych, najpierw podzielił produkcję społeczną na dwie główne kategorie, zgodnie z końcowym przeznaczeniem produktów, np. pierwsza kategoria (I), która produkuje środki produkcji, i druga kategoria (II), która produkuje środki konsumpcji; produkty pierwszej kategorii są wykorzystywane do produkcji i konsumpcji, podczas gdy produkty drugiej kategorii są wykorzystywane do konsumpcji na własne potrzeby. Następnie, aby pokazać, w jaki sposób to, co zostało skonsumowane, może być zrekompensowane w postaci wartości, produkt społeczny rozróżnia się ze względu na formę wartości na trzy składniki: kapitał stały (c), kapitał zmienny (v) i wartość dodatnia (m); część wartości, którą uosabia kapitał stały (c), powinna być użyta do zrekompensowania konsumpcji środków produkcji, część wartości, którą uosabia kapitał zmienny (v), powinna być użyta do zrekompensowania wydatków na płace, a część wartości, którą uosabia wartość dodatnia (m), jest przywłaszczona przez kapitalistę, z czego część jest użyta do osobistej konsumpcji kapitalisty, a druga część do akumulacji kapitalistycznej, rozszerzenia reprodukcji i wyzysku robotników. Zgodnie z teorią Marksa, dwa różne dystrybucje produktów społecznych, w formie fizycznej i w formie wartości, można wyrazić w następujący sposób:

Wartość środków produkcji wyprodukowanych w ciągu roku w pierwszej kategorii wynosi I (c + v + m) ① ;

Wartość dóbr konsumpcyjnych wyprodukowanych w ciągu roku w drugiej kategorii wynosi II (c + v + m).

Aby reprodukcja społeczna mogła być kontynuowana, ponieważ to, co jest zużywane w produkcji, musi być zrekompensowane, zarówno we wskaźnikach naturalnych, jak i w wartości, wymaga to, aby wymiana miała miejsce po produkcji. Wymiana produktów społecznych odbywa się na trzy sposoby:

Po pierwsze, produkty pierwszej kategorii są wymieniane pomiędzy różnymi sektorami w ramach pierwszej kategorii. Na przykład, przemysł paliwowy dostarcza węgiel i ropę naftową do sektora budowy maszyn, który z kolei dostarcza maszyny i urządzenia do przemysłu paliwowego, i tak dalej.

Po drugie, produkty drugiej kategorii są wymieniane pomiędzy różnymi sektorami w ramach drugiej kategorii. Na przykład, ziarno uprawiane przez chłopów jest dostarczane tkaczom, a tkaniny tkane przez tkaczy są dostarczane chłopom, i tak dalej.

① Aby nie komplikować analizowanego zagadnienia, zakłada się tutaj, że cały kapitał stały jest zużywany w jednym roku, a jego wartość jest w całości przenoszona na produkt tego roku.

Wreszcie, produkty z pierwszej i drugiej kategorii są wymieniane między tymi dwoma sektorami. Na przykład, różne maszyny rolnicze produkowane przez sektor budowy maszyn są dostarczane do sektora rolniczego w celu wyrównania strat lub zwiększenia reprodukcji, podczas gdy produkty wytwarzane przez sektor rolniczy, takie jak zboże, świnie i warzywa, są dostarczane pracownikom sektora budowy maszyn do konsumpcji itd.

Poprzez powyższe trzy wymiany, relacja pomiędzy dwoma głównymi kategoriami produkcji społecznej może jawić się jako dwa różne scenariusze:

W pierwszym przypadku środki produkcji są produkowane nie więcej i nie mniej, tylko tyle, by zrekompensować już zużyte środki produkcji.

Na przykład:

Ⅰ (4000c + 1000v + 1000m) = 6000

Ⅱ (2000c + 500v + 500m) = 3000

W tym przypadku relacja między dwoma głównymi kategoriami wyrażona jest wzorem:

Ⅰ (c + v + m) = Ⅰc + Ⅱc

Równanie to pokazuje, że lewy koniec równania reprezentuje, ile środków produkcji może dostarczyć pierwsza kategoria, a prawy koniec równania reprezentuje, ile środków produkcji zużywają łącznie dwie główne kategorie. Fakt, że te dwie liczby są równe wskazuje, że proces produkcji może być kontynuowany w pierwotnej skali, lub innymi słowy, mamy warunek prostej reprodukcji. Jeśli następnie usuniemy jedno "I" z każdego końca powyższego równania, stanie się ono znacznie bardziej ograniczoną formułą, jak ta:

Ⅰ(v + m) = Ⅱc

Lewy koniec równania wskazuje, że pierwsza kategoria posiada nadwyżkę środków produkcji, którą może sprzedać drugiej kategorii do wykorzystania oprócz zaspokojenia własnych potrzeb; prawy koniec równania wskazuje, że druga kategoria posiada nadwyżkę dóbr konsumpcyjnych, którą może sprzedać pierwszej kategorii do wykorzystania oprócz zaspokojenia własnych potrzeb. Równanie to, I(v+m)=IIc, odzwierciedla relację wymiany między pierwszą i drugą kategorią w warunkach reprodukcji prostej i jest innym sposobem wyrażenia warunków reprodukcji prostej.

W drugim przypadku całkowita produkcja środków produkcji wytwarzanych przez społeczeństwo jest nadwyżką w stosunku do tego, co jest potrzebne do utrzymania prostej reprodukcji w przedsiębiorstwach pierwszej i drugiej kategorii. Na przykład:

Ⅰ(4000c + 1000v + 1000m) = 6000

Ⅱ(1500c + 750v + 750m) = 3000

W tym przypadku relacja między dwoma głównymi kategoriami wyrażona jest wzorem:

Ⅰ(c + v + m) > Ⅰc + Ⅱc, lub:

Ⅰ(v + m) > Ⅱc

Wzór ten pokazuje, że nadwyżka środków produkcji jest już dostępna i może być wykorzystana do dodatkowej konsumpcji produkcyjnej. Istnieją zatem warunki wstępne dla reprodukcji rozszerzonej.

Dwukrotny podział produktów społecznych Marksa na formy wskaźników naturalnych i wartościowe oraz jego wzory na reprodukcję są równie ważne dla analizy reprodukcji socjalistycznej. Bukharin, po rewolucji październikowej, wysunął tezę, że wraz z wyeliminowaniem towarów, zadanie ekonomii politycznej zostało zakończone. Lenin obalił to: **"Nieprawda. Czy nawet w czysto komunistycznym społeczeństwie nie istnieje relacja między Iv+m a IIc?"** ① Lenin stwierdził, że nawet w zaawansowanym stadium komunizmu kiedy nie ma produkcji towarowej, nadal konieczny jest podział produkcji społecznej na dwa główne działy oraz podział społecznie niezbędnej pracy wydatkowanej na produkcję (choć wtedy nie jest ona już wyrażana jako wartość) na trzy składniki: c, v i m, aby prawidłowo zaplanować i ułożyć stosunki proporcjonalne między tymi dwoma kategoriami. Marksistowski wzór reprodukcji jest więc nadal aktualny, nawet w zaawansowanym stadium komunizmu. Ponieważ system towarowy jest nadal praktykowany w społeczeństwach socjalistycznych, nie ulega wątpliwości, że formuła ta jest nadal aktualna.

Jednakże reprodukcja socjalistyczna i reprodukcja kapitalistyczna mają różne natury i cechy. W społeczeństwie socjalistycznym c we wzorze Marksa na reprodukcję, oznaczające dawniej kapitał stały, służy obecnie do oznaczenia funduszu wyrównawczego środków produkcji, v, oznaczające dawniej kapitał zmienny, służy obecnie do oznaczenia funduszu spożycia indywidualnego, pozostającego do dyspozycji robotników i chłopów z nowo wytworzonej wartości; m, oznaczające dawniej wartość dodatnią, która trafia do kapitalistów bez kompensaty pracownikom,

służy obecnie do oznaczenia części dochodu społecznego netto, pozostającego do dyspozycji społeczeństwa i kolektywu z nowo wytworzonej wartości.

Reprodukcja socjalistyczna i reprodukcja kapitalistyczna rządzą się innymi prawami rozwoju. Reprodukcja kapitalistyczna podlega antagonistycznej sprzeczności między kapitalistycznym zawłaszczeniem prywatnym a społecznym charakterem produkcji, a rozszerzenie reprodukcji jest przerywane przez okresowe kryzysy gospodarcze. Gdy wybucha kryzys, mimo że środki produkcji są spiętrzone i warunki I(v+m) > IIc są w pełni spełnione, kapitaliści nie chcą ich użyć do rozszerzenia reprodukcji, bo nie ma z tego zysku, a nawet reprodukcji prostej nie da się utrzymać, co przejawia się w spadku produkcji. Reprodukcja socjalistyczna opiera się na socjalistycznej własności publicznej. Socjalistyczna reprodukcja charakteryzuje się nieprzerwanym i wysokim tempem rozszerzania i reprodukcji.

Reprodukcja socjalistyczna rządzi się podstawowymi prawami ekonomicznymi socjalizmu oraz prawem planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej. W ustroju socjalistycznym możliwe staje się świadome stosowanie Marksistowskiego wzoru reprodukcji i planowego organizowania rozwoju gospodarki narodowej jako całości.

Zgodnie z Marksistowską zasadą reprodukcji, reprodukcja prosta jest punktem wyjścia i składnikiem reprodukcji rozszerzonej. Dlatego musimy zorganizować rozszerzenie reprodukcji w oparciu o priorytet zaspokojenia potrzeb reprodukcji prostej. Wydział planowania kraju socjalistycznego musi najpierw przeprowadzić badanie zgodnie ze wzorem reprodukcji prostej I(c+v+m)>Ic+IIc, obliczyć, ile środków produkcji może być wyprodukowanych w pierwszej kategorii i ile środków produkcji musi być zużytych przez dwie kategorie, aby utrzymać reprodukcję prostą, oraz przeprowadzić analizę porównawczą, aby produkcja i zużycie środków produkcji mogły być w przybliżeniu zbilansowane; po takim zbilansowaniu pojawia się nadwyżka środków produkcji, która świadczy o tym, że warunki rozszerzenia reprodukcji I(c+v+m)>Ic+IIc zostały spełnione, i mogą być wykorzystane do zorganizowania rozszerzenia reprodukcji. Ilość nadwyżki środków produkcji wyznacza względną granicę skali rozszerzenia i reprodukcji, jaką można zorganizować. Jeżeli limit ten nie zostanie w pełni wykorzystany w planowaniu i organizowaniu rozszerzenia produkcji, to możliwe do osiągnięcia tempo rozwoju gospodarczego kraju nie zostanie osiągnięte.

---

① Lenin: Komentarz do książki Bukharina "Gospodarka okresu przejściowego", Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1958, s. 3. Lenin odnosi się tu do Iv+m, czyli do I(v+m) we wzorze Marksa na reprodukcję.

Jeśli, z drugiej strony, granica ta zostanie przekroczona i rozszerzenie produkcji zostanie podjęte bez uwzględnienia konieczności zaspokojenia przede wszystkim potrzeb reprodukcji prostej, to środki produkcji, które w przeciwnym razie zostałyby użyte do reprodukcji prostej, zostaną zawłaszczone ze szkodą dla reprodukcji prostej. Na przykład, części zamienne są zazwyczaj wykorzystywane do prostej reprodukcji. Kiedy maszyna zużywa jakąś część, potrzebne są nowe części, aby to zrekompensować, aby kontynuować prostą reprodukcję. Jeśli jednak rządzi wartość produkcji i zysk, i wartość produkcyjna części zamiennych jest uważana za niską i pracochłonną i z tego powodu części zamienne nie są produkowane w celu utrzymania prostej reprodukcji, to części zamienne nie zostaną uzupełnione po uszkodzeniu maszyny i maszyna nie będzie mogła się uruchomić i będzie musiała zostać 'uśpiona', co spowoduje marnotrawstwo zasobów społecznych. Innym przykładem jest to, że jeśli przekroczymy wspomnianą wcześniej granicę, aby zorganizować rozszerzenie reprodukcji i wydłużyć front budowy kapitału, spowoduje to niedobór materiałów produkcyjnych, tak że projekty, które mogłyby zostać uruchomione w krótkim czasie, nie będą mogły zostać uruchomione na czas z powodu braku materiałów produkcyjnych. Jest to szkodliwe dla planowanego rozszerzenia reprodukcji w oparciu o reprodukcję prostą.

Doktryna Marksa o dwóch głównych kategoriach produkcji społecznej jest wysoce teoretycznym przeglądem, który ma wielkie znaczenie jako przewodnik dla praktyki. Aby zorganizować rozszerzenie produkcji, nie wystarczy mieć tylko zasoby pieniężne, ale także odpowiednie gwarancje materialne. Rozszerzenie reprodukcji wymaga dodatkowych środków produkcji, a skąd je wziąć? Skąd weźmiemy dodatkowe środki produkcji? Skąd weźmiemy dodatkowe środki konsumpcji, które w niektórych przypadkach będą potrzebne do zwiększenia liczby pracowników? Wszystkie te kwestie muszą zostać zbadane i rozwiązane w trakcie przygotowywania i wdrażania planu.

Schemat szybszego wzrostu produkcji środków produkcji

W procesie rozszerzającej się reprodukcji pierwsza kategoria rośnie zwykle szybciej niż druga, i istnieje obiektywny wzorzec szybszego wzrostu produkcji środków produkcji (lub to, co nazywa się priorytetowym wzrostem produkcji środków produkcji).

Prawo szybszego wzrostu produkcji środków produkcji występuje zarówno w społeczeństwach kapitalistycznych, jak i socjalistycznych.

> W ciągu trzydziestu dwóch lat, od 1868 do 1900 roku, produkcja środków produkcji w Stanach Zjednoczonych wzrosła dwa i ćwierć razy, podczas gdy

produkcja środków konsumpcji wzrosła tylko jeden i jedną dziewiątą raza. W ciągu dwudziestu dziewięciu lat od 1900 do 1929 roku produkcja środków produkcji w Stanach Zjednoczonych wzrosła o 300%, podczas gdy produkcja środków konsumpcji wzrosła tylko o 60%. W ciągu stu trzydziestu dwóch lat między 1781 a 1913 rokiem produkcja w brytyjskim przemyśle środków produkcji rosła średnio o 3,4% rocznie, podczas gdy przemysł środków konsumpcji rósł średnio tylko o 2,4% rocznie.

W różnych okresach budownictwa socjalistycznego w Związku Radzieckim pod rządami Stalina również widoczna była tendencja do szybszego wzrostu produkcji środków produkcji: w latach 1929-1932 środki produkcji przemysłowej i środki konsumpcji rosły w średnim tempie rocznym odpowiednio: 28,6% i 11,7% w latach 1929-1932; 19% i 14,8% w latach 1933-1937; 15,3% i 10% w latach 1938-1940; oraz 7,4% i 2,1% w latach 1941-1950.

Szybszy wzrost produkcji środków produkcji był jeszcze bardziej znamienny w trakcie naszego socjalistycznego budownictwa. W ciągu dziesięciu lat, od 1949 do 1959 roku, całkowita produkcja przemysłowa Chin wzrosła 10,8 razy, podczas gdy produkcja środków produkcji wzrosła 26,1 razy.

Dlaczego produkcja środków produkcji ma koniecznie rosnąć szybciej niż produkcja środków konsumpcji? Wynika to z nieuniknionego rezultatu postępu technologicznego i wzrostu wydajności pracy, który napędza coraz więcej środków produkcji przy tej samej ilości żywej pracy. Marks mówił: **"Wzrost wydajności pracy polega właśnie na tym, że zmniejsza się udział pracy żywej, a zwiększa udział pracy przeszłej, ale w rezultacie zmniejsza się całkowita ilość pracy zawartej w towarze; w ten sposób praca żywa, która się zmniejsza, jest większa niż praca przeszła, która się zwiększa."** ① Ten fragment Marksa w istocie ilustruje nieuchronność szybszego wzrostu produkcji środków produkcji, ponieważ wraz z postępem technicznym i wzrostem wydajności pracy, podczas gdy ilość pracy żywej i całkowita ilość pracy zużywanej do wytworzenia każdej jednostki produktu maleje, to "przeszła praca", która się zużywa, czyli środki produkcji, rośnie. Zatem produkcja środków produkcji będzie rosła szybciej niż produkty, które są wytwarzane za pomocą tych środków produkcji. ② Jeśli produkty, które mają być wytworzone, są dobrami konsumpcyjnymi, to produkcja środków produkcji rośnie szybciej niż produkcja dóbr konsumpcyjnych. Jeżeli produkt, który ma być wytworzony, jest środkiem produkcji, to środki produkcji użyte do jego wytworzenia muszą z kolei rosnąć szybciej niż te środki produkcji które są używane do wytwarzania dóbr

konsumpcyjnych. Istnieje pogląd, że wzór I(v+m)>IIc już wskazuje, że wymagany jest szybszy wzrost produkcji środków produkcji. To jest nieporozumienie: po pierwsze, myli dwie różne rzeczy. I(v+m)>IIc i szybszy wzrost produkcji środków produkcji nie mówią o tym samym, choć oba dotyczą relacji między dwiema głównymi kategoriami. Pierwsza stwierdza, że aby rozszerzać reprodukcję, musi istnieć nadwyżka środków produkcji po skompensowaniu środków produkcji zużytych przez reprodukcję prostą; druga stwierdza, że produkcja środków produkcji powinna rosnąć szybciej niż produkcja środków konsumpcji. Po drugie, te dwie różne rzeczy niekoniecznie są ze sobą powiązane. Aby I(v+m) zmieniło się z równego IIc na większe od IIc, konieczny jest szybszy rozwój produkcji środków produkcji, co jest niezwykle oczywiste, jednakże po ustaleniu się relacji I(v+m)>IIc nie jest już konieczne, aby środki produkcji rosły szybciej niż środki konsumpcji aby nadal spełniać warunki takiego rozszerzenia reprodukcji; możliwe jest również, aby rosły one w tym samym tempie, tak jak nie jest konieczne, aby osoba biegnąca przed drugą biegła szybciej, aby nadal utrzymywać dystans między przodem a tyłem. Lenin, mówiąc o I(v+m)>IIc, daje do zrozumienia, że z wzoru reprodukcji rozszerzonej i przykładów podanych przez Marksa w rozdziale 21 tomu II Kapitału **"nie można po prostu wnioskować, że pierwsza kategoria dominuje nad drugą, ponieważ obie kategorie rozwijają się tu równolegle".** ③

---

① Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 290.

② Następująca tabela pokazuje: zużycie pracy na jednostkę produktu maleje ze 100 w pierwszym roku do 80 w piątym roku, podczas gdy zużywane w niej środki produkcji rosną z 50 do 70, co jest typowe dla wzrostu wydajności pracy. Objętość fizyczna (4) jest również zakładana, a tempo jej wzrostu nie ma wpływu na to, o czym tu jest mowa. Na podstawie powyższych danych, produkcja wzrosła o czynnik 1.4 (zakładając dla uproszczenia, że jedna jednostka pracy kondensuje się w jedną jednostkę wartości), podczas gdy zużyte środki produkcji muszą wzrosnąć o czynnik 3.2:

Rok	Zużycie siły roboczej na jednostkę produktu			Pojemność		Wartość zużytych materiałów do produkcji (6) = (2) x (4)
	Praca żywa (1)	Środki produkcji (zmaterializowana siła robocza) (2)	Ogółem (3)	Objętość fizyczna (4)	Wartość wyjściowa (5) = (3) x (4)	
1	50	50	100	100	10,000	5000
2	40	55	95	150	14,250	8220
3	30	60	90	200	18,000	12,000
4	20	65	85	250	21,250	16,250
5	10	70	80	300	24,000	21,000
Wzrost ogółem	-	-	-	-	1.4 raza	3.2 raza

③ "O tzw. problemie rynkowym". Dzieła wszystkie Lenina, t. 1, s. 69.

Po trzecie, podstawa tych dwóch rzeczy jest również inna. I(v+m)>IIc jest warunkiem każdego rodzaju reprodukcji rozszerzonej ①; natomiast szybszy wzrost produkcji środków produkcji jest uwarunkowany jedynie postępem technicznym. Markistowska analiza reprodukcji rozszerzonej w rozdziale 21 II tomu Kapitału pomija warunek postępu technicznego; tak więc, choć musi tam również występować warunek I(v+m)>IIc, nie pojawia się kwestia szybszego wzrostu produkcji środków produkcji nad produkcją środków konsumpcji. Teoretycznie błędne i praktycznie szkodliwe jest mylenie I(v+m)>IIc z szybszym wzrostem produkcji środków produkcji. Jeśli bowiem uznać, że I(v+m)>IIc zaspokaja postulat szybszego wzrostu produkcji środków produkcji i wykorzystać to jako podstawę planowania i organizowania produkcji, to w rezultacie okaże się, że choć można osiągnąć reprodukcję rozszerzoną, to nie jest możliwe zaspokojenie dodatkowego zapotrzebowania na środki produkcji spowodowanego postępem technicznym, co zahamowałoby postęp techniczny i wzrost wydajności pracy i nie zapewniłoby tak wysokiego tempa socjalistycznego rozszerzenia i reprodukcji, jak powinno.

Znaczenie prawa szybszego wzrostu produkcji środków produkcji zostało niezwykle dogłębnie określone przez Lenina: **"Całe znaczenie i skutek prawa najszybszego wzrostu środków produkcji polega na tym, że zastąpienie pracy maszynowej pracą ręczną (ogólnie rzecz biorąc, chodzi o postęp technologiczny w epoce przemysłu maszynowego) wymaga intensyfikacji produkcji środków produkcji, takich jak węgiel i żelazo, które rzeczywiście wytwarzają środki produkcji." "Im bardziej rozwija się technika, tym bardziej praca ręczna jest spychana na boczny tor i zastępowana przez wiele coraz bardziej wyrafinowanych maszyn, to znaczy tym bardziej maszyny i środki niezbędne do ich produkcji zajmują coraz większe miejsce w ogólnej produkcji kraju."** ② Oznacza to, że aby osiągnąć reprodukcję rozszerzoną w warunkach stałego postępu technicznego, konieczne jest zintensyfikowanie produkcji środków produkcji, a w szczególności produkcji takich środków produkcji jak węgiel i żelazo, które służą do wytwarzania środków produkcji. Dlatego właśnie zmagania o kopalnie ma szczególne znaczenie. Tylko dzięki zmaganiach w kopalniach piece mogą być zasilane aby produkować więcej żelaza i stali, a urządzenia walcownicze mogą być w pełni wykorzystane do walcowania wszystkich rodzajów stali. Następnie wszystkie rodzaje obrabiarek będą miały za cel przetwarzanie, w celu wytwarzania coraz lepszych maszyn i urządzeń, w celu zastąpienia pracy ręcznej i modernizacji przestarzałych maszyn i urządzeń, w celu znacznego zwiększenia wydajności pracy aby znacznie przyspieszyć tempo budownictwa socjalistycznego.

Prawo szybszego wzrostu produkcji środków produkcji występuje w społeczeństwach socjalistycznych i ma swoje cechy charakterystyczne. W społeczeństwie kapitalistycznym kapitaliści są zobowiązani do przyjmowania nowych technologii tylko po to, aby wyzyskiwać pracowników, wyprzedzać swoich rywali w ostrej konkurencji i dążyć do maksymalnych zysków. Tam prawo szybszego wzrostu produkcji środków produkcji działa jak obca siła. W przypadku kryzysów gospodarczych, gdy fabryki były zamykane lub zmuszane do ograniczania produkcji, produkcja środków produkcji była często redukowana "w pierwszej kolejności". W systemie socjalistycznym prawo szybszego wzrostu produkcji środków produkcji ma szerszy zakres niż w systemie kapitalistycznym. W krajach socjalistycznych nie ma kryzysów gospodarczych. Ludzie pracy w krajach socjalistycznych są panami społeczeństwa i przedsiębiorstw i przywiązują wielką wagę do postępu technologicznego i wzrostu wydajności pracy, aby raz na zawsze pokonać kapitalizm i przyspieszyć budowę socjalizmu. Istnieją wprawdzie takie siły społeczne, jak burżuazja i stare siły zwyczajowe, które hamują postęp techniczny, ale dzięki temu że proletariat i w ogóle lud pracujący walczy z nimi i zwycięża, państwo socjalistyczne może świadomie rozpoznać i zastosować prawo szybszego wzrostu środków produkcji i systematycznie tak ułożyć stosunek proporcjonalny między dwiema głównymi kategoriami produkcji społecznej, aby zapewnić szybszy wzrost produkcji środków produkcji.

Wzrost produkcji środków produkcji nie może być oddzielony od wzrostu produkcji środków konsumpcji.

Narodowe planowanie gospodarcze kraju socjalistycznego musi uwzględniać obiektywne wymogi prawa szybszego wzrostu produkcji środków produkcji, ale nie oznacza to, że pierwsza kategoria, produkująca środki produkcji, może rozwijać się w oderwaniu od drugiej, produkującej środki konsumpcji.

Patrząc najpierw na przeznaczenie środków produkcji, nie można oddzielić szybszego wzrostu pierwszej kategorii od odpowiadającego mu rozwoju drugiej kategorii.

---

① Istnieją dwa rodzaje rozszerzania i reprodukcji: jeden nazywany jest "rozszerzaniem i reprodukcją zewnętrzną", czyli rozszerzaniem i reprodukcją, którą osiąga się poprzez zwiększenie liczby pracowników i urządzeń produkcyjnych przy tym samym poziomie technologii. Drugi typ nazywany jest "reprodukcją ukrytą", czyli reprodukcją poprzez zwiększenie wydajności pracy dzięki postępowi technologicznemu. Zob. Marks, Kapitał, t. 2. Marks i Engels, t. 24, s. 192 i 356.

② "O tzw. problemie rynkowym". Dzieła wszystkie Lenina, t. 1, s. 88.

W procesie reprodukcji społecznej znaczna część środków produkcji nie jest wprawdzie wykorzystywana bezpośrednio do produkcji dóbr konsumpcyjnych, ale jest wykorzystywana w ramach pierwszej kategorii, na przykład: spółki węglowe dostarczają węgiel spółkom stalowym, które dostarczają stal przemysłowi maszynowemu, a ten z kolei dostarcza maszyny spółkom węglowym i stalowym itd. W granicach wymiany produktów w ramach pierwszej kategorii rozwój pierwszej kategorii jest rzeczywiście względnie niezależny; to znaczy, że nawet bez wzrostu konsumpcji indywidualnej pierwsza kategoria może być w pewnych granicach reprodukowana bez odpowiedniego rozwoju drugiej kategorii, która wytwarza środki konsumpcji. Ale przecież środki produkcji nie są produkowane dla nich samych. Środki produkcji są w ostatecznym rozrachunku wykorzystywane do produkcji środków konsumpcji. Bez odpowiedniego rozwoju drugiej kategorii, produkty pierwszej kategorii nie będą ostatecznie zbywalne i nie będą mogły się dalej rozwijać.

Również w odniesieniu do zapotrzebowania na środki konsumpcji jest oczywiste, że szybszy wzrost pierwszej kategorii nie może być oddzielony od odpowiadającego mu rozwoju drugiej kategorii. Rozwój pierwszej kategorii wymaga bowiem nie tylko wzrostu środków produkcji, ale także wzrostu liczby robotników i wzrostu środków konsumpcji. Jednym z aspektów wymagań podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu jest stopniowa poprawa materialnego i kulturalnego życia mas na podstawie ciągłego rozwoju produkcji, która wymaga dodatkowych środków konsumpcji, nawet jeśli pierwsza kategoria nie zwiększa liczby robotników. Stopniowa poprawa warunków życia mas robotników i chłopów zajmujących się produkcją drugiej kategorii pociąga za sobą nowe wymagania wobec środków konsumpcji. Wszystko to zależy od rozwoju drugiej kategorii.

Pomiędzy tymi dwoma głównymi kategoriami produkcji społecznej istnieje wzajemnie antagonistyczna, współzależna i wzajemnie wzmacniająca się relacja. Prawidłowe zarządzanie tymi relacjami odgrywa istotną rolę w wysokim i zdrowym rozwoju produkcji społecznej. Jednak tylko w społeczeństwie socjalistycznym możliwe jest połączenie dwóch aspektów: szybszego wzrostu produkcji środków produkcji z odpowiednim rozwojem produkcji środków konsumpcji, co prowadzi do zdrowego rozwoju reprodukcji rozszerzonej.

> W krajach imperialistycznych, w wyniku wysokich zysków monopolistycznej burżuazji i jej dążenia do światowej hegemonii, nastąpił gwałtowny rozwój przemysłu zbrojeniowego, a ogromna ilość środków produkcji dostarczanych przez pierwszą kategorię nie jest wykorzystywana do produkcji dóbr

konsumpcyjnych, lecz do produkcji broni. Sama produkcja broni, jak np. produkcja czołgów artyleryjskich, nie dostarcza środków produkcji i nie należy do pierwszej kategorii; jednocześnie nie dostarcza ona dóbr konsumpcyjnych lecz dostarcza dóbr wojskowych na potrzeby wojenne, a więc stanowi specjalny sektor drugiej kategorii. W wyniku bezwzględnego rozszerzenia przemysłu zbrojeniowego, relacje między dwoma kategoriami komplikują się, produkcja społeczna ulega wypaczeniu, a tempo rozwoju produkcji nieuchronnie spada. Na przykład radzieccy socjal-imperialiści w latach 1956-1975 tak bardzo rozbudowali swoje uzbrojenie, że odsetek dochodu narodowego wydawanego na wojsko wzrósł z 13 procent w 1960 roku do 17 procent w 1970 roku i do 20 procent w 1975 roku, przewyższając wydatki faszystowskich Niemiec i Japonii przed II wojną światową oraz Stanów Zjednoczonych podczas inwazji na Wietnam po II wojnie światowej (kiedy to ich wydatki wojskowe również nie przekraczały 12 procent dochodu narodowego). W wyniku radzieckiego socjal-imperialistycznego dążenia do ekspansji i przygotowania do wojny, inwestycje w rolnictwie zostały ograniczone, a większość inwestycji przemysłowych przeznaczono na sektory związane z produkcją zbrojeniową, przy czym mniej niż 15% inwestycji przemysłowych przeznaczono na produkcję dóbr konsumpcyjnych, co spowodowało poważne szkody dla rozszerzenia reprodukcji i spadek tempa wzrostu produkcji przemysłowej i rolnej. Stopy wzrostu dochodu narodowego, produkcji przemysłowej i produkcji rolnej określone w Dziewiątym Planie Pięcioletnim (1971-1975) były odpowiednio o 36%, 28% i 69% niższe niż w Szóstym Planie Pięcioletnim (1956-1960). W siedmiu z jedenastu lat między 1965 a 1975 r. produkcja rolna uległa zmniejszeniu. Bałagan w produkcji przemysłowej i rolnej w Rosji Radzieckiej był przede wszystkim złym skutkiem kapitalistycznej odbudowy a bezwzględne rozszerzanie przemysłu zbrojeniowego przyspieszyło ten proces degradacji.

Podział produkcji społecznej na dwie główne kategorie, produkcję środków produkcji i produkcję środków konsumpcji, jest teoretycznym uogólnieniem, podczas gdy w rzeczywistości produkcja jest podzielona i zorganizowana według podziału na rolnictwo, przemysł lekki i przemysł ciężki. Jaki jest związek między rolnictwem, przemysłem lekkim i ciężkim a dwoma głównymi kategoriami produkcji społecznej? Rolnictwo, przemysł lekki i ciężki są podzielone według różnych cech każdego sektora produkcji materialnej pod względem przedmiotów pracy i metod produkcji, podczas gdy dwie główne kategorie produkcji społecznej są podzielone według końcowego przeznaczenia produktów, które są zarówno różne, jak i ściśle powiązane,

ponieważ, chociaż rolnictwo i przemysł lekki dostarczają również niektórych środków produkcji, takich jak uprawy pieniężne, papier przemysłowy i tkaniny przemysłowe, to jednak dostarczają one głównie środków konsumpcji. Przemysł ciężki dostarcza również część środków konsumpcji, takich jak węgiel i energia elektryczna do użytku cywilnego, ale głównie dostarcza środków produkcji. Dlatego też dobre ułożenie relacji proporcjonalnej między rolnictwem, lekkim i ciężkim przemysłem może zadbać o niezwykle złożoną relację proporcjonalną między różnymi sektorami produkcji, ale także zasadniczo odzwierciedlić wymagania relacji proporcjonalnej między dwiema głównymi kategoriami produkcji społecznej.

Nie jest to sprzeczne z uporządkowaniem gospodarki narodowej według kolejności: rolnictwo-przemysł lekki-przemysł ciężki. To ostatnie nie oznacza bowiem, że rolnictwo i przemysł lekki powinny zajmować największy udział w dystrybucji środków i materiałów, lecz tylko to, że powinny być one tak rozmieszczone, aby w pierwszej kolejności zaspokajane były potrzeby rolnictwa i przemysłu lekkiego, a następnie przemysł ciężki powinien być rozmieszczony zgodnie z możliwym rozwojem rolnictwa i przemysłu lekkiego. Ponieważ jednak przemysł ciężki jest przede wszystkim sektorem wytwarzającym środki produkcji, to z pewnością będzie się rozwijał szybciej, dlatego w wyniku takiego układu udział przemysłu ciężkiego w dystrybucji środków i materiałów będzie nadal przewyższał udział rolnictwa i przemysłu lekkiego. Kierując się zasadą, że nie można oddzielić wzrostu produkcji środków produkcji od wzrostu produkcji środków konsumpcji, należy ułożyć narodowy plan gospodarczy w kolejności: rolnictwo-przemysł lekki-przemysł ciężki. Czy angażować się w rolnictwo-lekki i ciężki przemysł, czy też ciężki-lekki przemysł i rolnictwo, jest główną zasadą, która odnosi się do właściwego postępowania z relacjami między dwoma głównymi kategoriami produkcji społecznej. Jeśli zaangażujemy się w przemysł ciężki-przemysł lekki-rolnictwo, planowanie przemysłu ciężkiego straci swoje podstawy, a rozwój pierwszej części produkcji społecznej łatwo oderwie się od drugiej, a zatem będzie nieuchronnie utrudniony lub nawet zniszczony. Jeżeli najpierw zorganizuje się rolnictwo i przemysł lekki, a następnie przemysł ciężki, to rozwój pierwszej kategorii produkcji społecznej będzie miał solidne podstawy a cała produkcja społeczna będzie miała korzystne warunki do szybkiego rozwoju.

"Nasza gospodarka jest budowana z przemysłem ciężkim w czołówce i to trzeba potwierdzić. Ale jednocześnie należy zwrócić należytą uwagę na rozwój rolnictwa i przemysłu lekkiego." ① To nauczanie Przewodniczącego Mao prawidłowo odzwierciedla obiektywny wymóg połączenia dwóch aspektów: szybszego wzrostu produkcji środków produkcji i odpowiadającego mu rozwoju

produkcji środków konsumpcji, określa najbardziej podstawowe elementy wszechstronnej równowagi w planowaniu gospodarki narodowej i czyni ogólną marksistowską teorię reprodukcji realistyczną wytyczną dla budowy socjalizmu w Chinach. Jest to konkretne zastosowanie i znaczące rozwinięcie marksistowskiej teorii reprodukcji.

① "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludu". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 496.

Dopisy Tłumacza:

* Wskaźniki Naturalne -

Czyli „formy fizyczne” [w Chińskim oryginale chodzi tu o rekompensacji w formie materialnej ale NIE Kapitałowej (czyli nie pieniężnej) ponieważ pracownicy mogą jeść jedzenie ale nie pieniądze. Coś jak rekompensacja w naturze. Postanowiliśmy więc zastosować pojęcia wskaźników naturalnych wywodzących się z pojęć ekonomicznych ZSRR przed 1960 rokiem aby oddać to znaczenie chociaż nie jest idealne ponieważ skład słowa ‘实物’ odnosi się do samych materialnych rzeczy, ‘naturalnych produktów’ a nie do ich wskaźników (czyli jednostek miary tych materiałów). (Wskaźniki naturalne po chińsku to: ‘实物指标’ a używane jest jednak tylko 实物 w materiale). Gdybyśmy tylko napisali ‘naturalne produkty’ to pojęcie to było by mylne bo to nie odnosi się do natury jako takiej a do jednostek materialnych. Ważne jest podkreślenie tu właśnie kontrastu 实物 który stoi naprzeciw pojęcia kapitału 资金! Inaczej można to pojąć tak, pracownik w krajach kapitalistycznych dostaje kapitał w zamian za pracę który potem jest używany przez niego by kupić potrzebne rzeczy by przeżyć, autorzy tu podkreślają że aby mogła być podtrzymana reprodukcja chodzi o same materialne jednostki, same te potrzeby które są produkowane, NIE Kapitał, człowiek złota nie zje, się nim nie ubierze, nic nim nie zbuduje, nie użyje do niczego, wszystkie te potrzeby są zaspokajane jedzeniem, ubraniami, środkami do pracy itp. i właśnie dlatego w gospodarce socjalistycznej by podtrzymać reprodukcję potrzebne są te same ‘naturalne’ przedmioty (formy fizyczne) łącznie z zamianą środków produkcji które się zużywają i dokup materiałów do dalszego przetworzenia. Jest to idea socjalistycznej pracy która przeistacza się w idee pracy komunistycznej, bez kapitałowej.] Dla dalszego objaśnienia tej kwestii, poniżej zamieszczamy artykuł po Rosyjsku dotyczący samych wskaźników naturalnych:

„WSKAŹNIKI NATURALNE to wskaźniki w ekonomii, które opisują przedmioty w kategoriach liczenia, wagi, objętości i innych miar.

Wybór jednostek miary zależy od właściwości obiektów. Wskaźniki naturalne są zwykle stosowane do ujmowania jednorodnych zjawisk gospodarczych i społecznych w ich naturalnej postaci. Plony zbóż, produkty zwierzęce i drobiowe, produkcja ropy naftowej i gazu, produkcja samochodów, spożycie niektórych produktów na głowę mieszkańca, stopa bezrobocia, wskaźniki społeczne i inne wyrażane są w jednostkach naturalnych, **gdyż ich forma pieniężna lub inna nie może być określona lub nie jest istotna dla charakterystyki dynamiki i proporcji w gospodarce.**

W warunkach gospodarki niskotowarowej nie tylko ilościowa, ale i jakościowa charakterystyka stosunków społeczno-gospodarczych może być wyrażona za pomocą wskaźników niskotowarowych. Tak więc do lat 60. XIX wieku danina w gminach chłopskich była obliczana według "siły" określonych gospodarstw, a urzędnicy moskiewscy mogli liczyć, ile "soków" (umowna jednostka podatkowa służąca do opodatkowania

gospodarstw ziemiańskich) zawierało się w połowach "rybackich", w "bortjasach" (miód łowiecki z dzikich pszczół), w młynach itp.”

Tłumaczone z: https://w.histrf.ru/articles/article/show/naturalnyie_pokazatieli

Sekcja II. Akumulacja jako źródło reprodukcji rozszerzonej

Związek między funduszem akumulacji a funduszem konsumpcji jako sprzeczności

W poprzednim rozdziale przeanalizowano dystrybucję i redystrybucję dochodu narodowego, który ostatecznie zostanie sprowadzony do dwóch różnych funduszy: funduszu akumulacji i funduszu konsumpcji. Ta dystrybucja dochodu narodowego, który jest bezpośrednio związany z rozszerzeniem socjalistycznej reprodukcji i poprawą warunków życia ludzi, jest kwestią, na której się tutaj skupimy.

W społeczeństwie socjalistycznym istnieje związek między funduszem akumulacji a funduszem konsumpcji, który jest zarówno sprzeczny jak i jednolity. Pierwszy z funduszy służy głównie do rozszerzania reprodukcji, a drugi do poprawy życia ludzi, przy czym oba są konieczne i nieodzowne. Ale dochód narodowy jest wielkością określoną w czasie i jeśli więcej wydaje się na akumulację, to mniej można wydać na konsumpcję. Prawdą jest również odwrotna sytuacja. Istnieje między nimi sprzeczność. Ale w dłuższej perspektywie sytuacja jest inna, bo akumulacja jest źródłem rozszerzania i reprodukcji. Jeśli jest więcej akumulacji, czyli więcej pieniędzy na reprodukcję, to gospodarka narodowa może się szybciej rozwijać, co stwarza materialne warunki do poprawy życia ludzi i podniesienia poziomu konsumpcji w przyszłości. Istnieje więc jednolity układ pomiędzy akumulacją i konsumpcją.

W społeczeństwie kapitalistycznym akumulacja jest gromadzeniem kapitału, środkiem wykorzystywanym przez kapitalistów do dalszego wyzysku proletariatu. Sprzeczność między kapitalistyczną akumulacją a konsumpcją ogółu ludzi pracy ma charakter antagonistyczny. W społeczeństwie socjalistycznym akumulacja jest wykorzystywana przez socjalistyczne państwo i kolektyw do realizacji budownictwa socjalistycznego, do wzmocnienia ekonomicznych podstaw dyktatury proletariatu oraz do służenia interesom proletariatu i ogółu ludzi pracy. Sprzeczność między socjalistyczną akumulacją i konsumpcją jest sprzecznością między interesami państwa, kolektywu i jednostki, między interesami długofalowymi i bieżącymi, sprzecznością nie-antagonistyczną, opartą na jedności podstawowych interesów.

Sprzeczności socjalistycznej akumulacji i konsumpcji, choć nie-antagonistyczne, nie mogą być uważane za nieistotne. Proporcjonalność między akumulacją a konsumpcją jest jedną z najważniejszych relacji proporcjonalnych w całej gospodarce narodowej. Jeśli te relacje będą właściwie traktowane i zarządzane to pomogą napędzać gospodarkę krajową w wysokim i stałym tempie. Jeśli nie będą one właściwie traktowane to mogą mieć negatywne konsekwencje dla rozwoju całej gospodarki narodowej.

Związek między określeniem funduszu akumulacji a dwiema głównymi kategoriami produkcji społecznej

Jaki jest właściwy stosunek akumulacji do konsumpcji? Czy istnieje minimalny i maksymalny próg dla określenia funduszu akumulacyjnego? Jak to się ma do dwóch głównych kategorii produkcji społecznej? Jakie są związane z tym prawidłowości? Badanie tych kwestii ma ogromne znaczenie teoretyczne i praktyczne.

W proporcjonalnym stosunku między akumulacją a konsumpcją, wzrost akumulacji musi być połączony z odpowiednią poprawą warunków bytowych ludzi; a poprawa warunków bytowych ludzi może się opierać tylko na ciągłym rozszerzaniu produkcji społecznej i wzroście wydajności pracy. Oznacza to że należy brać pod uwagę zarówno potrzeby, jak i możliwości; poprawa bytu ludzi musi być brana pod uwagę przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego tempa rozwoju gospodarki narodowej; a budowa kraju i rozwój produkcji społecznej są warunkami wstępnymi poprawy bytu ludzi.

Aby dokładniej zbadać prawidłowość relacji między wskaźnikami akumulacji i konsumpcji, przeanalizujmy najpierw jakie są minimalne i maksymalne progi dla funduszy konsumpcyjnych i akumulacyjnych. W normalnych warunkach część dochodu narodowego przeznaczona na konsumpcję musi zapewniać, że poziom konsumpcji, obliczony na jednego mieszkańca, nie jest niższy niż w poprzednim okresie biorąc pod uwagę wzrost liczby ludności w okresie planowania. Jest to minimalny próg dla funduszu konsumpcyjnego. Po odjęciu od dochodu narodowego tego minimalnego progu funduszu konsumpcyjnego pozostaje ta część, która może być przeznaczona na akumulację co wyznacza maksymalny próg funduszu akumulacyjnego. Ponadto, fundusz akumulacyjny ma również swój własny próg minimalny. Ogólnie rzecz biorąc, ten minimalny próg jest równy kwocie akumulacji już osiągniętej w poprzednim okresie. Mniejsza od tego ilość nie tylko zmniejszy tempo rozwoju produkcji socjalistycznej lecz także uniemożliwi realizację i uruchomienie niektórych przedsięwzięć budowy kapitału rozpoczętych jeszcze w poprzednim okresie; odbije się to też w pewnym stopniu na rezerwach materiałowych wykorzystywanych jako zapasowe, i nie będzie sprzyjało realizacji polityki **"przygotowania do wojny, przygotowania do głodu i przygotowania dla ludu".** Poza wyjątkowymi okolicznościami, takimi jak wojna z napastnikiem, klęska żywiołowa lub poważne zakłócenia spowodowane błędnymi liniami, zazwyczaj nie występuje sytuacja, w której skumulowana kwota jest niższa od kwoty osiągniętej w poprzednim okresie. ① Po ustaleniu minimalnego progu funduszu akumulacji, ustalany jest maksymalny próg funduszu konsumpcyjnego.

Powyższe progi minimalne i maksymalne dają szereg możliwości określenia funduszu akumulacji. Ogólnie rzecz biorąc, nie możemy działać poza tym zakresem. Im szybsze jest tempo rozwoju produkcji i im większy wzrost dochodu narodowego, tym większy jest zakres wyznaczony przez górny i dolny próg i tym większe mamy pole manewru przy wyborze wysokości funduszu akumulacyjnego, a tym samym wysokości funduszu konsumpcyjnego, czy możemy subiektywnie decydować o wysokości funduszu akumulacyjnego i wysokości funduszu konsumpcyjnego w tych progach? Nie możemy. Dystrybucja jest określona przez produkcję; dystrybucja dochodu narodowego dzieli się na dwa główne składniki, fundusz akumulacji i fundusz konsumpcji i jest ostatecznie regulowana przez proporcjonalność dwóch głównych składników produkcji społecznej. Dzieje się tak dlatego, że główna część funduszu akumulacyjnego jest wykorzystywana na budowę kapitału i rozszerzenie reprodukcji społecznej, co oprócz dodatkowych środków produkcji wymaga również dodatkowych środków konsumpcji. Fundusz akumulacji bez odpowiednich gwarancji materialnych jest pusty i nie może być honorowany. Podobnie, fundusz konsumpcyjny jest wykorzystywany do zakupu dóbr konsumpcyjnych i musi być zagwarantowany przez odpowiednią podaż dóbr konsumpcyjnych. Marks, mówiąc o kształtowaniu się proporcjonalnego stosunku między akumulacją a konsumpcją w społeczeństwie kapitalistycznym, zwrócił kiedyś uwagę, że **"ruch ten jest nie tylko kompensacją wartości, ale kompensacją materialną, a więc jest regulowany zarówno przez stosunek składników wartościowych produktu społecznego do siebie, jak i przez ich wartość użytkową, ich materialną postać."** ② Ta zasada Marksa odnosi się w równym stopniu do społeczeństwa socjalistycznego.

Przewodniczący Mao nauczał: **"Raz w roku nasz kraj sporządza plan gospodarczy, ustala odpowiedni stosunek akumulacji i konsumpcji oraz dąży do równowagi między produkcją a potrzebami."** ③ Przez równowagę Przewodniczący Mao rozumie, że akumulacja i konsumpcja powinny być tak zorganizowane, aby istniała odpowiednia gwarancja materialna, to znaczy, że produkcja środków produkcji i konsumpcja powinny być utrzymywane w równowadze z potrzebami.

---

① Kwestia, jaki powinien być minimalny próg dla funduszu akumulacji, nie jest tak łatwa do określenia, jak minimalny próg dla funduszu konsumpcyjnego, i kwestia ta mogłaby być przedmiotem dalszych badań.

② Marks, Kapitał, t. 2, Dzieła zebrane Marksa i Engelsa, t. 24, s. 437-438.

③ "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludu". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 463-464.

Jak widać, stosunkowo łatwo jest określić wysokość funduszu akumulacji i wysokość funduszu konsumpcji w kategoriach wartości, ale żeby takie określenie było skuteczne w realnym życiu, musi być również zagwarantowane przez odpowiednie materiały i podlegać istniejącemu stosunkowi składu dwóch głównych kategorii produkcji społecznej.

Stosunek dwóch głównych kategorii produkcji społecznej odgrywa decydującą rolę w kształtowaniu proporcjonalnego stosunku między akumulacją i konsumpcją, ale nie oznacza to w żadnym wypadku, że możemy mechanicznie przypisać procent akumulacji i konsumpcji za pomocą gotowej formuły matematycznej która działa jak rura*. Istnieje bowiem miejsce na elastyczność w zakresie obiektywnych możliwości, jakie stwarzają warunki materialne, i istnieje część produktu, która może być wykorzystywana zarówno jako środek konsumpcji, jak i środek produkcji. Jednocześnie ilość, którą trzeba zgromadzić i zużyć jest zmienna, zależna od okresu i zadań politycznych i gospodarczych do wykonania. Zasadą prawidłowego postępowania w tych stosunkach jest połączenie obiektywnych możliwości z subiektywną inicjatywą, jak najlepsze połączenie interesów narodowych, kolektywnych i indywidualnych oraz interesów długofalowych i bieżących, a także doprowadzenie do tego, by akumulacja i konsumpcja rosły w sposób zintegrowany na podstawie wzrostu dochodu narodowego. Z jednej strony, wzrost akumulacji musi opierać się na niezawodnej podstawie stopniowej poprawy warunków życia ludzi; z drugiej strony, poprawa warunków życia ludzi nie powinna w żaden sposób utrudniać należytego wzrostu akumulacji, a w centrum uwagi powinny znajdować się długoterminowe interesy ludzi.

Akumulacja jest źródłem reprodukcji rozszerzonej. Dla ogólnego i długofalowego interesu budowy socjalizmu powinniśmy kłaść nacisk na: ciężką pracę, zwiększanie produkcji i oszczędzanie, budowanie kraju z pracowitością i oszczędnością, gromadzenie większej ilości w miarę potrzeb.

Fundusz akumulacji jako procent dochodu narodowego nazywany jest stopą akumulacji. Socjalistyczna stopa akumulacji nie tylko dorównuje, ale i jest całkowicie możliwa do utrzymania na wyższym poziomie niż stopa akumulacji w warunkach kapitalistycznych. Wynika to z faktu że społeczeństwa socjalistyczne są w stanie utrzymać wyższą stopę akumulacji w sposób regularny, w warunkach postępującej poprawy bytu ludzi, dzięki eliminacji kryzysów gospodarczych, stałemu wzrostowi wydajności pracy, racjonalnemu wykorzystaniu środków produkcji i pracy, negacji pasożytniczej konsumpcji itp. Jest to wyraz wyższości systemu socjalistycznego.

Zawsze toczyła się walka między linią marksistowską a oportunistyczną o podział środków na akumulację i konsumpcję. Przez ponad sto lat oportunista Lassalle i reakcyjny drobnomieszczański socjalista Dühring, którzy ukrywali się w niemieckim ruchu robotniczym, opowiadali się za nowym przyszłym społeczeństwem, w którym dochód narodowy zostałby podzielony i nie nastąpiłaby akumulacja, pozostawiając robotnikom tak zwany "bezkompromisowy dochód z pracy" lub "całkowity dochód z pracy", na próżno próbując sprowadzić rewolucję proletariacką na reformistyczną drogę za pomocą burżuazyjnego welfaryzmu. Marks i Engels bezlitośnie obnażyli i skrytykowali ten oportunistyczny fałsz. Engels trafił w sedno, gdy zauważył, że w "społeczeństwie powszechnym" Dühringa **"akumulacja jest całkowicie zapomniana". Co gorsza: ponieważ akumulacja jest koniecznością społeczną, a zachowanie pieniądza jest właściwą formą akumulacji, organizacja komuny ekonomicznej bezpośrednio wymaga od jej członków zaangażowania się w prywatną akumulację, a tym samym prowadzi do jej własnego upadku."** ① **"społeczeństwo powszechne" Dühringa nie miało "innego celu niż odtworzenie finansowych gigantów".** ② Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping, w tym samym duchu co Lassale i Dühring, otwarcie krzyczeli, że socjalizm oznacza "więcej udziałów" i "więcej płac", i używali takich obietnic jak "wzrost płac raz w roku" aby demagogizować ludzi i zaciekle atakować socjalistyczną akumulację jako "ukryty wyzysk". Sprzeciwiali się oni socjalistycznej akumulacji i serii wytycznych Przewodniczącego Mao dotyczących zapewnienia socjalistycznej akumulacji, takich jak praktykowanie oszczędności, przeciwstawianie się marnotrawstwu, ciężka praca i budowanie kraju z pracowitością i oszczędnością. Ich celem było z jednej strony oszukanie ludzi i zbudowanie społecznej bazy dla własnych działań odbudowy kapitalizmu, a z drugiej strony podważenie socjalistycznego budownictwa poprzez wydzielanie, zjadanie i zużywanie wszystkiego. Jest to w rzeczywistości zastąpienie publicznej akumulacji społeczeństwa akumulacją prywatną, co otwiera drogę do demontażu własności socjalistycznej i przywrócenia kapitalizmu.

Wewnętrzny skład Funduszu Akumulacyjnego

Akumulacja jest źródłem rozszerzenia reprodukcji, ale sposób wykorzystania funduszu akumulacyjnego może mieć bardzo różne skutki dla rozszerzenia reprodukcji. Zgodnie z przeznaczeniem, fundusz akumulacji można podzielić na trzy części: fundusz rozszerzenia i reprodukcji, fundusz budowy kapitału nieprodukcyjnego i fundusz rezerw społecznych.

① Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 340.

② Tamże, s. 344.

Jak zrozumieć prawidłowość proporcji w ramach funduszu akumulacyjnego i jak racjonalnie zorganizować wykorzystanie funduszu akumulacyjnego? To ważne pytanie, które dotyczy połączenia długofalowych i doraźnych interesów ludu oraz tego, czy socjalizm można zbudować szybciej i z mniejszym wysiłkiem.

Istnieje pewien proporcjonalny związek między funduszem rozszerzenia i reprodukcji a funduszem budowy kapitału nieprodukcyjnego. Nie jest wskazane, aby nieproduktywna budowa kapitału pochłaniała zbyt wiele zgromadzonego funduszu. Jeśli pochłonie zbyt wiele, wówczas zmniejszy się fundusz rozszerzenia i reprodukcji, co nie leży w długoterminowym interesie budownictwa narodowego. W szczególności budowa kapitału nieprodukcyjnego, takiego jak biurowce, audytoria, hale wystawowe i domy gościnne, nie powinna pochłaniać większej ilości środków na budownictwo krajowe. Jednak niektóre budowy kapitału nieprodukcyjnego są niezbędne ponieważ są ściśle związane z warunkami życia lub pracy ludzi. Na przykład, w nowych bazach przemysłowych lub w starszych miastach, gdzie liczba pracowników znacznie wzrosła, istnieje odpowiednia potrzeba budowy akademików dla pracowników, gospodarstw warzywnych, sklepów i innych obiektów kulturalnych i socjalnych. Relacja między budową produktywnego i nieproduktywnego kapitału jest jak relacja między kością a mięsem i musi być prawidłowo traktowana.

Fundusz rezerw społecznych stanowi niewielką część zgromadzonego funduszu, ale jego istnienie jest konieczne. Bo choć rozwój socjalistycznej gospodarki narodowej jest planowy, to jednak zawsze od czasu do czasu pojawią się zakłócenia równowagi. W procesie reprodukcji środki trwałe, takie jak maszyny i urządzenia, stopniowo się zużywają, a fundusz amortyzacyjny utworzony w celu ich zastąpienia jest stopniowo gromadzony; ale zastąpienie środków trwałych nie jest przeprowadzane aż do wielu lat później co może powodować brak równowagi między zasilaniem funduszu amortyzacyjnego dla środków trwałych w każdym roku a potrzebami roku bieżącego. Ponadto klęski żywiołowe, nieoczekiwane rozłączenia między sektorami oraz nagłe zmiany w stosunkach międzynarodowych mogą powodować nierównowagę w rozwoju gospodarki narodowej. Aby przezwyciężyć te trudne do uniknięcia zachwiania równowagi i przygotować się do wojny, do głodu i dla ludzi, potrzebne są rezerwy społeczne, takie jak rezerwy ważnych urządzeń i środków produkcji, takich jak surowce i paliwa, oraz rezerwy środków konsumpcji, takich jak żywność i inne główne dobra codziennego użytku, które można wykorzystać w nadzwyczajnych okolicznościach aby zapewnić sprawny przebieg reprodukcji społecznej. Aby zilustrować znaczenie rezerw materialnych, Marks określił je jako **"kontrolę społeczeństwa nad środkami materialnymi niezbędnymi do jego własnej reprodukcji".** ① W celu zorganizowania proporcjonalnej produkcji społeczeństwo

socjalistyczne musi systematycznie tworzyć rezerwy materiałowe aby uregulować sprzeczność między występującą czasem nadwyżką a czasem deficytem materiałów. Dlatego utrzymywanie pewnej ilości rezerw społecznych sprzyja planowemu i proporcjonalnemu rozwojowi gospodarki narodowej w wysokim tempie. Jednakże wzrost rezerw oznacza odpowiedni spadek ilości materiałów do bieżącego rozszerzenia reprodukcji; zbyt wiele rezerw spowoduje zaleganie funduszy i materiałów, co wpłynie na szybkość rozszerzenia reprodukcji. Dlatego konieczne jest ustalenie rozsądnych kwot rezerwy różnych materiałów z obiektywnego punktu widzenia i właściwe postępowanie z nimi.

W ramach funduszu rozszerzenia i reprodukcji mogą występować również różne kompozycje. Istnieją zasady regulujące, jaka część funduszu na rozszerzenia i reprodukcję jest inwestowana w rolnictwo, przemysł lekki i ciężki, a jaka w duże, średnie i małe przedsiębiorstwa. Przede wszystkim musimy przestrzegać zasady, że rolnictwo jest fundamentem, a przemysł jest filarem, i właściwie traktować proporcjonalne relacje między rolnictwem, przemysłem lekkim i ciężkim. Po drugie, czy to przy wyborze projektów inwestycyjnych, czy też wielkości przedsiębiorstw, pojawia się także pytanie o efekt inwestycji. Marks wskazywał: **"Niektóre przedsiębiorstwa zabierają siłę roboczą i środki produkcji na dłuższy czas, nie dostarczając w tym czasie żadnego produktu użytecznego; podczas gdy inne gałęzie produkcji nie tylko zabierają siłę roboczą i środki produkcji stale lub kilka razy w ciągu roku, lecz także dostarczają środków utrzymania i środków produkcji. Na podstawie produkcji społecznie komunalnej należy określić, w jakiej skali ta pierwsza ma być realizowana ze szkodą dla drugiej."** ② Ten fragment Marksa mówi nam że zbyt wiele przedsięwzięć budowlanych wymagających długiego czasu trwania jest tak samo szkodliwe dla efektywności inwestycji i dla wysokiego tempa rozwoju reprodukcji rozszerzonej, jak zbyt długi front budowy kapitału, zbytnie rozproszenie inwestycji czy opóźnienia i zwłoka we wprowadzaniu do produkcji spowodowane niedopasowaniem przedsięwzięć budowlanych.

Należy zorganizować nowoczesne, wielkoskalowe przedsiębiorstwa przemysłu ciężkiego, które są filarem socjalistycznego uprzemysłowienia. Są one jednak na ogół droższe, mają dłuższy okres budowy, a efekty inwestycji pojawiają się wolniej. Oznacza to, że zabierają siłę roboczą i środki produkcji na dłuższy okres czasu, nie dostarczając w tym czasie żadnych użytecznych produktów. Dlatego też, podczas gdy większa część inwestycji kapitałowych powinna być inwestowana w sektorze przemysłu ciężkiego, budowa dużych przedsiębiorstw przemysłu ciężkiego powinna być odpowiednia i nie nadmierna. Prawidłowe ułożenie różnych relacji

proporcjonalnych w ramach inwestycji w kapitał produkcyjny i zwrócenie uwagi na pełny efekt inwestycji jest bardzo ważne dla szybszego i bardziej oszczędnego budowania socjalizmu.

① Marks: Kapitał, t. 2. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 24, s. 527.

② Marks: Kapitał, t. 2. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 24, s. 396-397.

Dopisy Tłumacza:

* Jak Rura – W originale użyty jest znak 筒 który znaczy coś jak rura, czy bambus. Jest to analogia – chodzi o to że taka formuła ma niby owijać wszystko w sobie, być wszechstronna, perfekcyjna bez żadnych potrzeb by cokolwiek zmienić i uwzględnić dodatkowo, otaczająca wszystko sama przez siebie.

Sekcja III. Ogólne prawo socjalistycznej akumulacji

Akumulacja socjalistyczna i kapitalistyczna nie są ze swej natury takie same i mają zasadniczo różne prawidłowości.

Kapitalistyczna akumulacja jest produktem kapitalistycznej własności prywatnej. Proces akumulacji kapitału polega na wytwarzaniu dodatniej wartości i przekształcaniu jej w kapitał, czyli proces, dzięki któremu kapitaliści stają się bogaci i zamożni, jednocześnie stale generując względną nadwyżkę ludności i zubożając setki milionów ludzi pracy. Dlatego rozszerzenie i reprodukcja, które towarzyszą akumulacji kapitału, to nie tylko rozszerzenie i reprodukcja produktów społecznych, ale także rozszerzenie i reprodukcja kapitalistycznych stosunków produkcji. ①

W społeczeństwach kapitalistycznych względna nadwyżka ludności jest nieunikniona, ponieważ wraz z akumulacją kapitału i zwiększeniem skali produkcji, praca staje się coraz bardziej produktywna i nieuchronnie napędza coraz więcej środków produkcji przy mniejszym nakładzie pracy w procesie produkcji. Proces ten przejawia się we wzrastającym składzie organicznym kapitału, c÷v, oraz w malejącej wielkości kapitału zmiennego w stosunku do kapitału stałego, tak że zapotrzebowanie na pracę jest relatywnie mniejsze w stosunku do całkowitej wielkości kapitału. Skutkiem tego jest nieuchronnie względne przeludnienie i bezrobocie pracowników. **"Sama ludność robotnicza, produkując akumulację kapitału, wytwarza jednocześnie na coraz większą skalę środki, dzięki którym staje się względną nadwyżką ludności. Jest to prawo populacji, które jest charakterystyczne dla kapitalistycznego sposobu produkcji."** Marksiści uważają, że abstrakcyjne prawa populacji nie istnieją w społeczeństwie ludzkim. **"Abstrakcyjne prawa populacji istnieją tylko w królestwach zwierząt i roślin, które historycznie nie podlegały interwencji człowieka."** ②

---

① Marks bardzo wnikliwie opisał reprodukcję kapitalistycznych stosunków produkcji. W swojej krytyce Proudhona powiedział: **"Ekonomista Monsieur. Proudhon rozumie bardzo dobrze, że ludzie wytwarzają tweed*, len i tkaniny jedwabne w ramach określonych stosunków produkcji. Nie rozumie on jednak, że te pewne stosunki społeczne są wytwarzane przez ludzi w taki sam sposób jak len, płótno itp."** (Metafizyka ekonomii politycznej. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza 1972, s. 108) Marks wskazał również, że **"Badając kapitalistyczny proces produkcji w połączeniu, czy też jako proces reprodukcji, wytwarza on nie tylko towary, nie tylko wartość dodatnią, lecz także wytwarza i reprodukuje same stosunki kapitałowe: kapitalistę z jednej strony i robotnika najemnego z drugiej".** (Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 634)

② Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 692. Te dwa fragmenty Marksa stanowią głęboką krytykę maltuzjańskiej teorii populacji. Malthus opisał prawa populacji, które są charakterystyczne dla kapitalizmu, jako abstrakcyjne prawa populacji, absolutne prawa natury, niezwiązane z systemem społecznym w celu ukrycia zła systemu kapitalistycznego i przeciwstawienia się rewolucji proletariackiej.

Rezultatem kapitalistycznej akumulacji musi być, na jednym biegunie, ogromna akumulacja prywatnego bogactwa dla burżuazji, a na drugim - akumulacja ubóstwa dla proletariatu i ludzi pracy. Jak ujawnia Marks: **"Im większe bogactwo społeczeństwa, tj. kapitał spełniający swoje funkcje, tym większa skala i zdolność jego wzrostu, a w konsekwencji tym większa bezwzględna liczba proletariatu i wydajność jego pracy oraz tym większa przemysłowa armia rezerwowa. ..... Ale im większa jest ta armia rezerwowa w porównaniu z aktywną armią roboczą, tym większa jest stojąca nadwyżka ludności, której ubóstwo jest odwrotnie proporcjonalne do znoszenia przez nią męki pracy.** ① **Wreszcie, im większe są biedniejsze grupy klasy robotniczej i rezerwowa armia przemysłowa, tym większa jest liczba ubogich oficjalnie uznanych za potrzebujących pomocy. Jest to absolutne i ogólne prawo akumulacji kapitalistycznej."** ②

> W świecie kapitalistycznym, nawet w czasach dobrobytu gospodarczego, często występuje względne przeludnienie, a liczba bezrobotnych często stanowi około 4% siły roboczej. Po wybuchu kryzysu gospodarczego odsetek ten jest jeszcze wyższy. Według oficjalnych komunikatów w Stanach Zjednoczonych stopa zatrudnienia w roku 1975 wynosiła 85%, a liczba bezrobotnych na koniec roku osiągnęła 7,8 mln osób. Jeżeli dodamy do tego osoby częściowo bezrobotne i te, które straciły nadzieję na znalezienie pracy ponieważ są bezrobotne od dłuższego czasu, to całkowita liczba bezrobotnych wynosi 15 milionów, a rzeczywista stopa bezrobocia wynosi już 15%, podczas gdy stopa bezrobocia wśród osób czarnoskórych wynosi 26%. W innych krajach kapitalistycznych to młodzi pracownicy i kobiety są najbardziej dotknięci bezrobociem. We Włoszech na przykład, z 700 000 bezrobotnych 450 000 to młodzi ludzie którzy po raz pierwszy szukają pracy. Wśród bezrobotnych w Belgii jest ponad dwa razy więcej kobiet niż mężczyzn.
>
> Polaryzacja bogatych i biednych jest nieuchronnym towarzyszem kapitalistycznej akumulacji. Według materiałów z Centrum Badań i Studiów Uniwersytetu Michigan, cytowanych w Business Week z 5 sierpnia 1972 roku, najbogatsze 5% gospodarstw domowych w Stanach Zjednoczonych stanowiło ponad 40% bogactwa społecznego narodu w 1970 roku, podczas gdy 50% gospodarstw domowych na dole drabiny społecznej stanowiło tylko około 3% bogactwa społecznego narodu. Według New York Times Magazine z 5 listopada 1972 roku, powołując się na badania pięćdziesięciu jeden obszarów miejskich opublikowane przez Biuro Narodowego Spisu

> Powszechnego w 1970 roku, ponad 60% wszystkich pracowników w tych obszarach nie mogło zarobić wystarczająco dużo pieniędzy aby utrzymać przyzwoity standard życia dla swoich rodzin; 30% nie mogło nawet uzyskać dochodu na poziomie progu ubóstwa.

Ogólne prawo akumulacji kapitalistycznej coraz wyraźniej ujawnia się również w radzieckim socjal-imperializmie. Radziecka biurokratyczna monopolistyczna burżuazja manipuluje kołami ratunkowymi gospodarki narodowej i wykorzystuje dużą część dochodu narodowego wypracowanego przez lud pracujący do rozbudowy armii i przygotowania się do wojny oraz do akumulacji kapitału w celu przechwycenia większej wartości dodatniej. W rezultacie, niewielka grupa biurokratycznej monopolistycznej burżuazji staje się coraz bogatsza, podczas gdy masy ludzi pracy cierpią z powodu zagrożenia bezrobociem i stają się coraz biedniejsze.

> Według prasy radzieckiej, w Związku Radzieckim "w niektórych regionach występuje nadwyżka siły roboczej" i "zatrudnienie stało się problemem dla ludności". Z tego powodu w wielu miejscach powstawały tak zwane "agencje pracy", które są bardzo oblegane przez tysiące osób poszukujących pracy "bez przerwy". Tylko w Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej Republice Radzieckiej i Kazachstanie w latach 1969-1974, pod ich drzwiami stanęły miliony poszukujących pracy.
>
> W Związku Radzieckim jest dziś wiele "rodzin upośledzonych gospodarczo". W radzieckim czasopiśmie "Praca Socjalistyczna" wyjaśniono, że tak zwane rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji gospodarczej to te, których średni dochód na głowę mieszkańca jest niższy od tego, który jest niezbędny do "zapewnienia minimalnego standardu materialnego utrzymania". W depeszy 437 z listopada 1974 r. TASS** wyznał, że takie "gospodarczo upośledzone rodziny" "obejmują 25 milionów ludzi". Rzeczywista sytuacja była oczywiście o wiele poważniejsza. Prasa radziecka oblicza, że w miastach radzieckich takie "rodziny upośledzone gospodarczo" stanowią około 20% ludności miejskiej. W kolektywnych gospodarstwach rolnych ZSRR do tej "gospodarczo upośledzonej rodziny" należy również część siły roboczej wykorzystująca siłę zwierząt i pracę ręczną, która sama stanowi ponad 50% ogólnej liczby robotników rolnych.

① Uwaga tłumacza [Chińskiego]: W wersji francuskiej, której korekty dokonał sam Marks, jest to: "w proporcji do".

② Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 707.

W przeciwieństwie do akumulacji kapitalistycznej, akumulacja socjalistyczna opiera się na socjalistycznej własności publicznej i jest podporządkowana wymogom podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu. Wzrost socjalistycznej akumulacji przejawia się nie tylko w ogromnym wzroście społecznego bogactwa publicznego i we wzroście społecznych sił wytwórczych, lecz także w tym, że to nagromadzone społeczne bogactwo i rosnące społeczne siły wytwórcze należą do proletariatu i ogółu ludzi pracy i służą ich interesom. Oznacza to że proces socjalistycznej akumulacji jest jednocześnie procesem rozszerzenia i reprodukcji socjalistycznych stosunków produkcji.

W społeczeństwie socjalistycznym, w miarę jak wzrasta akumulacja i rozszerza się produkcja, wzrasta również wydajność pracy. Oznacza to, że proces produkcji będzie napędzany przez coraz większą ilość środków produkcji przy coraz mniejszej ilości pracy. Proces ten przebiega szybciej niż w systemie kapitalistycznym. Dzieje się tak dlatego, że proces akumulacji w socjalizmie przebiega według zupełnie innego schematu.

Proces akumulacji w socjalizmie nie wytwarza względnego przeludnienia i nie powoduje bezrobocia. Marksizm twierdzi, że ze wszystkich rzeczy na świecie, człowiek jest pierwszą wartością. Ustanowienie socjalistycznej własności publicznej oferuje realistyczną możliwość wykorzystania pracy w sposób planowy w celu tworzenia bogactwa dla społeczeństwa i z korzyścią dla wszystkich ludzi pracy. W społeczeństwie socjalistycznym zachęca się do planowania rodziny, nie z powodu względnego przeludnienia, ale po to, by ułatwić planowe wdrażanie rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego i planowe organizowanie życia ludzi i właściwą ochronę zdrowia matek i dzieci.

W miarę wzrostu akumulacji socjalistycznej i rozszerzania się produkcji, a także w miarę wzrostu wydajności pracy, pojawi się również pewna część siły roboczej, która stanie się zbędna w pierwotnym procesie produkcji, ale ta siła robocza nie stanie się jednak, jak w społeczeństwie kapitalistycznym, względną nadwyżką ludności. Dzieje się tak dlatego, że **"socjalizm wyzwala ze starego społeczeństwa nie tylko robotników i środki produkcji, ale także rozległy świat przyrody, które stare społeczeństwo nie mogło wykorzystać. Ludzie mają nieograniczoną moc twórczą. Mogą się organizować i wkraczać do wszystkich miejsc i sektorów, gdzie mogą wykorzystać swoją siłę, do głębi i szerokości produkcji, i tworzyć dla siebie coraz większy dobrobyt."** ① Doświadczenie kolektywów rolniczych i mechanizacji rolnictwa w Chinach pokazuje, że nadwyżka siły roboczej nie stała się w ten sposób nadwyżką ludności; wręcz przeciwnie, dostarczyła ona obfitych

zasobów siły roboczej dla gmin wiejskich aby zaangażować się w intensywne rolnictwo i zróżnicowane działania, promując rozwój produkcji rolnej i poprawę warunków życia chłopów.

> W powiecie szanghajskim istnieje zespół produkcyjny XueJiaShe, który posiada niewielką ilość ziemi i dużą liczbę ludzi, co stanowi dla nas ilustracyjny przykład. Ten zespół produkcyjny jest bardzo duży, liczy 166 gospodarstw domowych, 566 osób i 328 robotników, ale uprawia tylko 301 mułów ziemi [1 mu = 666 m^2], przy średniej wynoszącej nieco ponad pięć fenów [1 fen = 66 m^2] na osobę. W 1974 roku było czternaście rodzajów maszyn mechanicznych w tym 36 sztuk maszyn silnikowych oraz 113 sztuk maszyn bezsilnikowych. Stopień mechanizacji rolnictwa: 95% w przypadku pługa maszynowego, 100% w przypadku nawadniania elektrycznego, nawożenia, podlewania, transportu polowego, młócenia ryżu i pszenicy, ochrony roślin zbożowych i warzywnych, a także cięcia lub rozdrabniania pasz, zostało w zasadzie zmechanizowane lub półzmechanizowane. Mechanizacja rolnictwa nie tylko zmniejszyła pracochłonność i zmieniła sytuację "barków nigdy nie opuszczających ramion, wyginających plecy przez tysiące lat", ale także uwolniła dużą liczbę robotników. 37 000 robotników zostało uwolnionych w 1974 r., co odpowiada dodatkowym 145 robotnikom w tym roku dla XieJiaShe. Jeśli dodamy do tego 178 dodatkowych robotników którzy zostali naturalnie dodani w latach 1965-1974, otrzymamy łącznie 323 dodatkowych robotników. Zespół ten posiadał niewielką ilość ziemi i dużą ilość ludzi, ale przy tak dużej ilości dodatkowych robotników, czy spowodowało to nadwyżkę robotników? Nie. Zobaczcie, jak dobrze spisała się ta armia robotników uwolnionych w systemie socjalistycznym: wykorzystali oni dodatkową siłę roboczą do zwiększenia produkcji, dodając 156 robotników do produkcji rolnej, dzięki temu produkcja zboża została zmieniona z dwóch do trzech okresów dojrzewania, a w 1974 r. roczny plon osiągnął 2,190 jinów [1 jin = 500g] na mu. Wskaźnik przesadzania warzyw wzrósł z trzech i pół razy w 1965 r. do czterech i pół razy w 1974 r., przy plonach sięgających 157 danów[1 dan = 50kg]. Liczba robotników zatrudnionych przy produkcji ubocznej wzrosła z trzydziestu jeden w 1970 r. do siedemdziesięciu sześciu w 1974 r., a całkowity dochód z produkcji ubocznej wzrósł z ponad 118 000 do ponad 273 700 Juanów. W wyniku mechanizacji rolnictwa i wzrostu wydajności pracy, zespół produkcyjny XueJiaShe nie tylko nie przeludnił się, ale stworzył korzystne warunki dla głębszego i szerszego wkraczania w produkcję, tak że w 1974 r.

poziom dochodów członków kolektywu osiągnął średnio 545 juanów na robotnika i 336 juanów na osobę, co stanowi wzrost o 48% w stosunku do 1965 r., podczas gdy zbiorowe bogactwo zespołu produkcyjnego stawało się coraz większe, a akumulacja publiczna odłożona w 1974 r. wynosiła 92,300 juanów, co stanowiło wzrost o 2,24 raza w stosunku do 1965 r.

W procesie socjalistycznej akumulacji, wraz z mechanizacją rolnictwa i wzrostem wydajności pracy w rolnictwie, na wsi pojawi się w końcu pewna nadwyżka siły roboczej. Poza przejściem do głębokiej i szerokiej produkcji rolnej, ta siła robocza może również przejść do produkcji przemysłowej. Jest to długi proces przekształcania ludności rolniczej w ludność przemysłową oraz w ludność pracującą w przemyśle i zarazem prowadzącą działalność rolniczą. Ten długi proces będzie połączony ze zmianą układu sił wytwórczych, tak że przemysł rozprzestrzeni się po mieście i wsi i wszędzie zakwitnie. We wspomnianej wcześniej jednostce produkcyjnej XueJiaShe, spośród 323 dodatkowych robotników, oprócz 232, którzy zostali zatrudnieni w rolnictwie i przemyśle ubocznym, 91 zostało skierowanych do pracy w przemyśle gminnym i do innych prac, pozostając na wsi oraz w małych i średnich miastach, a nie koncentrując się w kilku dużych miastach, jak to ma miejsce w społeczeństwach kapitalistycznych. Mechanizacja rolnictwa i rozwój przemysłu gminnego przyczynią się również do dalszego wzrostu wydajności pracy na wsi, co doprowadzi do wzmocnienia gospodarki na poziomie gminy i brygady. Na tej podstawie gminy i brygady będą miały produkcję, którą będą mogły dzielić między sobą a oczy członków kolektywu będą bardziej otwarte. Stwarza to warunki do stopniowego zwiększania stopnia własności gminnej socjalistycznych mas pracujących i ostatecznego przejścia do socjalistycznej własności powszechnej. Ponieważ proces socjalistycznej akumulacji jest procesem rozwoju i stopniowego zwiększania własności socjalistycznej, jest on również procesem stopniowego zmniejszania i ostatecznej likwidacji zasadniczych różnic między robotnikami a chłopami oraz między miastem a wsią.

Akumulacja socjalistyczna jest również, obiektywnie i koniecznie, procesem stopniowego zmniejszania i ostatecznego zniesienia zasadniczej różnicy między pracą umysłową a fizyczną oraz całkowitej emancypacji człowieka pracy. W procesie kapitalistycznej akumulacji **"przepracowanie jednej części klasy robotniczej zmusza inną jej część do bezczynności, a z kolei bezczynność jednej jej części zmusza inną jej część do przepracowania".** ②

① Przewodniczący Mao: "Uwaga do artykułu "Nadwyżka siły roboczej znajduje wyjście"". Socjalistyczny punkt kulminacyjny w wiejskich Chinach, tom środkowy, s. 578.

② Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 698.

W procesie socjalistycznej akumulacji wzrost wydajności pracy w przemyśle i rolnictwie nie tylko nie zmusi jednej części ludności do pracy ponad siły, a innej nie pozostawi bez pracy, lecz także stworzy wszystkim robotnikom możliwość zmniejszenia intensywności pracy a w przyszłości do odpowiedniego jej skrócenia gdy zaistnieją odpowiednie warunki. W ten sposób wszyscy robotnicy będą mieli więcej czasu na studiowanie kultury, polityki, krytykę burżuazji, udział w działalności społecznej i zarządzanie swoją pracą. W tym czasie pracownicy będą mogli rozwijać się we wszystkich aspektach, w tym w zakresie edukacji moralnej, intelektualnej i fizycznej, a różnica między pracą umysłową a fizyczną będzie stopniowo zanikać.

Rozwój socjalistycznej akumulacji doprowadzi nie tylko do ogromnego rozwoju sił wytwórczych społeczeństwa, lecz także do stopniowej zmiany charakteru pracy która w końcu stanie się **"nie tylko środkiem zarobkowania, lecz pierwszą koniecznością życiową".** ① W ten sposób dystrybucja poszczególnych dóbr konsumpcyjnych doprowadzi do dwóch rezultatów: po pierwsze, do stopniowego zmniejszania się hierarchicznych różnic w podziale pracy, a po drugie, do zwiększania się udziału dystrybucji opartej na potrzebie w ogólnym funduszu konsumpcyjnym. Oznacza to, że proces socjalistycznej akumulacji będzie prowadził do coraz większego ograniczania i ostatecznej eliminacji burżuazyjnej władzy prawnej, podczas gdy czynnik komunistyczny będzie się coraz bardziej rozwijał i ostatecznie przekształci socjalistyczne stosunki produkcji w komunistyczne stosunki produkcji. Krótko mówiąc, ogólne prawo socjalistycznej akumulacji jest zasadniczo różne od ogólnego prawa akumulacji kapitalistycznej. Im więcej bogactw gromadzi społeczeństwo socjalistyczne, tym większa jest skala i wydajność produkcji społecznej, tym wyższy materialny i kulturalny poziom życia robotników, a stopniowe gromadzenie się czynników komunistycznych w socjalistycznych stosunkach produkcji stwarza coraz więcej materialnych i duchowych warunków do przejścia do społeczeństwa komunistycznego. Prawo to pokazuje, że socjalistyczna akumulacja to nie tylko rozszerzenie i reprodukcja produktów społecznych, ale także rozszerzenie i reprodukcja socjalistycznych stosunków produkcji. Ukazuje ono nieuchronny związek między socjalistyczną akumulacją i jej społeczno-ekonomicznymi konsekwencjami, ujawnia nieuchronną tendencję społeczeństwa socjalistycznego do przekształcenia się w społeczeństwo komunistyczne i odzwierciedla to co najistotniejsze w socjalistycznej akumulacji.

---

① Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 12.

Ponieważ jednak socjalistyczne stosunki produkcji są zarówno kompatybilne, jak i sprzeczne z siłami wytwórczymi, a burżuazyjna władza prawna nadal istnieje w różnym stopniu we wszystkich trzech aspektach stosunków produkcji, w procesie rozszerzania i reprodukcji socjalistycznych stosunków produkcji zostaną również odtworzone kapitalistyczne obrzędy lub ślady prawnej władzy burżuazji. Burżuazja w partii z pewnością wykorzysta te kapitalistyczne obrzędy lub ślady i wszelkimi sposobami będzie starała się je wzmocnić i rozszerzyć aby uczynić je dominującymi w socjalistycznych stosunkach produkcji w celu doprowadzenia do kapitalistycznej odbudowy. Jeśli więc uważamy, że akumulacja socjalistyczna jest tylko wzrostem bogactwa społecznego, i nie ograniczamy w niej burżuazyjnej władzy prawnej, i nie rozwijamy w niej czynników komunistycznych, i nie podejmujemy inicjatywy organizowania walki proletariatu z burżuazją, to akumulacja socjalistyczna może być również częściowo lub nawet całkowicie przekształcona przez burżuazję wewnątrz partii w akumulację kapitalistyczną, czyli częściowo lub nawet całkowicie w kapitalistyczną odbudowę. Ogólne prawo socjalistycznej akumulacji jest prawem obiektywnym, które nie zależy od woli ludzi, ale to w żadnym wypadku nie oznacza, że prawo społeczne może działać bez zmagań ludzi. Wręcz przeciwnie, prawo socjalistycznej akumulacji jest w istocie prawem walki klas. Możemy podporządkować się prawu socjalistycznej akumulacji i osiągnąć przejście do społeczeństwa komunistycznego tylko wtedy, gdy utrzymamy całkowitą dyktaturę nad burżuazją na wszystkich etapach i we wszystkich dziedzinach rewolucyjnego rozwoju i przeprowadzimy rewolucję socjalistyczną do końca.

Mając za sobą zaledwie dwadzieścia lat rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego, nasz kraj jest wciąż rozwijającym się krajem socjalistycznym. Jednakże ogólne prawo socjalistycznej akumulacji już działa w naszym kraju w potężny sposób. Lin Biao i zgraja Deng Xiaopinga oczerniali nas jako "bogaty kraj z biednym narodem", "pozbawiony żywności i ubrań" i "nie tak dobry jak dawniej". Niezliczone fakty świadczące o działaniu ogólnego prawa socjalistycznej akumulacji bezlitośnie obaliły ich bezwstydne oszczerstwa.

> Całkowite inwestycje kapitałowe w Chinach w ciągu ostatnich dwudziestu lat były bardzo duże i szybko rosły. Całkowite inwestycje kapitałowe w 1973 roku były ponad dwadzieścia siedem razy wyższe niż całkowite inwestycje kapitałowe w 1950 roku. Inwestycje kapitałowe są główną formą realizacji socjalistycznej akumulacji a ich wzrost świadczy o ogromnym rozwoju socjalistycznej akumulacji i bogactwa społecznego w Chinach. Wraz ze wzrostem socjalistycznej akumulacji rozwinęła się odpowiednio socjalistyczna reprodukcja. W ciągu dwudziestu pięciu lat od powstania kraju

(1949-1974), mimo że liczba ludności wzrosła o 60%, zboże zwiększyło się 1,4-krotnie, bawełna 4,7-krotnie, różne wyroby przemysłu lekkiego kilku- lub kilkunastokrotnie, a wyroby przemysłu ciężkiego jeszcze bardziej. W 1973 r. średnia płaca naszych pracowników wzrosła o prawie 40 procent w porównaniu z rokiem 1952, ostatnim rokiem ożywienia gospodarczego kraju***, a w tym samym okresie całkowity fundusz płac wzrósł ponad czterokrotnie. Bezrobocie, pozostałość po starym społeczeństwie, zostało zlikwidowane już w 1958 roku. W latach 1949-1973 liczba robotników w kraju wzrosła około sześciokrotnie; w tym samym okresie całkowita sprzedaż detaliczna towarów konsumpcyjnych w kraju wzrosła 5,7 razy; liczba uczniów i studentów w szkołach wyższych, średnich i podstawowych wzrosła łącznie 5,6 razy; a liczba łóżek w służbie zdrowia wzrosła ponad 17 razy.

Historia jest tego najlepszym świadectwem. W ciągu ostatnich około dwudziestu lat nasz kraj rozwinął się znacznie w zakresie socjalistycznego budownictwa i akumulacji, i został wybudowany jako wielki kraj socjalistyczny z początkowym dobrobytem; jednocześnie, na podstawie rozwoju produkcji, materialne i kulturalne życie naszego ogromnego ludu pracującego uległo odpowiedniej poprawie. Setki milionów ludzi zostało już dawno wyzwolonych z cierpień głodu i zimna w starych Chinach a teraz są nie tylko powszechnie zatrudnieni, dobrze wykształceni, dobrze ubrani i dobrze odżywieni, ale są także panami własnego domu i mają wysokiego ducha rewolucyjnego, walcząc w trzech ruchach rewolucyjnych**** o osiągnięcie pełnej dyktatury nad burżuazją. W dzisiejszych nowych Chinach rzeczywiście są ludzie, którzy są "biedniejsi" niż w przeszłości: mała grupa właścicieli ziemskich i burżuazji, którzy zostali pozbawieni środków produkcji. Ten rodzaj ubóstwa jest bardzo dobry! Czy można pozwolić im odzyskać utracony "raj" i dalej jeździć na głowach ludzi aby zbić fortunę? Bezwstydne oszczerstwa Lin Biao i Deng Xiaopinga reprezentują nie tylko dążenia pokonanych właścicieli ziemskich i burżuazji do odbudowy, ale także dążenia burżuazji w Partii Komunistycznej do uzurpacji władzy i swego przywrócenia. Jednakże, w obliczu silnej dyktatury proletariatu w naszym kraju, to kontrrewolucyjne marzenie burżuazji w Partii zostało rozbite i będzie nadal rozbijane.

Dopisy Tłumacza:

* Tweed – jest szorstką, wełnianą tkaniną, o miękkiej, otwartej, elastycznej fakturze

** TASS - ‘Telegraficzna Agencja Związku Radzieckiego’ była oficjalną agencją informacyjną Związku Radzieckiego której zadaniem było gromadzenie i dystrybucja wiadomości dla wszystkich radzieckich gazet, stacji radiowych i telewizyjnych

*** Ożywienie gospodarcze kraju -

„Po powstaniu Chińskiej Republiki Ludowej cały kraj, pod przywództwem Komunistycznej Partii Chin, przez trzy lata pracował nad szybką odbudową gospodarki narodowej, która została poważnie uszkodzona w wyniku długiej wojny i reakcyjnych rządów Kuomintangu. Okres ten znany jest jako okres ożywienia gospodarki krajowej. Do końca 1952 roku całkowita wartość produkcji przemysłu i rolnictwa wzrosła o 77,5% w stosunku do roku 1949. Z tego całkowita produkcja przemysłowa wzrosła o 145%, a całkowita produkcja rolna o 48,5%. Produkcja głównych produktów przemysłowych i rolnych, takich jak stal, węgiel, energia elektryczna, ropa naftowa, cement, zboże, bawełna i przędza bawełniana, przekroczyła najwyższy poziom w historii. Położyło to podwaliny pod planowe i zakrojone na szeroką skalę budownictwo gospodarcze, które rozpoczęło się w 1953 roku...

W procesie ożywienia gospodarczego głębokim zmianom uległa również struktura gospodarki narodowej. Z roku na rok wzrastał udział gospodarki państwowej, a malał udział prywatnej gospodarki kapitalistycznej. Pozycja przemysłowych sił wytwórczych została wzmocniona, a udział nowoczesnego przemysłu wzrósł, co stworzyło podstawy do stopniowego przekształcenia kraju z rolniczego w przemysłowy, co z kolei zapewniło stały postęp całego kraju w kierunku socjalizmu.”

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E5%9B%BD%E6%B0%91%E7%BB%8F%E6%B5%8E%E6%81%A2%E5%A4%8D%E6%97%B6%E6%9C%9F/3659687

**** Trzy Ruchy Rewolucyjne -

„W 1963 r. Mao Zedong, przewodniczący Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin (KPCh), w artykule "Skąd pochodzą słuszne idee człowieka?” [https://maopd.files.wordpress.com/2012/02/skad-pochodza-sluszne-idee-czlowieka-1963.pdf] w którym podsumował praktyczną działalność człowieka jako "walkę produkcyjną", "walkę klasową" i "eksperymenty naukowe", te trzy ruchy stały się znane jako trzy ruchy rewolucyjne. Według Mao Zedonga: "Walka klas, walka produkcyjna i eksperymenty naukowe to trzy wielkie ruchy rewolucyjne służące budowie silnego państwa socjalistycznego. Są one pewną gwarancją, że komuniści będą wolni od biurokracji, unikną rewizjonizmu i dogmatyzmu oraz pozostaną na zawsze niezwyciężeni. " Hasła te były energicznie propagowane i stały się szeroko rozpowszechnione w czasie rewolucji kulturalnej.

Kiedy Mao Zedong zmarł w 1976 roku, Gang Czworga został rozbity, a Rewolucja Kulturalna dobiegła końca, teorie Trzech Wielkich Rewolucji, takie jak "walka klas", nie pasowały już do oficjalnego głównego nurtu, a termin ten stopniowo znikał z pola widzenia chińskiej opinii publicznej.

W podręcznikach do nauczania historii w szkołach średnich po rewolucji kulturalnej prawie nigdy nie wspomina się o Trzech Wielkich Ruchach Rewolucyjnych w odniesieniu do rewolucji kulturalnej i związanej z nią historii, do tego stopnia, że niewielu Chińczyków urodzonych po latach 80. potrafi dokładnie opisać specyficzną treść Trzech Wielkich Ruchów Rewolucyjnych.”

Tłumaczone z*: https://zh.wikipedia.org/wiki/%E4%B8%89%E5%A4%A7%E9%9D%A9%E5%91%BD%E8%BF%90%E5%8A%A8

Uwaga: Byliśmy zmuszeni użyć źródła z Wikipedii jako że wzmianki o tym ruchu zostały stłumione przez Chińską cenzurę, dlatego zalecamy zachować szczególną czujność podczas czytania.

Rozdział 12 Ruch pieniądza w reprodukcji socjalistycznej

Sekcja I. Obieg funduszy pieniężnych w reprodukcji socjalistycznej

Socjalistyczna akumulacja i reprodukcja rozszerzona wyrażają się nie tylko w ruchu dóbr w formie fizycznej, ale także w ruchu pieniądza w formie wartości. Wiele z kategorii ruchu funduszy pieniężnych w socjalistycznym procesie produkcji, jak finanse, kredyt, zysk, odsetki itp., choć odzwierciedlają stosunki między państwem socjalistycznym a przedsiębiorstwami oraz między przedsiębiorstwami socjalistycznymi, są jednak ucieleśnieniem systemu towarowego i reliktami gospodarki prywatnej. Burżuazja, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz partii, była skłonna używać tych kategorii w celu przywrócenia kapitalizmu. Zdradziecka grupa Chruszczowa-Breżniewa była tą, która promowała tzw. "reformy gospodarcze" i odbudowę kapitalizmu pod hasłem "większego wykorzystania i usprawnienia dźwigni finansowych i kredytowych, tj. nadzoru rubla, cen, zysków itd." (sprawozdanie Chruszczowa na 22 Zjeździe KPZR). Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaoping również desperacko realizowali rewizjonistyczną linię nastawienia na zysk i stymulację materialną w celu przywrócenia kapitalizmu w Chinach. Dlatego analiza prawidłowości obiegu kapitału w socjalistycznym procesie produkcji i wyznaczenie wyraźnej granicy między socjalizmem a kapitalizmem jest ważnym aspektem antyrewizjonizmu i zapobiegania rewizjonizmowi.

Ruch pieniądza w procesie rozszerzonej reprodukcji socjalistycznej przebiega przez wszystkie aspekty produkcji, wymiany, dystrybucji i konsumpcji. Pewna analiza ruchu pieniądza w procesie produkcji i wymiany została przedstawiona odpowiednio w rozdziale 7 niniejszej książki, ‘Socjalistyczny system rachunkowości gospodarczej’, oraz w rozdziale 9, ‘Pieniądz i obieg pieniężny w społeczeństwie socjalistycznym’. W tym rozdziale zajmiemy się dalszym badaniem ruchu socjalistycznego pieniądza w produkcji, wymianie, dystrybucji i konsumpcji jako jednolitego procesu w ujęciu ogólnym.

W procesie socjalistycznej reprodukcji ruch pieniądza musi najpierw przejść przez etap obiegu; bez przejścia przez ten etap, w którym pieniądz służy do nabywania środków produkcji i płacenia robotnikom za ich pracę, socjalistyczny pieniądz pozostanie w formie funduszy pieniężnych i nie przekształci się w formę funduszy produkcyjnych, nie będzie też mógł wejść w drugi etap ruchu pieniądza, etap produkcji. W drugim etapie ruchu pieniądza, praca i środki produkcji są połączone w celu wytworzenia towarów poprzez produkcję i konsumpcję środków produkcji, wartość środków produkcji jest przenoszona na towar, a nowa wartość wytworzona przez pracę jest skondensowana na towarze. W tym momencie socjalistyczny

pieniądz przekształca się z formy funduszy produkcjnych w formę towaru. Ruch pieniądza wchodzi wtedy w trzecią fazę, kiedy wyprodukowane dobra są sprzedawane, a socjalistyczny pieniądz przechodzi z formy towarowej w formę funduszy pieniężnych. Pieniądz socjalistyczny przechodzi przez te trzy etapy, przybierając kolejno trzy formy, by w końcu powrócić do punktu wyjścia. Fakt, że socjalistyczny pieniądz jest w ciągłym ruchu, że jest wielokrotnie poddawany przetworzeniu, znaczy, że socjalistyczna reprodukcja przebiega płynnie, obieg po obiegu.

Na całkowity proces socjalistycznego obiegu pieniądza składają się ruchy obiegowe pieniądza wielu pojedynczych przedsiębiorstw. Obieg pieniądza w każdym przedsiębiorstwie jest ściśle związany z obiegiem pieniądza w innych przedsiębiorstwach, tworząc w ten sposób skomplikowany i spleciony ruch całkowitego obiegu pieniężnego społeczeństwa socjalistycznego i wpływając na rozwój reprodukcji socjalistycznej. Na przykład, jeśli pieniądz przedsiębiorstwa znajdującego się w pierwszej fazie obiegu przebiega bez zakłóceń, a fundusze pieniężne są w stanie zakupić niezbędne środki produkcji i mogą być przekształcone w formę funduszy produkcyjnych, to pieniądze drugiego przedsiębiorstwa z nim powiązanego muszą znajdować się w trzeciej fazie obiegu i w trakcie przekształcania się z formy towarowej w formę funduszy pieniężnych. W tym momencie pieniądz pierwszego przedsiębiorstwa jest w stanie wejść na czas w etap produkcji, ponieważ posiada materialne warunki do reprodukcji; drugie przedsiębiorstwo, po sprzedaniu swoich towarów, posiada fundusze pieniężne niezbędne do rozpoczęcia nowego obiegu produkcyjnego. Jest oczywiste, że płynny obieg całkowitego pieniądza społecznego jest oznaką płynnej reprodukcji socjalistycznej. Załóżmy dalej, że przedsiębiorstwo na drugim etapie obiegu, którego produkcja jest dobrze zorganizowana, jest w stanie szybciej przekształcić formę funduszy produkcyjnych w formę towarową, co stwarza korzystne warunki do szybszego wprowadzenia tej części towaru do obiegu; w tym czasie drugie przedsiębiorstwo z nim powiązane jest w stanie szybciej uzyskać potrzebne środki produkcji, tak że fundusze pieniężne mogą być szybko przekształcone w fundusze produkcyjne, co również przyspiesza obieg funduszy tego przedsiębiorstwa z pierwszego do drugiej etapu obiegu. W tych warunkach czas potrzebny do tego, aby fundusze pieniężne pierwszego przedsiębiorstwa przeszły z funduszy produkcji do obiegu, ulega skróceniu, a czas potrzebny do tego, aby fundusze pieniężne drugiego przedsiębiorstwa przeszły z obiegu do funduszy produkcji, ulega odpowiedniemu skróceniu. Jest oczywiste, że przyspieszony obieg całkowitego pieniądza społecznego jest oznaką przyspieszonej reprodukcji socjalistycznej.

Powyższa analiza obiegu pieniądza w warunkach prostej reprodukcji socjalistycznej nie porusza kwestii przeniesienia akumulacji pieniądza na reprodukcję rozszerzoną. Należy teraz dokładniej przeanalizować związek między socjalistycznym obiegiem pieniądza a socjalistyczną reprodukcją rozszerzoną.

Pieniądz socjalistyczny zawsze zaczyna swój ruch obiegowy od pewnej wartości. Gdy wchodzi on w pierwszy etap obiegu, kupując środki produkcji i płacąc robotnikom za ich pracę, pieniądz przekształca się w równoważną ilość funduszy produkcyjnych. Na tym etapie nie następuje zmiana ilości wartości. Wchodzi on następnie w drugi etap obiegu, w której elementy materialnej formy środków produkcji łączą się ze sobą i dzięki pracy robotnika przenoszą wartość zużytych środków produkcji i tworzą nową wartość. Ta nowa wartość stworzona przez pracownika jest podzielona na dwie części: jedną przeznaczoną do osobistej konsumpcji pracownika, tj. część wartości, która opłaca jego pracę; oraz drugą, część, która jest dodana, tj. dochód społeczny netto. Wreszcie, w trzecim etapie obiegu pieniądz ‘towarowy’ jest ponownie zamieniany na pieniądz ‘pieniężny’ poprzez sprzedaż towarów, kiedy to dochód społeczny netto wyraża się jako wzrost wartości pieniądza. Im większy wzrost tej formy pieniężnej, tym więcej można jej użyć jako środków na rozszerzenie socjalistycznej reprodukcji.

Dochód społeczny netto z socjalistycznego obiegu pieniądza, który jest dostarczany przez niezliczone przedsiębiorstwa socjalistyczne indywidualnie, jest najpierw koncentrowany w rękach państwa socjalistycznego poprzez określone kanały jako fundusz społeczny; następnie, zgodnie z obiektywnymi proporcjami socjalistycznego rozszerzenia i reprodukcji, jest on systematycznie dystrybuowany z państwa socjalistycznego i ponownie włączany do obiegu pieniężnego odpowiednich przedsiębiorstw.

Socjalistyczny społeczny dochód netto jest inwestowany w ruch obiegowy pieniądza, który obejmuje również obieg funduszy nieprodukcyjnych, które nie są częścią obiegu pieniężnego przedsiębiorstwa. Na przykład, gdy dochód netto społeczeństwa, jako fundusz społeczny, jest skoncentrowany w rękach państwa, musi on być przeznaczony dla wydziałów kultury, oświaty i zdrowia na zakup instrumentów i sprzętu medycznego, lub dla instytucji i organizacji na zakup materiałów biurowych itp. Ta część nieprodukcyjnego obiegu funduszy pieniężnych ma inne cechy niż obieg funduszy pieniężnych przedsiębiorstw. Różnica polega na tym, że część ta przechodzi tylko przez prostą fazę obiegu towarów, po czym nie powraca, podczas gdy obieg funduszy pieniężnych przedsiębiorstw przechodzi przez trzy następujące po sobie fazy: obiegu, produkcji i dystrybucji, w końcu powracając nie tylko do pierwotnego

punktu wyjścia, ale także przynosząc przedsiębiorstwu nowy dochód społeczny netto. Ta różnica w ruchu jest uwarunkowana odmiennym charakterem obiegu środków nieprodukcyjnych i obiegu kapitału gospodarczego oraz odmienną rolą, jaką odgrywają one w rozszerzeniu reprodukcji socjalistycznej.

Socjalistyczny obieg pieniężny różni się od obiegu pieniężnego w warunkach kapitalistycznych. Socjalistyczny obieg pieniężny rządzi się podstawowymi prawami ekonomicznymi socjalizmu, które wymagają, aby każdy etap jego obiegu i każda przemiana jego formy poruszały się wokół socjalistycznej reprodukcji na potrzeby socjalistycznego państwa i ludu. Z drugiej strony, obieg pieniężny w warunkach kapitalistycznych jest regulowany przez podstawowe prawa ekonomiczne kapitalizmu. Stała przemiana pieniądza z formy funduszy pieniężnych w formę funduszy produkcyjnych, w formę towarową jest procesem, w którym pieniądz przechodzi od etapu zakupu czynników produkcji wartości dodatniej, przez etap produkcji wartości dodatniej, do etapu realizacji wartości dodatniej. Ten obiegowy proces jest zawsze w ruchu wokół wartości dodatniej, która jest celem kapitalistycznej reprodukcji. Socjalistyczny obieg pieniądza opiera się na socjalistycznej własności publicznej, która daje możliwość systematycznego łączenia poszczególnych obiegów pieniężnych różnych przedsiębiorstw państwowych tak, że stają się one organiczną całością, w której obieg pieniężny każdego przedsiębiorstwa państwowego i wytwarzany przez nie dochód społeczny netto stanowią integralną część ruchu całości. Fundusze niezbędne do rozszerzenia reprodukcji socjalistycznej nie są spontanicznie zaspokajane przez każde przedsiębiorstwo państwowe z jego własnego dochodu społecznego netto, lecz przez państwo socjalistyczne, zgodnie z proporcjami niezbędnymi do rozszerzenia reprodukcji socjalistycznej, łączące dochód społeczny netto wnoszony przez każde przedsiębiorstwo państwowe, organizujące go w sposób skoordynowany i systematyczny. W ten sposób można utrzymać koordynację i płynność obiegu całego pieniądza społeczeństwa socjalistycznego. Obieg pieniężny w kapitalizmie opiera się na prywatnej własności kapitalistów, a indywidualny obieg pieniężny każdego przedsiębiorstwa kapitalistycznego i jego wzrost wartości są podzielone na oddzielne systemy ruchu przez własność prywatną, tak że obieg całkowitego pieniądza społeczeństwa przejawia się w chaotycznym stanie zazębiania się, utworzonym przez spontaniczne powiązanie licznych indywidualnych funduszy pieniężnych. Ten chaotyczny stan obiegu pieniądza, który często występuje w połączeniu z okresowymi kryzysami gospodarczymi, powoduje ogromne szkody dla sił wytwórczych społeczeństwa kapitalistycznego. W trakcie swojego obiegu pieniądz socjalistyczny często ulega sprzecznościom, ale sprzeczności te na ogół nie prowadzą do cyklicznych i

globalnych kryzysów, które charakteryzują obieg pieniężny kapitału, i można je rozwiązać poprzez świadome dostosowanie samego systemu socjalistycznego, kierując się właściwą drogą.

Istnieje różnica między obiegiem pieniądza w warunkach socjalistycznych i pieniądza w warunkach kapitalistycznych, ale ten pierwszy jest przekształcony z tego drugiego i niesie ze sobą obrzędy lub ślady kapitalistycznej spuścizny, niewiele różniące się od starego społeczeństwa. Jest to więc pożywka dla kapitalizmu i burżuazji.

Ciągłe przekształcanie się socjalistycznego obiegu pieniądza z formy pieniężnej w formę produkcyjną, a następnie w formę towarową, jest ruchem formy wartości. Engels mówi: **"Pojęcie wartości jest najogólniejszym, a więc najszerszym wyrazem ekonomicznych warunków produkcji towarowej."** ① Społeczeństwa socjalistyczne praktykują system towarowy i są oczywiście nierozerwalnie związane z ruchem form wartości. W systemie towarowym środki produkcji potrzebne poszczególnym przedsiębiorstwom socjalistycznym są przydzielane przez plan państwowy, ale i tak muszą być zakupione za fundusze pieniężne zgodnie z zasadą wymiany o równej wartości. Przedsiębiorstwa nadal potrzebują wartościowej rekompensaty za wydatki, które ponoszą w trakcie produkcji. Produkty wytworzone przez przedsiębiorstwo muszą jeszcze urzeczywistnić swoją wartość, aby uzyskać fundusze pieniężne niezbędne do rozpoczęcia kolejnego obiegu produkcyjnego. Tutaj, jak w każdym społeczeństwie, w którym produkuje się towary, albo indywidualny czas pracy przy produkcji towaru jest wyższy niż społecznie niezbędny czas pracy, albo indywidualny czas pracy przy produkcji towaru jest niższy niż społecznie niezbędny czas pracy. Obie sytuacje są nieuniknione. Przedsiębiorstwo socjalistyczne, które wytwarza te same towary przy wyższym indywidualnym czasie pracy niż społecznie konieczny czas pracy, ma wyższe koszty i mniejszy dochód oraz jest w gorszej sytuacji pod względem obiegu pieniężnego. Aby zmienić to niekorzystne położenie, przedsiębiorstwo ma dwie możliwości: pierwsza to poprawa obiegu pieniężnego poprzez innowacje technologiczne, zwiększenie produkcji i oszczędności, obniżenie kosztów itp. tak, aby indywidualny czas pracy przy wytwarzaniu dóbr przez przedsiębiorstwo był niższy od społecznie niezbędnego czasu pracy. Drugim jest wykorzystanie rozbieżności między ceną a wartością różnych towarów do produkcji lub zwiększenia produkcji tych towarów, których cena jest wyższa niż ich wartość. Jeśli zastosuje się to drugie podejście, rezultatem będzie zalanie rynku towarami o cenach wyższych niż wartość i przekroczenie potrzeb społeczeństwa, co wpłynie na realizację wartości tych towarów, które następnie trzeba będzie zastąpić produkcją innych towarów o cenach wyższych niż wartość. W

ten sposób gospodarka planowa socjalizmu zostaje zniszczona i ponownie pojawia się anarchia kapitalistycznej konkurencji i produkcji. Co zatem stanie się z tymi przedsiębiorstwami socjalistycznymi, których indywidualny czas pracy jest niższy od społecznie niezbędnego czasu pracy? Przedsiębiorstwa te mają mniej kosztów do wydania, a więcej dochodów, i nie tylko nie mają trudności z obiegiem swoich funduszy pieniężnych, ale mają również część nadwyżki funduszy pieniężnych po zakończeniu normalnego obiegu. Również w tym przypadku przedsiębiorstwo ma dwie możliwości: jedna to pójście normalną drogą i przekazanie nadwyżki funduszy pieniężnych państwu (w przypadku przedsiębiorstw będących własnością powszechną) lub gminie (w przypadku przedsiębiorstw prowadzonych przez społeczność kolektywną) do jednolitej dystrybucji i wykorzystania w odpowiednim czasie. Inną opcją jest wykorzystanie nadwyżki funduszy pieniężnych do nielegalnego zakupu nieplanowanych i ograniczonych dostaw materiałów oraz użycie jej jako karty przetargowej do zaangażowania się w wolną kapitalistyczną wymianę w imię "współpracy". Powtarzanie się tego obiegu działalności nieuchronnie zaprowadzi do ograniczenia podaży niektórych towarów na rynku i wpłynie na obieg funduszy z pierwszego do drugiego etapu w innych przedsiębiorstwach, a tym samym na proces reprodukcji tych przedsiębiorstw. W takim przypadku inne przedsiębiorstwa też mogą zostać skłonione do wykorzystania zgromadzonych nadwyżek funduszy pieniężnych do zakupu towarów ograniczonych, co ostatecznie doprowadzi do demontażu socjalistycznej gospodarki planowej i umożliwi ponowne pojawienie się konkurencji i anarchii produkcyjnej. W obu przypadkach przywódca przedsiębiorstwa, który wybiera tę drugą drogę, nawet jeśli sam nie czerpie części pieniędzy z takiej działalności, w istocie prowadzi działalność burżuazyjną i stał się lub staje się elementem burżuazyjnym w Partii. Analizowana tu burżuazja partyjna jest nosicielką stosunków klasowych i interesów burżuazji, produktem różnych stosunków społecznych. **"Jakkolwiek jednostka może subiektywnie transcendować różne stosunki, zawsze jest w sensie społecznym produktem tych stosunków".** ② To, jaką część z całkowitego produktu społecznego zagarnia on osobiście, nie ma znaczenia dla przeprowadzanej tu analizy.

① Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 349.

② Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 12.

To właśnie w tej działalności burżuazji wewnątrz Partii, która podąża drogą kapitalistyczną, rozwijają się takie działania, jak korupcja i kradzież, spekulacja i tym podobne, i że część społeczeństwa jest w stanie przekształcić część społecznego dochodu netto tworzonego dla społeczeństwa i kolektywu przez lud pracujący chłopów i robotników w wartość dodatnią, stając się nowymi elementami burżuazyjnymi, które wysysają krew i pot ludu pracującego.

Kapitalistyczna działalność burżuazji w partii i poza nią, wykorzystująca ruch wartości w procesie socjalistycznego obiegu pieniądza, stanowi ekonomiczną podstawę produkcji czołowych postaci burżuazji w partii i poza nią oraz ich rewizjonistycznej linii. Rewizjonistyczna linia rozwijana przez przedstawicieli burżuazji wewnątrz i na zewnątrz partii będzie z kolei dalej wzmacniać i rozszerzać działalność burżuazji wewnątrz i na zewnątrz partii na kapitalistycznej drodze. Stąd biorą się walki klasowe i liniowe, które zawsze występują w socjalistycznym ruchu pieniądza.

Obieg pieniężny w reprodukcji socjalistycznej, niezależnie od tego, czy jest to obieg pieniężny przedsiębiorstwa, obieg całkowitego pieniądza społecznego, czy też przypływ dochodu społecznego netto do obiegu, ma inne prawo ruchu niż obieg pieniężny w kapitalistycznym procesie reprodukcji, ponieważ opiera się na socjalistycznej własności publicznej. Socjalistyczna własność publiczna kieruje się podstawowymi prawami ekonomicznymi socjalizmu, a jej podstawowym celem jest zapewnienie zaspokojenia potrzeb państwa i ludu. Jeśli jednak przywództwo nad gospodarką socjalistyczną zostanie uzurpowane przez burżuazję wewnątrz Partii i zwycięży linia rewizjonistyczna, wówczas socjalistyczny obieg pieniężny zostanie przekształcony w obieg kapitalistyczny i stanie się **"niekończącym się ruchem zwykłego zysku".** ① Praktyka socjalistycznej rewolucji i budownictwa w Chinach oraz doświadczenia międzynarodowego ruchu komunistycznego dowiodły, że socjalistyczny obieg pieniężny jest niezwykle złożoną krzywą linią ruchu społecznego i ekonomicznego. Jest to również z konieczności odzwierciedlone w zrozumieniu ludzi, nie jest proste i jasne wszystko na raz, i musi być koniecznie wyrażone jako krzywa linia. **"Każdy fragment, wycinek, mały odcinek tej krzywej linii może być zamieniony (obrócony jednostronnie) w niezależną i kompletną linię prostą, a ta linia prosta może zaprowadzić kogoś (do widzenia tylko drzew, nie widząc lasu*) do dołu z błotem, do fideizmu** (gdzie konsolidują go interesy klasowe klasy panującej)."** ② W ten sposób, w oszałamiającym ruchu form wartości, sama linearność i jednostronność percepcji może również doprowadzić ludzi do popełnienia błędu podążania drogą kapitalistyczną. Ten błąd, który z pewnością ma inny charakter niż burżuazja w partii, jest jednak bardzo poważnym

powodem do niepokoju. Może on bowiem łatwo zostać wykorzystany przez partyjną burżuazję i zaprowadzi do błotnistego dołu kapitalizmu. Dlatego bardzo ważne jest naleganie na ciągłe korygowanie tendencji kapitalistycznych, które pojawiają się w procesie socjalistycznego obiegu pieniądza pod dyktaturą proletariatu, przy jednoczesnym wszechstronnym uzbrojeniu pracowników gospodarczych w materializm i dialektykę***, przezwyciężając idealizm i metafizykę, analizując wszystkie aspekty ruchu gospodarczego z marksistowskim światopoglądem i rozpoznając kierunek socjalizmu.

① Marks: Kapitał, t. 1. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 23, s. 175.

② "Słowo o dialektyce". Dzieła wybrane Lenina, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 715.

Dopisy Tłumacza:

* Idiom Chiński ‘Widzieć tylko drzewa, nie widząc lasu’, oznaczający coś w przybliżeniu jak: będąc w stanie dostrzec tylko pojedyncze szczegóły, a nie szerszy obraz; nie widzieć lasu za drzewami - nie widzieć szerszego obrazu sytuacji.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%8F%AA%E8%A7%81%E6%A0%91%E6%9C%A8%E4%B8%8D%E8%A7%81%E6%A3%AE%E6%9E%97

** Fideizm -

Fideizm to teoria epistemologiczna, która utrzymuje, że wiara jest niezależna od rozumu, lub że rozum i wiara są sobie wrogie, a wiara jest lepsza w dochodzeniu do poszczególnych prawd. Słowo fideizm pochodzi od fides, łacińskiego słowa oznaczającego wiarę, i dosłownie oznacza "wiara-izm".

W tym sensie użytym przez Chińskich autorów chodziło o branie czegoś na wiarę, nie widząc krzywej linii tylko prostą, myśląc że podążając linią prostą na wiarę uda się dotrzeć do socjalizmu bez konkretnej analizy czy trzymania się materialistycznego dialektyzmu.

*** Materializm Dialektyczny -

„Materializm dialektyczny jest światopoglądem Partii Marksistowsko-Leninowskiej. Nazywa się go materializmem dialektycznym, ponieważ jego podejście do zjawisk przyrody, jego metoda badania zjawisk przyrody, jego metoda poznawania tych zjawisk jest dialektyczna, a jego interpretacja zjawisk przyrodniczych, jego rozumienie zjawisk przyrodniczych, jego teoria jest materialistyczna.

Materializm historyczny jest rozszerzeniem założeń materializmu dialektycznego na naukę o życiu społecznym i zastosowaniem założeń materializmu dialektycznego do zjawisk życia społecznego oraz do nauki o społeczeństwie i nauki o historii społecznej.”

„Materializm Dialektyczny, filozofia marksizmu-leninizmu, światopogląd naukowy, uniwersalna metoda poznawania świata, nauka o najogólniejszych prawach ruchu i rozwoju przyrody, społeczeństwa i świadomości. D. M. opiera się na osiągnięciach współczesnej nauki i zaawansowanej praktyce społecznej, stale się rozwija i wzbogaca wraz z ich postępem. Stanowi ona ogólną podstawę teoretyczną doktryny marksizmu-leninizmu. Filozofia marksistowska jest materialistyczna, ponieważ wychodzi od uznania materii za jedyną podstawę świata, uznając świadomość za właściwość wysoce zorganizowanej, społecznej formy ruchu materii, funkcję mózgu, odbicie obiektywnego świata; nazywa się dialektyczną, ponieważ uznaje

ogólne powiązanie przedmiotów i zjawisk świata, ruch i rozwój świata jako wynik wewnętrznych sprzeczności w nim działających. D. M. - Najwyższa forma nowożytnego materializmu, która jest wynikiem całej wcześniejszej historii myśli filozoficznej.

Pochodzenie i rozwój D. M. Marksizm jako całość i D.M., jego integralna część, pojawiły się w latach 40. XIX wieku, kiedy walka proletariatu o emancypację społeczną stanowczo domagała się znajomości praw rozwoju społecznego, co było niemożliwe bez materialistycznej dialektyki i materialistycznego wyjaśnienia historii. Założyciele D. M. - K. Marks i F. Engels, poddawszy rzeczywistość społeczną głębokiej i wszechstronnej analizie, zrewidowawszy krytycznie i przyswoiwszy sobie wszystko, co pozytywnego powstało przed nimi w dziedzinie filozofii i historii, stworzyli zasadniczo nowy światopogląd, który stał się filozoficzną podstawą teorii naukowego komunizmu i praktyki rewolucyjnego ruchu klasy robotniczej. Rozwinęli D. M. w ostrej walce ideologicznej z różnymi formami burżuazyjnego światopoglądu.”

Tłumaczone z: https://filosoff.org/stalin/tvorchestvo/o-dialekticheskom-istoricheskom-materializme/

i: https://slovar.cc/enc/bse/1993191.html

Więcej informacji: https://iphlib.ru/library/collection/newphilenc/document/HASHd07c391e9cbfc83074c0d0

Sekcja II. Dystrybucja środków w reprodukcji socjalistycznej

Dystrybucja funduszy na działalność gospodarczą i finansowanie działalności gospodarczej

Obieg pieniężny w reprodukcji socjalistycznej składa się z obiegu funduszy pieniężnych przedsiębiorstwa, obiegu całkowitego pieniądza społecznego i obiegu dochodu społecznego netto. Dystrybucja pieniężna w reprodukcji socjalistycznej obejmuje również dystrybucję funduszy pieniężnych przedsiębiorstwa, dystrybucję całkowitego pieniądza społecznego oraz dystrybucję dochodu społecznego netto.

Zacznijmy teraz od analizy dystrybucji środków własnych przedsiębiorstwa.

Obieg pieniądza przedsiębiorstwa socjalistycznego przechodzi kolejno przez trzy etapy i trzy formy, ale nie oznacza to, że w jednym czasie jest on cały na jednym etapie i cały w jednej formie, a w innym czasie jest cały na kolejnym etapie i cały w innej formie. W takim przypadku reprodukcja przedsiębiorstwa by miała charakter przerywany i nieciągły. Dlatego środki pieniężne przedsiębiorstwa muszą występować jednocześnie w trzech formach: pieniądza, funduszu produkcyjnego i funduszu towarowego. Zawsze musi być dostępna część środków pieniężnych na zakup środków produkcji i na opłacenie pracy, część środków produkcyjnych na utrzymanie produkcji oraz część środków towarowych na sprzedaż. W ten sposób można ułatwić reprodukcję przedsiębiorstwa i utrzymać jego ciągłość bez zakłóceń przez cały czas.

Te współistnienie środków pieniężnych, produkcyjnych i towarowych jest obiektywnym prawem ruchu obiegowego pieniądza przedsiębiorstwa. Normalny obieg pieniężny przedsiębiorstwa socjalistycznego jest uwarunkowany współistnieniem trzech form pieniądza, co rodzi pytanie o racjonalną dystrybucję środków przedsiębiorstwa socjalistycznego pomiędzy te trzy formy. Dystrybucja ta odbywa się poprzez finansowanie przedsiębiorstw socjalistycznych.

Finanse przedsiębiorstwa socjalistycznego dystrybuują środki przedsiębiorstwa socjalistycznego między formę pieniężną, formę produkcyjną i formę towarową, która jest różna w różnych sektorach produkcji.

> Na przykład w sektorze produkcyjnym, takim jak przemysł stoczniowy, budowa statku o masie 10 000 ton zajmuje około pół roku, a zużycie stali wynosi kilka tysięcy ton, więc nie tylko obieg produkcyjny jest dłuższy, ale również udział surowców w ogólnej wartości produktu jest większy. Dlatego musi być stosowany do rezerw surowcowych, jak również produktów w toku, półproduktów i innych aspektów procesu, więcej funduszy w formie

pieniężnej, udział funduszy produkcyjnych jest również stosunkowo duży. Innym przykładem jest sektor produkcyjny, taki jak przemysł gumowy, w którym obieg produkcyjny opony lub pary gumowych butów trwa zaledwie dwa lub trzy dni. Dlatego też w strukturze finansowej, udział funduszy produkcyjnych wykorzystywanych na rezerwy surowcowe oraz półprodukty i produkty wewnętrzne nie jest aż tak duży jak w przemyśle stoczniowym.

Ponadto, struktura finansowa przedsiębiorstwa zmienia się w zależności od różnych warunków podaży i sprzedaży. Jednakże ogólna tendencja jest taka, że fundusze produkcyjne zawsze zajmują pierwsze miejsce w strukturze finansowej przedsiębiorstwa produkcyjnego.

W końcu 1974 r. wśród przedsiębiorstw należących do ośmiu lokalnych oddziałów przemysłowych w Szanghaju udział trzech form pieniężnych wynosił: fundusz pieniężny stanowił 6,77%, fundusz produkcyjny 81,96%, a fundusz towarowy 11,87%. Spośród nich największy udział środków na produkcję miał oddział przemysłu włókienniczego - 87,19%, a najmniejszy - oddział przemysłu chemicznego 71,81%.

Jednym z zadań finansów przedsiębiorstwa jest aktywna dystrybucja środków finansowych przedsiębiorstwa, ograniczenie środków pieniężnych i towarowych w obiegu do możliwego minimum, w celu odpowiedniego zwiększenia udziału środków produkcyjnych w procesie produkcji; jednocześnie konieczne jest ograniczenie, w możliwym zakresie, części funduszy produkcyjnych wykorzystywanych na rezerwy surowców, które są częścią procesu produkcyjnego, ale nie są w rzeczywistym ruchu produkcyjnym, do limitu, który może zagwarantować normalne funkcjonowanie produkcji przedsiębiorstwa, w celu odpowiedniego zwiększenia proporcji funduszy produkcyjnych wykorzystywanych na produkty w obiegu i półprodukty, które są w rzeczywistym ruchu produkcyjnym. W ten sposób więcej środków pieniężnych przedsiębiorstwa może być zainwestowane w rzeczywisty proces produkcji.

Dystrybucja całkowitego pieniądza społecznego i kredytu bankowego

Przedsiębiorstwo socjalistyczne musi zachować rozsądne proporcje między tymi trzema formami pieniądza, aby zmaksymalizować ich efektywność dla reprodukcji przedsiębiorstwa, co musi być również stale korygowane poprzez stałą i czasową redystrybucję całkowitego pieniądza społecznego między przedsiębiorstwami.

Konieczność przeprowadzania regularnej i czasowej redystrybucji całkowitego pieniądza społecznego wynika w szczególności z tego, że w procesie obiegu pieniężnego przedsiębiorstwa, z jednej strony, często występują sytuacje, w których,

mimo że środki pieniężne niektórych przedsiębiorstw wchodzą w trzeci etap obiegu, po sprzedaniu towarów i przekształceniu funduszy towarowych w pieniężne, nie zachodzi natychmiastowa potrzeba zakupu surowców i opłacenia robocizny; zawsze istnieje przerwa między wycofaniem funduszu amortyzacyjnego i funduszu remontów kapitalnych a odnowieniem środków trwałych i faktycznym przeprowadzeniem remontów kapitalnych.

Oznacza to, że pieniądze, które płyną z powrotem do niektórych przedsiębiorstw w trzecim etapie obiegu, nie wracają do nich w całości bezpośrednio po pierwszym etapie obiegu; część z nich jest zawsze czasowo niewykorzystana. Jednocześnie wynagrodzenie pieniężne otrzymywane przez pracowników z tytułu dystrybucji środków finansowych przez przedsiębiorstwo może być również tymczasowo przechowywane i niewykorzystywane. Z drugiej strony, niektóre przedsiębiorstwa mogą potrzebować tymczasowego uzupełnienia dużych kwot środków pieniężnych na zakup surowców w pierwszym etapie obiegu pieniężnego, ze względu na szczyt sezonu produkcyjnego lub ze względu na to, że jest to sezon skupu produktów rolnych; inne przedsiębiorstwa mogą potrzebować tymczasowego uzupełnienia środków pieniężnych również z innych powodów. To sprawia, że państwo socjalistyczne musi zmobilizować, poprzez kanał kredytu bankowego, tę część pieniądza, która jest tymczasowo niewykorzystana w społeczeństwie, i systematycznie redystrybuować ją, na warunkach pożyczki i spłaty, w celu zaspokojenia tymczasowego zapotrzebowania niektórych przedsiębiorstw na środki pieniężne. W ten sposób przedsiębiorstwa znajdujące się w różnych sytuacjach będą mogły przekazywać sobie nawzajem fundusze, dzięki czemu ogólny obieg pieniądza społecznego będzie bardziej płynny, a jego wykorzystanie bardziej oszczędne, co będzie sprzyjać szybkiemu rozwojowi socjalistycznego rozszerzenia i reprodukcji.

Kredyt socjalistyczny jest szczególną formą ruchu, który reguluje obieg środków finansowych w poszczególnych przedsiębiorstwach w ramach ogólnego społecznego obiegu środków. Jego podstawową cechą jest czasowe pozyskiwanie i dystrybucja, za pośrednictwem Banku Państwowego, części środków pieniężnych w formie depozytów i pożyczek, z zastrzeżeniem spłaty w określonym czasie i zapłaty określonej kwoty odsetek.

Kredyty w różnych systemach społecznych odzwierciedlają różne stosunki produkcji.

Kredyt w społeczeństwie kapitalistycznym jest formą obiegu pożyczonego kapitału. Kapitaliści finansowi pożyczają kapitał pieniężny kapitalistom przemysłowym, którzy wykorzystują te pożyczki do zakupu środków produkcji, zatrudniania pracowników, prowadzenia działalności gospodarczej i wydobywania wartości

dodatniej. Kapitaliści przemysłowi dzielą się następnie częścią wartości dodatniej w formie odsetek z kapitalistami finansowymi i razem dzielą wartość dodatnią. Tak więc kredyt kapitalistyczny ucieleśnia stosunek wyzysku pracy najemnej przez kapitał.

W systemie socjalistycznym kredyt jest odzwierciedleniem socjalistycznych stosunków produkcji. Stosunek kredytowy między państwem a przedsiębiorstwami państwowymi jest głównym aspektem socjalistycznego stosunku kredytowego. Poprzez kredyt, państwo w sposób planowy i racjonalny przydziela środki finansowe przedsiębiorstwom państwowym, tak aby wspierać oszczędne i efektywne wykorzystanie środków przez przedsiębiorstwa oraz zapewnić sprawne przeprowadzenie socjalistycznej reprodukcji rozszerzonej.

Stosunek kredytowy między państwem a gospodarką kolektywną jest stosunkiem przyjaźni gospodarczej, współpracy i wzajemnego wsparcia między klasą robotniczą a masami pracujących chłopów i rzemieślników. Gospodarka kolektywna deponuje swoje czasowo niewykorzystane środki pieniężne w Banku Państwowym w celu wspierania budownictwa socjalistycznego; jednocześnie Bank Państwowy udziela gospodarce kolektywnej różnych pożyczek w celu wspierania jej rozwoju. Ten nowy rodzaj stosunków kredytowych jest środkiem rozwoju gospodarki socjalistycznej i konsolidacji sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Stosunek kredytowy między państwem a ludem pracującym w postaci oszczędności ludowych ucieleśnia stosunek ekonomiczny, w którym podstawowe interesy państwa i ludu pracującego są zbieżne. Służy on ludziom pracy do oszczędzania środków konsumpcyjnych i do planowego organizowania życia, a jednocześnie mobilizuje środki czasowo niewykorzystywane przez jednostki, które można skierować na rozszerzenie reprodukcji na rzecz budownictwa socjalistycznego.

> Mobilizacja niewykorzystanych środków pieniężnych w przedsiębiorstwach i społeczeństwie za pomocą kredytów w Chinach wzrasta z roku na rok. W ciągu dwudziestu jeden lat między 1952 a 1973 r. depozyty bankowe ogółem wzrosły łącznie 7,4-krotnie, przy czym oszczędności mieszkańców miast zwiększyły się prawie dziesięciokrotnie. Pożyczanie tych środków dla przemysłu, handlu i rolnictwa sprzyja rozwojowi socjalistycznej produkcji przemysłowej i rolnej.

Jednak kredyt socjalistyczny, jako koncesja na środki pieniężne pod warunkiem spłaty, a wraz z nią zapłata pewnej kwoty odsetek, ① nadal ucieleśnia burżuazyjną władzę prawną. Proletariat wykorzystuje tą burżuazyjną władzę prawną do kredytu, by służyć budowie socjalizmu, podczas gdy burżuazja chce ją rozszerzyć, by kredyt

służył odbudowie kapitalizmu. Aby wykorzystać kredyt do zmiany kierunku rozwoju działalności ekonomicznej, kapitaliści Liu Shaoqi i Deng Xiaoping wykrzykiwali kiedyś otwarcie, że banki będą udzielać pożyczek tylko przedsiębiorstwom przynoszącym zyski, a przedsiębiorstwom nierentownym "banki nie będą udzielać pożyczek" i "muszą się zatrzymać i nie bać się robotników grających w Bianzhi*". Zgodnie z tą ciemną instrukcją około 1962 r. wiele przedsiębiorstw kluczowych, przedsiębiorstw wojskowych i przedsiębiorstw wytwarzających produkty pilnie potrzebne państwu zostało zmuszonych do zamknięcia, ponieważ nie przynosiły one żadnych zysków. Niektóre przedsiębiorstwa kontrolowane przez elementy burżuazyjne, w pogoni za wysokimi zyskami, wykorzystywały również dostawy pewnych materiałów ograniczonych jako przynętę do podważania planowanego kredytu państwa socjalistycznego, oferując kapitalistyczny "kredyt komercyjny" ② innym przedsiębiorstwom pod nazwą "zaliczki". W warunkach takiego kapitalistycznego kredytu komercyjnego stare i nowe elementy burżuazyjne mogły stosować swoje spekulacyjne sztuczki, dopuszczać się oszustw, sprzedawać na krótko i kupować na krótko, uzupełniać braki, przyjmując z góry kilka depozytów na jedną partię towarów, aby w ten sposób prowadzić działalność kapitalistyczną; niektóre przedsiębiorstwa państwowe były w ten sposób oszukiwane, co wpływało na planowy obieg funduszów socjalistycznych i sprawny postęp socjalistycznej reprodukcji. Inne elementy burżuazyjne wykorzystywały działalność lichwiarską do wyzyskiwania ludzi pracy. W celu ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej w dziedzinie kredytu i zwalczania działalności starych i nowych elementów burżuazyjnych, wykorzystujących kredyt do podkopywania gospodarki socjalistycznej, proletariat musi skupić całą działalność kredytową w rękach Banku Państwowego i kierowanych przezeń wiejskich spółdzielni kredytowych, nalegać na wprowadzenie całego ruchu pieniądza w orbitę socjalistycznego planowania i zarządzania zgodnie z rewolucyjną linią proletariatu, realizować politykę udzielania i zaciągania niskooprocentowanych kredytów, zdelegalizować kredyt komercyjny i prywatną działalność lichwiarską, zakazać zamiany pieniądza na kapitał i utrzymywać całkowity pieniądz społeczny na kierunku socjalistycznym.

Socjalistyczny bank państwowy, jako organ kredytowy, jest ważnym narzędziem umacniania dyktatury proletariatu i budowy socjalizmu. W wielu pismach napisanych przed i po Rewolucji Październikowej, Lenin rozwinął zasadę "koncentracji kredytu w rękach państwa poprzez bank narodowy z kapitałem państwowym i wyłącznym monopolem", jak zaproponowali Marks i Engels w Manifeście Komunistycznym. ③ Dalej wyraźnie stwierdził, że **"wielkie banki są 'instytucjami państwowymi' niezbędnymi do osiągnięcia socjalizmu"** i że **"socjalizm nie może być osiągnięty**

bez wielkich banków". ④ Banki socjalistyczne są instrumentami proletariatu do organizowania, liczenia i zarządzania działalnością gospodarczą, do ograniczania burżuazyjnej władzy prawnej i do walki z burżuazją pod dyktaturą proletariatu.

> Już w czasie drugiej domowej wojny rewolucyjnej Komunistyczna Partia Chin założyła bank narodowy w centralnej bazie rewolucyjnej w Jiangxi. Podczas wojny Anty-Japońskiej i wojny ludowowyzwoleńczej, bazy rewolucyjne zakładały własne banki zgodnie z powtarzanym przez Przewodniczącego Mao poleceniem, że **"Wielkie banki, wielkie gałęzie przemysłu i wielkie przedsiębiorstwa powinny być własnością państwa tej republiki".** ⑤ W grudniu 1948 r. utworzono Ludowy Bank Chin w celu ustanowienia jednolitego systemu bankowego i monetarnego w nowych Chinach. Skonfiskowano również banki krajowe i instytucje finansowe reakcyjnego reżimu Kuomintangu, pozbyto się banków krajów imperialistycznych w Chinach i przeprowadzono socjalistyczne reformy prywatnych banków zarządzanych przez burżuazję narodową. W ten sposób, w bardzo krótkim czasie, w Chinach powstał socjalistyczny system finansowy.

---

① Socjalistyczne banki państwowe płacą określoną kwotę odsetek od depozytów i pożyczek przedsiębiorstwom socjalistycznym. Ponadto pewna kwota odsetek jest również wypłacana od wkładów oszczędnościowych obywateli. Odsetki od wkładów oszczędnościowych obywateli to redystrybucja dochodu narodowego, która pomaga zachęcać do oszczędzania i wspierać budownictwo socjalistyczne. Ale dochód uzyskany z tytułu posiadania waluty jako posiadacz waluty odzwierciedla burżuazyjną władzę prawną. Ci, którzy posiadają więcej pieniędzy i więcej oszczędzają, mogą je wykorzystać do uzyskania większej ilości pieniędzy, co przy braku ograniczeń może pogłębić różnice w dochodach indywidualnych. Stopniowe obniżanie stopy procentowej od oszczędności ludności w ciągu dwudziestu lat od założenia państwa jest ograniczeniem burżuazyjnej władzy prawnej w stosunkach kredytowych.

② Kredyt komercyjny stanowi podstawę kapitalistycznego systemu kredytowego i jest formą odroczonej płatności za sprzedaż towarów, powszechnie stosowaną przez kapitalistów przemysłowych i handlowych. Kredyt komercyjny odegrał pewną rolę w ułatwieniu obiegu towarów, ale zwiększył też ślepotę rynkową, zamaskował kryzys nadprodukcji i przyczynił się do zaostrzenia kapitalistycznego kryzysu gospodarczego. W społeczeństwach socjalistycznych kredyt komercyjny został zniesiony. Niektóre przedpłaty i depozyty przed zakupem, takie jak te dotyczące produktów rolnych i ubocznych, które zostały zatwierdzone do włączenia do programu państwowego, różnią się od nieplanowanego kredytu komercyjnego.

③ Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 272.

④ "Czy bolszewicy mogą utrzymać państwo przy władzy? Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 311.

⑤ "O Nowej Demokracji". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 638.

Nasz socjalistyczny system finansowy składa się obecnie z Ludowego Banku Chin, Ludowego Banku Budownictwa Chin, Banku Chin i wiejskich spółdzielni kredytowych.

Ludowy Bank Chin jest narodowym bankiem Chin, centrum kredytowym, rozliczeniowym i kasowym w kraju oraz bankiem emitującym walutę Chin. Poprzez swoje funkcje centralizacji zarządzania kredytami, organizowania rozliczeń bezgotówkowych i zarządzania emisją pieniądza Bank Państwowy wspiera rozwój produkcji przemysłowej i rolnej oraz obieg towarów, służąc rozwojowi gospodarki socjalistycznej i umocnieniu dyktatury proletariatu w sposób szybszy i bardziej oszczędny.

Ludowy Bank Budownictwa Chin jest oddziałem odpowiedzialnym za finansowanie budowy kapitału, specjalizującym się w obsłudze przydziałów, kredytów i rozliczeń związanych z budową kapitału, organizowaniu zarządzania finansowego budowy kapitału i rachunkowości gospodarczej, nadzorowaniu racjonalnego i oszczędnego wykorzystania środków na budowę kapitału oraz unikaniu marnotrawstwa środków i materiałów.

Pod kierownictwem Ludowego Banku Chin, Bank Chin zajmuje się wymianą walut i rozliczeniami międzynarodowymi, promując chińskie zagraniczne więzi gospodarcze i handel zagraniczny.

Wiejskie spółdzielnie kredytowe są pomocnikami Banku Państwowego w pracy finansowej na wsi, a ich kapitał zakładowy, akumulacja i inne mienie są wspólną własnością członków spółdzielni kredytowej. Pod kierownictwem Ludowego Banku Chin, wiejskie spółdzielnie kredytowe zajmują się głównie depozytami wiejskimi i udzielają pożyczek na wydatki produkcyjne i sprzęt produkcyjny dla gospodarki kolektywnej gmin wiejskich zgodnie z potrzebami rozwoju produkcji. Jednocześnie pomagają one ubogim chłopom przezwyciężyć przejściowe trudności, które mogą się pojawić, a także powstrzymać i zwalczać lichwiarską działalność kredytową.

W celu planowego zorganizowania wszechstronnego obiegu środków pieniężnych społeczeństwa socjalistycznego i ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej w obiegu środków pieniężnych, państwo pod dyktaturą proletariatu scentralizowało wszystkie operacje kredytowe, rozliczeniowe i kasowe w Banku Narodowym, czyniąc go narodowym centrum kredytowym, rozliczeniowym i kasowym, co tym bardziej sprzyjało racjonalnej wszechstronnej dystrybucji środków pieniężnych społeczeństwa w celu zapewnienia planowego rozwoju gospodarki narodowej.

Socjalistyczny Bank Państwowy, jako centrum kredytowe kraju, jest w stanie udzielać pożyczek zgodnie z planem, tak aby przydział i wykorzystanie środków kredytowych były zgodne z narodowym planem gospodarczym oraz z potrzebami kraju i narodu. Wyklucza on pożyczki uzyskane za pomocą innych środków, takich jak kredyt komercyjny, i wyklucza udzielanie pożyczek wyłącznie na podstawie dostępności zysków, aby nie dopuścić do podważenia centralizacji i planowania kredytu socjalistycznego oraz aby nie zakłócić planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej w kierunku socjalistycznym.

Socjalistyczny Bank Państwowy pełni funkcję instytucji rozliczeniowej, organizującej jednolite rozliczanie przelewów między wszystkimi działami gospodarki narodowej, przedsiębiorstwami i jednostkami. Poprzez rozliczenia transferowe, Bank Państwowy nadzoruje działalność kapitalistyczną, taką jak nieplanowane, nielegalne zaopatrywanie się poza systemem i zapewnia, że normalna wymiana w przedsiębiorstwach może być opłacona na czas oraz że pieniądze i towary są rozliczane. Jest to również ważne ogniwo w ograniczaniu burżuazyjnej władzy prawnej w obiegu funduszy, promowaniu normalnego obiegu funduszy w przedsiębiorstwach socjalistycznych i promowaniu ciągłego rozwoju produkcji socjalistycznej.

Socjalistyczny Bank Państwowy, jako państwowy depozyt pieniężny, emituje i wycofuje walutę zgodnie z potrzebami rozwoju produkcji i obiegu towarowego oraz reguluje obieg pieniądza w sposób planowy, tak aby obieg pieniądza i obieg towarowy były ze sobą zgodne. Jednocześnie wdraża rygorystyczny system zarządzania gotówką, zgodnie z którym wszystkie przedsiębiorstwa, instytucje, agencje i organizacje mają obowiązek deponowania w Banku Państwowym środków pieniężnych przekraczających ustalony limit, oraz zarządzania funduszem płac. Zjednoczenie kasy przez państwo pod zarządem Banku Państwowego stworzyło dogodne warunki do realizacji planowanej kasjery i regulowania obiegu pieniądza w sposób planowy, a także uniemożliwiło burżuazji wykorzystywanie pieniądza do zakłócania działalności rynku.

Dystrybucja dochodu społecznego netto i budżetu narodowego

Obieg całkowitego pieniądza społecznego w społeczeństwie socjalistycznym odbywa się zawsze na coraz większą skalę. Dystrybucja całkowitego pieniądza społecznego i dystrybucja dochodu społecznego netto są zatem ściśle powiązane i wzajemnie się wzmacniają.

Dochód społeczny netto składa się z dochodu netto poszczególnych przedsiębiorstw socjalistycznych. W warunkach socjalistycznej własności publicznej dochody netto

poszczególnych przedsiębiorstw państwowych jako całości nie trafiają samoistnie do każdego przedsiębiorstwa z osobna, lecz są gromadzone wspólnie przez budżet państwa i redystrybuowane zgodnie z wymogami planu rozwoju gospodarki narodowej.

Budżet socjalistycznego państwa skupia dochody netto przedsiębiorstw, a jego forma nie jest identyczna w obu typach własności publicznej. W przypadku przedsiębiorstw kolektywnych przybiera to formę opodatkowania, w ramach którego część ich dochodu netto jest przeznaczana na budownictwo socjalistyczne. W przypadku przedsiębiorstw państwowych, oprócz opodatkowania, przybiera to formę udziału w zyskach, koncentrując je w całości w rękach państwa. Obecnie wkłady przedsiębiorstw państwowych i przedsiębiorstw kolektywnych stanowią ponad dziewięćdziesiąt dziewięć procent dochodów naszego budżetu państwowego. Wraz z ciągłym rozwojem naszej socjalistycznej gospodarki, dochody budżetu państwa gwałtownie wzrosły. W latach 1950-1973 wpływy do naszego budżetu wzrosły około trzynastokrotnie. W dochodach budżetu państwa nie ma już żadnej pozycji dochodów z tytułu zadłużenia i staliśmy się krajem socjalistycznym bez długu krajowego i zagranicznego. Jest to zupełnie inna sytuacja niż dochody budżetowe krajów kapitalistycznych, które pochodzą w przeważającej mierze z podatku dochodowego od osób fizycznych i innych podatków płaconych przez ludzi pracy oraz z utrzymywania się z długów wewnętrznych i zewnętrznych.

> Opodatkowanie państwa kapitalistycznego jest dodatkowym wyzyskiem ludzi pracy przez państwo burżuazyjne, uczestniczące w dystrybucji wartości dodatniej przez burżuazję jako całość. Wyzysk ten, który pogłębia się w miarę narastania wewnętrznych i zewnętrznych sprzeczności państwa kapitalistycznego i umacniania się aparatu państwowego, staje się ciężarem nie do zniesienia dla ogółu ludzi pracy.
>
> W Stanach Zjednoczonych, z całkowitego dochodu budżetu rządu federalnego wynoszącego prawie 300 miliardów dolarów w roku fiskalnym 1975, podatki od dochodów osobistych wyniosły 129 miliardów dolarów, a podatki od ubezpieczeń społecznych 73,6 miliardów dolarów, co stanowi wzrost odpowiednio o 9,3% i 11% w stosunku do roku fiskalnego 1974. Tylko te dwa bezpośrednie podatki federalne stanowiły 68% całkowitych wpływów do budżetu federalnego. Dzieląc te dwa bezpośrednie podatki równomiernie na całą populację, jeden Amerykanin musiałby zapłacić 957 dolarów, co stanowi wzrost o 9,24% w stosunku do poprzedniego roku podatkowego.

W Związku Radzieckim biurokratyczna monopolistyczna burżuazja, oprócz wydobywania wartości dodatniej z procesu produkcji, wyzyskuje również lud pracujący w postaci podatków od mieszkańców, które w 1960 roku wynosiły 5,6 miliardów rubli, a w 1974 roku wzrosły prawie trzykrotnie do 16,7 miliardów rubli; w 1973 roku przeciętny podatek od mieszkańców płacony przez każdą rodzinę robotniczą w Związku Radzieckim wynosił ponad 11% dochodu z pracy.

W krajach kapitalistycznych emisja krajowego długu publicznego i zaciąganie długu zagranicznego jest również ważną częścią dochodów budżetowych. W Stanach Zjednoczonych łączna kwota długu krajowego wyemitowanego do końca 1974 r. wyniosła 492,7 mld USD. Związek Radziecki żyje również z długu krajowego i pożyczek zagranicznych. Według niepełnych danych statystycznych, do 1970 r. zadłużenie wewnętrzne Związku Radzieckiego osiągnęło 31,6 mld rubli. Od 1964 roku, kiedy to Breżniew doszedł do władzy, zadłużenie zewnętrzne Związku Radzieckiego również przekroczyło 20 miliardów dolarów. Wewnętrzne i zewnętrzne długi krajów kapitalistycznych służą interesom monopolistycznej burżuazji, ale muszą być spłacane przez ludzi pracy, a więc są w istocie ich wyzyskiem.

Państwo socjalistyczne gromadzi dużą część dochodu netto przedsiębiorstw socjalistycznych jako fundusze socjalne w ramach dochodów budżetowych, a następnie systematycznie redystrybuuje je w ramach wydatków budżetowych. Wydatki budżetowe państwa socjalistycznego przeznaczane są na budownictwo gospodarcze, budownictwo kulturalne, budownictwo obronne, administrację państwową i wydatki na pomoc zagraniczną. Wśród nich główną pozycję zajmują wydatki na budownictwo gospodarcze i wydatki na budownictwo kulturalne. W Chinach wydatki na budownictwo gospodarcze i kulturalne wzrosły z około 36% w 1950 roku do około 70% w 1973 roku. Wraz ze wzrostem udziału wydatków w tych dziedzinach, nasze socjalistyczne budownictwo znacznie się rozwinęło, a życie ludzi uległo znacznej poprawie. Z drugiej strony, w krajach imperialistycznych i socjal-imperialistycznych wydatki budżetowe są zdominowane przez wydatki rządowe na utrzymanie brutalnej machiny ucisku wobec ludzi oraz przez wydatki wojskowe na zagraniczną agresję i ekspansję. Wydatki budżetowe tych krajów służą utrzymaniu oligarchii i hegemonii monopolistycznej burżuazji.

W przypadku imperializmu amerykańskiego, na przykład, łączne bezpośrednie wydatki wojskowe w okresie od 1971 do 1975 roku wyniosły 399 miliardów dolarów, czyli średnio ponad 79 miliardów dolarów rocznie. W

budżecie rządu federalnego na rok fiskalny 1976, budżet wojskowy był jeszcze wyższy i wynosił 94 miliardy dolarów. Wraz z innymi pośrednimi kosztami wojskowymi, średnie wydatki wojskowe stanowiły około jednej trzeciej całkowitych wydatków budżetowych. Radzieccy socjal-imperialiści, w swojej agresywnej ekspansji na świecie i rywalizacji z imperium amerykańskim, jeszcze gorliwiej rozbudowywali swoje zbrojenia i prowadzili politykę militaryzacji gospodarki narodowej; od 1971 r. radzieckie wydatki wojskowe co roku przewyższały wydatki Stanów Zjednoczonych. W przeliczeniu na dolary, w 1974 roku radzieckie wydatki na międzykontynentalne rakiety balistyczne były około pięć i pół razy większe niż amerykańskie; wydatki na programy rakiet balistycznych wystrzeliwanych z okrętów podwodnych były o około 30 procent wyższe niż amerykańskie; wydatki na programy obrony strategicznej były siedmiokrotnie wyższe niż amerykańskie. Prawie 20 procent dochodu narodowego radzieckiego rewizjonizmu przeznaczano na wydatki wojskowe.

W różnych systemach społecznych różna jest zawartość zarówno dochodów, jak i wydatków budżetowych, a co za tym idzie, różny jest charakter budżetu państwa. Budżet państwa socjalistycznego jest stosunkiem rozdzielczym powstałym w procesie redystrybucji dochodu społecznego netto przedsiębiorstw socjalistycznych w celu utrwalenia przez państwo socjalistyczne dyktatury proletariatu, rozwoju przedsięwzięć gospodarczych, kulturalnych, oświatowych i ochrony zdrowia oraz wypełnienia zobowiązań internacjonalistycznych. Budżet państwa socjalistycznego jest nowym typem stosunków socjalistycznych, w których dochody pochodzą od ludzi, a wydatki budżetowe są wydawane na ludzi. Z drugiej strony, budżet państwa kapitalistycznego jest stosunkiem dystrybucji, który burżuazja tworzy poprzez redystrybucję dochodu narodowego i zawłaszczanie dodatniej wartości wytworzonej przez ludzi pracy w celu utrzymania swoich reakcyjnych rządów. Jest ucieleśnieniem relacji między wyzyskiwanymi i wyzyskującymi, rządzącymi i rządzonymi. Charakter budżetu państwa socjalistycznego nie jest taki sam jak budżetu państwa kapitalistycznego, ale nadal jest to prognoza dochodów i wydatków pieniężnych wymaganych przez państwo w pewnym okresie czasu w celu wypełnienia jego funkcji. Przewodniczący Mao nauczał, że **"Budżet państwa jest głównym zagadnieniem, w którym odzwierciedla się polityka państwa jako całości, ponieważ określa on zakres i kierunek działalności rządu."** ① Zgodnie z prawidłową linią, socjalistyczny budżet państwowy służy do zagwarantowania pod względem finansowym realizacji linii, wytycznych i polityki proletariatu; zgodnie z linią rewizjonistyczną jest również całkowicie możliwe, że zostanie on wykorzystany

pod względem finansowym do realizacji linii, wytycznych i polityki przywróconego reżimu kapitalistycznego. Liu Shaoqi i Deng Xiaoping, kapitaliści w łonie Partii, wykorzystali budżet państwa do zintensyfikowania rewizjonistycznej linii zysku i stymulacji materialnej poprzez wstrzymanie dotacji dla przedsiębiorstw przynoszących straty i przyznanie odpowiednich funduszy motywacyjnych tym przedsiębiorstwom, które zrealizowały swoje cele w ramach planu zysków.

Dochody budżetowe i wydatki budżetowe w kraju socjalistycznym są planowane. Przy układaniu i wykonywaniu budżetu, państwo ma możliwość świadomego równoważenia dochodów i wydatków budżetowych zgodnie z obiektywnymi prawami obiegu środków, dbając o pozostawienie odpowiedniej rezerwy na czasową pracę środków budżetowych oraz na poważne nieprzewidziane wydatki.

"Zwiększanie produkcji, oszczędzanie i utrzymywanie większych rezerw to trzy niezawodne linie obrony w celu konsolidacji budżetu państwa". ② Naszemu budżetowi państwa udało się zbilansować księgi i uzyskać niewielką nadwyżkę w bieżącym roku. Jest to odzwierciedlenie wyższości systemu socjalistycznego.

Dochody i wydatki budżetowe krajów imperialistycznych i socjal-imperialistycznych to inna historia. Dochody budżetowe tych krajów są bardzo niestabilne, a wydatki budżetowe coraz bardziej zawyżone przez rozbudowę przygotowań wojskowych i militaryzację gospodarki narodowej, co uniemożliwia zrównoważenie budżetu, a duże deficyty budżetowe stały się cechą budżetów narodowych tych krajów.

> Imperializm amerykański miał deficyty budżetowe przez dwadzieścia jeden z trzydziestu lat od roku podatkowego 1946 do roku podatkowego 1975. W ciągu dwudziestu dziewięciu lat do roku budżetowego 1974 deficyt budżetowy netto Stanów Zjednoczonych wzrósł do ponad 173,1 miliarda dolarów. Deficyt budżetowy radzieckiego socjal-imperializmu w latach 1965-1967 wynosił piętnaście i pół miliarda rubli, a w latach 1968-1971 deficyt budżetowy szacowano na czterdzieści jeden miliardów rubli. Aby pokryć ogromny deficyt budżetowy, Związek Radziecki musiał płodzić inflację i zwiększać wyzysk ludzi pracy.

Finansowanie socjalistyczne

Dystrybucja środków finansowych w reprodukcji socjalistycznej, w tym dystrybucja środków finansowych poszczególnych przedsiębiorstw, dystrybucja całkowitych środków społecznych i dystrybucja dochodu społecznego netto, odbywa się odpowiednio poprzez finanse przedsiębiorstw, kredyt bankowy i budżet państwa. Finansowanie przedsiębiorstw, kredyt bankowy i budżet państwa stanowią kompletny

system socjalistycznej dystrybucji środków finansowych. Ten system dystrybucji środków finansowych, oparty na finansowaniu przedsiębiorstw, z kredytem bankowym jako głównym regulatorem i budżetem państwa jako dominującym, tworzy finanse socjalistyczne. Finanse socjalistyczne to stosunki gospodarcze powstałe w wyniku dystrybucji i redystrybucji środków finansowych, których głównym podmiotem jest państwo socjalistyczne.

Państwo jest produktem walki klasowej i narzędziem ucisku klasowego, a jego działalność finansowa nigdy nie może być ponadklasowa. Socjalistyczne finanse są instrumentem dyktatury proletariatu, który finansowo zapewnia socjalistycznemu państwu realizację jego funkcji dyktatury proletariatu oraz sprawny przebieg socjalistycznej rewolucji i socjalistycznego budownictwa. Są one instrumentem walki wszystkich ludzi pracy pod przywództwem proletariatu przeciwko burżuazji wewnątrz i na zewnątrz Partii, jak również przeciwko imperializmowi, socjal-imperializmowi i reakcyjnym frakcjom w różnych krajach, i są instrumentem rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego.

> W pierwszych dniach powstania Nowych Chin, kraj borykał się z inflacją, gwałtownym wzrostem cen, chaosem rynkowym i trudnościami spowodowanymi przez reakcyjne rządy Kuomintangu. Poprzez ujednolicenie zarządzania finansowego i gospodarczego, energiczną reorganizację podatków i wzmocnienie zarządzania gotówką, państwo było w stanie zrównoważyć równowagę fiskalną, ograniczyć inflację i stłumić ceny rynkowe w oparciu o ożywienie i rozwój produkcji**, tworząc w ten sposób korzystne warunki dla konsolidacji nowego reżimu rewolucji proletariackiej i rozpoczęcia socjalistycznego budownictwa gospodarczego na dużą skalę.
>
> W okresie socjalistycznej przemiany w zakresie własności środków produkcji, państwo posługiwało się narzędziem finansów, różnicując pod względem podatkowym i kredytowym przemysł i handel kapitalistyczny w zależności od tego, w jakim stopniu był on korzystny dla bytu kraju, a w jakim akceptował przemiany socjalistyczne, co silnie uzupełniało państwowe wykorzystanie, ograniczenie i przekształcenie przemysłu i handlu kapitalistycznego. Poprzez podatki i kredyt państwo ograniczało też spontaniczną siłę kapitalizmu miejskiego i wiejskiego, wspierało chłopów i rzemieślników na drodze kolektywizacji, sprzyjało socjalistycznym przekształceniom gospodarki indywidualnej. Jednocześnie państwo wspierało szybki rozwój gospodarki państwowej, przeznaczając środki w sposób planowy za pośrednictwem

skarbu państwa na realizację budownictwa gospodarczego skoncentrowanego na przemyśle ciężkim.

Po tym, jak socjalistyczna przemiana własności środków produkcji została w zasadzie zakończona, socjalistyczne finanse nadal zapewniały ciągły rozwój gospodarki narodowej oraz coraz większą konsolidację i wzrost socjalistycznej bazy ekonomicznej poprzez dystrybucję i redystrybucję środków finansowych, promując kontynuację rewolucji socjalistycznej na froncie politycznym, ekonomicznym i ideologicznym oraz, w pewnym stopniu, wspierając anty-imperialistyczne i anty-hegemonistyczne walki rewolucyjne ludności świata.

Socjalistyczne finanse państwowe są instrumentem dyktatury proletariatu. Ale zgodnie z linią rewizjonistyczną mogą one również służyć odbudowie kapitalizmu. W "O programie ogólnym", wielkim trującym chwaście wymyślonym na polecenie kapitalisty Deng Xiaopinga wewnątrz Partii, zaproponowano, że "trzy instrukcje jako zarys" powinny być wykorzystane do naprawy wszystkich aspektów pracy, w tym finansów. Sprzeciwiając się przekazaniu uprawnień do zarządzania finansami i kredytami w systemie finansowym, przekazaniu funduszy amortyzacyjnych przedsiębiorstwom i gminom oraz zwiększeniu autonomii gmin w organizowaniu inwestycji w budowę kapitału, tak zwana konsolidacja finansowa ma na celu przeciwstawienie się instrukcji Przewodniczącego Mao, że **"w ramach ujednoliconego planu rządu centralnego, należy pozwolić władzom lokalnym na więcej".** Na jej miejsce pojawiła się rewizjonistyczna gadka żłobienia z systemu, ucisku z władzy, wyciskania z celów, wyciskania z wydatków i zakłócania systemu, czyli zestaw zarządzania, zakłócania, ucisku i nastawienia na zysk. Pod pretekstem "rektyfikacji" jest to wielka dyktatura zasad i przepisów w dziedzinie finansów, będąca próżną próbą uzurpowania sobie prawa do jednolitego przywództwa Partii w zakresie pracy finansowej we wszystkich aspektach i ożywienia kapitalistycznego systemu finansowego.

Socjalistyczne finanse opierają się na wysokim tempie rozwoju socjalistycznej produkcji. Stosunek między finansami a gospodarką jest w istocie stosunkiem między dystrybucją a produkcją. Produkcja determinuje dystrybucję, a dystrybucja z kolei wpływa na produkcję. Przewodniczący Mao uczył nas, że **"Rozwój gospodarki i zabezpieczenie dostaw to ogólna polityka naszej pracy gospodarczej i finansowej". "Dobra lub zła polityka fiskalna z pewnością wystarczy, by wpłynąć na gospodarkę, ale to gospodarka decyduje o finansach. Nie ma gospodarki bez fundamentu, który może rozwiązać trudności finansowe; nie ma**

gospodarki bez rozwoju, który może sprawić, że finanse będą obfite." ③ Instrukcja Przewodniczącego Mao, która w sposób naukowy ukazuje dialektyczny związek pomiędzy finansami a gospodarką, jest podstawową zasadą przewodnią socjalistycznej pracy finansowej.

Gospodarka determinuje finanse, co oznacza, że aby zapewnić sobie dochody, musimy najpierw skupić się na gospodarce i dążyć do promowania produkcji. Dopiero gdy gospodarka się rozwinie i wzrośnie produkcja, pojawi się bogate źródło dochodów fiskalnych. **"Konserwatywny pogląd, który zapomina o rozwoju gospodarki i otwieraniu źródeł finansowania, a zamiast tego próbuje rozwiązywać trudności finansowe poprzez kontraktowanie niezbędnych wydatków fiskalnych, nie rozwiąże żadnych problemów."** ④ Ci, którzy wyznają pogląd czysto fiskalny, nie rozumieją dialektycznego związku pomiędzy gospodarką i finansami, produkcją i dystrybucją, i zajmują się wyłącznie dochodami i wydatkami fiskalnymi, nie troszcząc się o produkcję i nie wspierając jej aktywnie, przez co ostatecznie nie rozwiązują problemu dochodów i wydatków fiskalnych.

Gospodarka determinuje finanse, co w żadnym wypadku nie oznacza, że finanse są tylko czynnikiem negatywnym i pasywnym; to jak dobrze funkcjonują finanse ma również istotny wpływ na rozwój gospodarki.

Socjalistyczne finanse zabierają część dochodu społecznego netto już wytworzonego przez sektor produkcji materialnej i gromadzą go w formie funduszy pieniężnych do terminowej dystrybucji i redystrybucji w celu wspierania rozwoju gospodarczego i wzrostu produkcji. Ponadto aktywnie służą produkcji poprzez następujące środki: (i) wspieranie przedsiębiorstw w celu wzmocnienia rachunkowości gospodarczej, wykorzystania potencjału produkcyjnego oraz promowania zwiększonej produkcji i oszczędności; (ii) promowanie rywalizacji między przedsiębiorstwami w celu porównywania, uczenia się, nadrabiania zaległości i wzajemnej pomocy, pozyskiwanie porównywalnych czynników dla tego samego rodzaju produktów w celu ich porównania i analizy, wspieranie przedsiębiorstw w celu wzajemnej wymiany zaawansowanych doświadczeń, ciągłego obniżania kosztów produktów oraz poprawy ich ilości i jakości; (iii) komunikację i współpracę, promowanie wzajemnego wsparcia między przedsiębiorstwami oraz pomoc przedsiębiorstwom w rozwiązywaniu problemów dotyczących materiałów, technologii i siły roboczej. Finanse socjalistyczne mogą odegrać pożyteczną rolę w służbie produkcji i wspieraniu rozwoju gospodarki.

Finanse socjalistyczne opierają się na własności publicznej i ściśle łączą finansowanie przedsiębiorstw, kredyt bankowy i budżet państwa, tworząc w ten

sposób system dystrybucji, który ma znacznie szerszy zakres niż jakikolwiek inny rodzaj finansów państwowych opartych na własności prywatnej i obejmuje całą gospodarkę narodową. Obejmują one nie tylko redystrybucję poza sferą produkcji, ale także rozciągają się aż do jej wnętrza. Dystrybucja ta, planowana bezpośrednio zgodnie z potrzebami rozszerzonej reprodukcji socjalistycznej, jest integralną częścią planowego rozwoju gospodarki narodowej. Pod tym względem finanse socjalistyczne posiadają już w zaawansowanych stadiach komunizmu element planowej dystrybucji całkowitego produktu społecznego przez jedno centrum społeczne. Ale z drugiej strony, dystrybucja ta nadal przybiera formę wartości i wykorzystania starych kategorii gospodarczych, takich jak dochody budżetowe, wydatki budżetowe oraz depozyty, pożyczki, odsetki itp. Te stare kategorie gospodarcze są czymś, z czego może korzystać zarówno proletariat, jak i burżuazja. Proletariat musi je wykorzystać w służbie budowy socjalizmu, podczas gdy burżuazja musi je wykorzystać w służbie zniszczenia socjalizmu i przywrócenia kapitalizmu. Jeśli przeważy linia rewizjonistyczna, gromadzenie środków finansowych, wydatki, oszczędności i pożyczki zostaną wykorzystane do realizacji polityki zorientowanej na zysk, co pozwoli na stopniowe odrodzenie się kapitalistycznych stosunków produkcji. Liu Shaoqi, opowiadając się za podejściem nastawionym na zysk, powiedział: "Fabryka musi zarabiać pieniądze; jeśli tego nie robi, powinna zostać zamknięta i przestać płacić pensje", a "skarb państwa i banki muszą utknąć w martwym punkcie". Deng Xiaoping powiedział również: "Musimy uchwycić finanse, a w przeszłości błędem było przeciwstawianie się jednostronnemu uchwyceniu zysku". Połączył on finanse z zyskiem jako orędownik kapitalizmu i realizował dokładnie tę samą rewizjonistyczną linię co Liu Shaoqi. Przez cały okres historii socjalizmu, walka między dwiema klasami i dwiema liniami w stosunkach dystrybucji finansowej zawsze była zacięta. Musimy polegać na masach robotników i biednych chłopów, aby zdecydowanie ujawnić i skrytykować spisek tych, którzy są u władzy w Partii, którzy obrali drogę kapitalistyczną, aby rozszerzyć burżuazyjną władzę prawną w dystrybucji finansowej i przywrócić kapitalizm, tak aby zapewnić realizację rewolucyjnej linii i wytycznych oraz polityki proletariatu. Masy robotników i chłopów, którzy są panami gospodarki socjalistycznej i bezpośrednimi twórcami bogactwa społecznego, najbardziej nienawidzą kapitalizmu i rewizjonizmu, nienawidzą pogwałcenia linii i wytycznych oraz polityki Partii, jak również rozszerzania burżuazyjnej władzy prawnej i niszczenia socjalizmu. Tylko przez pełną mobilizację mas, poleganie na sile mas, by utrzymać linię i przejąć kierownictwo nad finansami; i ukształtowanie żywej sytuacji, w której masy kierują finansami, można w pełni urzeczywistnić rolę finansów socjalistycznych jako instrumentu dyktatury proletariatu; tylko wtedy droga finansów

socjalistycznych w służbie produkcji może stawać się coraz szersza; tylko wtedy burżuazyjna władza prawna w finansach socjalistycznych może być stopniowo zmniejszana, a nawet ostatecznie zlikwidowana wraz z rozwojem rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego.

① Cytowane w Dzienniku Ludowym, 4 grudnia 1949 r.

② Cytaty Przewodniczącego Mao. Notowane w Budżecie Państwa 1954, Prasa Finansowo-Ekonomiczna, 1954, s. 20.

③ "Problemy gospodarcze i finansowe okresu Anty-Japońskiego". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, wydanie poprzeczne, s. 846.

④ "Problemy gospodarcze i finansowe okresu Anty-Japońskiego". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, wydanie poprzeczne, s. 847.

Dopisy Tłumacza:

* Bianzhi – [W tekście jest to metafora by burżuazja nie bała się robotników stawiających opór]

Sport, który rozwinął się dzięki pracy produkcyjnej Zhuang -

Jest to na ogół sport kobiecy i może być uprawiany na dużym lub małym boisku. Liczba graczy waha się od czterech, sześciu, ośmiu lub dziesięciu, ale preferowana jest liczba parzysta. Podczas gry na blejtramie wszyscy są zgromadzeni wokół ławki po obu stronach, każdy trzyma blejtram i trzymając środek blejtramu obiema rękami, uderza w ławkę oboma końcami blejtramu zgodnie z tradycyjnym rytmem, z wieloma wariantami.

Ruchy są imitacją czynności wykonywanych podczas pracy, takich jak młócenie, podlewanie, sadzenie sadzonek ryżu, rozdrabnianie ryżu, tkanie tkanin, pędzenie bydła i chodzenie po ziemi, z podpieraniem się w górę i w dół, stanie i kucanie, stanie i maszerowanie, obracanie się i skakanie itp. Towarzyszą mu gongi i bębny oraz okazjonalne "kaszlnięcia", świadczące o silnym poczuciu rytmu. Ruch ten jest wykonywany w następujący sposób: "Zabawa w wiosenną orkiestrę", "Pełna gromada", "Wielki zjazd", "Sadzenie sadzonek ryżu na polu ryżowym", "Niesienie wody". W skład ruchu wchodzi "wożenie wody", "żniwa i młócenie" oraz "obchody dożynkowe".

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E6%89%93%E6%89%81%E6%8B%85/4460224

** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: Ożywienie gospodarcze kraju

Sekcja III. Związek między podziałem środków finansowych a dystrybucją dóbr w reprodukcji socjalistycznej

Relacja między środkami budżetowymi a środkami kredytowymi w podziale środków

Socjalistyczne finanse wykorzystują dwie różne formy, budżet państwa i kredyt bankowy, do podziału środków w celu utworzenia scentralizowanego funduszu państwowego, co obiektywnie wymaga ustanowienia jednolitej równowagi między budżetem a funduszami kredytowymi. Ustanowienie jednolitej równowagi między tymi dwoma rodzajami funduszy i badanie ich wzajemnych powiązań jest ważnym zagadnieniem w rozszerzeniu reprodukcji socjalistycznej.

Fundusze budżetowe i fundusze kredytowe są ze sobą powiązane. Źródłem środków kredytowych są nie tylko depozyty w przedsiębiorstwach, oszczędności ludności, dochody z odsetek i emisje dewizowe, ale także bankowe środki kredytowe zaoszczędzone z budżetu państwa socjalistycznego oraz dodatkowe przydziały z budżetu państwa. Wysokość kredytów udzielanych przez bank socjalistyczny nie zależy po prostu od tego, ile źródeł środków kredytowych posiada on sam w sobie, lecz w pewnym sensie od potrzeby wykorzystania przez państwo tej formy kredytu do wspierania produkcji. Gdy źródła funduszy kredytowych są niewystarczające, ich zaspokojenie zależy od przydziałów budżetowych. Jednocześnie ilość dodatkowych środków kredytowych przeznaczanych z budżetu można zmniejszyć poprzez aktywne organizowanie lokat, racjonalne udzielanie kredytów i maksymalne zmniejszanie salda kredytowego. Udzielając kredytów w sposób racjonalny oraz promując produkcję i dystrybucję, kredyt może z kolei aktywnie zwiększać dochody budżetowe. Z jednej strony, środki budżetowe odgrywają ważną rolę w źródłach finansowania kredytów; z drugiej strony, układ dochodów i wydatków budżetowych jest w znacznym stopniu uzależniony od sytuacji kredytowej. To właśnie ten nierozerwalny związek między funduszami kredytowymi i budżetowymi decyduje o potrzebie zachowania równowagi między tymi dwoma rodzajami funduszy.

Fundusze budżetowe i fundusze kredytowe to dwa rodzaje funduszy, które różnią się charakterem i funkcją. Dochody budżetowe pochodzą głównie z dochodów netto przedsiębiorstwa. Fundusze budżetowe, tworzone z dochodów budżetowych, są przydzielane przez państwo przedsiębiorstwom na długoterminowe inwestycje produkcyjne i bieżące wydatki finansowe. Kredyt pochodzi z czasowo niewykorzystanej części obiegu pieniężnego przedsiębiorstwa oraz z czasowo niewykorzystanych środków w społeczeństwie, przy czym depozyty muszą być dopuszczone do wycofania, a pożyczki muszą być zwrócone w terminie. Fundusze tego rodzaju mogą być wykorzystywane wyłącznie na krótkoterminowe, tymczasowe

potrzeby kapitału obrotowego. Dlatego też, aby ustanowić jednolitą równowagę między dwoma rodzajami funduszy, budżetowym i kredytowym, należy najpierw oddzielnie i bez pomyłek korzystać z tych dwóch rodzajów funduszy, które różnią się pod względem charakteru i funkcji. Wszystkie długoterminowe inwestycje produkcyjne, takie jak budowa kapitału i kapitał obrotowy regularnie wykorzystywany przez przedsiębiorstwa, a także fundusze nieprodukcyjne (takie jak kultura, edukacja, badania naukowe, sport i zdrowie, obrona narodowa i administracja państwowa), które są wydatkami finansowymi, należą do budżetu państwa i powinny być pokrywane ze środków budżetowych, podczas gdy fundusze kredytowe nie mogą być wykorzystywane dowolnie, ponieważ mogą być używane tylko do krótkoterminowego kapitału obrotowego. Jeżeli środki kredytowe są wykorzystywane na wydatki budżetowe, to jest to równoznaczne z nieplanowanym zwiększeniem wydatków budżetowych, w wyniku czego zaburzone zostanie rozmieszczenie środków państwowych i plan dystrybucji materiałów, a prawda o wydatkach budżetowych zostanie zatajona. Ponadto wykorzystanie środków kredytowych na wydatki budżetowe nieuchronnie uniemożliwi terminowe odzyskanie tej części kredytu. W przypadku, gdy przewidziane w planie kredyty nie mogą zostać zredukowane, a część kredytów nie może zostać odzyskana w terminie, następuje jedynie zwiększenie kwoty zainwestowanych środków bez gwarancji materialnych, co powoduje zachwianie równowagi w saldzie kredytowym. Dlatego też, gdy banki udzielają kredytów, po pierwsze, muszą one być udzielane zgodnie z planem, a wydatki budżetowe, które nie mieszczą się w zakresie planu kredytowego, nie mogą być udzielane; po drugie, kredyty powinny być połączone z ruchami materiałowymi; i po trzecie, kredyty powinny być zwracane w terminie. Zasady te stanowią ważne warunki dla oddzielnego wykorzystania funduszy kredytowych i budżetowych oraz ważną gwarancję, że fundusze kredytowe przyczynią się do normalnego przebiegu socjalistycznego rozwoju i reprodukcji.

Sytuacja, w której fundusze budżetowe i kredytowe są ze sobą nieodłącznie związane, a jednocześnie różnią się charakterem i funkcją, wymaga zachowania jednolitej równowagi między tymi dwoma rodzajami funduszy.

Jednolita równowaga środków budżetowych i kredytowych oznacza, że środki przechowywane centralnie przez państwo powinny być zorganizowane w sposób wszechstronny, zgodnie z wymogami obiektywnych przepisów oraz wytycznych i polityki Partii. W tym przypadku, po pierwsze, należy odpowiednio podejść do relacji między inwestycjami w budowę kapitału a dodatkowym kapitałem obrotowym niezbędnym do rozszerzenia produkcji i dystrybucji; po drugie, należy ustalić

rozsądną granicę, do której kapitał obrotowy powinien być przeznaczony z budżetu, a do której powinien być zapewniony przez kredyt bankowy.

Jaką część środków będących w centralnym posiadaniu państwa należy przeznaczyć na budowę kapitału, a jaką na dodatkowy kapitał obrotowy, jest istotnym zagadnieniem związanym z planowym i proporcjonalnym rozwojem gospodarki narodowej. Bez odpowiednich inwestycji w budowę kapitału ,skala i tempo socjalistycznego rozszerzenia i reprodukcji będą zaburzone. Jednak oprócz środków, które państwo posiada centralnie na budowę kapitału, należy również wziąć pod uwagę dodatkowy kapitał obrotowy, który musi zostać przydzielony w wyniku rozszerzenia produkcji i dystrybucji. Jeżeli to zapotrzebowanie na dodatkową płynność nie zostanie zaspokojone, będzie to miało wpływ nie tylko na rozszerzenie reprodukcji, ale nawet na reprodukcję prostą. Dlatego przy jednolitym organizowaniu funduszy, państwo musi najpierw wziąć pod uwagę dodatkowy kapitał obrotowy który powinien być przeznaczony na zaspokojenie potrzeb obiegu produkcyjnego i towarowego, i na tej podstawie aktywnie zbadać potencjał i zorganizować dobre inwestycje kapitałowe. Jeżeli uwzględnia się tylko potrzeby inwestycji w budowę kapitału, a więc część dodatkowego kapitału obrotowego, który powinien być przeznaczony na ten cel, jest niesłusznie wyciskana, to normalny obieg produkcyjny i obieg towarów będą utrudnione, co spowoduje napiętą podaż materiałów i zawieszenie działalności niektórych przedsiębiorstw oczekujących na materiały. W związku z tym, przy przydzielaniu środków budżetowych, państwo musi zbadać tę proporcjonalną zależność między inwestycjami kapitałowymi a dodatkowym kapitałem obrotowym, zbadać jej prawidłowość i właściwie się nią zająć.

Ogólna zasada, którą należy kierować się w odniesieniu do dodatkowego kapitału obrotowego, niezbędnego przedsiębiorstwom socjalistycznym w wyniku rozszerzenia produkcji i obiegu, a który powinien być zapewniony z budżetu, a który z kredytu, jest taka, że krótkoterminowy kapitał obrotowy powinien być pokrywany ze środków kredytowych; długoterminowy utrzymywany kapitał obrotowy powinien być pokrywany ze środków budżetowych. W Chinach zasilanie przedsiębiorstw w kapitał obrotowy jest częściowo finansowane z budżetu jako środki własne przedsiębiorstwa, a częściowo z pożyczek bankowych przekraczających ustalone limity. Wraz ze stałym rozwojem gospodarki socjalistycznej wzrośnie również zapotrzebowanie przedsiębiorstw na płynność finansową, a zatem państwo, w oparciu o rozwój produkcji, powinno również regularnie zatwierdzać stałą kwotę płynności finansowej przedsiębiorstw. Jeżeli stały kapitał obrotowy przedsiębiorstwa jest zbyt szeroki, spowoduje to zaleganie środków i marnotrawstwo; jeżeli środki własne przedsiębiorstwa są niewystarczające, wpłynie to na rozwój produkcji i nieuchronnie

spowoduje zaciąganie kredytów bankowych przez długi czas, powodując brak równowagi między kredytem a dochodem.

Równowaga między środkami budżetowymi a kredytowymi jest głównym wyrazem ogólnej równowagi środków finansowych w kraju socjalistycznym. Cechami charakterystycznymi jedności i równowagi między nimi są: po pierwsze, czy środki budżetowe i środki kredytowe są ściśle podzielone i wykorzystywane w różny sposób, zgodnie z ich różnym charakterem i funkcjami, tak że wydatki, które mają być zorganizowane przez budżet, nie są dowolnie kierowane do środków kredytowych; po drugie, czy dochody i wydatki kredytowe są na tej podstawie zrównoważone i czy różnica między dochodami i wydatkami kredytowymi może być rozwiązana przez dodanie do środków budżetowych; po trzecie, czy środki budżetowe, po dodaniu do różnicy między dochodami i wydatkami kredytowymi, mogą osiągnąć równowagę między dochodami i wydatkami samego budżetu. Dopiero gdy wszystkie te trzy aspekty zostaną osiągnięte, można powiedzieć, że budżet i fundusze kredytowe są w równowadze.

Podział środków według budżetu i kredytu w odniesieniu do dystrybucji towarów

Planowy i proporcjonalny rozwój socjalistycznej gospodarki narodowej wymaga skoordynowania dystrybucji środków finansowych i dystrybucji towarów. Dlatego po osiągnięciu równowagi między środkami budżetowymi i kredytowymi należy również zwrócić uwagę na związek między dystrybucją środków a dystrybucją towarów, tak aby możliwe było osiągnięcie wszechstronnej równowagi między środkami budżetowymi i kredytowymi a towarami.

Fundusze są wskaźnikiem zastępczym dla dóbr materialnych. Fundusze budżetowe i kredytowe są zawsze powiązane, bezpośrednio lub pośrednio, z określonymi towarami i istnieje możliwość zachowania równowagi między nimi. Z drugiej strony, fundusze i towary mają swoje własne wzorce ruchu i nie zawsze są wzajemnie powiązane. Przepływowi pieniędzy nie zawsze towarzyszy określony przepływ towarów w tym samym czasie lub na tym samym obszarze. Na przykład, kiedy przedsiębiorstwo sprzedaje wyroby gotowe, pieniądze wpływają z jednej strony, a towary wypływają z drugiej; kiedy kupuje materiały do produkcji, pieniądze wypływają z jednej strony, a towary wpływają z drugiej. Tym procesom przepływu pieniężnego towarzyszy odpowiadający im przepływ towarów. Kiedy jednak przedsiębiorstwo opłaca swoją pracę i odprowadza podatki i zyski do budżetu państwa, a budżet państwa przeznacza otrzymane podatki i zyski na budownictwo gospodarcze, kulturalne itd., to tym procesom przepływu pieniężnego nie towarzyszy rzeczywisty przepływ towarów w tym samym czasie i miejscu. Na przykład, gdy

przedsiębiorstwo w A uzyskuje pożyczkę z banku i udaje się do B w celu zakupu surowców do produkcji rolnej, ten proces przepływu pieniężnego, choć towarzyszy mu przepływ towarów, nie odbywa się na tym samym obszarze. Fakt, że przepływ środków finansowych i przepływ towarów nie zawsze są ze sobą powiązane, umożliwia powstanie rozbieżności i braku równowagi między dystrybucją środków finansowych a dystrybucją towarów. Po wystąpieniu tego rozłączenia, jeśli nie zostanie ono w porę skorygowane, nierównowaga będzie się dalej rozwijać, podważając w ten sposób płynny postęp reprodukcji rozszerzonej, dając okazję do nielegalnej działalności kapitalistycznej i otwierając drogę do przywrócenia kapitalizmu przez burżuazję wewnątrz Partii. W celu zapewnienia planowego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej, aby socjalistyczna reprodukcja rozszerzona mogła przebiegać bez zakłóceń, oraz w celu pełnego wykorzystania wyższości ustroju socjalistycznego, aby ułatwić walkę z burżuazją na polu gospodarczym, konieczne jest osiągnięcie wszechstronnej równowagi między podziałem środków budżetowych i kredytowych a dystrybucją towarów.

Zintegrowana równowaga pomiędzy podziałem środków budżetowych i kredytowych a dystrybucją towarów oznacza, ogólnie rzecz biorąc, wszechstronną równowagę pomiędzy podziałem środków budżetowych i kredytowych a dystrybucją towarów w pewnym okresie czasu, pod względem całkowitej ilości i składu oraz lokacji.

Socjalistyczna reprodukcja wymaga przede wszystkim zachowania równowagi między dystrybucją środków finansowych a dystrybucją towarów, czyli równowagi między całkowitą siłą nabywczą pieniądza wytworzoną przez wydatki budżetowe i kredyt a całkowitą podażą towarów i materiałów. Biorąc pod uwagę wielkość produkcji i cenę, określa się w zasadzie całkowitą ilość pieniędzy, które powinny być przeznaczone z budżetu i kredytu na wymianę na towary i materiały. Jeśli całkowita ilość pieniędzy przyznanych przez budżet i kredyt da się pogodzić z całkowitą ilością towarów, to, ogólnie rzecz biorąc, sprzeczność między wartością a wartością użytkową w procesie wymiany może zostać rozwiązana, a reprodukcja społeczna może przebiegać bez zakłóceń. Jeśli całkowita ilość środków przyznanych przez budżet i kredyt nie jest w równowadze z całkowitą ilością towarów, to w procesie wymiany wystąpi niedobór lub nadpodaż towarów i materiałów, co w rezultacie utrudni reprodukcję społeczną.

W jaki sposób zatem podział środków z budżetu i kredytu może być zrównoważony z całkowitą dystrybucją dóbr? Ogólnie rzecz biorąc, zarówno fundusze budżetowe, jak i kredytowe są bezpośrednio lub pośrednio związane z określonymi przepływami towarowymi, tak więc dopóki fundusze budżetowe i kredytowe są zrównoważone i

zbilansowane, dystrybucja funduszy będzie zgodna z całkowitą ilością towarów będących w ich dyspozycji. Jeżeli środki budżetowe i kredytowe nie są równomiernie zbilansowane, np. jeżeli wydatki budżetowe przewyższają dochody i powstaje deficyt, lub jeżeli kredyt bankowy jest lokowany w pieniądzu przekraczającym normalne potrzeby produkcji i rozwoju, to w takich przypadkach części środków nie odpowiadają gwarancje materialne, tak że ogólna suma środków przeznaczonych na budżet i kredyt jest większa od ogólnej sumy środków materialnych będących do dyspozycji, przez co powstaje nierównowaga w ogólnej sumie środków przeznaczonych na budżet i środków materialnych.

Fakt, że dystrybucja środków finansowych jest zrównoważona z dystrybucją towarów ogółem, nie oznacza, że wydatki budżetowe i kredyty są odpowiednio wykorzystywane w taki sposób, że różne potrzeby różnych sektorów gospodarki narodowej są zaspokajane pod względem wartości użytkowej. Dzieje się tak dlatego, że kiedy państwo przydziela środki poprzez wydatki i kredyty budżetowe, środki te są wykorzystywane na określony cel i na zakup określonych towarów. Z drugiej jednak strony, towary, którymi dysponuje społeczeństwo, niekoniecznie odpowiadają potrzebom pod względem składu kategorii. W związku z tym, aby zapewnić realizację celów szczegółowych wydatków budżetowych i alokacji kredytowych w postaci określonej wartości użytkowej, konieczne jest osiągnięcie równowagi między dystrybucją środków finansowych a dystrybucją towarów na podstawie równowagi między całkowitą dystrybucją środków finansowych a dystrybucją towarów pod względem ich składu, tj. zapewnienie, aby proporcja wydatków budżetowych i kredytowych na każdy cel odpowiadała proporcji towarów. Na przykład, część wydatków budżetowych i kredytowych przeznaczana jest na zakup środków produkcji, w tym: zdecydowana większość inwestycji kapitałowych (po odliczeniu płac pracowników kapitałowych); większość dodatkowego kapitału obrotowego przeznaczonego dla sektora produkcyjnego (na zakup surowców); część wydatków na obronę narodową itp. dalsza część wydatków budżetowych i kredytowych przeznaczona jest na zakup dóbr konsumpcyjnych, na które składają się: całość wydatków służbowych i osobowych w sektorze gospodarczym, społecznym, kulturalno-oświatowym i administracji, część wydatków obronnych itp. Te różne rodzaje wydatków na zakup środków produkcji i środków konsumpcji, wynikające z podziału środków budżetowych i kredytowych, wymagają koniecznie ich dopasowania nie tylko pod względem całkowitej wartości towarów, ale także pod względem składu konkretnej formy wartości użytkowej, tj. towarów, do konkretnych celów, dla których są przeznaczone. Jeżeli podział środków budżetowych i kredytowych jest zgodny z całkowitą ilością towarów będących w dyspozycji, ale nie

ze składem towarów, może dojść do następującej sytuacji: gdy środki budżetowe i kredytowe na zakup dóbr produkcyjnych są większe niż część dóbr będących w dyspozycji, a środki na zakup dóbr konsumpcyjnych są mniejsze niż część dóbr będących w dyspozycji, to nieuchronnie doprowadzi to do nadpodaży dóbr produkcyjnych i zaległości w dystrybucji dóbr konsumpcyjnych. I odwrotnie, gdy środki budżetowe i kredytowe przeznaczone na zakup dóbr produkcyjnych są mniejsze niż ilość dóbr, które są w dyspozycji, a wydatki na dobra konsumpcyjne są większe niż ilość dóbr, które są w dyspozycji, prowadzi to nieuchronnie do zalegania dóbr produkcyjnych i nadpodaży dóbr konsumpcyjnych w dystrybucji dóbr.

Istnieje również kwestia równowagi pomiędzy podziałem środków budżetowych i kredytowych a dystrybucją towarów w różnych regionach kraju. Zawsze istnieje nierównowaga w rozwoju gospodarczym pomiędzy regionami, a niektóre regiony mogą wnosić większy wkład do budżetu krajowego i kredytów, niż przeznacza na to państwo, podczas gdy inne mogą wnosić mniejszy wkład do budżetu krajowego i kredytów, niż przeznacza na to państwo. Jednocześnie może istnieć rozbieżność między przepływem środków finansowych a przepływem towarów, ponieważ przepływ środków finansowych jest łatwiejszy, podczas gdy przepływ towarów wymaga procesu transportu i przekazania. Brak równowagi między środkami finansowymi a materiałami w regionie może być spowodowany, jeśli środki budżetowe wypłacane przez państwo z i do regionu nie odpowiadają materiałom skoncentrowanym i rozdzielanym przez państwo z regionu. To samo dotyczy sytuacji, w której występuje rozbieżność między przepływami finansowymi a przepływami między regionami. Państwo musi zatem rozważyć równowagę między podziałami budżetowymi i kredytowymi a dystrybucją materialną nie tylko pod względem całkowitej wielkości i składu funduszy i materiałów na szczeblu krajowym, ale także pod względem równowagi między regionami. Regionalna równowaga funduszy i materiałów jest integralną częścią krajowej równowagi funduszy i materiałów, a kiedy regionalna równowaga funduszy i materiałów zostanie osiągnięta, ogólna równowaga pomiędzy budżetem krajowym i podziałem środków kredytowych a dystrybucją materiałów, zarówno pod względem wielkości, jak i składu, będzie lepiej zapewniona.

Część V: Zakończenie

Rozdział 13 Socjalistyczne stosunki produkcji i stosunki klasowe

Socjalistyczny proces produkcji jest zarówno produkcją i reprodukcją materialnych środków do życia ludzi, jak i produkcją i reprodukcją socjalistycznych stosunków produkcji. Teraz widzimy, że przez ten proces przebiega seria sprzecznych ruchów. Jej centralnym wyrazem jest klasa, sprzeczności klasowe i walka klas.

Ten naukowy wniosek stał się teraz wytyczną dla naszej walki. Jednakże, w historii międzynarodowego ruchu komunistycznego, stworzenie tego naukowego wniosku i jego zrozumienie przez masy ludzi pracy miało wysoką cenę.

Burżuazyjna wulgarna ekonomia, chcąc przedstawić kapitalistyczne stosunki produkcji jako naturalne i wieczne, starała się udowodnić, że zyski kapitalisty pochodzą ze środków produkcji, materialnych elementów kapitału, a dzierżawa właściciela ziemskiego pochodzi z ziemi lub natury, a nie z pracy. Obiektywizacja kapitalistycznych stosunków produkcji przez wulgarną ekonomię była próbą przedstawienia kapitalistycznego procesu produkcji jako procesu zachodzącego wyłącznie między człowiekiem a naturą, aby ukryć zło, jakim jest nienasycone pragnienie burżuazji, by wydobyć wartość dodatnią wytworzoną przez robotników. Próba ta została jednak zdławiona przez Marksa.

Marks stwierdza, że **"kapitał nie jest rzeczą, lecz pewnym, społecznym, stosunkiem produkcji należącym do pewnej historycznej formacji społecznej, który ucieleśnia się w rzeczy i nadaje tej rzeczy charakterystyczny charakter społeczny." "Kapitał jest stałą maszyną pompującą, która wysysa nadwyżki pracy".** ① Po rozebraniu tych warstw Marks odkrył w końcu prawa rządzące powstawaniem, rozwojem i wygasaniem kapitalistycznych stosunków produkcji i zawiesił chwalebną latarnię światła na drodze do proletariackiej emancypacji.

Podobnie jak wulgarna ekonomia, współczesna ekonomia rewizjonistyczna opisuje i materializuje socjalistyczne stosunki produkcji jako sztywne i niezmienne. Kapitalista za czasów Stalina, Woznesieński, energicznie głosił pogląd, że po uprzemysłowieniu socjalizmu i kolektywizacji rolnictwa **"kwestia, kto nad kim zwycięża, została rozstrzygnięta na korzyść socjalizmu nie tylko w przemyśle, ale i w rolnictwie"**; że **"sprzeczność między siłami wytwórczymi a stosunkami produkcji została wyeliminowana"** i że **"sprzeczność między potrzebami społecznymi a poziomem produkcji materialnej" "stała się podstawową wewnętrzną sprzecznością gospodarki socjalistycznej".** ② W ten sposób socjalistyczny proces produkcyjny, podobnie jak kapitalistyczny proces produkcyjny przedstawiany przez wulgarną ekonomię, jest po prostu produkcją i reprodukcją

materialnych środków do życia ludzi i nie ma już mowy o produkcji i reprodukcji socjalistycznych stosunków produkcji. Sprzeczność między socjalistycznymi stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi zostaje zanegowana, a socjalistyczne stosunki produkcji zostają zmaterializowane. Jest to teoretyczna podstawa "teorii tylko wydajności", za którą opowiadał się Woznesieński, a później współcześni rewizjoniści w warunkach socjalizmu. Podczas gdy wulgarna ekonomia neguje sprzeczność między kapitalistycznymi stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi i obiektywizuje kapitalistyczne stosunki produkcji w celu zachowania systemu kapitalistycznego, współczesna ekonomia rewizjonistyczna neguje sprzeczność między socjalistycznymi stosunkami produkcji a siłami wytwórczymi i obiektywizuje socjalistyczne stosunki produkcji w celu ukrycia klas, sprzeczności klasowych i walki klas w społeczeństwie socjalistycznym, aby przywrócić system kapitalistyczny. Ta zbrodnicza konspiracja, na razie w Związku Radzieckim, powiodła się po śmierci Stalina.

Przewodniczący Mao odziedziczył, bronił i rozwijał marksistowską teorię podstawowych sprzeczności w społeczeństwie, jasno stwierdzając, że po tym, jak socjalistyczna transformacja własności środków produkcji została zasadniczo zrealizowana, nadal istniały sprzeczności między socjalistycznymi stosunkami produkcji a siłami produkcyjnymi oraz między nadbudową a bazą ekonomiczną. Przewodniczący Mao zauważył: **"Krótko mówiąc, Chiny są krajem socjalistycznym. Przed wyzwoleniem były one podobne do kapitalizmu. Nadal istnieje ośmiopoziomowy system płac, dystrybucja według pracy i wymiany pieniędzy, które nie różnią się zbytnio od starego społeczeństwa. Jedyna różnica polega na tym, że zmienił się system własności."** ③ Przewodniczący Mao zauważył: **"Nasz kraj ma obecnie system towarowy i nierówny system płac, z ośmiopoziomowym systemem płac itd. Może to być ograniczone tylko pod dyktaturą proletariatu. Dlatego dla ludzi pokroju Lin Biao byłoby łatwo zaangażować się w system kapitalistyczny, gdyby doszedł do władzy."** □ Przewodniczący Mao zauważył również, że **"Lenin powiedział, aby budować państwo burżuazyjne bez kapitalistów, aby zabezpieczyć prawa prawne burżuazji*. My sami budujemy takie państwo, bardzo podobne do starego społeczeństwa, z hierarchiami, z ośmioma stopniami płac, dystrybucją według pracy i wymianą równej wartości."** ④

Ta seria naukowych twierdzeń Przewodniczącego Mao zadała ciężki cios błędom głoszonym przez współczesny rewizjonizm w dziedzinie ekonomii politycznej i ukazała socjalistyczne stosunki produkcji jako niezwykle bogaty i żywy proces sprzecznych ruchów. W tym sprzecznym ruchu, w wyniku zmiany własności,

narodziły się komunistyczne stosunki produkcji i które coraz bardziej posuwają się naprzód. Pokazuje to, że socjalistyczne stosunki produkcji nie są już tym samym, co kapitalistyczne stosunki produkcji. Jednak w socjalistycznych stosunkach produkcji **"Komunizm nie może być jeszcze w pełni dojrzały ekonomicznie i nie może być jeszcze całkowicie wolny od obrzędów lub śladów kapitalizmu".** ⑤ Te obrzędy lub ślady kapitalizmu, które koncentrują się w burżuazyjnej władzy prawnej, są obecne w systemie towarowym i w podziale pracy, czyli w całym procesie produkcji, dystrybucji, wymiany i konsumpcji w społeczeństwie, niewiele różniącym się od starego społeczeństwa. W ten sposób socjalistyczne stosunki produkcji wykazują dwoistość: z jednej strony rosnący czynnik komunistyczny, z drugiej - zanikające obrzędy lub ślady kapitalizmu, tworząc w ten sposób proces sprzecznego ruchu w socjalistycznych stosunkach produkcji.

Świadomość dwoistości socjalistycznych stosunków produkcji jest warunkiem koniecznym dla zrozumienia formowania się nowej burżuazji w warunkach socjalizmu, zwłaszcza w łonie Partii. Engels zauważył, że **"materialistyczny pogląd na historię opiera się na zasadzie, że produkcja, a wraz z nią wymiana produktów, jest podstawą wszystkich instytucji społecznych; że w każdym historycznie wyłaniającym się społeczeństwie dystrybucja produktów, a wraz z nią podział społeczeństwa na klasy lub stopnie, jest określone przez to, co jest produkowane, jak jest produkowane i jak jest wymieniane."** ⑥ Na podstawie socjalistycznej publicznej własności środków produkcji, planowej produkcji i wymiany w celu zaspokojenia potrzeb ludu pracującego jako całości, i w związku z tą produkcją i wymianą, organizacją, utrzymaniem i rozwojem tej produkcji i wymiany, istnieją dwie klasy robotnicze społeczeństwa socjalistycznego - klasa robotnicza i kolektywne chłopstwo. Jakim więc sposobem proces socjalistycznej produkcji i wymiany prowadzi do powstania nowej burżuazji, zwłaszcza partyjnej?

Jak widzieliśmy, produkcja socjalistyczna jest bezpośrednią produkcją społeczną, służącą zaspokajaniu potrzeb państwa i ludu, ale nadal jest to produkcja towarowa.

① Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 920, 929.

② Zob. artykuły Woznieńskiego w łącznych numerach radzieckiego pisma bolszewickiego, nr 1-2, 1932, nr 21, 1933 i nr 1, 1940.

③324 Źródło: Dziennik Ludowy, 22 lutego 1975 r.

□ Autorzy podręcznika nie wypełnili tego odniesienia

④ Źródło: Dziennik Ludowy, 16 maja 1976 r.

⑤ Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 256.

⑥ Engels, "Socjalizm od idei do rozwoju nauki". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, s. 424-425.

Przez produkcję towarową rozumiemy produkcję wartości. W socjalistycznym procesie produkcji ta produkcja wartości jest zarówno zbieżna, jak i przeciwstawna do produkcji mającej na celu zaspokojenie potrzeb socjalistycznego państwa i ludu. Jako produkcja towarowa, wyprodukowany towar jest wartością wymienną, która może być wymieniona na inne towary w pewnej proporcji. W ten sposób stosunki społeczne człowieka i człowieka przekształcają się w stosunki społeczne rzeczy i rzeczy, a zdolność człowieka przekształca się w zdolność rzeczy. Sytuacja taka istnieje zawsze, mniej lub bardziej nieuchronnie, w socjalistycznej jednostce produkcji. W warunkach kapitalistycznych **"każdy człowiek jest w stanie sprawować władzę nad działaniami innych lub nad bogactwem społeczeństwa, ponieważ jest on właścicielem wymiany wartości... lub pieniędzy. Swoją siłę społeczną i związek ze społeczeństwem nosi ze sobą w torbie z pieniędzmi."** ① W warunkach socjalistycznych, ze względu na system towarowy, każde przedsiębiorstwo (a właściwie jego przywódca) jest również obdarzone pewną władzą w tym zakresie; i tylko dzięki tej władzy można stworzyć więź ze społeczeństwem. To jest ekonomiczny warunek produkcji dla wartości, produkcji dla zysku.

Takie warunki ekonomiczne stale skłaniają przywódców przedsiębiorstw i sektorów gospodarki do porzucenia celu produkcji socjalistycznej i wejścia na drogę produkcji dla wartości i zysku. Gdy przedsiębiorstwo lub sektor wkroczy na tę drogę, to, co produkuje, jak produkuje i jak wymienia swoje produkty, podlega prawu wartości i prawu zysku, a produkcja przedsiębiorstwa jest w rzeczywistości prowadzona zgodnie z zasadami kapitalistycznymi, a nie socjalistycznymi, a przedsiębiorstwo socjalistyczne w rzeczywistości degeneruje się. W ten sposób zostaje zakłócona relacja między popytem a podażą, która została ustalona zgodnie z prawem planowania. Niektóre towary są w niedoborze i niektóre towary są w nadmiarze popytu, a prawo podaży i popytu reguluje to zjawisko.

Niektórzy ludzie wykorzystają wtedy pogłębiającą się sprzeczność między podażą a popytem, aby wykorzystać pewne towary, które są w ich posiadaniu, a których brakuje, jako dźwignię do zdobycia pewnej władzy społecznej i zmuszenia innych do podporządkowania się pewnym ich żądaniom, zabierając część dochodu netto państwa i kolektywnych jednostek gospodarczych i przekształcając go w wartość dodatnią poprzez zawłaszczenie go dla siebie legalnymi i licznymi nielegalnymi środkami. W ten sposób w warunkach socjalistycznych wylęgają się nowe elementy burżuazyjne. Engels zauważył, że **"w społeczeństwach poruszających się w antagonizmie klasowym, bogactwo, o ile polega na dominacji ludzi, zależy przede wszystkim i prawie wyłącznie od... i przez... dominację rzeczy nad**

ludźmi". ② Nowa burżuazja, burżuazja partyjna, również opiera się i realizuje swoją dominację nad ludźmi poprzez dominację przez rzeczy. Jest to proces, w którym sfery produkcji i obiegu wzajemnie na siebie oddziałują. Dla poszczególnych jednostek produkcyjnych, osiąganie większej produkcji i osiąganie większego zysku jest bezpośrednio odzwierciedlone i natychmiast oczywiste, ale poważne społeczne konsekwencje angażowania się w dominację zysku nie zawsze są bezpośrednio odzwierciedlone w przedsiębiorstwie. W swojej analizie praw obiegu w warunkach kapitalistycznych, Marks zwrócił kiedyś uwagę na to że **"dla samych poszczególnych stron produkcji takie wewnętrzne prawa pozostają niewidoczne i niezrozumiałe".** ③ W warunkach socjalistycznych to samo dotyczy przywódców poszczególnych przedsiębiorstw. Tylko w kontekście całkowitego związku między produkcją społeczną a wymianą można zdać sobie sprawę, że kiedy przedsiębiorstwo wchodzi na drogę pogoni za zyskiem, to w efekcie inkubuje kapitalizm i burżuazję, a ci, którzy kierują takimi przedsiębiorstwami, stają się partią władzy, która podąża drogą kapitalistyczną i funkcjonuje jako inkubatory nowych elementów burżuazyjnych.

Burżuazja w partii, partia władzy, która podąża drogą kapitalistyczną, powstaje w pogoni za zyskiem. Frakcja kapitalistyczna realizuje rewizjonistyczną linię żądzy zysku, broniąc i reprezentując dekadenckie kapitalistyczne stosunki produkcji. W swojej formacji, burżuazja w Partii z jednej strony inkubuje nową burżuazję, a z drugiej strony chroni starą burżuazję, czyniąc się w ten sposób centralną siłą w Partii dla powstania burżuazji jako całości. Dlatego przeciwstawianie się tylko burżuazji poza partią, a nie burżuazji wewnątrz niej, jest niepełne i w pewnych warunkach faktycznie działa jako ochrona dla burżuazji jako całości. Tylko przeciwstawiając się najpierw burżuazji w ramach Partii, możemy zasadniczo zwalczyć całą burżuazję w jednej bitwie walki klasowej.

Partyjna burżuazja, jako klasa wyzyskująca, podobnie jak inne klasy wyzyskujące, musi przywłaszczać sobie pracę innych bez kompensacji. Sposób, w jaki przywłaszcza ona sobie pracę innych bez kompensacji, różni się w zależności od różnych społecznych stosunków produkcji. W kapitalistycznych stosunkach produkcji przedstawiciele burżuazji w partii dzielą się jedynie ochłapami monopolistycznej burżuazji, a zatem występują jedynie jako jej podwładni.

① Marks: Zarys krytyki ekonomii politycznej (szkic), Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1975, s. 92.

② Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 225.

③ Marks: Kapitał, t. 3. Dzieła wszystkie Marksa i Engelsa, t. 25, s. 936.

W ramach socjal-imperialistycznego biurokratycznego monopolu kapitalistycznych stosunków produkcji, burżuazja w ramach partii stała się posiadaczem materialnego bogactwa kraju, obejmującego całą wartość dodatnią wytworzoną przez robotników i chłopów, i w ramach tej klasy jest sowicie wynagradzana za swoją pracę i dzieli się łupami. W warunkach socjalistycznych stosunków produkcji, burżuazja partyjna nie jest jeszcze posiadaczem materialnego bogactwa kraju; funkcjonuje ona na ogół jako inkubator nowej burżuazji na glebie systemu towarowego, przywłaszczając sobie znaczną część produktu społecznego poprzez rozszerzenie burżuazyjnej władzy prawnej w zakresie dystrybucji według pracy i stosując różne ukryte sposoby redystrybucji dochodu netto państwa i kolektywnych jednostek gospodarczych, zagarniając część tego, co może, i przekształcając to w wartość dodatnią. Burżuazja partyjna, która pierwotnie nie posiadała środków produkcji, wykazywała szczególną żądzę posiadania produktów społecznych i szczególną fascynację burżuazyjną władzą prawną. Są oni przedstawicielami dekadenckich kapitalistycznych stosunków produkcji. Taka jest ekonomiczna charakterystyka tej ginącej klasy.

Burżuazja w partii, to jest ogólne pojęcie. Kiedy mówimy, że partia burżuazji powstaje w produkcji i wymianie, to mówimy, że najbardziej fundamentalną przyczyną powstawania klasy w społeczeństwie socjalistycznym muszą być zmiany w stosunkach ekonomicznych. Ale to w żadnym wypadku nie oznacza że burżuazja w Partii powstaje bez swoich politycznych i ideologicznych korzeni, ani tym bardziej że partyjna burżuazja nie ma swoich politycznych przedstawicieli w sferze nadbudowy. Przewodniczący Mao zauważył, że **"ci u władzy, którzy wybrali drogę kapitalistyczną, są zarówno przed kurtyną, jak i za nią".** Ci, którzy popierają te partie u władzy **"są na górze, a są też tacy, którzy pracują w gminach, okręgach, powiatach, miejscowościach, a nawet niektórzy w prowincjonalnych i centralnych departamentach, którzy są przeciwni angażowaniu się w socjalizm."** ① Czy to przed kurtyną, czy za nią, czy pod nią, czy nad nią, burżuazja w Partii jako klasa, której interesy klasowe łączą ją ze sobą, nieuchronnie wytwarza swoich politycznych przedstawicieli, swoje wiszące figury i łączy ich linią rewizjonistyczną. "Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego**". Dążenie do rewizjonistycznej linii i upieranie się przy kapitalistycznej drodze to najistotniejsze cechy polityczne kapitalistów w Partii. W szczególności, przywódcy linii rewizjonistycznej, którzy posiadają dużą część władzy w Partii i państwie, są o wiele bardziej potężni i niebezpieczni niż burżuazja spoza Partii, gdy angażują się w odbudowę kapitalizmu. Lin Biao upierał się przy rewizjonizmie i rozwinął go do tego stopnia, że stworzył dokument "Projekt 571***" i dokonał kontrrewolucyjnego zbrojnego zamachu stanu; Deng Xiaoping upierał się przy rewizjonizmie i autoryzował tworzenie manifestów

politycznych na rzecz przywrócenia kapitalizmu, takich jak "Ogólny Zarys****", oraz podżegał do kontrrewolucyjnych zamieszek politycznych, takich jak incydent na placu Tiananmen*****. Te wstrząsające fakty walki klasowej obnażyły reakcyjny charakter burżuazji wewnątrz Partii z wielką przejmującą i żywą siłą.

Aby przeanalizować dwoistość socjalistycznych stosunków produkcji, konieczne jest rozpoznanie zarówno strony burżuazyjnej, jak i proletariackiej. W procesie reprodukcji socjalistycznych stosunków produkcji, z jednej strony, kapitalizm i burżuazja są stale wydzielane, z czego musimy budować ideę długotrwałej walki; ale z drugiej strony, komunizm i proletariat są również zobowiązane do wzrostu, z czego musimy mieć pewność, że sprawa komunistyczna zwycięży. Pod dyktaturą proletariatu ruch w kierunku socjalistycznych stosunków produkcji nie jest procesem spontanicznym, lecz rozwija się dzięki właściwej linii i kierownictwa proletariatu i jego partii rewolucyjnej. Historyczną misją proletariatu jest wykorzenienie wszystkich klas i podziałów klasowych oraz zniszczenie burżuazyjnej władzy prawnej, stanowiącej zasadniczą ekonomiczną podstawę powstawania kapitalizmu i burżuazji. W ruchu socjalistycznych stosunków produkcji będzie następowało: coraz większe uspołecznienie środków produkcji i planowanie gospodarki narodowej, wzmocnienie szeregów klasy robotniczej, powstawanie coraz to nowych rzeczy socjalistycznych z elementami komunistycznymi, lepsza dystrybucja produktów społecznych zgodnie z interesami całego ludu i rosnący komunistyczny pierwiastek dystrybucji według potrzeb. Wszystko to z pewnością wzmocni ograniczenia burżuazyjnej władzy prawnej, wyrzuci starą i nową burżuazję, w tym burżuazję partyjną, na coraz węższe i bardziej odizolowane pozycje, a po długiej walce ostatecznie wyeliminuje tę klasę.

Przewodniczący Mao zauważył: **"Kiedy dokonujesz rewolucji socjalistycznej, nie wiesz, gdzie w Partii Komunistycznej jest burżuazja, frakcja u władzy, która podąża kapitalistyczną drogą. Frakcja kapitalistyczna nadal działa."** ② To mądre stwierdzenie Przewodniczącego Mao dogłębnie przeanalizowało zmiany w stosunkach klasowych i charakterystykę walki klasowej w okresie socjalizmu oraz rozwinęło Marksizm-Leninizm. Naukowe twierdzenie Przewodniczącego Mao uświadamia nam, że socjalistyczne stosunki produkcji są w ostatecznym rozrachunku stosunkami między proletariatem a burżuazją, że burżuazja w Partii jest przedstawicielem dekadenckich i rozpadających się kapitalistycznych stosunków produkcji i głównym obiektem rewolucji pod dyktaturą proletariatu, oraz że kapitalistyczni poszukiwacze korzyści w Partii są głównym niebezpieczeństwem przywrócenia kapitalizmu. Ta ważna instrukcja Przewodniczącego Mao dalej wskazuje kierunek kontynuacji rewolucji pod dyktaturą proletariatu oraz inspiruje i

prowadzi proletariat i ogół ludzi pracy w ich heroicznej walce o umocnienie dyktatury proletariatu, zapobieżenie przywróceniu kapitalizmu, budowę socjalizmu i wprowadzenie komunizmu.

① Źródło: Czasopismo " Czerwony sztandar", nr 10, 1967 r.

② Źródło: Dziennik Ludowy, 10 marca 1976 r.

Dopisy Tłumacza:

* Burżuazyjne prawa prawne -

„Burżuazyjne prawa prawne to pojęcie wprowadzone przez Marksa, twórcę socjalizmu naukowego, w jego późnym dziele Krytyka programu Gotajskiego, w celu opisania cech charakterystycznych gospodarki socjalistycznej. Twierdził on, że w socjalistycznych stosunkach gospodarczych i społecznych, ze względu na zasadę dystrybucji pracy przez równoważną wymianę, istnieją również prawa o charakterze burżuazyjnym, podobne do tych, które obowiązują w społeczeństwie kapitalistycznym, które są formalnie równe, ale w rzeczywistości nie są równe.”

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E8%B5%84%E4%BA%A7%E9%98%B6%E7%BA%A7%E6%B3%95%E6%9D%83/10647577

** Tak naprawdę w tym miejscu był Chiński idiom oznaczający coś w przybliżeniu: „Gdy jest dobrze dla jednego, jest dobrze dla wszystkich; Kiedy jeden cierpi, cierpią wszyscy; tak więc wszyscy są ze sobą ściśle przywiązani” ale dosłowne tłumaczenie nawet analogicznie nie miało sensu w języku polskim, dlatego zdecydowaliśmy się zamienić go na polski idiom o tym samym znaczeniu.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%B8%80%E8%8D%A3%E4%BF%B1%E8%8D%A3%EF%BC%8C%E4%B8%80%E6%8D%9F%E4%BF%B1%E6%8D%9F

*** Projekt 571 -

22 marca 1971 r. Lin Biao i Ye Qun poinstruowali Lin Liguo, Zhou Yuchi i innych, by sformułowali plan zbrojnego kontrrewolucyjnego zamachu stanu w Szanghaju, który nazwano "Podsumowaniem Projektu 571" ("571" to homonim od "zbrojne powstanie" [武装起义]). Zgodnie z postanowieniami i wymaganiami tego kontrrewolucyjnego "Projektu 571", kontrrewolucyjna grupa Lin Biao natychmiast podjęła działania i ochoczo przyspieszyła tempo wprowadzania kontrrewolucyjnego zbrojnego zamachu stanu. Próbowali dokonać "wojskowego uderzenia wyprzedzającego", i planowali użyć "specjalnych środków", takich jak zamachy bombowe, wypadki samochodowe, zabójstwa, porwania i miejskie oddziały partyzanckie, aby dokonać kontrrewolucyjnego zamachu stanu, zabić Przewodniczącego Mao Zedonga, "przejąć władzę w kraju" lub stworzyć "sytuację secesjonistyczną" i ustanowić reżim Lin Biao.

Tłumaczone z: https://baike.baidu.com/item/%E4%BA%94%E4%B8%83%E4%B8%80%E5%B7%A5%E7%A8%8B/10394425

**** Wcześniej wspomniane, kliknij tutaj: O ogólnym zarysie

***** Incydent na Placu Tiananmen -

UWAGA, Nie odnosi się to do incydentu z roku 1989 (podręcznik jest z 1976 roku) ale do incydentu z 1976! - po śmierci premiera Chin Zhou Enlaia wybuchły pomniejsze zamieszki na placu Tiananmen związane z uroczystościami pogrzebowymi. Ludzie masowo odwiedzali plac by złożyć hołd człowiekowi który przez 26

lat, od początku powstania nowych Chin był ich premierem. Do incydentów doszło kiedy to ludzie zostawiali wieńce kwiatów dla uczczenia pamięci Zhou Enlaia a które następnego ranka za rozkazem miejscowych władz zostały usunięte, to spowodowało lekkie zamieszki które jednak skończyły się bez żadnych zgonów czy większych obrażeń. Też w tym okresie Deng Xiaoping został pozbawiony wszystkich swoich stanowisk po raz drugi i został wyrzucony z partii, dlatego też w Chinach za jego rządów nastąpiła rewizja tego incydentu, opisano go jako spowodowanym przez dzielnych przeciwników gangu czworga i że Tiananmen był zalany krwią, ponoć widoczne były szczątki mózgów pływających w rzece krwi, jednakże ta wersja zdarzeń została zredagowana po rządach Denga Xiaopinga i obecnie jest czymś pomiędzy wersją Maoistyczną i ‘Dengistowską’, dla zainteresowanych odsyłamy do odniesienia które przedstawia oficjalną wersję tego wydarzenia współczesnych Chin:

http://www.wyzxwk.com/Article/lishi/2009/09/15177.html

Rozdział 14 Kontynuacja rewolucji pod dyktaturą proletariatu

Jednym z najbardziej podstawowych aspektów zmagań proletariatu na rzecz zwycięskiego prowadzenia walki z burżuazją, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Partii, na rzecz zapewnienia zwycięstwa socjalizmu nad kapitalizmem, stopniowego wzrostu czynnika komunistycznego i stopniowego osłabiania obrzędów lub śladów kapitalizmu, jest podtrzymywanie pełnej dyktatury proletariatu nad burżuazją przez cały historyczny etap socjalizmu i kontynuacja rewolucji pod dyktaturą proletariatu.

Marks podsumował kiedyś dyktaturę proletariatu w najprostszych słowach: **"Mój nowy wkład polega na udowodnieniu, że: (1) istnienie klas jest związane tylko z pewnym historycznym etapem rozwoju produkcji; (2) walka klas nieuchronnie prowadzi do dyktatury proletariatu; i (3) dyktatura ta nie jest niczym innym jak przejściem do likwidacji wszystkich klas i do społeczeństwa bezklasowego".** ① Ten genialny fragment tekstu Marksa wyraża niezwykle jasno, związek i zasadniczą różnicę między Marksistowską doktryną państwa a doktryną państwa burżuazyjnego, istotę Marksistowskiej doktryny państwa, cały proces powstawania, rozwoju i upadku dyktatury proletariatu oraz zawiera całe zadanie i praktyczną treść dyktatury proletariatu. Lenin zwracał też uwagę, że **"przejście od kapitalizmu do komunizmu nie może oczywiście nie wytworzyć bardzo bogatych i skomplikowanych form politycznych, ale istota musi być jedna - dyktatura proletariatu."** ②

Przewodniczący Mao zauważył: **"Należy wyjaśnić, dlaczego Lenin powiedział, że dyktatura burżuazji jest dyktaturą burżuazji. Jeśli ta kwestia nie zostanie wyjaśniona, stanie się ona rewizjonistyczna. Cały kraj musi być o tym poinformowany".** ③ Instrukcja Przewodniczącego Mao ma niezwykle ważne znaczenie praktyczne, dalekosiężne i historyczne dla utrzymania dyktatury proletariatu, zapobieżenia odbudowy kapitalizmu, budowy socjalizmu i urzeczywistnienia komunizmu.

Jakie jest historyczne zadanie dyktatury proletariatu? Marks precyzuje to w książce: 'Walki klasowa we Francji 1848-1850', stwierdzając, że dyktatura proletariatu jest koniecznym etapem przejściowym, aby osiągnąć zniesienie wszystkich różnic klasowych, aby osiągnąć zniesienie wszystkich stosunków produkcji, z których te różnice wynikają, aby osiągnąć zniesienie wszystkich stosunków społecznych zgodnych z tymi stosunkami produkcji i aby osiągnąć transformację wszystkich idei wynikających z tych stosunków społecznych. Proletariat może wyzwolić się ostatecznie tylko poprzez wyzwolenie całej ludzkości. Aby to osiągnąć, proletariat musi utrzymać swoją całkowitą dyktaturę nad burżuazją we wszystkich dziedzinach i

na wszystkich etapach rewolucyjnego rozwoju, aż do momentu, dopóki te cztery rzeczy nie zostaną wyeliminowane z powierzchni ziemi, tak że burżuazja i wszystkie klasy wyzyskujące nie będą mogły ani istnieć, ani powstać ponownie, nie może być mowy o żadnym półśrodku.

Aby wypełnić historyczne zadanie dyktatury proletariatu, nieunikniona jest kontynuacja rewolucji pod dyktaturą proletariatu.

W latach pięćdziesiątych XIX wieku Marks wysunął błyskotliwą myśl, że **"socjalizm jest proklamacją ciągłej rewolucji, klasowej dyktatury proletariatu"**, ④ wiążąc dyktaturę proletariatu z ciągłą rewolucją.

Lenin bronił i rozwijał marksistowską teorię ciągłej rewolucji w warunkach dyktatury proletariatu w Związku Radzieckim. Lenin analizował nową sytuację walki klasowej w trakcie rewolucji socjalistycznej i wskazywał, że **"rewolucja socjalistyczna nie jest pojedynczą akcją, nie jest pojedynczą bitwą na jednym froncie, ale całą epoką pełną gwałtownych konfliktów klasowych, jest długą serią bitew na wszystkich frontach, to znaczy we wszystkich kwestiach ekonomii i polityki".** ⑤ Lenin zawsze podkreślał, że w warunkach dyktatury proletariatu, proletariat musi prowadzić nieustanną walkę z burżuazją na wszystkich frontach - ekonomicznym, politycznym, ideologicznym i militarnym - i nie może zatrzymać się w jej środku.

Opierając się na marksistowsko-leninowskiej zasadzie ciągłej rewolucji, Przewodniczący Mao podsumował historyczne doświadczenie dyktatury proletariatu i przedstawił teorię ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu.

Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że **"w naszym kraju, chociaż socjalistyczna transformacja, w zakresie własności, została w zasadzie zakończona"**, **"pozostałości obalonej klasy właścicieli ziemskich i kupców nadal istnieją, burżuazja nadal istnieje, a drobnomieszczaństwo dopiero się przekształca". "Pytanie o to, kto wygrywa, a kto przegrywa między socjalizmem a kapitalizmem, nie zostało jeszcze naprawdę rozstrzygnięte".**

---

① Marks: "Do Józefa Weydemeyera (5 marca 1852)". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 332-333.

② Państwo i rewolucja. Dzieła wybrane Lenina, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, wydanie z 1972 r., s. 200.

③ Źródło: Dziennik Ludowy, 22 lutego 1975 r.

④ Marks: Walka klasowa we Francji 1848-1850. Marks i Engels, Dzieła wybrane, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 479.

⑤ Rewolucja socjalistyczna i prawo do samostanowienia narodów. Dzieła wybrane Lenina, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 717.

"Walka klasowa między proletariatem a burżuazją, walka klasowa między różnymi siłami politycznymi, walka klasowa między proletariatem a burżuazją pod względem ideologicznym, jest jeszcze długa, męcząca, a czasem nawet bardzo gwałtowna". ①

Przewodniczący Mao wysunął dalsze naukowe twierdzenie, że burżuazja znajduje się w Partii Komunistycznej. Po raz pierwszy w historii rozwoju marksizmu i w rewolucyjnej praktyce międzynarodowego ruchu komunistycznego wyraźnie stwierdzono, że po tym, jak socjalistyczna transformacja własności środków produkcji została w zasadzie zakończona, nadal istnieją klasy i walki klasowe, wysunięto wielką teorię ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu i że proletariat został wezwany do przeprowadzenia rewolucji socjalistycznej na froncie politycznym, gospodarczym, ideologicznym i kulturowym do końca.

Na podstawie dogłębnej analizy podstawowych sprzeczności społeczeństwa socjalistycznego i stworzenia teorii ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu, Przewodniczący Mao sformułował podstawową linię dla naszej Partii na cały historyczny etap socjalizmu: **"Społeczeństwo socjalistyczne jest dość długim etapem historycznym. Na tym historycznym etapie socjalizmu nadal istnieją klasy, sprzeczności klasowe i walka klas, walka między dwiema drogami socjalizmu i kapitalizmu oraz niebezpieczeństwo odbudowy kapitalizmu. Ważne jest, aby zdać sobie sprawę z długotrwałości i złożoności tej walki. Być czujnym. Potrzebna jest edukacja socjalistyczna. Kwestia sprzeczności klasowych i walki klas musi być właściwie zrozumiana i rozwiązana, a sprzeczności między wrogiem a nami oraz wewnętrzne sprzeczności w narodzie muszą być właściwie rozróżnione i rozwiązane. W przeciwnym razie kraj socjalistyczny, taki jak nasz, pójdzie w inną stronę, podupadnie i będzie podlegał odbudowie kapitalistycznej. Musimy, od tej pory, rozmawiać o tym rok po roku, miesiąc po miesiącu, dzień po dniu, tak abyśmy mieli jaśniejsze zrozumienie tej kwestii i linię marksistowsko-leninowską."** ② Ta linia rewolucji proletariackiej sformułowana przez Przewodniczącego Mao ujawnia obiektywne prawo walki klasowej w okresie socjalizmu i jest jedyną słuszną linią utrzymania całkowitej dyktatury nad burżuazją. W okresie socjalizmu walka między tymi dwoma liniami koncentruje się na tym, czy podtrzymywać dyktaturę proletariatu, czy się jej przeciwstawiać.

---

① "O prawidłowym postępowaniu z wewnętrznymi sprzecznościami ludu". Dzieła wybrane Mao Zedonga, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1965, s. 482.

② Źródło: Czerwony Sztandar, nr 10, 1967.

Podstawowa linia Partii sformułowana przez Przewodniczącego Mao jest latarnią światła, która oświetla historyczną podróż całej Partii, całej armii i całego narodu w celu kontynuowania rewolucji pod dyktaturą proletariatu.

Po podstawowym zwycięstwie rewolucji socjalistycznej we własności środków produkcji, nasz naród, pod przewodnictwem proletariackiego dowództwa z Przewodniczącym Mao na czele i zgodnie z wielką teorią ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu, stoczył wiele walk z burżuazją, zwłaszcza z burżuazją wewnątrz Partii, i odniósł wielkie zwycięstwa, a w trakcie tych zmagań znalazł formę walki, która **"otwarcie, wszechstronnie i oddolnie mobilizuje masy do ujawnienia ciemnej strony naszego państwa".** ① Jest to Wielka Proletariacka Rewolucja Kulturalna.

Wielka Proletariacka Rewolucja Kulturalna jest wielką rewolucją w sferze nadbudowy, rewolucją polityczną w warunkach dyktatury proletariatu, którą można też nazwać drugą rewolucją Chin. Pod właściwym przywództwem dowództwa proletariackiego, na czele którego stoi Przewodniczący Mao, i po wielokrotnych bitwach w Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, ogromne masy rewolucyjne zniszczyły dwa burżuazyjne dowództwa Liu Shaoqi i Lin Biao. Ta grupa zdrajców i sprzedawczyków była w zmowie z obcymi krajami, próbując zmienić linię i politykę Partii, obalić dyktaturę proletariatu i odrodzić kapitalizm. Istotą ich rewizjonistycznej linii jest skrajna prawica. Walka o krytykę Deng Xiaopinga i przeciwstawienie się prawicowemu nurtowi rewizjonistycznemu była kontynuacją i pogłębieniem Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej. Podczas Wielkiej Proletariackiej Rewolucji Kulturalnej, zapoczątkowanej i kierowanej przez samego Przewodniczącego Mao, doprowadził on naszą Partię do pokonania kontrrewolucyjnej rewizjonistycznej linii Liu Shaoqi, Lin Biao i Deng Xiaopinga, i jeszcze bardziej umocnił dyktaturę proletariatu w Chinach. Podtrzymywanie socjalizmu i umacnianie dyktatury proletariatu w ogromnej i ludnej Chińskiej Republice Ludowej jest wielkim wkładem Przewodniczącego Mao we współczesne czasy o światowym znaczeniu historycznym, a jednocześnie dostarczył on międzynarodowemu ruchowi komunistycznemu świeżych doświadczeń w zakresie przeciwdziałania i zapobiegania rewizjonizmowi, umacniania dyktatury proletariatu, zapobiegania przywróceniu kapitalizmu i budowania socjalizmu.

Rewolucja rozwija się, a walka trwa nadal. Przewodniczący Mao podkreślił: **"Obecna rewolucja kulturalna jest tylko pierwszą w swoim rodzaju i nieuchronnie będzie przeprowadzana wiele razy w przyszłości. Potrzeba będzie długiego okresu historii, aby rozstrzygnąć, kto wygrywa, a kto przegrywa w tej**

rewolucji. Jeżeli nie zrobimy tego dobrze, przywrócenie kapitalizmu będzie możliwe w każdej chwili. Wszyscy członkowie Partii i wszyscy mieszkańcy Chin nie powinni myśleć, że jeśli odbędą się dwie, trzy lub cztery rewolucje kulturalne, to nie będzie więcej problemów. Nigdy nie odwracaj uwagi, nigdy nie trać czujności". ② Przewodniczący Mao podkreślił również: **"Po rewolucji demokratycznej, robotnicy i biedni chłopi nie zatrzymali się; chcieli rewolucji. Część członków partii nie chciała jednak iść naprzód; niektórzy z nich wycofali się i przeciwstawili rewolucji. Dlaczego? Stawszy się wielkimi urzędnikami, chcą chronić interesy wielkich urzędników." "Czy za sto lat powinna nastąpić rewolucja? Czy za tysiąc lat dojdzie do rewolucji? Zawsze będzie rewolucja. Zawsze znajdą się ludzie, którzy czują się uciskani, drobni urzędnicy, studenci, robotnicy, chłopi i żołnierze, którym nie podoba się, że wielcy ludzie ich uciskają, więc chcą rewolucji. Czy za 10.000 lat sprzeczności będą niewidoczne? Jak mogą być niewidzialne, przecież są widzialne".** ③ Musimy zawsze trwać we wszystkich formach walki z burżuazją w Partii, włączając w to takie formy walki jak liczne rewolucje kulturalne, dopóki wszystkie żmije i bestie nie zostaną wytępione, a na całym świecie nie zaświeci jasnoczerwone słońce.

Stosunek do dyktatury proletariatu i ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu jest kamieniem milowym marksizmu i rewizjonizmu. Wszyscy rewizjoniści, starzy i nowi, ujawnili w tej podstawowej kwestii swoją pierwotną kontrrewolucyjną formę. Radziecka grupa zdrajców oświadczyła, że "dyktatura proletariatu nie będzie już potrzebna przed obumarciem państwa" i że państwo, które zastąpi dyktaturę proletariatu, będzie "państwem dla wszystkich". Taki błąd zasadniczo zaprzecza marksistowskiemu twierdzeniu naukowemu, że klasy, sprzeczności klasowe i walka klas zawsze istniały na historycznym etapie socjalizmu i że państwo jest zawsze narzędziem walki klas. To właśnie pod przykrywką tak zwanego fałszu "państwa dla wszystkich" radziecka grupa zdrajców obaliła dyktaturę proletariatu i przywróciła dyktaturę burżuazji. Przewodniczący Mao wszechstronnie podsumował doświadczenia międzynarodowego ruchu komunistycznego, zarówno pozytywne, jak i negatywne, oraz przedstawił szereg twierdzeń naukowych, które wzbogaciły teoretyczny skarbiec marksizmu i nadały narodowi chińskiemu oraz ludziom rewolucji na całym świecie kierunek ich walki. Aby zapobiec przywróceniu kapitalizmu, musimy wiedzieć, dlaczego dyktatura nad burżuazją jest koniecznością, wiedzieć, gdzie jest burżuazja, wiedzieć, jakie są zadania dyktatury proletariatu, zawsze trzymać się podstawowej teorii i podstawowej praktyki całkowitej dyktatury nad burżuazją, przeprowadzić do końca ciągłą rewolucję pod dyktaturą proletariatu i ostatecznie urzeczywistnić komunizm.

① Cytaty Przewodniczącego Mao. Źródło: Czerwony Sztandar, nr 5, 1969.

② Źródło: Czerwony Sztandar, nr 7, 1967.

③ Źródło: Dziennik Ludowy, 16 maja 1976 r.

Rozdział 15 Komunizm jako konieczna droga w rozwoju socjalizmu

Naleganie na kontynuowanie rewolucji pod dyktaturą proletariatu ma na celu realizację podstawowego programu Partii, jakim jest całkowite obalenie burżuazji i wszystkich klas wyzyskujących, zastąpienie dyktatury burżuazji dyktaturą proletariatu, zwycięstwo socjalizmu nad kapitalizmem i ostateczne urzeczywistnienie komunizmu.

Komunizm jest najszlachetniejszym ideałem proletariatu i setek milionów ludzi pracy, jest najbardziej kompletnym, postępowym, rewolucyjnym i racjonalnym systemem ideologicznym i społecznym proletariatu od początku historii ludzkości. Wraz z setkami milionów rewolucjonistów, miliony awangardowych bojowników proletariatu śpiewały rewolucyjny okrzyk bojowy "Międzynarodówka musi zostać zrealizowana", aby osiągnąć komunizm, nie obawiając się żadnych ofiar i idąc naprzód, aby zmiażdżyć i zniszczyć imperializm, rewizjonizm i wszystkie reakcyjne frakcje, tworząc społeczeństwo socjalistyczne na rozległych obszarach ziemi i uruchamiając coraz potężniejszy socjalistyczny ruch rewolucyjny na innych obszarach, bohatersko walcząc o zwycięstwo socjalizmu na całym świecie.

Społeczeństwo socjalistyczne jest pierwotnym stadium społeczeństwa komunistycznego, niedojrzałym społeczeństwem komunistycznym. Proces rozwoju społeczeństwa socjalistycznego polega na stopniowym wzroście rodzących się czynników komunistycznych i stopniowym wygaszaniu obrzędów lub śladów schyłkowego kapitalizmu. Z punktu widzenia ogólnych praw rozwoju społecznego, społeczeństwo socjalistyczne jest koniecznym przygotowaniem do społeczeństwa komunistycznego, a społeczeństwo komunistyczne jest nieuniknioną tendencją w rozwoju społeczeństwa socjalistycznego. W społeczeństwie socjalistycznym serca i umysły ludzi, serce Partii i jej członków skierowane są ku komunizmowi. Rozwój historii jest jednak zawsze burzliwy. W trakcie rozwoju społeczeństwa socjalistycznego nie jest wykluczone, że w pewnym okresie czasu burżuazyjna władza prawna zostanie utrwalona i rozszerzona, elementy kapitalistyczne rozrosną się i zajmą dominującą pozycję w zakresie nadbudowy i bazy ekonomicznej, a w skali całego społeczeństwa nastąpi kapitalistyczna odbudowa. Ta kapitalistyczna odbudowa, oczywiście z perspektywy historycznej, jest krótkotrwała i nie może zmienić ogólnego kierunku rozwoju historycznego. Podstawowym zadaniem proletariatu na historycznym etapie socjalizmu jest utrzymanie wszechstronnej dyktatury nad burżuazją we wszystkich dziedzinach i na wszystkich etapach rewolucyjnego rozwoju, krytykowanie i ograniczanie burżuazyjnej władzy prawnej,

rozbijanie burżuazyjnej ideologii władzy prawnej, stopniowe usuwanie obrzędów lub śladów kapitalizmu, stałe doskonalenie socjalistycznych stosunków produkcji i nadbudowy oraz stały wzrost świadomości komunistycznej mas ludowych w celu popierania wysokiego rozwoju sił wytwórczych, odpieranie wszelkiego oporu ze strony burżuazji, stałe demaskowanie i krytykowanie burżuazji wewnątrz Partii, demaskowanie i krytykowanie rewizjonistycznej linii prowadzonej przez burżuazję wewnątrz Partii, całkowite pokonanie burżuazji, zablokowanie drogi do odbudowy kapitalizmu i wreszcie zlikwidowanie wszystkich klas i różnic klasowych, aby zrealizować najwyższy ideał komunizmu. **"Ostatecznym celem wszystkich komunistów jest więc dążenie do ostatecznego urzeczywistnienia społeczeństwa socjalistycznego i komunistycznego".** ①

Czym zatem jest to społeczeństwo komunistyczne, o które całe pokolenia proletariuszy i ludzi pracy walczyły przez całe życie?

Społeczeństwo komunistyczne to społeczeństwo, w którym klasy i różnice klasowe zostały całkowicie wyeliminowane, w którym wszyscy ludzie mają wysoki stopień komunistycznej świadomości ideologicznej i jakości moralnej, w którym wszyscy ludzie mają wysoką motywację i świadomość swojej pracy, w którym istnieje duża obfitość produktów społecznych, w którym obowiązuje zasada "od każdego według jego możliwości, każdemu według jego potrzeb" i w którym obumarło państwo. Jak to ujął Marks: **"W zaawansowanym stadium społeczeństwa komunistycznego, gdy zniknęło niewolnicze podporządkowanie ludzi podziałowi pracy, a tym samym zniknęła sprzeczność między pracą umysłową a fizyczną; gdy praca stała się nie tylko środkiem zarabiania na życie, ale sama w sobie pierwszą koniecznością życiową; po tym, jak siły wytwórcze wzrosną wraz z pełnym rozwojem jednostki, a wszystkie źródła zbiorowego bogactwa wypłyną w całej pełni, - dopiero wtedy ograniczona wizja burżuazyjnej władzy prawnej może zostać w pełni przekroczona, a społeczeństwo wypisać na swym sztandarze: od każdego według jego zdolności, każdemu według jego potrzeb!".** ②

Zgodnie z marksistowską teorią naukowego komunizmu, przejście ludzkości do społeczeństwa komunistycznego wymaga od proletariatu i ludu pracującego krajów socjalistycznych zjednoczenia się z proletariatem i ludem pracującym całego świata w celu prowadzenia ciężkiej, prężnej i długotrwałej wspólnej walki, aby stopniowo osiągnąć wszechstronne zwycięstwo światowej rewolucji proletariackiej, zbudować nowy świat wolny od imperializmu, kapitalizmu i systemu wyzysku oraz stworzyć warunki do realizacji komunizmu. Warunki te to:

Po pierwsze, całkowita eliminacja wszystkich klas i rozróżnień klasowych, wykorzenienie gleby, na której burżuazja może istnieć i powstawać, oraz całkowita eliminacja burżuazyjnej władzy prawnej.

W społeczeństwie socjalistycznym zawsze toczy się walka klasowa między dwiema rywalizującymi ze sobą klasami: proletariatem i burżuazją. Jeśli proletariat nie pokona i nie wykorzeni całkowicie starej i nowej burżuazji, zwłaszcza burżuazji wewnątrz Partii, i jeśli gleba, na której burżuazja może istnieć i powstawać, nie zostanie całkowicie wykorzeniona, istnieje niebezpieczeństwo przywrócenia kapitalizmu. W takich warunkach, oczywiście, nie może być mowy o przekształceniu w społeczeństwo komunistyczne.

W społeczeństwie socjalistycznym utrzyma się burżuazyjna władza prawna odziedziczona po starym społeczeństwie, utrzymają się różnice między robotnikami a chłopami, między obszarami miejskimi a wiejskimi oraz między pracą umysłową a fizyczną. Burżuazja, zwłaszcza burżuazja wewnątrz Partii, nieuchronnie wykorzysta część władzy, którą sobie uzurpowała, aby przeciwstawić się proletariatowi, przeciwstawić się socjalizmowi i przywrócić kapitalizm poprzez konsolidację, rozszerzenie i wzmocnienie burżuazyjnej władzy prawnej i trzech głównych różnic. Na całym historycznym etapie socjalizmu zawsze toczy się walka między burżuazyjną odbudową a proletariacką kontr-odbudową. Komunizm jest jednak koniecznością historyczną. Pod wpływem podstawowych sprzeczności społeczeństwa socjalistycznego i podstawowych praw ekonomicznych socjalizmu oraz pod kierownictwem podstawowej linii Partii dla historycznego etapu socjalizmu, proletariat z pewnością stworzy warunki do stopniowego ograniczenia i ostatecznego wyeliminowania burżuazyjnej władzy prawnej, stopniowego ograniczenia i ostatecznego wyeliminowania trzech głównych różnic, całkowitego zniszczenia burżuazji, ostatniego fundamentu, na którym się opiera, i realizacji komunizmu.

Społeczeństwo komunistyczne wymaga **"stworzenia w pełni rozwiniętego pokolenia wytwórców".** ③ Co to jest w ‘pełni rozwinięty wytwórca’? Jaka jest droga do stworzenia w ‘pełni rozwiniętego wytwórcy’?

---

① Rewolucja chińska i Komunistyczna Partia Chin. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, format poziomy, s. 614.

② Marks: Krytyka programu Gotajskiego. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 12.

③ Engels: Anty-Dühring. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 335.

Instrukcje z 7 maja*" Przewodniczącego Mao zarówno odpowiadają na pytanie, czym jest w pełni rozwinięty wytwórca, jak i wskazują chwalebną drogę do stworzenia w pełni rozwiniętego wytwórcy.

Przewodniczący Mao zwrócił uwagę, że: **„Robotnicy powinni przede wszystkim pracować, ale powinni również studiować nauki wojskowe, polityczne i kulturalne. Należy również prowadzić socjalistyczne kampanie edukacyjne, a także krytykować burżuazję. Tam, gdzie to możliwe, powinni oni również angażować się w produkcję rolną i uboczną, tak jak na polach naftowych w Daqing.**

Chłopi w gminie są głównie rolnikami (także praktykują leśnictwo, hodowlę zwierząt, rolnictwo poboczne i rybołówstwo), ale jednocześnie muszą uczyć się wojskowości, polityki i kultury. Gdy pozwalają na to warunki, kolektywy powinny prowadzić również małe fabryki, a burżuazja powinna być poddawana krytyce.

Dotyczy to także studentów, którzy powinni uczyć się nie tylko literatury, ale także przemysłu, rolnictwa i wojskowości oraz krytykować burżuazję. System szkolny musi zostać skrócony, edukacja musi zostać zrewolucjonizowana, a zdominowanie naszych szkół przez burżuazyjnych intelektualistów nie może trwać dłużej.

To samo powinni uczynić pracownicy handlu, sektora usług oraz instytucji partyjnych i rządowych, kiedy mają do tego możliwość." ①

Pełna realizacja "Instrukcji 7 Maja" Przewodniczącego Mao umożliwi każdemu robotnikowi, chłopu, handlowcowi, studentowi i żołnierzowi wziąć do ręki młotek i móc pracować, wziąć do ręki motykę i móc sadzić, wziąć do ręki broń i móc walczyć z wrogiem oraz wziąć do ręki pióro i móc krytykować burżuazję. W ten sposób nowe, w pełni rozwinięte komunistyczne kobiety i mężczyźni nieuchronnie pojawią się w dużej liczbie, a trzy główne różnice i burżuazyjna władza prawna, odziedziczone po starym społeczeństwie, nieuchronnie stopniowo wygasną. Dlatego droga instrukcji 7 maja jest pewną drogą do społeczeństwa komunistycznego.

Po drugie, osiągnięcie jednolitej komunistycznej powszechnej własności środków produkcji, czyniąc z niej jedyną ekonomiczną podstawę społeczeństwa.

Przez znaczny okres czasu w społeczeństwie socjalistycznym istnieją dwie formy własności socjalistycznej, a mianowicie powszechna własność środków produkcji i własność kolektywna mas pracujących, a ponadto istnieją pozostałości własności indywidualnej, a burżuazyjna władza prawna nie została jeszcze całkowicie zniesiona

w zakresie własności. W czasach, gdy socjalistyczna własność kolektywna nie została jeszcze podniesiona do socjalistycznej własności powszechnej i gdy pozostałości własności indywidualnej nie zniknęły jeszcze całkowicie, nieuniknione jest, że chłopi nadal będą zachowywać pewne nieodłączne cechy i siły zwyczajowe dawnych drobnych wytwórców. W tych okolicznościach nieuchronnie pojawiają się spontaniczne tendencje kapitalistyczne i grunt do tworzenia się nowych bogatych chłopów. Jednocześnie socjalistyczna własność powszechna nie jest czysta i niezafałszowana, ale nosi w sobie obrzędy lub ślady starego społeczeństwa, które mogą być wykorzystane przez burżuazję, zwłaszcza partyjną, do odrodzenia kapitalizmu. W warunkach uzurpacji przywództwa przez kapitalistów istnieje niebezpieczeństwo, że system powszechnej i kolektywnej własności przekształci się we własność kapitalistyczną. Będzie to dość długa walka o utrzymanie przywództwa dwóch socjalistycznych form przedsiębiorstw publicznych w rękach prawdziwych marksistów i mas robotniczych. Dlatego z jednej strony socjalistyczne państwo pod dyktaturą proletariatu musi bronić socjalistycznej własności publicznej środków produkcji; z drugiej strony, w miarę rozwoju sił wytwórczych społeczeństwa i wzrostu świadomości ideologicznej ludzi, własność kolektywna musi być przenoszona z niższych na wyższe szczeble, z małych na duże, w sposób warunkowy i systematyczny, i musi nastąpić przejście od socjalistycznej własności kolektywnej do socjalistycznej własności powszechnej. Jest to dość długi proces rozwoju od ograniczenia tej części burżuazyjnej władzy prawnej, która nie została całkowicie zniesiona pod względem własności, do ostatecznego wyeliminowania tej części burżuazyjnej władzy prawnej. Nawet gdy nadejdzie czas, gdy powszechna własność stanie się jedyną ekonomiczną podstawą społeczeństwa, będzie ona nadal miała charakter socjalistyczny. Musi ona przejść przez dość długi proces, zanim rozwinie się w komunistyczną własność powszechną. Gmina ludowa, stworzona przez nasz naród, jest jedną z najlepszych form organizacyjnych dla rozwiązania tego przejściowego problemu.

Po trzecie, rozwój sił wytwórczych społeczeństwa doprowadzi do wielkiej obfitości produktów społecznych i realizacji komunistycznej zasady "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego potrzeb".

Przejście od społeczeństwa socjalistycznego do komunistycznego jest wielkim skokiem naprzód w stosunkach produkcji. Materialnym warunkiem tego skoku jest wysoko rozwinięta siła produkcyjna. Komunistyczne stosunki produkcji opierają się na komunistycznej powszechnej własności środków produkcji.

① Źródło: Dziennik Ludowy, 1 sierpnia 1966 r.

Nie będzie już stosunków towarowo-pieniężnych, socjalistyczna bezpośrednia produkcja społeczna przekształci się w komunistyczną bezpośrednią produkcję społeczną; w ten sposób ilość pracy zawarta w produkcie społecznym będzie obliczana bezpośrednio w kategoriach czasu pracy, a produkt będzie rozdzielany bezpośrednio przez społeczeństwo; stosunki między ludźmi w produkcji stracą swój klasowy charakter, choć nadal będą istniały sprzeczności między zaawansowanymi i zacofanymi, prawymi i nieprawymi; przy dystrybucji indywidualnych dóbr konsumpcyjnych będzie obowiązywała zasada "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego potrzeb". Tego wszystkiego nie da się osiągnąć bez wysokiego stopnia rozwoju sił wytwórczych i wielkiej obfitości produktów społecznych. Marksizm uczy nas, że **"społeczeństwo jest z konieczności podzielone na klasy, gdy całkowita praca społeczeństwa dostarcza tylko niewielką nadwyżkę produktów ponad minimalne potrzeby wszystkich jego członków, tak że praca zajmuje cały lub prawie cały czas większości członków społeczeństwa." "Podział ten opiera się na niewystarczalności produkcji i zostanie unicestwiony przez pełny rozwój nowoczesnych sił wytwórczych".** ① W społeczeństwie komunistycznym poziom rozwoju sił wytwórczych społeczeństwa nigdy nie będzie porównywalny z poziomem rozwoju sił wytwórczych obecnego wieku. Osiągnięcie komunizmu wymaga więc koniecznie wielkiego rozwoju sił wytwórczych społeczeństwa.

Po czwarte, wielki wzrost komunistycznej świadomości ideologicznej i jakości moralnej całej populacji, z wysokim stopniem motywacji do pracy i samoświadomości.

Chociaż wysoki rozwój sił wytwórczych społeczeństwa jest jednym z istotnych warunków realizacji komunizmu, to jednak sam rozwój sił wytwórczych nie może prowadzić do przejścia do społeczeństwa komunistycznego. Jeśli będziemy podążać za teorią Denga Xiaopinga "biały kot, czarny kot", to nieuchronnie cofniemy się do kapitalizmu, tak jak zrobił to Związek Radziecki, gdzie "sputnik się wznosi a czerwone flagi upadają**". W społeczeństwie socjalistycznym, ze względu na istnienie burżuazji i gleby, na której powstają kapitalizm i burżuazja, idee burżuazyjne i tradycyjne przywary będą istniały jeszcze przez długi czas i nieuchronnie wtargną w szeregi ludzi pracy, w życie polityczne i życie Partii. Na froncie ideologicznym i kulturowym proletariat musi utrzymać swoją całkowitą dyktaturę nad burżuazją, musi prowadzić długą i nieustępliwą walkę z burżuazją, musi prowadzić długotrwałą i cierpliwą edukację w zakresie ideologii socjalistycznej i komunistycznej wśród ludzi pracy, aby stopniowo oczyszczać wpływ ideologii burżuazyjnej, stale podnosić świadomość komunistyczną ludzi i tworzyć duchowe

warunki do uczynienia pracy pierwszą koniecznością w życiu ludzi. **"Komunizm jest zaawansowanym stadium rozwoju socjalistycznego, kiedy ludzie angażują się w pracę w wyniku świadomości, że muszą pracować dla dobra wspólnego."** ② W społeczeństwie socjalistycznym, w trakcie walki z burżuazją wewnątrz i na zewnątrz Partii, w procesie przekształcania świata obiektywnego, masy pracujące przekształcają również swój świat subiektywny. Wielka Proletariacka Rewolucja Kulturalna, ruch na rzecz krytyki Lina i krytyki Konfucjusza oraz walka na rzecz krytyki Denga Xiaopinga i przeciwstawienia się prawicowemu wiatrowi rewizjonistycznemu podniosły świadomość setek milionów naszych mas w walce klasowej i liniowej oraz rozszerzyły pozycję marksizmu we wszystkich dziedzinach. Przewodniczący Mao uczył nas **"czytać i studiować uważnie i przebyć drogę przez marksizm".** Ogromne znaczenie ma rozszerzenie propagandy idei komunistycznych wśród kadry i mas oraz zorganizowanie ich do uważnego czytania książek Marksa i Lenina, a także książek Przewodniczącego Mao. **"Nadszedł czas, kiedy cała ludzkość świadomie przekształci siebie i przekształci świat, a będzie to epoka komunizmu na świecie".** ③

Po piąte, likwidacja imperializmu, kapitalizmu i systemu wyzysku na świecie oraz obumarcie państwa jako takiego.

Czy kraj lub kraje socjalistyczne mogą osiągnąć ostateczne zwycięstwo rewolucji socjalistycznej i budownictwa socjalistycznego, gdy na świecie nadal panuje imperializm, kapitalizm i wyzysk? Jest to jedno z najważniejszych teoretycznych pytań marksistowskich naszych czasów.

Po Rewolucji Październikowej Lenin przeanalizował wewnętrzne i zewnętrzne warunki Związku Radzieckiego i jasno stwierdził: **"Jesteśmy otoczeni przez ludzi, klasy i rządy, które otwarcie wyrażają skrajną nienawiść do nas. Trzeba pamiętać, że jesteśmy w ciągłym niebezpieczeństwie, że możemy być atakowani na wszelkie sposoby."** ④ **"Tylko na skalę światową i tylko wspólnymi siłami robotników wszystkich krajów możemy ostatecznie osiągnąć zwycięstwo."** ⑤

① Engels, "Anty-Dühring". Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 3, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 321.

② "Przemówienie na I Zjeździe Gminy Rolniczej i Rolniczego Związku Zawodowego". Dzieła wybrane Lenina, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 112.

③ "O praktyce". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 273.

④ "Na IX Wszechrosyjskim Zjeździe Sowietów". Dzieła wszystkie Lenina, t. 33, s. 121.

⑤ "Raport o polityce zagranicznej na wspólnej sesji Wszechrosyjskiego Centralnego Komitetu Wykonawczego i Moskiewskiego Sowietu". Dzieła wszystkie Lenina, t. 27, s. 346.

Grupa zdrajców Chruszczowa i Breżniewa całkowicie zdradziła dziedzictwo Lenina, wielokrotnie głosząc, że w ZSRR "socjalizm odniósł nie tylko pełne zwycięstwo, ale całkowite zwycięstwo"; że ZSRR "wyeliminował społeczno-ekonomiczną możliwość kapitalistycznej odbudowy". Radzieccy zdrajcy wymyślili i rozpowszechniali tę "teorię", aby ukryć zło kapitalistycznej odbudowy w kraju, a za granicą odpuścić drugiemu supermocarstwu, imperializmowi amerykańskiemu, w dążeniu do zdominowania świata.

Przewodniczący Mao w znaczący sposób rozwinął leninowską teorię, że socjalizm nie może osiągnąć ostatecznego zwycięstwa tylko w jednym kraju. W odpowiedzi na współczesne rewizjonistyczne wypaczenie i zdradę leninizmu, Przewodniczący Mao wyraźnie zaznaczył, że **"zgodnie z leninizmem ostateczne zwycięstwo kraju socjalistycznego wymaga nie tylko wysiłków proletariatu i mas ludowych w jego własnym kraju, ale oczekuje również zwycięstwa rewolucji światowej, likwidacji systemu wyzysku człowieka przez człowieka na całej ziemi, tak aby cała ludzkość została wyzwolona". Dlatego błędne, sprzeczne z leninizmem i nieprawdziwe jest mówienie z łatwością o ostatecznym zwycięstwie naszej rewolucji."** ① Instrukcje Przewodniczącego Mao krytykowały radziecką "teorię", że socjalizm może osiągnąć pełne i całkowite "zwycięstwo" w jednym kraju i wskazywały na zasadniczy kierunek wspólnej walki proletariatu na całym świecie.

Walki rewolucyjne wszystkich ludów nigdy nie były ze sobą powiązane. Ostateczne zwycięstwo jednego lub kilku krajów socjalistycznych nie może być osiągnięte, dopóki narody innych krajów nie zwyciężą w rewolucji socjalistycznej i nie zlikwidują systemu wyzysku człowieka. Dopóki bowiem imperializm i system wyzysku człowieka nadal istnieją na świecie, międzynarodowa walka klasowa musi znajdować odzwierciedlenie w krajach socjalistycznych, a zawsze istnieje możliwość odbudowy kapitalizmu w krajach socjalistycznych oraz zagrożenie przewrotem i agresją ze strony międzynarodowego imperializmu i socjal-imperializmu. W tych warunkach funkcje dyktatury proletariatu nie mogą być osłabione zarówno na froncie wewnętrznym, jak i zewnętrznym, lecz muszą być wzmocnione. **"Likwidacja klas, likwidacja władzy państwowej, likwidacja partii - cała ludzkość musi pójść tą drogą; kwestią jest tylko czas i warunki".** Trzeba **"ciężko pracować i stwarzać warunki, aby klasy, władza państwowa i partie w naturalny sposób obumarły, a ludzkość weszła w sferę wspólnoty".** ②

① Źródło: Czerwony Sztandar, nr 5, 1969.

② "O dyktaturze ludowo-demokratycznej". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1357-1358.

Proletariat i ludzie pracy krajów socjalistycznych mają niezbywalny internacjonalistyczny obowiązek uczynić wszystko, co w ich mocy, aby wesprzeć światową rewolucję, zjednoczyć się z prawdziwymi partiami marksistowskimi we wszystkich krajach świata oraz z międzynarodowym proletariatem i ludźmi pracy w oparciu o marksizm, zlikwidować system wyzysku człowieka przez człowieka na całej planecie, wyzwolić całą ludzkość, odnieść ostateczne zwycięstwo socjalizmu i walczyć do końca o realizację wielkiego ideału komunizmu na całym świecie.

Teoria Przewodniczącego Mao dotycząca ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu, oparta na marksistowskich zasadach naukowego komunizmu i praktyce międzynarodowego ruchu komunistycznego, jest światłem przewodnim w budowaniu społeczeństwa socjalistycznego i przygotowywaniu warunków do urzeczywistnienia społeczeństwa komunistycznego.

Proletariat, w oparciu o teorię ciągłej rewolucji pod dyktaturą proletariatu, obstaje przy całkowitej dyktaturze nad burżuazją we wszystkich dziedzinach i na wszystkich etapach rozwoju rewolucji, w oparciu o walkę klas, która jest podstawową gwarancją budowy społeczeństwa socjalistycznego i jego przekształcenia w społeczeństwo komunistyczne. Władza państwowa dyktatury proletariatu **"jest czymś dla zwycięskiego narodu, czego nie wolno zostawić ani na chwilę tak jak sukno, jedwab, fasola i kukurydza. Jest to dobro, skarb ochronny, pamiątka rodzinna, z której nie wolno zrezygnować aż do dnia, w którym imperializm za granicą i klasy wewnętrzne zostaną całkowicie i bezwzględnie zniszczone."** ①

Przejście od społeczeństwa socjalistycznego do komunistycznego oznacza likwidację wszystkich klas i podziałów klasowych, wszystkich obrzędów i śladów starego społeczeństwa, burżuazyjnej władzy prawnej i burżuazyjnej ideologii władzy prawnej. Transformacja ta będzie niezwykle głęboka, zarówno w zakresie stosunków produkcji, jak i nadbudowy, i będzie to wielki skok jakościowy. Ta transformacja i skok mogą być osiągnięte tylko stopniowo, poprzez długą i złożoną walkę klasową między proletariatem a burżuazją oraz poprzez rewolucję społeczną.

Prawo walki klasowej pod dyktaturą proletariatu dowodzi, że na socjalistycznym etapie historii, walka klasowa między proletariatem a burżuazją coraz głębiej i wyraźniej ujawnia się wewnątrz partii. Burżuazja w partii, w celu doprowadzenia do przywrócenia kapitalistycznych stosunków produkcji, zawsze dąży do rozszerzenia burżuazyjnej władzy prawnej, która nieuchronnie istnieje jeszcze w okresie socjalistycznym, i do wzmocnienia tej ważnej bazy ekonomicznej, która daje początek nowej burżuazji, w celu obrony interesów burżuazji jako całości. Ograniczając władzę prawną burżuazji, proletariat przeprowadza rewolucję nad

burżuazją wewnątrz partii. Poprzez analizę burżuazyjnej władzy prawnej w socjalistycznych stosunkach produkcji, możemy zauważyć, że walka pomiędzy proletariatem a burżuazją o ograniczenie i kontrograniczenie skupia się na takich pytaniach jak: czy kierownictwo wszystkich sektorów gospodarki i przedsiębiorstw powinno znajdować się w rękach prawdziwych marksistów i mas robotniczych? Czy należy stopniowo zmniejszać różnice w zamożności między przedsiębiorstwami kolektywnymi? Czy w dłuższej perspektywie własność kolektywna powinna doprowadzić do przejścia od małych do dużych kolektywów i od kolektywów do publicznej własności powszechnej całej społeczności? Czy powinniśmy aktywnie wspierać nowe inicjatywy socjalistyczne, które ograniczają prawa burżuazji? Czy różnice między robotnikami a chłopami, między miastem a wsią, między pracą umysłową a fizyczną powinny być stopniowo zmniejszane, a w końcu zlikwidowane? Czy pod dyktaturą proletariatu należy ograniczyć system towarowy i hierarchię płac oraz aktywnie stworzyć warunki do stopniowego zastąpienia dystrybucji według pracy dystrybucją według potrzeb? Masy robotników i biednych chłopów, które nie zatrzymały się po rewolucji demokratycznej***, chcą rewolucji i są zobowiązane domagać się ograniczenia i ostatecznej likwidacji burżuazyjnej władzy prawnej oraz przeprowadzenia rewolucji socjalistycznej do końca. Jednakże burżuazyjna władza prawna jest siłą napędową burżuazji w Partii. Burżuazja zawsze uważa burżuazyjną władzę prawną za naturalną i sprawiedliwą, nie można jej tknąć nawet jednym włosem, i zawsze chcą ją wzmacniać i rozszerzać. Kiedy rewolucja przeszła ponad głowami tych ludzi i zaszkodziła interesom tych wielkich urzędników, czyli interesom burżuazji jako całości, musieli oni wyskoczyć i przeciwstawić się jej. Skrajnie prawicową istotą rewizjonistycznych linii Liu Shaoqi, Lin Biao i Denga Xiaopinga było kultywowanie kapitalizmu i burżuazji, obalenie dyktatury proletariatu i przywrócenie kapitalizmu poprzez wzmocnienie i rozszerzenie burżuazyjnej władzy prawnej. Walka pomiędzy tymi dwoma liniami wewnątrz Partii jest skoncentrowanym wyrazem walki klasowej pomiędzy proletariatem a burżuazją. Przewodniczący Mao zauważył: **"Bez walki nie ma postępu". "Czy przy populacji 800 milionów można nie walczyć?!"** ② Walka klasowa między proletariatem a burżuazją będzie trwała przez cały okres historii socjalizmu i nie ustanie aż do czasu, gdy klasy i różnice klasowe zostaną całkowicie wyeliminowane i osiągnięte zostanie społeczeństwo komunistyczne.

---

① "Dlaczego powinniśmy dyskutować o Białej Księdze****". Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 4, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 1391-1392.

② Cytaty Przewodniczącego Mao. Źródło: Dziennik Ludowy, 16 maja 1976 r.

Dlatego przejście od społeczeństwa socjalistycznego do komunistycznego jest długim procesem walki klasowej i niezwykle głęboką rewolucją społeczną. Rozpowszechnianie przez współczesnych rewizjonistów fałszywego poglądu, że społeczeństwo socjalistyczne nie potrzebuje rewolucji społecznej, aby przekształcić się w społeczeństwo komunistyczne, jest całkowitą zdradą teorii marksistowskiej i sprawy międzynarodowego wyzwolenia proletariatu.

"Teoretyczny triumf marksizmu zmusił jego wrogów do przebrania się za marksistów, podobnie jak to jest w przypadku dialektyki historii". ① We współczesnych czasach wrogowie marksizmu wszelkich kształtów i rozmiarów wymachują sztandarem komunizmu, aby zwieść masy. Fałszywy komunizm radzieckiej grupy zdrajców jest wybitnym przejawem różnych fałszywych teorii marksistowskich. To właśnie pod przykrywką tej fałszywej teorii komunistycznej, radziecka grupa zdrajców przekształciła wielki kraj socjalistyczny w kraj socjal-imperialistyczny, którym jest dzisiaj. Marksistowska ekonomia polityczna musi iść naprzód w walce z radziecką pseudokomunistyczną teorią. Istotą radzieckiego pseudo-komunizmu jest podżeganie burżuazji do prowadzenia brutalnej walki klasowej z proletariatem, do zmiany dyktatury proletariatu w dyktaturę burżuazji oraz do zmiany systemu socjalistycznego w system kapitalistyczny poprzez zaprzeczanie podstawowej teorii marksistowskiej że klasy, sprzeczności klasowe i walka klas istnieją w społeczeństwie socjalistycznym od samego początku. Przewodniczący Mao podkreślił, że **"obecny Związek Radziecki jest dyktaturą burżuazji, dyktaturą wielkiej burżuazji, niemiecką dyktaturą faszystowską, dyktaturą hitlerowską."** ② Fałszywy komunizm, prawdziwy kapitalizm, socjal-imperializm, faszyzm społeczny - oto istota problemu.

W październiku 1961 roku, w programie XXII zjazdu Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, Chruszczow wykrzyknął: "W ciągu dwudziestu lat (czyli od 1960 do 1980 roku - przyp. tłum.) zasadniczo zbudujemy społeczeństwo komunistyczne." W 1964 r. Chruszczow został obalony. Breżniew odziedziczył po Chruszczowie pseudokomunistyczną sprawę "pieczeni wołowej z ziemniakami*****". Do 1976 r. radzieckie tzw. społeczeństwo komunistyczne było "w budowie" przez szesnaście lat i powinno być "w zasadzie ukończone" w ciągu kolejnych czterech lat. Co dziwne, Breżniew, niczym Chruszczow II, nie odważył się nawet chrząknąć przez lata, że "społeczeństwo komunistyczne zostanie zbudowane w zasadzie w ciągu 20 lat". Jakim więc społeczeństwem jest dziś Związek Radziecki?

① Historyczne losy doktryny Marksa. Dzieła wybrane Lenina, t. 2, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 439.

② Źródło: Dziennik Ludowy, 22 kwietnia 1970 r.

Tak więc grupa zdrajców Breżniewa wysiliła swoje mózgi i potrząsnęła piórami, aby kilka lat temu opracować "jednolitą pogląd", mówiącą, że ZSRR "zbudował rozwinięte społeczeństwo socjalistyczne i stworzył warunki dla udanej budowy komunizmu". Dobrą rzeczą w tym "jednolitym poglądzie" było to, że ogłosił on, iż jest bankructwem fałszywego komunizmu, pierwotnie wymyślonego przez zdrajców Chruszczewa. Spójrz: "społeczeństwo komunistyczne", które miało być "w zasadzie zbudowane", stało się nagle "rozwiniętym społeczeństwem socjalistycznym". ① Jak szybko to się zmieniło! W rzeczywistości, niezależnie od tego, czy chodzi o "dwadzieścia lat do podstawowego ukończenia społeczeństwa komunistycznego", czy o "rozwinięte społeczeństwo socjalistyczne", te dwie cienkie zasłony nie są w stanie zakryć ohydnej twarzy radzieckiej zdradzieckiej grupy przywracającej kapitalizm. **"Kiedy nieustępliwe fakty historyczne rozwiewają wszystkie pijackie marzenia o samooszukiwaniu się, ta forma socjalizmu zostaje zredukowana do żałosnego smutku".** ②

Grupa Liu Shaoqi i Lin Biao rozpowszechniała również wiele przekłamań na temat komunizmu. Raz mówili, że komunizm powinien "używać słowa 'produkcja' jako sztandaru" i że "każdy powinien się bogacić"; innym razem mówili, że komunizm to "komunalizm" i że powiedzenie Konfucjusza sprzed ponad 2000 lat, że "droga świata jest publiczna" było "oryginalną ideą komunizmu". Podjęli oni hasło "świat jest publiczny", które zostało podniesione przez Konfucjusza, rzecznika dekadenckiej klasy posiadającej niewolników, i głosili ten "komunalizm", który nie chce wyeliminować burżuazji i wszystkich klas wyzyskujących, ujawniając ohydne oblicze tej grupy zdrajców i sprzedawczyków, którzy chcą działać jako panowie niewolników XX wieku. Deng Xiaoping, z drugiej strony, opowiadał się za fałszem, że komunizm oznacza, że "każdy może jeść, co mu się podoba i nosić, co mu się podoba" i że "każdy dostaje 30 kilo suszonej wieprzowiny rocznie, ćwierć kilo jabłek dziennie i dwa butle suszonego białego wina". Komunizm Denga Xiaopinga "30 kilo suszonej wieprzowiny" nie ma nic wspólnego z naukowym komunizmem marksistowskim, ale jest taki sam jak fałszywy komunizm radzieckiego rewizjonizmu "pieczeni wołowej z ziemniakami". To dowodzi, że on i grupa rewizjonistycznych zdrajców radzieckich są jednym i tym samym.

① Jeden z przywódców Związku Radzieckiego powiedział w 1964 r. w ostrym tonie, że Chińczycy "śmieją wątpić w prawo naszej Partii, naszego narodu do budowania komunizmu". W 1971 roku ten sam człowiek mówił o Związku Radzieckim jako o "rozwiniętym społeczeństwie socjalistycznym", a o budowie materialnych i technicznych podstaw komunizmu jako o "złożonym i wieloaspektowym zadaniu na bardzo długi czas". Gdzie jest teraz ta dawna dystynkcja i poczucie dumy??

② Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 276.

Z godnością proletariackiego rewolucjonisty, Przewodniczący Mao, największy marksista naszych czasów i wielki nauczyciel międzynarodowego proletariatu i uciskanych narodów, rozpoczął wielką walkę w międzynarodowym ruchu komunistycznym o krytykę współczesnego rewizjonizmu skupionego wokół radzieckiej grupy zdrajców, promując energiczny rozwój sprawy światowej rewolucji proletariackiej oraz antyimperialistycznej i anty-hegemonicznej sprawy wszystkich narodów, i popychając naprzód historię ludzkości.

Przewodniczący Mao podkreślił: **"Rewolucyjny lud świata nie oszczędzi radzieckich rewizjonistów i Imperium Amerykańskiego, którzy w zmowie ze sobą zrobili tak wiele złych i ohydnych rzeczy. Ludy świata powstają. Rozpoczął się nowy okres historii przeciwko imperium amerykańskiemu i radzieckiemu."** ① radziecki socjal-imperializm jest bardziej zwodniczy, a przez to bardziej niebezpieczny, niż stary imperializm. We współczesnym świecie istnieją cztery główne sprzeczności: sprzeczności między narodami uciskanymi a imperializmem i socjal-imperializmem; sprzeczności między proletariatem a burżuazją w krajach kapitalistycznych, imperialistycznych i socjal-imperialistycznych; sprzeczności między krajami imperialistycznymi a krajami socjal-imperialistycznymi oraz między krajami imperialistycznymi; sprzeczności między krajami socjalistycznymi a imperializmem i socjal-imperializmem. Istnienie i rozwój tych sprzeczności nieuchronnie skłoni coraz większą liczbę ludzi we wszystkich krajach do wzięcia udziału w wielkiej rewolucyjnej walce przeciwko imperializmowi, rewizjonizmowi i kontrrewolucji. Część kapitalistycznego systemu społecznego jest już w muzeum (w krajach socjalistycznych); dla pozostałości tego systemu "słońce zachodzi za zachodnie wzgórza, są na ostatnim oddechu, przy jednej nodze w trumnie, żyją o świcie i nie wiedzą czy przetrwają do zmroku******" i wkrótce same znajdą się w muzeum. Ale ideologia komunistyczna i system społeczny maszerują przez świat z siłą pioruna i zachowują swoją wspaniałą młodość.

Teorie marksizmu, leninizmu i myśli Mao Zedonga na temat socjalistycznej ekonomii politycznej stanowią teoretyczną podstawę podstawowej linii Partii na wszystkich etapach historycznych socjalizmu i są potężną bronią ideologiczną dla proletariatu aby utrzymać całkowitą dyktaturę nad burżuazją, zapobiec przywróceniu kapitalizmu i zbudować socjalizm. Poważne studiowanie socjalistycznej ekonomii politycznej pozwoli nam pogłębić nasze zrozumienie praw rządzących rozwojem społeczeństwa socjalistycznego, stale podnosić naszą świadomość walki klasowej, walki liniowej i kontynuacji rewolucji pod dyktaturą proletariatu oraz bardziej świadomie wprowadzać w życie podstawową linię Partii na całym historycznym etapie

socjalizmu, z heroicznym duchem **"wznoszenia się na księżyc i łapania żółwi z dnach pięciu oceanów*******"**, będziemy wspinać się na szczyt komunizmu.

Rewolucja się rozwija, a ludzie idą naprzód. Proletariat jest optymistą rewolucji. Jesteśmy przekonani, że **"Przemiana jest uniwersalnym i zawsze nieodpartym prawem wszechświata"**; ② **"Upadek burżuazji i zwycięstwo proletariatu są równie nieuniknione". ③** Zaledwie sto lat po narodzinach marksizmu, stary świat został już wybity do nogi. Świt nowego świata bez imperializmu, bez kapitalizmu, bez systemu wyzysku jest tuż przed nami. Droga naprzód jest jasna, ścieżka jednak kręta. Przewodniczący Mao odziedziczył, bronił i rozwijał marksizm-leninizm. Światło myśli Mao Zedonga zawsze będzie świecić na drodze setek milionów rewolucjonistów. Pod sztandarem marksizmu, leninizmu i myśli Mao Zedonga, proletariusze, uciskane ludy i ciemiężone narody świata **jednoczą się, są zdecydowane, nie boją się żadnych poświęceń i przezwyciężają wszystkie przeciwności losu, dążąc do zwycięstwa!**

---

① Źródło: czasopismo "Czerwony Sztandar", nr 5, 1969.

② Teoria sprzeczności. Dzieła wybrane Mao Zedonga, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1967, s. 297.

③ Manifest Komunistyczny. Dzieła wybrane Marksa i Engelsa, t. 1, Ludowa Oficyna Wydawnicza, 1972, s. 263.

Dopisy Tłumacza:

* Wcześniej Wspomniane, kliknij tutaj: Instruktaż 7 maja

** Motto Mao Zedonga: Sputnik się wznosi a czerwone flagi upadają.

„Satelita (Sputnik) będzie latał, czerwona flaga spadnie (w znaczeniu utraty rezultatów rewolucji, upadku partii i kraju jako następstwa wysokiego rozwoju technologicznego - konsekwencje apolitycznego wyścigu produkcji i konsumpcji prowadzącego do restauracji kapitalizmu; motto i uzasadnienie polityki edukacyjnej okresu "rewolucji kulturalnej" w ChRL)”

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E5%8D%AB%E6%98%9F%E4%B8%8A%E5%A4%A9%EF%BC%8C%E7%BA%A2%E6%97%97%E8%90%BD%E5%9C%B0

*** Wcześniej Wspomniane, kliknij tutaj: Rewolucja Demokratyczna

**** Biała Księga -

Nie ma ona relacji z samym podręcznikiem, dlatego zainteresowanych odsyłamy do tego artykułu: http://www.wyzxwk.com/Article/lishi/2014/09/328974.html

***** Odnosi się do absurdalnych twierdzeń Chruszczowa że komunizmem jest sam dobrobyt materialny, przykładem tego miała być ‘pieczeń z ziemniakami’ dla każdego, że każdy obywatel jeśli ma dostęp do materialnych ‘luksusów’ to żyje w komunizmie.

****** 4 Idiomy Chińskie, wszystkie oznaczają nadchodzącą śmierć lub/i słabość systemu kapitalistycznego który ‘żyje z rana, nie wiedząc czy przetrwa do wieczora’:

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%97%A5%E8%96%84%E8%A5%BF%E5%B1%B1

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%B0%94%E6%81%AF%E5%A5%84%E5%A5%84

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%BA%BA%E5%91%BD%E5%8D%B1%E6%B5%85

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E6%9C%9D%E4%B8%8D%E8%99%91%E5%A4%95

****** Idiom Chiński ‘łapać żółwie na dnie wszystkich pięciu oceanów’ oznaczający coś w przybliżeniu: mieć śmiałe marzenia; ‘wyrwać księżyc z nieba’.

https://bkrs.info/slovo.php?ch=%E4%BA%94%E6%B4%8B%E6%8D%89%E9%B3%96